

Kulttuuritilasto 2003

Cultural Statistics 2003

Korjauksia ja täydentäviä tietoja Kulttuuritilasto 2003:een

Teatteritiedot: Sivut 161–162, Liitetaulukko 3.18 ja sivu 34, kappale 5

Liitetaulukko 3.18. Sarakkeen selite: prosenttia pitää olla prosenttia teatterissa käyneistä. Teksti sivulla 34 (kpl 5): Vastaavalla tavalla liitetaulukkoa 3.18 kuvaavan tekstin prosenttiluvut ovat teatterissa käyneiden osuuksia eivätkä kuvaa kaikkien suomalaisten teatterissa käyneitä.

Elokuvatiedot: Sivut 209–212, Liitetaulukot 5.18 ja 5.19

Sarakkeen selite: prosenttia pitää olla prosenttia elokuvissa käyneistä.

Muuta:

Liitetaulukoissa 4.21, 4.22, 5.16, 5.17, 5.18 ja 5.19 sosioekonomista asemaa ja lisäksi liitetaulukoissa 4.22, 5.18 ja 5.19 myös ikäryhmää ja syntymävuotta tarkasteltaessa haastateltujen määrä on joissakin kohdin ollut liian pieni. Vapaa-aikatutkimuksessa 2002 hyväksyttävät vastaukset saatiin yhteensä 3 355 henkilöltä. Syntymävuosiin liittyvissä luvuissa vuoden 1980 jälkeen syntyneiden ryhmässä ovat mukana myös 10–14-vuotiaat.

Tarkempia tietoja vapaa-aikatutkimuksen otoksesta, tiedonkeruusta ja luotettavuudesta on Tilastokeskuksen julkaisussa Mirja Liikkanen, Riitta Hanifi & Ulla Hannula (toim.) (2005). Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä – Vapaa-ajan muutokset 1981–2002. Helsinki: Tilastokeskus.

Cultural Statistics 2003: Corrections and supplementary information

Theatres: Pages 161–162, Appendix Table 3.18 and page 35

Appendix Table 3.18: The unit used should read: percentages of theatre-goers.

Text on page 35: Likewise, the percentages taken from Appendix Table 3.18 are shares of theatre-goers, not of all Finns.

Cinema: Pages 209–212, Appendix Tables 5.18 and 5.19

The unit used should read: percentages of cinema-goers.

Other notes:

The number of interviewees was too small in some parts in Appendix Tables 4.21, 4.22, 5.16, 5.17, 5.18 and 5.19 when examining socio-economic group and in Appendix Tables 4.22, 5.18 and 5.19 also concerning age group and year of birth. In the Leisure Survey 2002 acceptable responses were received from a total of 3,355 persons. In the figures concerning years of birth interviewees aged 10 to 14 are included in the age group of those born after 1980.

Further information on the sample, data collection and reliability can be found in Statistics Finland's Leisure Survey report: Mirja Liikkanen, Riitta Hanifi & Ulla Hannula (ed.) (2005). Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä – Vapaa-ajan muutokset 1981–2002 (Individual choices, permanence of cultures – Changes in leisure time 1981–2002; in Finnish only). Helsinki: Statistics Finland.

Kulttuuritilasto 2003

Cultural Statistics 2003

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

SVT

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Jukka Ekholm
Puh. (09) 1734 3370
Tel. +358 9 1734 3370
jukka.ekholm@stat.fi

Seppo Paananen
Puh. (09) 1734 3420
Tel. +358 9 1734 3420
seppo.paananen@stat.fi

Osoite:
00022 Tilastokeskus

Adress:
00022 Statistikcentralen

Address:
FI-00022 Statistics Finland

Kannen kuva – Pärm bild – Cover design: Ilkka Kärkkäinen

© 2005 Tilastokeskus – Statistikcentralen – Statistics Finland

Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.
Uppgifterna får lånas med uppgivande av Statistikcentralen som källa.
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.

ISSN 0784-8765
= Kulttuuri ja viestintä
ISSN 1456-825X
ISBN 952-467-367-3

Esipuhe

Kulttuuritilaston tavoitteena on antaa yleiskuva suomalaisen kulttuurin keskeisistä aloista ja niiden toiminnasta. Tilastokeskus julkaisee kulttuuritilastoa yhteisrahoitushankkeena opetusministeriön kanssa. Tämä vuoden 2003 julkaisu on viides kulttuuritilasto. Aikaisemmat julkaisut kuvasivat vuosia 1977, 1981, 1999 ja 2001. Jatkossa tilasto ilmestyy kahden vuoden välein.

Julkaisun tilastoaineisto on peräisin lukuisista lähteistä. Tärkeimpiä lähteitä ovat Tilastokeskuksen, opetusministeriön, Taiteen keskustoimikunnan sekä kulttuurin alan laitosten ja järjestöjen tiedot. Aineiston hankintaa on vaikeuttanut se, että eräiden alojen, esimerkiksi elokuvan, tilastointi on ollut epäsäännöllistä.

Tilastokeskuksen kulttuuritilastolla ja joukkoviestintätilastolla on vakiintunut työnjako, ja yhdessä ne kattavat kulttuurin ja joukkoviestinnän alat. Kulttuuri- ja joukkoviestintätilastoissa on tietoja joistakin samoista aihepiireistä (kirjallisuus, elokuva ja äänitteet). Lisäksi kulttuuritilaston työvoima- ja yritystarkasteluissa ovat mukana myös joukkoviestinnän toimialat.

Julkaisun ovat laatineet Seppo Paananen ja Jukka Ekholm. Mia Kilpiö on kääntänyt lukujen englanninkieliset yhteenvedot ja Bernt Sjöholm julkaisun ruotsinkielisen yhteenvedon. Julkaisun on taittanut Marita Potila.

Helsingissä lokakuussa 2004

Jussi Simpura
Tilastojohtaja

Foreword

Cultural Statistics aim to present an overall picture of the main areas of Finnish culture and their operation. Statistics Finland's Cultural Statistics publication is jointly financed by Statistics Finland and the Ministry of Education. The current publication for the year 2003 is the fifth edition of Cultural Statistics. The previous publications described the years 1977, 1981, 1999 and 2001. In future, the statistics will be issued every second year.

The statistical data of the publication derive from a wide variety of sources. The most important sources of data are Statistics Finland, the Ministry of Education, the Arts Council of Finland and various institutions and organisations in the field of culture. Acquisition of data was

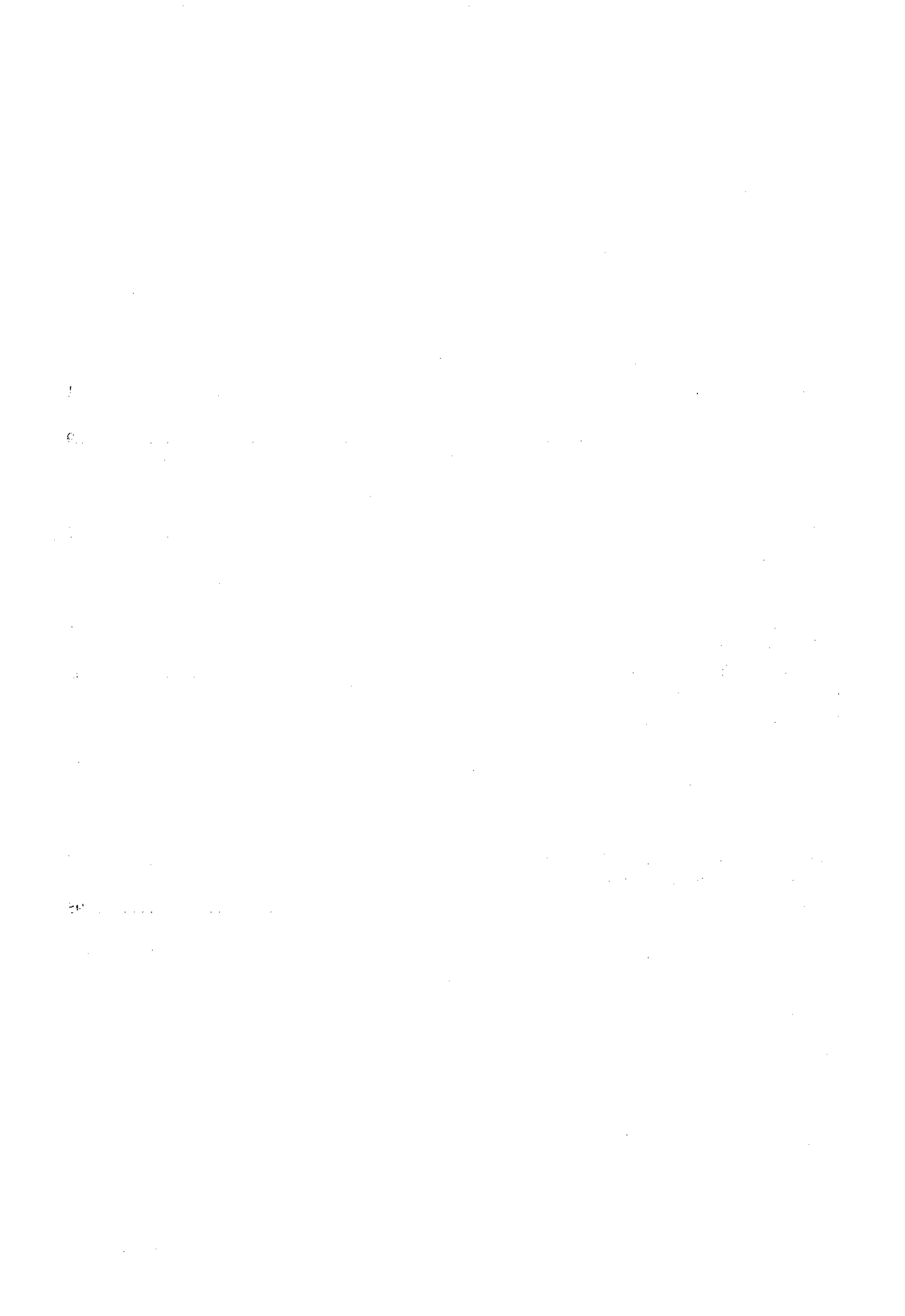
made more difficult by the fact that compilation of statistics on certain fields, such as cinema, has been irregular.

Statistics Finland's cultural statistics and mass media statistics units have a well-established division of labour, and together they cover the fields of culture and the mass media. Cultural and mass media statistics contain information on some of the same topics, such as literature, cinema and recordings. In addition, the mass media industries are included in cultural statistics in examinations of labour force and enterprises.

The publication was compiled by Seppo Paananen and Jukka Ekholm. All sections contain English summaries translated by Mia Kilpiö.

Helsinki, October 2004

Jussi Simpura
Director, Social Statistics

Sisällys

Contents

Esipuhe	3
<i>Foreword</i>	
Yhteenveto	7
<i>Sammandrag</i>	
1 Perinne, museot ja arkistot	15
<i>Heritage, museums and archives</i>	
2 Kirjallisuus	21
<i>Literature</i>	
3 Teatteri	29
<i>Theatre</i>	
4 Musiikki	37
<i>Music</i>	
5 Elokuva	45
<i>Cinema</i>	
6 Kuvataide	53
<i>Visual art</i>	
7 Käsiteollisuus ja taideteollisuus	59
<i>Crafts and design</i>	
8 Kulttuuritapahtumat ja kulttuurikeskukset	63
<i>Cultural events and cultural centres</i>	
9 Rahavirtoja	67
<i>Flows of money</i>	
10 Koulutus ja työvoima	75
<i>Education and labour force</i>	
11 Yritystoiminta	81
<i>Enterprises and their operations</i>	
12 Tietoja Euroopasta, Japanista ja Yhdysvalloista	87
<i>Some statistics on Europe, Japan and the United States</i>	
Lähteet	95
<i>Sources</i>	
Liitetaulukot	101
<i>Appendix tables</i>	
Liitteet	291
<i>Appendices</i>	
Osoitteita	299
<i>Addresses</i>	

Yhteenveto

- 1 Perinne ja kulttuuritapahtumat
- 2 Taiteenalat
- 3 Talous ja työvoima

Sammandrag

- 1 Kulturarv och kulturevenemang
- 2 Konstbranschen
- 3 Ekonomi och arbetskraft

Yhteenveto

Tässä tilastojulkaisussa on tietoja teatterista, kirjallisuudesta, musiikista, kuvataiteesta, elokuvasta, taide-teollisuudesta, kulttuuritapahtumista, kulttuurin taloudesta ja työvoimasta. Aikaisempien kulttuuritilastojen tavoin tietoja on koottu mahdollisimman monipuolisesti. Esimerkiksi kirjallisuusluvussa on muiden

muassa kirjojen tuotantoa, kirjojen myyntiä, kirjastoja ja lukemisharrastusta koskevia tietoja.

Tilaston tiedot on saatu Tilastokeskuksesta, Taiteen keskustoimikunnasta, opetusministeriöstä, kulttuurin järjestöiltä ja laitoksilta sekä lukuisista muista lähteistä. Tilastolliset tietolähteet on kuvattu mahdollisimman tarkasti sekä tekstin yhteydessä että taulukoissa.

1 Perinne ja kulttuuritapahtumat

Perinne

Julkaisun ensimmäisessä luvussa on tietoja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista ja kulttuuriperintöä taltioivista museoista ja arkistoista. Suomessa tunnetaan runsaat 18 000 kiinteää esihistoriallista muinaisjäännöstä, ja valtakunnallisesti merkittäviä kulttuurihistoriallisia ympäristöjä on lähes 1 800. Sen lisäksi Suomessa on nimetty 27 kansallismaisemaa, jotka edustavat suomalaisen maiseman erityispiirteitä.

Nykyisin Suomessa on viisi 1990-luvulla hyväksytyä Unescon maailmanperintökohdetta. Niistä viimeisin on Sammallahdenmäen pronssikautiset hautaröykkiöt Lapin kunnassa, joka hyväksyttiin vuonna 1999. Suomessa on jäljellä 19 vanhaa puukaupunkia tai puukaupunginosaa. Kirkkoja on yli tuhat ja linnoja tai linnoituksia yhteensä 22.

Suomessa on 1 089 museota. Valtaosa niistä on pieniä paikallista kulttuuria esitteleviä museoita. Noin joka

neljäs yli 15-vuotias suomalainen kävi museossa vuonna 2002. Lisäksi joka kymmenes suomalainen oli käynyt ulkomaan matkoillaan museoissa tai arkeologisilla paikoilla.

Kulttuuritapahtumat ja kulttuurikeskukset

Vuonna 2003 Suomessa oli 137 merkittävää kulttuuritapahtumaa. Näissä tapahtumissa kävi yhteensä lähes 2 miljoonaa henkeä. Viime vuosina kulttuuriin (esim. kirjamessut) tai arkielämän esteettisyyden ja elämäntaidon kartuttamiseen tähtäävät tapahtumat (esim. sisustusmessut ja filosofiatapahtumat) ovat lisänneet suosiotaan. Helsingin ja Turun kirjamessuilla kävi yhteensä lähes 55 000 henkeä vuonna 2003 ja Habitarre-messuilla Helsingissä oli melkein 100 000 kävijää.

Suomessa oli 74 kulttuuritaloa tai kulttuurikeskusta, ja ulkomailla toimi 16 suomalaista kulttuuri- ja tiedeinstituuttia vuonna 2004.

2 Taiteenalat

Kirjallisuus

Suomessa julkaistiin noin 12 300 nimikettä kotimaista kirjallisuutta ja käänöskirjallisuutta vuonna 2003. Niistä 84 prosenttia oli kotimaista kirjallisuutta, ja loppuosa, 16 prosenttia nimikkeistä, oli suomeksi tai ruotsiksi käännettyä kirjallisuutta.

Suomeksi käännettiin yhteensä 1 887 teosta vuonna 2003. Niistä 63 prosenttia käännettiin englannin kielestä. Seuraavaksi suurimpien käänöskielten, ruotsin, saksan ja ranskan, yhteinen osuus oli 23 prosenttia. Suomalaista kirjallisuutta käännettiin eniten saksaksi ja englanniksi.

Kaksi kolmasosaa (66 %) Suomessa julkaistuista nimikkeistä oli tietokirjallisuutta vuonna 2003, kun tietokirjoiksi lasketaan "varsinaisten" tietokirjojen ohella suurteokset ja koulukirjat. Kolmannes (34 %) nimikkeistä oli kaunokirjallisuutta (proosa, runous sekä lasten- ja nuortenkirjallisuus). – Tietokirjallisuuden suhteellinen osuus on kasvussa, mikä saattaa ennen pitkää laventaa myös kirjallisuuden käsitteen alaa; nykyisin

kirjallisuus-sanalla tarkoitetaan Suomessa usein pelkästään kaunokirjallisuutta.

Tilastokeskuksen vuoden 2002 vapaa-aikatutkimuksen mukaan lähes 70 prosenttia yli 15-vuotiaista suomalaisista luki kirjaa puolen vuoden aikana. Joka neljäs (24 %) vastaaja luki yli 10 kirjaa puolessa vuodessa. Suomalaiset kotikirjastot ovat laajoja: 60 prosenttia vastaajista omistaa yli 50 teosta, ja joka kymmenennellä (9 %) vastaajalla on yli 500 kirjan kokoelma. Kirjastossa oli edellisen kuuden kuukauden aikana käynyt 59 prosenttia vastaajista, ja joka neljäs (24 %) oli käynyt yli 10 kertaa.

Teatteri

Suomessa toimi 132 ammattimaista teatteria vuonna 2003. Näillä teattereilla oli yhteensä 18 300 esitystä ja noin 3,5 miljoonaa katsojaa. Ammattiteattereihin kuuluvat valtionosuusjärjestelmän piirissä olevien teatterien (ns. vos-teatterit) lisäksi vapaan kentän teatteri- ja tanssiryhmät, kesäteatterit ja alueoopperat.

Valtionosuusjärjestelmän piiriin kuului 47 puhe-
teatteria vuonna 2003, ja lisäksi Kansallisteatteri saa
erillistä tukea valtion taidebudjetista. Muista eli rahoi-
tuslain ulkopuolisista teatteriryhmistä 22 sai valtiolta
toiminta-avustusta, ja lisäksi ainakin saman verran ryh-
miä sai apurahoja tai projektitukea.

Suomen Kansallisoopperalla oli näytäntökauden
2002/2003 aikana 179 oopperanäytäntöä, 82 tans-
sinäytäntöä ja 51 muuta esitystä (mm. konsertteja ja
matineoita). Lisäksi Suomessa toimi 11 alueoopperaa
ja 10 vos-tanssiteatteria vuonna 2003.

Harrastajateatterit kokoavat etenkin kesäisin sato-
jatuhansia katsojia eri puolilla maata. Tilastokeskuksen
vapaa-aikatutkimuksen mukaan näytelmäkerhoon tai
harrastajateatteriin kuului 2 prosenttia yli 15-vuotiais-
ta suomalaisista vuonna 2002.

Vapaa-aikatutkimuksen mukaan noin 40 prosenttia
suomalaisista kävi teatterissa ja 6 prosenttia oopperassa
vuonna 2002. Noin joka kymmenes suomalainen kävi
katsomassa kansantanssiesityksiä, ja 7 prosenttia seurasi
klassisen baletin, modernin tanssin tai jazztanssin esityksiä.

Musiikki

Merkittävimmissä orkesterijärjestössä, Suomen Sin-
foniaorkesterit ry:ssä, oli 29 jäsentä vuonna 2003.
Niistä 28 oli klassisen musiikin orkestereita tai yhtyeitä
ja lisäksi yhdistykseen kuului UMO Jazz Orchestra.
Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenorkestereilla oli
kotimaassa runsaat 1 600 esiintymistä ja noin 860 000
kuulijaa vuonna 2003. Kuulijoiden määrä on väkilu-
kuun nähden varsin suuri.

Lisäksi Suomessa on yli 1 100 kuoroa ja lukuisia
kuoroliittoja; Suomea onkin usein kutsuttu kuorolau-
lun maaksi. Kuoroissa oli yhteensä lähes 30 000 jäsen-
tä vuonna 2003.

w

Suomessa tuotettiin yhteensä noin 2 600 äänitettä
vuonna 2003. Äänitteiden myynti oli 11 miljoonaa
kappaletta vuonna 2003, ja siitä 56 prosenttia oli koti-
maista alkuperää. Lisäksi myös kymmenen kautta ai-
kojen eniten myytyä äänitettä on kotimaisia. Viime
vuosina suomalainen populaarimusiikki on menesty-
nyt hyvin ulkomailla.

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen mukaan
radio on edelleen suosituin musiikin kuuntelun väline.
Alle 25-vuotiaat, aktiivisimmat musiikin kuuntelijat,
kuuntelevat musiikkia usein myös tietokoneen avulla.

Klassisen musiikin konserteissa käyvät eniten yli
45-vuotiaat, parhaiten koulutetut ja ylemmät toimi-
henkilöt. Naisista oli klassisen musiikin konsertissa
käynyt vuoden aikana 35 ja miehistä 24 prosenttia
vuonna 2002. Klassisen konserttimusiikin suosio on
kuitenkin vähentynyt vuoden 1991 38 prosentista 30
prosenttiin vuonna 2002.

Naiset (44 % käynyt vuonna 2002) käyvät konser-
teissa useammin kuin miehet (36 %), ja alle 25-vuotiaat
nuoret (51 %) käyvät konserteissa huomattavasti

useammin kuin yli 65-vuotiaat (26 %). Tilanne on py-
synyt samankaltaisena jo vuosikymmeniä. Muutosta-
kin on tapahtunut: keski-ikäiset käyvät pop- ja rock-
konserteissa useammin kuin aikaisemmin eli rocksuku-
polveen kuuluvat eivät ole ainakaan täysin luopuneet
nuoruuden musiikistaan.

Kuvataide

Suomessa toimi vuonna 2002 yhteensä 198 taideliiket-
tä tai taidegalleriaa. Ostamisen lisäksi taidetta voi
myös lainata (lainaaminen on yleensä maksullista), ja
nykyisin taidelainaamoja on jo 23 eri puolilla maata.

Valtion taideteostoimikunta hankki 128 teosta val-
tion kokoelmiin vuonna 2003, ja sen jälkeen kokoel-
massa oli yhteensä noin 12 000 teosta. Kokoelman
teokset on sijoitettu valtion julkisiin rakennuksiin eri
puolille maata.

Suomalaisten taiteilijoiden teoksista kalleimpia ovat
olleet Helene Schjerfbeckin teokset sekä kotimaassa et-
tä ulkomailla. Kallein suomalaisissa huutokaupoissa
myyty maalaus oli Helene Schjerfbeckin teos Omaku-
va, valoa ja varjoa, josta maksettiin 690 000 euroa
vuonna 2003.

Vuonna 2003 Suomessa toimi kahdeksan valoku-
vakeskusta. Lisäksi lehtitaloilla, kustantamoilla ja ku-
vatoimistoilla on merkittäviä valokuva-arkistoja.

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimusten mukaan ku-
vataiteita harrasti 16 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä
suomalaisista vuonna 2002. Lähes joka toinen (42 %)
suomalainen on käynyt vuoden aikana joko taidemuseos-
sa tai taidenäyttelyssä.

Käsitéollisuus ja taideteollisuus

Suomessa oli yhteensä 22 alueellista käsi- ja taideteol-
lisuusyhdistystä vuonna 2002. Yhdistyksissä oli run-
saat 10 000 henkilöjäsentä. Jäsenten määrä on laske-
nut noin kolmanneksella 1990-luvun puolivälistä.

Paikallisten käsityökeskusten määrä on supistunut
1990-luvun puolivälin jälkeen niin, että vuonna 2002
oli runsaat 120 keskusta. Näitä suurempien käsi- ja tai-
deteollisuuskeskusten määrä on sen sijaan ollut viime
vuosina nousussa; vuonna 2002 niitä oli 16.

Suomen Taideteollisuusyhdistyksen ylläpitämä
Design Forum Finland järjestää näyttelyitä Suomessa
ja ulkomailla. Design Forumilla on Helsingissä oma
näyttelytila, jossa pidettiin 19 näyttelyä vuonna 2003.
Niissä kävi yhteensä yli 66 000 katsojaa.

Suomalaisilla antiikkimarkkinoilla lähinnä
1930–1960-lukujen designesineistö on saanut vahvan jalansi-
jan vanhan antiikin rinnalla. Tunnettujen muotoilijoiden
kuten Timo Sarpanevan, Kaj Franckin ja Tapio Wirk-
kalan suunnittelemaa tuotteita on säännöllisesti myytä-
vänä sekä koti- että ulkomaisissa taide- ja antiikkihu-
tokaupoissa.

Useista suomalaisista designtuotteista, kuten Hack-
manin (Arabian) ruokailuvälineistä ja astioista, Fiskarsin

saksista sekä Marimekon tekstiileistä, on tullut kes-tuosukkeja. Niitä on valmistettu kymmeniä miljoonia.

Elokuva

Suomalaisten elokuvissa käynnit ovat alkaneet lisääntyä 1990-luvun puolivälin aallonpohjan jälkeen. Suosi-on lisääntymisen syinä olivat eräät kansainväliset menestyselokuvat (erityisesti James Cameronin Titanic), suomalaiset menestyselokuvat ja suurten kaupunkien uudet teatterit. Vuoden 2003 suosituin kotimainen elokuva oli Pahat pojat, joka sai yli 600 000 katsojaa. Ulkomailla parhaiten ovat menestyneet Aki Kaurismäen elokuvat.

1980-luvulla elokuvissa kävijöiden määrä supistui, ja sen seurauksena elokuvateattereita suljettiin. Teatterien sul-kemisesta huolimatta salien määrä ei kuitenkaan vähenty-

3 Talous ja työvoima

Rahavirtoja

Kulttuurin suurimmat rahavirrat syntyvät siitä, että koti-taloudet käyttävät rahojaan kulttuuriin ja joukkoviesti-miin. Viimeisimmän eli vuoden 2001 kulutustutkimuk-sen mukaan kotitaloudet käyttivät kulttuurin kulutukseen keskimäärin hieman yli 1 200 euroa vuodessa eli 4,8 prosenttia kaikista kulutusmenoistaan. Lehtiin ja kir-joihin kotitaloudet käyttivät keskimäärin 420 euroa.

Suomessa kunnilla on keskeinen asema kulttuurin julkisessa rahoittamisessa. Kuntien kulttuurilaitosten käyttökustannukset olivat noin 600 miljoonaa euroa (115 euroa asukasta kohden) vuonna 2002, kun kus-tannuksista vähennettiin tuotot. Kirjastojen käyttökus-tannukset olivat suurimmat, 225 miljoonaa euroa.

Opetusministeriö on valtionhallinnon tärkein tai-teen ja kulttuurin rahoittaja. Opetusministeriön hal-linnon osuus oli kuutisen miljardia euroa vuonna 2004. Siitä kulttuurimäärärahojen osuus on hieman 300 miljoonaa euroa eli noin 5 prosenttia.

Suomessa yritysten ja säätiöiden osuus kulttuurin ja taiteen kaikista rahavirroista on verraten pieni, vaikka kulttuurisponsorointi lisääntyi 1990-luvun puolivälin jälkeen. Myös säätiöiden merkitys taiteen ja kulttuurin rahoittajina on lisääntynyt.

Koulutus ja työvoima

Suomessa oli kaikkiaan 79 kulttuurialan ammatillista koulutusta antavaa yksikköä vuonna 2003. Niistä 56 oli toisen asteen ammatillisia oppilaitoksia ja 23 oli ammattikorkeakouluja. Lisäksi kulttuurialan koulutus-ta annetaan myös yliopistoissa.

Toisen asteen ammattioppilaitoksissa ja ammatti-korkeakouluissa kulttuuri- ja taidealojen koulutusta oli tarjolla yhteensä noin 8 500 aloituspaikkaa, mikä oli

nyt, sillä uusissa teattereissa on enemmän saleja kuin aikai-semmissä. Vuonna 2003 Suomessa oli 338 elokuvasalia.

Suomessa toimii 11 alueellista elokuvakeskusta, jotka ylläpitävät vaihtoehtoista elokuvatarjontaa ja järjestävät koulutusta elokuvan harrastajille. Suomen elokuva-arkis-ton esityksissä kahdeksalla paikkakunnalla kävi yhteensä 54 000 katsojaa vuonna 2003. Lisäksi Suomen elokuva-kontaktilla oli esityksissään noin 130 000 katsojaa. Elo-kuvakerhojen määrä on vähentynyt; vuonna 2003 oli toi-minnassa vielä 37 elokuvakerhoa.

Tilastokeskuksen vuoden 2002 vapaa-aikatutkimuk-sen mukaan joka toinen suomalainen on käynyt eloku-vissa vähintään kerran vuodessa. Tutkimuksen mukaan elokuvissa käynti on edelleen pääasiassa nuorten harras-tus: lähes joka kolmas (31 %) 15–24-vuotiaista nuoris-ta oli käynyt elokuvissa vähintään kerran kuukaudessa.

12 prosenttia kaikista vuoden 2004 koulutuspaikoista. Teatterikorkeakouluun pääsi vain 5,5 prosenttia ja Taideteolliseen korkeakouluun 9,2 prosenttia pyrki-neistä vuonna 2003.

Ammatillisessa koulutuksessa kulttuurialan tutkin-non suoritti 2 900 opiskelijaa (mukana myös aikuis-koulutusta) ja ammattikorkeakouluissa 1 200 opiskeli-jaa vuonna 2002.

Kunnissa annetaan taiteen perusopetusta esimer-kiksi kansalaisopistoissa ja erityisissä taideoppilaitok-sissa. Lähes 70 prosenttia laitoksista on kunnallisia.

Vuonna 2000 kulttuurin toimialoilla oli lähes 90 000 työntekijää; lukuun sisältyvät kaikki toimialalla työsken-televät ammatista riippumatta. Kulttuurin toimialojen työntekijöiden osuus kaikista työllisistä oli 4 prosenttia. Väestölaskentatietojen mukaan kulttuuriammateissa työskenteli tuolloin yhteensä lähes 66 000 henkeä.

Talous

Kulttuurin osuus bruttokansantuotteesta oli 3,7 pro-senttia vuonna 2000. Vuoden 2002 ennakkotietojen mukaan osuus on noussut 3,8 prosenttiin.

Suomessa on 14 300 kulttuurin aloilla toimivaa yri-tystä vuonna 2002, mikä oli kuutisen prosenttia Suomen liikeyrityksistä. Kulttuuriyritysten liikevaihto oli 4 pro-senttia kaikkien suomalaisten yritysten liikevaihdosta.

Joukkoviestinnän ja kulttuurin aloilla toimivien yri-tysten palvelujen viennin määrä oli yhteensä noin 50 miljoonaa euroa vuonna 2002. Siitä kaksi kolmannesta oli kulttuurin toimialojen vientiä ja yksi kolmasosa joukkoviestintäalan yritysten vientiä. Tilastokeskuksen yritysrekisterissä oli 207 taideliikettä ja 118 antiikkilii-kettä vuonna 2002.

Sammandrag

Denna statistiska publikation innehåller information om teater, litteratur, musik, bildkonst, film, konstindustri och kulturevenemang samt ekonomi och arbetskraft inom kultursektorn. I likhet med tidigare år baserar sig statistiken på ett så mångsidigt informationsunderlag som möjligt. Till exempel kapitlet om litteratur innehåller uppgifter om bl.a.

produktion och försäljning av böcker, bibliotek och läsvanor.

Uppgifterna har erhållits från Statistikcentralen, Centralkommissionen för konst, undervisningsministeriet, kulturorganisationer och institutioner samt ett stort antal andra källor. Statistikkällorna har beskrivits så noggrant som möjligt i texten och tabellerna.

1 Kulturarv och kulturevenemang

Kulturarv

Det första kapitlet innehåller information om kulturhistoriskt värdefulla objekt samt museer och kulturarv. I Finland finns över 18 000 fasta fornminnen från förhistorisk tid. Antalet kulturhistoriska miljöer av riksintresse uppgår till närmare 1 800. Därtill finns det 27 nationallandskap, som företräder det finländska landskapets särdrag.

Finland har fem världsarvsobjekt som godkändes av Unesco på 1990-talet. Det senaste objektet, bronsåldersgravarna i Sammallahdenmäki i Lappi kommun, godkändes 1999. Av gamla städer eller stadsdelar med trähusbebyggelse finns 19 bevarade. Antalet kyrkor är över tusen och antalet slott eller fästningar sammanlagt 22.

Det finns 1 089 museer i Finland. Största delen av dem är små museer som presenterar den lokala kulturen.

År 2002 gjorde cirka var fjärde 15 år fylld finländare ett museibesök. Ytterligare en av tio finländare besökte museer eller arkeologiska sevärdheter under resor i utlandet.

Kulturevenemang och kulturcentra

År 2003 ordnades 137 större kulturevenemang i Finland. Antalet besökare uppgick sammanlagt till närmare 2 miljoner. Under senare år har evenemang som betonar vardagsetetik och livskunskap (t.ex. inredningsmässor och filosofievenemang) fått ökad popularitet. År 2003 hade bokmässorna i Helsingfors och Åbo inemot 55 000 besökare och Habitare-mässan i Helsingfors besöktes av närmare 100 000 personer.

År 2004 fanns det i Finland 74 kulturhus eller kulturcentra, och i utlandet verkade 16 finländska kultur- och vetenskapsinstitut.

2 Konstbranschen

Litteratur

År 2003 gavs det ut cirka 12 300 titlar inhemsk och översatt litteratur i vårt land. Av titlarna utgjordes 84 procent av inhemsk litteratur, och resterande 16 procent var översättningar till finska eller svenska.

Till finska översattes 2003 sammanlagt 1 887 verk, varav 63 procent från engelska. Översättningar från svenska, tyska och franska stod för sammanlagt 23 procent av utgivningen av översatt litteratur på finska. Finsk litteratur i översättning utkom i första hand på tyska och engelska.

Av de titlar som utgavs i Finland 2003 var två tredjedelar (66 %) faktalitteratur, inbegripet såväl "egentliga" faktaböcker som översiktsverk och skolböcker. En tredjedel (34 %) av titlarna var skönlitteratur (prosa och poesi samt barn- och ungdomslitteratur). Faktalitteraturens andel av utgivningen ökar, vilket med tiden kan leda till en utvidgning av begreppet litteratur; i Finland räknas för närvarande ofta bara skönlitteratur till litteraturen.

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 hade nästan 70 procent av alla 15 år fyllda finländare läst en bok under det senaste halvåret. Av respondenterna hade var fjärde (24 %) läst mer än 10 böcker under det senaste halvåret. Finländarna har välförsedda hembibliotek: 60 procent av intervjupersonerna ägde mer än 50 böcker, och 9 procent hade en boksamling på mer än 500 band. Av intervjupersonerna hade 59 procent besökt ett bibliotek under de föregående sex månaderna, och 24 procent hade gjort mer än 10 biblioteksbesök under denna tid.

Teater

Finland hade 132 professionella teatrar 2003. Teatrarerna gav totalt 18 300 föreställningar med 3,5 miljoner åskådare. Som professionella teatrar betraktas inte bara de teatrar som omfattas av statsandelssystemet, utan även fria teater- och dansgrupper, sommarteatrar och regionala operasällskap.

Statsandelssystemet omfattade 47 talteatrar år 2003, och dessutom erhåller Nationalteatern ett separat understöd ur statens konstbudget. Av de övriga teatergrupperna (de grupper som inte erhöll statsandelar enligt finansieringslagen) fick 22 statligt verksamhetsbidrag, och ytterligare minst lika många grupper fick stipendier eller projektstöd.

Finlands Nationalopera gav 179 operaföreställningar, 82 dansföreställningar och 51 övriga föreställningar (bl.a. konserter och matinéer) under säsongen 2002/2003. Statsandelar erhöles 2003 av ytterligare 11 regionala operasällskap och 10 dansteatrar.

Amatörteaterföreställningar på olika håll i landet bevistas av hundratusentals åskådare framför allt under somrarna. Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning hörde 2 procent av alla 15 år fyllda finländare till en teaterklubb eller amatörteater år 2002.

Enligt fritidsundersökningen gick ungefär 40 procent av finländarna på teater och 6 procent på opera år 2002. Ungefär var tionde finländare bevistade folkdansframföranden, medan 7 procent gick på klassisk balett, modern dans eller jazzdans.

Musik

Finlands Symfoniorkestrar rf, landets viktigaste orkesterorganisation, hade 29 medlemmar år 2003: 28 klassiska orkestrar och ensembler samt UMO Jazz Orchestra. Organisationens medlemsorkestrar gav år 2003 över 1 600 konserter, som besöktes av cirka 860 000 personer. Antalet konsertbesökare är relativt stort i förhållande till folkmängden.

I Finland finns ytterligare över 1 100 körer och flera körförbund – Finland kallas ofta körsångens förlovade land. Körerna hade tillsammans närmare 30 000 medlemmar år 2003.

År 2003 ordnades över 13 000 musiktillställningar i evangelisk-lutherska kyrkans regi. Tillställningarna besöktes av 1,9 miljoner deltagare. Försvarsmaktens militärmusikkårer hade 1 100 framträdanden år 2001.

Ljudinspelningsproduktionen i Finland uppgick sammanlagt till cirka 2 600 titlar 2003. År 2003 såldes 11 miljoner ljudinspelningsexemplar. Av försäljningen var 56 procent av inhemskt ursprung. De tio genom tiderna mest sålda ljudinspelningar är alla inhemska. Under senare år har den finländska populärmusiken nått stora framgångar i utlandet.

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning är radion fortfarande det populäraste musikmediet. De aktivaste musikkonsumenterna i åldersgruppen under 25 år lyssnar ofta på musik även via datorn.

Den kategori som går på klassiska konserter utgörs i första hand av 45 år fyllda, högutbildade högre tjänstemän. År 2002 hade 35 procent av kvinnorna och 24 procent av männen gått på minst en klassisk konsert under det gångna året. Intresset för klassiska konserter hade dock minskat från 38 till 30 procent under åren 1991 till 2002.

Kvinnor går oftare på konsert än män (könsfördelningen var 44 % mot 36 % år 2002). Ungdomar under 25 år går på konsert betydligt oftare än personer över 65 år (51 % mot 26 %). Situationen är oförändrad sedan årtionden. En viss förändring har dock skett: medelålders personer går på pop- och rockkonserter oftare än tidigare. Rockgenerationen har inte helt förlorat intresset för sin ungdomstids musik.

Bildkonst

År 2002 fanns det sammanlagt 198 konstaffärer eller konstgallerier i Finland. Konst kan även lånas (utlåning av konstverk är vanligen avgiftsbelagd). För närvarande finns inte mindre än 23 artotek på olika håll i landet.

År 2003 gjorde Statens kommission för konstverk 128 anskaffningar av verk till statens samlingar, som nu omfattar omkring 12 000 verk. Verk ur samlingen har deponerats i statens offentliga byggnader på olika håll i landet.

Helene Schjerfbeck's verk är de som betingat de högsta priserna i Finland och utomlands av alla verk av finländska konstnärer. Den dyraste målning som sålts på en auktion i Finland var Helene Schjerfbeck's Självporträtt, ljus och skugga, som såldes för 690 000 euro år 2003.

År 2003 fanns det åtta fotograficentra i vårt land, men även tidningshusen, förlagen och bildbyråerna har omfattande fotoarkiv.

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning hade 16 procent av alla finländare som fyllt 15 år bildkonst som hobby år 2002. Nästan varannan finländare (42 %) hade besökt ett konstmuseum eller en konstutställning under det gångna året.

Hantverk och konsthantverk

År 2002 fanns det sammanlagt 22 regionala hantverks- och konsthantverksföreningar i Finland. Föreningarna hade över 10 000 personmedlemmar. Antalet medlemmar har sjunkit med ungefär en tredjedel från mitten av 1990-talet.

Antalet lokala hantverkscentra har från mitten av 1990-talet fram till år 2002 sjunkit till lite över 120. Antalet större centra för hantverk och konsthantverk har däremot ökat under de senaste åren och uppgick år 2002 till 16.

Design Forum Finland, som upprätthålls av Konstflitföreningen i Finland, ordnar utställningar i Finland och utomlands. Design Forum har en egen utställningslokal i Helsingfors, där det år 2003 hölls 19 utställningar som besöktes av sammanlagt över 66 000 personer.

På den finländska antikvitetsmarknaden har designföremål, speciellt från perioden 1930–1960, fått en stark ställning vid sidan av äldre antikviteter. Verk av kända formgivare som Timo Sarpaneva, Kaj Franck och Tapio Wirkkala säljs regelbundet på inhemska och utländska konst- och antikvitetsauktioner.

Många finländska designprodukter, t.ex. Hackmanbestick, Arabiakärl, Fiskars saxar och Marimekkotextilier har bibehållit sin popularitet. Dessa produkter har tillverkats i tiotals miljoner exemplar.

Film

Biografernas publiksiffror har börjat stiga igen efter bottnoteringen i mitten av 1990-talet. Uppgången förklaras av några internationella succéfilmer (framför allt James Camerons Titanic) och inhemska filmframgångar samt av öppnandet av nya biografier i de större städerna. Den populäraste inhemska filmen år 2003 var Bad boys med över 600 000 åskådare. Utomlands har Aki Kaurismäkis filmer skördat de största framgångarna.

På 1980-talet minskade antalet biobesökare, vilket ledde till att många biografier lades ner. Antalet

biografsalonger minskade dock inte, eftersom de nya biograferna hade fler salonger än de tidigare. År 2003 fanns det 338 biografsalonger i Finland.

I Finland verkar 11 regionala filmcentra som upprätthåller ett alternativt filmutbud och ordnar kurser för filmintresserade. Finlands filmarkivs visningar på åtta orter drog sammanlagt 54 000 besökare år 2003, och Finlands filmkontakts visningar under samma år cirka 130 000. Antalet filmklubbar har minskat; år 2003 fanns det 37 aktiva filmklubbar.

Enligt Statistikcentralens fritidsundersökning 2002 gick varannan finländare på bio minst en gång om året. Undersökningen visar att biobesök fortfarande i första hand är ett intresse för ungdomar: av ungdomar i åldern 15–24 hade nästan var tredje (31 %) gått på bio minst en gång i månaden.

3 *Ekonomi och arbetskraft*

Penningflöden

De största penningflödena inom kultursektorn uppstår genom hushållens användning av pengar på kultur och massmedier. Den senaste undersökningen, konsumtionsundersökningen för år 2001, visar att hushållen i genomsnitt använde lite mer än 1 200 euro i året (4,8 procent av alla sina konsumtionsutgifter) på kulturkonsumtion. Hushållen lade ner i genomsnitt 420 euro på tidningar och böcker.

Kommunerna har en central roll inom den offentliga kulturfinansieringen. De kommunala kulturinrättningarnas driftskostnader uppgick till omkring 600 miljoner euro (115 euro per invånare) år 2002 efter det att intäkterna dragits av från utgifterna. Biblioteken hade de största driftskostnaderna, 225 miljoner euro.

Inom statsförvaltningen är undervisningsministeriet den viktigaste finansören av konst och kultur. Anslagen för undervisningsministeriets förvaltningsgren uppgick till cirka sex miljarder euro för år 2004. Kulturanslagen utgör lite över 300 miljoner euro, cirka 5 procent, av denna summa.

I Finland är företagens och stiftelsernas andel av det totala penningflödet inom kultur- och konstsektorn relativt liten, även om kultursponsorerings ökade efter mitten av 1990-talet. Även stiftelsernas betydelse som finansörer av konst och kultur har ökat.

Utbildning och arbetskraft

År 2003 fanns det i Finland sammanlagt 79 läroanstalter som erbjöd yrkesutbildning för kulturbranschen. Av dem var 23 yrkeshögskolor och 56 läroanstalter för yrkesutbildning på andra stadiet. Därtill finns det universitet som erbjuder utbildning för kulturbranschen.

Vid yrkeshögskolor och läroanstalter för yrkesutbildning på andra stadiet fanns det totalt cirka 8 500

nybörjarplatser på linjerna för utbildning inom kultur- och konstbranschen, vilket utgör 12 procent av alla utbildningsplatser år 2004. Till Teaterhögskolan antogs endast 5,5 procent och till Konstindustriella högskolan endast 9,2 procent av sökandena år 2003.

År 2002 avlades yrkesexamen för kulturbranschen av 2 900 studerande vid yrkesläroanstalter (siffran inkluderar även vuxenutbildningen) samt 1 200 studerande vid yrkeshögskolor.

I kommunerna ges grundundervisning i konst t.ex. vid medborgarinstitut och särskilda konstläroanstalter. Närmare 70 procent av alla läroanstalter upprätthålls i kommunal regi.

År 2000 uppgick antalet anställda inom kultursektorn till inemot 90 000. Siffran inbegriper alla som arbetade inom kultursektorn, oavsett yrke. De anställda inom kultursektorn utgjorde 4 procent av hela den sysselsatta befolkningen. Enligt folkräkningsuppgifterna arbetade totalt närmare 66 000 personer i kulturyrken år 2000.

Ekonomi

Kulturens andel av bruttonationalprodukten var 3,7 procent år 2000. Enligt preliminära uppgifter för år 2002 hade andelen stigit till 3,8 procent.

Antalet företag inom kultursektorn 2002 var 14 300, eller ungefär sex procent av det totala antalet affärsföretag i Finland. Kulturföretagen stod för 4 procent av alla finländska företags omsättning.

Värdet av massmedia- och kulturföretagens tjänsteexport uppgick år 2002 till omkring 50 miljoner euro. Kultursektorn stod för två tredjedelar av detta belopp och massmedieföretagen för en tredjedel. Statistikcentralens företagsregister upptog 207 konsthandlar och 118 antikvitetshandlar år 2002.

1 *Perinne, museot ja arkistot* *Heritage, museums and archives*

Tilastotiedot

- 1 Muinaisjännökset, kulttuurihistorialliset ympäristöt ja rakennukset
- 2 Unescon maailmanperintökohteet
- 3 Museot
- 4 Arkistot
- 5 Museoissa ja historiallisilla paikoilla käynnit

Tietolähteet

English summary

1 Perinne, museot ja arkistot

Aikaisemmin teollistuneissa ja kaupunkimaisissa yhteiskunnissa kulttuuriperinnöksi hyväksyttiin vain aineellisen kulttuurin huippusaavutuksia. Sellaisia olivat esimerkiksi merkittävät muistomerkit ja taideteokset sekä muut arvokkaat esineet. Nykyisin kulttuuriperinnön käsite on avartunut, ja sen piiriin kuuluu esine-

kulttuurin ohella kulttuuriympäristöjä, luonnonperintökohteita ja henkisen kulttuurin tuotteita. (Vilkuna 2002.) Tässä luvussa esitetään tietoja kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista sekä kulttuuriperintöä taltioivista museoista ja arkistoista. (Kirjastojen kokoelmia käsitellään 2. luvussa.)

Tilastotiedot

1 Muinaisjäännökset, kulttuurihistorialliset ympäristöt ja rakennukset

Muinaisjäännökset ja kulttuurihistorialliset ympäristöt

Suomessa tunnetaan runsaat 18 000 kiinteää esihistoriallista muinaisjäännöstä. Lapissa ja maan lounaisosassa on eniten muinaisjäännöksiä. Valtakunnallisesti merkittäviä kulttuurihistoriallisia ympäristöjä on lähes 1 800. (Liitetaulukko 1.1.)

Suomelle tyyppisiä, luonnonkauneutensa tai kulttuuriarvojensa puolesta merkittäviä maisemakokonaisuuksia kutsutaan kansallismaisemiksi. Ympäristöministeriön vuonna 1993 julkaisemassa teoksessa nimitään esimerkkeinä 27 suomalaisen maiseman perustyyppiä aina merellisestä Helsingistä Utsjokilaaksoon ja Saaristomereltä Pohjois-Karjalan vaarakyliin (Kansallismaisema 1993).

Kansallismaisemien nimeämisellä ei ole hallinnollista merkitystä, ja sen tavoitteena on pikemminkin herättää kansalaisissa ja päättäjissä kiinnostusta maisemansuojeluun. Kansallismaiseman mielikuva luo käsityksen pysyvistä tilasta, mutta todellisuudessa myös luonnonmaisemat ovat jatkuvassa muutoksessa. (Palin 2004.)

Rakennukset

Kulttuuriperintöön sisällytetään yleensä myös rakennustaiteellisesti tai rakennushistoriallisesti merkittävät rakennukset. Ne voivat olla esimerkkejä rakennustaiteen tyyliuunnista, rakennusmateriaaleista, kansankulttuurin piirteistä tai arvostettujen arkkitehtien suunnittelemissa rakennuksissa.

Suomessa on 675 asetuksella suojeltua valtion omistamaa rakennusta. Sen lisäksi on suojeltu 115 rautateiden asema-alueita ja 872 asema-alueilla olevaa rakennusta sekä 122 Metsähallituksen rakennusta. (Liitetaulukko 1.1, Metsähallitus.)

Suomessa on yli 1 000 kirkkoa, joista 121 on Uudellamaalla ja 114 Varsinais-Suomessa. Linnoja ja linnoituksia on 22. Eniten linnoja ja linnoituksia on Etelä-Karjalassa (5) ja Kymenlaaksossa (4). (Liitetaulukko 1.2.)

Vanhoja puukaupunkeja ja puukaupunginosia on jäljellä 19, ja niistä vain kolme (Nurmes, Ikaalinen ja Tampereen Pispala) on sisämaassa. Arkkitehti Alvar Aallon suunnittelemissa rakennuksista on Suomessa 81. Rakennuksista 23 on Uudellamaalla ja 18 Keski-Suomessa. (Liitetaulukko 1.2.)

2 Unescon maailmanperintökohteet

Unescon maailmanperintösopimuksen piiriin kuului 177 valtiota vuoden 2003 lopussa. Vuonna 2004 Unescolla oli 788 maailmanperintökohdetta, ja niistä 28 oli Pohjoismaissa. Maailmanperintökohteeksi voidaan hyväksyä erityisen arvokkaat kulttuuri- tai luontokohteet. Kulttuuriperintöön kuuluvat esimerkiksi historiallisesti, esteettisesti ja tieteellisesti merkittävät monumentit ja rakennusryhmät. Luonnonperintöä edustamaan valitaan tärkeitä luontomuodostu-

mia, uhattujen lajien elinympäristöjä sekä alueita, joilla on tieteellistä, luonnonsuojelullista tai esteettistä arvoa.

Suomi liittyi Unescon yleissopimukseen vuonna 1987 (Maailmanperintö Suomessa 2003). Nykyisin Suomessa on viisi maailmanperintökohdetta. Kaikki suomalaiset kohteet on hyväksytty 1990-luvulla: Vanha Rauma (sopimuksen piiriin 1991), Suomenlinna (1991), Petäjäveden vanha kirkko (1994),

TIETOLAATIKKO 1.1

Matkailukohteiden kävijämäärät 2003

Matkailun edistämiskeskus on selvittänyt Suomen matkailukohteiden kävijämääriä vuodesta 1985 alkaen. Vuoden 2003 selvityksessä oli 429 matkailukohteetta.

Selvityksen kohteissa vieraili yhteensä 34,3 miljoonaa matkailijaa vuonna 2003. Varsinaisista matkailukohteista eniten kävijöitä oli Linnanmäen huvipuistossa (1,1 milj. kävijää), Särkänniemen elämyspuistossa (665 000) ja Suomenlinnassa (617 000). Eniten ulkomaisia vierailijoita oli Uspenskin katedraalissa Helsingissä (lähes 340 000), Suomenlinnassa ja Helsingin tuomiokirkossa (molemmissa yli 200 000). Ulkomaisten kävijöiden osuus oli suurin

kirkoissa (51 % kaikista kävijöistä) sekä linnoissa ja linnoituksissa (27 %).

Kävijämäärät lisääntyivät eniten laivoissa (7 %) ja tienvarsien matkailukohteissa (6 %) vuonna 2003. Eniten suosiotaan menettivät asuntomessut ja erikoismuseot: edellisissä oli 29 ja jälkimmäisissä 8 prosenttia vähemmän kävijöitä kuin vuonna 2002.

Matkailun edistämiskeskuksen teettämä tutkimus sisältää kävijätietoja myös maakunnittain ja kuukausittain sekä Ruotsin, Ison-Britannian ja Itävallan tietoja.

Lähde: Matkailukohteiden kävijämäärät 2003.

Verlän puuhiomo ja pahvitehdas Jaalassa (1996) sekä Sammallahdenmäen pronssikautiset hautaröykkiöt Lapin kunnassa (1999). Maailmanperintösopimukseen hyväksyminen on tehnyt kohteet tunnetuksi myös ulkomailla, ja sen seurauksena

pienien ja syrjäisten kohteiden kävijämäärät ovat viime vuosina jonkin verran lisääntyneet (Liitetaulukko 1.3 ja 1.4.)

3 Museot

Suomen museoliiton kortiston mukaan Suomessa on 1 089 museota. Valtaosa niistä on pieniä paikallista kulttuuria esitteleviä museota. Museoista 3 on valtakunnallisia keskusmuseota (Suomen kansallismuseo, Valtion taidemuseo ja Luonnontieteellinen keskusmuseo), 13 valtakunnallisia erikoismuseota, 20 maakuntamuseota ja 16 aluetaidemuseota. (Museotilasto 2003.)

Museoista 323 oli päätoimisten museoammattilaisten hoitamia vuonna 2003. Niistä puolet oli kulttuurihistoriallisia museota, neljännes erikoismuseota, viidennes taidemuseota ja loput luonnontieteellisiä museota. Päätoimisesti hoidetuista museoyksiköistä 199 oli kuntien omistuksessa, yksityisomistuksessa oli 86 museota ja valtion omistuksessa 38 museota. (Liitetaulukko 1.5.)

Päätoimisesti hoidettujen museoiden kokonaismenot olivat lähes 140 miljoonaa euroa, joista henkilöstömenojen osuus oli 47 prosenttia. Museoiden rahoituksesta noin 37 prosenttia tuli valtiolta ja 39 prosenttia kunnilta. (Liitetaulukko 1.5.)

Museoammattilaisten hoitamia museoita on eniten Uudellamaalla (86) ja Varsinais-Suomessa (34) vuonna 2002. Museoissa oli noin 4,5 miljoonaa kävijää vuonna 2003. Eniten kävijöitä oli pääkaupunkiseudulla, jossa on useita suuria valtakunnallisia museoita. Pääkaupunkiseudun kävijämäärä on kolmannes kaikista museossa kävijöistä. (Liitetaulukko 1.6 ja 1.7.)

Museoille alettiin myöntää lakisääteistä valtionosuutta vuonna 1989. Vuonna 2003 sitä sai 132 päätoimista museota. Valtionosuuksia maksettiin yhteensä lähes 16 miljoonaa euroa. (Liitetaulukko 1.8.)

Suomen suosituimmat museot ovat Nykytaiteen museo Kiasma ja Suomen taiteen museo Ateneum Helsingissä. Museoiden kävijämäärät vaihtelevat varsin paljon sen mukaan, mitä näyttelyjä niissä on. Vuonna 2003 Kiasmassa ja Ateneumissa kävi yhteensä noin 360 000 katsojaa, kun edellisenä vuonna kävijöitä oli lähes puoli miljoonaa. (Liitetaulukko 1.9.)

4 Arkistot

Arkistolaitokseen kuuluvat Kansallisarkisto ja seitsemän maakunta-arkistoa. Lisäksi Ahvenanmaalla toimii Ålands landskapsarkiv maakunnallisena arkistona.

Valtion arkistolaitoksessa on yli 100 000 metriä asiakirjoja. Niistä lähes puolet (41 %) on tallennettuna Helsingissä sijaitsevaan Kansallisarkistoon. Kaikista arkistolaitoksen kartoista ja piirustuksista Kansallisarkistossa on lähes 60 prosenttia. Lähes kaikki tallefilmit ovat Mikkelin maakunta-arkistossa. (Liitetaulukko 1.10.)

Valtion arkistolaitoksen ohella Suomessa on useita merkittäviä kulttuuriarkistoja. Niitä ovat muiden

muassa Alvar Aalto -säätiön arkisto, AV-arkki, Finlands svenska folkmusikinstitutin arkisto, Kansanmusiikki-instituutin kansanmusiikkiarkisto, Kuvataiteen keskusarkisto, Maailman musiikin keskuksen arkisto, Museoviraston arkistot, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistot, Suomalaisen musiikin tiedotuskeskuksen arkisto, Suomen elokuva-arkisto, Suomen Jazz & Pop Arkisto, Suomen valokuvataiteen museon arkistot, Suomen Äänitearkisto, Svenska litteratursällskapetin arkistot sekä Taidekorkeakoulujen keskusarkisto.

5 Museoissa ja historiallisilla paikoilla käynnit

Yli joka neljäs (27 %) yli 15-vuotias suomalainen kävi kulttuurihistoriallisessa tai paikallisessa museossa vuonna 2002, kun sen sijaan luonnonhistoriallisessa tai luonnontieteellisessä museossa oli käynyt joka kymmenes (8 %).

Historiallisilla muistomerkeillä ja paikoissa, esimerkiksi kirkoissa, linnoissa, puutarhoissa ja palatseissa,

kävi 42 prosenttia suomalaisista vuonna 2002. Joka kymmenes vastaaja oli käynyt ulkomaan matkoillaan museoissa ja arkeologisilla paikoilla. (Liitetaulukko 1.11 ja 1.12.)

Tietolähteet

Suomalaista kulttuuriperintöä tilastoivat pääasiassa Museovirasto, ympäristöministeriö, tiehallinto, Metsähallitus ja Ålands landskapsregering. Päätoimisesti hoidetuista museoista on tiedot Museoviraston Museotilastoissa, ja sen lisäksi Museovirasto kokoaa viiden vuoden välein tietoja Suomen kaikista museoista.

Suomen museoliitto tekee Museotilastoa täydentäviä erillisselvityksiä mm. museoiden kävijämääristä. Suurimmat museot tekevät myös omia yleisötutkimuksiaan. Tuomas Santasalo Ky tekee yhteistyössä Matkailun Edistämiskeskuksen kanssa vuosittain selvityksen matkailukohteiden kävijämääristä, ja selvityksessä on mukana myös useita kulttuuriperintökohteita.

Unesco pitää yllä maakohtaista luetteloa maailmanperintökohteistaan. Luettelossa on kohteiden lyhyt kuvaus, sijainti ja ohjelmaan liittymisen ajankohta.

Kansallisarkisto laatii vuosittain Arkistolaitos-julkaisun, joka sisältää tiedot arkistolaitoksen aineistoista. Kulttuurialan yksityisarkistoista saadaan tietoja niiden vuosikertomuksista. (Kirjastojen tilastointia käsitellään 2. luvussa.)

Monista suomalaisista kulttuuriperintökohteista, esimerkiksi kartanoista, muistomerkeistä ja tunnettujen arkkitehtien rakennuksista, ei ole saatavissa tilastoja. Usein tilastoinnin esteenä on yksinkertaisesti kohteen määrittelyn ongelmallisuus (esim. kartanot).

Museoissa ja muinaismuistokohteissa käymistä koskevat tiedot perustuvat Tilastokeskuksen vapaa-aika-

tutkimuksiin. Vapaa-aikaa ja kulttuuriharrastuksia koskevia tutkimuksia on tehty haastatteleamalla vuosina 1981, 1991 ja 2002. Tutkimuksissa on selvitetty muun muassa kulttuuritilaisuuksissa käymistä, joukkoviestinten seuraamista, lukemista, musiikin kuunteleminen, harrastuksia, järjestöihin osallistumista, liikuntaa ja pelien pelaamista. Tutkimukseen osallistuneiden alaikäraja on 10 vuotta, mutta tämän julkaisun tarkasteluissa ovat mukana vain 15 vuotta täyttäneet vastaajat.

Suomalaisia kulttuurikohteita ja museoita koskevia tietoja on saatavissa myös seuraavista lähteistä:

Finnish museums (2002). Suomen museoliiton julkaisu ja 50. Helsinki: The Finnish Museums Association.

Kulttuuriperintö tietoyhteiskunnassa. Strategiset tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset. Opetusministeriön julkaisu ja 2003: 24.

Suomen museot 2000. Suomen museoliiton julkaisu ja 47. Helsinki: Suomen museoliitto.

www.narc.fi. Kansallisarkisto. Tietoja arkistolaitoksesta.

www.nba.fi. Museovirasto. Tietoja Suomen museoista sekä kulttuuriperintökohteista.

www.unesco.org/whc. Unescon maailmanperintökeskus. Tietoja maailmanperintökohteista.

www.ymparisto.fi. Ympäristöhallinnon nettisivut.

Tietoja kulttuuriperintökohteista.

English summary

This section contains information about sites of cultural historical value and about museums and archives containing cultural heritage records. Over 18,000 ancient monuments and sights are known in Finland. There are nearly 1,800 man-made environments of national historical importance. (Appendix Table 1.1.) In addition, 27 specifically named national landscapes represent the basic types of Finland's landscape.

Finland has 675 state-owned buildings protected under the Decree on the Protection of Buildings. In addition, 115 railway station areas, 872 station buildings and 122 Finnish Forest and Park Service buildings are protected. (Appendix Table 1.1.)

There are over 1,000 churches and 22 castles or fortresses in Finland. There are still nineteen old wooden towns and city quarters. Of the buildings designed by Finland's most famous architect Alvar Aalto 81 are in Finland. (Appendix Table 1.2.)

Nowadays Finland has five UNESCO World Heritage cultural sites. All Finnish sites were inscribed on the World Heritage list during the 1990s, the last one being the Bronze Age Burial Site of Sammallahdenmäki in the municipality of Lappi.

Finland has 1,089 museums. The majority of them are small museums presenting local culture. Of the museums, 323 were professionally run in 2003. One half of them were cultural historical museums, one quarter specialised museums, one fifth art museums and the rest natural history museums. Around 37 per cent of the fi-

nancing to museums came from the state and 39 per cent from municipalities. (Appendix Table 1.5.)

The National Archives Service contained over 100,000 metres of shelvable archives. Nearly one half of them are in the National Archives in Helsinki. (Appendix Table 1.10.) In addition to the National Archives Service, there are several significant cultural archives in Finland.

Museums had around 4.5 million visitors in 2003. The most popular museums in Finland were the Museum of Contemporary Art Kiasma and the Ateneum Art Museum in Helsinki, visited by a total of around 360,000 people in 2003. (Appendix Table 1.9.)

Nearly every third (27%) Finn aged over 15 visited a cultural historical or local museum in 2002. Historical monuments and sites, such as churches, castles, gardens and palaces, were visited by 42 per cent of Finns in 2002. Every tenth respondent had been to museums and archeological sites on their trips abroad. (Appendix Tables 1.11 and 1.12.)

Statistics on the Finnish cultural heritage are mainly compiled by the National Board of Antiquities, Ministry of the Environment, Finnish Road Administration, Finnish Forest and Park Service and Government of Åland. The National Archives prepare yearly the *Arkistolaitos* publication containing information about the materials of the archives service. Information about private cultural archives is derived from their annual reports. Information about visits to museums and historical sites is based on Statistics Finland's Leisure Surveys.

2 *Kirjallisuus* *Literature*

Tilastotiedot

- 1 Kirjojen tuotanto ja levitys
 - 1.1 Kirjojen tuotanto
 - 1.2 Kirjojen levitys
- 2 Kulttuurilehdet
- 3 Kirjastot
- 4 Kirjojen lukeminen ja kirjoittamisharrastus

Tietolähteet

English summary

2 Kirjallisuus

Painetulla sanalla on Suomessa perinteisesti ollut poikkeuksellisen vahva asema. Perinteisen painetun kirjan asemasta on keskusteltu runsaasti viime vuosina, sillä tekniset uudistukset ovat erityisesti 1970-luvulta alkaen muuttaneet merkittävästi kirjojen tuotantoa. On arveltu, että 1990-luvun alkupuolella käynnistynyt tietotekninen muutos vaikuttaa niin kirjan tekemiseen, jakeluun kuin lukemiseenkin. Kuitenkin ainakin toistaiseksi lopputuotteena on ollut painettu kirja, ja monien asiantuntijoiden mielestä perinteisen kirjan asema ei ole uhattuna. Esimerkiksi kustantaja Jorma Kaimion (2001, 44) mukaan ”kirja pysyy lukijansa käden ulottuvilla vuosikymmeniä, tavallisesti hänen elämänsä loppuun, ja kirjastoissa se jatkaa elämäänsä vuosisatoja – nyt kun paperilaadut taas on saatu säilyviksi.” Kirjan asemaa kuvaa muun muassa se, että kirja-sanaa käytetään usein myös uusien laitteiden ja käyttöliittymien yhteydessä. Digitalisoituminen saattaa jopa parantaa kirjan asemaa tuomalla entistä selvemmin esiin painetun kirjan esineluonteen.

Asiantuntijoiden arvioiden mukaan painettu kirja tulee säilymään digitaalisten kirjatuuotteiden rinnalla, ja kirjan erilaiset muodot täydentävät toisiaan. Lisäksi joskus sama materiaali voidaan tuottaa sekä painetussa että digitaalisessa muodossa, jolloin kuluttaja voi valita itselleen sopivan vaihtoehdon. Todennäköisesti digitalisaatio tuottaa alkuvaiheessa ensisijassa teknologisia muutoksia, ja kirjan lukemistavat muuttuvat vasta pitkän ajan kuluessa. (Kirja 2010; Koskimaa 2001; Lehtonen 2001, 194.)

Kirjaa voidaan tarkastella niin kulttuurin, talouden kuin teknologiankin näkökulmasta. Kirjailijat ja lukijat ajattelevat usein vain kirjan sisältöä, mutta kustantajalle ja kirjakauppiaille kirja on ensisijaisesti painotuote ja myyntiesine. Tässä luvussa kuvataan tilastojen avulla kirjojen tuotantoa ja jakelua sekä kirjastoja. Lukuun on koottu myös luettelo tärkeimmistä suomalaisista kulttuurilehdistä. Luvun lopussa on kirjojen lukemista ja harrastajakirjoittamista koskevia tietoja, jotka perustuvat Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksiin.

Tilastotiedot

1 Kirjojen tuotanto ja levitys

Kirja-alalla on tapahtunut runsaasti muutoksia sen jälkeen, kun kirja-alan rajoituksia poistettiin 1970-luvulla. Alan muutokset tulevat edelleen nopeutumaan, ja alan kansainvälistyminen nopeuttaa kehitystä edelleen. Kustantaminen, kirjojen painaminen ja jakelu ovat jo alkaneet kansainvälistyä. Lisäksi ulkomaisen kirjallisuuden osuus on nykyisin jo merkittävä, ja viime vuosina myös suomalaisten kirjojen käännösoikeuksien myynti ulkomaille on saanut vauhtia. Yhä useammat osaavat lukea kirjoja myös vierailta kielillä, erityisesti englanniksi. (Mäkinen 2004; Kirja 2010, 74–75.)

1.1 Kirjojen tuotanto

Nimikkeiden määrä

Helsingin yliopiston kirjaston kokoamien tietojen mukaan kirjojen nimikemäärät ovat kasvaneet 1990-luvulla, joskin kasvun vauhti on jo tasaantunut. Viimeisen kymmenen vuoden 1995–2004 aikana julkaistujen kirjojen ja pienpainatteiden määrä on ollut 11 000–13 000 vuodessa. Luvuissa ovat mukana kustantamoissa painet-

tujen teosten ohella muutkin Suomessa painetut (hallinnon, järjestöjen yms.) julkaisut. Mukaan on laskettu myös 5–48-sivuiset pienpainatteen, joiden osuus oli 18 prosenttia vuonna 2003. (Liitetaulukko 2.1, 2.2 ja 2.3.)

Suomessa julkaistiin yhteensä noin 12 300 nimikettä kotimaista kirjallisuutta ja käännöskirjallisuutta vuonna 2003. Niistä 84 prosenttia oli kotimaista kirjallisuutta, ja loput, 16 prosenttia nimikkeistä, oli suomeksi tai ruotsiksi käännettyä kirjallisuutta. (Liitetaulukko 2.1.)

Käännökset

Suomeksi käännettiin yhteensä 1 887 teosta vuonna 2003. Niistä 63 prosenttia käännettiin englannin kielestä. Huomattavasti vähemmälle jäivät seuraavaksi suurimmat käännöskielet ruotsi, saksa ja ranska, joiden yhteinen osuus oli 23 prosenttia. (Liitetaulukko 2.4.) Suomalaista kirjallisuutta käännettiin eniten saksaksi ja englanniksi (liitetaulukko 2.5).

Kirjallisuuden lajit

Suomen Kustannusyhdystys kokoaa tietoja jäsentensä julkaisemista kirjoista. Kustannusyhdystyksen tietojen mukaan kaksi kolmasosaa (66 %) Suomessa julkaistuis- ta nimikkeistä oli tietokirjallisuutta vuonna 2003, kun tietokirjoiksi lasketaan "varsinaisten" tietokirjojen ohella suurteokset ja koulukirjat. Kaunokirjallisuutta, johon lasketaan kuuluvaksi proosa, runous sekä lasten- ja nuortenkirjallisuus, oli kolmannes (34 %) kaikista julkaistuisista nimikkeistä. (Liitetaulukko 2.6.)

Kaunokirjallisuudesta kotimaisen kaunokirjallisuuden osuus oli 12 prosenttia ja käännetyn kaunokirjallisuuden osuus 20 prosenttia vuonna 2003, kun runoutta ei oteta huomioon. Kotimaisen ja käännetyn kaunokirjallisuuden ja "varsinaisen" tietokirjallisuuden nimikemäärät ovat likipitään yhtä suuria; kummallakin on noin kolmanneksen osuus kaikista nimikkeistä. (Liitetaulukko 2.6.)

Suomessa sanalla kirjallisuus tarkoitetaan usein pelkästään kaunokirjallisuutta, eikä tietokirjallisuutta yleensä ajatella kirjallisuudesta puhuttaessa. Mikko Lehtosen (2004) mukaan myös nykyinen kirjallisuudentutkimus keskittyy pelkästään kaunokirjallisuuteen. Lehtosen mukaan tietokirjallisuuden merkitys on Suomessa viime vuosikymmeninä lisääntynyt sekä määrällisesti että suhteellisesti niin paljon, että kirjajamarkkinat ovat "faktualisoitumassa". Tilastojen mukaan näin on tapahtumassa, sillä varsinaisten tietokirjojen osuus kaikista nimikkeistä on kasvanut 9 prosenttiyksikköä vuoden 1990 25 prosentista 34 prosenttiin vuonna 2003 (liitetaulukko 2.6).

Suomen tietokirjailijat ry:n tuoreen jäsentutkimuksen (Kalalahti 2004) mukaan tietokirjailijat ovat useimmiten koulutukseltaan humanisteja, mutta joukossa on myös kasvatustieteilijöitä ja opettajia. Näiden ohella tietokirjailijoilla on usein luonnontieteellinen tai yhteiskuntatieteellinen koulutus (liitetaulukko 2.7.) Tietoteosten rahoitustavat ovat monitahoiset. Jonkinasteisen sopimuksen pohjalta kirjoittaa 41 prosenttia tietokirjailijoista. Työ- tai virkasuhteen turvin on tuoreimman tietokirjansa kirjoittanut 11 prosenttia ja ilman palkkiosopimuksia 30 prosenttia tietokirjailijoista. (Liitetaulukko 2.8.)

Tietokirjallisuuden merkityksen kasvun ohella toinen viimeaikainen muutos on se, että kaunokirjallisuuden ja viihteen arvostuserot eivät enää ole yhtä selvät kuin aikaisemmin. Lajityypit ovat lisääntyneet, ja esimerkiksi dekkarit ja sarjakuvat luokitellaan nykyisin omina lajeinaan. (Mäkinen 2004.)

Digitaalinen julkaiseminen

Ennusteiden mukaan digitalisoitumisen suurin anti tulee olemaan aidosti asiakaslähtöinen palvelu, jolla voidaan tarjota asiakkaan tarpeiden ja mieltymysten mukainen sisällön ja välineen yhdistelmä (Kirja 2010, 63). Kirjojen kustantamisessa on tulossa käyttöön esimerkiksi tarvepainatustekniikoita (book on demand

TIETOLAATIKKO 2.1.

Digitaaliset tekstit

Elektroninen julkaiseminen on jo alkanut kilpailla perinteisten julkaisumuotojen kanssa. Kirja 2010 -tutkimushankkeessa (Kirja 2010, 52–54) digitaaliset tekstit on jaettu seuraaviin ryhmiin:

1. Painetun kirjallisuuden digitoinnit. Tähän ryhmään kuuluvat esimerkiksi kirjallisuuden arkistointihankkeet.
2. Uuden kirjallisuuden julkaiseminen digitaalisesti. Kirjallisuus noudattaa perinteistä muotoa, ja digitaalisuus on ennen kaikkea tekstin levittämisen ja jakelun väline.
3. Digitaalisuuden uusia mahdollisuuksia hyväkseen käyttävä kirjallisuus, jota voidaan julkaista esimerkiksi levykkeinä tai romppuina.
4. Verkkokirjallisuus on digitaalista kirjallisuutta, joka käyttää hyväkseen Internetin suomia mahdollisuuksia.

Ryhmiiin 1 ja 2 kuuluvat tekstit ovat lähinnä sähkökirjoiksi luokiteltavia teoksia, eikä niiden kustantaminen poikkea kovin paljon painetun kirjallisuuden kustantamisesta. Ryhmän 3 teokset taas markkinoidaan pitkälti samaan tapaan kuin painetut kirjat, mutta niiden tuotanto edellyttää "teknistä toimittamista". Ryhmän 4 teokset (verkkokirjallisuus) puolestaan poikkeavat jo olennaisesti perinteisestä kirjallisuudesta.

Lähde: Kirja 2010, 52–54.

-järjestelmät), joiden avulla sähköisesti tallennetut teokset painetaan vasta sen jälkeen, kun asiakas on tehnyt tilauksen (Susiluoto 2001).

Suomen Kustannusyhdystys on julkaissut tietoja digitaalisten tuotteiden tuotannon ja myynnin määrästä vuodesta 1995 alkaen. Tilastossa julkaisut jaetaan offline- ja online-tuotteisiin. Offline-tuote tarkoittaa levykkeelle, cd-romille tai dvd-levylle tallentamista ja online-tuote tietokoneen muistiin tallentamista. Levykkeelle tallennettu teksti on monella tapaa perinteisen kirjan ja verkkopalveluiden välimuoto; siihen voidaan tallentaa runsaasti aineistoa, mutta kirjasta poiketen sen lukemiseen tarvitaan tietokone. Tilastointivuodesta 1995 alkaen sähköisten kirjojen määrät ja tulot ovat lisääntyneet, mutta varsin hitaasti. Vuonna 2003 nimikkeitä julkaistiin 127. (Liitetaulukko 2.9.)

1.2 Kirjojen levitys

Kirjamarkkinoiden vapautuminen 1970-luvun alussa lisäsi kustantajien välistä kilpailua ja tarvetta etsiä myyviä kirjoja. Kirjoja on alettu myydä marketeissa ja ylipäättään paikoissa, missä ihmiset liikkuvat. Kustantajat ovat myös

etsineet reittejä kirjakauppojen ohi perustamalla kirjakerhoja. Ensimmäinen varsinainen kirjakerho oli suurten kustantajien vuonna 1969 perustama Suuri Suomalainen Kirjakerho. (Mäkinen 2004.)

Myyntimäärät

Suomen Kustannusyhdistyksen jäsenyritykset myivät lähes 27 miljoonaa kirjaa vuonna 2003. Niistä lähes joka toinen (46 %) oli joko kaunokirjallisuutta tai lasten ja nuorten kirjoja, mutta kirjojen kaikista myyntituloista kaunokirjallisuuden sekä lasten ja nuorten kirjojen osuus oli vain runsas neljännes (28 %). Tietokirjojen (ml. suurteokset) kappalemääräinen osuus oli 29 prosenttia, mutta tuloista ne kattoivat 43 prosenttia. (Liitetaulukko 2.10 ja 2.11.)

Eniten myydyt kirjat

Suomalaisten lukemisen historiaa tutkineen Ilkka Mäkisen (2003) mukaan lukijoiden suosikkeja kautta aikojen ovat olleet historialliset romaanit, huumori ja kansankuvaukset. Myös uskonnollisen lukemisen suosio on samalla tavalla ollut pysyvää. Suomalaisen lukemisen pitkän linjan jatkumisen voi nähdä edelleen eniten myytyjen kirjojen listan kärjestä uuden vuosisadan alussa. Vuonna 2003 kotimaisen kaunokirjallisuuden myyntilistan kärjessä oli Ilkka Remeksen jännitysromaanin Ikiyö, jota myytiin runsaat 135 000. Seuraavilla sijoilla olivat suomalaisten vanhat suosikit Laila Hieta-mies ja Arto Paasilinna. Varsin usein Finlandia-palkinnon voittaneet romaanit ovat olleet myös kirjoja ostavan kansan suosikkeja, mutta vuonna 2003 kirjallisen eliitin maku ja kirjoja ostavan kansan maku eivät kohdanneet: Pirkko Saision Punainen erokirja ylsi vasta myyntilistan 11:nnele sijalle. (Liitetaulukko 2.12.)

Myyntipaikat

Kirjakaupan muutokset ovat seuranneet väestön muuttoa syrjäseuduilta yhä suurempiin taajamiin. Myös kirjojen myynnin vapautuminen antoi kustantajille vapaammat kädet jakelutien valintaan. (Kirja 2010, 73.) Kirjoja myydään yhä enemmän mm. tavara-taloissa, kirjakerhoissa ja tietoverkoissa. Uutta toimintatapaa edustavat pelkästään verkossa toimivat sähköiset verkkokirjakaupat, ja kirja onkin verkkokaupan tärkein tuote. Myös eräät kirjakaupat ovat aloittaneet kirjojen verkkokaupan, jossa myydään perinteisiä kirjoja uudella tavalla. (Susiluoto 2001.)

Runsas kolmannes (38 %) kirjoista myytiin kirjakauppojen välityksellä vuonna 2003. Kirjojen suoramyynti (mm. posti, kirjakerhot) on vakiinnuttanut asemansa, ja sen osuus on useana peräkkäisenä vuonna ollut noin 30 prosenttia. Vuonna 2003 myytiin 28 prosenttia kirjoista suoramyyntikanavien välityksellä. (Liitetaulukko 2.13.)

Kirjakerhoja on laskentatavasta riippuen noin 15, varsinaisia verkkokirjakauppoja 2–4 ja perinteisten kirjakauppojen verkkopalveluja 20–30 (Kirja 2010,

105). Suuri Suomalainen Kirjakerho on edelleen suurin; sillä oli noin 300 000 jäsentä vuonna 2004. (Liitetaulukko 2.14.)

Kirjakauppojen määrä

Kirjojen myyntikanavat ovat muuttuneet, ja sen seurauksena perinteisten kirjakauppojen määrä on vähentynyt. Vuonna 1980 Suomessa oli vielä vajaat 500 kirjakauppaa, mutta vuonna 2002 niitä oli enää 375. Antikvariaattien määrässä ei ole tapahtunut yhtä suurta muutosta, vaikkakin niiden määrä on viime vuosina vähentynyt. Vuonna 2002 antikvariaatteja oli 176. (Liitetaulukko 2.15.)

Kirjahuutokaupat

Myös kirjahuutokaupoista on tullut varsinkin kirjanharastajien suosimia ostopaikkoja (liitetaulukko 2.16 ja 2.17). Bibliofiilien seura järjestää yleensä kaksi kirjahuutokauppaa vuosittain, yhden keväällä ja yhden syksyllä. Kussakin kirjahuutokaupassa on viime vuosina myyty noin 150–200 antikvaarista kohdetta. Kalleimpien myyntihinnat ovat kohonneet jopa pariin tuhanteen euroon. Varsinaisten kirjahuutokauppojen lisäksi antikvaarisia arvosteoksia myydään muissakin antiikkihuutokaupoissa (esim. Bukowski ja Hagelstam).

Kirjallisuuspalkinnot

Kirjallisuuspalkintojen määrä on kasvanut voimakkaasti erityisesti 1990-luvulla, ja nykyisin alan palkintoja on Suomessa on jo noin 90. Arto Lindholmin (2002) mukaan palkintojen nopealle lisääntymiselle on ainakin neljä syytä. Ensinnäkin kirjallisuuspalkintojen avulla pyritään parantamaan kirjan ja lukemisen asemaa audiovisuaalista kulttuuria vastaan. Toiseksi palkinnot soveltuvat eräiden ”ulkokirjallisten” tavoitteiden toteuttamiseen, kun palkintoja myönnetään esimerkiksi nuorelle kirjailijalle, kielivähemmistön tai tietyn maakunnan edustajille. Kolmanneksi palkinnot kuvastavat makujen ja lukutapojen erilaisuutta, ja kirjallisuuspalkinnot voivat tuoda esiin yhä valikoituneempia makuja. Neljänneksi palkinnot saattavat ilmentää kaikessa kulttuurikeskustelussa yleistä henkilöistämisen pyrkimystä.

Pelkistään voisi todeta, että palkinnoilla pyrittiin reagoimaan kirjallisuuden kilpailuasetelmaan muun median kanssa (Lehtonen 2001, 139–141). Ainakin Finlandia-palkinto on onnistunut tässä suhteessa, sillä romaanien Finlandia-palkinnon voittanutta teosta myydään yleensä huomattavia määriä. Osa palkinnoista on eräänlaisia kunniapalkintoja, joiden tarkoituksena on kiinnittää huomiota kirjallisuuteen ja lisätä kirjojen myyntiä. Osa palkinnoista on rahallisesti niin suuria, että niillä on voitajille huomattava taloudellinen merkitys. Esimerkiksi kolme Finlandia-palkintoa (Finlandia, Finlandia Junior ja Tieto-Finlandia) ovat suuruudeltaan 26 000 euroa. – Liitetaulukko 2.18 on koottu rahallisesti merkittävimmät palkinnot.

2 Kulttuurilehdet

Liitetaulukossa 2.19 on tietoja runsaasta sadasta suomalaisesta kulttuurilehdestä. Lehdistä 63 on Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:n jäseniä. Muista kulttuurilehdistä taulukossa ovat valtion tukea saaneet kulttuurilehdet, Lehtipisteen lehtiluettelossa mainitut kotimaiset kulttuurilehdet sekä tärkeimmät suomenruotsalaiset kulttuurilehdet. Eniten ilmestyy musiikki- ja kirjallisuuslehtiä, kumpiakkin on parikymmentä.

Monet kulttuurilehdet ovat pieneköiden kulttuurialan liittojen ja järjestöjen jäsenlehtiä tai erikoistuneita

3 Kirjastot

Kirjastot ovat tärkeitä suomalaiselle kirjallisuudelle, ja suomalaiset ovat lainaamisen maailmanmestareita. Vaikka hankinnat ovat vähentyneet, ovat myös yleisten kirjastojen kokoelmat ainakin määrällisesti maailman kärkeä. (Lehtonen 2001, 193.) Kirjastojen vahvistuminen on kulttuurisen aluepolitiikan menestystarinoita. Muutos on ollut suurin maaseudulla, koska kaupunkien kirjastot olivat kehittyneet korkeatasoisiksi jo aikaisemmin. Maalaiskuntiin saatiin päätoimisia kirjastonhoitajia ja kirjastoautoja, aukioloajat pitenevät, lainaus kasvoi, äänite- ja lehtikokoelmat tulivat kirjojen rinnalle ja kirjastotaloja rakennettiin kirkonkyltiin. (Mäkinen 2004.)

Nykyisin kirjastot ovat monipuolisia kulttuuri- ja tietopalvelukeskuksia, joissa on saatavissa myös digitaalisia palveluja. Kirjastot jakavat kirjoja, mutta ne hallitsevat myös uuden median. Kirjastojen verkkopalvelujen merkitys kasvaa tulevaisuudessa, vaikka kirjojen ja muiden aineistojen kotilainaus ei osoitakaan vähenemisen merkkejä. (Ekholm 2001; Mäkinen 2004.)

Kirjastojen määrä

Yleisten kirjastojen pää- ja sivukirjastojen määrän vähentyminen on viime vuosien aikana pysähtynyt. Vuonna 2003 oli kiinteitä toimipaikkoja hieman alle tuhat, ja sen lisäksi oli parisensataa kirjastoautoa. (Liitetaulukko 2.20.)

Lainaaajien määrä

Kirjastoissa liikkuu suuria ihmisjoukkoja; lähes joka toinen suomalainen on ollut vuoden aikana yleisen kirjaston lainaajana. Varsinkin 1990-luvun kuluessa yleinen kirjasto iskostui ihmisten mieliin hyvinvointiyhteiskunnan perusvarustuksena. Kun työttömyys kohosi 1990-luvun taloudellisen laman seurauksena, kirjastojen käyttö lisääntyi – lamavuonna 1994 kotilainaus nousi siihenastiseen ennätykseen, 20 lainaan asukasta kohti. Nykyisin lainoja on noin 21 asukasta ja 45 yhtä

harrastelehtiä, joita ei yleensä ole laajalti julkisesti nähtävänä tai myytävänä. Kulttuurilehtien painosmäärä jää yleensä alle 5 000 kappaleen.

Useimmilla kulttuurilehdillä on omat Internet-sivut, mutta vain muutama ilmestyy Internetissä kokonaisuudessaan. Opetusministeriön myöntämää valtion tukea saavat varsinaisten kulttuurilehtien lisäksi monet uskonnolliset lehdet sekä mielipidelehdet. Vuonna 2003 tukea jaettiin yhteensä 757 000 euroa.

lainaajaa kohden: useimpiin muihin maihin verrattuna määrät ovat suuria. Kirjalainojen määrä on vähenemässä ja muun aineiston lainausmäärät ovat lisääntymässä. (Liitetaulukko 2.21.)

Hankinnat

Kirjastot ovat kehittymässä monipuolisiksi tapahtumakeskuksiksi, joissa on kirjojen ohella saatavissa lehtiä, videoita, äänitteitä ja nettipalveluja. Kirjahankintojen määrä on laskemassa ja vastaavasti muun aineiston määrä kasvaa. Muuta aineistoa oli runsaat 10 prosenttia aineiston kokonaismäärästä vuonna 2003. (Liitetaulukko 2.22 ja 2.23.)

Valtion tuki kirjastoille

Valtion tuki yleisille kirjastoille on noussut 1990-luvun notkahduksen jälkeen, mutta tuen reaalin arvo ei vielä (2003) yllä notkahdusta edeltäneelle tasolle. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen osuus tuesta on viime vuosina vaihdellut runsaasta kymmenestä lähes sataan prosenttiin ollen 69 prosenttia vuonna 2003. (Liitetaulukko 2.24.)

Yleiset kirjastot maakunnittain

Yleisten kirjastojen verkko kattaa varsin tasaisesti koko maan, ja useimmissa kunnissa on oma kiinteä kirjasto, jota haja-asutusalueilla täydentää usein kirjastoauto. Turun saaristossa toimii yksi kirjastovene. Kirjastojen kokoelmat ovat sen sijaan keskittyneet suurimpiin kaupunkikirjastoihin, ja kokoelmista lähes puolet onkin Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan kirjastoissa. Näissä maakunnissa välitetään myös lähes puolet kaikista kirjastolainoista. (Liitetaulukko 2.26.)

Tieteelliset kirjastot

Vuonna 2002 tilastoinnin piirissä oli 112 tieteellistä kirjastoa. Tieteellisten kirjastojen määrä on viime vuo-

sina laskenut pääasiassa yliopistojen laitoskirjastojen yhdistämisten takia. Vuonna 2002 tieteellisten kirjastojen kokoelmien määrä oli yhteensä yli 47 miljoonaa, josta lähes puolet (yli 21 miljoonaa) Patentti- ja rekisterihallituksen patentteja. Tieteellisten kirjastojen kokoelmat karttuivat lähes 1,3 miljoonalla julkaisulla

vuonna 2002. Lainamäärä on kasvanut voimakkaasti vajaasta kolmesta miljoonasta vuonna 1990 noin 17,5 miljoonaan vuonna 2002. (Liitetaulukko 2.25.)

4 Kirjojen lukeminen ja kirjoittamisharrastus

Suomalaiset ovat lukevaa väkeä. Tilastokeskuksen vuoden 2002 vapaa-aikatutkimuksen mukaan lähes 70 prosenttia yli 15-vuotiaista suomalaisista luki kirjaa puolen vuoden aikana. Luetuiksi kirjoiksi hyväksyttiin kaikki muut kirjat paitsi lapsille luetut kirjat, pakolliset koulukirjat ja opintoihin kuuluvat kurssikirjat. Vastaajista joka neljäs (24 %) luki yli 10 kirjaa puolessa vuodessa. Näiden suurlukijoiden joukossa on kuitenkin varsin suuri sukupuoliero: naisista himolukijoita on 30 ja miehistä 17 prosenttia. Vuodesta 1991 vuoteen 2002 paljon lukevien naisten ja miesten osuudet ovat muuttuneet vain vähän. (Liitetaulukko 2.27).

Suomalaiset lukevat sekä omia että kirjastoista lainattuja kirjoja. Lähes kahdella kolmesta vastaajasta (60 %) on kotikirjastossaan yli 50 kirjaa, ja joka kymmenennellä (9 %) on yli 500 kirjan kirjakokoelma. Kirjastossa oli edellisen kuuden kuukauden aikana käynyt peräti 59

prosenttia vastaajista, ja joka neljäs (24 %) oli käynyt yli 10 kertaa. (Liitetaulukko 2.28 ja 2.29.)

Suomalaiset ovat myös tunnetusti pöytälaatikkokirjoittajia. Suomessa harrastajakirjoittajalle on tarjolla runsaasti kurseja esimerkiksi työväen- ja kansalaisopistoissa sekä kirjoituskilpailuja. Joka kymmenes (11 %) vastaaja oli kirjoittanut edellisen vuoden aikana kaunokirjallista tekstiä, esimerkiksi runoja, novelleja tai romaania. Kaunokirjallisten tekstien kirjoittamisen suosio on kasvanut vuodesta 1991 vuoteen 2002 neljällä prosenttiyksiköllä. Perinteisen postikirjeiden kirjoittaminen on hieman vähentynyt, mutta sen sijaan on tullut uusi kirjoittamisen laji: sähköpostikirjeet. Peräti joka kolmas (33 %) vastaaja on kirjoittanut vuoden aikana sähköpostikirjeitä. Myös päiväkirjojen kirjoittaminen on lisääntynyt vuodesta 1991 vuoteen 2002 12:sta 24:ään prosenttiin. Syynä saattaa olla, että päiväkirjoja kirjoitetaan nykyisin tietokoneella tai nettipäiväkirjoiksi. (Liitetaulukko 2.30.)

Tietolähteet

Kirjojen tuotanto ja levitys

Helsingin yliopiston kirjasto saa vapaakappaleet kaikista suomalaisista kirjoista. Tilaston kirjanimikkeitä koskevat perustiedot perustuvat näihin tietoihin. Kirjojen määriä ja myyntiä koskevat tiedot perustuvat Suomen Kustannusyhdistyksestä ja Kirjakauppaliitosta saatuihin tietoihin.

Kulttuurilehdet

Kulttuurilehtiä koskevat tiedot on kerätty vuoden 2004 maaliskuussa suoraan lehtien toimituksilta, Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:n jäsenluettelosta, Lehtipisteen lehtiluettelosta, opetusministeriön tukea saaneiden kulttuurilehtien luettelosta sekä suomenruotsalaisten kulttuurilehtien luettelosta. Lehtien levikit ovat Levikintarkastus Oy:n levikkitilastoista.

Kirjastot

Yleisten kirjastojen tilastoinnista vastaa opetusministeriön viestintäkulttuuriyksikkö ja tieteellisten kirjastojen tilastoinnista Helsingin yliopiston kirjasto.

Kirjojen lukeminen ja kirjoittamisharrastus

Kirjallisia harrastuksia koskevat tiedot perustuvat Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen tietoihin. Vapaa-aikaa ja kulttuuriharrastuksia koskevia tutkimuksia on tehty haastattelemalla vuosina 1981, 1991 ja 2002. Tutkimuksissa on selvitetty muun muassa kulttuuritilaisuuksissa käymistä, joukkoviestinten seuraamista, lukemista, musiikin kuuntelua, harrastuksia, järjestöihin osallistumista, liikuntaa ja pelien pelaamista. Tutkimukseen osallistuneiden alaikäraja on 10 vuotta, mutta tämän julkaisun tarkasteluissa ovat mukana vain 15 vuotta täyttäneet vastaajat.

Muuta tietoa

Tietoja kirjallisuudesta on saatavissa myös Tilastokeskuksen joukkoviestintätilastoista, teollisuustilastoista, tukku- ja vähittäiskaupan myyntitilastoista sekä yritystilastoista.

English summary

The position of the conventional printed book has aroused much discussion in Finland in recent years. For the time being, technological changes have not undermined the position of the conventional book, and mostly the end product is a printed book. Reading habits are conservative, and books have usually had a strong position in Finland.

According to the data gathered by the Helsinki University Library, about 12,300 titles of domestic and translated literature were published in 2003. Of these 84 per cent represented domestic literature, and the remaining 16 per cent literature translated into Finnish or Swedish. (Appendix Table 2.1.)

A total of 1,887 works were translated into Finnish in 2003. Of them, 63 per cent were from the English language. Much fewer books were translated from the next biggest translation languages, Swedish, German and French, making up altogether 23 per cent. (Appendix Table 2.4.) Finnish literature was translated most into German and English (Appendix Table 2.5).

According to the data of the Finnish Book Publishers' Association, two thirds (66 %) of the titles published in Finland were non-fiction in 2003, when major works and school textbooks are counted as non-fiction in addition to non-fiction proper. Fiction, including prose, poetry and literature for children and teenagers, made up one third (34%) of all published titles. Domestic fiction accounts for 12 per cent and translated fiction for 20 per cent of fiction (excluding poetry).

In Finland the word literature is often used to refer to fiction only, and non-fiction is not generally considered when talking about literature. However, the relative proportion of non-fiction in titles has grown here by nine percentage points between 1990 and 2003 (Appendix Table 2.6). In addition to the growing importance of non-fiction, another recent change is that the appreciation differences between fiction and light fiction are not as clear as earlier. The types of literature have increased, and detective stories and comics are nowadays classified into their own types.

The member enterprises of the Finnish Book Publishers' Association sold nearly 27 million books in 2003. Nearly every second (46%) of them was fiction or books for children and teenagers, but they accounted for only good one quarter (28%) of all sales revenues from books. Copies of non-fiction books (including major works) represented 29 per cent, but they covered 43 per cent of the revenues. (Appendix Tables 2.10 and 2.11.)

As a result of changes in book sales channels, the number of conventional bookshops has fallen. In 1980 there were nearly 500 bookshops in Finland, but in 2002 only 375. The number of second-hand book-

shops has not changed that much, although their number has declined in the last few years. (Appendix Table 2.15.)

Nowadays more and more books are sold in department stores, book clubs and information networks. Over one third (38%) of the books were sold through bookshops and 28 per cent via direct sales channels in 2003. (Appendix Table 2.13.) Book auctions have become popular places for buying books especially for bibliophiles (Appendix Tables 2.16 and 2.17).

The publication contains information on over one hundred Finnish cultural magazines (Appendix Table 2.19). The number of published music and literature magazines is highest, around twenty for both. The print run of cultural magazines is generally under 5,000.

Libraries are important for Finnish literature and Finns hold the world record in book borrowing. The fall in the number of public main and branch libraries has stopped in recent years. In all, there were slightly under one thousand fixed libraries and an additional two hundred mobile libraries in 2003. (Appendix Table 2.20.) Nowadays around 21 loans per inhabitant and 25 loans per borrower are made in libraries. The number of book loans has been falling and that of other material growing. (Appendix Tables 2.21, 2.22 and 2.23.)

According to Statistics Finland's Leisure Survey for 2002, nearly 70 per cent of Finns aged over 15 read a book during the last six months. Every fourth respondent (24%) read more than ten books in six months. (Appendix Table 2.27).

Finns read both their own books and those borrowed from libraries. Nearly two thirds of the respondents (60%) had over 50 books in their home library, and every tenth (9 %) had a collection of more than 500 books. As many as 59 per cent of the respondents had been to the library in the last six months, and every fourth (24%) over ten times. (Appendix Tables 2.28 and 2.29.)

In Finland several courses are arranged for amateur writers in adult education institutes, for example, as well as writing competitions. Every tenth (11%) respondent had written fictional texts in the last 12 months, such as poetry, short stories or novels. Writing of fictional texts has grown by four percentage points from 1991 to 2002. (Appendix Table 2.30.)

Information concerning literature mainly derive from the Helsinki University Library, Finnish Book Publishers' Association, Booksellers' Association of Finland and public libraries. Information on literary activities is based on Statistics Finland's Leisure Survey.

3 Teatteri Theatre

Tilastotiedot

- 1 Puheteatterit
- 2 Ooppera
- 3 Tanssi
- 4 Harrastajateatterit
- 5 Teatterin ja tanssin harrastaminen

Tietolähteet

English summary

3 Teatteri

Väkimäärään nähden Suomessa on runsaasti teattereita. Valtaosa teattereista sijaitsee Uudellamaalla ja pääkaupunkiseudulla, mutta muuten teatterit ovat leviittäytyneet tasaisesti maan eri osiin (liitetaulukko 3.24). Kansallisia päänäyttämöitä ovat Suomen Kansallisteatteri, Suomen Kansallisooppera, Svenska Teatern ja Tampereen Työväen Teatteri.

Suomalainen teatterijärjestelmä rakentui alun perin sekä harrastajateatteritoiminnan että sivistyneistön teatteriharrastuksen pohjalta. Pysyvä ammattimainen teatteritoiminta käynnistyi Suomessa 1800-luvun loppupuolella. Kansainväliset kiertueet ja laaja harrastajanäyttämöperinne kouluttivat ensimmäisiä teatterin ammattilaisia ja loivat yleisöpohjaa. (Koski & Vaittinen 1998; Mäkinen & Korsberg 2003.)

Vuonna 1993 kuntien valtionosuuslainsäädännön osana tuli voimaan teatteri- ja orkesterilaki, jonka mukaan valtio maksaa tukea teattereille. Valtionosuusjärjestelmän piirissä oli 57 ns. vos-teatteria vuonna 2003. Niistä 47 on puheteattereita ja 10 tanssiteattereita. Tässä joukossa eivät ole Kansallisteatteri ja Kansallisooppera, sillä niiden valtiolta saama tuki sovitaan vuosittain valtion talousarvion teon yhteydessä. Valtaosa teattereista saa enemmän tukea kunnalta kuin valtiolta.

Tilastotiedot

1 Puheteatterit

1.1 Vos-teatterit ja Kansallisteatteri

Valtionosuusjärjestelmän piiriin kuului 47 puheteatteria vuonna 2003, ja lisäksi Kansallisteatteri saa erillistä tukea valtion taidebudjetista. Näistä 48 teatterista 34 (ml. Kansallisteatteri) lukeutuu suuriin ja keskisuuriin teattereihin ja 14 pienteattereihin. (Liitetaulukko 3.1.) Vos-puheteattereista noin puolet on vanhoja kaupunginteattereita (tietolaatikko 3.2), joiden edeltäjät ovat usein olleet harrastajateattereita.

Esitykset ja pääsyliput

Näillä 48 puheteatterilla oli yhteensä lähes 11 600 esityskertaa näytäntökaudella 2002–2003. Puhenäytelmien osuus näytäntökauden esityskerroista oli 46 prosenttia. Musiikkinäytelmien osuus oli vain 12 prosenttia, mutta myydyistä lipuista musiikkinäytelmien osuus oli 22 prosenttia. Musiikkinäytelmien myytyjen lippujen määrä lisääntyi 8 prosenttia, vaikka esitysker-

Taulukko 3.1 Teatteri-, ooppera- ja tanssiesitysten katsojien määrät 2003

Teatterit	2 908 000
Oopperaesitykset*)	184 900
Tanssiteatteri**)	452 100
Yhteensä	3 545 000

*) Suomen kansallisooppera ja alueoopperat.

**) Kansallisbaletti, tanssiryhmät ja Helsingin kaupunginteatterin tanssiryhmä.

Kansallisteatterin, Kansallisoopperan ja vos-teattereiden henkilötyövuosien määrä oli 3 541 vuonna 2003, mikä on hieman vähemmän (67 henkilötyövuotta) kuin edellisenä vuonna. (Teatteritilasto 2003; jatkossa Tt 2003).

Ammattiteattereiden katsojamäärä oli noin 3,5 miljoonaa, kun mukaan luetaan edellä mainittujen teatterien lisäksi ns. vapaan kentän teatteri- ja tanssiryhmät, kesäteatterit ja alueoopperat (taulukko 3.1). Luvuissa ovat mukana myös vierailijaesitykset ja kutsuvierasliput. Näillä 132 teatterilla oli yhteensä 18 300 esitystä. Katsojien määrä lisääntyi noin kaksi prosenttia ja esitysten määrä vajaat kolme prosenttia edellisestä vuodesta. (Tt 2003.)

tojen määrä jopa laski hiukan. (Liitetaulukko 3.2.) Näytäntökauden suosituin näytelmä oli Michael Fraynin *Saranat* ja *sardiinit*, jonka esityksiin myytiin 92 600 lippua (liitetaulukko 3.3).

Suomen Kansallisteatterin perinteisenä tehtävänä on pidetty suomalaisten ja ulkomaisten klassikkojen, suomalaisen nykynäytelmän ja maailman uusimpien näytelmien esittämistä (Koski & Vaittinen 1998). Kansallisteatterilla oli 642 esitystä vuonna 2003 (Tt 2003, 60).

Puheteatterien esityksiin myytiin yhteensä 2,1 miljoonaa lippua vuonna 2003 (liitetaulukko 3.1). Kansallisteatteri myi esityksiinsä vajaat 142 000 lippua.

Suurin puheteattereista on Helsingin Kaupunginteatteri niin lipunmyynnin kuin henkilöstönkin perusteella. Teatteri myi omiin tuotantoihin 320 600 lippua, ja katsojia oli kaikkiaan 329 500, kun myös ilmaiset liput ja vierailuesitykset lasketaan mukaan (Tt 2003).

Henkilötyövuodet

Puheteattereissa tehtiin yhteensä 2 700 henkilötyövuotta vuonna 2003. Siitä oli taiteellisen henkilöstön osuus 1 229 henkilötyövuotta, mikä oli 46 prosenttia puheteatterien kaikista henkilötyövuosista. Teknisen henkilöstön osuus henkilötyövuosista oli 39 ja hallinnon 12 prosenttia. Kaikista puheteatterin henkilötyövuosista vakinaisen henkilöstön osuus oli 71 prosenttia vuonna 2003, mutta vielä 1997 vakinaisten osuus oli 75 prosenttia.

Suomessa vakinaisten näyttelijöiden osuus alkoi vähentyä jo 1990-luvun puolivälistä alkaen. Vuonna 2003 taiteellisen henkilöstön henkilötyövuosista 55 prosenttia (679 henkilötyövuotta) oli vakinaisten tekemiä työvuosia. Enin osa, 77 prosenttia, vakinaisesta taiteellisesta henkilöstöstä oli näyttelijöiden henkilötyövuosia. (Liitetaulukko 3.4 ja 3.5; Koski & Vaitinen 1998.)

Tulot ja menot

Valtion tuki teattereille voi olla lakisääteistä valtionosuutta tai harkinnanvaraista tukea. Uuden teatteri- ja orkesterilain tullessa voimaan vuoden 1993 alusta lähes kaikki 1960- ja 70-luvuilla perustetut ammattimaiset teatteriryhmät hyväksyttiin valtionosuuden piiriin. Teattereiden valtionosuuksien määräysperusteeksi valittiin henkilötyövuosi ja sitä vastaava yksikköhinta. Valtionosuutta myönnetään 37 prosenttia laskennallisten henkilötyövuosien ja yksikköhinnan tulosta. Poikkeuksen tekevät Tampereen Työväen Teatteri ja Svenska Teatern i Helsingfors, joiden osuus on 60 prosenttia. Harkinnanvaraista tukea opetusministeriö voi myöntää valtakunnallisesti ja alueellisesti merkittävillä teattereilla. (Selvitys teattereiden... 2003.)

Kaikkien 48 puheteatterin menot olivat noin 124 miljoonaa euroa vuonna 2003. Niistä yli kaksi kolmannesta (68 %) oli henkilöstömenoja. (Liitetaulukko 3.6.) Eri teattereiden menot kuitenkin vaihtelevat suuresti. Esimerkiksi laitosteattereiden kiinteistömenot ovat suurempia kuin teatteriryhmien, ja toisaalta teatteriryhmien toimintamenojen osuus on suurempi kuin laitosteatterien.

Puheteattereiden tulot olivat vastaavasti 126 miljoonaa euroa. Siitä valtionapu oli 37 miljoonaa ja kuntien avustuksia 52 miljoonaa euroa (liitetaulukko 3.6). Puheteatterien saamat julkiset avustukset henkilötyövuotta kohden olivat 26 600 euroa vuonna 2003 (Tt 2003).

Suurten ja keski suurten teatterien tuloista kunnan avustusten osuus oli keskimäärin 43, valtion tuen osuus 30 ja teatterin omien tulojen osuus 27 prosenttia vuonna 2003. Suuria ja keski suurta teattereita kunnat avustavat enemmän kuin valtio. Poikkeuksia ovat Suomen Kansallisteatteri, Svenska Teatern, Tampereen Työväen Teatteri ja Åbo Svenska Teater, joita valtio tukee enemmän

TIETOLAATIKKO 3.1.

Kunnalliset teatterit

Sodan jälkeen teattereiden organisaatiossa tapahtui suuri muutos, kun kunnallinen teatterilaitos syntyi. Suomalaisen teatterin juuret ovat pitkälti harrastajateatteritoiminnassa, ja myös monet kaupunginteatterit olivat alun perin paikallisia seura- ja työväennäyttämöitä. Useissa kaupungeissa oli toiminut kaksi ammattimaista tai osaksi harrastajapohjaista teatteria, joista toista piti omanaan porvaristo, toista työväestö. Suomalainen teatteriperintö on siis kansanomaisempi kuin useissa muissa Euroopan maissa, joissa teatterin juuret ovat hoviteatterissa. Taloudellisen tilanteen niukkuus ja käytännölliset syyt kannustivat teattereiden yhdistämiseen, joka oli alkanut jo 1930-luvulla.

Teatteri alettiin mieltää kaupunkien asukkailleen tarjoamaksi palveluksi. Julkisen tuen avulla lippujen hinnat pidettiin kohtuullisina. Ensimmäinen kunnallinen teatteri perustettiin Turkuun vuonna 1946. Suurin niistä on Helsingin kaupunginteatteri, joka perustettiin kaupungin omistamana säätiönä vuonna 1967.

Lähteet: Koski & Vaitinen 1998; Harju 2004

kuin kunta. Teatteriryhmien ja pienteatterien tulot muodostuvat eri tavalla kuin suurten, sillä niiden tuloissa kunnan osuus oli keskimäärin 28, valtion osuus 29 ja omien tulojen osuus 42 prosenttia. (Tt 2003.)

Puheteattereiden (48 teatteria) saamat julkiset avustukset olivat 33,70 euroa yhtä pääsylippua kohden vuonna 2003. Yhden esityskerran julkiset tuet olivat 6 200 euroa. (Tt 2003.)

Noin puolet vos-lainsäädännön piirissä olevista puheteattereista on ryhmiä ja pienteattereita, joista monet ovat saaneet vakiintuneen aseman Suomen teatterikentässä. Merkittäviä ovat mm. 1967 aloittanut Ryhmäteatteri, 1971 perustettu Kom-teatteri, Q-teatteri ja Viirus sekä lukuisat lastenteatterit. (Harju 2004.)

1.2 Vapaan teatterikentän ryhmät

Rahoituslain ulkopuolisista teattereista 22 sai vuonna 2003 valtiolta harkinnanvaraista toiminta-avustusta. Niillä oli yhteensä 2 096 esityskertaa.

Valtion toiminta-avustusta saaneiden teatterien lisäksi on lukuisia ryhmiä, jotka saavat julkista tukea vain projektirahoituksena ja apurahoina. Teatteritilastoihin saatu tiedot 20:sta projektituen varassa toimivasta ryhmästä, mutta todellisuudessa projektimaisia ryhmiä on enemmän. (Liitetaulukko 3.7 ja 3.8.)

2 Ooppera

Suomen Kansallisoopperalla oli 285 omaa esitystä vuonna 2003, ja esityksiin myytiin 215 435 lippua. Ooppera- ja balettiesitysten lisäksi Kansallisoopperalla on runsaasti muutaakin toimintaa kuten konsertteja, matineoita ja teosten esittelytilaisuuksia. Esimerkiksi näytäntökauden 2002/2003 aikana Oopperalla oli 179 oopperanäytäntöä, 82 tanssinäytäntöä ja 51 muuta esitystä (mm. konsertteja ja matineoita). Oopperan henkilöstön määrä oli 715. (Liitetaulukko 3.9.)

Kansallisoopperan varsinaisen toiminnan menot ja tulot olivat noin 40 miljoonaa euroa vuonna 2003. Oopperan

tuloista 66 prosenttia on valtion avustuksia, ja 10 prosenttia on peräisin pääkaupunkiseudun kunnilta. Lipputulosta kertyi 18 prosenttia tuloista. (Liitetaulukko 3.12.)

Kansallisoopperassa julkiset avustukset yhtä pääsylippua kohden olivat 135,00 euroa ja yhtä esityskertaa kohden 101 700 euroa (Tt 2003).

Kansallisoopperan lisäksi Suomessa on 11 alueoopperaa, joilla oli 54 esitystä vuonna 2003. Esityksissä oli yhteensä lähes 33 000 katsojaa.

3 Tanssi

Nykyisin tanssiteattereissa käyminen on varsin suosittua Suomessa. Ooppera ja klassinen baletti voivat esittää suurta yleisöä houkuttelevia vanhoja suosikkeja (mm. Joutsenlampi), mutta nykytanssiesitykset ovat useimmiten ensiesityksiä, joita esitetään vain lyhyen aikaa. Ensimmäisessä nykytanssin yleisöä koskevassa tutkimuksessa havaittiin, että nykytanssin katsojat ovat pääosin naisia, nuoria ja nuoria aikuisia. He seuraavat aktiivisesti myös muita taiteita, etenkin visuaalisia taiteita ja elokuvaa. Monet ovat myös varsin korkeasti koulutettuja. (Cantell 2003.)

Suomessa toimi 10 valtionosuusjärjestelmän piiriin kuuluvaa tanssiteatteria vuonna 2003. Niillä oli yhteensä lähes 1 400 esityskertaa, joihin myytiin 206 000 pääsylippua. (Liitetaulukko 3.13.)

10 vos-teatterin osuus kaikista tanssiteatterin katsojista oli 51 prosenttia. Kansallisbaletilla oli 91 esitystä ja 85 500 katsojaa vuonna 2003. Helsingin Kaupunginteatterin tanssiryhmän 44 esitykseen myytiin 7 500 lippua. Kansallisbaletin ja vos-teattereiden yhteinen katsojamäärä oli 70 prosenttia kaikkein tanssiteattereiden katsojien määrästä. (Liitetaulukko 3.14.)

Vos-tanssiteattereiden toteutuneet henkilötyövuodet olivat yhteensä 126 vuonna 2003. Siitä vakinaisen henkilökunnan osuus oli 61 prosenttia. (Liitetaulukko 3.15.)

Tanssiteattereiden tuloista valtion osuus oli 39, kunnan osuus 20 ja pääsylipputulot 27 prosenttia vuonna 2003. Tanssiteatterien julkiset avustukset henkilötyövuotta kohden olivat 15 600 euroa. (Tt 2003.) Henkilöstömenot olivat 61 prosenttia kuluista (Liitetaulukko 3.16.)

Vos-tanssiteattereissa (10 teatteria) julkiset avustukset yhtä pääsylippua kohden olivat 9,50 euroa vuonna 2003. Yhtä esityskertaa kohden julkiset avustukset olivat 1 400 euroa. (Tt 2003.)

TIETOLAATIKKO 3.2.

Ulkomaiset vierailut

Teattereiden ulkomaiset esitykset vaihtelevat huomattavasti vuosittain. Suomalaisilla teattereilla oli ulkomaille 116 esityskertaa, ja vastaavasti ulkomaisilla teattereilla oli Suomessa 41 esitystä vuonna 2003. Suomalaisilla teattereilla oli eniten esityksiä Venäjällä (21 esitystä) ja Yhdysvalloissa (18). (Liitetaulukko 3.22 ja 3.23.)

4 Harrastajateatterit

Harrastajateattereilla on merkittävä asema suomalaisessa teatterihistoriassa, ja Suomessa toimii edelleen useita satoja harrastajateatteriryhmiä. Harrastajateatterit kokoavat etenkin kesäisin satojatuhansia katsojia eri puolilla maata.

Seuranäyttämöharrastus alkoi Suomessa säätyläisten huvina 1700-luvun lopulla. Harrastuksella oli myös kasvatuksellisia tavoitteita, samalla saatettiin opetella vierasta kieltä, ennen kaikkea ranskaa. Harrastus levisi, ja 1840-luvulla näytteleminen nostattiin levisi kaikissa kaupungeissa. Harrastajateatteritoiminnan juuret olivat 1800-luvun puolivälissä tapahtuneen taloudellisen murroksen synnyttämässä kansalaisliikkeissä. Näytelmäseuroja perustettiin raittius- ja nuorisoseurojen yhteyteen sekä osaksi työväen

kulttuuritoimintaa. Myöhemmin suomenkielinen ammattiteatteri rekrytoi näyttelijänsä juuri seuranäyttämöiltä. (Seppälä 2002; Mäkinen & Korsberg 2003.)

Teatteriharrastus kasvattaa teatterin tulevien ammattilaisten ohella ennen kaikkea asiantuntevia katsojia. Harrastajateatterien taloudellinen riski ei ole yhtä suuri kuin ammattiteatterien, ja siksi ne voivat ottaa suurempia riskejä ohjelmistoa valitessaan kuin ammattiteatterit. Harrastajateatteri voi paikata ammattiteatterin menetyksen synnyttämää aukkoa, ja joskus harrastajateatteri voi olla myös ammattiteatterin kilpailija. Lukuisat ihmiset harrastavat teatteria yhdistyksissä sekä oppilaitosten, seurakuntien ja työpaikkojen näytelmäkerhoissa. (Sinivuori 2002.)

Vapaa-aikatutkimuksen mukaan näytelmäkerhoon tai harrastajateatteriin kuului 2 prosenttia yli 15-vuotiaista vuonna 2002 ja lisäksi 16 prosenttia joskus osallistunut niiden toimintaan (liitetaulukko 3.17). Prosenttiosuudet merkitsevät sitä, että 6 000 yli 15-vuotiaasta harrastajaa osallistuu teatteritoimintaan ja 50 000 on joskus kuulunut johonkin näytelmäkerhoon tai harrastajateatteriin.

Harrastajateattereilla on useita suomen- ja ruotsinkielisiä järjestöjä. Suurin on Suomen Harrastajateatteriliitto,

johon kuuluu noin 550 harrastajateatteria. Noin 230 on suoraan liiton jäseniä ja loput, noin 320, kuuluvat liittoon 11 jäsenjärjestön kautta. Toiseksi suurin on Työväen Näyttämöiden Liitto, johon kuuluu noin 200 teatteria ja ryhmää. Niistä valtaosa on harrastajateattereita, mutta jäsenenä on myös ammattiteattereita (mm. Tampereen Työväen Teatteri). Centralförbundet för svenska teateramatörer i Finland on ruotsinkielisten harrastajateattereiden järjestö. Valtaosa ruotsinkielisistä harrastajaryhmistä kuuluu Finlands Svenska Ungdomsförbundiin.

5 Teatterin ja tanssin harrastaminen

Vapaa-aikatutkimusten mukaan noin 40 prosenttia yli 15-vuotiaista suomalaisista kävi kerran teatterissa sekä 1991 että 2002. Aktiivisimpien kävijöiden, kuusi kertaa tai useammin käyneiden joukkoon kuuluu 7 prosenttia vastanneista vuonna 2002. Innokkaimpien harrastajien osuudet ovat nykyisin samat niin miesten kuin naistenkin joukossa. Selkeimmät sukupuolierot ovat 3–5 kertaa vuodessa käyneiden joukossa, jossa naisten osuus on peräti 8 prosenttiyksikköä (42 %) suurempi kuin miesten. Vapaa-aikatutkimusten mukaan teatteriharrastus on säilyttänyt asemansa, mutta harrastus ei ole lisääntynyt vuosien 1991 ja 2002 välillä. (Liitetaulukko 3.18.)

Teatteri on kaikenikäisten harrastus. Merkittävin iän mukainen ilmiö on se, että 15–24-vuotiaat käyvät teatterissa usein vain kerran-pari vuodessa – usein ehkä koulu- luokan mukana tai muuten järjestettynä käyntinä. Teatteri on koko kansan yhteinen harrastus, mutta eniten koulutetut käyvät eniten teattereissa. (Liitetaulukko 3.18.)

Teatterin suosion syynä saattaa olla se, että se on sosiaalisempi harrastus kuin vaikkapa taidenäyttelyissä tai konserteissa käyminen. Teatterissa käynti on usein sosiaalinen tapahtuma, ja esityksestä, näyttelijöiden suorituksista ja tarinasta on helppo keskustella. Lisäksi

teatterissa käyntejä ylläpitävät teatteriyhdistykset ja -kerhot, jotka välittävät lippuja jäsenilleen. Teatteri onkin kyennyt luomaan hyvät ja kiinteät asiakassuhteet uskollisiin asiakkaisiinsa. (Uusitalo 2004.)

Oopperassa käyminen on huomattavasti harvinaisempaa kuin teatterissa käyminen: vain 6 prosenttia yli 15-vuotiaista suomalaisista oli käynyt oopperassa vuonna 2002. Kaksi kolmesta (66 %) yli 15-vuotiaasta suomalaisesta ei ole käynyt kertaakaan oopperassa koko elinaikanaan. Tyypillisin oopperassa kävijä on korkeakoulututkinnon suorittanut ylempi toimihenkilö, joka vielä asuu pääkaupunkiseudulla, jossa Suomen ainoa oopperatalokin sijaitsee. (Liitetaulukko 3.19.)

Tanssiesityksiä katsomassa käydään huomattavasti useammin kuin oopperassa. Noin joka kymmenes kävi katsomassa kansantanssiesityksiä ja 7 prosenttia kävi seuraamassa klassisen baletin esityksiä vuonna 2002 (liitetaulukko 3.20). Yli joka kolmas (37 %) suomalainen harrastaa tai on ainakin joskus itsekin harrastanut tanssimista. Suosituimpia ovat suomalaiset kansantanssit, joiden suosio tosin on laskenut huomattavasti vuodesta 1991 vuoteen 2002. Modernimmat tanssin lajit ovat lähes kokonaan naisten lajeja. (Liitetaulukko 3.21.)

Tietolähteet

Teatterit

Ammattiteatteria koskevia tilastotietoja on saatavissa 1940-luvulta saakka. Tämän julkaisun tiedot ovat peräisin pääasiassa Teatterin tiedotuskeskuksesta ja Tanssin tiedotuskeskuksesta. Tilastoissa on valtionosuuslainsäädännön piiriin kuuluvien vos-teatterien lisäksi tietoa Kansallisteatterista, oopperasta, kesäteattereista, tanssiteattereista ja vapaan kentän ryhmistä. Harrastajateatterijärjestöistä on saatavissa tietoja niiden jäsenkentästä ja arvioita katsojaluvuista.

Teatterin ja tanssin harrastaminen

Teatterin ja tanssin harrastamista koskevat tiedot on saatu Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksista. Vapaa-aikaa ja kulttuuriharrastuksia koskevia tutkimuksia on tehty haastatteleamalla vuosina 1981, 1991 ja 2002. Tutkimuksissa on selvitetty muun muassa kulttuuritilaisuuksissa käymistä, joukkoviestinten seuraamista, lukemista, musiikin kuuntelua, harrastuksia, järjestöihin osallistumista, liikuntaa ja pelien pelaamista. Tutkimukseen osallistuneiden alaikäraja on 10 vuotta, mutta tämän julkaisun tarkasteluissa ovat mukana vain 15 vuotta täyttäneet vastaajat.

English summary

Considering the size of the population, the number of theatres is high in Finland. Most of the theatres are located in the region of Uusimaa and the capital area, but otherwise theatres are spread out evenly in different parts of the country. The main national stages are the Finnish National Theatre, Finnish National Opera, Svenska Teatern (Swedish Theatre in Helsinki) and Tampereen Työväen Teatteri (TTT Theatre of Tampere).

Nowadays 57 theatres are in the scope of the State subsidy system, of which 47 are drama theatres and ten dance theatres. This group does not include the Finnish National Theatre and the Finnish National Opera, because the State support for them is agreed yearly in connection with the State budget. The majority of the theatres receive more support from the municipality than the State.

Professional theatres attracted around 3.5 million viewers, including free theatre and dance groups, summer theatres and regional operas besides the theatres mentioned above. These 132 theatres had altogether 18,300 performances in 2003.

The State subsidy system covered 47 drama theatres in 2003, and the Finnish National Theatre additionally received a special subsidy from the State art budget (Appendix Table 3.1). These 48 drama theatres had a total of 11,600 performances in the season 2002 to 2003 (Appendix Table 3.2). Altogether 2.1 million tickets were sold to drama theatre performances in 2003 (Appendix Table 3.1).

The public subsidies received by the aforementioned drama theatres (48 theatres) were EUR 33.70 per ticket in 2003. Public support to one performance amounted to EUR 6,200.

Of the theatre groups outside the scope of the Financing Act, 22 theatres received basic funding from the State. In addition, an equal number of groups received public support only in the form of project funding and grants.

The Finnish National Opera arranged 285 performances in 2003, with a total of 215,435 tickets sold. In addition to opera and ballet performances, the National Opera has several other activities, such as concerts, matinees and presentations of performances. For example, during the season 2002/2003 the National Opera had 179 opera, 82 dance and 51 other performances (e.g. concerts and matinees). (Appendix Table 3.10.) In the National Opera public subsidies totalled EUR 135.00 per ticket and EUR 101,700 per performance.

Besides the Finnish National Opera, Finland has eleven regional operas, which had 54 performances in 2003, with a combined audience of nearly 33,000.

At present going to dance theatres is fairly popular in Finland. Ten dance theatres operated under the State subsidy system in 2003. They organised a total of 1,400 performances, with 206,000 tickets sold. (Appendix Table 3.13.)

Amateur theatres have a significant role in the history of Finnish theatre, and Finland still has several hundreds of amateur theatre groups. Amateur theatres attract hundreds of thousands of viewers all over the country especially in the summer. Besides future theatre professionals, amateur dramatics gives rise to expert spectators.

According to the Leisure Survey, two per cent of persons aged over 15 belonged to a drama club or amateur theatre in 2002 and 16 per cent had sometimes taken part in such activities (Appendix Table 3.17). These percentages mean that 6,000 over 15-year-olds take part in theatre activities and 50,000 had at some time belonged to some drama club or amateur theatre.

The Leisure Surveys indicate that around 40 per cent of Finns over 15 had been to the theatre once in both 1991 and 2002. Seven per cent of the respondents were among the most active theatre-goers, with six or more visits to the theatre in 2002. (Appendix Table 3.18.)

Going to the opera is considerably less frequent than theatre-going: only six per cent of over 15-year-old Finns had been to the opera in 2002. Two thirds (66%) of Finns aged over 15 have never been to the opera in their life. The most typical opera-goers are upper-level salaried employees with tertiary education who even live in the capital area where Finland's only opera house is situated. (Appendix Table 3.19.)

Dance performances are attended considerably more often than operas. Around every tenth had been to a folk dance performance and seven per cent had seen classical ballet in 2002 (Appendix Table 3.20).

Information on professional theatres mainly derives from the Finnish Theatre Information Centre and from the Information Centre for Dance in Finland. Information is available from amateur theatre organisations about their members and estimates of their audiences. Information on theatre and dance activities comes from Statistics Finland's Leisure Surveys.

4 *Musiikki* *Music*

Tilastotiedot

- 1 Klassinen musiikki
- 2 Populaarimusiikki
- 3 Musiikkiäänitteet
- 4 Musiikin harrastaminen

Tietolähteet

English summary

4 Musiikki

Musiikkia kuulee tavarataloissa ja ravintoloissa, työpaikoilla, autossa ja kotona radiosta. Musiikin kuulemiselta ei ole mahdollista välttyä, vaikka musiikkia ei erityisesti harrastaisikaan. Erityisesti radiosta on tullut merkittävä musiikkilähde, ja aseman voi valita musiikkimakunsa mukaan. Musiikkia voi kuunnella nykyään myös Internetin välityksellä.

Musiikin rajojen madaltumisesta ja lajien sekoittumisesta huolimatta klassisen ja populaarin musiikin välinen ero on edelleen merkittävä. Osaksi syy on historiallinen, sillä klassinen musiikki, taidemusiikki, sai vahvan aseman Suomessa jo 1800-luvulla. Sen sijaan

populaarimusiikki on pääosiltaan 1900-luvun teollistuneen ja teknistyneen yhteiskunnan tuote. Rajan molemmilla puolilla, klassisen musiikin ja populaarimusiikin harrastajien joukossa, on nykyisin lukuisia osayleisöjä. Klassisen musiikin harrastajat ovat jakautuneet ryhmiin, heimoihin, ja pop- ja rockmusiikin harrastajat alkoivat tehdä eroa iskelmä-Suomeen jo 1960-luvulla. (Laine 2004; Lampila 2003.)

Tässä luvussa on tilastotietoja klassisesta musiikista, populaarimusiikista, musiikkiäänitteistä ja musiikin harrastamisesta.

Tilastotiedot

1 Klassinen musiikki

Sinfoniset teokset, ”puhdas musiikki”, kohotettiin Suomessa 1800-luvulta lähtien korkeimmaksi musiikin lajiksi, ja klassinen musiikki on Suomessa edelleen erityisasemassa (Lampila 2003). Klassisen musiikin asemaa kuvaa se, että musiikista (ja musiikkielämästä) puhuttaessa tarkoitetaan usein pelkästään klassista musiikkia tai ns. taidemusiikkia.

Suomessa toimi 28 klassista musiikkia esittävää orkesteria vuonna 2003. Luvussa ovat mukana Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenyhdistyksistä klassista musiikkia esittävät orkesterit. Suomen Sinfoniaorkesterit ry:ssä oli 29 jäsentä vuonna 2003. (Liitetaulukko 4.1.)

Suomea on usein kutsuttu kuorolaulun maaksi, ja monet merkittävät säveltäjät, Sibeliusta myöten, ovat säveltäneet myös kuoromusiikkia (Lampila 2003). Kuorojen ohella maassa toimii myös lukuisia kuoroliittoja. Suomessa oli yli 1 100 kuoroa vuonna 2003. Niistä yli puolet (51 %) oli Kirkkomusiikkiliittoon kuuluvia hengellisiä kuoroja. Kuoroissa oli yhteensä lähes 30 000 jäsentä. (Liitetaulukko 4.2.)

Konsertit ja muut esiintymiset

Orkestereista 15 oli ammattisinfoniaorkestereita, 7 kamari- ja runko-orkestereita ja 7 muita orkestereita. – Runko-orkesteriksi kutsutaan orkesteria, jossa vakinaisten soittajien ohella on tilapäisiä soittajia tarpeen mukaan.

Jäsenorkestereilla oli kotimaassa runsaat 1 600 esiintymistä ja noin 860 000 kuulijaa vuonna 2003. Esiintymisistä noin kolmannes (31 %) oli sinfoniaorkesteritehtäviä tai vastaavia, ja näissä konserteissa oli runsas kolmannes (36 %) kaikista sinfoniaorkesterien kuulijoista. (Liitetaulukko 4.3.) Kuulijoiden määrä on kas-

vanut tasaisesti, ja väkilukuun nähden suomalainen kuulijamäärä on maailman huipputasoa. Orkesterit esiintyivät ulkomailla 90 kertaa, ja ulkomaisissa konserteissa oli keskimäärin lähes 1 000 kuulijaa. (Liitetaulukko 4.3.)

Konserttikeskus on vuodesta 1963 järjestänyt koululais- ja päiväkotikonsertteja ympäri maata. Vuonna 2003 Konserttikeskus järjesti yhteensä 716 konserttia ja muuta tapahtumaa. Konserttikeskus myös kouluttaa yleisöä järjestämällä luentoja ja muita tapahtumia. Keskuksen valistustehtävän mukaisesti konserteissa on mahdollistavaa kuulla laajasti monenlaista ”hyvää” musiikkia klassisesta musiikista jazziin ja lastenmusiikkiin. (Liitetaulukko 4.4.)

Vos-orkesterit

Teatteri- ja orkesterilain piiriin kuului 24 ns. vos-orkesteria vuonna 2002. Niistä 22 oli sinfoniaorkestereita, ja niiden lisäksi lain piirissä ovat nykyisin myös UMO Jazz Orchestra ja kansanmusiikkiryhmiä Tallari. Vos-orkestereista eniten henkilötyövuosia oli Helsingin kaupunginorkesterilla (134 henkilötyövuotta), Tampere Filharmonialla (105) ja Turun filharmonisella orkesterilla (101). (Liitetaulukko 4.5.)

Lain piiriin kuuluvien orkesterien menoista lakisääteinen valtionosuus kattoi keskimäärin 23 prosenttia. Yhteensä valtionosuuksiin kului 11,2 miljoonaa euroa. Lain piiriin kuuluvista orkestereista lakimääräiset valtionavut olivat suhteellisesti suurimmat Avanti!lla (34 %), Kemin kaupunginorkesterilla (34 %), Savonlinnan orkesterilla (33 %) ja Seinäjoen kaupunginorkesterilla (31 %). (Liitetaulukko 4.5.)

Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n orkestereista suurin on Suomen Kansallisoopperan orkesteri. Siinä oli 112 vakinaista muusikkoa vuonna 2003. Seuraavaksi suurimpia olivat Helsingin kaupunginorkesteri ja Radion Sinfoniaorkesteri; molemmissa oli 98 muusikkoa. Yhteensä vakinaisia muusikkoja oli 966, ja soittajien keski-ikä oli 42 vuotta. Naisia oli kolmannes. (Liitetaulukko 4.6.)

Jäsenorkesterien menot olivat 55 miljoonaa euroa vuonna 2003. Henkilöstömenot olivat 78 prosenttia kaikista menoista. Julkisia avustuksia sinfoniaorkesterit saivat yhteensä noin 47 miljoonaa euroa, mikä oli 86 prosenttia niiden tuloista. Kuntien osuus tuloista oli 65 ja valtion 20 prosenttia. (Liitetaulukko 4.7.)

Edellä mainittuja 24 orkesteria ja yhtyettä kunnat tukivat 12 eurolla asukasta kohden, ja valtio 5 eurolla asukasta kohden. Suurin kunnan tuki oli Lahden kaupunginorkesterilla (26 euroa/asukas), Joensuun kaupunginorkesterilla (22 e/as.) ja Tampere Filharmonialla (20 e/as.). Valtion tukea puolestaan saivat eniten Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri (10 e/as.), Lahden

kaupunginorkesteri (9 e/as.) ja Joensuun kaupunginorkesteri (8 e/as.). (Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n toimintakertomus 2003.)

Musiikkikilpailut

Suomessa järjestetään lukuisa joukko musiikkikilpailuja vuosittain. Liitetaulukkoon 8.4 on koottu ne kilpailut, joiden palkintosumma on yli 10 000 euroa. Merkittävimmät kilpailut järjestetään yleensä 3–5 vuoden välein. Tällaisia ovat esimerkiksi Jean Sibeliuksen nimelle omistettu kapellimestarikilpailu ja viulukilpailu, Maj Lindin pianokilpailu sekä Mirjam Helinin laulukilpailu. Säveltaiteen valtionpalkinto ja Teosto-palkinto jaetaan vuosittain. (Liitetaulukko 4.8.)

Kirkkomusiikki ja sotilassoittokunnat

Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla oli runsaat 13 000 musiikkitalaisuutta vuonna 2003. Niissä oli 1,9 miljoonaa osanottajaa (liitetaulukko 4.9). Puolustusvoimien sotilassoittokunnilla oli puolestaan 1 100 esiintymistä vuonna 2001 (liitetaulukko 4.10).

2 Populaarimusiikki

Suomalaisella ajanvietemusiikilla eli populaarimusiikilla on vanhat juuret, mutta se on silti ennen kaikkea 1900-luvun ilmiö. Sen taustalla on vaikutteita niin suomalaisesta kansanmusiikista, eurooppalaisesta taidemusiikista, operetista kuin afroamerikkalaisestakin musiikista. Populaarimusiikkia on alusta alkaen tuotettu teknisen kehityksen, markkinoiden ja yleisön oletettujen tarpeiden ehdoilla. Vahvojen kansallisten piirteiden ohella populaari suomalainen musiikki on omaksunut vahvasti ulkomaisia vaikutteita, ja 1900-luku on ollut afroamerikkalaisten vaikutteiden voittokulkua myös Suomessa.

Populaarimusiikin edustajat ovat sodanjälkeisen ajan taistelleet arvostuksesta ja kulttuurin määrärahoista. 1950-luvulla kiistan aiheena oli musiikkielokuvien mukaan nimetty rillumareikulttuuri, jonka pelättiin pilaavan kansan maun. (Laine 2004.) Viimeisen 20 vuoden aikana kiistat ovat laantuneet, koska musiikinlajien välisiä aitoja on onnistuttu madaltamaan.

Kevyen musiikin yleisö on hyvin pirstaloitunut, mutta samaan aikaan musiikinlajien väliset erot ovat

hämärtymässä. Popiskelmäksi ristityn suuntauksen rinnalla suomenkielinen rock ja erilaiset nostalgiailmiöt ovat yhdistäneet kuuntelijoita, ja menestyneimmät popmusiikin tekijät palvelevat useita osayleisöjä. (Laine 2004.) Lisäksi 2000-luvun alussa huomattava osa suomalaisesta populaarimusiikista siirtyy suoraan kansainväliseen kulutukseen (tietolaatikko 4.1).

Kun otetaan huomioon sekä äänitemyynti että mm. radiossa soitettu musiikki, oli viiden suosituimman artistin ja yhtyeen joukossa neljä suomalaista vuonna 2003. Kärjessä oli The Rasmus -yhtye, joka ylsi ykkössijalle myös radiossa (liitetaulukot 4.11 ja 4.12). Kymmenen suosituimman sävelmän listalla ensimmäisenä on Shakira (liitetaulukko 4.13), joka nousi maailmanmaineeseen vuonna 2001 levyllä *Laundry Service*. – Suosituimman sävelmän listaa on tehty vuodesta 1992 alkaen.

3 Musiikkiäänitteet

Äänitteiden tuotanto mukautuu herkästi viestintäteknikan muutoksiin, sillä musiikin kieli on universaalina (englantia) ja musiikkia on helppo digitoida. Haittoina on musiikin laitton kopiointi, piratismi, ja muut musiikin tekijänoikeuteen liittyvät ongelmat. Musiikin sisällyksen ohella myös jakelukanavat ovat globaalistuneet, ja 2000-luvun Suomen äänitemarkkinat ovat suureksi osaksi ylikansallisten levy-yhtiöiden hallinnassa. Vuosituhannen vaihteessa eräät suomalaiset yhtyeet ovat tehneet myös kansainvälisen läpimurron. (Laine 2004.)

Suomessa tuotettiin yhteensä noin 2 600 äänitettä vuonna 2003. Niistä valtaosa (yli 80 % vuonna 2003) on nykyisin cd-levyjä. Niitä on tuotettu viime vuosina noin 2 000 kappaletta vuodessa. Kasettien osuus on pudonnut alle 10 prosentin, ja vinyylilevyjä tuotetaan enää muutamia vuodessa. 1990-luvun uutuustuote, minidisc-äänite, ei ole saavuttanut yleisön suosiota, eikä niitä ole tuotettu Suomessa parin viime vuoden aikana. (Liitetaulukko 4.14.)

Suomen vuotuinen äänitemyynti on viime vuosina pysytellyt noin 11 miljoonan kappaleen tuntumassa. Äänitemyynti koostuu nykyisin lähes kokonaan cd-le-

vyistä. Kasetit ovat käytännössä poistuneet markkinoilta, ja LP-levyjä myydään muutamia tuhansia vuodessa. (Liitetaulukko 4.15.) Äänitemyyntin kasvua rajoittavat eniten piraattilevymarkkinat ja musiikin laitton kopiointi Internetin kautta.

Suomessa myydään verraten runsaasti kotimaisia äänitteitä: Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajat ÄKT ry:n jäsenyhtiöiden myynnistä (kappalemäärästä) 56 prosenttia oli kotimaisia äänitteitä vuonna 2003. Kautta aikojen eniten myydyistä äänitteistä kymmenen ensimmäistä on kotimaisia; kotimaisia ovat myös vuoden 2003 kymmenen myydyintä äänitettä (liitetaulukot 4.16 ja 4.17).

Ulkomailla eniten esitettyjen suomalaissävelmien joukkoon on viime vuosina yltänyt myös kevyen musiikin hittejä (liitetaulukko 4.18). Vanhat ja tunnetut Sibelius-klassikot pitävät silti edelleen hallussaan kärkisijoja, sillä järjestykseen vaikuttaa paitsi soittokertojen määrä myös sävelmän pituus; laajat klassiset teokset vaativat enemmän soittoaikaa kuin populaarimusiikin kappaleet.

TIETOLAATIKKO 4.1.

Music Export Finland (Muxex) ja Suomen musiikkivienti

Music Export Finlandin (Muxex Finland) tarkoituksena on edistää suomalaisen populaarimusiikin vientiä ja tunnettuutta ulkomailla. Yhdeksän suomalaista levy- ja kustannusyhtiötä sekä musiikkiorganisaatiota perusti Muxexin vuonna 2002 kauppa- ja teollisuusministeriön tuella. Muxexin tavoitteena on laajentua edustamaan koko suomalaista musiikkiteollisuutta. Muxex edistää suomalaisten musiikkituotteiden menestystä alan kansainvälisissä tiedotusvälineissä ja tiedottaa suomalaisen musiikkialan tapahtumista ammattilaisille. Se edustaa jäsenyrityksiä kansainvälisillä musiikkialan messuilla ja muissa tapahtumissa sekä toteuttaa myyntiä edistäviä hankkeita. Muxex pyrkii myös edistämään suomalaisen musiikkivientin rahoitusta.

Tärkeä osa Muxexin toimintaa on suomalaista musiikkivientiä koskevan tutkimuksen koordinointi. Tutkimus tilattiin Media Clever Oy:ltä, ja ensimmäiset tulokset julkistettiin syksyllä 2003. Tutkimuksen mukaan Suomen musiikkivientin arvo oli lähes 15,5 miljoonaa euroa

vuonna 2001. Vienti on nelinkertaistunut kahdessa vuodessa, sillä se oli noin 3,8 miljoonaa euroa vuonna 1999. Hyödykkeiden myynti (levyjen myynti ja tuotanto, rojalit, äänitteiden ja kustannusoikeuksien lisensointi) oli lähes puolet (7,2 milj. e) ja palveluiden myynti noin neljänneksen (yli 3,5 milj. e) viennin arvosta. 54 prosenttia tekijänoikeuskorvauksista tuli Pohjoismaista, mutta tärkeimmiksi markkina-alueiksi ovat nousemassa saksankielinen Eurooppa sekä Britannia.

Vuonna 2002 musiikkivientin arvo oli lähes 18 miljoonaa euroa ja vuonna 2003 yli 20 miljoonaa euroa. Vuosina 2003 ja 2004 useat suomalaiset yhtyeet (mm. HIM, The Rasmus ja Nightwish) ovatkin menestyneet myös ulkomailla.

Lähteet:

Helsingin Sanomat 7.9.2004

Music Export Finland

4 Musiikin harrastaminen

Tilastokeskuksen vuoden 2002 vapaa-aikatutkimus osoittaa, että radio on edelleen suosituin musiikin kuuntelun väline. Kaiken ikäiset vastaajat ovat vähentäneet musiikin kuuntelemista televisiosta, musiikkivideoilta ja äänitteiltä. Nuoret kuuntelevat äänitteitä edelleen yhtä paljon kuin radiota, mutta musiikkivideoiden kuuntelu on vähentynyt lähes puoleen vuodesta 1991 vuoteen 2002. Äänitteiden kuunteleminen lieene vähentynyt uusien välineiden, lähinnä mikrotietokoneen ja siihen kytkettyjen soittimien vuoksi. Alle 25-vuotiaat, jotka ovat hyvin aktiivisia musiikin kuuntelijoita, kuuntelevat innokkaasti musiikkia myös tietokoneen avulla. (Liitetäulukko 4.19.) Vapaa-aikatutkimuksen mukaan etenkin keski-ikäiset kuuntelevat pop- ja rockmusiikkia enemmän kuin aikaisemmin. Tämä kertoo musiikinlajien välisten raja-aitojen matalumisesta ja siitä, että eräät populaarimusiikin lajit ovat saaneet taidemusiikin piirteitä (Ilmonen 2004).

Konserteissa käyminen on jonkin verran lisääntynyt vuodesta 1991 vuoteen 2002. Nuorena aloitettu musiikin harrastus säilyy harrastuksena pitkään, sillä myös yli 65-vuotiaat käyvät konserteissa suhteellisen aktiivisesti. Alle 25-vuotiaat nuoret (51 % käynyt 2002) käyvät kuitenkin konserteissa huomattavasti useammin kuin yli 65-vuotiaat (26 %). Naiset (44 %) käyvät konserteissa useammin kuin miehet (36 %). Tilanne on pysynyt samankaltaisena jo vuosikymmeniä (vrt. Suomalaisten kulttuuri- ja vapaa-ajan harrastukset 1976–77). (Liitetäulukko 4.20.)

Klassisen musiikin konserteissa käyvät eniten yli 45-vuotiaat, parhaiten koulutetut ja ylempät toimihenkilöt. Klassisen musiikin konserteissa käyvät innokkaimmin kaupungeissa, erityisesti pääkaupunkiseudulla asuvat, ja niissä musiikin tarjontakin on runsainta. Naisista oli klassisen musiikin konsertissa käynyt vuoden aikana 35 ja miehistä 24 prosenttia vuonna 2002. Klassisen konserttimusiikin suosio on kuitenkin vähentynyt vuoden 1991 38 prosentista vuoden 2002 30 prosenttiin. Sen sijaan pop- ja rockkonserttien suosio on lisääntynyt keski-ikäisten joukossa, vaikka ne ovat edelleen yleensä nuorille suunnattuja tilaisuuksia. Tämä osoittaa, että rocksukupolveen kuuluvat eivät ole vanhetessaan luopuneet mieltymyksistään. (Liitetäulukko 4.21.)

Kuuntelun lisäksi soittaminen on tärkein musiikin harrastamisen tapa. Piano ja kitara ovat edelleen suosituimmat instrumentit. Pianoa naiset soittavat huomattavasti enemmän kuin miehet, kun taas kitara on miesten soitin. Pianoa soittavat kaikenikäiset, mutta kitara on nuorten soitin. Urkujen ja hanurin soittajien joukossa yli 65-vuotiaat ovat runsaimmin edusteilla. (Liitetäulukko 4.22.)

Musiikin säveltäminen on melko harvinaista: vapaa-aikatutkimuksen tietojen mukaan vain 4 prosenttia vastanneista oli säveltänyt vuonna 2002. Tietokonetta on mahdollista käyttää säveltämisen apuna, ja se saattaa aikaa myöten lisätä kiinnostusta säveltämisestä kohtaan.

Tietolähteet

Klassinen musiikki

Suomen Sinfoniaorkesterit ry tilastoi jäsenorkesteriensä toimintaa. Tilastot julkaistaan vuosittain ilmestyvässä toimintakertomuksessa. Konserttikeskus pitää yllä tilastoja järjestämistään konserteista ja muista tilaisuuksista. Kirkkohallitus pitää yllä seurakuntien musiikkitoimintaa kuvaavia tilastoja, ja niiden pääosa julkaistaan vuosittain Kirkkohallituksen tilastojulkaisuissa. Kuorolaululiitot tilastoivat kuorojensa toimintaa, ja Puolustusvoimat kokoaa tietoja sotilassoitokuntien toiminnasta.

Populaarimusiikki ja musiikkiesitykset

Populaarimusiikin tilastotietoja on saatavissa vain äänitteiden myynnistä ja radiossa soitetusta musiikista. Rock-lehti Rumba tilastoi suosikkisävelmien ja esiintyjien suosiota siten, että se yhdistää äänitteiden myynnin sekä radion ja muiden välineiden julkiset esitykset.

Tilastot julkaistaan sekä lehdessä että Rumban Internet-sivuilla. Music Control tilastoi radiossa ja televisiossa esitettyjen kappaleiden soittomääriä 18 maassa; Suomi kuuluu näiden maiden joukkoon. Music Control julkaisee viikoittain tilastot kappaleiden soittomääristä. Discopress Oy julkaisee listoja Suomen tanssituimmista ja soitetuimmista hiteistä. Dee Jay Promotions tuottaa tanssilistaa Finnish Dance Charts. Säveltäjien tekijänoikeustoimisto Teosto laatii vuosittain listan sekä Suomessa että ulkomailla eniten esitetyistä suomalaissävelmistä. Suomalaisten laulajien ja yhtyeiden esiintymisten määristä Suomessa ja ulkomailla ei ole kattavia tilastoja, mutta levy-yhtiöillä on tietoja omien yhtyeidensä esiintymiskerroista.

Musiikkiäänitteet

Äänitteiden nimiketuotantoa tilastoivat Helsingin ja Jyväskylän yliopiston kirjastot. Suomen Ääni- ja kuva-

tallennetuottajat ÄKT ry. tilastoi jäsenyhtiöidensä äänitteiden tukkumyynnin ja julkaisee vuosittain arvion Suomen äänitemyynnistä. Lisäksi ÄKT tekee äänitealan erityisselvityksiä. Ylen YleX-kanavan viikoittain julkaisema Suomen Virallinen Lista perustuu ns. listaliikkeiden ilmoittamiin normaalihintaisten (tukkuhinta vähintään 8,5 e) äänitteiden myyntimääriin. Suomalaisien äänitteiden myyntimääristä ulkomailla ei ole saatavissa kattavia tilastoja, mutta levy-yhtiöillä on tietoja edustamiensa artistien ulkomailla julkaistujen äänitteiden myyntimääristä.

English summary

Today it is hardly possible to go without hearing music, even if one was not particularly interested in music. The radio has especially become a significant source of music, and music can be listened via the Internet as well. This section contains statistical data about classical music, popular music, music recordings and music as a hobby.

The Association of Finnish Symphony Orchestras had 29 member orchestras in 2003. (Appendix Table 4.1) In addition to classical music orchestras, Finland has over 1,100 choirs and several choral associations – Finland has often been called the country of choral singing. Choirs had a total of 30,000 members. (Appendix Table 4.2)

In 2003 the Association of Finnish Symphony Orchestras had over 1,600 performances in Finland and an audience of around 860,000 listeners (Appendix Table 4.3). The size of audiences is fairly large in relation to Finland's population.

The largest orchestra belonging to the Association of Finnish Symphony Orchestras is the Orchestra of the Finnish National Opera, which had 112 permanent musicians in 2003. The next biggest ones were the Helsinki Philharmonic Orchestra and the Radio Symphony Orchestra; both with 98 musicians. The total number of permanent musicians was 966 and the average age of the players was 42 years. One third of them were women. (Appendix Table 4.6)

The Evangelical Lutheran Church of Finland arranged good 13,000 musical events in 2003. They had over 1,9 million participants (Appendix Table 4.9). The military bands of the Finnish Defence Forces had 1,100 performances in 2001 (Appendix Table 4.10).

Finnish light or popular music also has a long history. In addition to its strong national features, Finnish popular music has much absorbed foreign influences,

Musiikin harrastaminen

Musiikkiharrastuksia koskevat tiedot perustuvat Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen tietoihin. Vapaa-aikaa ja kulttuuriharrastuksia koskevia tutkimuksia on tehty haastatteleamalla vuosina 1981, 1991 ja 2002. Tutkimuksessa on selvitetty muun muassa kulttuuritilaisuuksissa käymistä, joukkoviestinten seuraamista, lukemista, musiikin kuuntelua, harrastuksia, järjestöihin osallistumista, liikuntaa ja pelien pelaamista. Tutkimukseen osallistuneiden alaikäraja on 10 vuotta, mutta tämän julkaisun tarkasteluissa ovat mukana vain 15 vuotta täyttäneet vastaajat.

and the 20th has been seen great progress for Afro-American influences in Finland as well.

A total of around 2,600 recordings were produced in Finland in 2003. The majority of them (over 80% in 2003) are nowadays CDs. About 2,000 copies per year have been produced in the last few years.

In Finland a relatively high number of domestic recordings are sold: 56 per cent of recording sales (copies) concerned Finnish recordings in 2003. Among all time best-selling recordings the ten first ones are Finnish; the ten most-selling recordings in 2003 were also domestic ones (Appendix Tables 4.16 and 4.17).

According to Statistics Finland's Leisure Survey for 2002 radio is still the most popular means of listening to music. Listening to recordings has decreased apparently because of new equipment, primarily the PC and instruments connected to it. Under 25-year-olds, who are very active music listeners, also listen to music with the computer. (Appendix Table 4.19) Today middle-aged people, in particular, listen to pop and rock music more than before.

Young people aged under 25 (51%) go to concerts considerably more often than those aged over 65 (26%), and women (44%) more than men (36%) (Appendix Table 4.20). The situation has been the same for decades.

Classical music concerts are attended most by over 45-year-olds, highly educated and upper-level salaried employees. In 2002, 35 per cent of women and 24 per cent of men had been to classical music concerts during the year. The popularity of classical concert music has, however, declined from 38 per cent in 1991 to 30 per cent in 2002. In contrast, pop and rock concerts are increasingly popular among the middle aged – members of the rock generation have not given up their taste in music as they have grown older. (Appendix Table 4.21)

5 *Elokuva* *Cinema*

Tilastotiedot

- 1 Elokuvat
- 2 Teatterit
- 3 Elokvakulttuuri
- 4 Kuvaohjelmien ennakkotarkastus
- 5 Elokuvan harrastaminen

Tietolähteet

English summary

5 Elokuva

Suomen ensimmäiset elokuvaesitykset järjestettiin jo vuonna 1896, vain puoli vuotta maailman ensimmäisen elokuvanäytännön jälkeen. Siitä alkaen suomalainen elokuva on ollut monin tavoin sidoksissa kansainväliseen elokuvateollisuuteen. Kansainvälistymisestä huolimatta Euroopan maiden elokuvilla on selkeät kansalliset erityispiirteensä. Eri maiden elokuvien alkuperä ilmenee niin aiheiden valinnassa kuin tukipolitiikassa, sensuroinnissa ja monilla muilla tavoilla. Kansallisuuden merkitys ilmenee myös elokuvien alkuperän määrittelyssä: elokuvan kansallisuusasteeseen vaikuttaa eniten se, mistä maista ovat elokuvan keskeiset tekijät (tuottaja, ohjaaja, käsikirjoittaja ja pääosien esittäjät). (Ks. Laine 2002.) Nykyisin elokuvaan liittyy runsaasti oheisoikeuksia kuten video ja

kaapelitelevisio, jotka parantavat elokuvan tuottoa (Lumet 2004, 234).

Suomalaisten elokuvissa käynnit alkoivat 1990-luvun puolivälin aallonpohjan jälkeen lisääntyä. Suosion lisääntymisen syinä olivat eräät kansainväliset menestyselokuvat (erityisesti James Cameronin *Titanic*), suomalaiset menestyselokuvat ja suurten kaupunkien uudet teatterit. Elokvateatterit ovat nykyisin yhä useammin suuria viihdekeskuksia, ja saman katon alla on tarjolla esimerkiksi kahviloita ja ravintoloita. Myös kodeissa voi kokea elokuvaelämyksiä entistä paremmin, kun elokuvia voi katsoa isosta digitaalisesta vastaanottimesta ja dvd-laitteiden avulla. (Koivunen 2004.) Tämä luku sisältää tietoa elokuvien tuotannosta ja esittämisestä.

Tilastotiedot

1 Elokuvat

Kotimaisen elokuvan ja elokuvakulttuurin kannalta vuodet 1970-luvun lopulta aina 1990-luvun lopulle olivat ankeita. Teattereissa käynnit vähenivät, sillä 1980-luvulta alkaen saatiin uusia tv-kanavia ja kotivideolaitteet lisääntyivät. Ja kun Suomen talous oli lammassa 1990-luvun alussa, myös suomalainen elokuva voi huonosti. Vuonna 1995 elokuvateattereiden katsojien määrä romahti 5,3 miljoonaan. Kotimaisen teatterielokuvan pohjanoteeraus oli vuonna 1996, jolloin suomalaisilla elokuvilla oli vain 200 000 katsojaa.

1990-luvun lopulla suomalainen teatterielokuva koki uuden nousun. Viime vuosina kotimainen elokuva on keskittynyt etsimään uutta perusyleisöä esimerkiksi elämäkertaelokuvien ja uusien tähtinäyttelijöiden varassa. Myös elokuvafestivaalien suosio on lisääntynyt; festivaaleilla esitetään usein sellaisia elokuvia, jotka eivät koskaan tule elokuvateatterien ohjelmistoihin. (Ks. Toiviainen 2004; Koivunen 2004.) Uusi nousu käy ilmi myös uusimmista elokuvien katsojaluvuista.

Elokvateatterielokuvat

Kymmenen katsotuimman teatterielokuvan listalla komeilee edelleen viisi Uuno Turhapuro -elokuvaa. Niistä Uuno Turhapuro armeijan leivissä vuodelta 1984 pitää edelleen kärkisijaa. Ulkomaisten elokuvien listan ehdottomana huippuna on *Titanic*, joka oli suomalaisten elokuvateatterien renessanssin ensimmäisiä merkkejä. (Liitetaulukko 5.1.)

Vuoden 2003 suosituin kotimainen elokuva oli *Pahat pojat*, joka sai yli 600 000 katsojaa. Ulkomaista elokuvista suosituin oli *Taru sormusten herrasta* -trilogian toinen osa *Kaksi tornia*, jonka näki yli 650 000 katsojaa vuosina 2002–2003. (Liitetaulukko 5.2.)

Pitkien elokuvien ensi-iltojen joukossa yhdysvaltalaiset elokuvat vahvistavat johtoasemaansa Suomessa. Yhdysvaltalaisilla elokuvilla oli peräti 56 prosenttia elokuvien teatteriensi-illoista vuonna 2003 (liitetaulukko 5.3).

Televisioelokuvat

Ei ole liioiteltua todeta, että televisio on nykyisellään koko kansan elokuvakerho. Television elokuvatarjonta on kasvanut jo pitkään; tarjonnan lisääntyminen johtuu uusista valtakunnallisista kanavista ja lähetyssaikojen lisääntymisestä. Elokuvien katselua helpottaa videolaitte, jolla elokuvan katselu on mahdollista siirtää itselle sopivaan ajankohtaan. Vuoden 2003 suosituimmat elokuvat olivat *Yksin kotona* 2 ja *Cast Away* – *Tuuliajolla* (liitetaulukko 5.4).

Video- ja dvd-elokuvat

Vuokra- ja myyntivideoiden liikevaihto ylitti elokuvateattereiden liikevaihdon jo 1980-luvulla (Toiviainen 2004). Tallennemarkkinoiden nopeaa kasvua edistivät dvd-tallenteet, jotka tulivat markkinoille viime vuosikymmenen lopulla. Vuonna 2003 videomarkkinoiden arvo oli 131 miljoonaa euroa. Siitä 29 prosenttia tuli

tallenteiden vuokraamisesta ja loput 71 prosenttia niiden myynnistä. Dvd-tallenteiden osuus tallennekaupasta oli jo 62 prosenttia.

Taru sormusten herrasta: Kaksi tornia oli myydyin elokuva videotallenteena. Sitä myytiin kasettina ja dvd:nä yhteensä 175 000 kappaletta. Toiseksi suosituin elokuva oli Leijonakuningas. Vuokravideona suosituin elokuva oli kasettina Harry Potter ja salai-

2 Teatterit

1980-luvulla elokuvien esitystilanne muuttui. Televisio alkoi esittää yhä enemmän elokuvia ja elokuvien videolevitys laajeni. Teatterit eivät kyenneet säilyttämään asemiaan kovassa kilpailussa, ja elokuvissa kävijöiden määrä supistui. Sen seurauksena peräti 17 prosenttia elokuvateattereista suljettiin 1980-luvulla. Elokuvissa käyntien määrä ei kuitenkaan vähentynyt juuri lainkaan, koska samaan aikaan avattiin usean salin teattereita. 1990-luvun lopulla rakennettiin muutama kahdeksan tai useamman salin ns. multiplex-teattereita.

3 Elokvakulttuuri

Elokvakeskukset

Suomessa toimii nykyisin 11 alueellista elokvakeskusta, jotka ylläpitävät vaihtoehtoista elokvatarjontaa ja järjestävät koulutusta elokvuharrastajille. Niillä on myös kaupallista esitystoimintaa, joskin ohjelmistossa korostetaan laatua ja monipuolisuutta. Neljällä elokvakeskuksella on oma teatteri. Elokvakeskusten esityksissä kävi yhteensä 11 000 katsojaa vuonna 2003. Keskukset saavat rahoitusta mm. valtiolta ja kunnilta. (Liitetaulukko 5.10.)

Suomen elokuva-arkisto ja Elokvakontakti

Suomen elokuva-arkisto on opetusministeriön alainen laitos, jonka tehtäviin kuuluu elokvien ja niihin liittyvän aineiston hankkiminen, entistäminen ja säilytys, elokvatuutkimuksen ja elokvataiteen tuntemuksen edistäminen sekä taiteellisesti, historiallisesti tai muulla tavalla merkittävien elokvien esittäminen. (Kohvakka 2000.)

Suomen elokuva-arkistolla on esitystoimintaa kahdeksalla paikkakunnalla. Arkistolla oli yli tuhat esitystä vuonna 2003, ja niissä oli yhteensä 54 000 katsojaa. (Liitetaulukko 5.11.) Elokvu-arkiston esitystoiminta tuo monipuolisuutta elokvien tarjontaan, sillä 228 elokvaa, 55 prosenttia kaikista esitetyistä elokvista oli peräisin Euroopasta. (Liitetaulukko 5.12.)

Suomen elokvkontakti on elokvantekijöiden perustama levitysjärjestö, joka vuokraa elokvia filmi-

suuksien kammio ja dvd:nä Matrix Reloaded. (Liitetaulukko 5.5.)

Suomalainen elokuva ulkomailla

Kolme Aki Kaurismäen elokvaa (Mies vailla menneisyyttä, Kauas pilvet karkaavat ja Juha) ovat edelleen suosituimmat suomalaiset elokvat ulkomailla (liitetaulukko 5.6).

ta. Suomessa oli yhteensä 338 elokvasalia vuonna 2003. (Liitetaulukko 5.7; Kohvakka 2000.)

Helsinki on Suomen elokvapääkaupunki elokvasalien ja elokvissa käyntien määrällä mitaten. Helsingissä oli 53 salia ja 34 prosenttia kaikista elokvissa käynneistä vuonna 2003 (liitetaulukko 5.8). Elokvan esittämisen keskittymistä ilmentää myös se, että valtaosa elokvateattereista ja -saleista on eteläisessä ja läntisessä Suomessa (liitetaulukko 5.9).

ja videotallenteina. Elokvakontakti järjestää joka syysy Kettupäivät, joiden aikana esitellään uudet kotimaiset elokvat. Suomen elokvkontaktin esityksissä oli noin 130 000 katsojaa vuonna 2003 (liitetaulukko 5.13).

Elokvakerhot

1950-luvulta alkaen suomalaisten elokvamakua on pyritty kehittämään sekä elokvakirjoittelun että elokvakerhojen avulla. Elokvakerhojen ensisijaisina tavoitteina oli elokvakiinnostuksen lisääminen ja halu valistaa katsojia esittämällä etupäässä klassikkoja ja uusia ranskalaisia tai italialaisia neorealistisia elokvia. (Koivunen 2004.) Elokvakerhojen parhaina aikoina 1980-luvun alussa kerhoja oli kolmatta sataa, mutta sen jälkeen elokvakulttuurin edistämisen painopiste on siirtynyt kerhoista elokvafestivaaleihin (Kohvakka 2000). Vuonna 2003 toiminnassa oli enää 37 elokvakerhoa. (Liitetaulukko 5.14.)

Elokvalehdet

Tärkeä osa elokvakulttuuria ovat elokvaleyhdet. Vuonna 2004 Suomessa ilmestyi viisi elokvaleyhteä. Niistä vanhin on Filmihullu, joka alkoi ilmestyä jo vuonna 1968. Muut elokvaleyhdet ovat Lähikuva, Episodi, Hohoto ja ruotsinkielinen Filmjournalen. (Ks. liitetaulukko 2.19.)

4 Kuvaohjelmien ennakkotarkastus

Vuoden 2001 tuli voimaan laki kuvaohjelmien tarkastamisesta. Uuden lain ensisijaisena tavoitteena oli saattaa kuvaohjelmien ennakkotarkastus sopusointuun perustuslain sananvapaussäännöksen kanssa. Laissa luovuttiin täysi-ikäisille tarkoitettujen kuvaohjelmien ennakkotarkastuksesta eli aikuissensuurista, ja tarkastamo ei enää voi kokonaan kieltää yhtään kuvaohjelmaa. Ennakkotarkastus koskee vain alaikäisille tarkoitettuja elokuvia ja muita kuvaohjelmia. Laki pyrkii estämään lapsia näkemästä elokuvia tai video-ohjelmia, jotka on arvioitu haitallisiksi alaikäisille. (Paloheimo 2003.) – Televisio ei kuulu lain piiriin, mutta vuonna 2004 television kolme pääkanavaa on ottanut käyttöön ikärajasuositukset elokuvien esityksijoille. Television valtakunnallisilla kanavilla esitettiin 1 065 elokuvaa vuonna 2002, ja niistä 194 (18 %) oli joko alle 15- tai alle 18-vuotiailta kiellettyjä (mt., 44–45; liitetaulukko 5.15).

Valtion elokuvatarkastamo tarkastaa ennakolta kaikki Suomessa alle 18-vuotiaille tarkoitettut kuvaohjelmat ja rekisteröi muut sille ilmoitetut kuvaohjelmat. Valtion elokuvatarkastamo asettaa kuvaohjelmille velvoittavat ikäraajat, jotka ovat nykyisin kaikille sal-

littu kuvaohjelma sekä K7, K11, K15 ja K18. Keskeiset ikärajan asettamisen perusteet ovat väkivallan, seksin ja kauhun määrä ja laatu kuvaohjelmissä. Päätöksessä ratkaisee kuvaohjelman kokonaisuus, esimerkiksi elokuvan yleistunnelma, mahdollinen ahdistavuus ja väkivaltaan asennoituminen. Tarkastamalla on myös mahdollisuus poistaa kuvaohjelmista kohdat, jotka sen arvion mukaan voivat olla haitallisia lapsille. (Paloheimo 2003.)

Vuonna 2003 tarkastamoon ilmoitettiin 10 748 pitkää ja 389 lyhyttä kuvaohjelmaa. Kuvaohjelmiin sisältyvät elokuvien, videoiden ja dvd-tallenteiden ohella myös tietokone- ja videopelit. Yhdeksän kymmenestä tarkastamoon ilmoitetuista pitkistä kuvaohjelmista luokiteltiin kovaa pornoa sisältäväksi, ja lyhyistäkin joka kymmenes. Pitkistä pornoelokuvista tarkastamo arvioi 42 rikoslain vastaisiksi. Lyhyiden kuvaohjelmien kolme merkittävintä lajityyppiä olivat musiikki- (18 % kaikista lyhyistä), dokumentti- (20 %) ja opetusohjelmat (23 %). (Liitetaulukko 5.15; Valtion elokuvatarkastamo 2003.) Vuonna 2002 elokuvatarkastamo tarkasti 693 pitkää kuvaohjelmaa (Valtion elokuvatarkastamo 2003).

5 Elokuvan harrastaminen

Tilastokeskuksen vuoden 2002 vapaa-aikatutkimuksen mukaan joka toinen suomalainen on käynyt elokuvissa vähintään kerran vuodessa. Tilanne oli sama myös vuoden 1991 tutkimuksessa. Vuosia 1991 ja 2002 koskevat tulokset osoittavat myös sen, että elokuvissa käynti on edelleen pääasiassa nuorten harrastus. Lähes joka kolmas (31 %) 15–24-vuotiaista nuorista oli käynyt elokuvissa vähintään kerran kuukaudessa vuonna 2002. Kymmenen vuotta aikaisemmin, vuonna 1991, lähes joka toinen (44 %) nuori oli käynyt elokuvissa vähintään kerran kuussa eli 15–24-vuotiaiden elokuvissa käynti vähentyi kymmenessä vuodessa peräti 30 prosenttia. Samana aikana hyvin harvoin tai ei koskaan elokuvissa käyneiden nuorten osuus lisääntyi 9:stä 19:ään prosenttiin – eli viidesosa nuorista ei käy juuri lainkaan elokuvissa.

Nuorten elokuvissa käynti on siis vähentynyt, mutta 25–64-vuotiaiden keskuudessa usein eli vähintään kerran kuussa elokuvissa käyvien osuudet ovat jopa hienoisesti lisääntyneet. Vastaavasti heidän joukossaan hyvin harvoin tai ei koskaan elokuvissa käyvien osuudet ovat pienentyneet. Nuorella iällä opitut tavat ovat säilyneet, eivätkä perhevelvollisuudet ja kotien katseluolosuhteiden paraneminen ole vähentäneet kiinnostusta elokuvateatterikäynteihin.

Elokuviissa käynti on vähentynyt erityisesti vähiten koulutettujen joukossa: esimerkiksi ylemmän perusteen eli pelkän oppivelvollisuuskoulutuksen käyneiden joukossa elokuvissa käymättömyys (ei edes kerran vuodessa käyneet) on lisääntynyt 33 prosentista 47 prosenttiin tutkimusajankohtien välillä. Myös esimerkiksi työttömien ja jakelu- ja palvelutehtävissä työskentelevien elokuvissa käynti on harvinaistunut vuosien 1991 ja 2002 välisenä aikana. Sen sijaan alueellisia eroja elokuvissa käynneissä on huomattavasti vähemmän, joskin maaseutumaisissa kunnissa käydään edelleen jonkin verran vähemmän elokuvissa kuin taajaan asutuissa kunnissa. Elokuvateatterit ovat kymmenen vuoden aikana jatkaneet keskittymistään ja keskusten sisälläkin, esimerkiksi Helsingissä, ne ovat edelleen muuttumassa moninaisia toimintoja sisältäviksi teatteri- ja viihdekeskuksiksi. (Liitetaulukko 5.16.)

Tutkimuksessa kysyttiin myös sitä, onko vastaaja käynyt elokuvissa edellisen kuuden kuukauden aikana. Puolen vuoden elokuvissa käynnit vahvistavat sitä, että 15–24-vuotiaiden vastaajien elokuvissa käynti on vähentynyt. Vuonna 1991 vielä 81 prosenttia oli käynyt elokuvissa edellisen puolen vuoden aikana, mutta vuonna 2002 enää 70 prosenttia eli elokuvissa käynti on siis vähentynyt 14 prosenttia kymmenen vuoden ai-

kana. Tälläkin tavalla mitaten elokuvissa käynnit vähenivät eniten pelkän peruskoulun käyneiden joukossa. (Taulukko 5.17.) Miehet ja naiset suosivat elokuvavalinnoissaan vuonna 2002 samoja lajityyppejä kuin vuonna 1991. Edellisen kuuden kuukauden aikana miehet katsoivat enimmäkseen rikos- ja

toimintaelokuvia, kun taas naiset katsovat myös hyvin usein aikuisten näytelmäelokuvia, esimerkiksi ihmissuhdeaiheisia draamaelokuvia. (Liitetaulukko 5.18 ja 5.19.)

Tietolähteet

Yleiset elokuvatilastot

Suomen elokuvatilastot –julkaisussa on tietoja mm. elokuvateattereista, elokuvatarjonnasta ja katsojamääristä. Elokuvatilastoja laati Suomen elokuväsäätiö vuodesta 1972 vuoteen 1999 asti. Sen jälkeen Suomen Filmikamari vastasi elokuva-alan tilastoinnista vuoteen 2002, jonka jälkeen tilastoja alettiin jälleen tehdä elokuväsäätiössä.

Elokuva-arkisto ja elokuvatarkastus

Suomen elokuva-arkisto tekee tilastoja omasta toiminnastaan. Valtion elokuvatarkastamo tilastoi tarkastamansa elokuvat. Uusi kuvaohjelmien tarkastuslaki tuli voimaan vuoden 2001 alussa, ja laki vaikutti myös tilastoihin.

Elokuvan harrastaminen

Elokuvan harrastamista koskevat tiedot perustuvat Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen tietoihin. Vapaa-aikaa ja kulttuuriharrastuksia koskevia tutkimuksia on tehty haastattelemalla vuosina 1981, 1991 ja 2002. Tutkimuksissa on selvitetty muun muassa kulttuuritilaisuuksissa käymistä, joukkoviestinten seuraamista, lukemista, musiikin kuuntelua, harrastuksia, järjestöihin osallistumista, liikuntaa ja pelien pelaamista. Tutkimukseen osallistuneiden alaikäraja on 10 vuotta, mutta tämän julkaisun tarkasteluissa ovat mukana vain 15 vuotta täyttäneet vastaajat.

English summary

The first cinema performances were arranged in Finland as early as 1896, only six months after the first film showing in the world. Since then, Finnish cinema has been in many ways connected with the international film industry. Finnish film has retained its strong national character, and films tinted with national colouring (such as those of Aki Kaurismäki) have been most successful abroad as well. Three of Aki Kaurismäki films, *The Man Without A Past*, *Drifting Clouds* and *Juha* are still the most popular Finnish films abroad (Appendix Table 5.6).

Finns' visits to the cinema have started to climb up again after the slump in the mid-1990s. This growing popularity is due to some international box office hits (particularly James Cameron's *Titanic*), Finnish top ten films and new cinema theatres in big cities. In 2003 the most popular Finnish film was *Bad Boys – A True Story* (*Pahat pojat*), with over 600,000 viewers (Appendix Table 5.2). In recent years Finnish film has tried to attract a new standard audience by means of biographical films and new film stars, for example.

Over the 1980s the competition between cinemas grew harder because the TV started to show more films and video distribution of films expanded. Cinema theatres could not hold onto their positions under

this tough competition and the number of cinema-goers contracted. As a result, 17 per cent of cinemas were closed during the 1980s. Because the so-called multiplexes became more general, the number of screens did not decrease. At the end of the 1990s, construction of cinemas with more screens than before was started. In 2002 Finland had a total of 342 cinema screens. (Appendix Table 5.7.)

The recovery of cinema strengthened the Finnish film culture as well. This is evidenced by the increased popularity of film festivals. In addition, Finland now has eleven regional film centres that maintain the supply of alternative films and arrange training for film enthusiasts. The Finnish Film Archive arranges film showings in eight towns, attended by a total of 54,000 viewers in 2003 (Appendix Table 5.11). The Finnish Film Contact had around 130,000 viewers in its showings in 2003 (Appendix Table 5.13). The number of film clubs has fallen, and in 2003 only 37 of them were in operation (Appendix Table 5.14).

According to Statistics Finland's Leisure Survey for 2002, every second Finn has been to the cinema at least once a year. The situation was the same in the 1991 survey. The results for the years 1991 and 2002 also indicate that it is still mostly young people who

are active cinema-goers. Nearly every third (31%) young person aged 15 to 24 had been to the cinema at least once a month in 2002.

Cinema-going has been declining particularly among those with the lowest level of education: for example, among those with upper primary education, i.e. compulsory schooling only, not going to the cinema (at least once a year) has grown from 33 to 47 per cent between the survey periods. Cinema visits by unemployed per-

sons and by distribution and service workers have also become rarer between 1991 and 2002. (Appendix Table 5.16.)

The majority of this information is derived from the publication *Suomen elokuvatilastot* (Finnish film statistics), providing details about cinemas, range of screenings and audiences. Information on cinema activity comes from Statistics Finland's Leisure Survey.

6 *Kuvataide* *Visual art*

Tilastotiedot

- 1 Taideteosten myynti
- 2 Taidelainaamot
- 3 Valokuvat
- 4 Taideharrastukset

Tietolähteet

English summary

6 Kuvataide

Taidemarkkinat, harvinaisuuksien markkinat, ovat syntyneet taiteen ylevien mielikuvien ja arvojen seurauksena. Suomessa taidekaupalla on paljon lyhyemmät perinteet kuin monella muulla läntisellä teollisuusvaltiolla. Taidekauppa aktivoitui Suomessa vasta 1900-luvun alussa, ja on siitä pitäen vahvistunut taidekasvatuksen ja elintason nousun myötä. Kuitenkin vielä 1970-luvulla kuvataide oli Suomessa pienen ja yhteisen yhteisön kiinnostuksen kohde, taidemarkkinoil-

la oli vähän toimijoita ja myös taiteen ostajia oli vähän. Ilmapiiri muuttui vähitellen 1970-luvun loppupuolella, ja kuvataide alkoi kiinnostaa useampia ihmisiä. Kuitenkin vasta 1980-luvun lopun talouden nousukaudella heräsi laajempi kiinnostus taiteen omistamiseen. (Laitinen-Laiho 2001.) Tähän lukuun on koottu tietoja taidekaupasta, taidelainaamoista, valokuvista ja kansalaisten taideharrastuksista.

Tilastotiedot

1 Taideteosten myynti

Tilastokeskuksen yritysrekisterin mukaan Suomessa toimi vuonna 2002 yhteensä 198 taideliikettä tai taidegalleriaa. Galleriat ja taideliikkeet asettavat teoksia yleisön nähtäville, mutta niiden päätavoitteena on taiteen myyminen.

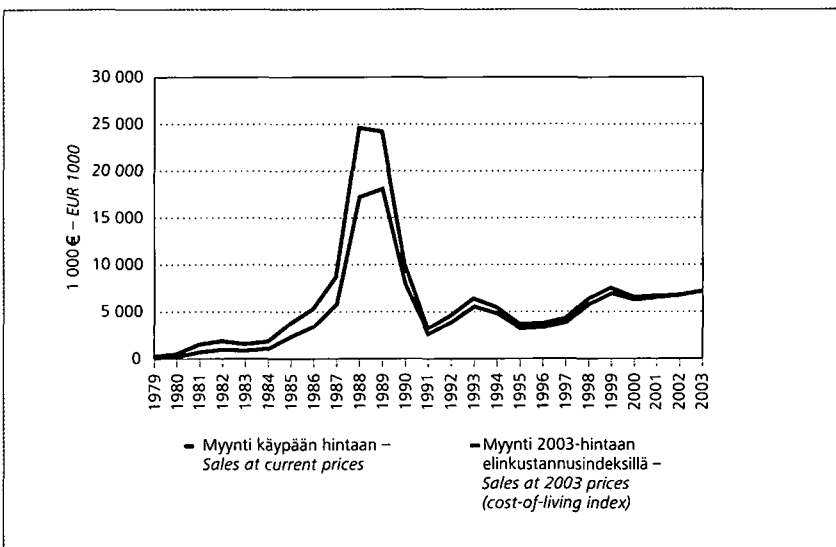
Valtion taideteostoimikunta hankkii taideteoksia valtion taidekokoelmaan. Vuonna 2003 teoksia hankittiin 128, ja sen jälkeen kokoelmassa oli yhteensä noin 12 000 teosta (liitetaulukko 6.1). Kokoelman teokset on sijoitettu valtion julkisiin rakennuksiin eri puolille maata.

Taidehuutokauppa on elpynyt 1990-luvun alun laman jälkeen (kuvio 6.1). Suomen suurimpien taidehuutokauppojen, Bukowskin ja Hagelstamin, kotimaisen taiteen myynti oli yli 7 miljoonaa euroa vuonna 2003. Huutokauppakamarien myymien teosten keskihinta on kaksinkertaistunut 1990-luvun puolivälistä runsaaseen 3 000 euroon vuonna 2003. (Liite-

taulukko 6.2.) Reaalisesti vuonna 2003 myytyjen teosten keskihinta on yli 80 prosenttia korkeampi kuin vuonna 1995.

Kallein suomalaisissa huutokaupoissa myyty maalaus vuonna 2003 oli Helene Schjerfbeckin (1862–1946) Omakuva, valoa ja varjoa, josta maksettiin 690 000 euroa (liitetaulukko 6.3 ja 6.4).

Helene Schjerfbeck on pitkään ollut arvostetuin suomalainen taiteilija myös ulkomailla. Leena Ahtola-Moorhousen (2003) mukaan Schjerfbeck kehitti omista 1880-luvun pariisilaisista lähtökohdistaan modernistisen, intensiiviseen tunteeseen pohjaavan pelkistyneen tyylin. Kansainvälisesti hän on tullut tunnetuksi erityisesti tämän uudistuneen kautensa ansiosta. Schjerfbeckin myöhäiskauden teos Hälytys huudettiin 600 000 punnalla (lähes miljoonalla eurolla) Christie'sillä Lontoossa vuonna 2003 (liitetaulukko 6.5).

Kuvio 6.1.
Huutokaupatun arvotaiteen liikevaihto 1979–2003.

Figure 6.1.
Turnover of Finnish art auctions 1979–2003.

2 Valokuvat

Alueelliset valokuvakeskukset aloittivat toimintansa Suomessa 1980-luvulla. Valokuvakeskustyöryhmän muistiossa vuonna 1992 määriteltiin valokuvakeskuk- sille mm. seuraavat tehtävät: säännöllinen näyttelytoi- minta oheispalveluineen, koulutus sekä valokuvan tut- kimus- ja julkaisutoiminta. (Valokuvakeskustyöryh- män muistio 1992; Tikkanen 2001.)

Suomessa toimi kahdeksan valokuvakeskusta vuon- na 2003. Yksi valokuvakeskus, Fotocentrum Raseborg Valokuvakeskus Karjaalla, on kaksikielinen. Kaikilla valokuvakeskuksilla on käytössään oma näyttelytila ja useimmilla myös kirjasto. Valokuvakeskusten toimin-

3 Taidelainaamot

Taidelainaamotoiminta alkoi Yhdysvalloissa jo 1920-luvulla, jolloin Illinoisiin perustettiin taidelaina- amo kirjaston yhteyteen. Euroopan ensimmäiset taide- lainaamot aloittivat toimintansa 1940-luvulla.

Suomen ensimmäinen taidelainaamo perustettiin Joensuuhun vuonna 1971. 1990-luvun alun laman jäl- keen taidelainaamojen määrä on lisääntynyt, ja vuon- na 2004 Suomessa oli 23 taidelainaamo. Lainaamois- ta 18 on perustettu 1990- tai 2000-luvulla. (Helsingin kaupunginkirjasto; liitetaulukko 6.8.) Taidelainaamoja ylläpitää yleensä paikallinen taide- tai taiteilijayhdistys yhteistyössä kunnan kanssa, ja monet taidelainaamot toimivat kunnallisen kirjaston yhteydessä. Taiteen lai- naaminen on tavallisesti maksullista. Lainaamisen li-

4 Taideharrastukset

Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimusten mukaan kuva- taiteita harrasti 16 prosenttia 15 vuotta täyttäneistä vuonna 2002. Kuvataiteiden harrastaminen on lisäänty- nyt vuodesta 1991, jolloin harrastajia oli 11 prosenttia. Harrastaminen on varsin yksinäistä, sillä vain hyvin pie- ni osa on harrastanut ohjaajan opastuksella. Piirtäminen ja maalaaminen on yleisin kuvataideharrastus. Kuvatai- teiden harrastaminen on tyypillisesti nuorten harrastus, ja naiset harrastavat jonkin verran enemmän kuin mie- het. – Harrastamista koskeviin määriin vaikuttaa se, että myös koulujen järjestämä ohjattu harrastustoiminta kut- ten kuvataidekerhot on vapaa-aikatutkimuksessa luettu harrastusten joukkoon. (Liitetaulukko 6.9.)

Lähes joka toinen (42 %) suomalainen on käynyt vuoden aikana joko taidemuseossa tai taidenäyttelyssä, ja vain 13 prosenttia ei ole käynyt koskaan näyttelyissä. Naiset (47 %) ovat jonkin verran innokkaampia kuin miehet (37 %). Kymmenen vuotta sitten, vuonna 1991, taidenäyttelyissä käytiin suunnilleen yhtä usein kuin vuonna 2002. Valtaosa vastaajista on käynyt taidenäyt-

nan suurimmat rahoittajat ovat valtio ja kunnat, mutta eräät niistä saavat myös huomattavasti säätiörahoitus- ta. (Liitetaulukko 6.6.)

Lehtitaloilla, kustantamoilla ja kuvatoimistoilla on merkittäviä valokuva-arkistoja. Suurimmat manuaaliset kuva-arkistot (aineistoa 6–10 milj. kpl) ovat Savon Sanomilla, Sanoma Oy:llä, Karjalaisella ja Aamulehdel- lä. Suurin sähköinen kuva-arkisto on Sanoma Oy:llä. (Liitetaulukko 6.7; Kukkonen 2002.) – Myös yksityisil- lä valokuvaajilla on huomattavia kuva-arkistoja, mutta niistä ei ole saatavissa tilastotietoja.

säksi taidelainaamot myyvät enimmäkseen paikallisten taiteilijoiden teoksia. Taidelainaamoista ei kuitenkaan hankita taidetta niinkään sijoituskohteeksi vaan yleensä ostajan omaan käyttöön.

Taidelainaamojen lainaus- ja myyntikokoelmiin kuuluu yleensä joitakin satoja teoksia. Eräät taide- lainaamot ovat varsin suuria; esimerkiksi Helsingin Rikhardinkadun kirjaston ja Jyväskylän Galleria Bec- kerin taidelainaamojen kokoelmissa on parisen tuhatta teosta. Asiantuntijoiden arvion mukaan taidelainaa- mojen lainaus- ja myyntituloista suurin osa tilitetään taiteilijoille, ja taidelainaamoille jäävä osuus on yleensä 10–30 prosenttia. (Liitetaulukko 6.8.)

telyssä vain kerran-pari, ja varsinaisia taiteen suurkulut- tajia on vain 2–3 prosenttia vastaajista. Nykyisin hyvin usein vuoden ainoa käynti suuntautuu lomalla johonkin lukuisista kesänäyttelyistä, esimerkiksi Punkaharjun Retretin kesänäyttelyyn. (Liitetaulukko 6.10.)

Kansallisen taidemuseon Ateneumin näyttelyt ovat olleet suosittuja: sekä Gallén-Kallela-näyttelyssä 1996 että Schjerfbeck-näyttelyssä 1992 oli lähes 200 000 kävijää. Vuoden 1990 jälkeen kuudessa Ateneumin näyttelyssä on ollut yli 100 000 kävijää. (Ateneumin taidemuseo; liitetaulukko 6.11.)

Videokuvauksen suosio lisääntyy, kun laitteet kehity- tvät ja niiden hinnat laskevat. Valokuvaus on kuitenkin edelleen huomattavasti suositumpi harrastus kuin video- kuvaus: valokuvauksen harrastajia on 27 ja videokuvauk- sen harrastajia 9 prosenttia (liitetaulukko 6.12). Valoku- vaus on säilyttänyt asemansa, sillä digitaalisella kameralla saa helpommin kelvollisia kuvia kuin filmikameralla. Digikameroiden hintojen alentuessa valokuvaamisharras- tus todennäköisesti lisääntyy.

Tietolähteet

Taidekauppa ja taidelainaamot

Lähes kaikki kuvataidetta koskevat tiedot liittyvät taidemarkkinoihin, sillä muista kuvataiteisiin liittyvistä asioista on varsin vähän saatavilla tilastollista tietoa. Eräs tietolähde on Tilastokeskuksen yritysrekisteri, jossa on tietoja mm. kuvataidealan yrityksistä (esim. gallerioista ja taideliikkeistä). Taidehuutokaupoista on kattavat hintatilastot kahden suurimman taidehuutokaupan, Bukowskin ja Hagelstamin, verkkosivuilla. Lisäksi taidekaupasta julkaistiin vuoteen 2003 saakka Taidepörssi-nimistä kokoomateosta, joka sisälsi tiedot Bukowskin ja Hagelstamin taidehuutokaupoissa myydyistä kotimaisista taideteoksista.

Ulkomaisissa taidehuutokaupoissa myytyjen suomalaisten teosten hintatiedot löytyvät julkaisusta *Annuaire des Cotes – Artprice Annual*. Lisäksi taidehuutokauppojen omilla verkkosivuilla on tietoja myydyistä teoksista. Valtion taideteostoinimikunta julkaisee vuosittain toimintakertomuksen, johon on kirjattu valtion taidekokoelmaan hankitut teokset. Taidelainaamoja koskevat tiedot on saatu kyselemällä lainaamoista.

Taidekaupasta on tietoja myös seuraavissa julkaisuissa:

Jyrämä, Annukka (1999). *Contemporary art markets: structure and practices. A study on art galleries in*

Finland, Sweden, France and Great Britain. Acta universitatis oeconomicae helsingiensis A-160. Helsinki: Helsinki School of Economics and Business Administration.

Laitinen-Laiho, Pauliina (2003). *Taide sijoituskohdeena.* Helsinki: WSOY.

Valokuvat

Lehtitalojen, kustantamoiden sekä kuvatoimistojen kuva-arkistoja koskevat tiedot pohjautuvat pääasiassa Jukka Kukkosen (2002) selvitykseen *Valokuvat kella-reissa.*

Kuvataiteiden harrastaminen

Kuvataiteiden harrastamista koskevat tiedot perustuvat Tilastokeskuksen vapaa-aikatutkimuksen tietoihin. Vapaa-aikaa ja kulttuuriharrastuksia koskevia tutkimuksia on tehty haastattelemalla vuosina 1981, 1991 ja 2002. Tutkimuksissa on selvitetty muun muassa kulttuuritilaisuuksissa käymistä, joukkoviestinten seuraamista, lukemista, musiikin kuuntelua, harrastuksia, järjestöihin osallistumista, liikuntaa ja pelien pelaamista. Tutkimukseen osallistuneiden alaikäraja on 10 vuotta, mutta tämän julkaisun tarkasteluissa ovat mukana vain 15 vuotta täyttäneet vastaajat.

English summary

Art trade has a much shorter history in Finland than in many other western industrial countries. Towards the end of the 1970s, Finns started to show more interest in visual art but only during the economic boom of the late 1980s ownership of art became a major object of interest here. According to Statistics Finland's Business Register, a total of 198 art galleries or agencies operated in Finland in 2002.

In 2003 the Committee for the Purchase of Works of Art acquired 128 works for the State collections, and after that the collection included around 12,000 works of art (Appendix Table 6.1). The works in the collection are placed in State public buildings all around the country.

Finnish art auctions have recovered from the recession in the early 1990s (Figure 6.1). Sales of domestic art by the biggest art auction houses, Bukowski and Hagelstam, totalled over EUR seven million in 2003 (Appendix Table 6.2). The most expensive painting sold in Finnish auctions in 2003 was Helene Schjerfbeck's (1862–1946) self-portrait *Omakuva,*

valoa ja varjoa, fetching EUR 690,000 (Appendix Table 6.3 ja 6.4).

Regional photography centres started operation in Finland during the 1980s, and in 2003 there were eight photography centres in the country. Newspapers, publishing houses and picture agencies have significant photography archives. Sanoma Corporation has the biggest electronic picture archive (Appendix Table 6.7).

The first Finnish artotheque was established in 1971, and nowadays there are already 23 artotheques in different parts of the country. Borrowing of art is usually subject to charge. The collections of artotheques usually contain some hundreds of works, but the biggest ones have a few thousand. (Appendix Table 6.8.)

According to Statistics Finland's Leisure Survey, 16 per cent of Finns aged over 15 had had visual art activities in 2002. This figure has grown from 1991 when it was 11 per cent. (Appendix Table 6.9.)

Nearly every second (42%) Finn had been either to an art museum or an art exhibition in the last twelve

months, and only 13 per cent had never been to an exhibition. Women (47%) are slightly more active in this than men (37%). (Appendix Table 6.10.)

Nearly all information about visual art concern art markets, because there is not much statistical information available on other matters related to visual

art. Market information is obtained from art auction houses, for example. Information about visual art activities is based on Statistics Finland's Leisure Survey. Surveys concerning leisure time and cultural activities have been conducted by interviews in 1981, 1991 and 2002.

7 *Käsityöllisyys ja taideteollisyys* *Crafts and design*

Tilastotiedot

- 1 Käsityö- ja taideteollisuusyhdistykset
- 2 Antiikki- ja designesineiden kauppa

Tietolähteet

English summary

7 *Käsityöllisyys ja taideteollisuus*

Käsityöllisyyttä ja taideteollisyyttä on kuvattu monilla sanoilla; milloin on puhuttu hyötytaiteesta, tehdastaideteesta, teollisuustaideteesta, milloin taas koristetaiteesta, käyttötaiteesta, esinetaideteesta tai taidetyöstä. Käsityöllisyyden tuotteita valmistettaessa käytetään teollisia menetelmiä, vaikka tuotteita yleensä valmistetaan vähemmän kuin taideteollisuuden tuotteita. Taideteollisuuden tuote puolestaan eroaa tavanomaisesta teollisuustuotteesta siinä, että taidealan ammattilainen on suunnitellut joko koko tuotteen tai yleensä sen näkyvän osan. Taideteollisuuden tuote on siis teollisesti valmistettu taide-esine. Käyttöominaisuuksien ohella muotoilussa kiinnitetään huomiota tuotteen ulkonäköön, väreihin ja muotoihin. Taideteoksesta tai

taideteollinen tuote eroaa siinä, että se ei ole ainutkertainen, vaan sitä voidaan valmistaa jopa miljoonia. (Kalha 1997.)

Sotien jälkeen suomalaiset käsi- ja taideteollisuuden tuotteet saivat kuvastaa kansakunnan omaleimaisuutta, arvoja ja identiteettiä. Suomalainen muotoilu on kuin moderni sankaritarina, jonka aineksina käytettiin niin luonnonoloihin perustuvaa alkuvoimaisuutta ja turmeltumattomuutta kuin maanläheistä estetiikkaakin. Teosten samastuminen karuihin luonnonoloihin ja hirsimökkien funktionalismiin auttoi myös suomalaisia hyväksymään teosten modernit muodot. Lisäksi skandinaaviseksi mielletty muotoilu osoitti Suomen kuuluvan lännen yhteyteen. (Kalha 2004.)

Tilastotiedot

1 *Käsi- ja taideteollisuusyhdistykset*

Käsi- ja taideteollisuusyhdistysten toiminta

Suomessa oli yhteensä 22 alueellista käsi- ja taideteollisuusyhdistystä vuonna 2002. Niiden kattojärjestönä toimii Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry. Yhdistyksillä oli runsaat 10 000 henkilöjäsentä ja 122 yhteisöjäsentä. Henkilöjäsenten määrä on laskenut noin kolmanneksella 1990-luvun puolivälistä. Henkilöjäsenejä on eniten Kuopion seudulla, yhteisöjäsenejä puolestaan on eniten Kuopion, Loviisan ja Paraisten seudulla. (Liitetaulukko 7.1.)

Paikallisten käsityökeskusten määrä on supistunut 1990-luvun puolivälin jälkeen noin neljänneksellä runsaaseen 120:een vuonna 2002. Näitä suurempien käsi- ja taideteollisuuskeskusten määrä on sen sijaan ollut viime vuosina nousussa; vuonna 2002 niitä oli 16. (Liitetaulukko 7.1.)

Käsi- ja taideteollisuusyhdistykset harjoittavat elinkeino- ja kulttuuritoimintaa. Elinkeinoitoimintaan kuuluu muun muassa koulutus, jonka määrä on vaihdellut suuresti vuosittain. Vuonna 2002 koulutusta oli yli 10 000 asiakastyöpäivää. Kulttuuritoimintaan kuuluvat näyttelyt, joita järjestettiin lähes 600 vuonna 2002. Niissä kävi noin 638 000 henkeä. Käsi- ja taideteollisuusyhdistysten tuotteita oli myynnissä 24

omassa liikkeessä sekä 50 muussa myyntipisteessä kautta maan. (Liitetaulukko 7.2.)

Käsi- ja taideteollisuusyhdistysten rahoitus

Käsi- ja taideteollisuusyhdistysten toiminnan omarahoitusosuus on noin 60 prosenttia. Sen sijaan Käsi- ja taideteollisuusliiton rahoituksesta noin 80 prosenttia koostuu julkisista avustuksista. (Liitetaulukko 7.3.)

Näyttelyt

Suomen Taideteollisuusyhdistyksen ylläpitämä Design Forum Finland järjestää näyttelyitä Suomessa ja ulkomailla. Design Forumilla on Helsingissä oma näyttelytila, jossa pidettiin 19 näyttelyä vuonna 2003. Niissä kävi yhteensä yli 66 000 katsojaa. (Liitetaulukko 7.4.) Design Forum järjestää myös kilpailuja ja jakaa palkintoja sekä tarjoaa muotoiluneuvontaa. Se tiedottaa suomalaisesta muotoilusta julkaisemalla neljästi vuodessa ilmestyvää Form Function Finland -lehteä.

2 Antiikki- ja designesineiden kauppa

Suomen markkinoilla liikkuu merkittäviä ulkomaisia antiikkiesineitä. Vuonna 2003 Hagelstamin huuto-kaupassa Helsingissä myytiin vanha ranskalainen ampeli 64 000 eurolla. Vuonna 2002 Bukowskin huuto-kaupassa Helsingissä taas myytiin 62 000 eurolla ranskalaisen F. Barbediennen suunnittelema malakiitti-pronssipöytä 1800- ja 1900-lukujen vaihteesta. (Liitetaulukko 7.5.)

Suomalaisilla antiikkimarkkinoilla lähinnä 1930–1960-lukujen designesineistö on saanut vahvan jalansijan vanhan antiikin rinnalla. Esimerkiksi Timo Sarpanevan, Kaj Franckin, Tapio Wirkkalan, Alvar Aallon ja Björn Weckströmin suunnittelemaa tuotteita on

säännöllisesti myytävänä sekä koti- että ulkomaisissa taide- ja antiikkihuutokaupoissa. Näiden tunnettujen muotoilijoiden suunnittelemissa esineistä on maksettu korkeita hintoja: esimerkiksi Tapio Wirkkalan vanerivadista maksettiin 8 600 euroa Bukowskin taidehuuto-kaupassa Helsingissä 2003.

Useista suomalaisista designituotteista, kuten Hackmanin (Arabian) ruokailuvälineistä ja astioista, Fiskarsin saksista sekä Marimekon tekstiileistä on tullut kestopuosikkeja. Niitä on aikojen kuluessa valmistettu kymmeniä miljoonia (tarkkoja tuotteiden valmistus- ja myyntimääriä ei kerrota ulkopuolisille).

Tietolähteet

Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry. laatii vuosittain tilastot käsi- ja taideteollisuusyhdistysten toiminnasta ja taloudesta. Taide- ja antiikkihuutokaupat, kuten Bukowski ja Hagelstam, julkaisevat myymiensä esineiden hintatiedot verkkosivuillaan. Muuten käsi- ja taideteollisuudesta on saatavissa varsin vähän tilastotietoja. Käsi- ja taideteollisuustuotteiden valmistajatkään eivät yleensä julkaise tuotteiden valmistus- ja myyntimääriä.

Lisätietoja löytyy seuraavista verkkolähteistä:

Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry:stä on tietoja verkko-osoitteessa www.taitogroup.fi.

Tietoja suomalaisesta muotoilusta on verkko-osoitteessa www.finnishdesign.fi.

English summary

In 2002 there were a total of 22 regional crafts and design associations. These associations had more than 10,000 individual members. The number of members has fallen by around one third from the mid-1990s.

The number of local crafts centres has declined since the mid-1990s, amounting to over 120 in 2002. The number of larger craft and design centres has been growing in the last few years, being 16 in 2002. (Appendix Table 7.1.)

Design Forum Finland, maintained by the Finnish Society of Crafts and Design, arranges exhibitions both in Finland and abroad. Design Forum has its own exhibition rooms in Helsinki, in which it organised 19 exhibitions during 2003, attended by over 66,000 visitors. (Appendix Table 7.4.)

In 2003 an old French chandelier was sold at the Hagelstam auction in Helsinki for EUR 64,000. In 2002 EUR 62,000 was bid at the Bukowski auction in Helsinki for a malachite and bronze table designed by

Frenchman F. Barbedienne at the turn of the 19th and 20th centuries. (Appendix Table 7.5.)

Besides old antiques, design items mainly from the 1930s to 1960s have gained a strong hold in the Finnish antiques markets. Products of such designers as Timo Sarpaneva, Kaj Franck, Tapio Wirkkala, Alvar Aalto and Björn Weckström are regularly put to sale in both Finnish and foreign art and antiques auctions. High prices have been paid for items designed by these well-known designers.

Many Finnish design items, such as Hackman (Arabia) cutlery and crockery, Fiskars scissors and Marimekko textiles have become permanent favourites. Tens of millions of these products have been manufactured over the years (details about manufacturing and sales volumes are not disclosed to outsiders).

There is very little statistical information about crafts and design. Manufacturers of crafts and design products do not generally publish manufacturing and sales volumes of their products.

8 *Kulttuuritapahtumat ja kulttuurikeskukset* *Cultural events and cultural centres*

Tilastotiedot

- 1 Kulttuuritapahtumat
- 2 Kulttuurikeskukset

Tietolähteet

English summary

8 Kulttuuritapahtumat ja kulttuurikeskukset

Suomessa järjestettiin kulttuuritapahtumia säännöllisesti jo 1800-luvulla, jolloin esimerkiksi monet musiikkifestivaalit saivat alkunsa. Musiikkitapahtumista tunnetuimpia olivat Tampereen laulu- ja soittojuhlat, Jyväskylän juhlalaulajaiset, Kuopion laulu- ja soittojuhlat sekä Sortavalan laulujuhlat. Kansanvalistusseuralla oli merkittävä osa juhlien järjestämisessä.

1900-luvun alkupuolella festivaalitarjonta monipuolistui. Ensimmäiset Savonlinnan oopperajuhlat pidettiin vuonna 1912. Sotien jälkeen kulttuuritapahtumien määrä lisääntyi entisestään, ja niiden joukkoon

tuli muun muassa useita elokuvafestivaaleja. Vuonna 1968 kulttuuritapahtumien yhdyselimeksi perustettiin Finland Festivals. (Valkonen & Valkonen 1994.) Finland Festivalsiin kuului 75 tapahtumaa vuonna 2004 (Finland Festivals 2004).

Kulttuuritalot ja kulttuurikeskukset ovat usein monitoimitaloja, joiden suojissa toimii esimerkiksi kirjasto, oppilaitos (työväenopisto, musiikkiopisto) sekä kahvila tai ravintola. Keskuksissa järjestetään myös näyttelyitä, konsertteja, konferensseja ja muita tapahtumia. Suurin osa kulttuurikeskuksista on kunnallisia.

Tilastotiedot

1 Kulttuuritapahtumat

Kulttuuritapahtumia koskevaan taulukkoon on koottu Finland Festivals -ketjun jäsentapahtumat, opetusministeriön tukea saaneet kulttuuritapahtumat ja Suomen elokuvasäätiön tukea saaneet elokuvajuhlat. Tällaisia kulttuuritapahtumia Suomessa oli 137 vuonna 2003. Tapahtumista 71 on mukana Finland Festivalsissa. Finland Festivalsiin kuuluvissa tapahtumissa kävi yhteensä lähes 2 miljoonaa henkeä vuonna 2003. (Liitetäulukko 8.1.)

Eniten yleisöä oli seuraavissa tapahtumissa (liitetäulukko 8.2):

Helsingin Juhlaviikot	300 000
Kotkan Meripäivät	150 000
Järvenpään Puistoblues	140 000
Pori Jazz Festival	130 000

Opetusministeriön tukea sai 124 kulttuuritapahtumaa vuonna 2004. Tuki oli yhteensä noin 3,5 miljoonaa euroa, mikä oli noin puoli miljoonaa euroa suurempi kuin edellisinä vuosina.

Maailmantähdet houkuttelevat nykyisin suurhalkeihin ja stadioneille runsaasti yleisöä. Olympiastadionilla järjestettiin vuonna 2003 neljä suurkonserttia: Bruce Springsteenin kaksi konserttia sekä Rolling

Stones -yhtyeen konsertti ja Elämä lapselle -konsertti. Näissä konserteissa kävi yhteensä yli 160 000 henkeä. Hartwall Areenan 16 konsertissa oli yleisöä yhteensä 144 000 henkeä, Helsingin jäähallin 6 konsertissa yli 26 000 henkeä ja Turun Elysée Areenan seitsemässä konsertissa 33 500 henkeä (liitetäulukko 8.3). – Toistaiseksi eniten yleisöä, arviolta 70 000–80 000 henkeä, oli vuoden 2002 Helsinki-päivän ilmaiskonsertissa Kaivopuistossa.

Nykyisin lukuisa osa messuista liittyy kulttuuriin (esim. kirjamesut) tai arkielämän esteettisyyden ja elämäntaidon kartuttamiseen (esim. sisustusmessut ja filosofiatapahtumat). Perinteisistä kulttuuritapahtumista suosiotaan ovat lisänneet esimerkiksi Helsingin ja Turun kirjamesut, joissa kävi yhteensä lähes 55 000 henkeä vuonna 2003. Myös Tampereen filosofiatapahtuma on vakiinnuttanut asemansa: päivillä kävi liki 1 900 henkeä vuonna 2004 ja lähes 2 300 henkeä vuonna 2003. Kulttuuria sivuavista messuista eniten yleisöä on ollut kotiin ja vapaa-ajan harrasteisiin liittyvillä messuilla. Esimerkiksi Habitare-messuilla Helsingissä oli melkein 100 000 kävijää ja Kädentaidot ja Kivimesut -tapahtumassa Tampereella yli 33 000 kävijää. (Liitetäulukko 8.4.)

2 Kulttuurikeskukset

Suomessa on 74 kulttuuritaloa tai kulttuurikeskusta vuonna 2004 (liitetaulukko 8.5). Vanhimmat edelleen alkuperäisessä käytössä olevat kulttuuritalot rakennettiin jo 1800-luvulla. Esimerkiksi Vanha Ylioppilastalo Helsingissä valmistui vuonna 1870.

Kulttuuritalojen ja kulttuurikeskusten rakentaminen oli erityisen vilkasta 1980-luvulla, jolloin rakennettiin lähes puolet (33) Suomen nykyisistä kulttuuritaloista. 1990-luvun alun taloudellisen laman aikana kulttuurirakennusten rakentaminen hiipui, mutta rakentaminen on alkanut elpyä 2000-luvulla.

Tietolähteet

Kulttuuritapahtumat

Suuri osa tapahtumatiedoista on saatu Finland Festivalsilta, joka kerää vuosittain jäsentensä toimintaa ja taloutta koskevat tiedot. Kaikki jäsenet eivät kuitenkaan anna tietoja.

Osa tiedoista on saatu konserttien ja messujen järjestäjiltä. Myytyjen lippujen määrä on usein luotettavampi kuin kävijämääräluku, sillä maksuttomissa tilaisuuksissa kävijöitä ei aina lasketa tarkkaan.

Taiteen keskustoimikunta tekee selvityksiä mm. kulttuuritapahtumista. Tuoreimmat ovat Timo Cantellin tutkimukset festivaalien yleisöistä (Cantell 1998, 1999 ja 2000) sekä Tuula Kukkonen selvitys kulttuuri-

Ulkomailta toimi 16 suomalaista kulttuuri- ja tiedeinstituuttia vuonna 2004. Ensimmäinen niistä, Suomen Rooman-instituutti, perustettiin vuonna 1954 ja uusin, Budapestissa sijaitseva FinnAgora, avattiin vuonna 2003. Instituuttien päätehtävänä on toimia Suomen taiteen ja tieteen esittelyfoorumeina ulkomailta sekä kehittää eri alojen yhteistyötä ko. maan ja Suomen välillä. Instituuttien rahoitus tulee pääosin opetusministeriöltä. (Liitetaulukko 8.6; Suomen ulkomailta... 1998.)

tapahtumien määrästä, alueellisesta jakautumisesta ja taloudesta (Kukkonen 2000a ja 2000b).

Kulttuuritapahtumia koskevia tietoja on myös Finland Festivalin verkkosivulla www.festivals.fi.

Kulttuurikeskukset

Kulttuuritaloista on tietoa mm. Tilastokeskuksen rakennustietokannassa, jonka kokoontumisrakennuksiin sisältyvät teatteri-, ooppera-, konsertti- ja kongressitalot. Rekisteri sisältää tietoja rakennusten sijainnista, rakennusvuodesta ja kerrosalasta. Ulkomailta toimivien kulttuuri- ja tiedeinstituuttien toimintaa ja taloutta tilastoi opetusministeriö.

English summary

In Finland cultural events were already arranged regularly in the 19th century when many music festivals, for example, were started. After the Second World War, the number of Finnish cultural events increased further, and several film festivals were launched then as well. In Finland summer is particularly dedicated to cultural events.

In 2003 there were 137 significant cultural events in Finland, visited by a total of nearly two million people. (Appendix Table 8.1.)

In the last few years, cultural events (e.g. book fairs) or those intended for enhancement of everyday aesthetics and life skills (e.g. decoration fairs and philosophical events) have grown in popularity. For example, the Helsinki and Turku book fairs were visited by nearly 55,000 people in 2003 and the Habitare decoration fair in Helsinki by almost 100,000. (Appendix Table 8.4.)

Cultural houses and centres are often multi-purpose buildings under which roof can operate a library,

an educational institution (an adult education institute, a music institute) and a café or a restaurant. Exhibitions, concerts, conferences and other events are also organised at the centres. Most of the cultural centres are owned by municipalities.

Finland had 74 cultural houses or centres in 2004 (Appendix Table 8.5). The oldest cultural houses still in original use were built as early as the 1800s. For example, the Old Student House in Helsinki was erected in 1870. Building of cultural houses and centres was particularly active in the 1980s, when nearly one half (33) of Finland's present cultural buildings were constructed. Sixteen Finnish cultural and scientific institutes operated abroad in 2004.

Most of the information on cultural events derives from Finland Festivals or organisers of concerts and fairs. Statistics Finland's building statistics contain information about cultural houses.

9 *Rahavirtoja* *Flows of money*

Tilastotiedot

- 1 Kotitalouksien kulttuurimenoja
- 2 Julkisia rahavirtoja
- 3 Yksityinen tuki kulttuurille ja taiteelle
- 4 Tekijänoikeuskorvaukset

Tietolähteet

English summary

9 Rahavirtoja

Valtion kulttuuripolitiikka, kuntien sivistystoimi, yksityinen taidetoiminta ja kansalaisten aktiivisuus muokkasivat sotien jälkeistä kulttuuria. Suomalainen kulttuurielämä kehittyi yhteisvoimin suhteellisen rauhallisesti aina 1980-luvun lopulle saakka, jolloin liberaalit talousopit saivat jalansijaa kulttuurin alueella. Samoihin aikoihin heräsi ajatus, että kulttuuri voisi olla alueellisen kehityksen voimavara.

Valtio, kunnat ja nykyisin myös Euroopan unioni tukevat suomalaista kulttuuria ja taidetta. Suurin raha-

virta syntyy kuitenkin siitä, kun kotitaloudet ostavat kulttuurituotteita ja -palveluja. Yksityiset yritykset ja säätiöt tuovat oman osansa, mutta niiden osuus kulttuurin ja taiteen rahavirroista on suhteellisen vähäinen.

Seuraavassa tarkastellaan taiteen ja kulttuurin alueen julkisia ja yksityisiä rahavirtoja olemassa olevien tilastojen avulla. Oheisen kokoomatarkastelun lisäksi kulttuurin rahavirroista on jonkin verran tietoja myös tämän julkaisun taiteenalaja koskevissa luvuissa.

Tilastotiedot

1 Kotitalouksien kulttuurimenoja

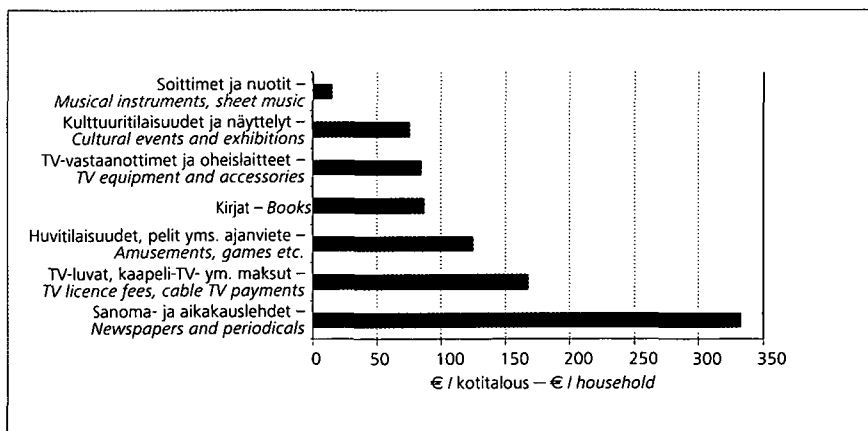
Kotitalouksien kulttuurimenoja on mahdollista tarkastella hyödykkeiden ja palvelujen ostojen avulla. Kotitaloudet ostavat hyödykkeitä ja palveluja, ja osa hankinnoista kohdistuu kulttuuriin, taiteeseen ja viestimisiin. Näistä, kuten muistakin kulutusmenoista, saadaan tietoa Tilastokeskuksen kulutustutkimuksista. Viimeisin kulutustutkimus tehtiin vuonna 2001. Kulttuurin ja taiteen kulutus saadaan selville siten, että valitaan tutkimuksen hyödykkeiden ja tavaroiden joukosta ne, jotka liittyvät kulttuuriin ja taiteeseen. Tässä tarkastelussa sellaisia ovat mm. kirjojen, lehtien ja äänitteiden ostaminen sekä kulttuuritilaisuuksissa käyminen (ks. liitetaulukko 9.1).

Viimeisimmän eli vuoden 2001 kulutustutkimuksen mukaan kotitaloudet käyttivät kulttuuriin ja joukkoviestintään lähes 3 miljardia euroa. Keskimäärin kotitaloudet käyttivät kulttuuriin hieman yli 1 200 euroa vuodessa, mikä oli 4,8 prosenttia niiden kokonaiskulutusmenoista. (Liitetaulukko 9.1 ja kuvio 9.1.)

Suunnilleen saman verran kotitaloudet käyttivät esimerkiksi kodin kalusteisiin, koneisiin ja tarvikkeisiin (1 271 e) sekä hotelleihin, kahviloihin ja ravintoloihin (1 171 e) vuonna 2001. Sen sijaan esimerkiksi terveyteen (915 e), vaatteisiin ja jalkineisiin (881 e) sekä tietoliikenteeseen (942 e) kotitaloudet käyttivät jonkin verran vähemmän rahaa kuin kulttuuriin. (Ahlqvist & Berg 2004.)

Kotitalouksien kulttuurin kulutukseen käyttämän rahan määrä on asetunut 5 prosentin tasolle kaikista kulutusmenoista. Korkeimmillaan kulttuurimenojen suhteellinen osuus oli 6,1 prosenttia vuonna 1985. Kulutusmenot kokonaisuudessaan lisääntyivät 11 prosenttia reaalisesti vuosina 1998–2001, mutta kulttuurimienot kasvoivat samana aikana reaalisesti vain 6 prosenttia. (Liitetaulukko 9.1.)

Lehdet ja kirjat ovat edelleen merkittäviä kulutuskohteita, sillä niiden hankintaan kotitaloudet käyttivät yhteensä keskimäärin 420 euroa vuonna 2001. Tele-

Kuvio 9.1.
Eräitä kotitalouksien kulttuurimenoja, 2001

Figure 9.1.
Examples of household consumption expenditure on culture, 2001

Lähde: Tilastokeskus. Kulutustutkimus 2001.

visioon ja siihen liittyviin laitteisiin kulutettiin 168 ja huvitteluun ja ajanvietteeseen (mm. huvitilaisuudet, pelit ja laitteet) 125 euroa. Vuonna 2001 kirjoihin käytettiin runsaat kymmenen prosenttia vähemmän kuin vuonna 1998. (Liitetaulukko 9.1.)

Tieto- ja viestintäkulutuksen muutokset ovat olleet kokonaisuutena suhteellisen pieniä (ks. Ahlqvist & Berg 2003, 52). Televisiolupiin, kaapeli-tv-maksuihin yms. käytetyt rahat ovat pysyneet suhteellisen vakaina vuodesta 1990 saakka. Sen sijaan huvitilaisuuksiin, peleihin yms. ajanvietteeseen käytetty raha lisääntyi lähes puolella 85 eurosta 125 euroon vuosien 1998 ja 2001 välillä. (Liitetaulukko 9.1)

Liisa Uusitalon (2004) mukaan eliittejä on vaikeata löytää, kun tarkastellaan suomalaista kulttuurin kulutusta. Elitistisyyden näkyvin tilastollinen ilmentymä on se, että ylemmät toimihenkilöt käyttävät rahaa kulttuuriin enemmän kuin muut ryhmät. Suhteellisilla osuuksilla mitaten opiskelijat (kulttuurin osuus 5,9 %) pääsevät kulttuurin kuluttajina samaan tasoon kuin

ylemmät toimihenkilöt (5,2 %). Eräissä sähköisiin viestimiin liittyvissä kulutusryhmissä (esim. äänitteet) opiskelijataloudet yltyvät lähes samaan tasoon kuin toimihenkilötaloudet. (Liitetaulukko 9.2; ks. Ahlqvist & Berg 2003, 53.)

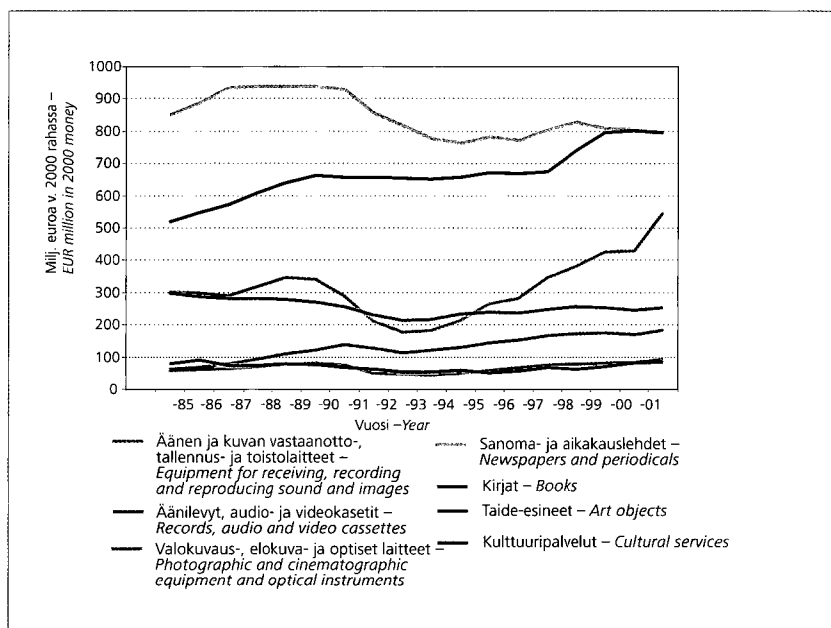
Varsin monet kulttuurin kulutuksen hyödykkeet ja palvelut, esimerkiksi sanomalehtien ja kirjojen hankinta, jakautuvat varsin tasaisesti sosioekonomisten ryhmien kesken – tilastotietojen mukaan kaikki suomalaiset lukevat ahkerasti sanoma- ja aikakauslehtiä sekä kirjoja. Rahamääräisesti (585 e) eniten lehtien hankintaan käyttivät maatalousyrittäjät. Sen sijaan kirjoihin opiskelijat (17 %) ja ylemmät toimihenkilöt (10 %) käyttivät suhteellisesti eniten rahaa kaikista kulttuurimenoistaan, mutta esimerkiksi maatalousyrittäjät ”vain” 6 prosenttia. (Liitetaulukko 9.2.)

Kansantalouden tilinpidon tietojen mukaan sähköisiin ääni- ja kuvalaitteisiin ja tallenteisiin käytetyt menot ovat pitkällä aikavälillä reaalisesti lisääntyneet vuodesta 1985 (liitetaulukko 9.3 ja kuvio 9.2).

Kuvio 9.2.
Eräiden kulttuurihyödykkeiden ja palvelujen yksityiset kulutusmenot milj. euroa, 1985–2002 (vuoden 2000 rahassa)

Figure 9.2.
Private consumption expenditure on certain cultural commodities and services 1985–2002 (In 2000 money)

Lähde: Tilastokeskus. Kansantalouden tilinpito.
Source: Statistics Finland, National Accounts

2 Julkisia rahavirtoja

Sotien jälkeen alkoi voimallinen koulutuksen ja kulttuurin kehitystyö, jota Laura Kolbe (2004) kutsuu ”hiljaiseksi kulttuurivallankumoukseksi”. Kulttuuriliikkeen viimeistelijöiksi Kolbe mainitsee rationaalisen kulttuuripolitiikan, valtiollistetun kulttuurihallinnon ja kunnallisen kulttuurisektorin. Toiminnan seurauksena kaupunkeihin ja kuntiin syntyi uusia kulttuurilaitoksia kuten kunnalli-

sia teattereita, kaupunginorkestereita ja taidekokoelmia ja henkilökuntaa vastaamaan niistä.

Kunnat ja valtio rahoittavat myös kulttuuripalvelujen tuottamista sekä taide- ja kulttuurilaitosten toimintaa. Taiteen ja kulttuurin julkiseen rahoitukseen on pyritty saamaan vakautta lainsäädännön avulla. (Kangas ym. 2002.)

Kunnat

Kulttuurin julkisessa rahoittamisessa kunnilla on keskeinen asema. Kuntien tehtävänä on tuottaa asukkailleen peruspalveluja, joihin myös kulttuuripalvelut kuuluvat. Kulttuuripalveluihin kuuluvat lähinnä taideopetus-, kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä nuorisotoimi. Verotulojen ohella valtionosuudet ovat kuntien merkittävä tulonlähde. (Kangas ym. 2002.)

Kuntien kulttuurilaitosten käyttökustannukset olivat noin 600 miljoonaa euroa vuonna 2002, kun kustannuksista vähennettiin tuotot. Se oli 115 euroa asukasta kohden. Kirjastojen käyttökustannukset olivat suurimmat, 225 miljoonaa euroa. (Liitetaulukko 9.4.) Valtio maksaa osan kuntien kulttuuritoiminnan kustannuksista valtionosuuksina ja valtionavustuksina.

Helsinki käytti kulttuuriin noin 80 miljoonaa euroa, eniten kaikista Suomen kunnista vuonna 2002. Kymmenestä kärjessä olevasta kunnasta eniten rahaa kulttuuriin asukasta kohti laskien käytti Jyväskylä, hieman yli 185 euroa. Kymmenen suurimman kaupungin osuus kaikista kuntien kulttuurimuonoista oli lähes puolet (48 %). (Liitetaulukko 9.5.)

Julkisen ja yksityisen välimaastoon sijoittuvat paikalliset kulttuuritilaisuudet ja festivaalit (Kolbe 2004). Usein tilaisuuksien järjestäminen on lähtenyt yksityisestä aloitteesta ja kunta on tullut mukaan taloudellisen tuen antajaksi. Aikaa myöten paikallisista tapahtumista on noussut merkittäviä kesäfestivaaleja. Tällaisia ovat esimerkiksi Savonlinnan oopperajuhlat ja Pori Jazz.

Olemassa olevien tietojen perusteella ei ole mahdollista selvittää tarkasti kuntien kulttuuripalvelujen kustannuksia, sillä tilastot kuvaavat lähinnä ammatillisten kulttuurilaitosten toimintaa. Lisäksi kulttuuritoimen virkoja, lautakuntia ja virastoja ei ole enää mahdollista erottaa yhtä helposti kuin aikaisemmin, koska toimintoja on supistettu ja yhdistetty muihin toimialoihin. Tarkastelua vaikeuttaa sekin, että nykyisin kulttuuri on aikaisempaa enemmän esimerkiksi elinkeino- ja sosiaalipoliittisten toimien osana. Näistä syistä kulttuurin kustannusten tarkempi selvittäminen vaatisi erillisen kyselyn järjestämistä. (Ks. Karttunen 2003.)

Valtio

Opetusministeriö on valtionhallinnon tärkein taiteen ja kulttuurin rahoittaja. Sen lisäksi muutkin ministeriöt, erityisesti valtiovarainministeriö, vaikuttavat merkittävästi kulttuuripolitiikan suuntautumiseen. (Kangas ym. 2002, 36.)

Opetusministeriön hallinnonalan osuus oli kuutisen miljardia euroa, noin 16 prosenttia, koko talousarviosta vuonna 2004. Siitä kulttuurimäärärahojen osuus on hieman yli 5 prosenttia. (Liitetaulukko 9.6 ja 9.7.) Opetusministeriön kulttuurirahat ovat viime vuosina olleet runsaat 300 miljoonaa euroa vuodessa. Siitä valtaosa, noin 85 prosenttia, menee kansallisille kulttuurilaitoksille sekä kunnille lakisääteisinä valtionosuuksina ja -avustuksina.

Harkinnanvaraisten valtionavustusten piiriin kuuluu nykyisin suuri määrä erilaisia kulttuurin parissa toimivia yhteisöjä. Niiden toiminnan rahoittamiseen

käytetään vuosittain huomattava osa kaikista valtionavustuksiin varatuista määrärahoista. Avustusta saaneiden yhteisöjen valtaosa on ollut kulttuuri- ja taideyhdistyksiä, mutta erityisesti 1990-luvun lopulla tuen piiriin on tullut sekä yrityksiä että kuntia. Avustuksia saaneita yhdistyksiä on varsin paljon, mutta rahamääräisesti suurin osa avustuksista on mennyt säätiöille. Tuen saajista oli säveltaiteen alan yhteisöjä selkeästi eniten vuosina 1990–2002. Taiteenaloista eniten valtionavustuksilla on rahoitettu elokuvataidetta, jonka harkinnanvarainen tuki kasvoi koko runsaan kymmenen vuoden ajan 1990–2002. (Oesch 2004.)

Kulttuurin julkisen rahoituksen kansallinen erityisyys on se, että veikkausvoittovarot ovat merkittävä tieteen, taiteen sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen rahoituksessa. Veikkausvoittovarot olivat lähes 60 prosenttia valtion kulttuurimäärärahoista vuonna 2002 (liitetaulukko 9.6). Vuonna 2002 opetusministeriö jakoi noin 360 miljoonaa euroa veikkausvoittovaroja taiteen, tieteen, liikunta- ja nuorisokasvatuksen tukemiseen. Siitä oli taiteen osuus vajaat 180 miljoonaa euroa, mikä oli puolet kaikista veikkausvaroista. (Liitetaulukko 9.8.)

Taidealat saivat tukea opetusministeriöstä 125 miljoonaa euroa vuonna 2002 (liitetaulukko 9.9). Eniten tukea saivat musiikki (säveltaide) (36 %) ja teatteri (näyttämötaide) (34 %), koska niissä on isoja laitoksia.

Suora tuki taiteilijoille oli 24 miljoonaa euroa vuonna 2002. Suorasta tuesta vajaa puolet, 11 miljoonaa euroa, meni taiteilijaeläkkeisiin. (Liitetaulukko 9.10.)

Euroopan unionin rakennerahastot ja ohjelmat

Euroopan unionin jäsenyyden seurauksena Suomeen on syntynyt uusi rahoituslähde, rakennerahastot, valtion ja kuntien kulttuurirahoituksen väliin. EU käyttää rakennerahastoja oman aluepolitiikkansa toteuttamisen välineenä. Hankkeissa on aina oltava myös valtion rahoitusta.

Opetusministeriö ja sen hallinnonalat ovat Suomessa Euroopan unionin sosiaalirahastohankkeiden suurimpia toteuttajia, ja myös aluekehitysrahastohankkeissa opetusministeriön osuus on merkittävä. Rakennerahastokaudella 2000–2006 hankkeiden rahoituspäätökset tehdään pääosin lääninhallituksissa ja Opetushallituksessa. (Opetusministeriö 2004.) Rakennerahastohankkeiden päätöksenteon siirto lääninhallituksille on tuonut uuden välineen alueellisen kulttuurin kehittämiseen, ja samalla hankkeet ovat paikanneet kansallista rahoitusta.

Opetusministeriön hankkeiden määrät ja niiden saama EU-rahoitus vaihtelevat hyvin paljon eri vuosina. Lisäksi hankkeisiin on aina saatava myös julkista tai yksityistä kotimaista rahoitusta. EU:lla on ollut lukuisia laajoja kulttuurin alueen tukiohjelmaa. Vuodesta 2000 lähtien on toteutettu Kulttuuri 2000 -ohjelmaa, jonka rahoitus on 167 miljoonaa euroa. Ohjelma päättyi vuonna 2004. Lisäksi suomalaiset hakijat saivat EU:n Media Plus -ohjelmasta tukea yhteensä noin 1,2 miljoonaa euroa vuonna 2003 (liitetaulukko 9.11).

3 Yksityinen tuki kulttuurille ja taiteelle

Yritykset

Nykyisen kaltainen taiteen ja kulttuurin julkinen tuki on kehittynyt erityisesti vasta sotien jälkeen. Sen sijaan talouden ja taiteen yhteistyöllä on pitemmät perinteet; poliittisen ja taloudellisen vallan haltijat ovat ostaneet taidetta ja tukeneet taiteilijoita, tehneet lahjoituksia ja perustaneet säätiöitä ja rahastoja. Yritysten merkitys kulttuurin rahoituksessa on kuitenkin ollut vähäinen, ja se on kohdistunut suureksi osaksi kuvataiteen ja musiikin tukemiseen. Sen lisäksi yksittäiset yritykset ovat tehneet taidehankintoja. (Ruohonen 2002; Kangas ym. 2002.)

Yritysyhteistyö eli sponsorointi on käsitteenä epä-määräisin, ja aikaisemmin lähes kaikkea kulttuurin ja taiteen liike-elämältä saatua rahoitusta kutsuttiin sponsoroinniksi (Ruohonen 2002). Kulttuuri sponsoroinnin kohteena lisääntyi erityisesti 1990-luvun puolivälin jälkeen, sillä talouden noususuhdanne antoi yrityksille enemmän mahdollisuuksia laajentaa sponsorointia myös kulttuuriin. Pekka Oeschin (2002) selvityksen mukaan lisääntynyt sponsorointi ei kuitenkaan ratkaise kulttuurin rahoituksen ongelmia. Yritykset eivät ole kiinnostuneet rahoittamaan kulttuurin perustoimintoja, vaan ne haluavat tukea omiin tavoitteisiinsa soveltuvia hankkeita. Yritysten kulttuurisponsoroinnin tavoitteet ovat liiketaloudellisia, ja ne liittyvät yrityskuvaan, näkyvyyteen ja markkinointiin. Sponsorirahoituksen lisääntyminen edellyttää sitä, että julkisen tuen turvin luodaan ja ylläpidetään monipuolista ja ammattimaisesti hoidettua kulttuuritarjontaa.

Elinkeinoelämän osuus kulttuurin rahoituksesta on pysynyt vaatimattomana, vaikka yksittäiset pitkäaikaiset sopimukset voivat olla taloudellisesti merkittäviä. Erityisesti kulttuuritapahtumille yritysten antama tuki on hyvin tärkeä, ja 1990-luvun lopulla festivaalien yksityinen rahoitus lisääntyi julkisen sektorin säästötoimien johdosta. Vuonna 1999 julkiset tuet olivat enää keskimäärin neljäsosa, mutta sponsoriraha ja muu myynti yhdessä miltei kolmannes festivaalien tuloista. Sponsoriraha yksistään muodosti keskimäärin 15 prosenttia sitä saaneiden festivaalien tuloista. (Kukkonen 2001.)

Mainostajien Liitto on tehnyt vuodesta 1991 lähtien vuosittain yritysten odotuksia ja kiinnostuksen kohteita mittaavan Sponsoribarometrin. Kulttuurikohdeiden (taidelaitokset, taidetapahtumat, yksittäinen taitelija, viihdetapahtuma) tukeminen oli kyselyssä en-

simmäisen kerran vuonna 2000; sitä ennen barometrissa oli kysytty korkeakulttuurin ja populaarikulttuurin tukemisesta. Koko ajan urheilu on ollut suosituin kohde, mutta kulttuurikin on barometrin mukaan jo vakiinnuttanut asemansa yritysten sponsorointikohteena. Liiton keskimääräinen jäsenyritys kohdensi 61 prosenttia tuestaan urheiluun, 16 prosenttia kulttuuriin ja 23 prosenttia muihin kohteisiin vuonna 2004 (Sponsoribarometri 2004). Tutkimukseen osallistui 164 liiton jäsenyritystä.

Taiteen keskustoimikunta ja Tilastokeskus ovat selvittäneet yritysten taiteille antamaa tukea kolmen vuoden välein vuodesta 1984 alkaen. Viimeisimmässä vuoden 1999 tutkimuksessa olivat mukana kaikki vähintään 250 hengen yritykset ja joka kymmenes vähintään 20 työntekijän yrityksistä. Lisäksi otokseen poimittiin kaikki vähintään 10 työntekijän rahoituslaitokset. Tällä tavalla tutkimuksessa oli mukana noin 1 200 yritystä. Kyselyyn vastanneet yritykset käyttivät taiteisiin 8,2 miljoonaa euroa, ja tuloksen perusteella yritysten taiteiden tuen arvioitiin olevan yhteensä 9–10 miljoonaa euroa vuonna 1999. Valtaosa tuesta, 86 prosenttia, saatiin suurilta yrityksiltä. (Oesch 2001.) – Seuraava yritysten taidetukia koskeva selvitys tehtiin vuonna 2004.

Säätiöt

Yritysten ohella säätiöt ovat perinteinen taiteen ja kulttuurin rahoittaja, ja viime vuosina niiden merkitys on kasvanut (Kangas ym. 2002, 84). Taiteita tukevien säätiöiden perustaminen alkoi 1920-luvun lopulla, ja sotien jälkeen niiden määrä on kasvanut tasaisesti. Säätiörekisterissä oli vuoden 1998 lopussa lähes 2 600 toimivaa itsenäistä säätiötä, joista noin 290 oli kulttuuri- ja taidesäätiöitä. (Oesch 1999.)

Eniten kulttuuria ja taidetta tukevat Svenska Kulturfonden, Suomen Kulttuurirahasto, Jenny ja Antti Wihurin rahasto, Alfred Kordelinin yleinen edistys- ja sivistysrahasto sekä Föreningen Konstsamfundet. Nämä viisi suurinta jakoivat yhteensä 28 miljoonaa euroa vuonna 2003. Vuodesta 2000 vuoteen 2003 niiden tuki on lähes kaksinkertaistunut. Svenska Kulturfonden ja Suomen Kulttuurirahasto jakoivat vuonna 2003 yhteensä noin 23 miljoonaa euroa. (Liitetäulukko 9.12.)

4 Tekijänoikeuskorvaukset

Tekijänoikeus syntyy automaattisesti, kun teos luodaan. Tekijänoikeussuojan voi saada kirjallinen tai taiteellinen teos. Tekijänoikeus tuottaa tekijälle yksinoikeuden määrätä luovan työnsä lopputuloksesta, teoksesta. (Waldén 2002.)

Tekijänoikeuden perusteella maksetaan korvauksia, kun jonkun luovan työn tuloksia valmistetaan tai esitetään julkisesti. Osa tekijänoikeustuloista jaetaan suoraan teosten oikeudenhaltijoille, osa jaetaan yhteisesti esimerkiksi tekijöiden koulutukseen tai taiteen tuottamiseen. Varoja käytetään myös tekijänoikeusjärjestöjen toiminnan rahoittamiseen.

Eniten tekijänpalkkioita keräävät Kopiosto, Teosto ja Gramex. Kopiosto valvoo muun muassa teosten valokopiointia ja tv-ohjelmien lähettämistä. Teosto val-

voo musiikin tekijöiden ja Gramex esiintyvien taiteilijoiden tekijänoikeuksia. Nämä kolme tekijänoikeusjärjestöä jakoivat korvauksia yhteensä yli 50 miljoonaa euroa vuonna 2002 (liitetaulukko 9.13).

Eniten tekijänoikeusvaroja kertyy hyvitysmaksuista. Vuonna 2002 niiden nettotuotto oli runsaat 10 miljoonaa euroa. Siitä runsaat puolet (55 %) maksettiin suoraan oikeudenhaltijoille pääasiassa Kopioston, Teoston ja Gramexin kautta. (Liitetaulukko 9.14.)

Loput hyvitysmaksun tuotosta jaettiin tekijöiden yhteisiin tarkoituksiin. Tästä epäsuorasta tuesta eniten, 2,1 miljoonaa euroa, sai jaettavakseen Audiovisuaalisen viestintäkulttuurin edistämiskeskus AVEK (liitetaulukko 9.14).

Tietolähteet

Kulttuurin rahavirroista ei ole olemassa täydellisiä tietoja, ja erityisesti yksityisen rahoituksen tilastopohja on hajanainen ja epätäydellinen. Parhaat tiedot on valtion kulttuurirahoituksesta. Myös kotitalouksien kulttuurimenoista saadaan kattavat tiedot Tilastokeskuksen kotitaloustutkimuksista. Sen sijaan kuntien, Euroopan unionin, tekijänoikeusjärjestöjen ja säätiöiden rahavirroista on vain hajanaisia tietoja. Osa kulttuurin ja taiteen rahavirroista (esimerkiksi yritysten tuki taiteille) selvitetään erillisten tutkimusten avulla.

Kotitaloudet

Kotitalouksien kulttuurimenoista on saatavissa tiedot Tilastokeskuksen kulutustutkimuksista. Tutkimuksessa kootaan tietoja kotitalouksien kulutusmenoista, asumisesta, velkaantumisesta, tuloista ja kestokulutustavaroiden omistamisesta. Koko väestöä edustavia aineistoja on vuodesta 1966 lähtien. Tuoreimmat tiedot ovat vuodelta 2001.

Kunnat ja valtio

Kuntien ja valtion kulttuurin rahavirroista on olemassa jonkin verran tilastotietoa, mutta säännöllistä ja yh-

denmukaista kulttuurin julkisen rahoituksen tilastointia ei ole luotu. Tilastokeskus tekee vuosittain tilastot kuntien taloudesta ja toiminnasta sekä palkoista. Lisäksi on tehty erillisiä tutkimuksia kuntien kulttuurirahoituksesta (mm. Karttunen 2003). Opetusministeriö on valtion kulttuurin merkittävin rahoittaja, ja sen tukena ovat alueelliset taidetoimikunnat ja eräät muut asiantuntijaelimet. Opetusministeriön lisäksi eräät muutkin ministeriöt ja niiden alaiset laitokset ja virastot tekevät kulttuurin rahoitukseen liittyviä päätöksiä. Valtion rahavirroista tarkastellaan opetusministeriön kulttuuriosaston, nuoriso-osaston ja liikuntapolitiikan osaston menoja. Valtion rahavirroista on lisäksi tehty erillisiä tutkimuksia (mm. Karhunen 2003). Hajanaisia tietoja EU:n kulttuurihankkeiden rahoituksesta on saatavissa useista lähteistä.

Yksityiset rahavirrat

Yksityisistä kulttuurin ja taiteen rahavirroista ei ole olemassa kattavia tilastoja. Yksityisestä kulttuurirahoituksesta saadaan tietoja erillisillä tutkimuksilla. Säätiöt julkaisevat tietoja jakamistaan avustuksista, ja aiheesta on tehty myös tutkimuksia. Tekijänoikeuskorvauksista saadaan tietoja tekijänoikeuksia valvovalta järjestöiltä.

English summary

The biggest flows of money to culture are generated by households using their money on culture and the mass media. Of public institutions the State, municipalities and the European Union support culture and art. In contrast, enterprises and foundations have a fairly small share in all flows of money to culture and art.

According to the latest Household Budget Survey, from 2001, households used nearly EUR three billion on culture and the mass media. On average, households spent on culture slightly over EUR 1,200 per year, which is 4.8 per cent of their total consumption expenditure. (Appendix Table 9.1 and Figure 9.1) In 2001 households used EUR 420, on average, on newspapers, periodicals and books.

In Finland municipalities have a key role in public funding of culture. The function of municipalities is to produce basic services for their inhabitants, including cultural services. The operating costs of municipalities' cultural institutions amounted to around EUR 600 million in 2002, when the revenues are subtracted from the costs. It was EUR 115 per inhabitant. The operating costs of libraries were the highest, EUR 225 million. (Appendix Table 9.4) The State pays part of the municipalities' costs for cultural activities as State subsidies and grants.

Within central government the Ministry of Education is the most important funding body for art and culture. In addition, other ministries, especially the Ministry of Finance, have a significant impact on the orientation of cultural policy. The administrative sector of the Ministry of Education accounted for around EUR six million, about 16 per cent, of the total budget proposal in 2004. Of that, the share of cultural outlays was slightly over five per cent. (Appendix Tables 9.6 and 9.7) The Ministry of Education's cultural funds have amounted to good EUR 300 million per year in the last few years. The majority of that, around 85 per cent, goes to national cultural institutions and municipalities as statutory State subsidies and grants.

It is a special characteristic of the funding of Finnish culture that profits from the lottery and football pools form a significant part of the funding for science, art and cultural, sports and youth activities. Profits from the lottery and football pools made up nearly 60 per cent of the State's cultural outlays in 2002 (Appendix Table 9.6).

The fields of art received EUR 125 million as support from the Ministry of Education in 2002 (Appendix Table 9.9). Most support was given to music (musical art) (36%) and theatre (dramatic art) (34%) because they have large institutions. Direct support to artists was EUR 24 million in 2002, of which nearly one half went to paying of pensions. (Appendix Table 9.10)

Culture as a sponsoring object grew particularly after the mid-1990s, because the economic boom provided more opportunities for enterprises to extend their sponsoring to culture as well. The share of business life in cultural funding has remained modest, however, although individual long-term agreements can have economic significance.

In addition to enterprises, foundations are conventional sources of funding for art and culture, and in recent years their importance has grown. Most support to culture and art was awarded by Svenska kulturfonden (Swedish culture fund Finland), the Finnish Cultural Foundation, the Jenny and Antti Wihuri Fund, the Alfred Kordelin general educational fund and the Society Konstsamfundet. These five largest granted over EUR 28 million in 2003 (Appendix Table 9.12).

There are no complete data available on flows of money to culture, and especially statistics on private funding are incomplete. The best data are obtained about the State's cultural funding and households' cultural expenditure. Statistics Finland's Household Budget Surveys provide comprehensive data on households' cultural expenditure. There is only fragmentary data on other money flows. Part of the flows of money to culture and art (e.g. enterprises' support to art) is examined by means of separate studies.

10 *Koulutus ja työvoima* *Education and labour force*

Tilastotiedot

- 1 Koulutus
- 2 Työvoima

Tietolähteet

English summary

10 Koulutus ja työvoima

Kulttuurialojen koulutukseen liittyy toiveita uusista työpaikoista, ja niiden koulutuspaikkoja onkin lisätty runsaasti viime vuosina. Seuraavissa koulutuksen aloi-

tuspaikkoja koskevissa tarkasteluissa käytetään pääasiassa opetusviranomaisten luokitusta.

Tilastotiedot

1 Koulutus

Kulttuurialan koulutusta annetaan käsi- ja taideteollisuuden, audiovisuaalisen viestinnän, kuvallisen ilmaisun, teatterin, tanssin ja musiikin aloilla. Kulttuurialan koulutus laajentui 1990-luvulla erityisesti ammattikorkeakoulujen ansiosta. Uraansa valitsevat nuoret tuntevat nykyisin vahvaa vetoa taide- ja kulttuurialojen koulutukseen. Opetusviranomaisten käyttämä kulttuurialan käsite on laajempi kuin taideala: esimerkiksi konservاتورin ja pianonvirittäjän koulutus kuuluvat kulttuurialan piiriin (Kangas 2002; Karhunen & Niininen 2003).

Suomessa oli kaikkiaan 79 kulttuurialan ammattillista koulutusta antavaa yksikköä vuonna 2003. Niistä 56 oli toisen asteen ammattillisia oppilaitoksia ja 23 oli ammattikorkeakouluja. Oppilaitoksissa oli 35 audiovisuaalista viestintää opettavaa yksikköä, mikä oli 65 prosenttia kaikista opetusyksiköistä. (Niininen 2003.)

Lisäksi kulttuurialan koulutusta annetaan myös yliopistoissa. Yliopistotasoinen taidealojen opetus on keskittynyt pääosin Sibelius-Akatemiaan, Taideteolliseen korkeakouluun, Teatterikorkeakouluun ja Kuvataideakatemiaan. Niiden opiskelijamäärät ovat huomattavasti pienemmät yliopistojen muihin aloihin verrattuna.

Kulttuurialan aloituspaikat

Sekä tulevaa koulutustarvetta että koulutuksen määrää tarkastellaan usein aloituspaikkojen avulla. Aloituspaikkojen määrät eivät kuvaa niinkään työmarkkinoille tulevien määrää, vaan pikemminkin viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien näkemyksiä. Näkemykset perustuvat usein työmarkkinoita koskeviin selvityksiin. (Karhunen & Niininen 2003.)

Toisen asteen ammattioppilaitoksissa ja ammattikorkeakouluissa kulttuuri- ja taidealojen koulutusta oli tarjolla yhteensä noin 8 500 aloituspaikkaa, mikä oli 12 prosenttia kaikista vuoden 2004 koulutuspaikoista. Valtaosa paikoista (5 200) oli ammattillisessa peruskoulutuksessa. Kaiken kaikkiaan taidealan aloituspaikat lisääntyivät 41 ja kulttuurialan 27 prosenttia vuodesta 2000 vuoteen 2004. (Niininen 2003.) Vuonna

2002 aloituspaikkoja näissä oppilaitoksissa oli tarjolla runsaat 7 500 (liitetaulukko 10.1).

Toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen kulttuurialan aloituspaikkojen määrä puolitoistakertaistui vuosien 2000 ja 2004 välillä, mutta koulutuspaikkojen yhteismäärä pysyi entisellään. Audiovisuaalisen viestinnän alan aloituspaikat lisääntyivät yli 30 prosenttia vuosina 2000–2004, kun sen sijaan musiikin ja tanssin aloituspaikkojen määrä on tasaantunut. (Niininen 2003.) Vuonna 2002 kulttuurialan ammatillisessa koulutuksessa oli lähes 4 900 aloituspaikkaa. Opiskelijoista yli 3 000, runsaat 60 prosenttia oli naisia. (Liitetaulukko 10.1.)

Ammattikorkeakouluissa tarjotaan taide- ja kulttuuriopetusta seuraavilla aloilla: musiikki, esittävät taiteet, kuvataiteet, konservointi ja restaurointi, muotoilu, vaatetusala sekä viestintä. Lisäksi humanistisella alalla on kulttuuripalvelujen koulutusta. Ammattikorkeakoulut syntyivät 1990-luvulla korkeakoulujärjestelmän osaksi, ja niiden opinnoissa korostetaan käytännön yhteyttä työelämään. (Kangas 2002.)

Ammattikorkeakoulujen aloituspaikkojen kokonaismäärä pysyi suurin piirtein samana vuodesta 2000 vuoteen 2004. Kulttuurialan aloituspaikat sen sijaan lisääntyivät vähän (3 %), ja taidealojen aloituspaikkojen kasvu oli 13 prosenttia. Myös ammattikorkeakouluissa av-viestinnän aloituspaikat lisääntyivät puolella (49 %), ja muun taiteen tai kulttuurin alan aloituspaikkojen määrä kasvoi vähemmän tai jopa vähentyi. (Niininen 2003.)

Vuonna 2002 ammattikorkeakouluihin otettiin kulttuuri- ja taidealoille noin 2 700 opiskelijaa, ja heistä 70 prosenttia oli naisia. Yliopistotasoiseen taide- ja kulttuurialan koulutukseen otettiin samana vuonna lähes 1 700 opiskelijaa. Myös heistä oli naisia 70 prosenttia. (Liitetaulukko 10.1.)

Taidekorkeakouluihin on vaikea päästä opiskelemaan. Esimerkiksi Teatterikorkeakouluun pääsi vain 5,5 prosenttia ja Taideteolliseen korkeakouluun 9,2 prosenttia pyrkineistä vuonna 2003 (liitetaulukko 10.2).

Kulttuurialan tutkinnot

Ammatillisessa koulutuksessa kulttuurialan tutkinnon suoritti 2 900 opiskelijaa (mukana myös aikuiskoulutusta) ja ammattikorkeakouluissa 1 200 opiskelijaa vuonna 2002. Suurin osa, peräti 70 prosenttia, kulttuurialan ammatti- ja ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista oli naisia. Yliopistoissa taidealan tutkinnon suoritti 1 400 opiskelijaa. Myös yliopistoissa valmistuneista enemmistö, 74 prosenttia, oli naisia. (Liitetaulukko 10.3.)

2 Työvoima

Tilastojen avulla kulttuurialalla työskentelevien määrää on mahdollista tarkastella toimialojen tai ammattien mukaan. Lisäksi on mahdollista tarkastella niitä, jotka työskentelevät kulttuurin toimialoilla ja kulttuuriammateissa.

Kulttuurityövoima toimialan mukaan

Aluksi valitaan ne toimialat, jotka liittyvät läheisesti kulttuuriin. Tällöin ovat mukana mm. taidelaitokset, mainosala sekä radio ja televisiotoiminta. Vuonna 1995 kulttuurin toimialoilla oli noin 75 700 ja vuonna 2000 lähes 90 000 työntekijää. Tässä luvussa ovat kaikki toimialalla työskentelevät ammatista riippumatta. Kulttuurin toimialojen työntekijöiden osuus kaikista työllisistä oli 4 prosenttia vuonna 2000.

Kulttuurin toimialojen työntekijämäärät kasvoivat peräti 16 prosenttia vuodesta 1995 vuoteen 2002. Keskimääräistä enemmän kasvoivat muiden muassa elokuvien ja videoiden tuotanto ja jakelu (108 %), arkkitehtisuunnittelu ja taideteollinen suunnittelu sekä taide (83 %) ja mainosala (61 %). Sen sijaan esimerkiksi kirjastojen, arkistojen museoiden yms. sektorilla työntekijämäärä lisääntyi vain kolmisen prosenttia. (Liitetaulukko 10.7.)

Kulttuurityövoima ammatin mukaan

Väestölaskentatietojen mukaan kulttuuriammateissa työskenteli yhteensä lähes 66 000 henkeä vuonna 2000. Kulttuurin ammattilaisten osuus koko työllisestä työvoimasta oli 3 prosenttia. Viisi vuotta aikaisemmin, vuonna 1995, kulttuuriammateissa oli noin 57 000 henkeä. (Liitetaulukko 10.8.)

Kulttuurityövoima toimialan ja ammatin mukaan

Suppein tilastollinen kulttuurityövoiman luokitus saadaan, kun tarkastellaan kulttuurin ammateissa kulttuurin toimialoilla työskentelevien määrää. Esimerkiksi vuonna 2000 kulttuuriammatillisista runsaat 60 prosenttia, 36 700 henkeä, työskenteli kulttuurin toimialoilla.

Opiskelijavaihdot

Taidekorkeakoululuilla on ollut runsaasti opiskelijavaihtoja kulttuurialalla. Suomesta lähti vaihtoon lähes 200 ja Suomeen saapui 200 opiskelijaa vuonna 2003. (Liitetaulukko 10.4 ja 10.5.)

Taideopetus kunnissa

Kunnissa annetaan taiteen perusopetusta esimerkiksi kansalaisopistoissa ja erityisissä taideoppilaitoksissa. Lähes 70 prosenttia laitoksista on kunnallisia (liitetaulukko 10.6).

Lukujen vertaamista aikaisempiin laskentoihin vaikeuttaa se, että vuoden 2000 väestölaskennassa käytetään uutta vuoden 2001 ammatiluokitusta, joka perustuu ISCO-88-luokitukseen. Esimerkiksi vuoden 1995 määrä on uuden luokituksen mukaan 12 100 alempi kuin vanhan luokituksen mukaan (69 100 vs. 57 000).

Taitelijoiden työmarkkina-aseman piirteitä

Taitelijoiden työmarkkinat jakautuvat toisaalta palkkatyöhön taidelaitoksissa (esim. orkesterit, teatteri) ja toisaalta vapaiden taiteilijoiden työmarkkinoihin. Vapaat taiteilijat saattavat työskennellä laitoksissa, sivutoimisesti freelancerina tai – kuvataiteilijoiden tai kirjailijoiden tapaan – myymällä työnsä tuloksia. Taidelaitosten, taidemarkkinoiden ja kaupallisten kulttuuriyritysten kysynnän lisäksi myös koulutus, taiteilijatuki ja ammatti- tai taiteilijajärjestöjen jäsenyys muokkaavat taiteilijoiden asemaa työmarkkinoilla. (Mitchell 2002.)

Vuoden 2000 tietojen mukaan lähes kolmannes (29 %) taiteilijoista teki palkkatyötä eli heillä oli työsuhde. Suunnilleen yhtä moni oli freelancerina tai vapaana taitelijana. Yrittäjiä taiteilijoista oli 18 prosenttia. (Liitetaulukko 10.9.)

Kulttuurialojen tutkinnon suorittaneiden keskuudessa työttömyysaste on usein keskimääräistä korkeampi. Esimerkiksi ammatillisen koulutuksen viestintä- ja kuvataidealalla työttömyysaste oli 23 ja kuvataidealalla 26 prosenttia vuonna 2002 (liitetaulukko 10.10). Kuvataiteilijoita oli erityisen runsaasti, yli tuhat, työttöminä työnhakijoina vuonna 2003 (liitetaulukko 10.11). Kuntasektorilla esimerkiksi kirjastonhoitajan keskiansio oli noin 1 900 euroa kuukaudessa vuonna 2002. (Taulukko 10.12.)

Euroopan unioni

Euroopan unionin tilastoviraston Eurostatin piirissä on jo pitkään kehitelty kulttuurityövoiman tilastointia. EU:n tilastoinnin kehittämisen tavoitteena on auttaa edistämään työllistymistä jäsenmaissa.

Euroopan unionin tilastovirasto Eurostat julkaisi vuonna 2004 ensimmäisen kerran tietoja 25 jäsenmaansa kulttuurialojen työllisistä (Eurostat 2004). Eurostatin luvut poikkeavat edellä olevista tiedoista sen vuoksi, että Eurostatin tiedot pohjautuvat otostutkimukseen (työvoimatutkimus). Eurostatin tilastoissa kulttuurialojen työllisillä tarkoitetaan kaikkia niitä, joilla on jokin kulttuuriammatti (esim. kirjastonhoitaja) sekä niitä, jotka työskentelevät jollakin kulttuurin toimialalla (esim. julkaisutoimiala).

Tulosten mukaan 4,2 miljoonaa EU-maiden työllistä teki kulttuurialan työtä vuonna 2002, mikä on 2,5 prosenttia kaikista työllisistä. Suomessa kulttuurityötä tekeviä oli Eurostatin laskelmien mukaan noin 79 000, mikä on 3,3 kaikista työllisistä. (Liitetaulukko 10.13.)

Alhaisin osuus oli Portugalissa ja Slovakiassa (1,4 %) ja korkein Virossa (3,7 %). Kulttuurityöntekijöiden määrään liittyy Suomessakin runsaasti toiveita sen vuoksi, että kulttuurityötä tekevillä on keskeinen osa luoviin talouksiin liittyvissä visioissa. Luovan talouden avulla puolestaan pyritään parantamaan maan kilpailukykyä ja korvaamaan mahdollista it-alojen heikentymistä. Tuoreessa Suomen kulttuuriviennin kehittämistä koskevassa raportissa esitetään vuoteen 2010 ulottuva visio, jossa ennakoidaan kulttuurituotannon työllisyyden olevan "15 prosenttia työvoimasta" (Koivunen 2004, 26). Edellä esityttyihin EU-maita koskeviin tietoihin poh-

jautuen vaikuttaa siltä, että arvio on liian optimistinen: kaikissa EU-maissa kulttuurityötä tekevien osuudet kaikista työllisistä olivat alle 4 prosenttia vuonna 2002. Lisäksi edellä mainitun raportin arvio tarkoittaa käytännössä sitä, että Suomen kulttuurityövoiman määrä vähintään nelinkertaistuisi vajaan viidessä vuodessa.

Eurostatin kokoamien tietojen mukaan kulttuurialojen ja muiden alojen työlliset eivät eroa merkittävästi toisistaan iän tai sukupuolen suhteen. Sen sijaan kaikissa jäsenmaissa kulttuurityölliset ovat keskimäärin paremmin koulutettuja kuin kaikki työlliset. Keskimääräinen ero on varsin suuri: 40 prosentilla kulttuurityötä tekevästä on korkeakoulututkinto, mutta vain 24 prosentilla kaikista työllisistä. Suomi poikkeaa kaikista muista jäsenmaista siinä, että meillä kulttuurityötä tekevien (38 %) ja kaikkien työllisten (34 %) korkeakoulutettujen osuudet ovat lähes yhtä suuret. (Liitetaulukko 10.13.)

Koulutuksen ohella toinen ero on se, että tilastojen perusteella kulttuurityöntekijöiden työsuhteet ovat keskimääräistä epävarmempia. Epävarmuutta kuvaa se, että kulttuurityötä tekevillä on tavanomaista enemmän tilapäisiä työsuhteita (kulttuurityö 18 % vs. kaikki 12 %), osa-aikatyötä (25 % vs. 17 %) ja vähintään yksi lisätyö (9 % vs. 3 %). Myös yrittäjätöytä tekevien kulttuurityöntekijöiden osuus (29 %) on huomattavasti suurempi kuin työllisillä keskimäärin (14 %). (Taulukko 10.14.)

Tietolähteet

Tilastokeskus kokoaa tietoa kulttuurialojen koulutuksesta koulutustilastojen osana. Oppilaitostilastot-julkaisusta saa yksityiskohtaista tietoa kulttuurialan opiskelusta ja tutkinnoista. Tilastokeskus tuottaa tietoja sekä opetushallinnon luokituksella että oman koulutusluokituksensa mukaan.

Tiedekorkeakouluja koskevaa tietoa on saatavissa Tilastokeskuksen lisäksi opetusministeriön tietokannoista. Opiskelijavaihdoista on saatu tietoa Kansainvälisen henkilövaihdon keskuskeskusta Cimosta.

Kulttuurin toimialoilla työskentelevien määristä saadaan tiedot Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta, joka tehdään joka vuosi vuoden lopun tilanteen mukaisesti. Tiedot kulttuurialojen ammattiteissa työskentelevistä saadaan väestölaskentojen tiedoista. Selvityksiä kulttuurin työvoimasta on tehty varsin paljon (mm. Karttunen 2001). Viime vuosina kulttuurityövoiman määriä on selvitetty myös EU:n piirissä.

English summary

Education in the fields of culture is associated with wishes for new jobs, and the number of student places has increased substantially in recent years. In 2003 Finland had altogether 79 units providing vocational education in the field of culture, of which 56 were upper secondary vocational institutions and 23 polytechnics. Education in the field of culture is also given at universities.

Upper secondary vocational institutions and polytechnics provided education in the cultural and artistic fields with around 8,500 vacant student places, which was 12 per cent of all student places in 2004. It is very difficult to gain admission to art academies. For example, only 5.5 per cent of the applicants to the Theatre Academy of Finland and 9.2 per cent of the

applicants to the University of Art and Design Helsinki were admitted in 2003 (Appendix Table 10.2).

In 2002, 2,900 students in upper secondary vocational education (including adult education) and 1,200 students in polytechnics completed a qualification in the cultural sector.

Municipalities provide basic art education in adult education institutes and special art institutes. Nearly 70 per cent of them are owned by municipalities (Appendix Table 10.6).

In 2000 almost 90,000 people were employed in cultural industries; included are all working in the industry irrespective of their occupation. Employees in cultural industries accounted for four per cent of all employed persons in 2000. According to the population census data, altogether around 66,000 persons were working in cultural occupations at the time. In the same year cultural industries employed 36,700 persons in cultural occupations.

The rate of unemployment is often higher than average among those with qualifications from cultural fields.

For example, in upper secondary vocational education the rate of unemployment was 23 per cent in communication and visual art and in university level education 26 per cent in visual art in 2002 (Appendix Table 10.10). Particularly many visual artists, over one thousand, were unemployed jobseekers in 2003 (Appendix Table 10.11).

Information about education in the fields of culture is available from Statistics Finland's education statistics. Besides Statistics Finland, the Ministry of Education's databases provide information about the art academies. Information about student exchanges was obtained from the Centre for International Mobility CIMO.

The numbers of those working in the cultural industries are derived from Statistics Finland's employment statistics compiled every year according to the situation at the end of the year. Several surveys have also been conducted on education and labour force in the cultural fields.

11 *Yritystoiminta*

Enterprises and their operations

Tilastotiedot

- 1 Kulttuuritoimialojen bruttokansantuoteosuus
- 2 Kulttuurin yritykset
- 3 Kulttuuritavaroiden tuonti ja vienti
- 4 Kulttuuripalveluiden tuonti ja vienti
- 5 Taide- ja antiikkiliikkeet

Tietolähteet

English summary

11 Yritystoiminta

Kulttuurilla on nykyisin suuri taloudellinen merkitys, ja erityisesti elokuva, musiikki ja tiedotusvälineet tarjoavat lukuisia työpaikkoja. Neljässä Pohjoismaassa, Tanskassa, Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa kulttuurialalle on tyypillistä se, että valtaosa yrityksistä on pieniä tai keskisuuria. (Power 2003.) 1990-luvulla kulttuurin markkinatietoisuus on myös Suomessa lisääntynyt, ja taide- ja kulttuurilaitosten, kulttuuritapahtumien ja taiteilijoiden toimia on alettu arvioida konkreettisen hyödyn näkökulmasta. Kulttuuri on kuitenkin taloudellisesti riskialtis ala, koska osaamista on vaikea määritellä ja menestyminen vaatii vaistoa. Lisäksi ma-

kuja ja tyylejä on vaikea ennakoida. Vaikka markkina-ajattelu on Suomessa vahvistunut, ovat kulttuurin hyvinvointivaikutuksia korostavat painotukset edelleen olemassa. (Ilmonen 2001; Wilenius 2004.)

Seuraavassa tarkastellaan tilastojen avulla kulttuurin kansantuoteosuutta, yrityksiä ja kulttuurituotteiden kauppaa. Eräät suomalaisen kulttuurin tuotteet, esimerkiksi musiikkituotteet, suomalaiset taitelijat ja yritykset ovat menestyneet hyvin myös ulkomailla. Tilastojen perusteella kuitenkin vaikuttaa siltä, että kulttuurin merkitys Suomen taloudessa on ainakin toistaiseksi suhteellisen pieni.

Tilastotiedot

1 Kulttuuritoimialojen bruttokansantuoteosuus

Viime vuosina on kiinnitetty runsaasti huomiota kulttuurin mahdollisuuksiin luoda uutta tuotantoa ja uusia työpaikkoja (esim. Himanen 2004). Kulttuurin taloudellisen potentiaalin selvittäminen on kuitenkin varsin hankalaa. Suurin ongelma on se, että kulttuuri voidaan määritellä lukuisin tavoin. Rajaamisen kannalta ongelmallista on myös se, että kulttuuritoimintaa on mahdollista löytää talouden kaikilta aloilta. (Oheiset tarkastelut perustuvat Tilastokeskuksen Aku Alasen tietoihin; ks. Alanen 2004.)

Tässä tarkastelussa kulttuuritoimialat on valittu eräänlaisen arvoketjuidean mukaisesti siten, että mukaan otetaan eri vaiheissa syntynyt arvon lisäys. Esimerkiksi kirjan tapauksessa se tarkoittaa sitä, että mukaan otetaan kirjan kirjoittajan, kustantajan, painajan ja levittäjän (mm. kirjakauppa ja kirjastot) luoma arvon lisäys. Tällä tavalla saadaan 54 kulttuuritoimialaa.

Laskelmaan otettiin mukaan pääasiassa kokonaisia toimialoja. Merkittäviäkään kulttuuritalouden osia ei aina ole mahdollista saada selville, vaan niiden tiedetään sisältyvän toimialan tuotantoon. Esimerkiksi kännyköiden tuotantoon sisältyy merkittäviä muotoilupanostuksia, mutta sitä ei ole mahdollista erottaa. Muotoilusta laskelmassa on vain muotoiluyritysten osuus.

Kun kulttuurin toimialat on määritelty, voidaan kulttuurin osuus bruttokansantuotteesta (bkt) laskea normaaliin tapaan kansantalouden tilinpidon aineiston avulla. Kulttuurin toimialojen taloudellista merkitystä voidaan ensinnäkin tarkastella osuutena bruttokansantuotteesta. Tulosten mukaan kulttuurin toimialojen arvonlisäys oli 4,1 prosenttia vuonna 1995, mutta se

pieni 3,7 prosenttiin vuoteen 2000 mennessä. Vuoden 2002 ennakkotietojen mukaan osuus on noussut 3,8 prosenttiin bruttokansantuotteesta (taulukko 11.1).

Kulttuuritoimialojen kehitystä voidaan verrata koko talouden kehitykseen. Päähuomio on se, että kulttuurialat ovat kehittyneet hieman hitaammin kuin koko talous. Kulttuurin talous kasvaa muuta taloutta hitaammin myös siinä tapauksessa, että laskelma tehdään ilman viihde-elektroniikkaan liittyviä toimialoja. Kulttuuritoimialat kasvoivat jopa hieman hitaammin kuin suljettu talous (kotimarkkinatuotanto ja palvelu-
alat). Vain julkinen talous kasvoi hitaammin kuin kulttuurin toimialat.

Lopuksi tarkastellaan kulttuurialojen kehitystä aloittain jakamalla kulttuurin toimialat joukkoviestintään, taiteeseen, muotoiluun ja mainosalan sekä muihin, pääasiassa viihdekulttuurin toimialoihin. Tulosten mukaan joukkoviestintän tuotannon arvo on puolet kaikista kulttuurin toimialoista ja noin 1,9 prosenttia bruttokansantuotteesta. Joukkoviestintä koostuu pääosin kirjojen, lehtien ja elokuvien tekemiseen ja jakeiluun liittyvien toimialojen sekä radio- ja televisiotoiminnan tuotannon arvosta. Joukkoviestintän merkitys on selvästi alentunut vuoteen 1995 verrattuna. Lop-

Taulukko 11.1. Kulttuurin toimialojen osuus koko kansantaloudesta 1995–2002, %

	1995	2000	2001	2002
Kokonaistuotos	4,5	4,1	4,0	4,6
Välituotekäyttö	4,9	4,2	4,3	5,1
Arvonlisäys	4,1	3,7	3,7	3,8

Taulukko 11.2.
Kulttuurin toimialojen osuus kulttuurisektorin arvonlisäyksestä 1995 ja 2000—2002, %

	1995	2000	2001	2002
Joukkoviestintä	59,6	49,7	49,3	48,7
Muotoilualat	6,0	12,3	13,1	11,7
Taidealat	10,5	10,5	10,5	9,9
Vapaa-aika ja viihdealat	23,9	27,5	27,1	29,7
Yhteensä	100	100	100	100

puosa kulttuurin toimialojen arvonlisäyksestä koostuu taideoista (0,4 %), muotoilu- ja mainosalosta (0,4 %) sekä muista (1,1 %). (Taulukko 11.2 ja 11.3.)

Laskelmien perusteella kulttuuritoimialojen osuus kansantalouden arvonlisäyksestä on suhteellisen vähäinen, mutta esimerkiksi ns. tekijänoikeustoimialojen käyttäminen laskelman pohjana saattaisi antaa toisen-

Taulukko 11.3.
Kulttuurin toimialojen osuus kansantalouden arvonlisäyksestä 1995 ja 2000—2002, %

	1995	2000	2001	2002
Joukkoviestintä	2,4	1,8	1,8	1,9
Muotoilualat	0,2	0,5	0,5	0,4
Taidealat	0,4	0,4	0,4	0,4
Vapaa-aika ja viihdealat	1,0	1,0	1,0	1,1

laisen tuloksen. Lisäksi tämänkaltaisen tuotantolaskelman avulla ei ole mahdollista tehdä päätelmiä kulttuurin kerrannaisvaikutuksista, joiden laskemiseksi olisi tehtävä kulttuurin toimialoja koskeva panos-tuotosanalyysi. Myös tuonti- ja vientilaskelma toisi lisää tietoa asiasta.

2 Kulttuurin yritykset

Kulttuuriteollisuuden (engl. cultural industry) käsite on vakiintunut tarkoittamaan kulttuurin tuotantoa ja maailmankauppaa. Alun perin kulttuuriteollisuuden käsitettä käytettiin kriittisessä merkityksessä, kun haluttiin tehdä ero kaupallisen viihdekulttuurin eli kulttuuriteollisuuden ja yksilölliseen luovuuteen perustuvan taiteen välillä. Viime vuosina on kulttuuriteollisuuden ohella alettu käyttää uusia käsitteitä, esimerkiksi käsitettä luovat toimialat (engl. creative industries), jonka piiriin kuuluu mm. taide, kulttuurintuotanto ja joukkoviestintä. Luovien toimialojen käsitteen pääpaino on luovuudessa, eikä siihen sisälly pitkälle viedyn standardoinnin tai suurten määrien ajatusta kuten kulttuuriteollisuuteen. (Heiskanen 2002; Wilenius 2004, 95.)

Tässä tarkastelussa mukaan on otettu suoranaisten taiteen ja kulttuurin toimialojen ohella joukkoviestintä sekä muun muassa mainontaan ja viihde-elektronikkaan liittyvät toimialat. Näin väljästi määritellen Suomessa on 14 300 kulttuurin aloilla toimivaa yritystä

vuonna 2002, mikä on kuutisen prosenttia Suomen kaikista noin 227 000 liikeyrityksestä. (Liitetaulukko 11.1.)

Eniten kulttuuriyrityksiä on mainonnan (2 700 yritystä) sekä arkkitehtipalvelujen ja taideteollisuuden (2 230) toimialoilla. Nämä yritykset ovat kuitenkin keskimäärin pieniä, 2–3 hengen yrityksiä. Kulttuurin toimialojen yrityksissä työskenteli keskimäärin 4,6 henkeä, kun kaikkien liikeyritysten työntekijöiden keskimäärä oli 5,8 vuonna 2002.

Kulttuuriyritysten liikevaihto oli yhteensä 4 prosenttia kaikkien suomalaisten yritysten liikevaihdosta. Liikevaihdoltaan suurimmat olivat sanoma- ja aikakauslehtien ja uutistoimistojen sekä viihdealan yritysten muodostamat yritysryhmät. Kummankin yritysryppään liikevaihto oli runsaat 2 miljardia euroa vuonna 2002. Kulttuuriyritysten henkilöstön suhteellinen osuus suomalaisyritysten kaikista työntekijöistä on 5 prosenttia eli suunnilleen yhtä suuri kuin niiden liikevaihdon osuus. (Liitetaulukko 11.1.)

3 Kulttuuritavaroiden tuonti ja vienti

Kulttuurialan tuotannon ohella kulttuuriliiketoiminnan laajuutta on mahdollista tarkastella ulkomaankaupan lukujen avulla. Tilastojen mukaan Suomi tuo maahan kulttuuriin liittyviä tuotteita huomattavasti enemmän kuin onnistuu viemään; vain kirjojen, lehtien ja muiden painotuotteiden vienti on suurempi kuin niiden tuonti.

Tullihallituksen tietojen mukaan kulttuurin vienti ja tuonti ovat vain 1–2 prosenttia koko ulkomaankaupan arvosta. Äänilevyt, ääninauhat ja muut äänentallennuk-

seen tarkoitetut materiaalit sekä tv-vastaanottimet (mukaan lukien videomonitorit ja -projektorit) ovat arvoltaan suurimmat kulttuurialan tuontitavaroiden ryhmät. Sanoma- ja aikakauslehdet ovat puolestaan vientitavaroiden suurin ryhmä. Kulttuurin tuotteiden ulkomaankauppa vaihtelee melko paljon vuodesta toiseen. (Liitetaulukko 11.2; Tullihallitus.)

Tullihallituksen tilastoista saa tietoja myös taide- ja antiikkiesineiden tuonnista ja viennistä. Niiden tuonnin arvo oli 1,5 ja viennin arvo puolestaan 0,8 miljoo-

naa euroa vuonna 2003. Taide- ja antiikkiesineiden tuonti on siis ainoastaan vajaan 0,2 prosenttia kaikesta kulttuurituotteiden tuonnista ja runsaat 0,1 prosenttia niiden viennistä. Noin kaksi kolmasosaa muodostuu maalauksista, piirustuksista ja pastelleista. Merkittävimpiä kauppamaita ovat viime vuosina olleet mm.

Yhdysvallat, Ruotsi ja eräät muut Euroopan maat, mutta antiikkia tuodaan myös Kaukoidästä. (Liitetaulukko 11.3; Tullihallitus.)

4 Kulttuuripalvelujen tuonti ja vienti

Suomalaisten kulttuuripalvelujen ulkomaankaupasta ei ole yhtä yksityiskohtaisia tilastoja kuin kulttuurialan tavara-kaupasta. Tuoreessa useiden ministeriöiden yhteisessä kulttuurin vientiä koskevassa selvityksessä (Koivunen 2004) esitetään keinoja kulttuuriviennin edistämiseksi.

Joukkoviestinnän ja kulttuurin aloilla toimivien yritysten palvelujen viennin määrä oli yhteensä noin 50

miljoonaa euroa vuonna 2002. Siitä kaksi kolmannesta (66 %) oli kulttuurin toimialojen vientiä ja yksi kolmasosa (34 %) joukkoviestintäalan yritysten vientiä. Näiden lisäksi vapaa-ajan, viihde-elektronikan ja painamisen toimialoilla oli vientiä yli 73 miljoonan euron arvosta. (Liitetaulukko 11.4.)

5 Taide- ja antiikkiliikkeet

Tilastokeskuksen yritysrekisterissä oli 207 taide- ja 118 antiikkiliikettä vuonna 2002. Liikkeet ovat keskittyneet suurehkoihin kaupunkeihin, ja taideliikkeistä runsas neljännes (55), antiikkiliikkeistä lähes puolet (46) sijaitsee pääkaupunkiseudulla. (Liitetaulukko 11.5.)

Taideliikkeiden liikevaihto oli noin 18,7 miljoonaa euroa ja henkilöstömäärä 198 vuonna 2002. Yli 40 prosenttia liikevaihdosta sekä henkilöstöstä tuli Uudelta- maalta. Antiikkiliikkeistä kertyi noin 12,2 miljoonan euron liikevaihto vuonna 2002, ja henkilöstön määrä

oli 80. Liikevaihdosta noin 55 prosenttia tuli Uudelta- maalta, henkilöstöstä yli 60 prosenttia. (Tilastokeskus, yritysrekisteri.)

Suomen Taide- ja Antiikkikauppiaiden Yhdistys toimii alan edunvalvontaelimenä ja järjestää koulutus-, neuvonta- ja esitelmätilaisuuksia sekä taide- ja antiikkimessuja ym. tapahtumia. Yhdistykseen kuului 122 liikettä vuonna 2003. Niistä lähes puolet (58) toimii Helsingissä.

Tietolähteet

Kulttuuritoimialojen bruttokansantuoteosuus

Kulttuurin toimialojen bruttokansantuotetta koskevat laskelmat perustuvat pääosin Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon tarjonta- ja käyttötaulukujen perusteisiin vuosilta 1995–2001. Vuoden 2002 tiedot arvioitiin vuositilinpidon ennakkolukujen pohjalla. Tietojen perusteella laskettiin kokonaistuotos, väli-
tuotekäyttö ja arvonlisäys.

Kulttuurin toimialat, tuonti ja vienti

Kulttuuriyrityksiä koskevat tiedot on saatu Tilastokeskuksen ylläpitämästä yritys- ja toimipaikkarekisteristä, joka sisältää lähes kaikki suomalaiset liikeyritykset. Rekisteristä on saatavissa tiedot toimialoittain mm. lii-

keyritysten ja toimipaikkojen sekä henkilöstön määrästä ja liikevaihdosta. Koska yritykset on luokiteltu päätoimialan mukaan, saattaa osa kulttuurialan yritystoiminnasta jäädä huomiotta. Tilastoissa ei ole esimerkiksi uusmediatuotantoa tai kulttuurimatkailua koskevia tietoja. Tässä julkaisussa käytetään uusinta, vuoden 2002 toimialaluokitusta.

Kulttuurihyödykkeiden tuontia ja vientiä koskevat tiedot saadaan Tullihallituksen ulkomaankauppatalastoista. Kulttuurihyödykkeet täytyy erotella tullin yksityiskohtaisista tiedoista. Kulttuurin palvelujen ulkomaankaupan tiedot perustuvat Palvelujen ulkomaankauppa -kyselyyn.

English summary

Particularly the cinema, music and the mass media are nowadays economically and commercially significant fields of culture. Certain products of Finnish culture, such as music products, Finnish artists and enterprises have been successful abroad as well. However, in the light of statistics it appears that the overall significance of culture in Finland's economy is so far relatively small.

According to the new calculations, culture accounted for 3.7 per cent of gross domestic product in 2000. The preliminary data for 2002 indicate that the share has risen to 3.8 per cent of GDP. Cultural industries have developed slightly slower than the whole economy.

When included are the mass media and the industries related to advertising and radio and television goods in addition to the actual art and cultural industries, there were 14,300 enterprises operating in the fields of culture in Finland in 2002. It is about six per cent of a total of around 227,000 business enterprises in Finland. The turnover of cultural enterprises

amounted to four per cent of the turnover of all Finnish enterprises. (Appendix Table 11.1)

The volume of exports of services by enterprises operating in the fields of mass media and culture was altogether around EUR 50 million in 2002. Two thirds (66%) of it concerned exports by cultural industries and one third (34%) by mass media enterprises. (Appendix Table 11.4.)

Statistics Finland's Business Register included 207 art shops and 118 antique shops in 2002. These are centred in larger towns, and of art shops good one quarter (55) and of antique shops nearly one half (46) were situated in the Helsinki region. (Appendix Table 11.5.)

Calculations of GDP for cultural industries are mainly based on the data of Statistics Finland's National Accounts. Data concerning cultural enterprises are derived from the Register of Enterprises and Establishments maintained by Statistics Finland, which includes almost all Finnish business enterprises.

12 *Tietoja Euroopasta, Japanista ja Yhdysvalloista* *Some statistics on Europe, Japan and the United States*

Tilastotiedot

- 1 Kulttuuriperintö
- 2 Kirjallisuus
- 3 Äänitteet
- 4 Elokuvat
- 5 Kulttuurin rahoitus
- 6 Kulttuurituotteiden kauppa
- 7 EU-maiden kulttuuriharrastuksia

Tietolähteet

English summary

12 Tietoja Euroopasta, Japanista ja Yhdysvalloista

Lukuun on koottu eräitä joukkoviestimien käyttöä ja kulttuurin harrastamista koskevia tietoja Euroopasta, Japanista ja Yhdysvalloista. Ulkomaisia kulttuuritietoja on olemassa melko vähän. Tietoja on jonkin verran kansalaisten kulttuuriharrastuksista, mutta eniten vertailutietoa on kulttuurin liiketoimintaan liittyvistä aloista kuten kustantamisesta, elokuvatuotannosta, taidekaupasta ja äänitteistä. Liiketoimintaa kuvaavat ti-

lastot eivät kuitenkaan aina ole riittävän luotettavia maiden välisten vertailujen pohjaksi.

Tilastotietojen mukaan Suomi sijoittuu varsin hyvin, jos mittana käytetään esimerkiksi kirjan lukemista tai muita kulttuuriharrastuksia. Kulttuurin liiketoiminta on Suomessa määrältään melko vähäistä suuriin läntisiin maihin, esimerkiksi Yhdysvaltoihin tai Italiaan verrattuna, mutta suomalaiset taide- ja kulttuurituotteet saavat huomiota myös kansainvälisillä markkinoilla.

Tilastotiedot

1 Kulttuuriperintö

Museot

Pohjoismaalaisista islantilaiset käyvät eniten museoissa ja suomalaiset vähiten. Islantilaiset käyvät lähes neljä kertaa niin usein museoissa kuin suomalaiset. (Liitetaulukko 12.1.)

Maaailmanperintökohteet

Unescon maailmanperintösopimuksen tavoitteena on maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojele-

Nykyisin sopimuksen piirissä on yli 170 maata. Maailman 788 maailmanperintökohteesta 356 oli Euroopassa vuonna 2004. Valtaosa eurooppalaisista kohteista, 326, on kulttuurikohteita tai kulttuuri- ja luontokohteiden yhdistelmiä. Eniten kulttuuriperintökohteita on Italiassa (38) ja Espanjassa (36). Suomessa on 5 kulttuuriperintökohdetta (ks. luku 1.2). (Liitetaulukko 12.2.)

2 Kirjallisuus

Euroopan suurimpia kirjantuottajia ovat viime vuosina olleet Britannia ja Saksa (liitetaulukko 12.3). Suomen yleiset kirjastot välittivät yhteensä noin 100 miljoonaa lainaa vuonna 1999, mikä oli keskimäärin 20

lainaa henkeä kohden. Suomen lainausmäärät ovat Euroopan ja ehkä koko maailman kärkeä. (Liitetaulukko 12.4.)

3 Äänitteet

Äänitemyynti

Maailman äänitemarkkinoiden viisi suurinta ovat Yhdysvallat, Japani, Britannia, Ranska ja Saksa (taulukot 12.5–12.6). Näiden viiden maan osuus koko maailman äänitekaupasta on noin kolme neljäsosaa.

Vuonna 2003 äänitteiden myynti laski lähes 8 prosenttia edellisestä vuodesta. Musiikkivideoiden (erityisesti DVD-levyjen) myynti sen sijaan lisääntyi jopa 47 prosenttia. Musiikkivideoiden osuus koko myynnistä nousi edellisen vuoden 3 prosentista lähes 6 prosenttiin. Suomessa äänitteiden myynti lisääntyi lähinnä ko-

timaisten levyjen suosion vuoksi, mutta vuoden 2004 alkupuolella äänitemarkkinoiden myynti väheni selvästi myös Suomessa. (www.ifpi.fi.) CD-levy on syrjäyttänyt kasetin etenkin kehittyneissä teollisuusmaissa, mutta Itä-Euroopassa ja kehitysmaissa kasetteja myydään edelleen runsaasti.

Piratismi

Äänitteiden myynnin vähenemisen syynä pidetään laittomien levyjen yleistymistä ja musiikin helppoa kopiointia Internetistä. Piraattilevyjen kauppaa ja laitonta

kopiointia Internetin kautta (ns. piratismia) pidetään nykyisin äänitemarkkinoiden suurimpana ongelmana.

Vuonna 2003 piraattiiänitteitä myytiin maailmassa Ifpin mukaan yli miljardi kappaletta, ja piraattituotteiden markkina-arvo oli noin 3,7 miljardia euroa (The Recording Industry Commercial Piracy Report 2004).

4 Elokuvat

Islantilaiset, irlantilaiset ja yhdysvaltalaiset käyvät elokuvissa 4–8 kertaa vuodessa, kun taas suomalaiset käyvät elokuvissa vain 1,5 kertaa vuodessa (liitetaulukko 12.7).

Elokuviissa käynti on lisääntynyt viime vuosina. Lisääntymistä on selitetty muun muassa taloudellisen

Suomessa piraattimarkkinoiden arvioidaan olevan neljännes laillisista äänitemarkkinoista.

Vuonna 2004 EU hyväksyi piratismiin vähentämiseen pyrkivän direktiivin (lainsäädäntöohjeen), jonka perusteella on tarkoitus tehdä kansalliset piratismia rajoittavat lait kahden vuoden kuluessa.

5 Kulttuurin rahoitus

Pohjoismaiden kulttuuripolitiikalle on ominaista se, että osa valtion tuesta annetaan suoraan taiteilijoille. Taiteilijatuki on kuitenkin ollut vain noin 3–7 prosenttia kaikista kulttuurimäärärahoista 1990-luvulla

tilanteen paranemisella ja monialisten teatterien yleistyemisellä. Esimerkiksi Britannian elokuvasaleista jo yli puolet oli monialateattereissa vuonna 2000 (liitetaulukko 12.8).

(Heikkinen 2003). Suomessa valtion taitelijatuen osuus valtion kulttuurimenoista oli noin 5 prosenttia vuonna 2000 (liitetaulukko 12.9).

6 Kulttuurituotteiden kauppa

Kauppan määrä

EU-maiden kulttuurituotteiden kaupan suhteellinen osuus kuusinkertaistui vuosina 1980–1997 bruttokansantuotteella mitattuna. Vuonna 1997 kaupan osuus oli jo yli 7 prosenttia bruttokansantuotteesta. Rahamääräisesti eniten kauppaa kävivät Britannia, Saksa ja Alankomaat. Yhdysvallat on kuitenkin maailman johtava maa kulttuurituotteiden kaupan alalla. (Liitetaulukko 12.10.)

Taidekauppa

Taideteosten huutokaupat on ehkä tunnetuin kulttuurituotteiden kaupan muoto. Huutokaupoissa teosten myyntihinnat vaihtelevat myyntiajankohdan taloustilanteen ja taidemaailman arvostusten mukaan. The European Fine Art Foundation on julkaisi seikkaperäisen tutkimuksen Länsi-Euroopan taidemarkkinoiden kehityksestä

1990-luvulla (The European Art Market 2000). Tutkimuksen mukaan taidekaupan painopiste on siirtymässä entistä enemmän Euroopasta Yhdysvaltoihin.

Pablo Picasson vuonna 1905 maalaama *Garçon à la Pipe* on (31.5.2004 mennessä) maailman kallein huutokaupattu maalaus. Siitä maksettiin Sotheby'sin huutokaupassa New Yorkissa noin 78 miljoonaa euroa toukuussa 2004 (www.artmarketinsight.com). Vuoden 2003 kallein maalaus on italialaisen varhaisrenessanssi-maalarin Andrea Mantegnan *Descent into Limbo*, joka myytiin Sotheby'sillä lähes 24 miljoonalla eurolla (www.artprice.com). (Liitetaulukko 12.11 ja 12.12.)

Suomalaisista taiteilijoista Helene Schjerfbeckin töistä on huutokaupoissa maksettu korkeimmat hinnat viime vuosina.

7 EU-maiden kulttuuriharrastuksia

Television katselun ja radion kuuntelun ohella EU-maiden kansalaisten suosituimpia harrastuksia ovat elokuvissa käynti ja kirjojen lukeminen (liitetaulukko 12.13). Taideharrastuksista yleisimmät ovat valokuvaus, tanssiminen ja laulaminen (liitetaulukko 12.14). Eniten eurokansalaiset kuuntelevat rock- ja popmusiikkia (liitetaulukko 12.15).

Vaikka Eurooppa (ennen EU:n viimeisintä laajenemista vuonna 2004) muodostaa melko yhtenäisen

kulttuurialueen, on eurooppalaisten kulttuuriharrastuksissa jonkin verran eroja. Pohjoiseurooppalaiset lukevat enemmän kuin eteläeurooppalaiset, kun taas kreikkalaiset ja portugalilaiset kuuntelevat kansanmusiikkia enemmän kuin muiden EU-maiden kansalaiset. (Europeans' Participation in Cultural Activities 2002.)

Tietolähteet

Ulkomaisia kulttuuritietoja koskevan koosteen tiedot on saatu useista lähteistä. Kansainvälisten tietojen laadussa ja vertailtavuudessa on edelleen ongelmia, vaikka muun muassa EU:n tilastovirasto Eurostat pyrkii jatkuvasti yhtenäistämään tilastojen laadintaa. Lisäksi monet tiedot ovat kaupallisten yritysten tuottamia, eikä niiden luotettavuutta edes ole mahdollista arvioida kovin hyvin.

Kulttuuriperintö

Pohjoismaiden ministerineuvoston vuosikirjassa Nordic Statistical Yearbook on tilastotietoja Pohjoismaiden museoista. Unesco julkaisee jatkuvasti tietoja maailmanperintökohteista.

Kirjallisuus

Kulttuuria ja joukkoviestintää koskevia tietoja on saatavissa mm. Unescon tilastollisesta vuosikirjasta, jossa on ollut tietoja muun muassa lukemisesta ja kirjallisuudesta. Vuosikirja ilmestyi paperijulkaisuna viimeksi vuonna 1999, ja sen jälkeen Unescon kulttuuritilastot ovat ilmestyneet pelkästään netissä. Pohjoismaisia kirjastoja koskevia tietoja on Pohjoismaiden ministerineuvoston julkaisemassa vuosikirjassa, ja Pohjoismaiden kirjatutontantoa ja myyntiä koskevia tilastoja on Nordicom in julkaisussa Media Trends.

Äänitteet

Ifpi (International Federation of the Phonographic Industry) julkaisee vuosikirjaa maailman äänitemarkkinoista sekä raportteja piraattiäänitemarkkinoista. Piraattiäänitteiden myyntiluvut ovat kuitenkin pelkkiä valistuneita arvauksia, ja on täysin mahdollista, että piratismi vaikuttaa laillisten äänitteiden myyntiin liioitellaan.

Ifpin hyväksymä Music Control julkaisee tilastoja soitetuimmista kevyen musiikin kappaleista. Sen seurannan piiriin kuuluu yli 700 radio- ja tv-asemaa 18 maassa, mm. Suomi on mukana. Pohjoismaiden äänitetilastoja on myös Nordicom in julkaisussa Media Trends.

Elokuvat

Eurostatin julkaisu Statistics on Audiovisual Services sisältää tilastotietoja esimerkiksi elokuvasta, videosta ja äänitealalta. European Audiovisual Observatoryn julkaisema tilastollinen vuosikirja sisältää monipuoliset tiedot Euroopan maiden elokuvista. Elokuva-alalta ilmestyy vuosittain lisäksi Media Salles'in julkaisema European Cinema Yearbook. Pohjoismaisia elokuvatilastoja on Pohjoismaiden ministerineuvoston julkaisussa Nordic Statistical Yearbook ja Nordicom in julkaisussa Media Trends. Myös Suomen tilastollisessa vuosikirjassa julkaistaan kansainvälisiä elokuvatilastoja.

Kulttuurin rahoitus

Merja Heikkisen (2003) tutkimus The Nordic Model for Supporting Artists sisältää tietoja taiteilijoiden julkisesta tuesta Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa 1990-luvulla. Tutkimus on osa Taiteen keskus toimikunnan Pohjoismaiden kulttuuripolitiikkaa koskevaa tutkimushanketta.

Kulttuurituotteiden kauppa

Artprice.com in vuosikirja Artprice Annual sisältää lähes 3 000 taidehuutokaupan hintatiedot kautta maailman. Myös Unescon julkaisemassa World Culture Reportissa on tilastoja eri maiden kulttuurituotteiden kaupasta.

EU-kansalaisten kulttuuriharrastukset

EU-maiden kansalaisten kulttuuriharrastuksia koskevat tiedot koottiin vuoden 2001 eurobarometrin yhteydessä. Tutkimuksen päätulokset on julkaistu Eurostatin raportissa Europeans' Participation in Cultural Activities, joka ilmestyi vuonna 2002.

Seuraavissa verkkolähteissä on ulkomaisia kulttuuritilastoja:

www.europa.eu.int/comm/eurostat. Eurostatin (EU:n tilastovirasto) tilastoja.

www.mediasalles.it/yearbook.htm. Media Salles'in elokuvatilastollinen vuosikirja.

www.music-control.com. Music Controlin tietoja soitetuimpien kappaleiden soittomääristä.

www.obs.coe.int. Euroopan audiovisuaalisen observatorion elokuvatilastoja eri maista.

English summary

According to statistics, among Nordic people Icelanders visit museums nearly four times as often as Finns do. (Appendix Table 12.1.) In recent years the biggest book producers in Europe have been the United Kingdom and Germany (Appendix Table 12.3).

Finland's public libraries supplied around 100 million loans in 1999, which is 20 loans per person, on average (Appendix Table 12.4).

The top five countries in world music markets are the United States, Japan, the United Kingdom, France and Germany (Tables 12.5–12.6). These five countries account for nearly three quarters of recording sales in the whole world.

In 2003 sales of recordings fell by nearly eight per cent from the previous year. However, sales of music videos (particularly DVDs) increased by as much as 47 per cent. Their share of all sales rose from the previous year's three to nearly six per cent. In Finland, sales of recordings grew mainly because of the popularity of Finnish recordings, but in the early part of 2004, sales of recordings declined clearly in Finland as well.

The relative proportion of trade of cultural goods in EU countries increased six-fold between 1980 and

1997 measured by GDP. In 1997 this trade accounted for over seven per cent of GDP. (Appendix Table 12.10.)

Art auctions are perhaps the best known form of cultural goods trade. Of Finnish artists, works of Helene Schjerfbeck have fetched the highest prices in auctions in recent years.

In addition to watching TV and listening to radio, the most popular activities for EU citizens are going to the cinema and reading books (Appendix Table 12.13). The most general artistic activities are photography, dancing and singing (Appendix Table 12.14). Europeans most often listen to rock and pop music (Appendix Table 12.15).

Not much foreign cultural data are available on other than cultural business activities. There are still problems with the quality and comparability of international data, although Eurostat, the Statistical Office of the European Communities constantly strives to harmonise compilation of statistics. In addition, many items of data are produced by commercial enterprises and it is not possible to evaluate their reliability very well.

Lähteet

Sources

Kirjallisuus

- Aalto, Pirjo & Garam, Irma (2003). Kansainvälinen liikkuvuus yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa 2002. CIMO Publications 2/2003. Helsinki: Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO.
- Ahlqvist, Kirsti & Berg, Mari-Anna (2003). Kotitalouksien kulutusmenojen muutossuunnat. Tulot ja kulutus 2003: 21. Helsinki: Tilastokeskus.
- Ahtola-Moorhouse, Leena (2003). Maalaustaide vuosisadan alkupuolen pyörteissä. Suomen kulttuurihistoria 3. Tammi: Helsinki.
- Alanen, Aku (2004). Kulttuuritoimialojen paino vähentynyt hieman taloudessa. Tietoaika 6—7.
- Arkistolaitos 2003 (2004). Helsinki: Kansallisarkisto.
- Cantell, Timo (1998). Yleisfestivaalien yleisöt – Helsingin Juhlaviikot, Joensuun Laulujuhlat. Tilastotietoa taiteesta 19. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Cantell, Timo (1999). Helsinki suur tapahtumien näyttämönä. Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuskatsauksia 1999: 1.
- Cantell, Timo (2003). Nykytanssin yleisöt. Tutkimus Tanssiareena 2000 –festivaalin kävijöistä. Tilastotietoa taiteesta 31. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Ekholm, Kai (2001). Kirjastojen tulevaisuudet. Teoksessa: Tieto ja kirja. Helsinki: Suomen tietokirjailijat ry.
- European Cinema Yearbook 2003. Milano: Media Sales.
- Europeans' Participation in Cultural Activities (2002). The European Opinion Research Group EEIG / European Commission. Eurostat.
- Eurostat 2004 = Eurostat. News Release 68/2004 (26.5.2004).
- Film and Home Video. Yearbook 2003. Strasbourg: European Audiovisual Observatory.
- Finland Festivals 2004. Helsinki: Finland Festivals.
- Harju, Hannu (2004). Teatteri sotien jälkeen – kansakunnan eheyttäjistä laitosten ja ryhmien aikaan. Teoksessa: Suomen kulttuurihistoria 4. Helsinki: Tammi.
- Heikkinen, Merja (2003). The Nordic Model for Supporting Artists. Research Reports of the Arts Council of Finland No. 26. Helsinki: Arts Council of Finland.
- Heiskanen, Ilkka (2002). Kulttuuriteollisuus. Teoksessa: Taiteen ja kulttuurin kentät. Perusrakenteet, hallinta, lainsäädäntö ja uudet haasteet. Toim. Ilkka Heiskanen, Anita Kangas ja Ritva Mitchell. Helsinki: Tietosanoma.
- Ilmonen, Kari (2001). Rahat tai henki! Kulttuuria koskevat ristiriitaiset hyötydiskurssit 1999-luvulla. Perinnettä vai bisnestä? Kulttuurin paikalliset ulottuvuudet. Toim. Sulevi Riukulehto. Jyväskylä: Atena Kustannus.
- Ilmonen, Kari (2004). Populaarimusiikin aseman muutos kulttuuripolitiikassa. Julkinen tuki, koulu- ja koulutustarpeet. Kulttuurintutkimus 21: 1.
- Kaimio, Jorma (2001). Fatum libri. Teoksessa: Tieto ja kirja. Helsinki: Suomen tietokirjailijat ry.
- Kalalahti, Mira (2004). Asiantuntijakirjailijat. Suomen tietokirjailijoiden jäsentutkimus 2004. Helsinki: Suomen tietokirjailijat.
- Kalha, Harri (1997). Muotopuolen merenneidon pauloissa. Suomen taideteollisuuden kultakausi: mielikuvat, markkinointi, diskurssit. Jyväskylä: Apeiron.
- Kalha, Harri (2004). Muotoilun moderni sankaritarina. Teoksessa: Suomen kulttuurihistoria 4. Helsinki: Tammi.
- Kangas, Anita (2002). Taidekasvatus ja -koulutus. Teoksessa: Taiteen ja kulttuurin kentät. Perusrakenteet, hallinta, lainsäädäntö ja uudet haasteet. Toim. Ilkka Heiskanen, Anita Kangas ja Ritva Mitchell. Helsinki: Tietosanoma.
- Kangas, Anita, Heiskanen, Ilkka & Hirvonen, Juhani (2002). Kulttuuripoliittinen päätöksenteko, lainsäädäntö ja hallinto. Teoksessa: Taiteen ja kulttuurin kentät. Perusrakenteet, hallinta, lainsäädäntö ja uudet haasteet. Toim. Ilkka Heiskanen, Anita Kangas ja Ritva Mitchell. Helsinki: Tietosanoma.
- Kansallismaisema (1993). Toim. Lauri Putkonen. Helsinki: Ympäristöministeriö.
- Karhunen, Paula & Niininen, Mikko (2003). Taidealojen ammattikoulutus. Esiselvitys. Työpapereita 41. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Karhunen, Paula (2003). Valtion tuki taiteelliseen toimintaan 2002. Tilastotiedote 2/2003. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Karttunen, Sari (2001). Kulttuurityövoima Suomessa 1970—1999. Kulttuuri ja viestintä 2001: 2. Helsinki: Tilastokeskus.
- Karttunen, Sari (2003). Kuntien kulttuuritoiminta ja sen kustannukset. Kulttuuri ja viestintä 2003: 1. Helsinki: Tilastokeskus.
- Keskinen, Vesa (1994). Mozartista Leskiseen – helsinkiläisten musiikkimaut. Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia 1994: 6.

- Kirja 2010 (2003). Kirja-alan kehitystrendit. Toim. Lauri Saarinen, Juri Joensuu & Raine Koskimaa. Nykykulttuurin tutkimusyksikön julkaisu 70. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Kohvakka, Rauli (2000). Suomessa liikkuvat liikkuvat kuvat 1999. Kulttuuri ja viestintä 2000: 2. Helsinki: Tilastokeskus.
- Koivunen, Anu (2004). Ei me elokuvista arkea haettu – mutta televisiosta ehkä! Teoksessa: Suomen kulttuurihistoria 4. Helsinki: Tammi.
- Koivunen, Hannele (2004). Onko kulttuurilla vientiä? Opetusministeriö. Opetusministeriön julkaisu 22. Helsinki: Opetusministeriö.
- Kolbe, Laura (2002). Eurooppalainen Suomi – kulttuuristen kertomusten maa. Teoksessa: Suomen kulttuurihistoria 1. Helsinki: Tammi.
- Kolbe, Laura (2004). ”Hiljainen vallankumous” – kulttuuria julkisin varoin. Suomen kulttuurihistoria 4. Helsinki: Tammi.
- Koski, Pirkko & Vaitinen, Pirjo (1998). The Theatre System of Finland. Teoksessa: Theatre Worlds in Motion. Structures, Politics and Developments in the Countries of Western Europe. Toimittaneet – Edited by H. van Maanen & S. E. Wilmer. Amsterdam: Rodopi.
- Koskimaa, Raine (2001). Kotikirjastojen uudet vaatteen. Kirjojen ja tietoverkon rooli tiedonhaussa. Teoksessa: Tieto ja kirja. Helsinki: Suomen tietokirjailijat ry.
- Kukkonen, Jukka (2002). Valokuvat kellareissa. Selvitys kustannustalojen kuva-arkistoista. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston julkaisusarja 3/2002. Helsinki: Opetusministeriö.
- Kukkonen, Tiina (2001). Festivaalien talous 1999. Finland Festivals ry:n jäsenten talouden rakenne 1999 ja kehitys vuodesta 1993. Työpapereita 37. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Kukkonen, Tuula (2000a). Festivaalien talous 1999. Tilastotietoa kulttuuritapahtumien julkisesta tuesta, taloudesta ja yleisöistä. Työpapereita 37. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Kukkonen, Tuula (2000b). Festivaalit 1996–2000. Tilastotietoa kulttuuritapahtumien julkisesta tuesta, taloudesta ja yleisöistä. Työpapereita 36. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Laine, Kimmo (2002). Mitä kaikkea on kansallinen elokuva? Teoksessa: Suomen kansallisfilmografia 10. Vuosien 1986–1990 suomalaiset kokoillan elokuvat. Helsinki: Edita.
- Laine, Pekka (2004). Salatun surun maa – suomalainen populaarimusiikki. Suomen kulttuurihistoria 4. Helsinki: Tammi.
- Laitinen-Laiho, Pauliina (2001). Kotimaiset taide-markkinat 1980- ja 1990-luvulla. Turun yliopiston julkaisu C/173. Turku: Turun yliopisto.
- Lampila, Hannu-Ilari (2003). Musiikki kansakunnan käyntikorttina. Suomen kulttuurihistoria 3. Helsinki: Tammi.
- Lehtonen, Mikko (2001). Post scriptum. Kirja medioitumisen aikakaudella. Tampere: Vastapaino.
- Lehtonen, Mikko (2004). Onks tietoo? Hiidenkivi 3.
- Lindholm, Arto (2002). Katsaus 1990-luvun suomalaisiin kirjallisuuspalkintoihin. Teoksessa: Kurittomat kuvitelmat. Johdatus 1990-luvun kotimaiseen kirjallisuuteen. Toim. Markku Soikkeli. Turku: Turun yliopisto. Taiteiden tutkimuksen laitos A/50.
- Lumet, Sidney (2004). Elokuvan tekemisestä. Helsinki: Like.
- Maailmanperintö Suomessa 2003. Opetusministeriön maailmanperintötyöryhmän muistio ja toimenpide-ehdotukset. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2003:15. Helsinki: Opetusministeriö.
- Matkailukohteiden kävijämäärät 2003 (2004). MEK E: 48. Helsinki: Tuomas Santasalo Ky & Matkailun edistämiskeskus MEK.
- Mitchell, Ritva: Taiteellinen työ ja sen tekijät: lainsäädäntö ja tuki. Teoksessa: Taiteen ja kulttuurin kentät. Perusrakenteet, hallinta, lainsäädäntö ja uudet haasteet. Toim. Ilkka Heiskanen, Anita Kangas ja Ritva Mitchell. Helsinki: Tietosanoma.
- Museotilasto 2003 (2004). Helsinki: Museovirasto.
- Mäkinen, Hilikka & Korsberg, Hanna (2003). Näyttämötaide – kansakunnan tie kulttuuriin. Teoksessa: Suomen kulttuurihistoria 3. Helsinki: Tammi.
- Mäkinen, Ilkka (2003). Lukemisen historiaa. Teoksessa: Suomen kulttuurihistoria 3. Helsinki: Tammi.
- Mäkinen, Ilkka (2004). Kaikki valta lukijalle: lukeminen toisen maailmansodan jälkeen. Teoksessa: Suomen kulttuurihistoria 4. Toim. Kirsi Saarikangas, Pasi Mäenpää & Minna Sarantola-Weiss. Helsinki: Tammi.
- Niininen, Mikko (2003). Tilastotietoa taidealan ammatillisesta koulutuksesta ja työllisyydestä. Tilastotiedote. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Nordic Statistical Yearbook 2003. Nord 2003: 1. Copenhagen: Nordic Council of Ministers.
- Oesch, Pekka (1999). Säätiöiden tuki taiteille 1993 ja 1997. Tilastotietoa taiteesta 23. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.
- Oesch, Pekka (2001). Yritysten tuki taiteille 1999. Tilastotietoa taiteesta 27. Helsinki: Taiteen keskustoimikunta.

- Oesch, Pekka (2002). Kulttuurin sponsorointi ja yritys yhteistyö – kehitys ja käytännöt. Taiteen keskus-toimikunnan julkaisuja 25. Helsinki: Taiteen keskus-toimikunta.
- Oesch, Pekka (2004). Kulttuuriyhteisöjen harkinnanvarainen tuki. Valtionavustusjärjestelmän muutokset ja yhteisöjen toimintamahdollisuudet. Tilastotietoa taiteesta 32. Helsinki: Taiteen keskus-toimikunta.
- Opetusministeriö (2004). Toiminta- ja taloussuunnitelma 2005—2008. Opetusministeriön julkaisuja 2004:2.
- Palin, Tutta (2004). Kansallismaisema. Teoksessa: Suomen kulttuurihistoria 4. Helsinki: Tammi.
- Paloheimo, Matti (2003). Seksiä ja väkivaltaa. Kysymyksiä elokuvataarkastajalle. Helsinki: Like.
- Power, Dominic (2003). The Nordic 'cultural industries'. A cross-national assessment of the place of the cultural industries in Denmark, Finland, Norway and Sweden. *Geografiska Annaler* 85 B: 3.
- Ruohonen, Risto (2002). Muistio elinkeinoelämän taiteelle ja kulttuurille suuntaaman tuen muodosta ja määrästä Suomessa.
- Selvitys teattereiden valtionosuusjärjestelmän toimivuudesta (2003). Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2003: 13. Helsinki: Opetusministeriö.
- Seppälä, Mikko-Olavi (2002). Thalian palvelijat. Teoksessa: Suomen kulttuurihistoria 2. Helsinki: Tammi.
- Sinivuori, Timo: Teatteriharrastuksen merkitys. Teatteriharrastusmotiivit ja taiteellinen oppiminen teatteriesityksen valmistusprosessissa. *Acta Universitatis Tamperensis* 866. Tampere 2002.
- Sponsoribarometri 2004. Mainostajien Liitto.
- Statistical Yearbook 2001. Film, television, video. Strasbourg: European Audiovisual Observatory.
- Suomalaisen musiikkiviennin markkina-arvo ja rakenne vuosina 2002 ja 2003 (2004). Helsinki: Media Clever Oy & Music Export Finland.
- Suomen matkailuopas 2001–2002. Helsinki: Edita.
- Suomen Sinfoniaorkesterit ry. Toimintakertomus 2003.
- Suomen ulkomailla toimivat kulttuuri- ja tiedeinstituutit (1998). Opetusministeriö. Helsinki: Edita.
- Susiluoto, Tapio (2001). Kirjan ja tiedon tulevaisuus. Rakenteellisia ja oikeudellisia ajatuksia. Teoksessa: Tieto ja kirja. Helsinki: Suomen tietokirjailijat ry.
- Taidepörssi 2003. Suomalaisen arvotaiteen hakuteos. Helsinki: Blue Book.
- Teatteritilastot 2003 (2004). Helsinki: Teatterin tiedotuskeskus ry.
- The European Art Market 2000. Herrogenbosch: The European Fine Art Foundation & London: Market Tracking International Ltd.
- The Recording Industry Commercial Piracy Report 2004. London: IFPI (International Federation of the Phonographic Industry).
- The Recording Industry in Numbers 2004. London: International Federation of the Phonographic Industry IFPI.
- Tikkanen, Marjatta (2001). Selvitys valokuvataiteen kentästä. Helsinki: Opetusministeriö.
- Toiviainen, Sakari (2004). Suomalainen elokuvatuotanto 1991—1995. Taustaa ja tosiasioita. Teoksessa: Suomen kansallisfilmografia 11. Vuosien 1991—1995 suomalaiset kokoillat elokuvat. Helsinki: Edita.
- Tt 2003 = Teatteritilastot 2003.
- Unesco Statistical Yearbook 1999. Paris: Unesco.
- Uusitalo, Liisa (2004). Kulttuurin kulutus: kulttuurin tuotteita vai arjen merkityksiä? Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry. *Futura* 23: 1.
- Waldén, Jorma (2002). Kulttuuri, digitaalitekniikka, tekijänoikeus. Teoksessa: Taiteen ja kulttuurin kentät. Perusrakenteet, hallinta, lainsäädäntö ja uudet haasteet. Toim. Ilkka Heiskanen, Anita Kangas ja Ritva Mitchell. Helsinki: Tietosanoma.
- Valkonen, Kaija & Valkonen, Markku (1994). Yhtä juhlaa – Finland Festivals. [Festival Fever – Finland Festivals.] Helsinki: Otava.
- Valokuvakeskustyöryhmän muistio (1992). Opetusministeriön työryhmien muistioita 1992: 40. Helsinki: Opetusministeriö.
- Valtion elokuvataarkastamo. Kuvaohjelmaluettelo 2003.
- Valtion taidekokoelma. Toimintakertomus 2003. Helsinki: Valtion taideteostoimikunta.
- Vilkuna, Janne (2002). Kulttuuriperintö ja kulttuuriympäristöt. Teoksessa: Heiskanen, Ilkka, Kangas, Anita & Mitchell Ritva (toim.). Taiteen ja kulttuurin kentät. Helsinki: Tietosanoma Oy.
- Wilenius, Markku (2004). Luovaan talouteen. Kulttuuriosaaminen tulevaisuuden voimavarana. Helsinki: Edita.
- World Culture Report 2000. Paris: Unesco.

Verkkolähteet

- <http://tilastot.kirjastot.fi>. Yleisten kirjastojen tilastot.
- <http://yhteistilasto.lib.helsinki.fi>. Tieteellisten kirjastojen tilastot.
- www.alvaraalto.fi. Alvar Aalto Säätiö, Alvar Aalto Akatemia, Alvar Aalto Museo: luettelo Alvar Aallon rakennuksista.
- www.artmarketinsight.com. Taiteen hintojen uutistomisto.
- www.artprice.com. Maailmanlaajuinen taidehuutokauppojen hintatietokanta.
- www.bukowski.fi. Tietoja huutokauppakamari Bukowskin taidehuutokaupoista.
- www.christies.com. Christie'sin taidehuutokaupan hintatietoja.
- www.hagelstam.fi. Tietoja huutokauppakamari Hagelstamin taidehuutokaupoista.
- www.hurrar.net. Tietoja suomenruotsalaisista kulttuurilehdistä.
- www.ifpi.fi. Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajat ÄKT ry:n tietoja Suomen äänitemarkkinoista.
- www.ifpi.org. International Federation of the Phonographic Industryn tietoja maailman äänitemyynnistä.
- www.kultti.net. Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry.
- www.lehtipiste.fi. Lehtipiste.
- www.levikintarkastus.fi. Levikintarkastus Oy.
- www.lib.hel.fi. Helsingin kaupunginkirjasto.
- www.minedu.fi. Opetusministeriö.
- www.music-control.com. Nielsen Music Controlin tietoja kappaleiden soittomääristä.
- www.musexfinland.fi. Music Export Finland.
- www.rumba.fi. Rocklehti Rumba.
- www.stay.fi. Suomen Taide- ja Antiikkikauppiain Yhdistys STAY.
- www.teosto.fi. Säveltäjien tekijänoikeustoimisto Teosto ry.
- www.tulli.fi. Tullihallitus.
- www.unesco.org. Unescon tilastoja maailman kirjatutannosta ja kirjastoista.
- www.unesco.org/whc. Unescon maailmanperintökeskuksen tietoja maailmanperintökohteista.

Liitetaulukot

Appendix Tables

	Sivu		
1	111	Perinne, museot ja arkistot <i>Heritage, museums and archives</i>	<i>Taulukoissa käytetyt symbolit</i> <i>Explanation of symbols</i>
2	119	Kirjallisuus <i>Literature</i>	Ei yhtään <i>Magnitude nil</i> —
3	147	Teatteri <i>Theatre</i>	Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä <i>Magnitude less than half of unit employed</i> 0
4	171	Musiikki <i>Music</i>	Tieto epälooginen esitettäväksi <i>Category not applicable</i> .
5	193	Elokuva <i>Cinema</i>	Tietoa ei ole saatu tai se on liian epävarma esitettäväksi <i>Data not available or too uncertain</i> <i>for presentation</i> ..
6	213	Kuvataide <i>Visual art</i>	<i>Euro</i>
7	226	Käsiteollisuus ja taideteollisuus. <i>Crafts and design</i>	Rahamääräiset tiedot esitetään yleensä euroina. Mark- katiedot on muunnettu euroiksi käyttämällä muunto- kerrointa 1 € = 5,94573 mk. Pyöristyksistä johtuen summat eivät välttämättä täsmää.
8	230	Kulttuuritapahtumat ja kulttuurikeskukset. . 230 <i>Cultural events and cultural centres</i>	<i>Euro</i>
9	243	Rahavirtoja <i>Flows of money</i>	<i>The monetary data are usually given in euro. The data in</i> <i>Finnish markka are converted into euro by using the con-</i> <i>version rate of EUR 1 = FIM 5.94573. Totals may not</i> <i>add up due to rounding.</i>
10	254	Koulutus ja työvoima <i>Vocational training and labour force</i>	
11	268	Yritystoiminta <i>Enterprises and their operations</i>	
12	276	Tietoja Euroopasta, Japanista ja Yhdysvalloista . 276 <i>Some statistics on Europe, Japan and the United States</i>	

Liitetaulukko 1.1. <i>Appendix Table 1.1.</i>	Kulttuuriympäristöt ja kulttuurikohteet maakunnittain <i>Man-made environments and sites by region</i>	111
Liitetaulukko 1.2. <i>Appendix Table 1.2.</i>	Eräitä rakennusperintökohteita maakunnittain 2003 <i>Certain listed buildings by region 2003</i>	112
Liitetaulukko 1.3. <i>Appendix Table 1.3.</i>	Unescon maailmanperintöluettelon kulttuurikohteet Suomessa 2003 <i>UNESCO World Heritage cultural sites in Finland 2003</i>	112
Liitetaulukko 1.4. <i>Appendix Table 1.4.</i>	Unescon suomalaisten maailmanperintökohteiden kävijämäärät 2001–2003 <i>Visitors at the Finnish UNESCO World Heritage sites 2001–2003</i>	113
Liitetaulukko 1.5. <i>Appendix Table 1.5.</i>	Päätoimisesti hoidetut museot 1999–2003 <i>Professionally-run museums 1999–2003</i>	113
Liitetaulukko 1.6. <i>Appendix Table 1.6.</i>	Päätoimisesti hoidetut museot maakunnittain 2002 <i>Professionally-run museums by region 2002</i>	114
Liitetaulukko 1.7. <i>Appendix Table 1.7.</i>	Päätoimisesti hoidetut museot maakunnittain museotyyppin mukaan 2002 <i>Professionally-run museums by region and by museum type 2002</i>	115
Liitetaulukko 1.8. <i>Appendix Table 1.8.</i>	Päätoimisesti hoidettujen museoiden lakisääteiset valtionosuudet 1999–2004 <i>Statutory State subsidies to professionally-run museums 1999–2004</i>	115
Liitetaulukko 1.9. <i>Appendix Table 1.9.</i>	Suosituimmat museot 2002 ja 2003 (yli 100 000 kävijää) <i>The most popular museums 2002 and 2003 (over 100 000 visitors)</i>	116
Liitetaulukko 1.10. <i>Appendix Table 1.10.</i>	Valtion arkistolaitoksen arkistoissa säilytettävä aineisto 1999–2003 <i>Materials in the archives of the National Archives Service 1999–2003</i>	116
Liitetaulukko 1.11. <i>Appendix Table 1.11.</i>	Museoissa käyminen 12 kuukauden aikana 2002 <i>Museum visits during the past 12 months: survey 2002</i>	117
Liitetaulukko 1.12. <i>Appendix Table 1.12.</i>	Historiallisilla muistomerkeillä ja paikoilla käyminen 12 kuukauden aikana 2002 <i>Visits to historical monuments and sites during the past 12 months: survey 2002</i>	118
Liitetaulukko 2.1. <i>Appendix Table 2.1.</i>	Julkaistu kotimainen kirjallisuus ja käännöskirjallisuus 1980–2003 <i>Finnish and translated books 1980–2003</i>	119
Liitetaulukko 2.2. <i>Appendix Table 2.2.</i>	Tieto- ja kaunokirjallisuuden sekä koulu- ja lastenkirjojen kokonaisnimeketuotanto 1980–2003 <i>Non-fiction, fiction, schoolbooks and children's books: total number of titles 1980–2003</i>	120
Liitetaulukko 2.3. <i>Appendix Table 2.3.</i>	Suomessa julkaistu kirjallisuus aihepiireittäin 1980–2003 <i>Total number of books published in Finland 1980–2003 by subject category</i>	121
Liitetaulukko 2.4. <i>Appendix Table 2.4.</i>	Suomessa julkaistu käännöskirjallisuus alkukielen mukaan 1980–2003 <i>Translated books published in Finland 1980–2003 by source language</i>	122
Liitetaulukko 2.5. <i>Appendix Table 2.5.</i>	Suomalaisen kirjallisuuden käännökset 2001–2003 <i>Translations of Finnish literature 2001–2003</i>	123
Liitetaulukko 2.6. <i>Appendix Table 2.6.</i>	Kirjojen nimiketutuotanto kirjallisuuslajeittain 1985–2003 <i>Titles produced in Finland 1985–2003 by type of literature</i>	124
Liitetaulukko 2.7. <i>Appendix Table 2.7.</i>	Tietokirjailijoiden koulutusala 2004 <i>Educational field of non-fiction writers 2004</i>	127
Liitetaulukko 2.8. <i>Appendix Table 2.8.</i>	Viimeisimmän tietokirjan kirjoittamisen rahoitustapa <i>Mode of financing the writing of the latest non-fiction work</i>	125
Liitetaulukko 2.9. <i>Appendix Table 2.9.</i>	Kirjaksi luokiteltavien elektronisten kustannustuotteiden nimikemäärä ja myynti 1995–2003 <i>Off-line multimedia products and on-line products: number and sales of titles 1995–2003</i>	126
Liitetaulukko 2.10. <i>Appendix Table 2.10.</i>	Kirjojen myynti kirjallisuudenlajeittain 1980–2003 <i>Book sales by type of literature 1980–2003</i>	126
Liitetaulukko 2.11. <i>Appendix Table 2.11.</i>	Kirjojen euromääräinen myynti kirjallisuudenlajeittain 1980–2003 <i>Value of book sales by type of literature 1980–2003</i>	127
Liitetaulukko 2.12. <i>Appendix Table 2.12.</i>	Myydyimmät kirjat 2003 <i>Best-selling books in Finland 2003</i>	128

Liitetaulukko 2.13. <i>Appendix Table 2.13.</i>	Kirjallisuuden myynti kanavittain 1997–2003 <i>Marketing channels of books 1997–2003</i>	128
Liitetaulukko 2.14. <i>Appendix Table 2.14.</i>	Suurimmat kirjakerhot 2004 <i>Biggest book clubs 2004</i>	129
Liitetaulukko 2.15. <i>Appendix Table 2.15.</i>	Kirjakauppojen ja antikvariaattien määrät 1980–2002 <i>Number of bookshops and second-hand bookshops 1980–2002</i>	129
Liitetaulukko 2.16. <i>Appendix Table 2.16.</i>	Vuoden kallein Bibliofilien Seuran kirjahuutokaupoissa myyty kirja 1995–2003 <i>The most expensive book of the year sold at the book auctions of Bibliofilien Seura 1995–2003</i> . . .	130
Liitetaulukko 2.17. <i>Appendix Table 2.17.</i>	Bibliofilien Seuran kirjahuutokaupoissa myydyt kalleimmat antikvaariset kohteet 2003 <i>Highest-priced antiquarian lots sold at Bibliofilien Seura book auctions 2003</i>	130
Liitetaulukko 2.18. <i>Appendix Table 2.18.</i>	Kotimaisia kirjallisuuspalkintoja (palkinto vähintään 10 000 euroa) <i>Finnish literary awards (value of prize at least EUR 10,000)</i>	131
Liitetaulukko 2.19. <i>Appendix Table 2.19.</i>	Merkittävimmät suomalaiset taide- ja kulttuurilehdet 2004 <i>Major Finnish art and cultural magazines 2004</i>	132
Liitetaulukko 2.20. <i>Appendix Table 2.20.</i>	Yleisten kirjastojen pää-, sivu- ja laitost kirjastot sekä niiden henkilöstö 1980–2003 <i>Main public libraries, branch libraries and institutional libraries, and library staff 1980–2003</i> . . .	136
Liitetaulukko 2.21. <i>Appendix Table 2.21.</i>	Yleisten kirjastojen lainaajat ja lainat 1987–2003 <i>Borrowers and loans from public libraries 1987–2003</i>	137
Liitetaulukko 2.22. <i>Appendix Table 2.22.</i>	Yleisten kirjastojen aineistot ja aineistohankinnat 1988–2003 <i>Public library collections and acquisition 1988–2003</i>	137
Liitetaulukko 2.23. <i>Appendix Table 2.23.</i>	Yleisten kirjastojen menot 1993–2003 <i>Public library expenses 1993–2003</i>	138
Liitetaulukko 2.24. <i>Appendix Table 2.24.</i>	Valtion tuki yleisille kirjastoille 1995–2003 <i>State subsidies to public libraries 1995–2003</i>	138
Liitetaulukko 2.25. <i>Appendix Table 2.25.</i>	Yleiset kirjastot maakunnittain 2003 <i>Public libraries by region 2003</i>	139
Liitetaulukko 2.26. <i>Appendix Table 2.26.</i>	Tieteellisten kirjastojen henkilöstö, talous ja toiminta 1993–2002 <i>Research libraries 1993–2002: staff, finances and functions</i>	140
Liitetaulukko 2.27. <i>Appendix Table 2.27.</i>	Kirjojen lukeminen 6 kuukauden aikana 1991 ja 2002 <i>Book reading during the past 6 months: surveys 1991 and 2002</i>	140
Liitetaulukko 2.28. <i>Appendix Table 2.28.</i>	Kotona olevien kirjojen määrä 1991 ja 2002 <i>Books at home: surveys 1991 and 2002</i>	142
Liitetaulukko 2.29. <i>Appendix Table 2.29.</i>	Kirjastossa käyminen 6 kuukauden aikana 1991 ja 2002 <i>Library visits during the past 6 months: surveys 1991 and 2002</i>	143
Liitetaulukko 2.30. <i>Appendix Table 2.30.</i>	Kirjoittaminen 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002 <i>Writing during the past 12 months: surveys.1991 and 2002</i>	145
Liitetaulukko 3.1. <i>Appendix Table 3.1.</i>	Vos-puheteatterit 1991–2003 <i>Drama theatres 1991–2003</i>	147
Liitetaulukko 3.2. <i>Appendix Table 3.2.</i>	Vos-puheteattereiden esityskerrat ja myydyt liput näytelmälain mukaan näytäntökautena 1996/1997–2002/2003 <i>Performances and tickets sold at drama theatres by type of play 1996/1997–2002/2003</i>	148
Liitetaulukko 3.3. <i>Appendix Table 3.3.</i>	Suosituimmat näytelmät katsojamäärän mukaan näytäntökautella 2002/2003 <i>Most popular plays by total audience in the 2002/2003 season</i>	149
Liitetaulukko 3.4. <i>Appendix Table 3.4.</i>	Vos-puheteattereiden henkilöstö ammattiryhmittäin 1997–2003 <i>Staff of drama theatres by occupational group 1997–2003</i>	149
Liitetaulukko 3.5. <i>Appendix Table 3.5.</i>	Vos-puheteattereiden vakinainen taiteellinen henkilöstö ammattiryhmittäin 1997–2003 <i>Permanent artistic staff of drama theatres by occupational group 1997–2003</i>	150
Liitetaulukko 3.6. <i>Appendix Table 3.6.</i>	Vos-puheteattereiden tulot ja menot 1991–2003 <i>Income and expenditure of drama theatres 1991–2003</i>	151

Liitetaulukko 3.7. <i>Appendix Table 3.7.</i>	Teatteri- ja orkesterilain ulkopuolella olevien teatteriryhmien esityskerrat ja katsojat 2001–2003 <i>Performances and spectators in theatres outside the Theatres and Orchestras Act 2001–2003</i>	152
Liitetaulukko 3.8. <i>Appendix Table 3.8.</i>	Rahoituslain ulkopuolisten teattereiden tulot 2003 <i>Incomes in theatres outside the financing act 2003</i>	153
Liitetaulukko 3.9. <i>Appendix Table 3.9.</i>	Suomen Kansallisooppera 1990–2003 <i>The Finnish National Opera 1990–2003</i>	154
Liitetaulukko 3.10. <i>Appendix Table 3.10.</i>	Suomen Kansallisoopperan omat esitykset ja myydyt liput esityslajeittain näytäntökausina 1990/91–2002/03 <i>Performances by the Finnish National Opera and ticket sales: seasons 1990/91–2002/03</i>	154
Liitetaulukko 3.11. <i>Appendix Table 3.11.</i>	Suomen Kansallisoopperan henkilöstö ammattiryhmittäin 1991–2003 <i>Finnish National Opera staff by occupational group 1991–2003</i>	155
Liitetaulukko 3.13. <i>Appendix Table 3.13.</i>	Vos-tanssiteatterit 1991–2003 <i>Dance theatres 1991–2003</i>	156
Liitetaulukko 3.12. <i>Appendix Table 3.12.</i>	Suomen Kansallisoopperan tulot ja menot 1990–2003 <i>Income and expenditure of the Finnish National Opera 1990–2003</i>	156
Liitetaulukko 3.14. <i>Appendix Table 3.14.</i>	Kotimaisten tanssiteosten esitys- ja katsojamäärät 2003 <i>Number of performances and audiences for domestic dance works 2003</i>	157
Liitetaulukko 3.15. <i>Appendix Table 3.15.</i>	Vos-tanssiteattereiden henkilöstö ammattiryhmittäin 1997–2003 <i>Staff of dance theatres by occupational group 1997–2003</i>	158
Liitetaulukko 3.16. <i>Appendix Table 3.16.</i>	Vos-tanssiteattereiden tulot ja menot 1991–2003 <i>Income and expenditure of dance theatres 1991–2003</i>	158
Liitetaulukko 3.17. <i>Appendix Table 3.17.</i>	Näytelmäkerhoon tai harrastajateatteriin kuuluminen 1991 ja 2002 <i>Membership in a drama club or in an amateur theatre: surveys 1991 and 2002</i>	159
Liitetaulukko 3.18. <i>Appendix Table 3.18.</i>	Teatterissa käyminen 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002 <i>Theatre-going during the past 12 months: surveys 1991 and 2002</i>	161
Liitetaulukko 3.19. <i>Appendix Table 3.19.</i>	Oopperassa käyminen 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002 <i>Opera visits during the past 12 months: surveys 1991 and 2002</i>	163
Liitetaulukko 3.20. <i>Appendix Table 3.20.</i>	Tanssiesityksissä käyminen 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002 <i>Attendance at dance performances during the past 12 months: surveys 1991 and 2002</i>	165
Liitetaulukko 3.21. <i>Appendix Table 3.21.</i>	Tanssin harrastaminen 1991 ja 2002 <i>Recreational dance 1991 and 2002</i>	167
Liitetaulukko 3.22. <i>Appendix Table 3.22.</i>	Vos-teattereiden vierailut ulkomailla ja ulkomaisten teatterien vierailut Suomen ammattiteattereissa 1988–2003 <i>Finnish theatre visits abroad and foreign theatres' guest performances in Finnish theatres 1988–2003</i>	169
Liitetaulukko 3.23. <i>Appendix Table 3.23.</i>	Vos-teattereiden ulkomaan vierailujen esityskerrat ja myydyt liput maittain 2003 <i>Finnish theatre visits abroad: performances and tickets sold by country 2003</i>	169
Liitetaulukko 3.24. <i>Appendix Table 3.24.</i>	Vos-teatterit maakunnittain 2002 <i>Theatres by region 2002</i>	170
Liitetaulukko 4.1. <i>Appendix Table 4.1.</i>	Orkesterit 1985–2003 <i>Orchestras 1985–2003</i>	171
Liitetaulukko 4.2. <i>Appendix Table 4.2.</i>	Suomalaisia kuorolaululiittoja ja -yhdistyksiä 2003 <i>Finnish choral unions and associations 2003</i>	171
Liitetaulukko 4.3. <i>Appendix Table 4.3.</i>	Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenten esiintymiset ja kuulijat 2003 <i>Performances and audiences of the members of the Association of Finnish Symphony Orchestras 2003</i>	172
Liitetaulukko 4.4. <i>Appendix Table 4.4.</i>	Konserttikeskuksen järjestämät konsertit ja muut tapahtumat 1980–2003 <i>Concerts and other events organised by the Concert Centre 1980–2003</i>	173

Liitetaulukko 4.5. <i>Appendix Table 4.5.</i>	Teatteri- ja orkesterilain piiriin kuuluvat orkesterit ja niiden valtionosuudet 2002 <i>Orchestras under the Theatre and Orchestra Act and statutory State subsidies received 2002 . . .</i>	174
Liitetaulukko 4.6. <i>Appendix Table 4.6.</i>	Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenorkesterien vakinaiset muusikot sukupuolen ja keski-ään mukaan 2003 <i>Permanent musicians of the member orchestras of the Association of Finnish Symphony Orchestras by gender and average age 2003</i>	175
Liitetaulukko 4.7. <i>Appendix Table 4.7.</i>	Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenorkesterien tulot ja menot 2003 <i>Incomes and expenditure of the member orchestras of the Association of Finnish Symphony Orchestras 2003.</i>	176
Liitetaulukko 4.8. <i>Appendix Table 4.8.</i>	Kotimaisia musiikkikilpailuja ja -palkintoja (vähintään 10 000 euroa) <i>Finnish musical competitions and awards (at least EUR 10,000)</i>	176
Liitetaulukko 4.9. <i>Appendix Table 4.9.</i>	Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien musiikkitoiminta 1995–2003 <i>Musical activities of parishes of the Evangelical Lutheran Church of Finland 1995–2003. . . .</i>	178
Liitetaulukko 4.10. <i>Appendix Table 4.10.</i>	Puolustusvoimien sotilassoittokunnat 2001 <i>Military bands of the Finnish Defence Forces 2001</i>	178
Liitetaulukko 4.11. <i>Appendix Table 4.11.</i>	Vuoden suosituimmat populaarimusiikin laulajat ja yhtyeet Suomessa 2001–2003 <i>Top 5 popular music artistes and groups of the year in Finland 2001–2003.</i>	179
Liitetaulukko 4.12. <i>Appendix Table 4.12.</i>	Soitetuimmat kevyen musiikin kappaleet radiokanavilla 2003 <i>Top ten airplay of light music on Finnish radio channels 2003.</i>	179
Liitetaulukko 4.13. <i>Appendix Table 4.13.</i>	Suurimmat menestysävelmät Suomessa 8/1992–2003 <i>Greatest hits in Finland 8/1992–2003.</i>	180
Liitetaulukko 4.14. <i>Appendix Table 4.14.</i>	Äänitteiden nimiketuotanto Suomessa 2000–2003 <i>Production of recording titles in Finland 2000–2003</i>	180
Liitetaulukko 4.15. <i>Appendix Table 4.15.</i>	Äänitteiden myynti 1980–2003 <i>Recording sales 1980–2003</i>	181
Liitetaulukko 4.16. <i>Appendix Table 4.16.</i>	Kautta aikojen myydyimmät kotimaiset ja ulkomaiset albumiäänitteet Suomessa <i>All time best-selling domestic and imported album recordings in Finland</i>	181
Liitetaulukko 4.17. <i>Appendix Table 4.17.</i>	Myydyimmät albumiäänitteet Suomessa 2003 <i>Best-selling albums in Finland 2003.</i>	182
Liitetaulukko 4.18. <i>Appendix Table 4.18.</i>	Esitetyimmät sävelmät 2003 <i>Most frequently played melodies 2003</i>	183
Liitetaulukko 4.19. <i>Appendix Table 4.19.</i>	Musiikin kuunteleminen 1991 ja 2002 <i>Listening to music: surveys 1991 and 2002</i>	184
Liitetaulukko 4.20. <i>Appendix Table 4.20.</i>	Konserteissa käyminen 12 kuukauden aikana ja aikaisemmin 1991 ja 2002 <i>Concert-going during the past 12 months: surveys 1991 and 2002</i>	186
Liitetaulukko 4.21. <i>Appendix Table 4.21.</i>	Erilaisissa konserteissa käyminen vähintään yhden kerran 12 kuukauden aikana, 1991 ja 2002 <i>Concert-going at least once during the past 12 months by type of concert: surveys 1991 and 2002.</i>	188
Liitetaulukko 4.22. <i>Appendix Table 4.22.</i>	Instrumentin soittaminen 1991 ja 2002 <i>Instrument-playing 1991 and 2002</i>	190
Liitetaulukko 5.1. <i>Appendix Table 5.1.</i>	Kymmenen eniten katsottua kotimaista ja ulkomaista elokuvaa elokuvateattereissa 1972–2000 <i>Top ten domestic and foreign films at Finnish cinemas 1972–2000</i>	193
Liitetaulukko 5.2. <i>Appendix Table 5.2.</i>	Kymmenen eniten katsottua kotimaista ja ulkomaista elokuvaa elokuvateattereissa 2003 <i>Top ten Finnish and foreign films at Finnish cinemas 2003</i>	194
Liitetaulukko 5.3. <i>Appendix Table 5.3.</i>	Pitkien elokuvien ensi-illat alkuperämaittain 1985–2003 <i>New feature film premieres by country of origin 1985–2003</i>	195
Liitetaulukko 5.4. <i>Appendix Table 5.4.</i>	Suomen televisiokanavien eniten katsotut elokuvat 2003 <i>Top ten films shown on Finnish television channels 2003.</i>	196

Liitetaulukko 5.5. <i>Appendix Table 5.5.</i>	Suosituimmat vuokratut ja myydyt kuvatalenteet 2003 <i>Top ten rental and sell-through video and DVD releases 2003</i>	197
Liitetaulukko 5.6. <i>Appendix Table 5.6.</i>	Suosituimmat suomalaiset elokuvat ulkomailla 1996–2002 <i>Most popular Finnish films shown abroad 1996–2002</i>	198
Liitetaulukko 5.7. <i>Appendix Table 5.7.</i>	Elokuvateatterit 1980–2003 <i>Cinemas in Finland 1980–2003</i>	198
Liitetaulukko 5.8. <i>Appendix Table 5.8.</i>	Suurimmat elokuvateatteripaikkakunnat 2003 <i>Biggest cinema towns in Finland 2003</i>	199
Liitetaulukko 5.9. <i>Appendix Table 5.9.</i>	Elokuvateatterit lääneittäin ja maakunnittain 2001 <i>Cinemas by province and region 2001</i>	200
Liitetaulukko 5.10. <i>Appendix Table 5.10.</i>	Alueelliset elokuvakeskukset 2003 <i>Regional film centres 2003</i>	201
Liitetaulukko 5.11. <i>Appendix Table 5.11.</i>	Suomen elokuva-arkiston esitykset ja kävijämäärät 1993–2003 <i>Screenings and audiences at the Finnish Film Archive 1993–2003</i>	202
Liitetaulukko 5.12. <i>Appendix Table 5.12.</i>	Suomen elokuva-arkiston esittämät pitkät elokuvat alkuperän mukaan 1996–2003 <i>Feature films screened by the Finnish Film Archive 1996–2003 by region of origin</i>	202
Liitetaulukko 5.13. <i>Appendix Table 5.13.</i>	Suomen elokuvakontaktin esitykset elokuvalajeittain 1995–2003 <i>Finnish Film Contact showings by genre 1995–2003</i>	203
Liitetaulukko 5.14. <i>Appendix Table 5.14.</i>	Elokuvakerhot 1965–2003 <i>Cinema clubs 1965–2003</i>	203
Liitetaulukko 5.15. <i>Appendix Table 5.15.</i>	Valtion elokuvataarkastamoon ilmoitetut kuvaohjelmat, 2003 <i>Programmes reported to the Finnish Board of Film Classification, 2003</i>	204
Liitetaulukko 5.16. <i>Appendix Table 5.16.</i>	Elokuviissa käyminen 1991 ja 2002 <i>Cinema-going 1991 and 2002</i>	205
Liitetaulukko 5.17. <i>Appendix Table 5.17.</i>	Elokuviissa käyminen 6 kuukauden aikana 1991 ja 2002 <i>Cinema-going during the past 6 months: surveys 1991 and 2002</i>	207
Liitetaulukko 5.18. <i>Appendix Table 5.18.</i>	Naisten 6 kuukauden aikana katsomat elokuvat elokuvalajin mukaan 1991 ja 2002 <i>Films watched by women during the past 6 months by genre: surveys 1991 and 2002</i>	209
Liitetaulukko 5.19. <i>Appendix Table 5.19.</i>	Miesten 6 kuukauden aikana katsomat elokuvat elokuvalajin mukaan 1991 ja 2002 <i>Films watched by men during the past 6 months by genre: surveys 1991 and 2002</i>	211
Liitetaulukko 6.1. <i>Appendix Table 6.1.</i>	Valtion taideteostoimikunnan hankinnat valtion taidekokoelmaan 1989–2003 <i>Purchases by the Committee for the Purchase of Works of Art for the State Art Collection 1989–2003</i>	213
Liitetaulukko 6.2. <i>Appendix Table 6.2.</i>	Huutokaupatun arvotaiteen liikevaihto 1979–2003 <i>Turnover of Finnish art auctions 1979–2003</i>	214
Liitetaulukko 6.3. <i>Appendix Table 6.3.</i>	Suomalaisissa taidehuutokaupoissa myydyt kalleimmat suomalaiset taulut <i>The most expensive Finnish paintings sold at Finnish art auctions</i>	215
Liitetaulukko 6.4. <i>Appendix Table 6.4.</i>	Vuoden kallein suomalaisessa taidehuutokaupassa myyty suomalainen maalaus 1994–2003 <i>The most expensive Finnish painting of the year sold at Finnish art auctions 1994–2003</i>	216
Liitetaulukko 6.5. <i>Appendix Table 6.5.</i>	Christie'sin ja Sotheby'sin taidehuutokaupoissa myydyt kalleimmat suomalaiset maalaukset 1987–2004 <i>The most expensive Finnish paintings sold at Christie's and Sotheby's art auctions 1987–2004</i>	216
Liitetaulukko 6.6. <i>Appendix Table 6.6.</i>	Valokuvakeskukset 2003 <i>Photographic centres in Finland 2003</i>	217
Liitetaulukko 6.7. <i>Appendix Table 6.7.</i>	Lehtitalojen, kustantamoiden ja kuvatoimistojen kuva-arkistoja 2002 <i>Picture archives of certain newspapers, publishing houses and picture agencies 2002</i>	219
Liitetaulukko 6.8. <i>Appendix Table 6.8.</i>	Taidelainaamot 2003 <i>Artotheques 2003</i>	220

Liitetaulukko 6.9. <i>Appendix Table 6.9.</i>	Kuvataiteiden harrastaminen 1991 ja 2002 <i>Participation in visual arts 1991 and 2002</i>	221
Liitetaulukko 6.10. <i>Appendix Table 6.10.</i>	Taidenäyttelyissä ja taidemuseoissa käyminen 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002 <i>Visits to art exhibitions and art museums during the past 12 months: surveys 1991 and 2002</i> . . .	223
Liitetaulukko 6.11. <i>Appendix Table 6.11.</i>	Ateneumin taidemuseon 10 suosituinta näyttelyä 1990–2003 <i>Top ten exhibitions at the Ateneum Art Museum 1990–2003</i>	225
Liitetaulukko 6.12. <i>Appendix Table 6.12.</i>	Valokuvauksen ja videokuvauksen harrastaminen 2002 <i>Photography and video filming 2002</i>	225
Liitetaulukko 7.1. <i>Appendix Table 7.1.</i>	Käsi- ja taideteollisuusyhdistysten jäsenet, toimipaikat ja henkilöstö 1998–2002 <i>Members, operating points and staff of regional crafts associations 1998–2002</i>	226
Liitetaulukko 7.2. <i>Appendix Table 7.2.</i>	Käsi- ja taideteollisuusyhdistysten elinkeino- ja kulttuuritoiminta 1998–2002 <i>Commercial and cultural activities of regional crafts associations 1998–2002</i>	227
Liitetaulukko 7.3. <i>Appendix Table 7.3.</i>	Käsi- ja taideteollisuusyhdistysten sekä Käsi- ja taideteollisuusliiton rahoitus 1998–2001 <i>Funding of regional crafts associations and the Finnish Crafts Organization 1998–2001</i>	227
Liitetaulukko 7.4. <i>Appendix Table 7.4.</i>	Design Forum Finlandin näyttelytoiminta 1994–2003 <i>Exhibitions of Design Forum Finland 1994–2003</i>	228
Liitetaulukko 7.5. <i>Appendix Table 7.5.</i>	Kalleimmat suomalaisissa taidehuutokaupoissa myydyt antiikki- ja arvoesineet 2001–2003 <i>The most expensive antiques and objects of vertu sold at Finnish art auctions 2001–2003</i> . . .	228
Liitetaulukko 8.1. <i>Appendix Table 8.1.</i>	Valtakunnallisia kulttuuritapahtumia 2003 <i>National cultural events 2003</i>	229
Liitetaulukko 8.2. <i>Appendix Table 8.2.</i>	Finland Festivalin kokonaiskävijämääriltään suurimmat tapahtumat (yli 50 000 kävijää) 1999–2003 <i>Finland Festivals: Events with over 50 000 visitors 1999–2003</i>	234
Liitetaulukko 8.3. <i>Appendix Table 8.3.</i>	Helsingin Hartwall Areenan, Helsingin jäähallin ja Olympiastadionin sekä Turun Elysée Arenan (Turkuhallin) konsertit 1997–2003 <i>Concerts at Hartwall Arena, the Helsinki Ice Stadium and the Olympic Stadium in Helsinki and Elysée Arena (Turku Hall) in Turku 1997–2003</i>	235
Liitetaulukko 8.4. <i>Appendix Table 8.4.</i>	Kulttuurialan messuja 2003 <i>Cultural fairs 2003</i>	236
Liitetaulukko 8.5. <i>Appendix Table 8.5.</i>	Suomen kulttuuritalot ja kulttuurikeskukset 2004 <i>Cultural houses and centres in Finland 2004</i>	237
Liitetaulukko 8.6. <i>Appendix Table 8.6.</i>	Suomen ulkomailla toimivat kulttuuri- ja tiedeinstituutit 2003 <i>Finnish cultural and scientific institutes abroad 2003</i>	242
Liitetaulukko 9.1. <i>Appendix Table 9.1.</i>	Kotitalouksien kulttuurimenot 1985–2001 vuoden 2001 hinnoin <i>Household consumption expenditure on culture 1985–2001 at 2001 prices</i>	243
Liitetaulukko 9.2. <i>Appendix Table 9.2.</i>	Kotitalouksien kulutusmenot kulttuuriin kotitaloutta kohti sosioekonomisen aseman mukaan 2001 <i>Household consumption expenditure on culture by socioeconomic group 2001</i>	244
Liitetaulukko 9.3. <i>Appendix Table 9.3.</i>	Eräiden kulttuurihyödykkeiden ja -palvelujen yksityiset kulutusmenot 1985–2002 <i>Private consumption expenditure on certain cultural commodities and services 1985–2002</i> . . .	245
Liitetaulukko 9.4. <i>Appendix Table 9.4.</i>	Kuntien käyttötalous tehtävittäin kulttuurialalla 2002 <i>Current finances of municipalities by function in the field of culture 2002</i>	246
Liitetaulukko 9.5. <i>Appendix Table 9.5.</i>	Kymmenen suurimman kunnan nettokäyttökustannukset tehtävittäin kulttuurialalla 2002 <i>Net operating costs of the ten largest municipalities by function in the field of culture 2002</i> . . .	247
Liitetaulukko 9.6. <i>Appendix Table 9.6.</i>	Taide- ja kulttuurimäärärahat valtion talousarviossa 2001–2004 <i>Funds allocated to arts and culture in the State budget 2001–2004</i>	248
Liitetaulukko 9.7. <i>Appendix Table 9.7.</i>	Valtion menot kulttuuriin, vapaa-aikaan ja uskontoon maakunnittain 2002 <i>State expenditure on culture, recreation and religion by region 2002</i>	249
Liitetaulukko 9.8.	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen jako taiteen, tieteen, urheilun ja nuorisokasvatuksen kesken 1991–2003	

<i>Appendix Table 9.8.</i>	<i>Distribution of revenues from the lottery and football pools between art, science, sports and youth education 1991–2003</i>	<i>249</i>
Liitetaulukko 9.9. <i>Appendix Table 9.9.</i>	Valtion tuki taiteenaloille 1998, 2000 ja 2002 <i>Government subsidies to art 1998, 2000 and 2002</i>	<i>250</i>
Liitetaulukko 9.10. <i>Appendix Table 9.10.</i>	Valtion suora taiteilijatuki tukimuodoittain 1996–2002 <i>Direct state support to artists by type of support 1996–2002</i>	<i>251</i>
Liitetaulukko 9.11. <i>Appendix Table 9.11.</i>	Suomalaisten hakijoiden EU:n Media Plus -ohjelmasta saama tuki 2001–2003 <i>Support from the EU's Media Plus programme to Finnish applicants 2001–2003</i>	<i>251</i>
Liitetaulukko 9.12. <i>Appendix Table 9.12.</i>	Suurimpien taidetta ja kulttuuria tukevien säätiöiden apurahat taiteelle ja kulttuurille 1998–2003 <i>Grants to art and culture from major foundations supporting art and culture 1998–2003 . . .</i>	<i>252</i>
Liitetaulukko 9.13. <i>Appendix Table 9.13.</i>	Kopioston, Kuvaston, Teoston ja Gramexin keräämät ja tilittämät tekijänoikeuskorvaukset 2002 <i>Royalties collected and disbursed by Kopiosto, Kuvasto, Teosto and Gramex 2002</i>	<i>253</i>
Liitetaulukko 9.14. <i>Appendix Table 9.14.</i>	Hyvitysmaksun nettotuotto ja käyttö 1998–2002 <i>Net revenues from cassette fees and their allocation 1998–2002</i>	<i>253</i>
Liitetaulukko 10.1. <i>Appendix Table 10.1.</i>	Kulttuurialan aloituspaikat ja uudet perustutkinto-opiskelijat 2002 <i>Intake and first year students in the field of culture 2002</i>	<i>254</i>
Liitetaulukko 10.2. <i>Appendix Table 10.2.</i>	Taidekorkeakoulujen opiskelijat ja tutkinnot 2003 <i>Students and degrees at art academies 2003</i>	<i>255</i>
Liitetaulukko 10.3. <i>Appendix Table 10.3.</i>	Kulttuurialan opiskelijat ja tutkinnot 2002 <i>Students, qualifications and degrees in the field of culture 2002</i>	<i>256</i>
Liitetaulukko 10.4. <i>Appendix Table 10.4.</i>	Taidekorkeakoulujen opiskelijavaihdot 2003 <i>Student exchanges of art academies 2003</i>	<i>257</i>
Liitetaulukko 10.5. <i>Appendix Table 10.5.</i>	Korkea- ja ammattikorkeakoulujen kulttuurialan opiskelijavaihdot 1998–2003 <i>Student exchanges in universities and in polytechnics in the fields of culture 1998–2003 . . .</i>	<i>257</i>
Liitetaulukko 10.6. <i>Appendix Table 10.6.</i>	Taiteen perusopetus Suomen kunnissa 2002 <i>Basic art education in Finnish municipalities 2002</i>	<i>258</i>
Liitetaulukko 10.7. <i>Appendix Table 10.7.</i>	Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla 1995, 2000 ja 2002 <i>Employed labour force in cultural industries 1995, 2000 and 2002</i>	<i>259</i>
Liitetaulukko 10.8. <i>Appendix Table 10.8.</i>	Työllinen työvoima kulttuuriammateissa ammatin ja sukupuolen mukaan 1995 ja 2000 <i>Employed labour force in cultural occupations by occupation and gender 1995 and 2000 . . .</i>	<i>261</i>
Liitetaulukko 10.9. <i>Appendix Table 10.9.</i>	Taiteilijoiden työmarkkina-asema taiteenaloittain 2000 <i>Labour market status of artists by field of art 2000</i>	<i>263</i>
Liitetaulukko 10.10. <i>Appendix Table 10.10.</i>	Kulttuurialan tutkinnon suorittaneiden työvoiman määrä ja työttömyysaste 2002 <i>Graduates in the arts: number of employed and unemployment rate 2002</i>	<i>263</i>
Liitetaulukko 10.11. <i>Appendix Table 10.11.</i>	Taidealan ammattien työttömät työnhakijat 1991–2003 <i>Unemployed jobseekers in artistic occupations 1991–2003</i>	<i>264</i>
Liitetaulukko 10.12. <i>Appendix Table 10.12.</i>	Kulttuurialan ammattiryhmien ansioita kunnissa 2002 <i>Earnings at cultural occupations in municipalities 2002</i>	<i>266</i>
Liitetaulukko 10.13. <i>Appendix Table 10.13.</i>	Kulttuurialojen työlliset ja yliopistotutkinnon suorittaneet EU-maissa 2002 <i>Cultural employment and university level education in EU countries 2002</i>	<i>266</i>
Liitetaulukko 10.14. <i>Appendix Table 10.14.</i>	Kulttuurialojen työllisten työsuhteiden ominaisuuksia EU-maissa 2002 <i>Cultural employment and working characteristics in European Union 2002</i>	<i>267</i>
Liitetaulukko 11.1. <i>Appendix Table 11.1.</i>	Kulttuurin, joukkoviestinnän ja vapaa-ajan toimialojen yritykset toimialoittain 2002 <i>Enterprises in the industries of culture, media and leisure services 2002</i>	<i>268</i>
Liitetaulukko 11.2. <i>Appendix Table 11.2.</i>	Kulttuurihyödykkeiden tuonti ja vienti 2003 <i>Imports and exports of cultural goods 2003</i>	<i>270</i>
Liitetaulukko 11.3. <i>Appendix Table 11.3.</i>	Taide- ja antiikkiesineiden tuonti ja vienti 1999–2003 <i>Imports and exports of works of art and antiques 1999–2003</i>	<i>272</i>

Liitetaulukko 11.4. <i>Appendix Table 11.4.</i>	Kulttuuriin ja vapaa-aikaan liittyvien toimialojen yritysten palvelujen viennin arvo 2000–2002 <i>Value of exported services of enterprises in the cultural and mass media industries 2000–2002 . . .</i>	273
Liitetaulukko 11.5. <i>Appendix Table 11.5.</i>	Taide- ja antiikkiliikkeet maakunnittain 2002 <i>Art and antique shops by region 2002</i>	274
Liitetaulukko 11.6. <i>Appendix Table 11.6.</i>	Kulttuurialan toimipaikat maakunnittain 2002 <i>Establishments in the field of culture by region 2002</i>	275
Liitetaulukko 12.2. <i>Appendix Table 12.2.</i>	Unescon eurooppalaiset kulttuuriperintökohteet 2004 <i>UNESCO World Heritage cultural sites in Europe 2004</i>	276
Liitetaulukko 12.1. <i>Appendix Table 12.1.</i>	Pohjoismaiset museot 2001/2002 <i>Museums in the Nordic countries 2001/2002.</i>	278
Liitetaulukko 12.3. <i>Appendix Table 12.3.</i>	Kirjatuotanto Euroopassa 1990 ja 1999 <i>Book production in Europe 1990 and 1999</i>	277
Liitetaulukko 12.4. <i>Appendix Table 12.4.</i>	Yleiset kirjastot Euroopassa sekä Japanissa ja Yhdysvalloissa 1990, 1997 ja 1999 <i>Public libraries in Europe, Japan and the United States 1990, 1997 and 1999</i>	278
Liitetaulukko 12.5. <i>Appendix Table 12.5.</i>	Eniten äänitteitä myyneet maat 1999–2003 <i>Top ten music markets 1999–2003</i>	281
Liitetaulukko 12.6. <i>Appendix Table 12.6.</i>	Äänitteiden myynti Euroopassa sekä Japanissa ja Yhdysvalloissa 2001 <i>Recording sales in Europe, Japan and the United States 2001</i>	282
Liitetaulukko 12.7. <i>Appendix Table 12.7.</i>	Elokuviissa käynnit Euroopassa sekä Japanissa ja Yhdysvalloissa 1990–2002 <i>Cinema admissions in Europe, Japan and the United States 1990–2002.</i>	283
Liitetaulukko 12.8. <i>Appendix Table 12.8.</i>	Elokuvateatterit Euroopassa sekä Japanissa ja Yhdysvalloissa 1991 ja 2001/2002 <i>Cinemas in Europe, Japan and the United States 1991 and 2001/2002</i>	284
Liitetaulukko 12.9. <i>Appendix Table 12.9.</i>	Valtion taiteilijatuenu osuus valtion kulttuurimenoista Pohjoismaissa 1990–2000 <i>State support for artists as percentage of the total State budget for culture in the Nordic countries 1990–2000</i>	285
Liitetaulukko 12.10. <i>Appendix Table 12.10.</i>	Kulttuurituotteiden kauppa Euroopassa sekä Japanissa ja Yhdysvalloissa 1980 ja 1997 <i>Trade of cultural goods in Europe, Japan and the United States 1980 and 1997</i>	286
Liitetaulukko 12.11. <i>Appendix Table 12.11.</i>	Kalleimmat taidehuutokaupoissa myydyt maalaukset <i>The most expensive paintings sold at art auctions</i>	287
Liitetaulukko 12.12. <i>Appendix Table 12.12.</i>	Kalleimmat taidehuutokaupoissa myydyt maalaukset 2003 <i>The most expensive paintings sold at art auctions 2003</i>	287
Liitetaulukko 12.13. <i>Appendix Table 12.13.</i>	Kulttuurinen osallistuminen EU-maissa 2001 <i>Participation in cultural activities in EU countries 2001</i>	288
Liitetaulukko 12.14. <i>Appendix Table 12.14.</i>	Taideharrastukset EU-maissa 2001 <i>Practice of artistic activities in EU countries 2001</i>	288
Liitetaulukko 12.15. <i>Appendix Table 12.15.</i>	Musiikin kuuntelu EU-maissa 2001 <i>Listening to music in EU countries 2001</i>	289

Liitetaulukko 1.1. Kulttuuriperinnöt ja kulttuurikohteet maakunnittain
Appendix Table 1.1. Man-made environments and sites by region

Maakunta Region	Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt ¹⁾ Man-made environments of national historical importance ¹⁾	31.12.1992	5.1.1995	29.9.1992	31.12.2003	31.12.2003	31.12.2003	1.1.2004	1.1.2004	1.1.2004	1.1.2004	22.9.1998	22.9.1998
	Päätös- tai sopimusajankohhta - Date of decision or agreement												
	Päivitysajankohhta - Date of updating												
Yhteensä - Total		1 772	156	166	240	675	122	18 010	62	58	115	872	
Uusimaa		222	8	13	42	166	1	1 091	11	5	21	118	
Iiti-Uusimaa		54	2	7	17	13	-	321	3	-	3	22	
Varsinais-Suomi		231	8	10	46	72	6	1 958	1	3	9	70	
Satakunta		94	5	7	3	6	10	1 059	-	4	3	32	
Kanta-Häme		84	6	4	6	87	7	448	-	3	5	41	
Pirkanmaa		163	8	14	13	15	7	846	6	3	10	70	
Päijät-Häme		54	5	6	5	15	-	465	3	1	2	16	
Kymenlaakso		70	9	11	3	27	-	376	2	6	2	13	
Etelä-Karjala - South Karelia		51	6	8	2	34	-	397	1	1	2	24	
Etelä-Savo		92	14	5	12	47	-	955	22	4	9	68	
Pohjois-Savo		88	8	4	3	41	-	497	6	3	8	72	
Pohjois-Karjala - North Karelia		60	13	11	5	9	4	636	2	2	4	49	
Keski-Suomi - Central Finland		64	8	7	13	24	15	734	6	3	7	64	
Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia		73	6	7	12	21	1	618	-	2	6	37	
Pohjanmaa - Ostrobothnia		68	7	7	22	14	1	1 161	-	5	7	42	
Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia		26	1	6	11	1	1	290	-	-	2	2	
Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia		125	11	18	17	43	3	1 340	-	5	3	15	
Kainuu		48	5	5	3	5	3	971	-	4	7	82	
Lappi - Lapland		105	24	16	5	35	74	2 530	-	4	5	35	
Ahvenanmaa - Åland		-	-	-	-	-	-	12) 1 317	-	-	-	-	

- 1) Tiedot perustuvat vuonna 1993 tehtyyn selvitykseen Rakennettu kulttuuriperintö. Valintakriteerien tarkistus menettely. Lähde: Museovirasto. - Figures are based on a 1993 survey. Readjustment of the criteria is in progress. Source: National Board of Antiquities.
- 2) Valtioneuvoston periaatepäätös 5.1.1995. - Decision in principle by the Finnish Government, 5 January 1995.
- 3) Maisema-alueyhöyrymän mietintö 66/92. Avokkaat maisema-alueet. Helsinki: Ympäristöministeriö. - Based on a 1992 report of the Ministry of the Environment.
- 4) Kohde voi olla rakennus, rakennusryhmä tai rakennettu alue. Luvut perustuvat Museoviraston raportteihin 1997 ja 1998. - Site may be a building, group of buildings or built-up area. Figures are based on reports of the National Board of Antiquities in 1997 and 1998.
- 5) Ne rakennukset, jotka on asetuksen voimassa ollessa suojeltu huomioiden suojelustuksen mahdollista poistumista myöhemmin. Ei sisällä Metsähallituksen rakennuksia eikä rautatieasemia. Lähde: Museovirasto. - Buildings protected under the Decree irrespective of possible later loss of protected status. Excluding buildings owned by the Finnish Forest and Park Service and railway stations. Source: National Board of Antiquities.
- 6) Metsähallituksen rakennuksia suojeltiin 134 kpl vuonna 1994. 1.6.2004 mennessä niistä 9 on myyty ja 3 tuhoutunut. Lähde: Metsähallitus - 134 Finnish Forest and Park Service buildings were protected in 1994. By 1 June 2004, 9 of them have been sold and 3 are destroyed. Source: Finnish Forest and Park Service.
- 7) Arvio. Tuhoutuneita ei ole poistettu. Lähde: Museovirasto. Ålands landskapsregering. - Estimate. Destroyed sites are not excluded. Sources: National Board of Antiquities, The Government of Åland.
- 8) Sisältää vain perinnelavarekisteriin hyväksytyt alukset. Kaikkiaan Suomessa arvioidaan olevan noin 200 kulttuurihistoriallisesti arvokasta alusta. Lähde: Museovirasto. - Includes only vessels entered in the register of heritage ships. There are an estimated total of 200 vessels of cultural historical value in Finland. Source: National Board of Antiquities.
- 9) Lähde: Tiehallinto. - Source: Finnish Road Administration (Finra).
- 10) Mikäli alue sijaitsee useamman kuin yhden maakunnan alueella, se on laskettu mukaan vain yhteen maakuntaan. - If the site extends over several regions, it has been included here in one region only.
- 11) Lähde: Sopimus menettelyaluetta valtakunnallisesti merkittävien rautatieasema-alueiden säilyttämiseksi ja suojelemiseksi 22.9.1998. Ympäristöministeriö ym. - Source: Agreement on preservation and protection of railway station areas of national importance 22 September 1998. Ministry of the Environment, etc.
- 12) Vuoden 2003 tieto. - 2003 figure. Lähde - Source: Ålands landskapsregering. - The Government of Åland.

Liitetaulukko 1.2. Eräitä rakennusperintökohteita maakunnittain 2003
Appendix Table 1.2. Certain listed buildings by region 2003

Maakunta Region	Kirkot ¹⁾ Churches ¹⁾	Linnat ja linnoitukset ²⁾ Castles and fortresses ²⁾	Vanhat puukaupungit ja -kaupunginosat ²⁾ Old wooden towns and city quarters ²⁾	Arkkitehti Alvar Aallon rakennukset ³⁾ Buildings by architect Alvar Aalto ³⁾
Koko maa – Whole country	1 054	22	19	81
Uusimaa	121	3	3	23
Itä-Uusimaa	23	2	2	–
Varsinais-Suomi	114	2	3	4
Satakunta	55	–	1	2
Kanta-Häme	34	1	–	–
Pirkanmaa	86	–	2	1
Päijät-Häme	24	–	–	1
Kyminlaakso	38	4	1	10
Etelä-Karjala – South Karelia	25	5	–	1
Etelä-Savo	48	2	–	–
Pohjois-Savo	76	–	–	–
Pohjois-Karjala – North Karelia	71	–	1	–
Keski-Suomi – Central Finland	67	–	–	18
Etelä-Pohjanmaa – South Ostrobothnia	38	–	–	10
Pohjanmaa – Ostrobothnia	47	–	4	2
Keski-Pohjanmaa – Central Ostrobothnia	18	–	1	–
Pohjois-Pohjanmaa – North Ostrobothnia	69	–	1	3
Kainuu	25	1	–	1
Lappi – Lapland	58	–	–	5
Ahvenanmaa – Åland	17	2	–	–

1) Kirkkohallituksen kirkkorekisterissä olevat kirkot ja kappelit sekä Suomen ortodoksisen kirkollishallituksen luettelossa olevat kirkot ja rukoushuoneet 2003; muiden uskontokuntien kirkoista Suomen matkailuoppaassa 2001–2002 mainitut. – Churches and chapels in the church register of the Church Council and in the register of the Finnish Greek Orthodox church administration in 2003, of the churches of other religious groups only those mentioned in the tourist guidebook Suomen matkailuoppas 2001–2002.

2) Lähde – Source: Suomen matkailuoppas 2001–2002. Helsinki: Edita Oyj.

3) Toteutettujen kohteiden lukumäärät. – Number of projects realised.

Lähde – Source:

Alvar Aalto -museo – Alvar Aalto Museum

Liitetaulukko 1.3. Unescon maailmanperintöluettelon kulttuurikohteet Suomessa 2003*
Appendix Table 1.3. UNESCO World Heritage cultural sites in Finland 2003*

Kohde Site	Sijaintikunta Municipality	Hyväksymis vuosi Year of inscription	Rakentamivuosi Construction year	Arkkitehti Architect	Suojelua rahoittavat tahot Parties financing protection
Vanha Rauma – Old Rauma	Rauma	1991	1300–1800-l. 1300–1800s	Useita – Several	Ympäristöministeriö, Museovirasto, EU, Rauman kaupunki, Satakuntaliitto – Ministry of the Environment, National Board of Antiquities, EU, Rauma town, Regional Council of Satakunta
Suomenlinna – Fortress of Suomenlinna	Helsinki	1991	1748–1900-l. 1748–1900s	A. Ehrensvärd, C. Hårleman et al.	Valtio, Helsingin kaupunki, sponsorit – State, city of Helsinki, sponsors
Petäjäveden vanha kirkko – Petäjävesi Old Church	Petäjävesi	1994	1764	J. Leppänen	Museovirasto – National Board of Antiquities
Verlan puuhiomo ja pahvitehdas – Verla Groundwood and Board Mill	Jaala	1996	1878	A. Boman	UPM-Kymmene Oy, Museovirasto – UPM-Kymmene Group, National Board of Antiquities
Sammallahdenmäen pronssikautiset hautaröykkiöt – The Bronze Age Burial Site of Sammallahdenmäki	Lappi	1999	n. 1500–500 eKr. ca. 1500–500 B.C.	–	Museovirasto, Lounais-Suomen ympäristökeskus, Satakuntaliitto, Satakunnan museo, Lapin kunta – National Board of Antiquities, Southwest Finland Regional Environment Centre, Regional Council of Satakunta, Satakunta Museum, Lappi municipality

* Yleissopimus maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta tuli voimaan Suomen osalta vuonna 1987. Vuoden 2004 lopussa Unescon maailmanperintökohteita oli yhteensä 788 kpl, joista Pohjoismaissa 28. – The Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage (the World Heritage Convention) took effect in Finland in 1987. By the end of 2004, there were a total of 788 UNESCO World Heritage sites, 28 of which were in the Nordic countries.

Lähteet – Sources:

Museovirasto – National Board of Antiquities

Kohteitten omat ilmoitukset – Reports of the sites

Unescon maailmanperintökeskus – UNESCO World Heritage Centre: www.unesco.org/whc

Liitetaulukko 1.4. Unescon suomalaisten maailmanperintökohteiden kävijämäärät 2001–2003*
Appendix Table 1.4. Visitors at the Finnish UNESCO World Heritage sites 2001–2003*

Kohde – Site	Kävijöitä – Visitors		
	2001	2002	2003
Suomenlinna – <i>Fortress of Suomenlinna</i>	646 369	681 942	616 784
Petäjäveden vanha kirkko – <i>Petäjävesi Old Church</i>	17 700	19 100	20 250
Verlan puuhiomo ja pahvitehdas – <i>Verla Groundwood and Board Mill</i>	18 626	20 307	20 508
Sammallahdenmäen pronssikautiset hautaröykkiöt ¹⁾ – <i>The Bronze Age Burial Site of Sammallahdenmäki ¹⁾</i>	2 309

* Vanhan Rauman kävijämääriä ei lasketa. – *Visitors in Old Rauma are not counted.*

1) Kävijälaskenta aloitettu 2003. Luvussa mukana ainoastaan vieraskirjaan merkityt. – *Counting of visitors began in 2003. Figures include only visitors who signed the guest book.*

Lähteet – *Sources:*

Kohteitten omat ilmoitukset – *Reports of the sites*

Liitetaulukko 1.5. Päätoimisesti hoidetut museot 1999–2003*
Appendix Table 1.5. Professionally-run museums 1999–2003*

Vuosi Year	Museoita – Museums		Museotyyppi – Type of museum				Omistaja – Owner			Henkilökunta – Staff		
	Hallinto- yksiköitä ¹⁾ <i>Administrative units ¹⁾</i>	Museo- yksiköitä <i>Museum units</i>	Kulttuurihis- toriallinen <i>Cultural- historical</i>	Erikois- <i>Specialised</i>	Taide <i>Art</i>	Luonnontie- teellinen <i>Natural history</i>	Kunta <i>Municipality</i>	Valtio <i>State</i>	Yksityinen <i>Private</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Vakinai- nen <i>Permanent</i>	Museoam- matillinen <i>Museum professionals</i>
	Lkm No.	Lkm No.	Museoyksiköiden lkm <i>No. of museum units</i>			Museoyksiköiden lkm <i>No. of museum units</i>			Htv <i>Person years</i>	Lkm No.	Lkm No.	
1999	152	294	145	73	59	17	184	37	73	1 904	1 474	790
2000	155	307	151	77	61	18	191	37	79	1 999	1 534	840
2001	157	305	149	77	61	18	187	37	81	2 102	1 590	856
2002	162	317	156	80	63	18	194	39	84	2 139	1 655	861
2003	163	323	161	81	63	18	199	38	86	2 186	1 636	881

Vuosi Year	Menot – Expenditure						Rahoitus – Funding					
	Aukiolotunnit <i>Opening hours</i>	Kävijät <i>Visitors</i>	Näyttelyt <i>Exhibitions</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Henkilöstö <i>Staff</i>	Kiinteistö <i>Premises</i>	Kokoelmat <i>Acquisitions</i>	Muut <i>Other</i>	Valtio <i>State</i>	Kunnat <i>Municipalities</i>	Omatoiminen <i>Self-financed</i>	Muu <i>Other</i>
	1 000	1 000	Lkm. No.	1 000 € <i>EUR 1 000</i>	%	%	%	%	%	%	%	%
1999	371	4 304	1 189	109 060	47	27	2	24	43	34	13	10
2000	389	4 881	1 289	122 996	45	30	2	24	46	34	15	6
2001	395	4 714	1 192	130 477	45	29	3	23	43	37	15	4
2002	393	4 775	1 175	133 920	46	29	2	23	39	37	15	9
2003	401	4 476	1 275	139 508	47	30	2	21	37	39	15	9

* Pl. Ahvenanmaa – *Excluding Åland.*

1) Hallinnollinen kokonaisuus, jolla voi olla hoidettavanaan useampia eri museokohteita eli museoyksiköitä. – *An entire administrative structure which may be responsible for several museum sites, i.e. museum units.*

Lähde – *Source:*

Museotilastot – *Finnish Museum Statistics.* Helsinki: Museovirasto – *National Board of Antiquities*

Liitetäulukko 1.6. Päätoimisesti hoidetut museot maakunnittain 2002
Appendix Table 1.6. Professionally-run museums by region 2002

Maakunta – Region	Museoita Museums	Museoyksiköitä Museum units	Henkilötyö- vuodet Person years	Menot yhteensä Total expenditure	Tulot yhteensä Total income	Kävijöitä Visitors	Esineitä kokoelmissa Artefacts in collections	Teoksia (taide museot) Works (art museums)	Näytteitä (luonnont. museot) Exhibits (natural history museums)	Kuvia Images
Yhteensä – Total	162	317	2 139	133 919 735	126 232 925	4 774 768	4 316 142	265 910	20 077 063	15 589 664
Uusimaa	46	86	1 003	66 719 513	62 420 324	1 839 356	1 918 928	64 562	12 100 000	6 999 019
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Capital area ¹⁾	31	59	930	62 848 232	58 530 133	1 592 648	1 790 897	61 827	12 100 000	6 586 574
– Muu Uusimaa – Rest of Uusimaa	15	27	73	3 871 281	3 890 191	246 708	128 031	2 735	–	412 445
Itä-Uusimaa	3	5	17	681 833	670 053	31 191	47 500	–	10 000	135 500
Varsinais-Suomi	18	34	232	12 065 559	11 569 408	616 691	323 109	14 424	4 456 000	1 508 616
Satakunta	8	17	75	4 172 367	3 869 077	144 960	169 631	6 864	–	418 946
Kanta-Häme	10	17	75	3 916 543	3 914 093	310 649	157 549	7 401	–	381 991
Pirkanmaa	13	20	164	14 172 282	11 982 477	512 414	540 730	36 253	106 000	1 337 299
Päijät-Häme	4	9	57	2 603 562	2 522 953	51 352	239 234	76 995	11 000	231 802
Kymenlaakso	3	11	25	1 333 413	1 333 413	55 930	30 560	972	–	309 470
Etelä-Karjala – South Karelia	3	10	24	1 501 510	1 501 510	50 515	48 500	3 286	–	286 000
Etelä-Savo	4	13	43	2 467 142	2 442 105	230 262	36 571	3 954	–	273 299
Pohjois-Savo	7	13	64	3 084 953	3 092 222	105 598	113 092	9 239	871 570	1 414 837
Pohjois-Karjala – North Karelia	5	6	33	1 716 452	1 711 279	56 209	146 004	4 040	–	272 963
Keski-Suomi – Central Finland	9	23	104	5 120 734	5 079 015	136 192	148 375	13 267	232 124	532 320
Etelä-Pohjanmaa – South Ostrobothnia	3	7	16	842 042	842 042	24 562	52 500	2 200	–	46 000
Pohjanmaa – Ostrobothnia	6	12	53	3 010 443	3 006 081	86 071	105 880	8 755	99 937	368 335
Keski-Pohjanmaa – Central Ostrobothnia	2	4	10	560 636	510 654	44 120	7 572	1 125	3 735	64 645
Pohjois-Pohjanmaa – North Ostrobothnia	7	13	68	4 350 565	4 350 565	132 809	117 689	3 430	2 161 897	292 345
Kainuu	3	6	19	837 222	837 222	23 410	27 861	639	–	313 769
Lappi – Lapland	8	11	57	4 762 964	4 578 432	322 477	84 857	8 504	24 800	402 508

1) Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen.

Lähde – Source:
 Museotilasto 2002. Helsinki: Museovirasto. – Finnish Museum Statistics 2002. Helsinki: National Board of Antiquities.

Liitetaulukko 1.7. Päätoimisesti hoidetut museot maakunnittain museotyypin mukaan 2002
Appendix Table 1.7. Professionally-run museums by region and by museum type 2002

Maakunta – Region	Kultuurihistoriallisia museoita History museums	Erikoismuseoita Specialised museums	Taidemuseoita Art museums	Luonnontieteellisiä museoita Natural history museums	Museoyksiköitä yhteensä Museum units total
Yhteensä – Total	156	80	63	18	317
Uusimaa	37	33	13	3	86
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Capital area ¹⁾	18	28	10	3	59
– Muu Uusimaa – Rest of Uusimaa	19	5	3	–	27
Itä-Uusimaa	3	–	1	1	5
Varsinais-Suomi	20	6	5	3	34
Satakunta	10	–	6	1	17
Kanta-Häme	8	6	3	–	17
Pirkanmaa	8	7	4	1	20
Päijät-Häme	5	2	2	–	9
Kymenlaakso	6	4	1	–	11
Etelä-Karjala – South Karelia	6	2	2	–	10
Etelä-Savo	6	5	2	–	13
Pohjois-Savo	6	2	4	1	13
Pohjois-Karjala – North Karelia	4	1	1	–	6
Keski-Suomi – Central Finland	12	4	6	1	23
Etelä-Pohjanmaa – South Ostrobothnia	3	2	1	1	7
Pohjanmaa – Ostrobothnia	8	–	3	1	12
Keski-Pohjanmaa – Central Ostrobothnia	1	1	1	1	4
Pohjois-Pohjanmaa – North Ostrobothnia	7	2	1	3	13
Kainuu	3	1	2	–	6
Lappi – Lapland	3	2	5	1	11

1) Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen.

Lähde – Source:

Museotilasto 2002. Helsinki: Museovirasto. – Finnish Museum Statistics 2002. Helsinki: National Board of Antiquities.

Liitetaulukko 1.8. Päätoimisesti hoidettujen museoiden lakisääteiset valtionosuudet 1999–2004
Appendix Table 1.8. Statutory State subsidies to professionally-run museums 1999–2004

Vuosi – Year	Päätoimisia museoita ¹⁾ Professionally-run museums ¹⁾	Joista valtionosuuden piirissä Of which receiving statutory state subsidy	Valtionosuuden perusteena käytetty yksikköhinta ²⁾ Unit price used in reckoning statutory State subsidy ²⁾	Valtion talousarviossa vahvistetut henkilötyövuodet Person years determined in state budget	Valtionosuudet Statutory State subsidies
	Lkm – No.	Lkm – No.	€/htv – EUR/ person year	Lkm – No.	1 000 € – EUR 1 000
1999	152	123	31 751	1 026	14 393
2000	155	129	32 735	1 026	14 807
2001	157	129	33 671	1 026	15 240
2002	162	130	34 075	1 028	15 448
2003	163	132	34 552	1 028	15 658
2004	35 174	1 072	..

1) Hallintoyksiköiden lukumäärä. – Number of administrative units.

2) Museon ylläpitäjälle maksettiin 37 prosenttia henkilötyövuosien määrittämästä markkamäärästä. Valtakunnallisilla erikoismuseoilla, maakuntamuseoilla ja aluetaidemuseoilla osuus oli 47 prosenttia. – Museum administration receives 37 per cent of the sum determined by person years. National specialised museums, provincial museums and regional art museums receive 47 per cent.

Lähteet – Sources:

Museotilastot – Finnish Museum Statistics. Helsinki: Museovirasto – National Board of Antiquities 2003–2004: Suomen museoliitto – Finnish Museums Association

Liitetaulukko 1.9. Suosituimmat museot 2002 ja 2003 (yli 100 000 kävijää)*
*Appendix Table 1.9. The most popular museums 2002 and 2003 (over 100 000 visitors)**

Museo Museum	Sijaintipaikka Location	Kävijät Visitors	joista ilmaiskävijät of which free visits	Museotyyppi Type of museum
2002				
1. Suomen taiteen museo Ateneum – Ateneum Art Museum	Helsinki	244 631	92 238	Taide – Art
2. Nykytaiteen museo Kiasma – Museum of Contemporary Art Kiasma	Helsinki	209 198	72 650	Taide – Art
3. Turun linna – Turku Castle	Turku	128 487	12 802	Kulttuurihistoriallinen – Cultural history
4. Linnanmäen museo – Linnanmäki Toy and Game Museum	Helsinki	125 713	125 228	Erikoismuseo – Specialised museum
5. Hämeen linna – Häme Castle	Hämeenlinna	116 793	7 762	Kulttuurihistoriallinen – Cultural history
6. Olavinlinna – Olavinlinna Castle	Savonlinna	116 384	9 036	Kulttuurihistoriallinen – Cultural history
7. Suomen kansallismuseo – National Museum of Finland	Helsinki	110 153	59 664	Kulttuurihistoriallinen – Cultural history
2003				
1. Nykytaiteen museo Kiasma – Museum of Contemporary Art Kiasma	Helsinki	189 230	71 902	Taide – Art
2. Suomen taiteen museo Ateneum – Ateneum Art Museum	Helsinki	168 580	63 772	Taide – Art
3. Suomen kansallismuseo – National Museum of Finland	Helsinki	128 790	71 117	Kulttuurihistoriallinen – Cultural history
4. Turun linna – Turku Castle	Turku	126 415	12 973	Kulttuurihistoriallinen – Cultural history
5. Olavinlinna – Olavinlinna Castle	Savonlinna	116 931	10 223	Kulttuurihistoriallinen – Cultural history
6. Linnanmäen museo – Linnanmäki Toy and Game Museum	Helsinki	112 533	111 968	Erikoismuseo – Specialised museum
7. Hämeen linna – Häme Castle	Hämeenlinna	100 411	5 524	Kulttuurihistoriallinen – Cultural history

* Aboa Vetus & Ars Nova -museossa Turussa oli kävijöitä 137 311 (joista ilmaiskävijöitä 101 065) vuonna 2003. Luvut sisältävät kaikki museorakennuksessa vierailleet. –
Aboa Vetus Museum of History and Archaeology; Ars Nova Museum of Contemporary Art drew 137,311 visitors (101,065 of which free) in 2003, but the figures include all people
having attended the museum building.

Lähteet – Sources:

Museotilasto 2002 ja 2003. – Finnish Museum Statistics 2002 and 2003. Helsinki: Museovirasto – National Board of Antiquities

Liitetaulukko 1.10. Valtion arkistofaitoksen arkistoissa säilytettävä aineisto 1999–2003
Appendix Table 1.10. Materials in the archives of the National Archives Service 1999–2003

Vuosi – Year	Asiakirja-aineisto – Shelvable archives			Kartat ja piirustukset Maps and drawings	Tallefilmit Archival films		Käyttöfilmit Reading copies		Kirjastot Libraries
	Virka-arkistot Official archives	Yksityiset arkistot Private archives	Yhteensä Total		Rullia Reels	Kortteja Fiches	Rullia Reels	Kortteja Fiches	
Arkisto – Archive	m	m	m	Kpl Items	Rullia Reels	Kortteja Fiches	Rullia Reels	Kortteja Fiches	Niteitä Volumes
Yhteensä – Total 2003	93 214	14 814	108 028	1 666 422	25 161	1 092 073	63 311	1 015 951	310 552
Kansallisarkisto – National Archives	39 205	5 418	44 623	963 947	11	414	25 906	215 542	83 752
Turun maakunta-arkisto – Provincial Archives of Turku	12 805	1 945	14 750	283 331	364	968	8 034	114 327	43 253
Hämeenlinnan maakunta-arkisto – Provincial Archives of Hämeenlinna	8 282	630	8 912	13 154	–	–	2 503	87 824	30 237
Mikkelin maakunta-arkisto – Provincial Archives of Mikkelä	9 458	389	9 847	176 974	24 393	1 084 569	4 055	178 486	32 179
Joensuun maakunta-arkisto – Provincial Archives of Joensuu	6 684	820	7 504	60 316	–	10	4 319	126 332	15 015
Vaasan maakunta-arkisto – Provincial Archives of Vaasa	6 216	1 007	7 223	35 686	33	8	2 722	97 965	55 021
Jyväskylän maakunta-arkisto – Provincial Archives of Jyväskylä	3 040	1 979	5 019	44 073	357	5 741	12 449	95 325	23 106
Oulun maakunta-arkisto – Provincial Archives of Oulu	7 524	2 626	10 150	88 941	3	363	3 323	100 150	27 989
1999	87 659	12 765	100 424	893 723	24 346	965 663	52 734	775 635	296 836
2000	89 752	13 234	102 986	1 601 204	24 377	969 017	60 002	817 679	302 126
2001	91 171	13 549	104 720	1 631 698	24 500	1 000 066	61 209	875 188	305 525
2002	90 819	14 279	105 098	1 639 045	25 048	1 014 800	62 341	975 477	308 042

Lähde – Source:

Kansallisarkisto – National Archives

Liitetaulukko 1.11. Museoissa käyminen 12 kuukauden aikana 2002
Appendix Table 1.11. Museum visits during the past 12 months: survey 2002

	Käynyt kulttuuri- historiallisessa tai paikallisessa museumissa <i>Has visited a cultural history or local museum</i>	Käynyt luonnon- historiallisessa tai luonnontieteellisessä museumissa <i>Has visited a natural history museum</i>	Käynyt jossakin muussa erikoisalan museumissa <i>Has visited some other specialised museum</i>	Käynyt museumissa ulkomailla <i>Has visited a museum abroad</i>	
Prosenttia – Percentages					
Miehet ja naiset yhteensä	27	8	10	10	Men and women total
Miehet	27	8	11	10	Men
Naiset	27	8	9	10	Women
Ikä					Age
15–24 vuotta	27	10	11	9	15–24 years
25–44 vuotta	30	11	11	12	25–44 years
45–64 vuotta	30	7	13	11	45–64 years
65– vuotta	17	4	5	5	65– years
Koulutusaste					Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	16	3	4	3	Primary or less
Ylempi perusaste	24	6	7	7	Lower secondary
Keskiaste	28	8	12	9	Upper secondary
Alin korkea-aste	33	11	15	16	Lowest level of tertiary
Muu korkea-aste	42	18	17	23	Other tertiary
Koulutusaste tuntematon					Unknown level of education
Sosioekonominen asema					Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	33	3	6	7	Agricultural entrepreneur
Muu yrittäjä	31	7	13	18	Other entrepreneur
Ylempi toimihenkilö	43	17	20	22	Upper-level salaried employee
Alempi toimihenkilö	32	10	13	13	Lower-level salaried employee
Tuotantotyöntekijä	21	5	8	4	Production worker
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	21	6	11	6	Distribution or service worker
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	19	4	6	6	Retired or chronically ill
Työtön	21	7	7	4	Unemployed
Opiskelija tai koululainen	31	12	10	11	Student or at school
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	18	8	8	5	Homemaker
Kuntaryhmä					Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	29	10	12	13	Urban
Taajaan asutut kunnat	26	7	9	6	Semi-urban
Maaseutumaiset kunnat	23	5	7	6	Rural
Suuralue					Major region
Pääkaupunkiseutu	31	13	18	18	Helsinki metropolitan area
Muu Uusimaa	28	7	11	10	Rest of Uusimaa
Etelä-Suomi	29	8	11	10	Southern Finland
Itä-Suomi	20	5	5	5	Eastern Finland
Väli-Suomi	24	6	7	8	Mid-Finland
Pohjois-Suomi	24	9	6	6	Northern Finland
Syntymävuosi					Year of birth
Ennen 1939	19	4	5	6	Before 1939
1940–1949	31	8	15	12	1940–1949
1950–1959	30	7	11	11	1950–1959
1960–1969	33	13	13	11	1960–1969
1970–1979	25	9	9	14	1970–1979
1980 jälkeen	24	11	10	7	After 1980

Lähde – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Litetaulukko 1.12. Historiallisilla muistomerkeillä ja paikoilla käyminen 12 kuukauden aikana 2002
Appendix Table 1.12. Visits to historical monuments and sites during the past 12 months: survey 2002

	Käynyt historiallisilla muistomerkeillä Suomessa <i>Has visited historical monuments in Finland</i>	Käynyt arkeologisilla paikoilla Suomessa <i>Has visited archaeological sites in Finland</i>	Käynyt historiallisilla muistomerkeillä ulkomailla <i>Has visited historical monuments abroad</i>	Käynyt arkeologisilla paikoilla ulkomailla <i>Has visited archaeological sites abroad</i>	
Prosenttia – Percentages					
Miehet ja naiset yhteensä	42	10	23	8	Men and women total
Miehet	42	12	22	8	Men
Naiset	41	8	23	8	Women
Ikä					Age
15–24 vuotta	43	8	22	8	15–24 years
25–44 vuotta	48	12	29	9	25–44 years
45–64 vuotta	43	12	26	9	45–64 years
65– vuotta	24	4	11	4	65– years
Koulutusaste					Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	30	6	10	3	Primary or less
Ylempi perusaste	39	9	18	6	Lower secondary
Keskiaste	43	10	24	8	Upper secondary
Alin korkea-aste	49	14	34	10	Lowest level of tertiary
Muu korkea-aste	62	16	44	17	Other tertiary
Koulutusaste tuntematon			34		Unknown level of education
Sosioekonominen asema					Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	45	16	19	10	Agricultural entrepreneur
Muu yrittäjä	43	13	32	11	Other entrepreneur
Ylempi toimihenkilö	62	16	49	17	Upper-level salaried employee
Alempi toimihenkilö	48	14	28	10	Lower-level salaried employee
Tuotantotyöntekijä	38	10	15	5	Production worker
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	37	7	19	7	Distribution or service worker
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	27	5	15	4	Retired or chronically ill
Työtön	40	15	17	4	Unemployed
Opiskelija tai koululainen	47	8	20	8	Student or at school
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	32	7	13	5	Homemaker
Kuntaryhmä					Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	44	10	26	10	Urban
Taajaan asutut kunnat	42	10	19	5	Semi-urban
Maaseutumaiset kunnat	33	8	16	5	Rural
Suuralue					Major region
Pääkaupunkiseutu	52	11	36	13	Helsinki metropolitan area
Muu Uusimaa	45	6	21	7	Rest of Uusimaa
Etelä-Suomi	42	11	22	8	Southern Finland
Itä-Suomi	31	7	14	4	Eastern Finland
Väli-Suomi	40	9	20	5	Mid-Finland
Pohjois-Suomi	37	12	19	6	Northern Finland
Syntymävuosi					Year of birth
Ennen 1939	25	5	12	4	Before 1939
1940–1949	45	13	27	9	1940–1949
1950–1959	42	12	26	8	1950–1959
1960–1969	47	12	26	9	1960–1969
1970–1979	49	12	33	11	1970–1979
1980 jälkeen	45	8	16	6	After 1980

Lähde – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 2.1. Julkaistu kotimainen kirjallisuus ja käännöskirjallisuus 1980–2003*
Appendix Table 2.1. Finnish and translated books 1980–2003*

Vuosi – Year	Kotimainen kirjallisuus – Finnish books					Käännöskirjallisuus – Translated books					Yhteensä – Total		
	Suomen- kielinen ¹⁾ Finnish language	Ruotsin- kielinen Swedish language	Suomen- ja ruotsin- kieliset yhteensä Finnish and Swedish language total	Muun- kielinen Other lan- guages	Yhteensä Total	Osuus kaikista Share of all titles	Suomen- noksia Into Finnish	Ruotsin- noksia Into Swedish	Yhteensä Total	Osuus kaikista Share of all titles	Näistä ensipai- noksia Of which first editions		
	Nimikkeitä – Titles				%	Nimikkeitä – Titles				%	Nimikkeitä – Titles		
1980	4 387	342	4 729	767	5 496	84,4	959	56	1 015	15,6	6 511	100	6 294
1985	6 181	474	6 655	1 280	7 935	88,9	906	89	995	11,1	8 930	100	8 358
1990	6 512	598	7 110	1 370	8 480	83,5	1 562	111	1 673	16,5	10 153	100	9 482
1991	6 784	525	7 309	1 811	9 120	81,4	1 976	112	2 088	18,6	11 208	100	10 439
1992	6 838	494	7 332	1 735	9 067	82,2	1 872	94	1 966	17,8	11 033	100	10 189
1993	7 538	479	8 017	1 927	9 944	84,4	1 725	116	1 841	15,6	11 785	100	10 980
1994	8 041	534	8 575	1 962	10 537	85,0	1 743	112	1 855	15,0	12 392	100	11 705
1995	8 669	605	9 274	2 254	11 528	85,4	1 857	109	1 966	14,6	13 494	100	12 723
1996	8 300	555	8 854	2 333	11 188	85,4	1 805	111	1 916	14,6	13 103	100	12 326
1997	7 895	446	8 341	2 439	10 780	84,8	1 846	91	1 937	15,2	12 717	100	11 984
1998	8 044	461	8 505	2 301	10 806	83,9	1 995	86	2 081	16,1	12 887	100	12 121
1999	7 801	470	8 271	2 597	10 868	82,5	2 211	94	2 305	17,5	13 173	100	12 368
2000	7 097	385	7 482	2 088	9 570	81,3	2 106	88	2 194	18,7	11 764	100	11 066
2001	7 497	372	7 869	2 281	10 150	84,0	1 862	78	1 940	16,0	12 090	100	11 219
Kirjat – Books	6 340	309	6 649	1 775	8 424	85,0	1 419	63	1 482	15,0	9 908	100	9 109
Pienpainatteet – Small publications	1 157	63	1 220	506	1 726	79,0	443	15	458	21,0	2 184	100	2 110
2002	7 375	406	7 781	2 271	10 052	83,3	1 928	89	2 017	16,7	12 069	100	11 088
Kirjat – Books	6 275	349	6 624	1 803	8 427	84,9	1 460	78	1 538	15,5	9 924	100	9 020
Pienpainatteet – Small publications	1 100	57	1 157	468	1 625	75,8	468	11	479	22,3	2 145	100	2 068
2003	7 650	460	8 110	2 232	10 342	84,0	1 887	80	1 967	16,0	12 309	100	11 440
Kirjat – Books	6 385	380	6 765	1 769	8 534	84,7	1 482	58	1 540	15,3	10 074	100	9 270
Pienpainatteet – Small publications	1 265	80	1 345	463	1 808	80,9	405	22	427	19,1	2 235	100	2 170

* Tilastointi perustuu kansallisbibliografian Suomen kirjallisuusalan mukaisen osaston aineistoon. Tilastoinnissa on noudatettu Unescon suositusta (ks. Unescon tilastollinen vuosikirja). Pienpainatteet (5–48 sivua) sisältyvät lukuihin. – Based on data from the national bibliography as classified by subject under Finnish literature. Statistics compiled according to Unesco recommendations (see Unesco Statistical Yearbook). Small publications (5–48 pages) are included in the figures.

1) Sisältää myös kaksi- ja useampikieliset kirjat. – Also includes books in two or more languages.

Lähde – Source:
Helsingin yliopiston kirjasto: Bibliografinen osasto – Helsinki University Library: Bibliographical department

Liitetaulukko 2.2. Tieto- ja kaunokirjallisuuden sekä koulu- ja lastenkirjojen kokonaisnimeketuotanto 1980–2003*
*Appendix Table 2.2. Non-fiction, fiction, schoolbooks and children's books: total number of titles 1980–2003**

Vuosi Year	Tietokirjallisuus Non-fiction		Kaunokirjallisuus ¹⁾ Fiction ¹⁾		Yhteensä Total		Josta koulukirjoja Of which schoolbooks		Josta lastenkirjoja Of which children's books	
	Kpl – No.	%	Kpl – No.	%	Kpl – No.	%	Kpl – No.	%	Kpl – No.	%
Kirjat (yli 48 sivua) – Books (more than 48 pages)										
1980	4 144	83,8	801	16,2	4 945	100	456	9,2	113	2,3
1985	5 796	86,0	946	14,0	6 742	100	635	9,4	182	2,7
1990 ²⁾	5 910	81,6	1 334	18,4	7 494	100	558	7,4	280	3,7
1991	6 704	81,2	1 557	18,8	8 261	100	541	6,5	396	4,8
1992	6 867	83,5	1 361	16,5	8 228	100	462	5,6	367	4,5
1993	7 395	84,8	1 325	15,2	8 720	100	365	4,2	344	3,9
1994	8 064	85,1	1 414	14,9	9 478	100	461	4,9	364	3,8
1995	8 529	85,2	1 482	14,8	10 011	100	508	5,1	381	3,8
1996	8 208	84,9	1 463	15,1	9 671	100	450	4,7	341	3,5
1997	8 075	85,0	1 429	15,0	9 504	100	303	3,2	326	3,4
1998	8 422	85,0	1 492	15,0	9 914	100	380	3,8	370	3,7
1999	8 616	83,7	1 673	16,3	10 289	100	383	3,7	422	4,1
2000	7 957	83,5	1 570	16,5	9 527	100	350	3,7	430	4,5
2001	8 360	84,4	1 546	15,6	9 906	100	460	4,6	476	4,8
2002	8 295	83,6	1 629	16,4	9 924	100	466	4,7	479	4,8
2003	8 490	84,3	1 584	15,7	10 074	100	426	4,2	474	4,7
Pienpainatteet (5–48 sivua) – Small publications (5–48 pages)										
1980	1 446	92,3	120	7,7	1 566	100	75	4,8	115	7,3
1985	2 051	93,7	137	6,3	2 188	100	57	2,6	108	4,9
1990 ²⁾	2 241	87,7	314	12,3	2 659	100	57	2,1	379	14,3
1991	2 581	87,6	366	12,4	2 947	100	49	1,7	497	16,9
1992	2 405	85,7	400	14,3	2 805	100	36	1,3	496	17,7
1993	2 713	88,5	352	11,5	3 065	100	34	1,1	439	14,3
1994	2 671	87,3	390	12,7	3 061	100	33	1,1	429	14,0
1995	3 083	88,5	400	11,5	3 483	100	44	1,3	456	13,1
1996	3 062	89,2	371	10,8	3 433	100	62	1,8	502	14,6
1997	2 870	89,3	346	10,8	3 213	100	52	1,6	456	14,2
1998	2 581	86,8	392	13,2	2 973	100	36	1,2	487	16,4
1999	2 460	85,3	424	14,7	2 884	100	49	1,7	576	20,0
2000	1 834	82,0	403	18,0	2 237	100	56	2,5	563	25,2
2001	1 823	83,5	361	16,5	2 184	100	55	2,5	469	21,5
2002	1 765	82,3	380	17,7	2 145	100	37	1,7	529	24,7
2003	1 842	82,4	393	17,6	2 235	100	31	1,4	446	20,0
Yhteensä – Total										
1980	5 590	85,9	921	14,1	6 511	100	531	8,2	228	3,5
1985	7 847	87,9	1 083	12,1	8 930	100	692	7,7	290	3,2
1990 ²⁾	8 505	83,8	1 648	16,2	10 153	100	615	6,1	659	6,5
1991	9 285	82,8	1 923	17,2	11 208	100	590	5,3	893	8,0
1992	9 272	84,0	1 761	16,0	11 033	100	498	4,5	863	7,8
1993	10 108	85,8	1 677	14,2	11 785	100	399	3,4	783	6,6
1994	10 735	85,6	1 804	14,4	12 539	100	494	3,9	793	6,3
1995	11 612	86,0	1 884	14,0	13 496	100	552	4,1	837	6,2
1996	11 270	86,0	1 834	14,0	13 104	100	512	3,9	843	6,4
1997	10 942	86,0	1 775	14,0	12 717	100	355	2,8	782	6,1
1998	11 003	85,4	1 884	14,6	12 887	100	416	3,2	857	6,7
1999	11 076	84,1	2 097	15,9	13 173	100	432	3,3	998	7,6
2000	9 791	83,2	1 973	16,8	11 764	100	406	3,5	993	8,4
2001	10 183	84,2	1 907	15,8	12 090	100	515	4,3	945	7,8
2002	10 060	83,4	2 009	16,6	12 069	100	503	4,2	1008	8,4
2003	10 332	83,9	1 977	16,1	12 309	100	457	3,7	920	7,5

* Tilastointi perustuu kansallisiin bibliografian Suomen kirjallisuusalan mukaisen osaston aineistoon. Tilastoinnissa on noudatettu Unescon suositusta (ks. Unescon tilastollinen vuosikirja). – Based on national bibliography data as classified by subject under Finnish literature. Statistics comply with Unesco recommendations (see Unesco Statistical Yearbook).

1) Kaunokirjallisuus sisältää proosan, lasten- ja nuortenkirjallisuuden sekä runouden. – Fiction includes prose, children's books, books for young adults and poetry.

2) Vuonna 1990 tieto kirjallisuuslajista puuttuu 250 kirjalta ja 104 pienpainatteelta. Nämä luvut sisältyvät kuitenkin kirjojen ja pienpainatteiden kokonaismääriin. Prosenttiosuus on laskettu kirjoista ja pienpainatteista, joiden kirjallisuuslaji tiedetään. – 250 books and 104 small publications had no data on type of literature in 1990. These figures are included, however, in the overall totals of books and small publications. The percentages have been calculated on the basis of books and small publications for which the type of literature is known.

Lähde – Source:

Helsingin yliopiston kirjasto: Bibliografinen osasto – Helsinki University Library: Bibliographical department

Liitetaulukko 2.3. Suomessa julkaistu kirjallisuus aihepiireittäin 1980–2003*
Appendix Table 2.3. Total number of books published in Finland 1980–2003* by subject category

Aihepiiri Category	Nimikkeitä Titles	Josta Of which															
		1980	1985	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	1.1.	1.2.	2.1.	2.2.
Yhteensä – Total	6 511	8 930	10 153	13 494	13 104	12 717	12 887	13 173	11 764	12 090	12 069	12 309	2 235	10 074	9 537	540	2 232
Yhteisötkset – General interest	297	329	307	315	325	316	253	294	224	216	210	286	61	225	205	20	61
Filosofia, psykologia – Philosophy, psychology	165	191	165	266	240	248	221	238	255	255	257	237	17	220	209	4	24
Uskonto – Religion	365	360	286	390	355	313	319	318	290	321	383	388	48	340	353	16	19
Sosiologia, tilasto – Sociology, statistics	212	233	176	234	245	285	228	233	174	187	158	186	20	166	146	8	32
Politiikka, kansantalous – Politics, national economy	564	795	776	1 026	971	977	902	892	679	680	715	698	206	492	476	29	193
Oikeus, julkinen hallinto – Law, public administration	447	625	735	952	938	992	933	944	716	847	893	941	227	714	840	50	51
Sotataito ja -tiede – Warfare, military science	69	61	68	108	109	97	118	116	81	83	107	103	5	98	97	2	4
Kasvatus – Education	381	533	539	975	828	740	709	771	557	544	563	551	117	434	460	30	61
Kansatiede, kansanrunous – Ethnology, folklore	76	98	65	90	98	85	96	112	86	69	79	67	3	64	57	4	6
Kielitiede – Linguistics	264	347	219	438	411	316	355	364	362	361	348	321	13	308	155	30	136
Matematiikka – Mathematics	180	257	840	239	288	259	255	244	152	308	254	179	60	119	102	12	65
Luonnontieteet – Natural sciences	507	683	422	973	927	924	893	925	667	748	775	759	159	600	430	25	304
Lääketiede – Medicine	351	415	1 041	669	746	738	784	778	577	624	614	694	121	573	463	18	213
Insinööritieteet, tekniikka, teollisuus – Engineering, technology, industry	614	1 063	297	1 477	1 376	1 501	1 135	1 197	825	883	906	790	148	642	577	17	196
Maa- ja metsätalous – Agriculture and forestry	204	433	117	460	465	441	429	428	337	411	362	336	95	241	280	14	42
Kotitalous – Household management	83	121	453	137	157	168	161	172	135	153	150	171	10	161	166	4	1
Liiketalous, liikenne – Business economics, transport	217	403	544	794	733	706	679	677	519	575	587	586	119	467	472	16	98
Arkkitehtuuri, taide – Architecture, art	198	330	115	719	681	639	595	624	549	600	574	722	139	583	630	38	54
Pelit, urheilu – Games, sport	54	98	368	151	126	153	151	136	116	115	119	125	22	103	114	5	6
Kirjallisuuden historia – History of literature	35	46	59	65	64	76	61	47	61	69	66	72	0	72	53	7	12
Kaunokirjallisuus – Literature	921	1 083	1 648	1 882	1 834	1 775	1 884	2 097	1 973	1 907	2 009	1 977	393	1 584	1 879	80	18
Maantiede, matkailu – Geography, travel	79	111	87	91	105	102	103	124	102	91	117	135	3	132	112	8	15
Historia, elämäkerrat – History, biographies	228	325	472	1 043	1 082	866	1 623	1 442	2 327	2 043	1 823	1 985	249	1 736	1 261	103	621
Luokittelematta ¹⁾ – Unclassified ¹⁾	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

* Sisältää myös pienpainatteet. – Includes small publications.

¹⁾ Vuodesta 1990 tiedot tuotettu Fennica CD-ROM levyllä. Vuoden 1990 levyllä 354 nimikettä, joiden luokitus puuttuu. – As of 1990 these data have been available on CD-ROM. The disk for 1990 contains 354 files for which no classification data are given.

Lähde – Source:
Helsingin yliopiston kirjasto: Bibliografinen osasto – Helsinki University Library: Bibliographical department

Liitetaulukko 2.4. Suomessa julkaistu käännöskirjallisuus alkukielen mukaan 1980–2003
Appendix Table 2.4. Translated books published in Finland 1980–2003 by source language

Alkuperäiskieli Source language	1980		1985		1990		1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003			
	Kpl	No. %	Kpl	No. %	Kpl	No. %	Kpl	No. %	Kpl	No. %	Kpl	No. %	Kpl	No. %	Kpl	No. %	Kpl	No. %	Kpl	No. %	Kpl	No. %	Kpl	No. %		
Käännökset suomen kielelle – Translations into Finnish																										
Yhteensä – Total	959	100	906	100	1563	100	1857	100	1805	100	1847	100	1995	100	2211	100	2106	100	1862	100	1928	100	1887	100		
Englanti – English	447	46,6	520	57,4	940	60,1	1196	64,4	1178	64,4	1249	67,6	1423	71,3	1534	69,4	1433	68,0	1219	65,5	1301	67,5	1182	62,6		
Ruotsi – Swedish	167	17,4	124	13,7	184	11,8	213	11,5	222	12,3	223	12,1	199	10,0	191	8,6	186	8,8	177	9,5	201	10,4	233	12,4		
Saksa – German	84	8,8	96	10,6	128	8,2	135	7,3	108	5,8	102	5,5	99	5,0	148	6,7	128	6,1	131	7,0	111	5,8	90	4,8		
Ranska – French	48	5	43	4,7	92	5,9	105	5,7	105	5,8	93	5	83	4,2	111	5,0	111	5,3	125	6,7	109	5,6	110	5,8		
Tanska – Danish	21	2,2	10	1,1	30	1,9	29	1,6	25	1,4	17	0,9	8	0,4	22	1,0	29	1,4	16	0,9	14	0,7	8	0,4		
Venäjä – Russian	47	4,9	26	2,9	40	2,6	20	1,1	24	1,3	21	1,1	16	0,8	20	0,9	21	1,0	27	1,5	18	0,9	26	1,4		
Norja – Norwegian	26	2,7	22	2,4	34	2,2	22	1,2	15	0,8	16	0,9	23	1,2	27	1,2	18	0,9	19	1,0	21	1,1	1,1	0,0	54	2,9
Italia – Italian	16	1,7	11	1,2	28	1,8	40	2,2	35	1,9	43	2,3	46	2,3	33	1,5	29	1,4	17	0,9	17	0,9	33	1,8		
Espanja – Spanish	3	0,3	6	0,7	20	1,3	16	0,9	17	0,9	19	1	8	0,4	22	1,0	25	1,2	18	1,0	19	1,0	19	1,0		
Muut ¹⁾ – Others ¹⁾	100	10,4	48	5,3	67	4,3	81	4,4	76	4,2	64	3,5	90	4,5	103	4,7	126	6	113	6,1	117	6,1	132	7,0		

Käännökset ruotsin kielelle – Translations into Swedish

Yhteensä – Total	56	100	89	100	111	100	109	100	111	100	91	100	86	100	94	100	88	100	78	100	89	100	80	100		
Suomi – Finnish	51	91,1	86	96,6	103	92,8	105	96,3	104	93,7	85	93,4	83	96,5	86	91,5	78	88,7	74	94,9	84	94,4	78	97,5		
Englanti – English	1	1,8	2	2,2	2	1,8	1	0,9	2	1,8	2	2,2	1	1,2	4	4,3	3	3,4	3	3,8	1	1,1	1	1,3		
Muut ¹⁾ – Others ¹⁾	4	7,1	1	1,1	6	5,4	3	2,8	5	4,5	4	4,4	2	2,3	4	4,3	7	8,0	1	1,3	4	4,5	1	1,3		

1) Sisältää myös käännökset useasta eri kielestä. – Includes translations from several languages.

Lähde – Source:
 Helsingin yliopiston kirjasto – Helsinki University Library. Bibliographical department

Liitetaulukko 2.5. Suomalaisen kirjallisuuden käännökset 2001–2003
Appendix Table 2.5. Translations of Finnish literature 2001–2003

Käännöskieli <i>Language of translation</i>	Käännösten lukumäärä – <i>Number of translations</i>										
	Vuosi – <i>Year</i>			Kirjallisuuslaji – <i>Field of literature</i>							Yhteensä <i>Total</i>
	2001	2002	2003	Proosa <i>Prose</i>	Lyriikka ja kansanrunous <i>Lyric poetry and folklore</i>	Näytelmät ja kuunnelmat <i>Drama and radio play</i>	Lasten ja nuorten kirjallisuus <i>Literature for children and teenagers</i>	Antologiat ja kirjallisuuslehdet <i>Anthologies and literature journals</i>	Tietokirjallisuus <i>Non-fiction</i>		
Yhteensä – <i>Total</i>	143	177	190	199	74	49	65	66	57	510	
Saksa – <i>German</i>	26	34	31	48	5	9	12	13	4	91	
Englanti – <i>English</i>	14	20	24	10	4	14	8	12	10	58	
Venäjä – <i>Russian</i>	12	18	13	10	5	6	8	7	7	43	
Ruotsi – <i>Swedish</i>	11	18	12	16	2	4	10	2	7	41	
Viro – <i>Estonian</i>	11	12	17	11	4	1	5	5	14	40	
Ranska – <i>French</i>	10	10	13	15	9	5	1	1	2	33	
Unkari – <i>Hungarian</i>	9	20	4	7	8	4	–	14	–	33	
Tšekki – <i>Czech</i>	3	5	9	13	1	1	1	–	1	17	
Hollanti – <i>Dutch</i>	6	4	6	7	7	–	–	2	–	16	
Italia – <i>Italian</i>	3	2	11	7	8	–	–	–	1	16	
Espanja – <i>Spanish</i>	5	2	5	4	2	2	1	3	–	12	
Tanska – <i>Danish</i>	3	6	1	3	–	–	6	–	1	10	
Suomi – <i>Finnish</i>	4	2	3	3	5	–	–	–	1	9	
Bulgaria – <i>Bulgarian</i>	2	1	4	3	–	1	3	–	–	7	
Latvia – <i>Latvian</i>	2	4	1	3	1	–	3	–	–	7	
Liettua – <i>Lithuanian</i>	2	1	4	4	–	–	–	2	1	7	
Puola – <i>Polish</i>	1	2	4	6	–	–	–	–	1	7	
Heprea – <i>Hebrew</i>	2	1	3	4	2	–	–	–	–	6	
Japani – <i>Japanese</i>	–	4	2	4	1	–	–	–	1	6	
Norja – <i>Norwegian</i>	3	1	2	4	–	–	1	–	1	6	
Sloveeni – <i>Slovenian</i>	1	1	4	2	2	–	1	1	–	6	
Slovakki – <i>Slovakian</i>	4	1	–	–	–	2	–	2	1	5	
Kiina – <i>Chinese</i>	1	2	1	2	–	–	–	–	2	4	
Kreikka – <i>Greek</i>	2	1	1	2	1	–	1	–	–	4	
Romania – <i>Rumanian</i>	–	1	3	3	1	–	–	–	–	4	
Ukraina – <i>Ukrainian</i>	–	1	3	3	–	–	–	–	1	4	
Serbia – <i>Serbian</i>	2	–	1	1	–	–	2	–	–	3	
Mari	–	–	2	2	–	–	–	–	–	2	
Portugali – <i>Portuguese</i>	–	1	1	–	1	–	–	–	1	2	
Vepsä – <i>Vepsian</i>	1	–	1	–	1	–	1	–	–	2	
Islanti – <i>Icelandic</i>	–	–	1	1	–	–	–	–	–	1	
Latina – <i>Latin</i>	–	–	1	–	1	–	–	–	–	1	
Orija – <i>Oriya</i>	1	–	–	–	1	–	–	–	–	1	
Persia – <i>Persian</i>	1	–	–	–	1	–	–	–	–	1	
Sorbi – <i>Sorbian</i>	–	1	–	–	–	–	–	1	–	1	
Thai – <i>Thai</i>	–	–	1	–	–	–	1	–	–	1	
Turkki – <i>Turkish</i>	–	–	1	1	–	–	–	–	–	1	
Udmurtii – <i>Udmurt</i>	1	–	–	–	1	–	–	–	–	1	
Valkovenäjä – <i>Belorussian</i>	–	1	–	–	–	–	–	1	–	1	

Lähde – *Source:*
 Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskus FILI – *Finnish Literature Information Centre FILI*

Liitetaulukko 2.6. Kirjojen nimiketuotanto kirjallisuustajittain 1985–2003*
Appendix Table 2.6. Titles produced in Finland 1985–2003 by type of literature*

Kirjallisuustaji Type of literature	1985		1990		1995		1996		1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003	
	Kpl No.	%	Kpl No.	%	Kpl No.	%	Kpl No.	%	Kpl No.	%	Kpl No.	%	Kpl No.	%	Kpl No.	%	Kpl No.	%	Kpl No.	%	Kpl No.	%
Yhteensä – Total	5 947	100	7 210	100	6 696	100	6 746	100	6 931	100	6 985	100	7 581	100	7 442	100	7 437	100	7 437	100	7 309	100
Kotimainen kaunokirjallisuus – Finnish fiction	616	10,4	647	9,0	665	9,9	609	9,0	594	8,6	615	8,8	743	10,5	779	11,2	876	11,8	883	12,1	883	12,1
Proosa – Prose	392	6,6	365	5,1	415	5,5	393	5,8	362	5,2	389	5,6	471	6,2	403	5,4	531	7,1	525	7,2	525	7,2
Lasten kirjat – Children's books	141	2,4	164	2,3	139	1,8	133	2,0	147	2,1	148	2,1	166	2,2	237	3,2	221	3,0	221	3,0	280	3,6
Nuorten kirjat – Books for young adults	83	1,4	118	1,6	109	1,4	83	1,2	85	1,2	78	1,1	106	1,4	139	1,9	124	1,7	124	1,7	98	1,3
Käännetty kaunokirjallisuus – Translated fiction	958	16,1	1 176	16,3	1 393	20,8	1 554	23,0	1 567	22,6	1 624	23,2	1 761	23,3	1 607	21,6	1 701	22,9	1 701	22,9	1 477	20,2
Proosa – Prose	471	7,9	621	8,6	520	6,9	563	8,4	598	8,6	607	8,7	608	8,0	544	7,3	603	8,1	603	8,1	553	7,6
Lasten kirjat – Children's books	362	6,1	415	5,8	595	7,8	747	11,2	845	12,2	861	12,3	981	12,9	920	12,4	903	12,1	903	12,1	754	10,3
Nuorten kirjat – Books for young adults	125	2,1	140	1,9	122	1,6	83	1,2	124	1,8	156	2,2	172	2,3	143	1,9	195	2,6	195	2,6	170	2,3
Runous, näytelmät – Poetry, plays	95	1,6	148	2,1	156	2,3	164	2,4	134	1,9	149	2,1	147	1,9	114	1,5	95	1,3	95	1,3	120	1,6
Tietokirjat – Non-fiction	1 371	23,1	1 832	25,4	1 981	29,6	2 057	30,5	2 366	34,1	2 382	34,1	2 588	34,1	2 649	35,6	2 540	34,2	2 540	34,2	2 508	34,3
Suurteokset – Encyclopaedias, reference works, etc.	52	0,9	138	1,9	143	1,9	93	1,4	66	1,0	40	0,6	45	0,6	53	0,7	62	0,8	62	0,8	93	1,3
Peruskoulukirjat – Schoolbooks for comprehensive school	1 063	17,9	1 049	14,5	1 014	13,4	1 165	17,4	1 016	14,7	993	14,2	1 017	13,4	1 137	15,3	1 001	13,5	1 001	13,5	1 179	16,1
Muut koulukirjat – Other schoolbooks	834	14,0	1 044	14,5	1 170	15,4	1 206	18,0	1 188	17,1	1 182	16,9	1 280	16,9	1 103	14,8	1 162	15,6	1 162	15,6	1 049	14,4
Uutuusien osuus nimiketuotantosta (%) – Proportion of new titles of total production (%)	53,2		51,6		53,7		54,7		55,1		55,8		57,3		56,7		53,3		53,3		53,3	

* Suomen Kustannusyhdistyksen jäsenkustantajien ilmoittama tuotanto. Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska tietoja aneaneet Suomen Kustannusyhdistyksen jäsenkustantajat eivät ole eri vuosina täysin samoja. – Production reported by members of the Finnish Book Publishers' Association. The figures for different years are not fully comparable as the number of respondents has varied from year to year.

1) Näistä ensipainoksia 3 893 ja uusia painoksia 3 416. – Of which 3,893 titles were first editions and 3,416 were reprints.

Lähde – Source:

Suomen Kustannusyhdistys – The Finnish Book Publishers' Association

Liitetaulukko 2.7. Tietokirjailijoiden koulutusala 2004
Appendix Table 2.7. Educational field of non-fiction writers 2004

Koulutusala Educational field	Vastauksia Answers	% vastanneista ¹⁾ % of persons answered ¹⁾
Yhteensä – Total	1 467	1) 132
Humanistinen – <i>Humanities</i>	384	35
Kasvatustieteellinen / opettajankoulutus – <i>Educational science / teacher training</i>	327	30
Luonnontieteellinen – <i>Natural sciences</i>	195	18
Yhteiskuntatieteellinen – <i>Social sciences</i>	185	17
Tekninen – <i>Engineering</i>	98	9
Kaupallinen – <i>Business</i>	78	7
Terveys- ja sosiaali-ala – <i>Health and welfare</i>	50	5
Taideala – <i>Arts</i>	35	3
Teologinen – <i>Theology</i>	34	3
Maa- ja metsätalousala – <i>Agriculture and forestry</i>	22	2
Oikeustieteellinen – <i>Law</i>	19	2
Yleissivistävä koulutus – <i>General education</i>	15	1
Sotilas- ja suojelu-ala – <i>Military and security</i>	15	1
Palvelu-ala – <i>Services</i>	7	1
Liikuntatiede – <i>Physical education</i>	2	0
Merenkulkua – <i>Seafaring</i>	1	0

1) Vastausten määrä ylittää vastanneiden (1 135) määrän, koska vastaajilla on useita koulutuslajeja. – *The number of answers exceeds the number of persons answered (1,135), because some persons have several kinds of education.*

Lähde – *Source:*

Kalalahti Mira (2004). Asiantuntijakirjailijat. Suomen tietokirjailijoiden jäsentutkimus 2004. – *The Finnish Association of Non-fiction writers. Member survey 2004.*

Liitetaulukko 2.8. Viimeisimmän tietokirjan kirjoittamisen rahoitustapa
Appendix Table 2.8. Mode of financing the writing of the latest non-fiction work

Rahoitustapa Mode of financing	Vastauksia Answers	% vastanneista ¹⁾ % of respondents ¹⁾
Yhteensä – Total	1 225	110
Ilman palkkiosopimuksia – <i>Without compensation agreements</i>	328	30
Kustannussopimusperusteinen rojalti ja ennakkopalkkio – <i>Royalty and advance compensation on the basis of publishing contract</i>	248	22
Eriillinen palkkiosopimus tilaustyöstä – <i>Separate payment agreement of an ordered work</i>	185	17
Apuraha – <i>Grant</i>	171	15
Virka- tai työsuhteeseen kuuluva työ – <i>Work included in employment relationship</i>	118	11
Vapaa-aika, oman työn ohella tai eläke – <i>Leisure, in addition to work or pension</i>	61	6
Omakustanne – <i>Author's edition</i>	50	5
Työsopimusperusteinen tilaustyö – <i>Ordered work on the basis of an employment contract</i>	20	2
Muu rahoitus – <i>Other financing</i>	23	2
Ei vastausta – <i>No answer</i>	21	2

1) Vastausten määrä ylittää vastanneiden (1 135) määrän, koska osa vastaajista ilmoitti useamman rahoitustavan. – *The number of answers exceeds the number of persons answered (1,135), because some persons have several modes of financing.*

Lähde – *Source:*

Kalalahti Mira (2004). Asiantuntijakirjailijat. Suomen tietokirjailijoiden jäsentutkimus 2004. – *The Finnish Association of Non-fiction writers. Member survey 2004.*

Liitetaulukko 2.9. Kirjaksi luokiteltavien elektronisten kustannustuotteiden nimikemäärä ja myynti 1995–2003*
Appendix Table 2.9. Off-line multimedia products and on-line products: number and sales of titles 1995–2003*

Nimikkeet Titles	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	Kpl – No.								
Offline-tuotteet – Off-line multimedia products	59	69	130	170	184	207	538	353	394
Oppimateriaali – Education	11	19	70	42	43	63	15	10	38
Muu asiatieto – Non-fiction	10	39	52	92	83	78	244	262	302
Fiktio, viihde – Fiction, entertainment	38	11	8	36	58	66	279	81	54
Online-tuotteet – On-line products	2	4	11	127	101	65	65	134	127
Myynti Sales	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	Mij. € – EUR million								
Offline-tuotteet – Off-line multimedia products	1,0	2,7	5,2	5,5	5,5	6,4	8,3	3,9	3,8
Oppimateriaali – Education	0,1	0,6	1,1	0,2	0,3	0,4	0,2	0,0	0,1
Muu asiatieto – Non-fiction	0,9	1,9	3,8	4,0	3,9	4,6	4,7	3,5	3,4
Fiktio, viihde – Fiction, entertainment	0,4	0,2	0,2	1,3	1,3	1,4	3,4	0,4	0,4
Online-tuotteet – On-line products	0,2	0,1	0,4	0,5	0,4	0,6	1,2	1,8	3,6

* Suomen Kustannusyhdistyksen jäsenyritysten tuotanto ja tukkuhintainen myynti. – Production and sales by members of the Finnish Book Publishers Association. Sales at distributor level.

Lähde – Source:

Suomen Kustannusyhdistys: Kirjojen tuotantotilasto. – The Finnish Book Publishers Association

Liitetaulukko 2.10. Kirjojen myynti kirjallisuudenlajeittain 1980–2003*
Appendix Table 2.10. Book sales by type of literature 1980–2003*

Kirjallisuudenlaji Type of literature	1980	1985	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	1 000 kpl – 1,000 copies											
Yhteensä – Total	23 193	20 491	24 980	23 866	26 285	25 907	26 216	27 013	28 229	28 645	27 051	26 484
Kaunokirjallisuus – Fiction	3 039	4 429	4 247	3 987	4 342	4 384	4 601	4 502	4 997	4 413	4 442	4 456
Lasten ja nuorten kirjat – Books for children and young adults	3 630	2 194	3 430	6 571	7 574	7 024	7 266	7 945	8 124	9 340	8 016	7 557
Suurteokset – Encyclopaedias, reference works, etc. }	3 718	841	865	670	890	653	503	393	402	486	366	338
Tietokirjat – Non-fiction	2 986	4 212	5 608	5 891	6 408	6 500	7 100	7 497	7 314	7 081	7 322	
Peruskoulukirjat – Schoolbooks for comprehensive school	9 193	7 482	7 006	4 287	4 410	4 457	4 297	4 189	4 308	4 423	4 533	4 405
Muut koulu- ja kurssikirjat – Other schoolbooks and textbooks	2 404	2 559	2 423	2 743	3 010	2 978	3 049	2 884	2 901	2 669	2 613	2 405
Muut – Other	1 209	–	2 796	–	168	3	–	–	–	–	–	1
	Prosentteina – Percentages											
Yhteensä – Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kaunokirjallisuus – Fiction	13	22	17	17	17	17	18	17	18	15	16	17
Lasten ja nuorten kirjat – Books for children and young adults	16	11	14	28	29	27	28	29	29	33	30	29
Suurteokset – Encyclopaedias, reference works, etc. }	16	4	3	3	3	3	2	1	1	2	1	1
Tietokirjat – Non-fiction	15	17	23	22	25	25	26	27	26	26	26	28
Peruskoulukirjat – Schoolbooks for comprehensive school	40	37	28	18	17	17	16	16	15	15	17	17
Muut koulu- ja kurssikirjat – Other schoolbooks and textbooks	10	12	10	11	11	11	12	11	10	9	10	9
Muut – Other	5	–	11	–	1	0	–	–	–	–	–	0

* Suomen Kustannusyhdistyksen jäsenkustantajien ilmoittama myynti. Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska tietoja antaneet Suomen kustannusyhdistyksen jäsenkustantajat eivät ole eri vuosina täysin samoja. – Sales reported by members of the Finnish Book Publishers' Association. The figures for different years are not fully comparable as the number of respondents has varied from year to year.

Lähde – Source:

Suomen Kustannusyhdistys – The Finnish Book Publishers' Association

Liitetaulukko 2.11. Kirjojen euomääräinen myynti kirjallisuudenlajeittain 1980–2003*
Appendix Table 2.11. Value of book sales by type of literature 1980–2003*

Kirjallisuudenlaji Type of literature	1980	1985	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	Milj. € – EUR million											
Yhteensä – Total	85	131	202	228	238	244	239	243	253	262	269	270
Kaunokirjallisuus – Fiction	12	25	33	37	38	34	32	33	36	37	38	37
Lasten ja nuorten kirjat – Books for children and young adults	6	8	13	28	27	28	30	33	36	41	41	39
Suurteokset – Encyclopaedias, reference works, etc. }	31	21	29	25	23	21	20	17	16	15	18	19
Tietokirjat – Non-fiction		27	49	75	77	89	85	87	87	89	91	96
Peruskoulukirjat – Schoolbooks for comprehensive school	20	30	39	33	37	39	37	38	40	43	45	45
Muut koulu- ja kurssikirjat – Other schoolbooks and textbooks	7	14	19	30	33	34	35	34	36	35	35	35
Muut – Other	9	7	20	–	3	–	1	0	1	2	1	0
	Prosentteina – Percentages											
Yhteensä – Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kaunokirjallisuus – Fiction	14	19	16	16	16	14	13	14	14	14	14	14
Lasten ja nuorten kirjat – Books for children and young adults	7	6	6	12	11	12	13	14	14	16	15	14
Suurteokset – Encyclopaedias, reference works, etc. }	36	16	15	11	10	9	8	7	6	6	7	7
Tietokirjat – Non-fiction		20	24	33	32	37	36	36	35	34	34	36
Peruskoulukirjat – Schoolbooks for comprehensive school	24	23	19	14	15	16	15	16	16	16	17	17
Muut koulu- ja kurssikirjat – Other schoolbooks and textbooks	8	11	9	13	14	14	15	14	14	13	13	13

* Suomen Kustannusyhdistyksen jäsenkustantajien ilmoittama myynti. Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska tietoja antaneet Suomen kustannusyhdistyksen jäsenkustantajat eivät ole eri vuosina täysin samoja. Sales reported by members of the Finnish Book Publishers' Association. The figures for different years are not fully comparable as the number of respondents has varied from year to year.

1) Sisältää myynnin kirjakaupoille, Kirjavälitykselle, tavarataloille, kirjakerhoille ym. seuraavalle jakeluportaalille kustantajahintaisena, myös Suuren Suomalaisen Kirjakerhon kuukauden kirjan myynnin. – Includes sales to bookshops, to the Kirjavälitys wholesaler, to department stores, to book clubs and other resellers at publisher's prices, including the book of the month at the Great Finnish Book Club.

2) Sisältää kustantajien myynnin suoraan loppukäyttäjälle (ei kerhomyyntiä) kuluttajahintaisena. – Includes publisher sales direct to readers (not book club sales) at retail prices.

Lähde – Source:

Suomen Kustannusyhdistys – The Finnish Book Publishers' Association

Liitetaulukko 2.12. Myydyimmät kirjat 2003 *
Appendix Table 2.12. Best-selling books in Finland 2003 *

Tekijä Author	Teos Title	Kustantaja Publisher	Myynti Sales
			Kpl – Copies
A. Kotimaiset kaunokirjat ¹⁾ – Finnish fiction ¹⁾:			
1. Remes, Ilkka	Ikiyö	WSOY	135 200
2. Hietamies, Laila	Siellä jossakin	Otava	70 500
3. Hietamies, Laila	Koivu ja tähti	Otava	57 800
4. Paasilinna, Arto	Liikemies Liljeroosin ilmaivat	WSOY	51 300
5. Utrio, Kaari	Ruma kreivitär	Tammi	38 300
B. Käännetyt kaunokirjat ¹⁾ – Translated foreign fiction ¹⁾:			
1. Mankell, Henning	Ennen routaa	Otava	79 700
2. Cornwell, Patricia	Raatokärpänen	Otava	67 700
3. Marklund, Liza	Punainen susi	Otava	55 200
4. Gerritsen, Tess	Taidonnäyte	Otava	40 100
5. Harris, Joanne	Suolaista hiekkaa	Otava	37 700
C. Lasten- ja nuortenkirjat, sarjakuvat (kotimaiset ja käännetyt) – Literature for children and adolescents, comics books (Finnish and translated):			
1. Disney, Walt	Aku Ankan taskukirja 285: Hui Hai (tupla)	Sanoma Magazines	74 200
2. Disney, Walt	Aku Ankan taskukirja 281: Kerran kuussa (tupla)	Sanoma Magazines	73 000
3. Disney, Walt	Aku Ankan taskukirja 287: Totta vai tarua	Sanoma Magazines	71 300
4. Kunnas, Mauri	Seitsemän koiraveljestä	Otava	67 100
5. Disney, Walt	Aku Ankan taskukirja 286: Merten kauhu	Sanoma Magazines	67 000
D. Tietokirjat ¹⁾ – Non-fiction ¹⁾:			
1.	Guinness World Records 2004	Sanoma Magazines	61 900
2.	Mitä missä milloin 2004	Otava	60 200
3. Kurki-Suonio, Ilmo (toim. – ed.)	Korttipelit	Otava	55 000
4. Pojanluoma, Riitta	Perinnemakuja maakunnista	Tammi	52 000
5. Vahtola, Jouko	Suomen historia	Otava	46 400
E. Taskukirjat – Paperbacks:			
1. Lehtolainen, Leena	Kun luulit unohtaneesi	Tammi/Loisto	17 000
2. ElRamly, Ranya	Auringon asema	Otava	15 200
3. Marklund, Liza	Prime time	Otava/Loisto	14 000
4. Vuorinen, Juha	Juoppohullun päiväkirja	Like	14 000
5. Remes, Ilkka	Uhrilento	WSOY/Loisto	13 900

* Sisältää sekä kauppa- että kirjakerhomyyntin sekä kustantajien myyntin suoraan loppukäyttäjille. Ei sisällä sarjakuvakirjoja, oppikirjoja, Raamattuja eikä virsikirjoja. – Includes both bookshop and club sales as well as sales by publishers to end users. Excludes sales of comic books, school and text books, Bibles and hymnals.

¹⁾ Ei sisällä taskukirjoja. – Excludes paperbacks.

Lähde – Source:

Suomen Kustannusyhdystys – The Finnish Book Publishers' Association

Liitetaulukko 2.13. Kirjallisuuden myynti kanavittain 1997–2003 *
Appendix Table 2.13. Marketing channels of books 1997–2003 *

Myyntikanava Marketing channel	1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003	
	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%
Yhteensä – Total	387 550	100	396 500	100	415 200	100	446 600	100	453 400	100	474 000	100	479 200	100
Kirjakaupat – Bookshops	142 750	37	143 500	36	147 900	36	161 000	36	168 700	37	177 500	37	182 500	38
Posti-, suora- ja kirjakerhomyynti – Direct and postal sales and book clubs	131 300	34	126 800	32	132 200	32	136 100	31	134 900	30	139 000	29	135 700	28
Erikoistuneet jälleenmyyjät – Specialised distributors	35 600	9	43 500	11	44 800	11	51 200	12	51 600	11	58 300	12	55 300	12
Tavaratalot ja supermarketit – Department stores and supermarkets	39 800	10	35 800	9	40 400	10	42 900	10	44 000	10	41 200	9	43 000	9
Muut jakelutiet – Other distribution channels	38 100	10	46 900	12	49 900	12	55 400	12	54 200	12	58 000	12	62 700	13

* Arvonlisäverollinen vähittäismyynti. – Sales at consumer level including VAT.

Lähteet – Sources:

Tilastokeskus – Statistics Finland

Kirjakauppaliitto – The Booksellers' Association of Finland

Liitetaulukko 2.14. Suurimmat kirjakerhot 2004
Appendix Table 2.14. Biggest book clubs 2004

Omistaja <i>Owner</i>	Kerho <i>Book club</i>	Perustettu <i>Established</i>	Jäseniä yhteensä <i>Members total</i>
Otava – Kuvalehdet	Suuri Suomalainen Kirjakerho – <i>The Great Finnish Book Club</i>	1969	300 000
	Koululaisen Kirjklubi	1995	
	Metsästys ja Kalastus Kirjklubi	1995	
	Book Avenue	1998	
	Leppäkerttu	2000	
WSOY	Johanna	1971	200 000
	Uudet Kirjat	1980	
	Uppo-Nalle	2001	
Sanoma Magazines Finland	Lasten Oma Kirjakerho	1975	98 000
	Merkurius	1995	
	Sisters Club	1999	
Tammi	Lasten Parhaat Kirjat	1987	57 000
Valitut Palat – <i>Reader's Digest</i>	Kirjavaliot	1976	..

Lähteet – *Sources:*
 Yritysten toimintakertomukset ja omat ilmoitukset – *Enterprise annual reports and other enterprise data*

Liitetaulukko 2.15. Kirjakauppojen ja antikvariaattien määrät 1980–2002
Appendix Table 2.15. Number of bookshops and second-hand bookshops 1980–2002

Vuosi <i>Year</i>	Kirjakauppoja ¹⁾ <i>Bookshops</i>	Antikvariaatteja <i>Second-hand bookshops</i>
1980	474	161
1982	468	153
1984	504	165
1986	481	189
1988	484	215
1989	478	210
1990	483	229
1991	462	218
1992	431	220
1993	413	200
1994	406	192
1995	402	189
1996	393	195
1997	402	208
1998	387	197
1999	380	183
2000	380	178
2001	382	185
2002	375	176

1) Lisäksi monissa kaupan keskusliikkeiden tavarataloissa on kirjaosastoja. Niiden määrä ja laajuus vaihtelee. – *Many major department stores also have books sections. The number and scope of these varies.*

Lähde – *Source:*
 Tilastokeskus, Yritysrekisteri – *Statistic Finland, Business Register*

Liitetaulukko 2.16. Vuoden kallein Bibliofiilien Seuran kirjahuutokaupoissa myyty kirja 1995–2003*
Appendix Table 2.16. The most expensive book of the year sold at the book auctions of Bibliofiilien Seura 1995–2003*

Vuosi Year	Tekijä Author	Teos Work	Julkaisupaikka ja -vuosi Place and year of publication	Myyntihinta (€) Hammer price (€)
1995	Carl Axel Gottlund	Otava I–III	I–II: Tukholma 1831–1832; III: Helsinki 1929	2 708
	Mika Waltari	Yö yli Euroopan	Helsinki 1937	875
2000	Elias Lönnrot	Kalevala taikka Wanhoja Karjalan Runoja Suomen kansan muinosista ajoista I–II	Helsinki 1835	1 631
2001	Anatole de Demidoff	Voyage dans la Russie Méridionale & la Crimée, par la Hongrie, la Valachie & la Moldavie exécuté en 1837	Pariisi 1848	1 177
2002	Christfrid Canander	Mythologia Fennica	Turku 1789	800
2003	Jutikkala Eino & Nikander Gabriel (toim. – ed.)	Suomen kartanot ja suurtilat I–III	Helsinki 1939–1945	520

* Vuosina 1996–1998 ei pidetty Bibliofiilien Seuran kirjahuutokauppoja. – No book auctions were held by the Bibliofiilien Seura in 1996–1998.

Lähde – Source:
Bibliofiilien Seura ry. www.bibliofiilenseura.fi

Liitetaulukko 2.17. Bibliofiilien Seuran kirjahuutokaupoissa mydyt kalleimmat antikvaariset kohteet 2003
Appendix Table 2.17. Highest-priced antiquarian lots sold at Bibliofiilien Seura book auctions 2003

Tekijä Author	Kohde Lot	Julkaisupaikka ja -vuosi Place and year of publication	Myyntihinta (€) Hammer price (EUR)
Jutikkala Eino & Nikander Gabriel (toim. – ed.)	Suomen kartanot ja suurtilat I–III	Helsinki 1939–1945	520
Greco Gioachino	Le Jeu des Eschets	Paris 1714	360
..	Suomen kansanvaltuuskunnan ehdotus Suomen valtiosäännöksi	Helsinki 1918	200
Mannerheim Carl Gustaf	Matka Aasian halki I–II	Helsinki 1940–1941	180
Simberg Hugo & Simberg Guido (teksti – text)	Akvarelleja – Akvareller. 20 akvarellia – 20 watercolours	1917	170

Lähde – Source:
Bibliofiilien Seura ry.

Liitetaulukko 2.18. Kotimaisia kirjallisuuspalkintoja (palkinto vähintään 10 000 euroa)
Appendix Table 2.18. Finnish literary awards (value of prize at least EUR 10,000)

Palkinto Award	Jakaja Awarding authority	Taajuus Frequency	Palkintosumma (€) Value of prize (€)
Aleksis Kivi -palkinto – Aleksis Kivi prize	Suomalaisen Kirjallisuuden Seura SKS – Finnish Literature Society	Joka 3. vuosi – Every 3 years	13 000
Eeva Joenpelto -palkinto – Eeva Joenpelto prize	Lohjan kaupunki – Town of Lohja	Joka 3. vuosi – Every 3 years	13 000
Finlandia-palkinto – Finlandia Prize	Suomen Kirjasäätiö – Finnish Book Foundation	Vuosittain – Annually	26 000
Finlandia Junior – Finlandia Junior Prize	Suomen Kirjasäätiö – Finnish Book Foundation	Vuosittain – Annually	26 000
Helsingin Sanomien kirjallisuuspalkinto – Prize for literature of the Helsingin Sanomat newspaper	Helsingin Sanomat	Vuosittain – Annually	12 500
Kalevi Jäntin palkinto – Kalevi Jäntti prize	Kalevi Jäntin rahasto – Kalevi Jäntti fund	Vuosittain – Annually	12 500
Kirjallisuuden valtionpalkinto ¹⁾ – State Prize for Literature ¹⁾	Valtion kirjallisuustoimikunta – National Council for Literature	Vuosittain – Annually	13 000
Kääntäjien valtionpalkinto – State prize for translators	Valtion kirjallisuustoimikunta – National Council for Literature	Vuosittain – Annually	13 000
Lauri Jäntin palkinto – Lauri Jäntti prize	Lauri Jäntin säätiö – Lauri Jäntti foundation	Vuosittain – Annually	10 000
Olvi-säätiön kirjallisuuspalkinto – Prize for literature of the Olvi foundation	Olvi-säätiö – Olvi foundation	Vuosittain – Annually	12 600
Runeberg-palkinto – Runeberg prize	Sanomalehti Uusimaa, Suomen Kirjailijaliitto, Suomen Arvostelijain Liitto, Porvoon kaupunki ja Finlands Svenska Författareförening – The Uusimaa newspaper, the Union of Finnish Writers, the Union of Finnish Critics, the City of Porvoo and the Society of Swedish Authors in Finland	Vuosittain – Annually	10 000
Tieto-Finlandia -palkinto – A prize for the best non-fiction book of the year	Suomen Kirjasäätiö – Finnish Book Foundation	Vuosittain – Annually	26 000
Tollanderin palkinto – Tollander prize	Svenska litteratursällskapet	Vuosittain – Annually	18 000
Valtion ulkomainen kääntäjäpalkinto – A State prize for foreign translators	Opetusministeriö – Ministry of Education	Vuosittain – Annually	10 000
WSOY:n kirjallisuussäätiön palkinto – Prize for literature of the literature society of the WSOY publishing company	WSOY	Vuosittain – Annually	Vaihteleva rahasumma ²⁾ – Varying cash award ²⁾

1) Vanhin suomalainen kirjallisuuspalkinto: jaettu vuodesta 1865 alkaen, jaettu vuosittain 1898 alkaen. – *The oldest literary prize in Finland, awarded since 1865, annually since 1898.*

2) 42 000 euroa vuonna 2004. – *EUR 42,000 in 2004.*

Lähteet – Sources:

www.kirjavalitys.fi/palkintoja

Palkintojen jakajien omat ilmoitukset – *Reports of awarding authorities*

Liitetaulukko 2.19. Merkittävimmät suomalaiset taide- ja kulttuurilehdet 2004 *
Appendix Table 2.19. Major Finnish art and cultural magazines 2004 *

Lehti Magazine	Nume- roita/ vuosi Issues / year	Virallinen levikki 2003 ¹⁾ Circulation 2003 ¹⁾	Painos keskimäärin Average print run	Tilaaaja Subscribers	Ilmestyy myös Interne- tissä Published on the Internet	Julkaisija (kustantaja) Publisher	Valtion tuki 2003 (€) ²⁾ 2003 State support (€) ²⁾
Aakusti	4-5	-	400	..	x	Savon kielen seura ry. – Savo Language Association	1 200
Ad Lucem*	4	-	500	200	-	Finlands kristliga studentförbund FKS r.f.	5 000
Afsana*	2	-	150	130	-	Afsana ry.	-
ARK – Arkkitehti*	6	4 558	5 300	4 600	-	Suomen Arkkitehtiiliitto – Finnish Association of Architects	-
Arttu*	4	-	4 000 – 8 000	2 570	x	Taideteollinen korkeakoulu – University of Art and Design Helsinki	-
Astra Nova*	..	-	Utgivareföreningen för tidningen Astra Nova ry.	3 000
Bibliophilos	4	-	1 600	1 400	-	Bibliofiilen Seura ry.	2 500
BN – Blues News*	6	-	1 200	800	-	Suomen Afroamerikkalaisen Musiikin Yhdistys SAMY ry. – Finnish Blues Society (FBS)	3 400
Books from Finland*	4	-	2 800	1 350	-	Suomalaisen kirjallisuuden seura – Finnish Literature Society	-
Como	12	-	75 000	1 500	-	Como Media Oy	-
DVD Hohto	6	-	15 000 – 20 000	..	-	Hohto Publishing Oy	-
Enhörningen	2	-	250	..	x	Ben Roimola	-
Ensimmäiset Kansat*	4	-	1 000	300	-	Uhanalaisten kansojen ja kulttuurien puo- lesta Fjärde Världen ry. – Association for Endangered Peoples and Cultures	1 500
Episodi	7	-	12 000	2 500	-	Como Media Oy	-
Filmihullu*	6	-	2 000	1 750	-	Filmihullu ry.	30 000
Filmjournalen*	4	-	750	250	-	Finlandssvenskt filmcentrum rf. – FS Film Center	12 000
Finnzine*	4	-	200	50	-	Tieteiskulttuuriyhdistys	500
Fiolen min	4	-	850	670	-	Finlands Svenska Spelmansförbund	-
Folkdansaren	6	-	1 400	1 000	-	Finlands Svenska Folkdansring – Finnish-Swedish Folkdance Association	-
Form Function Finland*	4	-	5 000	2 400	-	Suomen Taideteollisuusyhdistys ry., Design Forum Finland – Finnish Society for Crafts and Design, Design Forum Finland	-
Friiti	6	-	1 500	1 500	x	Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oyj	6 000
Glorian Antiikki	5	33 760	45 000	..	-	Sanoma Magazines Finland Oy Ltd.	-
Grane*	2	-	200	..	-	Richard Wagner -kulttuuriyhdistys ry. – Richard Wagner -Kulturverband	-
Hamara	6	-	7 000	2 000	-	Rumbapress Oy.	-
Hembygden	5	-	11 000	Finlands Svenska Hembygdsförbund	-
Hiidenkivi*	6	-	10 000	9 500	-	Suomen Kotiseutuliitto, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura SKS, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus – Finnish Association for Local Culture and Heritage, Finnish Literature Society	-
Hohto	6	-	10 000 – 15 000	..	-	Hohto Publishing Oy	-
Image*	10	-	25 000 – 45 000	n. – ca. 10 000 – 15 000	-	Image Kustannus Oy – Image Publishing Ltd.	-
Inferno Magazine	6-9	-	5 000 – 10 000	500 – 2 000	-	Inferno ry.	-
Jazzrytmit	7	-	5 000	1 300	-	Jazzaimaa ry.	2 500
Kajastus*	6	-	3 000	2 000	-	Näkövammaisten kulttuuripalvelu ry.	-
Kaltio*	6	-	2 000	..	x	Kaltio ry.	22 000

Liitetaulukko 2.19. Jatkuu – Appendix Table 2.19. Cont.

Lehti Magazine	Nume- roita/ vuosi Issues / year	Virallinen levikki 2003 ¹⁾ Circulation 2003 ¹⁾	Painos keskimäärin Average print run	Tilaa- jia Subscribers	Ilmestyy myös Interne- tissä Published on the Internet	Julkaisija (kustantaja) Publisher	Valtion tuki 2003 (€) ²⁾ 2003 State support (€) ²⁾
Kameralehti	12	⁵⁾ 10 139	⁵⁾ 13 500 – 14 000	8 500	–	Kameraseura ry.	–
Kanava	8–9	6 058	6 500 – 7 000	n.–ca. 6 000	–	Suomalaisuuden liitto ry. ym. (Yhtyneet Kuvalehdet Oy) – Finnish Alliance et al. (Uni- ted Magazines Ltd.)	6 500
Kantele*	4	–	1 600	1 300	–	Kanteleliitto ry. – The Kantele Association	1 700
Keräilyn maailma	6	–	4 000	2 300	–	SF-Keräilykansio Oy	–
Kirjasto*	8	–	⁴⁾ 5 500	3 800	x	Suomen kirjastoseura ry. – Finnish Library Association	20 000
Kirjo*	4	–	400	300	–	Kirjallisuus- ja kulttuuriseura Kirjo ry.	1 600
Kontur*	..	–	–
Kritiikin Uutiset*	4	–	1 200	910	–	Suomen Arvostelijain Liitto ry. – Finnish Critics' Association	5 000
Kulttuurihaitari	4	–	Tilma Mediat Oy	5 000
Kulttuurintutkimus*	4	–	750	437	–	Jyväskylän yliopisto / Nykykulttuurin tutkimusyksikkö, Kulttuurin tutkimuksen verkosto (JY:n kirjaston julkaisu-yksikkö) – University of Jyväskylä / Research Unit for Contemporary Culture (Jyväskylä University Library)	1 700
Kulttuurivihkot*	6	–	1 200 – 1 500	..	x	Domirola Oy	12 000
Kvartetten	..	–	Finlands Svenska Manssångarförbund – Union of Swedish Male Voice Choirs in Fin- land	–
Källan	2–3	–	3 500	2 000	x	Svenska Litteratursällskapet i Finland – Society of Swedish Literature in Finland	–
Laboratorium för folk och kultur*	4	–	400	130	–	Brages Pressarkiv, Föreningen Brages sek- tion för folklivsforskning – Ethnological Section of the Brage Society	–
Laiva*	4	–	1 000	n. – ca. 500	–	Suomen Laivahistoriallinen Yhdistys SLHY ry. – The Ship Historical Society of Finland	–
Legolas*	4	–	350	250	–	Helsingin Akateemiset Tolkienistit ja Suomen Tolkien-seura – The academic Tolkien enthusiasts in Helsinki and the Finnish Tolkien Society	–
Lehtiset	4	–	900	780	–	Suomen Elokuva- ja Videotyöntekijäin Liitto SET ry. – The Finnish Film and Video Employees	10 000
Logos*	6	–	320	242	–	Ortodoksinen Opiskelijaliitto ry. – Orthodox Student Association	–
LUKUfiilis*	4	–	1 500	950	–	Lukukeskus ry. – The Reading Centre	10 500
Lumooja*	4	–	400	180	–	Kirjoittajayhdistys Kapustarinta ry.	1 700
Luontokuva	4	–	2 150	1 780	–	Suomen luonnonvalokuvaajat ry. – The Finnish Nature Photographers' Association	5 000
Lähikuva*	4	–	400	400	–	Lähikuva-yhdistys ry. ym. – Lähikuva association et al.	10 000
Mi*	2	–	2 000 – 4 000	..	–	Lahden ammattikorkeakoulu Muotoiluinsti- tuutti – Lahti Polytechnic Institute of Design	–
Modin	6	–	6 000 – 12 000	..	–	Muotikaupan liitto – The Association of Fashion Retailers in Finland	–
Muotimaailma – Muodin ammattilehti	6	–	5 100	3 500	–	Muotimaailma Oy	–
Muotimaailma – Muodin erikoislehti kuluttajille	4	–	55 000	–	–	Muotimaailma Oy	–

Liitetaulukko 2.19. Jatkuu – Appendix Table 2.19. Cont.

Lehti Magazine	Nume- roita/ vuosi Issues/ year	Virallinen levikki 2003 ¹⁾ Circulation 2003 ¹⁾	Painos keskimäärin Average print run	Tilaa- jia Subscribers	Ilmestyy myös Interne- tissä Published on the Internet	Julkaisija (kustantaja) Publisher	Valtion tuki 2003 (€) ²⁾ 2003 State support (€) ²⁾
Muoto*	6	-	Teollisuustaitteen liitto Ornamo ry. (Image Kustannus Oy) – Finnish Association of Designers Ornamo (Image Publishing Ltd.)	3 000
Musa.fi	6	-	20 000	..	-	(Karprint Ky Eero Ahola)	-
Music & Mission	..	⁶⁾ 2 133	Kustannus Oy Kotimaa	8 000
Musiikin Suunta*	4	-	400	218	-	Suomen etnomusikologinen seura ry. – Finnish Society for Ethnomusicology	4 000
Musta Taide	4-5	-	1 200 – 2 500	1 100	-	Kustannusosakeyhtiö Musta Taide – Publishing company Musta Taide	25 000
Neliö*	..	-	-
Nuori Voima*	6	-	1 000	604	-	Nuoren Voiman Liitto ry.	14 000
Nya Argus	10	-	950	630	-	Garantiföreningen för Nya Argus rf.	8 400
Onnimanni*	4	-	1 100	840	-	Suomen Nuorisokirjallisuuden Instituutti – The Finnish Institute for Children's Literature	11 000
PäpMagazine	6	-	16 000	..	-	Oy Modabox Ltd.	-
Parnasso	7	4 145	5 000 – 5 500	n.–ca. 3 500	-	Yhtyneet Kuvalehdet Oy. – United Magazines Ltd.	10 000
Peili*	4	-	Elokuva- ja televisiokasvatuksen keskus ry. – Film and Television Education Centre	15 000
Peilikuva – Spegelbild*	4	-	Porvoon Kirjoittajat ry.	4 000
Pikseli – digikuvauksen erikoislehti	12	-	7 500	n.–ca. 3 000	-	(MMG Monimedia Group Oy)	-
Portti*	4	-	1 900	1 500	-	Tampereen Science Fiction Seura ry. – The Science Fiction Society of Tampere	15 000
Posse*	4	-	4 000 – 10 000	..	-	Fried Design	-
PTAH*	2	-	1 200	450	-	Alvar Aalto Akatemia – Alvar Aalto Academy	-
Repliikki	4	-	1 150	900	-	Suomen Harrastajateatteriliitto ry. – The Amateur Theatre Association of Finland	3 000
Resonans	4	-	5 500	5 500	-	Finlands Svenska Sång- och Musikförbund – The Finnish-Swedish Choral and Music Association	-
Respons	4	-	1 475	1 300	-	Finlands Svenska Psykosociala Centralförbund rf.	1 500
Riffi	6	-	Idemco Oy.	-
Rondo–Classica*	10	6 539	12 000	10 000	-	Musiikkikustannus Rondo Oy	15 000
Rumba – rockin ajankohtaislehti	24	-	10 000	5 000	-	Rumbapress Oy.	15 000
Rutjanlinna*	4	-	1 000 – 1 500	750	x	Arto Paasilinnan Seura ry. – Arto Paasilinna society	-
Ruumiin kulttuuri*	4	-	Suomen Dekkariseura ry. – The Finnish Whodunnit Society	7 000
Rytmi	7	-	10 000 – 20 000	..	x	Rytmimedia Oy.	5 000
Sarjainfo*	4	-	1 100	819	-	Suomen Sarjakuvaseura ry. – The Finnish Comics Society	11 000
Sibis*	4	-	2 600	520	..	Sibelius-Akatemia – Sibelius Academy	-
Soul Express	4	-	500	220	x	Suomen Soul-Yhdistys ry. – Soul Society of Finland	2 000
Soundi	11	-	25 000 – 36 000	n.–ca. 20 000	-	A-Lehdet	-
Stylus – Taidekasvatuslehti*	2	-	900 – 1 100	857	-	Kuvataideopettajaliitto ry. – Association for Art Teachers in Finland	-
Sulasol	5	-	12 000	11 600	x	Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto SULASOL ry. – Finnish Amateur Musicians' Association SULASOL	3 000

Liitetaulukko 2.19. Jatkuu – Appendix Table 2.19. Cont.

Lehti Magazine	Nume- roita/ vuosi Issues / year	Virallinen levikki 2003 ¹⁾ Circulation 2003 ¹⁾	Painos keskimäärin Average print run	Tilaaaja Subscribers	Ilmestyy myös Interne- tissä Published on the Internet	Julkaisija (kustantaja) Publisher	Valtion tuki 2003 (€) ²⁾ 2003 State support (€) ²⁾
Synkooppi*	4	–	330	280 – 290	x	Helsingin yliopiston musiikkiteiden opiskelijoiden ainejärjestö Synkooppi ry. – Synkooppi, organisation of the students of musicology at the University of Helsinki	1 200
Taide*	6	–	4 600	4 300	–	(Kustannus Oy Taide Art Publishers)	29 000
Taite – runouslehti*	4	–	330–350	195–205	–	TAI-teos	1 700
Taiteen maailma*	4	–	1 000	150	–	Joukkoviestintä Oy.	–
Taito – Suomalaisen käsityön lehti*	6	–	Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry. – The Finnish Arts and Crafts Organization (Stellatum Oy.)	–
Takoja*	4	–	900	750	–	Suomen antroposofinen liitto ry. – Anthroposophical Society in Finland	3 300
Tanssi*	4	–	1 400	1 100	x	Tanssin Tiedotuskeskus ry. – Information Centre for Dance in Finland	14 000
Teatteri*	8	–	3 000	2 600	–	Kustannusosakeyhtiö Teatteri	30 000
Teatterikorkea*	2	–	3 500	–	x	Teatterikorkeakoulu – Theatre Academy of Finland	–
Toinen Vaihtoehto*	12	–	1 000	800	–	Toinen Vaihtoehto	–
Tuli & Savu*	4	–	1 000	500	–	Runoyhdistys Nihil Interit ry. – Poetry Association Nihil Interit	1 000
Työryyry Tyllerö*	4–5	–	900	800	–	Cultura Oy Ltd.	12 000
Tähtivaeltaja*	4	–	1 600	1 250	–	Helsingin Science Fiction Seura ry. – Helsinki Science Fiction Association	–
Vinski*	4	–	3 000	1 587	–	Lukukeskus – The Reading Centre	–
Visio*	8	–	4 500	3 200	–	Stellatum Oy – Stellatum Inc.	–
Z*	6	– ³⁾	3 800 – 5 500	..	x	Seksuaalinen tasavertaisuus SETA ry.	10 000

* Sisältää Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:n jäsenistön kulttuurilehdet (merkitty tähdellä), valtion tukea saaneet kulttuurilehdet, suomenruotsalaiset kulttuurilehdet (www.hurrar.net) sekä Lehtipisteen lehtiluettelossa 2004 mainitut kulttuurilehdet. – Includes cultural magazines and journals which are members in Kultti, The Finnish Association of Culture, Debate and Science Magazines (marked with an asterisk), cultural magazines and journals receiving State support, Swedish cultural magazines and journals in Finland (www.hurrar.net) and those included in the Lehtipiste catalogue of magazines and journals 2004.

1) Levikintarkastus Oy:n tarkastama levikki. – Circulation checked by the Finnish Audit Bureau of Circulations.

2) Opetusministeriö jakoi vuonna 2003 kulttuurilehtitukea yhteensä 757 000 euroa. Lisäksi valtion elokuvataidetoimikunta myönsi elokuvalehtien tukemiseen 81 200 euroa. – In 2003 the Ministry of Education support to cultural magazines accounted for a total of EUR 757,000. In addition, the National Council for Cinema support to film magazines accounted for a total of EUR 81,200.

3) Numero 1:n painos 30 000. – Print run of the first issue 30,000.

4) Erikoisnumeroiden painosmäärä noin 10 000. – Print run of special issues ca. 10,000.

5) Levikki vuodelta 2002. Numero 3–4:n painos 20 000. – Circulation as of 2002. Print run of the issue 3–4 20,000.

6) 2001-tieto. – 2001 data.

Lähteet – Sources:

Lehtien omat ilmoitukset – Reports of the magazines

Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry – The Finnish Association of Culture, Debate and Science Magazines: www.kultti.net

Lehtiluettelo 2004. Vantaa: Rautakirja OYJ Lehtipiste: www.lehtipiste.fi

www.hurrar.net

Levikintarkastus Oy – The Finnish Audit Bureau of Circulations: www.levikintarkastus.fi

Opetusministeriö – Ministry of Education

Liitetaulukko 2.20. Yleisten kirjastojen pää-, sivu- ja laitoskirjastot sekä niiden henkilöstö 1980–2003
Appendix Table 2.20. Main public libraries, branch libraries and institutional libraries, and library staff 1980–2003

Vuosi Year	Kirjastot – Libraries				Henkilöstö ¹⁾ – Staff ¹⁾		
	Pääkirjastoja Main libraries	Sivukirjastoja Branch libraries	Laitoskirjastoja Institutional libraries	Yhteensä Total	Kirjastoautoja / -veneitä Mobile libraries	Kirjastovaroilla palkattu Paid by library funds	Muilla varoilla pal- kattu Paid by non- library funds
Henkilötyövuosia – Person years							
1980	464	1 608	219
1985	461	1 544	234
1986	461	877	205	1 543	234
1987	461	623	205	1 289	235	4 376	..
1988	461	563	204	1 228	233	4 444	..
1989	460	535	203	1 198	231	4 527	..
1990 ¹⁾	444	510	197	1 151	232	4 596	..
1991	444	486	195	1 125	234	4 612	..
1992	444	469	194	1 107	232	4 480	..
1993	1 025	222	4 378	..
1994	998	220	4 280	..
1995	985	215	4 240	..
1996	439	437	130	1006	214	4 249	935
1997	436	429	127	992	210	4 232	874
1998	436	417	117	970	208	4 193	704
1999	436	401	111	948	203	4 156	613
2000	436	401	99	936	202	4 174	591
2001	432	463	94	989	200	4 205	582
2002	431	463	92	986	198	4 217	601
2003	429	458	81	968	192	4 230	627

1) Vuodesta 1990 lähtien Ahvenanmaa ei mukana tilastossa. Henkilötyövuodet kaikilla vuosilla ilman Ahvenanmaata. – Excluding the province of Åland from 1990 onwards.
 Person years exclude Åland in all years.

Lähteet – Sources:
 Opetusministeriö: Kirjastot. – Ministry of Education: Statistics on libraries.
 Kirjastot (Libraries). Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu Oy.
<http://tilastot.kirjastot.fi>

Liitetaulukko 2.21. Yleisten kirjastojen lainaajat ja lainat 1987–2003*
Appendix Table 2.21. Borrowers and loans from public libraries 1987–2003*

Vuosi Year	Lainaajia – Borrowers		Paikallislainoja – Local loans			Yhteensä Total	Asukasta kohti Per resident	Lainaajaa kohti Per borrower
	1 000	% väestöstä % of population	Josta kirja- lainoja Of which book loans	Muuta aineistoa Other materials	Saadut kaukolainat ¹⁾ Interlibrary loans received 1)			
			1 000				Kpl – No.	
1987	2 162	43,8	80 389	6 598	96	87 082	17,7	40,3
1988	2 162	43,7	78 669	7 912	107	86 688	17,5	40,1
1989	2 191	44,1	76 710	9 279	118	86 107	17,3	39,3
1990	2 199	44,1	75 085	10 630	131	85 845	17,2	39,0
1991	2 281	45,5	76 023	13 217	153	89 392	17,8	39,2
1992	2 405	47,7	80 806	15 582	164	96 552	19,1	40,2
1993	2 473	48,8	82 228	16 693	155	99 075	19,6	40,1
1994	2 488	48,9	84 066	17 792	152	102 010	20,0	41,0
1995	2 507	49,1	81 634	20 264	166	102 064	20,0	40,7
1996	2 484	48,4	82 892	21 277	191	104 408	20,3	42,0
1997	2 516	48,9	81 011	21 128	188	102 327	19,9	40,7
1998	2 466	47,8	78 383	21 946	197	100 527	19,6	40,8
1999	2 417	46,7	75 895	23 158	215	99 268	19,3	41,1
2000	2 417	46,6	77 281	24 690	226	102 197	19,9	42,3
2001	2 417	46,5	76 352	26 793	258	103 403	20,1	42,8
2002	2 430	46,7	78 411	28 197	259	106 867	20,5	44,0
2003	2 430	46,6	79 152	28 999	254	108 406	20,8	44,6

* Vuodesta 1990 Ahvenanmaa ei mukana luvuissa. – Province of Åland excluded after 1990.

1) Sisältää kaukolainatut kirjat ja muun aineiston. – Includes interlibrary loans of books and other materials.

Lähteet – Sources:

Opetusministeriö: Kirjastot – Ministry of Education: Statistics on libraries.

Kirjastot (Libraries). Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu Oy.

<http://tilastot.kirjastot.fi>

Liitetaulukko 2.22. Yleisten kirjastojen aineistot ja aineistohankinnat 1988–2003*
Appendix Table 2.22. Public library collections and acquisition 1988–2003*

Vuosi Year	Aineisto ¹⁾ – Collections ¹⁾			Hankinnat – Acquisition		
	Kirjat Books	Muu aineisto Other materials	Yhteensä Total	Kirjat Books	Muu aineisto Other material	Yhteensä Total
	1 000 kpl – 1 000 copies					
1988	34 106	1 322	35 428	2 383	186	2 569
1989	34 902	1 488	36 390	2 329	212	2 541
1990	35 502	1 677	37 179	2 318	238	2 556
1991	35 938	1 846	37 784	2 056	228	2 285
1992	36 308	2 023	38 331	1 808	218	2 026
1993	36 611	2 582	39 193	1 686	257	1 943
1994	36 629	3 029	39 658	1 596	251	1 847
1995	36 882	3 119	40 001	1 584	256	1 840
1996	36 835	3 242	39 998	1 593	277	1 871
1997	36 832	3 186	40 018	1 636	284	1 920
1998	36 875	3 437	40 298	1 569	279	1 848
1999	36 925	3 701	40 626	1 557	310	1 867
2000	37 013	3 884	40 897	1 607	310	1 917
2001	36 435	4 060	40 495	1 643	297	1 940
2002	36 677	4 097	40 774	1 638	297	1 934
2003	36 779	4 194	40 973	1 595	295	1 890

* Vuodesta 1990 Ahvenanmaa ei mukana luvuissa. – Province of Åland excluded after 1990.

1) Vuoden lopussa. – At end of year.

Lähteet – Sources:

Opetusministeriö: Kirjastot. – Ministry of Education: Statistics on libraries.

Kirjastot (Libraries). Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu Oy.

<http://tilastot.kirjastot.fi>

Liitetaulukko 2.23. Yleisten kirjastojen menot 1993–2003
Appendix Table 2.23. Public library expenses 1993–2003

Vuosi Year	Käyttötalouden kokonaismenot Operating costs, total	Henkilöstömenot Staff costs	Aineistomenot yhteensä Library materials costs total	Kirjojen hankinta Book acquisition	Menot yhteensä / asukas Total expenditure / inhabitant
	1 000 €				€
1993	173 692	25 306	34
1994	170 828	23 311	34
1995	180 337	22 633	35
1996	187 408	109 759	32 558	22 878	37
1997	195 087	110 592	34 170	23 551	39
1998	198 892	112 934	33 785	22 629	39
1999	201 931	113 234	34 301	22 698	39
2000	208 125	117 102	34 873	23 248	40
2001	222 922	123 147	36 208	23 560	43
2002	224 115	127 721	35 276	23 168	43
2003	233 745	133 092	35 853	23 216	45

Lähteet – Sources:

Opetusministeriö: Kirjastot. – Ministry of Education: Statistics on libraries.

Kirjastot (Libraries). Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu Oy.

<http://tilastot.kirjastot.fi>

Liitetaulukko 2.24. Valtion tuki yleisille kirjastoille 1995–2003
Appendix Table 2.24. State subsidies to public libraries 1995–2003

Määräraha Subsidy	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	¹⁾ 2003
	1 000 € – EUR 1 000								
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet ja -avustukset kirjastoille (= tuki käyttökustannuksiin) – Statutory subsidies to libraries under the Act on Financing Education and Culture (= subsidies for operating costs)									
– Valtionosuudet ja -avustukset yleisten kirjastojen käyttökustannuksiin – statutory subsidies for public library overheads ²⁾	83 478	57 522	54 037	18 432	532	6 349	15 468	44 504	30 053
– Valtionavustukset kirjastoille – State subsidies to libraries ²⁾	–	–	–	–	3 088	3 070	3 069	3 246	3 247
– Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet kirjastoille – statutory subsidies to libraries under the Act on Financing Education and Culture	11 492	26 230	26 132	59 161	73 111	70 588	63 920	35 548	62 195
Yhteensä – Total	94 970	83 752	80 169	77 593	76 732	80 008	82 457	83 298	95 495
– Josta veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat (milj. €) – of which profits from the national lottery and football pools (EUR million) ^{2),3)}	11 492	26 230	26 132	59 161	76 200	73 658	66 989	38 794	65 442
– Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarat (%) – profits from the national lottery and football pools (%) ^{2),3)}	12,1	31,3	32,6	76,2	99,3	92,1	81,2	47	69
Valtionosuus kirjastojen perustamiskustannuksiin – Statutory subsidies for investment costs	4 949	6 649	6 475	7 064	6 055	6 055	6 055	6 075	6 000
Tuki käyttö- ja perustamiskustannuksiin yhteensä – Total subsidies for operating and investment costs	99 919	90 401	86 644	84 656	82 786	86 062	88 512	89 373	101 495

1) Menoarvio ilman lisämenoarviota. Aiempien vuosien tiedot tilinpäätöksestä. – Budget, excluding supplementary budgets. Data on preceding years based on final accounts.

2) Ei sisällä avustusta kirjastoalan järjestöille. – Excluding subsidies to library associations.

3) Veikkauksovoittovaroja alettiin käyttää lakisääteisen kirjastotoiminnan rahoittamiseen vuonna 1995. – Financing of statutory library costs from the lottery and football pools proceeds began in 1995.

Lähteet – Sources:

Valtion tilinpäätökset ja tilijaottelut – State budgets and final accounts

Opetusministeriö – Ministry of Education

Liitetaulukko 2.25. Yleiset kirjastot maakunnittain 2003
Appendix Table 2.25. Public libraries by region 2003

Maakunta Region	Pääkirjastoja Main libraries	Sivukirjastoja Branch libraries	Laitoskirjastoja Institutional libraries	Kirjastoja yht. Libraries total	Kirjastoautoja ja -veneitä Mobile libraries	Kokoelmat yht. kpl Collections total	Lainausta yht. kpl Loans total	Henkilövuosia Person years	Toimintamenot (€) Operating costs (€)
Yhteensä – Total	445	462	82	989	192	41 286 404	108 683 994	4 890	235 587 017
Uusimaa	24	85	18	127	15	6 132 186	24 114 856	1 187,1	62 602 997
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Capital area ¹⁾	4	60	16	80	6	3 824 840	17 673 718	905,0	48 196 974
– Muu Uusimaa – Rest of Uusimaa	20	25	2	47	9	2 307 346	6 441 138	282,1	14 406 023
Itä-Uusimaa	10	12	1	23	3	809 945	1 476 632	89,5	4 151 963
Varsinais-Suomi	56	40	12	108	9	3 564 641	9 190 783	394,3	18 303 729
Satakunta	28	21	4	53	6	2 132 506	5 383 408	198,2	9 647 311
Kanta-Häme	16	6	1	23	8	1 364 019	3 377 666	155,0	7 493 249
Pirkanmaa	33	38	7	78	14	3 524 950	10 203 840	451,3	20 364 128
Päijät-Häme	12	12	1	25	10	1 627 132	4 937 008	180,3	8 737 738
Kymenlaakso	12	19	–	31	8	1 702 075	3 637 317	170,7	8 021 931
Etelä-Karjala – South Karelia	14	14	2	30	3	1 053 781	2 325 380	127,0	5 307 854
Etelä-Savo	22	12	1	35	12	1 405 167	3 261 884	147,2	7 164 615
Pohjois-Savo	25	12	4	41	14	2 270 252	6 104 317	238,0	11 033 606
Pohjois-Karjala – North Karelia	18	14	4	36	12	1 747 910	4 268 772	177,7	7 824 132
Keski-Suomi – Central Finland	30	35	4	69	13	2 568 424	6 158 878	258,8	12 460 932
Etelä-Pohjanmaa – South Ostrobothnia	27	14	4	45	15	1 971 291	3 897 664	160,2	7 733 697
Pohjanmaa – Ostrobothnia	18	36	7	61	9	1 870 085	3 105 857	184,2	8 475 502
Keski-Pohjanmaa – Central Ostrobothnia	12	5	1	18	1	810 781	1 442 352	79,2	3 587 909
Pohjois-Pohjanmaa – North Ostrobothnia	40	41	7	88	16	3 323 884	8 817 704	362,8	16 670 441
Kainuu	10	5	1	16	8	915 534	2 340 764	99,9	4 557 685
Lappi – Lapland	22	37	2	61	16	2 178 042	4 362 637	195,2	9 605 595
Ahvenanmaa – Åland	16	4	1	21	–	313 799	278 275	33,0	1 842 003

¹⁾ Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen.

Lähteet – Sources:

<http://tilastot.kirjastot.fi>

Ålands landskapsregering – Government of Åland

Liitetaulukko 2.26. Tieteellisten kirjastojen henkilöstö, talous ja toiminta 1993–2002
Appendix Table 2.26. Research libraries 1993–2002: staff, finances and functions

Vuosi Year	Kirjastoja Libraries	Henkilöstö- menot Staff costs	Aineiston- hankinta Materials procurement	Menot yhteensä Total expenditure	Henkilöstö Staff	Kokoelmat yhteensä Collections total ¹⁾	Kokoelmat (kirjat ja kausi- julkaisut) Collections (books and periodicals)	Kartunta yhteensä Acquired total	Kartunta (kirjat ja kausijulkaisut) Acquisitions (books and periodicals)	Lainat yhteensä Loans total
	Lkm – No.	Milj. € – EUR million			Htv Person years	Säilytys- yksikköä Physical units	Säilytys- yksikköä Physical units	Säilytys- yksikköä Physical units	Säilytys- yksikköä Physical units	1 000 kpl thousands
1993	514	34,3	16,0	56,5	1 575	46 194 209	18 178 883	892 105	644 691	4 435
1994	2) 370	33,9	14,9	56,2	1 556	47 311 241	17 683 469	1 011 148	552 293	5 709
1995	327	34,8	13,8	57,4	1 542	48 164 464	19 120 765	1 119 744	623 962	6 505
1996	370	37,8	16,1	64,6	1 604	49 162 739	19 541 447	1 678 926	690 236	7 346
1997	341	37,7	17,5	65,4	1 562	43 116 290	19 794 015	1 221 516	756 252	8 635
1998	331	41,1	18,5	72,9	1 641	44 005 464	20 170 378	1 231 515	721 083	10 251
1999	275	44,9	22,4	79,3	1 761	45 190 699	20 825 277	1 342 506	799 762	11 584
2000	249	49,1	26,3	90,1	1 840	46 270 187	21 467 933	1 244 418	815 859	14 333
2001	220	53,2	28,7	96,8	1 867	46 526 360	21 353 926	1 151 467	788 565	14 816
2002	112	55,2	28,3	117,6	1 868	47 126 879	21 508 843	1 251 284	933 952	17 506

1) Luvut sisältävät käsikirjoitusten määrän vuodesta 1994 alkaen. – Manuscripts included since 1994.

2) Lukumäärän supistumisen tärkeimmät syyt ovat Helsingin yliopiston kirjaston pienten yksiköiden yhdistäminen ja henkilökuntaa vailla olevien kokoelmien jättäminen tilastoinnin ulkopuolelle. – This fall was mainly due to the merger of several small units of the Helsinki University Library and the omission of unstaffed special collections from the Helsinki University Library statistics.

Lähde – Source:

Helsingin yliopiston kirjasto – Helsinki University Library

Liitetaulukko 2.27. Kirjojen lukeminen 6 kuukauden aikana 1991 ja 2002
Appendix Table 2.27. Book reading during the past 6 months: surveys 1991 and 2002

		On lukenut kirjoja Has read books	Luettujen kirjojen lukumäärä Number of books read						30 tai enemmän 30 or more	
			1–2	3–5	6–9	10–19	20–29			
Prosenttia – Percentages										
Miehet ja naiset yhteensä	1991	74	18	17	10	12	5	8	Men and women total	
	2002	69	17	18	10	13	4	7		
Miehet	1991	69	21	16	9	10	4	5	Men	
	2002	62	19	17	8	10	3	4		
Naiset	1991	78	16	17	11	15	6	10	Women	
	2002	76	15	20	11	16	5	9		
Ikä										
15–24 vuotta	1991	86	17	18	14	17	7	12	Age 15–24 years	
	2002	77	22	22	12	12	5	4		
25–44 vuotta	1991	80	17	18	12	15	6	8	25–44 years	
	2002	77	17	21	10	15	5	8		
45–64 vuotta	1991	66	19	16	8	10	4	7	45–64 years	
	2002	66	16	15	9	15	3	8		
65– vuotta	1991	61	21	15	6	7	3	5	65– years	
	2002	55	16	17	6	8	2	5		
Koulutusaste										
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	56	22	13	6	6	2	5	Level of education Primary or less	
	2002	51	17	14	6	8	2	4		
Ylempi perusaste	1991	83	19	18	15	14	5	10	Lower secondary	
	2002	69	19	19	10	10	4	6		
Keskiaste	1991	78	18	18	11	15	6	8	Upper secondary	
	2002	69	19	18	9	12	4	6		
Alin korkea-aste	1991	88	17	19	14	16	8	12	Lowest level of tertiary	
	2002	82	15	24	10	17	6	9		
Muu korkea-aste	1991	94	10	24	13	23	10	13	Other tertiary	
	2002	93	13	21	15	23	7	13		
Koulutusaste tuntematon	1991	79	12	19	15	8	6	14	Unknown level of education	
	2002									

Liitetaulukko 2.27 Jatkuu – Appendix Table 2.27. Cont.

		On lukenut kirjoja <i>Has read books</i>	Luettujen kirjojen lukumäärä <i>Number of books read</i>						30 tai enemmän <i>30 or more</i>	Prosenttia – Percentages
			1–2	3–5	6–9	10–19	20–29			
Sosioekonominen asema										
<i>Socio-economic group</i>										
Maatalousyrittäjä	1991	52	18	10	5	9	4	3	Agricultural entrepreneur	
	2002	56	26	13	5	7	4	1		
Muu yrittäjä	1991	68	20	17	12	7	4	6	Other entrepreneur	
	2002	66	19	15	10	13	5	4		
Ylempi toimihenkilö	1991	94	11	24	13	22	7	14	Upper-level salaried employee	
	2002	90	14	21	14	23	6	11		
Alempi toimihenkilö	1991	86	18	18	14	15	7	10	Lower-level salaried employee	
	2002	80	15	24	12	17	5	8		
Tuotantotyöntekijä	1991	63	23	14	6	10	4	4	Production worker	
	2002	54	21	15	6	7	3	2		
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	71	16	18	11	12	7	5	Distribution or service worker	
	2002	62	21	17	4	10	2	6		
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	60	20	14	7	7	3	5	Retired or chronically ill	
	2002	56	15	15	7	10	3	6		
Työtön	1991	73	19	12	11	13	5	10	Unemployed	
	2002	65	16	15	5	11	4	13		
Opiskelija tai koululainen	1991	92	16	19	16	19	6	13	Student or at school	
	2002	84	21	23	13	15	5	5		
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	73	19	24	9	9	2	7	Homemaker	
	2002	72	20	18	14	5	7	7		
Kuntaryhmä										
<i>Type of municipality</i>										
Kaupunkimaiset kunnat	1991	80	17	19	11	14	6	10	Urban	
	2002	73	17	19	11	14	4	7		
Taajaan asutut kunnat	1991	69	22	12	11	10	4	6	Semi-urban	
	2002	68	18	19	9	13	4	5		
Maaseutumaiset kunnat	1991	65	19	15	8	11	4	5	Rural	
	2002	58	18	15	7	9	3	6		
Suuralue										
<i>Major region</i>										
Pääkaupunkiseutu	1991	85	15	22	14	14	8	10	Helsinki metropolitan area	
	2002	79	12	20	11	20	5	10		
Muu Uusimaa	1991	72	18	15	10	13	7	6	Rest of Uusimaa	
	2002	65	13	15	11	17	4	4		
Etelä-Suomi	1991	72	18	16	9	12	5	8	Southern Finland	
	2002	72	22	19	9	11	5	6		
Itä-Suomi	1991	70	19	16	9	11	4	8	Eastern Finland	
	2002	65	18	19	9	12	2	5		
Väli-Suomi	1991	71	20	15	11	14	4	6	Mid-Finland	
	2002	62	15	16	9	11	5	6		
Pohjois-Suomi	1991	72	20	17	10	10	3	8	Northern Finland	
	2002	61	13	19	7	11	3	7		
Syntymävuosi										
<i>Year of birth</i>										
Ennen 1939	1991	62	21	15	7	8	3	5	Before 1939	
	2002	55	15	16	7	9	3	6		
1940–1949	1991	70	17	17	10	12	5	8	1940–1949	
	2002	67	16	16	8	16	4	8		
1950–1959	1991	80	17	19	12	15	4	9	1950–1959	
	2002	67	17	15	10	14	3	8		
1960–1969	1991	84	18	17	13	17	8	9	1960–1969	
	2002	76	16	19	12	15	5	8		
1970–1979	1991	89	17	20	13	18	7	11	1970–1979	
	2002	80	20	24	10	15	6	5		
1980 jälkeen	2002	80	21	23	12	14	5	6	After 1980	

Lähde – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 2.28. Kotona olevien kirjojen määrä 1991 ja 2002
Appendix Table 2.28. Books at home: surveys 1991 and 2002

		Kirjoja kotona kpl – Number of books at home							
		0–10	11–50	51–200	201–500	501–1000	Yli 1 000		
		Prosenttia – Percentages						More than 1 000	
Miehet ja naiset yhteensä		1991	9	32	37	14	5	2	Men and women total
		2002	10	29	35	16	6	3	
Miehet		1991	10	34	36	14	4	2	Men
		2002	12	30	35	14	5	3	
Naiset		1991	9	30	38	15	5	2	Women
		2002	9	29	35	17	7	3	
Ikä									Age
15–24 vuotta		1991	11	32	38	13	4	2	15–24 years
		2002	18	37	28	11	3	2	
25–44 vuotta		1991	9	34	37	15	4	1	25–44 years
		2002	11	32	35	16	4	1	
45–64 vuotta		1991	8	28	37	16	7	4	45–64 years
		2002	7	25	39	17	8	4	
65– vuotta		1991	12	33	35	11	4	2	65– years
		2002	11	27	35	16	7	3	
Koulutusaste									Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän		1991	13	38	35	10	2	0	Primary or less
		2002	13	34	38	10	3	1	
Ylempi perusaste		1991	9	24	43	16	5	3	Lower secondary
		2002	13	31	30	16	7	3	
Keskiaste		1991	9	36	37	13	3	1	Upper secondary
		2002	13	33	35	12	4	2	
Alin korkea-aste		1991	6	23	39	21	8	3	Lowest level of tertiary
		2002	5	23	40	21	9	2	
Muu korkea-aste		1991	2	13	30	27	19	10	Other tertiary
		2002	2	14	32	28	13	9	
Koulutusaste tuntematon		1991		27	45	9	4	13	Unknown level of education
		2002		34		66			
Sosioekonominen asema									Socio-economic group
Maatalousyrittäjä		1991	9	41	35	10	1	3	Agricultural entrepreneur
		2002	8	32	35	16	5	3	
Muu yrittäjä		1991	5	24	46	17	5	3	Other entrepreneur
		2002	10	17	42	18	7	6	
Ylempi toimihenkilö		1991	2	17	36	24	14	7	Upper-level salaried employee
		2002	3	20	34	26	12	5	
Alempi toimihenkilö		1991	7	29	40	18	4	2	Lower-level salaried employee
		2002	7	29	38	17	6	2	
Tuotantotyöntekijä		1991	13	43	34	9	1	0	Production worker
		2002	14	39	35	9	1	1	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä		1991	12	39	37	10	2		Distribution or service worker
		2002	17	37	33	10	1	1	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas		1991	12	33	34	12	5	2	Retired or chronically ill
		2002	10	28	36	15	7	3	
Työtön		1991	17	41	32	9	2		Unemployed
		2002	19	28	32	12	6	2	
Opiskelija tai koululainen		1991	6	28	40	17	6	3	Student or at school
		2002	14	35	34	11	3	2	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu		1991	9	28	37	16	5	3	Homemaker
		2002	9	38	28	21	4	1	
Kuntaryhmä									Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat		1991	8	28	37	18	6	3	Urban
		2002	10	28	35	16	6	4	
Taajaan asutut kunnat		1991	12	35	35	14	2	2	Semi-urban
		2002	8	29	37	19	4	1	
Maaseutumaiset kunnat		1991	11	37	38	9	3	1	Rural
		2002	13	33	36	11	6	2	

Liitetaulukko 2.28. Jatkuu – Appendix Table 2.28. Cont.

		Kirjoja kotona kpl – Number of books at home						
		0–10	11–50	51–200	201–500	501–1000	Yli 1 000	
		Prosenttia – Percentages						
								More than 1 000
Suuralue								Major region
Pääkaupunkiseutu	1991	5	22	33	23	11	6	Helsinki metropolitan area
	2002	7	23	35	20	9	6	
Muu Uusimaa	1991	8	26	40	19	4	2	Rest of Uusimaa
	2002	7	24	39	20	8	2	
Etelä-Suomi	1991	9	33	38	14	4	1	Southern Finland
	2002	10	30	36	17	5	2	
Itä-Suomi	1991	13	36	36	9	3	2	Eastern Finland
	2002	16	36	33	10	2	1	
Väli-Suomi	1991	10	35	36	13	3	2	Mid-Finland
	2002	11	31	37	14	4	2	
Pohjois-Suomi	1991	13	39	36	9	2	1	Northern Finland
	2002	14	35	32	11	6	1	
Syntymävuosi								Year of birth
Ennen 1939	1991	10	31	35	14	5	3	Before 1939
	2002	10	27	36	16	7	4	
1940–1949	1991	5	27	40	17	6	3	1940–1949
	2002	6	22	39	19	8	5	
1950–1959	1991	6	33	38	17	4	2	1950–1959
	2002	8	28	37	17	7	3	
1960–1969	1991	15	41	32	9	2	0	1960–1969
	2002	8	27	38	19	6	1	
1970–1979	1991	6	24	43	19	5	2	1970–1979
	2002	17	42	29	9	2	1	
1980 jälkeen	2002	12	31	36	14	3	2	After 1980

Lähde – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 2.29. Kirjastossa käyminen 6 kuukauden aikana 1991 ja 2002
Appendix Table 2.29. Library visits during the past 6 months: surveys 1991 and 2002

		On käynyt kirjastossa – Has visited a library							
		1–2	3–5	6–9	10–19	20–29	30 kertaa		
		kertaa	kertaa	kertaa	kertaa	kertaa	tai		
		1–2	3–5	6–9	10–19	20–29	enemmän		
		times	times	times	times	times	30 times or		
		Prosenttia – Percentages							
									more
Miehet ja naiset yhteensä									Men and women total
	1991	56	11	14	10	9	5		
	2002	59	10	14	11	11	7		
Miehet	1991	52	12	14	8	8	4	Men	
	2002	53	11	13	8	10	5		
Naiset	1991	59	10	14	12	10	5	Women	
	2002	65	10	14	14	13	7		
Ikä									Age
15–24 vuotta	1991	82	10	18	12	16	13	15–24 years	
	2002	84	15	18	9	18	10		
25–44 vuotta	1991	65	13	17	11	11	4	25–44 years	
	2002	71	12	16	15	14	7		
45–64 vuotta	1991	45	12	12	9	6	3	45–64 years	
	2002	52	9	14	11	9	4		
65– vuotta	1991	28	5	6	7	3	2	65– years	
	2002	29	7	6	5	6	2		

Liitetaulukko 2.29. Jatkuu – Appendix Table 2.29. Cont.

		On käynyt kirjastossa – Has visited a library							
		1–2 kertaa 1–2 times	3–5 kertaa 3–5 times	6–9 kertaa 6–9 times	10–19 kertaa 10–19 times	20–29 kertaa 20–29 times	30 kertaa tai enemmän 30 times or more		
		Prosenttia – Percentages							
Koulutusaste									Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	32	8	8	6	4	3	2	Primary or less
	2002	32	8	6	7	6	3	2	
Ylempi perusaste	1991	67	11	14	9	14	10	8	Lower secondary
	2002	66	14	16	9	14	7	7	
Keskiaste	1991	63	13	17	11	10	7	5	Upper secondary
	2002	62	10	14	10	12	7	7	
Alin korkea-aste	1991	74	13	19	16	12	7	7	Lowest level of tertiary
	2002	70	11	17	16	14	7	5	
Muu korkea-aste	1991	81	11	19	18	16	9	8	Other tertiary
	2002	79	11	18	19	13	9	9	
Koulutusaste tuntematon	1991	62	13	6	18	12	7	6	Unknown level of education
	2002								
Sosioekonominen asema									Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	32	8	7	8	7	2	1	Agricultural entrepreneur
	2002	35	13	5	7	5	3	1	
Muu yrittäjä	1991	51	17	15	8	6	3	2	Other entrepreneur
	2002	49	7	16	12	9	4	3	
Ylempi toimihenkilö	1991	79	11	21	16	15	9	6	Upper-level salaried employee
	2002	78	11	18	17	15	10	5	
Alempi toimihenkilö	1991	68	13	19	14	12	6	5	Lower-level salaried employee
	2002	71	10	18	15	14	8	5	
Tuotantotyöntekijä	1991	46	13	15	7	7	4	1	Production worker
	2002	46	14	11	5	8	4	3	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	51	14	17	7	9	3	1	Distribution or service worker
	2002	53	10	11	15	9	3	5	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	32	7	8	7	4	4	3	Retired or chronically ill
	2002	35	8	8	7	7	3	3	
Työtön	1991	56	12	10	9	6	9	10	Unemployed
	2002	68	11	14	10	10	12	12	
Opiskelija tai koululainen	1991	90	8	15	14	19	16	18	Student or at school
	2002	91	12	18	13	20	12	16	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	63	18	16	13	7	7	1	Homemaker
	2002	68	14	13	17	14	4	6	
Kuntaryhmä									Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	1991	61	12	15	11	10	7	6	Urban
	2002	62	11	14	12	12	7	6	
Taajaan asutut kunnat	1991	50	10	13	9	9	5	3	Semi-urban
	2002	58	10	14	12	11	6	5	
Maaseutumaiset kunnat	1991	48	10	12	10	8	5	3	Rural
	2002	50	8	12	8	10	6	5	
Suuralue									Major region
Pääkaupunkiseutu	1991	60	10	17	12	9	6	5	Helsinki metropolitan area
	2002	68	12	14	13	15	8	8	
Muu Uusimaa	1991	54	12	14	11	9	3	3	Rest of Uusimaa
	2002	56	10	13	12	10	5	5	
Etelä-Suomi	1991	54	11	13	10	9	6	5	Southern Finland
	2002	57	11	15	11	10	6	5	
Itä-Suomi	1991	56	9	15	8	9	9	6	Eastern Finland
	2002	56	11	13	9	13	6	5	
Väli-Suomi	1991	53	11	13	9	10	6	3	Mid-Finland
	2002	54	7	10	11	13	7	6	
Pohjois-Suomi	1991	58	12	13	11	9	7	6	Northern Finland
	2002	63	10	15	13	9	8	8	

Liitetaulukko 2.29. Jatkuu – Appendix Table 2.29. Cont.

On käynyt kirjastossa – Has visited a library									
		1–2 kertaa 1–2 times	3–5 kertaa 3–5 times	6–9 kertaa 6–9 times	10–19 kertaa 10–19 times	20–29 kertaa 20–29 times	30 kertaa tai enemmän 30 times or more		
Prosenttia – Percentages									
Syntymävuosi									Year of birth
Ennen 1939	1991	33	8	8	7	4	3	2	Before 1939
	2002	31	7	7	6	7	3	2	
1940–1949	1991	53	12	14	11	7	5	4	1940–1949
	2002	48	9	12	11	8	4	4	
1950–1959	1991	64	12	19	10	13	7	3	1950–1959
	2002	59	10	15	13	11	6	4	
1960–1969	1991	73	15	17	13	11	9	8	1960–1969
	2002	73	12	18	15	15	9	6	
1970–1979	1991	89	11	19	14	20	13	12	1970–1979
	2002	72	11	14	13	14	9	11	
1980 jälkeen	2002	87	15	18	13	19	12	11	After 1980

Lähde – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 2.30. Kirjoittaminen 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002
Appendix Table 2.30. Writing during the past 12 months: surveys 1991 and 2002

		Kirjoittanut runoja, noveilleja, romaanien tms. Has written poems, short stories, a novel, etc.	Kirjoittanut perinteisiä kirjeitä Has written traditional letters	Kirjoittanut päiväkirjaa Has written a diary	Kirjoittanut muuta (yleisön- osastoon, artikke- leita, puheita tms.) Has written some- thing else (letters to the editor, articles, speeches, etc.)	Kirjoittanut sähköposti- kirjeitä Has written e-mail letters			
Prosenttia – Percentages									
Miehet ja naiset yhteensä	1991	7	41	12	10		Men and women total		
	2002	11	39	24	6	33			
Miehet	1991	4	25	7	11		Men		
	2002	7	23	11	6	29			
Naiset	1991	11	56	17	10		Women		
	2002	15	54	36	5	37			
Ikä									
15–24 vuotta	1991	19	68	24	15		15–24 years		
	2002	23	46	35	4	61			
25–44 vuotta	1991	6	40	11	12		25–44 years		
	2002	13	47	29	6	47			
45–64 vuotta	1991	5	35	9	9		45–64 years		
	2002	8	35	20	7	24			
65– vuotta	1991	4	28	9	5		65– years		
	2002	5	25	14	5	3			
Koulutusaste									
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	4	24	8	5		Primary or less		
	2002	5	23	12	4	8			
Ylempi perusaste	1991	17	55	20	11		Lower secondary		
	2002	16	39	26	6	37			
Keskiaste	1991	7	42	11	11		Upper secondary		
	2002	12	38	24	5	34			
Alin korkea-aste	1991	6	55	14	14		Lowest level of tertiary		
	2002	13	50	32	5	46			
Muu korkea-aste	1991	9	62	19	28		Other tertiary		
	2002	14	57	37	13	58			
Koulutusaste tuntematon	1991	2	55	24	17		Unknown level of education		
	2002								

Liitetaulukko 2.30. Jatkuu – Appendix Table 2.30.

		Kirjoittanut runoja, novelleja, romaania tms. <i>Has written poems, short stories, a novel, etc.</i>	Kirjoittanut perinteisiä kirjeitä <i>Has written traditional letters</i>	Kirjoittanut päiväkirjaa <i>Has written a diary</i>	Kirjoittanut muuta (yleisön-osastoon, artikkeleita, puheita tms.) <i>Has written something else (letters to the editor, articles, speeches, etc.)</i>	Kirjoittanut sähköpostikirjeitä <i>Has written e-mail letters</i>	
Prosenttia – Percentages							
Sosioekonominen asema							Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	5	24	9	6		Agricultural entrepreneur
	2002	4	31	11	5	25	
Muu yrittäjä	1991	5	32	11	13		Other entrepreneur
	2002	10	29	21	7	32	
Ylempi toimihenkilö	1991	9	56	16	26		Upper-level salaried employee
	2002	16	51	32	10	63	
Alempi toimihenkilö	1991	7	53	12	11		Lower-level salaried employee
	2002	12	53	33	4	48	
Tuotantotyöntekijä	1991	3	19	4	4		Production worker
	2002	8	25	10	4	19	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	5	33	9	7		Distribution or service worker
	2002	5	35	21	4	19	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	5	30	9	6		Retired or chronically ill
	2002	5	28	16	6	5	
Työtön	1991	6	39	8	10		Unemployed
	2002	11	39	23	6	26	
Opiskelija tai koululainen	1991	22	70	28	15		Student or at school
	2002	25	46	37	5	66	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	8	53	19	14		Homemaker
	2002	14	42	30	3	28	
Kuntaryhmä							Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	1991	9	47	13	14		Urban
	2002	13	43	27	7	39	
Taajaan asutut kunnat	1991	6	35	11	7		Semi-urban
	2002	10	34	20	4	24	
Maaseutumaiset kunnat	1991	6	32	10	6		Rural
	2002	8	30	18	4	22	
Suuralue							Major region
Pääkaupunkiseutu	1991	9	54	16	18		Helsinki metropolitan area
	2002	17	50	35	7	45	
Muu Uusimaa	1991	5	39	9	9		Rest of Uusimaa
	2002	9	32	19	4	30	
Etelä-Suomi	1991	7	38	12	8		Southern Finland
	2002	11	36	20	7	32	
Itä-Suomi	1991	7	40	11	10		Eastern Finland
	2002	8	33	22	4	29	
Väli-Suomi	1991	9	37	15	10		Mid-Finland
	2002	10	37	25	6	28	
Pohjois-Suomi	1991	6	37	8	9		Northern Finland
	2002	11	42	24	4	29	
Syntymävuosi							Year of birth
Ennen 1939	1991	4	31	9	7		Before 1939
	2002	5	27	14	5	3	
1940–1949	1991	5	32	9	10		1940–1949
	2002	6	34	21	6	21	
1950–1959	1991	6	38	11	13		1950–1959
	2002	10	36	21	7	30	
1960–1969	1991	9	53	13	12		1960–1969
	2002	10	44	27	6	43	
1970–1979	1991	24	70	33	11		1970–1979
	2002	17	52	33	6	56	
1980 jälkeen	1991	23	45	37	3		After 1980
	2002	23	45	37	3	58	

Lähde – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 3.1. Vos-puheteatterit 1991–2003*
Appendix Table 3.1. Drama theatres 1991–2003*

Vuosi Year	Suuret ja keskisuuret teatterit Large and medium-sized theatres			Ryhmät ja pienteatterit Groups and small theatres			Puheteatterit yhteensä Drama theatres total			
	Lukumäärä Number	Omat esitykset Own productions		Lukumäärä Number	Omat esitykset Own productions		Lukumäärä Number	Omat esitykset Own productions		Päätoiminen henkilökunta Regular staff
		Esityskertoja Performances	Myytyjä lippuja Tickets sold		Esityskertoja Performances	Myytyjä lippuja Tickets sold		Esityskertoja Performances	Myytyjä lippuja Tickets sold	
		1 000			1 000			1 000		
1991	37	9 706	2 014	17	2 165	276	54	11 871	2 290	2 667
1992	37	9 661	1 922	17	2 194	269	54	11 855	2 190	2 554
1993	37	9 578	1 833	16	2 487	315	53	12 065	2 148	2 483
1994	33	8 807	1 822	20	3 285	481	53	12 092	2 304	2 477
1995	33	8 949	1 885	20	3 210	402	53	11 879	2 287	2 509
1996	33	8 777	1 846	19	3 266	421	52	11 758	2 267	2 563
1997	34	8 615	1 833	14	2 855	342	48	11 470	2 175	2 586
1998	35	9 087	1 845	14	2 884	362	49	11 971	2 207	2 652
1999	35	8 970	1 791	14	2 765	373	49	11 735	2 164	2 682
2000	35	9 102	1 773	14	3 031	433	49	12 133	2 206	2 675
2001	35	8 883	1 838	14	2 880	398	49	11 763	2 236	2 660
2002	34	9 009	1 815	14	2 661	368	48	11 670	2 184	2 758
2003	34	9 159	1 781	14	2 432	342	48	11 591	2 123	2 700

* Suomen Kansallisteatteri ja vos-teatterit (= valtionosuutta saavat teatterit). – Includes the Finnish National Theatre and theatres receiving statutory State subsidy.

Lähteet – Sources:

Teatterin tiedotuskeskus – Finnish Theatre Information Centre

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto – Central Union of the Finnish Theatre Organizations

Litetaulukko 3.2. Vos-puheteattereiden esityskerrat ja myytyt liput näytelmäjin mukaan näytäntökautina 1996/1997–2002/2003*
 Appendix Table 3.2. Performances and tickets sold at drama theatres by type of play 1996/1997–2002/2003*

Näytelmäaji Type of play	1996/97		1997/98		1998/99		1999/00									
	Esityskerrat Performances	% Myydyt liput Tickets sold	Esityskerrat Performances	% Myydyt liput Tickets sold	Esityskerrat Performances	% Myydyt liput Tickets sold	Esityskerrat Performances	% Myydyt liput Tickets sold								
Yhteensä – Total	11 540	100	2 243 914	100	11 716	100	2 192 945	100	11 880	100	2 094 639	100				
Puhenäytelmät – Dramatic works	5 221	45	1 046 397	47	5 388	46	1 004 786	46	5 376	45	1 005 069	46	5 784	49	1 012 149	48
Musikkinäytelmät – Musicals	1 770	15	574 794	26	1 639	14	551 686	25	1 661	14	513 747	23	1 383	12	435 396	21
Tanssinäytelmät – Dance plays	66	1	10 214	1	93	1	10 025	0	94	1	19 900	1	67	1	8 369	0
Lasten- ja nuortennäytelmät – Plays for children and young adults	2 419	21	413 999	18	2 428	21	391 243	18	2 810	24	393 215	18	2 584	22	372 700	18
Nukkenäytelmät – Puppet theatre	1 275	11	121 083	5	1 384	12	128 430	6	1 105	9	110 934	5	1 152	10	118 430	6
Muut esitykset – Other performances	789	7	77 427	4	784	7	110 546	5	798	7	150 080	7	910	8	147 595	7
Yhteensä – Total	11 840	100	2 279 978	100	11 844	100	2 196 393	100	11 562	100	2 200 073	100				
Näytelmäaji Type of play	2000/01		2001/02		2002/03		2002/03									
	Esityskerrat Performances	% Myydyt liput Tickets sold	Esityskerrat Performances	% Myydyt liput Tickets sold	Esityskerrat Performances	% Myydyt liput Tickets sold	Esityskerrat Performances	% Myydyt liput Tickets sold								
Puhenäytelmät – Dramatic works	5 246	44	1 107 414	49	5 669	48	1 067 672	49	5 351	46	1 045 165	48				
Musikkinäytelmät – Musicals	1 342	11	418 197	18	1 408	12	449 953	20	1 402	12	486 822	22				
Tanssinäytelmät – Dance plays	45	0	7 234	0	39	0	4 493	0	100	1	14 128	1				
Lasten- ja nuortennäytelmät – Plays for children and young adults	2 696	23	401 927	18	2 463	21	399 711	18	2 566	22	377 051	17				
Nukkenäytelmät – Puppet theatre	1 231	10	131 421	6	1 319	11	135 419	6	991	9	108 701	5				
Muut esitykset – Other performances	1 280	11	213 785	9	946	8	139 145	6	1 152	10	168 206	8				

* Suomen Kansallislaiteiden ja vos-teatterit (= valtionosuutta saavat teatterit). – Includes the Finnish National Theatre and theatres receiving statutory State subsidy.

Lähde – Source:

Teatteritilastot 1997–2003. Helsinki: Teatterin tiedotuskeskus – Finnish Theatre Statistics 1997–2003. Helsinki: Finnish Theatre Information Centre

Liitetaulukko 3.3. Suosituimmat näytelmät katsojamäärän mukaan näytäntökaudella 2002/2003
Appendix Table 3.3. Most popular plays by total audience in the 2002/2003 season

Näytelmä – Play	Esittäviä teattereita <i>Performing theatre companies</i>	Esityskertoja <i>Performances</i>	Myytyjä lippuja <i>Tickets sold</i>
1. Michael Frayn: Säränyt ja sardiinit – <i>Noises Off</i>	2	134	92 619
2. Warren Casey & Jim Jacobs: <i>Grease</i>	1	98	79 296
3. Aleksis Kivi: Nummisuutarit	2	105	53 697
4. Franz Lehár: Iloinen leski – <i>Die lustige Witwe</i>	1	68	37 700
5. Ronald Harwood: Kvartetti – <i>Quartet</i>	1	103	35 259
6. Väinö Linna: Täällä Pohjantähden alla	2	91	31 373
7. Komediateatteri Arenan työryhmä – <i>Working group of the comedy theatre Arena: Potui pottuina -revyy</i>	1	62	31 200
8. Aleksis Kivi: Seitsemän veljestä	1	56	30 735
9. Charles Webb & Terry Johnson: Miehuuskoe – <i>The Graduate</i>	1	63	27 379
10. Michel Legrand & Jacques Demy: Cherbourgin sateenvarjat – <i>Les parapluies de Cherbourg</i>	1	87	26 847

Lähde – Source:

Teatteritilastot 2003. Helsinki: Teatterin tiedotuskeskus. – *Finnish Theatre Statistics 2003. Helsinki: Finnish Theatre Information Centre.*

Liitetaulukko 3.4. Vos-puheteattereiden henkilöstö ammattiryhmittäin 1997–2003*
*Appendix Table 3.4. Staff of drama theatres by occupational group 1997–2003**

Ammattiryhmä – Occupational group	Vakinaiset <i>Permanent</i>	Tilapäiset <i>Temporary</i>	Yhteensä <i>Total</i>	%	Vakinaisia % <i>Permanent %</i>
	Henkilötyövuodet <i>Person years</i>				
Yhteensä – Total 2003	1 917	783	2 700	100	71
Johtajat – <i>Directors</i>	90	–	90	3	100
Taiteellinen henkilöstö – <i>Artistic staff</i>	679	550	1 229	46	55
Tekninen henkilöstö – <i>Technical staff</i>	876	175	1 051	39	83
Hallintohenkilöstö – <i>Administrative staff</i>	272	58	330	12	82
1997	1 929	657	2 586		75
1998	1 932	720	2 652		73
1999	1 900	781	2 681		71
2000	1 893	782	2 675		71
2001	1 895	765	2 660		71
2002	1 932	826	2 758		70

* Suomen Kansallisteatteri ja vos-teatterit (= valtionosuutta saavat teatterit). – *Includes the Finnish National Theatre and theatres receiving statutory State subsidy.*

Lähde – Source:

Teatteritilastot 1997–2003. Helsinki: Teatterin tiedotuskeskus – *Finnish Theatre Statistics 1997–2003. Helsinki: Finnish Theatre Information Centre*

Liitetaulukko 3.5. Vos-puheteattereiden vakinainen taiteellinen henkilöstö ammattiryhmittäin 1997–2003*
*Appendix Table 3.5. Permanent artistic staff of drama theatres by occupational group 1997–2003**

<i>Ammattiryhmä</i> <i>Occupational group</i>	<i>Henkilötyövuodet</i> <i>Person years</i>	<i>%</i>
Yhteensä – Total 2003	679	100,0
Ohjaajat – <i>Directors</i>	27	3,9
Dramaturgit – <i>Dramatists</i>	14	2,0
Näyttelijät – <i>Actors</i>	525	77,2
Lavastajat – <i>Set designers</i>	32	4,8
Pukusuunnittelijat – <i>Costume designers</i>	24	3,5
Tanssijat, koreografit – <i>Dancers, choreographers</i>	10	1,5
Muusikot, kapellimestarit – <i>Musicians, conductors</i>	28	4,1
Valo- ja äänisuunnittelijat – <i>Light and sound designers</i>	20	3,0
1997	723	
1998	708	
1999	689	
2000	684	
2001	688	
2002	697	

* Suomen Kansallisteatteri ja vos-teatterit (= valtionosuutta saavat teatterit). – *Includes the Finnish National Theatre and theatres receiving statutory State subsidy.*

Lähde – *Source:*

Teatteritilastot 1997–2003. Helsinki: Teatterin tiedotuskeskus – *Finnish Theatre Statistics 1997–2003. Helsinki: Finnish Theatre Information Centre*

Liitetaulukko 3.6. Vos-puheteattereiden tulot ja menot 1991–2003*
Appendix Table 3.6. Income and expenditure of drama theatres 1991–2003*

Tulot – Income							
Vuosi Year	Teattereita Theatres	Pääsylipputulot Ticket revenues	Muut tulot ¹⁾ Other income ¹⁾	Valtionosuus ja -avustus State subsidies	Kunnanavustus ²⁾ Municipal subsidies ²⁾	Muut avustukset ³⁾ Other support ³⁾	Yhteensä Total
Milj. € – EUR million							
1991	54	18,6	3,7	22,7	54,2	2,2	101,4
1992	53	18,4	3,8	23,6	53,1	1,8	100,6
1993 ⁴⁾	53	18,4	3,9	31,8	43,8	1,8	99,8
1994	53	18,5	3,7	31,3	43,9	0,7	98,2
1995	52	20,7	4,0	30,4	45,0	0,4	100,6
1996	52	21,1	3,8	31,2	45,1	0,8	102,1
1997	48	21,4	3,2	31,9	44,9	0,8	102,2
1998	49	23,5	4,4	33,0	45,8	1,8	108,5
1999	49	25,3	4,2	33,7	46,3	2,6	112,2
2000	49	25,0	4,6	34,5	48,2	3,3	115,6
2001	49	27,6	4,8	35,5	50,4	2,1	120,4
2002	48	30,5	5,3	36,8	52,5	2,1	127,3
2003	48	29,3	5,0	37,3	52,2	2,3	126,2

Menot – Expenditure					
Vuosi Year	Teattereita Theatres	Henkilöstömenot Staff costs	Kiinteistömenot ²⁾ Building costs ²⁾	Toimintamenot Other costs	Yhteensä Total
Milj. € – EUR million					
1991	54	67,4	13,4	16,4	97,2
1992	53	64,8	13,9	15,8	94,6
1993	53	62,5	17,7	16,5	96,7
1994	53	63,3	17,4	16,8	97,5
1995	52	65,6	16,9	16,8	99,4
1996	52	68,1	15,9	17,3	101,2
1997	48	68,7	15,5	16,8	100,9
1998	49	71,5	15,9	20,1	107,6
1999	49	73,8	15,9	20,6	110,3
2000	49	74,7	16,4	22,1	113,2
2001	49	78,7	17,3	21,5	117,6
2002	48	83,0	17,6	23,3	123,9
2003	48	83,6	17,6	22,5	123,6

* Suomen Kansallisteatteri ja vos-teatterit (= valtionosuutta saavat teatterit). – Includes the Finnish National Theatre and theatres receiving statutory State subsidy.

1) Mm. sponsori-, korko-, ohjelmamyynti-, pukujenvuokraus- yms. tuloja. – Including sponsorship, interest, programme sales, dress hire and other income.

2) Täyskunnallisilla teattereilla tähän sisältyvät myös poistot. – In fully municipal theatres this also includes depreciation.

3) Valtiolta, rahastoilta ym. vierailuihin, laitteisiin, projekteihin ym. – Paid by the State, foundations etc. for visits, equipment, projects etc.

4) Teatteri- ja orkesterilain astuttua voimaan 1993 valtionosuuden ja kunnanavustusten suhde muuttui. – The relative proportions of State and municipal subsidies changed following the entry into force of the Theatres and Orchestras Act in 1993.

Lähteet – Sources:

Teatterin tiedotuskeskus – Finnish Theatre Information Centre

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto ry. – Central Union of the Finnish Theatre Organizations

Liitetaulukko 3.7. Teatteri- ja orkesterilain ulkopuolella olevien teatteriryhmien esityskerrat ja katsojat 2001–2003
Appendix Table 3.7. Performances and spectators in theatres outside the Theatres and Orchestras Act 2001–2003

Teatteri ja kotipaikka <i>Theatre and home town</i>	Esityskerrat ¹⁾ <i>Performances ¹⁾</i>			Katsojat ¹⁾ <i>Spectators ¹⁾</i>		
	2001	2002	2003	2001	2002	2003
Valtion toiminta-avustusta 2003 saaneet ryhmät – Groups subsidised in 2003 by ministerial decision						
Yhteensä ⁵⁾ – Total ⁵⁾	1 943	1 825	2 096	203 145	189 762	227 448
Circus Maximus	46	3	40	1 887	262	1 816
Improvisaatioteatteri Stella Polaris	46	55	67	7 660	10 546	9 957
Keski-Uudenmaan Teatteri KUT	119	128	144	13 116	22 131	22 085
Klockriketeatern	67	27	73	4 075	3 322	4 405
Koko Teatteri	115	131	92	4 344	3 155	4 126
Lähiöteatteri	147	189	181	22 199	23 191	27 085
Nukketeatteri Rooma	57	61	84	5 450	6 943	9 099
PerformanceSirkus	14	30	122	2 000	4 250	20 298
Quo Vadis	26	5	–	1 455	885	–
Rakastajat-teatteri	117	109	137	13 705	6 297	10 666
Tampereen Komediateatteri ²⁾	211	250	202	51 727	56 235	55 868
Teatteri Avoimet Ovet	177	100	112	12 787	6 216	6 804
Teatteri Feeniks	5	35	35	600	885	1 028
Teatteri Geist	121	138	124	9 509	11 726	10 622
Teatteri Gorgo	41	24	4	2 790	854	220
Teatteri Kamiina	15	–	–	428	–	–
Teatteri Pesä	62	11	43	2 596	569	2 109
Teatteri Raivoisat Ruusut	37	–	–	2 279	–	–
Teatteri Takomo	62	68	64	4 571	2 995	2 579
Teatteri Telakka	97	112	161	6 548	5 716	9 356
Teatteri Vanha Juko	210	149	168	23 643	10 639	13 259
Todellisuuden tutkimuskeskus	49	38	46	554	1 150	2 173
Totem-teatteri	49	55	53	7 419	9 612	7 793
Universum ³⁾	66	82	139	2 658	1 821	6 902
Valtimoteatteri	–	38	24	–	1 439	657
Ilman valtion toiminta-avustusta 2003 toimivat ryhmät – Groups without State subsidy in 2003						
Yhteensä ⁵⁾ – Total ⁵⁾	1 339	1 155	1 264	242 874	172 520	232 380
Ooppera- ja teatteriseurue Kapsäkki ⁴⁾	–	–	85	–	–	20 623
Tehdas Teatteri ⁴⁾	–	68	104	–	2 477	3 472
Ilmestysteatteri Nyt	29	27	–	4 160	1 541	–
Liiketeatteri Minä&Minä	44	107	–	3 795	6 463	–
Marionettiteatteri Mundo	158	186	220	10 874	11 122	14 268
Mätälaukkuteatteri	54	–	16	3 166	–	1 006
Musiikkiteatteri eriPARIa	84	71	61	6 679	6 189	11 593
Musiikkiteatteri UIT (Uusi Iloinen Teatteri)	82	78	150	70 471	68 889	132 483
Musiikkiteatteri Musti	34	–	–	4 110	–	–
Nukketeatteri Sytkyt	227	202	187	14 967	12 337	14 554
Näyttämö Pegasos	58	1	28	921	240	523
Ooppera Skaala	15	15	12	2 410	2 630	1 259
Teater Josefina	36	10	3	1 738	500	244
Teatteri Capelle	–	–	83	–	–	3 509
Teatteri Olga	128	82	38	10 483	8 050	3 126
Teatteri Satakieli	137	69	–	55 323	28 378	–
Teatteri Taiga-Matto	–	49	122	–	4 112	9 604
Teatteri Taula-Matit	–	–	37	–	–	3 400
Teatteriosuuskunta Loimu	20	57	17	938	2 654	963
Teatteriporukka	13	21	48	932	1 727	2 950
Teatteriryhmä Ispinä	–	20	28	–	571	2 080
Teatteriryhmä Ravistus	13	–	9	316	–	653
TeatteriSusi	70	55	–	16 304	3 380	–
teatteriToWi	45	37	16	14 590	11 260	6 070

1) Lukuihin sisältyvät myös ilmaisesitykset ja vierailijoiden esitykset. – Including free tickets and guest performances.

2) Tampereen Komediateatteri sai valtion toiminta-avustuksen vuosina 2001, 2002 ja 2004. – Tampereen Komediateatteri was subsidised by the State in 2001, 2002 and 2004.

3) Universum sisältää Aurinkoteatterin, Teatteri Marsin, Teatteri Sirkuksen ja Teatteri Venuksen tiedot. – Figures of Aurinkoteatteri, Teatteri Mars, Teatteri Sirius and Teatteri Venus are included in the figure of Universum.

4) Ooppera- ja teatteriseurue Kapsäkki ja Tehdas Teatteri saavat valtion toiminta-avustuksen vuodelle 2004 lain ulkopuolisten teattereiden määrärahasta. – Ooppera- ja teatteriseurue Kapsäkki and Tehdas Teatteri receive State subsidy in 2004 from the allocation reserved for theatres outside the Theatre and Orchestra Act.

5) Keskinäiset vierailut vähennetty. – Reciprocal visits are deducted.

Lähde – Source:

Teatterin tiedotuskeskus – Finnish Theatre Information Centre

Liitetaulukko 3.8. Rahoituslain ulkopuolisten teattereiden tulot 2003
Appendix Table 3.8. Incomes in theatres outside the financing act 2003

Teatteri Theatre	Omat tulot € Ticket revenues €	Valtion toiminta-avustus € State aid €	Kunnanavustus Municipal aid €	Muut avustukset ¹⁾ € Other support ¹⁾ €	Yhteensä € Total €
Valtion toiminta-avustusta 2003 saaneet ryhmät – Groups subsidised in 2003 by ministerial decision					
Yhteensä – Total	1 195 372	690 000	488 934	332 194	2 706 500
Circus Maximus	11 617	20 000	-	28 500	60 117
Improvisaatioteatteri Stella Polaris	72 074	24 000	30 000	-	126 074
Keski-Uudenmaan Teatteri KUT	242 009	23 000	50 000	-	315 009
Klockriketeatern	67 800	62 000	24 000	67 504	221 304
Koko Teatteri ²⁾	40 458	20 000	-	19 600	80 058
Lähiöteatteri	108 296	13 000	25 000	-	146 296
Nukketeatteri Rooma	25 190	6 500	-	-	31 690
PerformanceSirkus	54 570	6 500	1 700	4 317	67 087
Quo Vadis	-	7 000	-	-	7 000
Rakastajat-teatteri	107 098	66 000	11 909	72 000	257 007
Teatteri Avoimet Ovet	180 170	60 000	81 500	17 700	339 370
Teatteri Feeniks	700	6 500	-	-	7 200
Teatteri Geist	6 024	18 000	-	8 000	32 024
Teatteri Gorgo	4 680	6 500	-	3 000	14 180
Teatteri Pesä	3 180	7 000	-	1 000	11 180
Teatteri Takomo	20 841	58 000	78 000	1 000	157 841
Teatteri Telakka	76 692	59 000	8 000	20 907	164 599
Teatteri Vanha Juko	85 445	66 000	35 020	-	186 465
Todellisuuden tutkimuskeskus	7 089	19 000	4 000	-	30 089
Totem-teatteri	25 506	20 000	49 206	21 484	116 196
Universum	50 431	107 000	88 699	48 182	294 312
Valtimonteatteri	5 502	15 000	1 900	19 000	41 402
Ilman valtion toiminta-avustusta 2003 toimivat ryhmät – Groups without State subsidy in 2003					
Yhteensä – Total	4 445 459	-	68 000	263 934	4 777 393
Tampereen Komediateatteri ³⁾	877 564	-	34 000	26 630	938 194
Ooppera- ja teatteriseurue Kapsäkki ³⁾	185 544	-	-	45 500	231 044
Tehdas Teatteri ³⁾	17 027	-	10 000	28 000	55 027
Musiikkiteatteri eriPARla	11 593	-	-	850	12 443
Musiikkiteatteri UIT (Uusi Iloinen Teatteri)	3 265 916	-	-	-	3 265 916
Ooppera Skaala	16 769	-	24 000	72 900	113 669
Teater Josefina	5 967	-	-	4 400	10 367
Teatteri Taiga-Matto	23 006	-	-	-	23 006
Teatteriosuuskunta Loimu	22 172	-	-	7 000	29 172
Teatteriporukka	19 901	-	-	78 654	98 555

1) Valtiolta, kunnilta, rahastoilta ym. vierailuihin, laitteisiin, projekteihin ym. – Paid by the State, municipalities, foundations, etc. for visits, equipment, projects, etc.

2) Koko Teatteri saa valtion toiminta-avustuksen vuodelle 2003 sekä tanssi- että teatteriryhmien määrärahasta. Tanssin määrärahasta saatu toiminta-avustus sisältyy muihin avustuksiin. – Koko Teatteri receives State aid in 2003 from allocations for both dance and theatre groups. The aid from the dance allocation is included in the other support.

3) Tehdas Teatteri ja Kapsäkki saavat valtion toiminta-avustuksen 2004. Tampereen Komediateatteri ei saanut valtion toiminta-avustusta vuonna 2003, mutta saa sen jälleen 2004. – Tehdas Teatteri and Kapsäkki receive State aid in 2004. Tampereen Komediateatteri did not receive State aid in 2003 but receives it again in 2004.

Lähde – Source:

Teatterin tiedotuskeskus – Finnish Theatre Information Centre

Liitetaulukko 3.9. Suomen Kansallisooppera 1990–2003
Appendix Table 3.9. The Finnish National Opera 1990–2003

Vuosi	Omia esityksiä	Myydyt liput	Salien täyttöaste	Henkilöstö	Varsinaisen toiminnan menot ²⁾	Toiminta-avustus valtiolta ³⁾	Lipputulot
Year	Own performances	Tickets sold	Proportion of auditorium capacity	Staff	Actual operating costs ²⁾	State operating subsidies ³⁾	Ticket revenues
	Lkm		%	Htv	1 000 €		
	No.			Person years	EUR 1 000		
1990	245	101 659	78,0	485	18 778	15 478	1 693
1991	243	116 644	82,4	447	20 538	18 739	1 695
1992	244	103 817	73,5	450	21 604	19 190	1 771
1993 ¹⁾	223	121 960	81,0	460	22 327	20 603	2 798
1994	249	247 041	90,1	619	28 645	21 814	6 505
1995	261	253 625	87,9	724	33 241	20 553	7 249
1996	237	228 526	80,3	700	32 195	20 805	6 510
1997	235	237 659	82,4	704	34 366	21 309	6 870
1998	270	238 632	80,6	727	33 154	21 864	7 029
1999	334	234 362	76,9	734	34 522	22 705	6 319
2000	347	224 863	75,4	720	37 256	22 705	6 963
2001	320	232 363	71,7	741	39 590	23 378	6 719
2002	345	229 928	75,4	735	40 229	25 565	6 951
2003	285	215 435	71,5	715	40 185	26 368	7 027

1) Suomen Kansallisooppera muutti uuteen oopperataloon. – The Finnish National Opera moved to the new Opera House.

2) Henkilöstö-, kiinteistö- ja toimintamenot. Kiinteistömenoihin ei sisälly valtion kiinteistöyksikölle maksettu vuokra, johon on saatu valtiolta erillinen avustus (10,6 milj. vuonna 2003). – Incl. staff, maintenance and operating costs. Real estate costs exclude the rent paid to the State real estate unit, for which separate aid is received from the State (EUR 10,6 million in 2003).

3) Ei sisällä uuden oopperatalon rakentamiskustannuksia eikä valtion kiinteistöhallinnon uudistuksesta johtuvaa vuokra-avustusta v. 2000 lähtien. – Excluding costs of constructing the new Opera House and rent subsidy since 2000 following reform of the State real estate administration.

Lähde – Source:

Teatterin tiedotuskeskus – Finnish Theatre Information Centre

Liitetaulukko 3.10. Suomen Kansallisoopperan omat esitykset ja myydyt liput esityslajeittain näytäntokausina 1990/91–2002/03
Appendix Table 3.10. Performances by the Finnish National Opera and ticket sales: seasons 1990/91–2002/03

Kausi	Esitykset – Performances				Myydyt liput – Ticket sales				Liput / esityskerta – Tickets / performance			
	Oopperat	Baletit	Muut	Yhteensä	Oopperat	Baletit	Muut	Yhteensä	Oopperat	Baletit	Muut	Yhteensä
Season	Opera	Ballet	Other	Total	Opera	Ballet	Other	Total	Opera	Ballet	Other	Total
	Lkm – No.											
1990/91	135	95	20	250	59 552	44 731	7 083	111 366	441	471	354	445
1991/92	131	93	11	235	63 457	42 739	4 064	110 260	484	460	369	469
1992/93	127	99	34	260	53 693	34 493	16 679	104 865	423	348	491	403
1993/94	109	77	45	231	112 499	72 702	20 520	205 721	1 032	944	456	891
1994/95	125	74	34	233	142 222	78 723	19 552	240 497	1 138	1 064	575	1 032
1995/96	154	87	27	268	151 429	82 956	14 958	249 343	983	954	554	930
1996/97	125	81	28	234	137 154	78 904	19 105	235 163	1 097	974	682	1 005
1997/98	130	76	32	238	146 439	79 098	11 102	236 639	1 126	1 041	347	994
1998/99	153	88	91	332	142 986	77 836	14 564	235 386	935	885	160	709
1999/00	139	76	109	324	140 497	71 703	14 286	226 486	1 011	943	131	699
2000/01	145	97	77	319	135 946	81 814	10 372	228 132	938	843	135	715
2001/02	170	97	58	325	128 592	89 213	14 927	232 732	756	920	257	716
2002/03	179	82	51	312	130 890	73 862	10 081	214 833	731	901	198	689

Lähde – Source:

Teatteritilastot. Helsinki: Teatterin tiedotuskeskus. – Finnish Theatre Statistics. Helsinki: Finnish Theatre Information Centre.

Liitetaulukko 3.11. Suomen Kansallisoopperan henkilöstö ammattiryhmittäin 1991–2003
Appendix Table 3.11. Finnish National Opera staff by occupational group 1991–2003

Ammattiryhmä Occupational group	Henkilötyövuosia – Person years												
	1991	1992	¹⁾ 1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Koko henkilökunta – All staff													
Johtajat – Directors	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5
Taiteellinen henkilöstö – Artistic staff	297	293	296	361	381	405	402	421	426	418	434	435	429
Tekninen henkilöstö – Technical staff	107	113	119	154	205	193	195	198	199	195	195	181	182
Hallintohenkilöstö – Administrative staff	38	39	40	99	133	97	102	103	104	103	107	114	100
Yhteensä – Total	447	450	460	619	724	700	704	727	734	720	741	735	715
– josta taiteelliset – of whom artistic (%)	66,4	65,1	64,3	58,3	52,6	57,9	57,1	57,9	58,0	58,1	58,6	59,2	60,0
Vakinainen henkilökunta – Permanent staff													
Johtajat – Directors	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5
Taiteellinen henkilöstö – Artistic staff	232	234	232	254	286	273	285	289	284	286	293	306	306
Tekninen henkilöstö – Technical staff	98	105	111	135	161	170	173	180	181	176	179	170	172
Hallintohenkilöstö – Administrative staff	36	37	34	96	98	91	98	98	99	97	99	106	96
Yhteensä – Total	371	381	381	490	550	539	561	572	569	563	576	587	579
– osuus koko henkilökunnasta – share of total staff (%)	83,0	84,7	82,8	79,2	76,0	77,0	79,7	78,7	77,5	78,2	77,7	79,9	81,0

1) Suomen Kansallisooppera muutti uuteen oopperataloon. – The Finnish National Opera moved to the new Opera House.

Lähde – Source:

Teatteritilastot. – Finnish Theatre Statistics.

Liitetaulukko 3.12. Suomen Kansallisoopperan tulot ja menot 1990–2003
Appendix Table 3.12. Income and expenditure of the Finnish National Opera 1990–2003

Varsinaisen toiminnan tulot ja julkinen tuki – Earnings from principal operations and public subsidies						
Vuosi- Year	Valtion avustukset State subsidies	Kuntien avustukset Municipal subsidies	Muut avustukset ¹⁾ Other support ¹⁾	Lipputulot Ticket revenues	Muut tulot Other income	Yhteensä Total
1 000 €, käypään hintaan – EUR 1 000, current prices						
1990	15 478	734	34	1 693	684	18 622
1991	18 739	645	–	1 695	620	21 700
1992	19 190	645	–	1 771	836	22 442
1993	20 603	1 892	–	2 798	1 090	26 384
1994	21 814	3 085	–	6 505	1 622	33 026
1995	20 553	3 195	–	7 249	2 565	33 562
1996	20 805	3 344	1 716	6 510	1 248	33 622
1997	21 309	3 403	1 728	6 870	1 425	34 736
1998	21 864	3 513	77	7 029	1 453	33 937
1999	22 705	3 597	637	6 319	2 757	36 015
2000	22 705	4 037	1 367	6 963	1 315	36 388
2001	23 378	3 864	2 011	6 719	2 204	38 176
2002	25 565	3 973	590	6 951	1 824	38 903
2003	26 368	4 108	577	7 027	1 824	39 903

Varsinaisen toiminnan menot – Expenditure on principal operations			
Henkilöstö Staff	Kiinteistö ²⁾ Buildings ²⁾	Toimintamenot Activity costs	Yhteensä Total
1 000 €, käypään hintaan – EUR 1 000, current prices			
1990	14 947	816	3 014
1991	16 583	657	3 298
1992	17 056	702	3 846
1993	17 163	1 357	3 806
1994	21 599	1 651	5 396
1995	26 015	1 741	5 484
1996	24 817	2 143	5 235
1997	26 825	2 143	5 399
1998	25 842	2 280	5 032
1999	27 364	2 019	5 139
2000	32 138	808	4 309
2001	33 491	555	5 545
2002	33 652	1 409	5 168
2003	33 928	1 480	4 777

1) Valtiolta, rahastoilta ym. vierailuihin, laitteisiin jne. – From the State, foundations, etc., for visits, equipment, etc.

2) Suomen Kansallisooppera maksaa vuokran valtion kiinteistöyksikölle ja saa siihen erillisavustuksen. Vuokra-avustus ei sisälly julkisiin avustuksiin ja vuokran osuus on vähennetty kiinteistömenoista. V. 2003 vuokra-avustus oli 10,6 milj. euroa. – The Finnish National Opera pays rent to the State real estate unit, for which it receives a special grant. This rent aid is not included in public subsidies and the share of rent is deducted from the real estate costs. The rent aid was EUR 10,6 million in 2003.

Lähde – Source:

Teatteritilastot. – Finnish Theatre Statistics.

Liitetaulukko 3.13. Vos-tanssiteatterit 1991–2003*
Appendix Table 3.13. Dance theatres 1991–2003*

Vuosi Year	Tanssiteattereita Dance theatres	Esityskertoja Performances	Myytyjä lippuja Tickets sold
	Lkm – No.	Lkm – No.	
1991	8	714	113 000
1992	9	763	117 000
1993	9	846	127 000
1994	9	824	103 000
1995	9	778	118 000
1996	9	877	122 000
1997	7	985	160 000
1998	7	956	145 000
1999	9	1 157	180 000
2000	10	1 357	216 000
2001	10	1 377	210 000
2002	10	1 350	201 000
2003	10	1 363	206 000

* Sisältää valtionosuutta saavat tanssiteatterit. – Includes dance theatres receiving statutory State subsidy.

Lähteet – Sources:

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto. – Central Union of Finnish Theatre Organizations.

Teatterin tiedotuskeskus. – Finnish Theatre Information Centre.

Liitetaulukko 3.14. Kotimaisten tanssiteosten esitys- ja katsojamäärät 2003
Appendix Table 3.14. Number of performances and audiences for domestic dance works 2003

	Esityksiä		Kantaesityksiä	Myytyjä lippuja	Katsojia	
	Performances	%	Premieres	Tickets sold	Audience	%
Yhteensä – Total	2 278	100,0	205	406 817	452 121	100,0
Suuret laitosteatterit (2 kpl) – Major institutions (2)	135	5,9	20	84 208	93 579	20,7
Suomen Kansallisbaletti ¹⁾ – Finnish National Ballet ¹⁾	91		17	76 678	85 470	
Helsingin Kaupunginteatterin Tanssiryhmä – Helsinki City Theatre dance company	44		3	7 530	8 109	
Valtionosuutta saavat ryhmät (10 kpl) – State-subsidised dance companies (10)	1 363	59,8	67	206 161	229 929	50,9
Aurinkobaletti	101		3	11 536	14 916	
Tanssiteatteri Eri – Dance theatre Eri	134		7	24 186	24 974	
Tanssiteatteri Hurjaruuth – Dance theatre Hurjaruuth	138		5	35 483	49 107	
JoJo Oulun tanssin keskus	58		10	10 480	12 244	
Rimpparemmi ²⁾	173		6	48 204	49 042	
Tanssiteatteri Minimi ²⁾ – Dance theatre Minimi ²⁾	113		3	15 307	15 368	
Tanssiteatteri Mobita/Dansco ²⁾ – Dance theatre Mobita/Dansco ²⁾	103		8	13 757	14 935	
Tanssiteatteri Raatikko – Dance theatre Raatikko	329		5	33 205	33 205	
Tanssiteatteri Rollo – Dance theatre Rollo	72		2	6 859	7 644	
Zodiak – Uuden tanssin keskus ³⁾ – Zodiak – new dance centre ³⁾	142		18	7 144	8 775	
Muut tuotantoryhmät (28 kpl) – Other production companies (28)	555	24,4	65	102 730	114 849	25,4
As2Wrists Dance Company	5		1	842	847	
Canela	14		1	2 930	3 743	
Compania Kaari Martin	18		1	4 637	9 737	
Dis Tanz	38		1	3 916	3 916	
Glims & Gloms Dance Company	14		1	566	566	
Gruppen Fyra	22		3	4 459	4 559	
Indictus Company	3		2	433	433	
Interdans	7		1	710	710	
Ismo Dance Co	3		1	450	1 750	
Jazz Point	13		2	2 210	4 586	
Kekäläinen & Company ⁴⁾	32		4	2 132	2 271	
Koko Teatteri	16		2	537	577	
Liisa Pentti + Co.	7		3	247	321	
M.A.D. Tanssimaisterit	4		3	108	143	
Mikko Kallinen & The Company	15		2	400	430	
Nomadi-tuotanto – Nomadi productions	38		–	7 930	7 930	
Oblivia	11		6	334	800	
P.D.C. Pori Dance Company	62		6	28 931	29 396	
Pikinini Meri ²⁾	35		4	1 787	1 892	
Routa-ryhmä	17		6	1 920	2 280	
Tanssiryhmä Tsuumi ²⁾	29		4	11 696	11 696	
Tanssiryhmä Täpinä	22		3	1 793	1 793	
Tanssiteatteri Kaie	48		3	675	775	
Tanssiteatteri Tanssiboxi	22		3	1 087	1 474	
Tanssiteatteri Wimma	5		1	334	349	
Tero Saarinen Company ⁵⁾	33		–	17 638	17 847	
Tommi Kittä & Co. ⁶⁾	17		–	3 094	3 094	
Woltti	5		1	934	934	
Yksittäisten koreografien teokset – Works by individual choreographers	225	9,9	53	13 718	16 228	3,5

1) Kantaesitykset sisältävät baletin workshop-esitykset (11). – Figure of the first premieres includes workshop performances of the Ballet (11).

2) Lisäksi: Minimi 28 es., 10 394 katsojaa Kuopion kaupunginteatterissa; Mobita/Dansco 4 es., 3 729 katsojaa Suomen Kansallisoopperassa; Rimpparemmi 5 ulkoilmaesitystä Unkarissa, 49 000 katsojaa; Pikinini Meri 2 es., 102 katsojaa Turun kaupunginteatterissa; Tsuumi 3 es., 6 780 katsojaa Savonlinnan oopperajuhlilla. – In addition: Minimi 28 performances, 10,394 spectators at the Kuopio city theatre; Mobita/Dansco 4 performances, 3,729 spectators at the Finnish National Opera; Rimpparemmi 5 outdoor performances in Hungary, 49,000 spectators; Pikinini Meri 2 performances, 102 spectators at the Turku city theatre; Tsuumi 3 performances, 6,780 spectators at the Savonlinna Opera Festival.

3) Zodiakin lukuihin sisältyy yhteistuotantoja seuraavien vapaiden ryhmien kanssa – The figures of Zodiak include coproductions with the following independent dance groups: Ismo Dance Co., M.A.D. Tanssimaisterit, Tommi Kittä & Co, Liisa Pentti+Co ja Tenhula Co.

Lähde – Source:

Tanssin Tiedotuskeskus ry, Helsinki. – The Information Centre for Dance in Finland, Helsinki.

Liitetaulukko 3.15. Vos-tanssiteattereiden henkilöstö ammattiryhmittäin 1997–2003*
Appendix Table 3.15. Staff of dance theatres by occupational group 1997–2003*

Ammattiryhmä Occupational group	Vakinaiset Permanent	Tilapäiset Temporary	Yhteensä Total	%	Vakinaisia % Permanent %
Henkilötyövuodet – Person years					
Yhteensä – Total 2003	77	49	126	100	61
Johtajat – Directors	7	–	7	6	100
Taiteellinen henkilöstö – Artistic staff	39	37	76	60	51
Tekninen henkilöstö – Technical staff	13	6	19	15	68
Hallintohenkilöstö – Administrative staff	18	6	24	19	75
1997	52	30	82		63
1998	54	29	83		65
1999	64	35	99		65
2000	70	53	123		57
2001	69	44	113		61
2002	72	43	115		63

* Sisältää valtionosuuslainsäädännön piirissä olevat tanssiteatterit (10). – Includes dance theatres (10) receiving statutory State subsidies.

Lähde – Source:

Teatteritilastot 1997–2003. Helsinki: Teatterin tiedotuskeskus. – Finnish Theatre Statistics 1997–2003. Helsinki: Finnish Theatre Information Centre.

Liitetaulukko 3.16. Vos-tanssiteattereiden tulot ja menot 1991–2003*
Appendix Table 3.16. Income and expenditure of dance theatres 1991–2003*

Tulot – Income							
Vuosi Year	Teattereita – Theatres	Pääsylipputulot Ticket revenues	Muut tulot ¹⁾ Other income ¹⁾	Valtionosuus ja -avustus State subsidies	Kunnanavustus Municipal subsidies	Muut avustukset ²⁾ Other subsidies ²⁾	Yhteensä Total
	Lkm – No.	Milj. € – EUR million					
1991	8	0,3	0,1	0,7	0,3	0,1	1,5
1992	9	0,4	0,0	0,7	0,3	0,1	1,5
1993	9	0,4	0,0	0,7	0,3	0,1	1,6
1994	9	0,3	0,1	0,7	0,3	0,1	1,5
1995	9	0,4	0,0	0,7	0,3	0,1	1,6
1996	9	0,5	0,0	0,8	0,4	0,1	1,7
1997	7	0,6	0,1	0,9	0,4	0,2	2,3
1998	7	0,5	0,1	1,0	0,4	0,1	2,2
1999	9	0,7	0,1	1,2	0,5	0,2	2,7
2000	10	1,0	0,2	1,3	0,6	0,4	3,5
2001	10	0,9	0,2	1,4	0,6	0,3	3,4
2002	10	1,0	0,2	1,6	0,7	0,2	3,8
2003	10	1,1	0,2	1,6	0,8	0,3	4,1

Menot – Expenditure

Vuosi – Year	Teattereita Theatres	Henkilöstömenot Staff costs	Kiinteistömenot Building costs	Toimintamenot Operating costs	Menot yhteensä Total costs
	Lkm – No.	Milj. € – EUR million			
1991	8	1,0	0,2	0,4	1,5
1992	9	0,9	0,2	0,4	1,5
1993	9	0,9	0,2	0,4	1,5
1994	9	0,9	0,2	0,5	1,6
1995	9	0,9	0,2	0,4	1,5
1996	9	1,0	0,2	0,4	1,6
1997	7	1,4	0,2	0,6	2,2
1998	7	1,5	0,3	0,4	2,2
1999	9	1,7	0,3	0,6	2,7
2000	10	2,3	0,3	0,9	3,5
2001	10	2,1	0,3	0,8	3,3
2002	10	2,3	0,4	0,9	3,6
2003	10	2,5	0,5	1,1	4,1

* Sisältää valtionosuutta saavat tanssiteatterit. – Includes dance theatres receiving statutory State subsidy.

1) Mm. sponsoritulot, korkotulot, ohjelmamyynnistä saadut tulot sekä pukujen vuokrauksesta saadut tulot. – Sponsorship, interest, programme sales, dress hire, etc.

2) Valtiolta, rahastoilta ym. vierailuihin, laitteisiin, projekteihin ym. – For visits, equipment, projects etc. from the State, foundations etc.

Lähteet – Sources:

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto. – Central Union of Finnish Theatre Organizations.

Teatterin tiedotuskeskus. – Finnish Theatre Information Centre.

Liitetaulukko 3.17. Näytelmäkerhoon tai harrastajateatteriin kuuluminen 1991 ja 2002
Appendix Table 3.17. Membership in a drama club or in an amateur theatre: surveys 1991 and 2002

		Kuuluu <i>Is member</i>	On kuullut aikaisemmin <i>Has been member</i>	Ei ole koskaan kuullut <i>Has never been member</i>	
Prosenttia – Percentages					
Miehet ja naiset yhteensä	1991	1	16	83	Men and women total
	2002	2	16	82	
Miehet	1991	1	13	86	Men
	2002	2	12	86	
Naiset	1991	1	18	80	Women
	2002	2	21	77	
Ikä					Age
15–24 vuotta	1991	2	20	78	15–24 years
	2002	2	15	83	
25–44 vuotta	1991	1	12	87	25–44 years
	2002	1	15	83	
45–64 vuotta	1991	1	19	80	45–64 years
	2002	2	14	84	
65– vuotta	1991	1	16	83	65– years
	2002	2	25	72	
Koulutusaste					Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	1	15	84	Lower primary or less
	2002	2	17	80	
Ylempi perusaste	1991	1	18	80	Upper primary
	2002	2	17	81	
Keskiaste	1991	1	15	84	Secondary
	2002	2	16	82	
Alin korkea-aste	1991	1	16	84	Lowest level of tertiary
	2002	1	15	84	
Muu korkea-aste	1991	1	16	83	Other tertiary
	2002	2	19	79	
Koulutusaste tuntematon	1991		30	70	Unknown level of education
	2002			100	
Sosioekonominen asema					Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	1	13	87	Agricultural entrepreneur
	2002	3	16	81	
Muu yrittäjä	1991	1	16	83	Other entrepreneur
	2002		17	83	
Ylempi toimihenkilö	1991	1	17	83	Senior salaried employee
	2002	2	16	83	
Alempi toimihenkilö	1991	1	16	84	Junior salaried employee
	2002	1	17	81	
Tuotantotyöntekijä	1991	1	9	90	Production worker
	2002	2	8	89	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	1	16	83	Distribution or service worker
	2002	2	11	86	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	1	18	81	Retired or chronically ill
	2002	2	23	75	
Työtön	1991	0	17	82	Unemployed
	2002	2	14	84	
Opiskelija tai koululainen	1991	2	19	78	Student or at school
	2002	2	15	82	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	1	15	84	Homemaker
	2002		11	89	

Liitetäulukko 3.17. Jatkuu – Appendix Table 3.17. Cont.

		Kuuluu <i>Is member</i>	On kuulunut aikaisemmin <i>Has been member</i>	Ei ole koskaan kuulunut <i>Has never been member</i>	
Prosenttia – Percentages					
Kuntaryhmä		Type of municipality			
Kaupunkimaiset kunnat	1991	1	17	82	Urban
	2002	1	16	82	
Taajaan asutut kunnat	1991	1	13	86	Semi-urban
	2002	1	15	84	
Maaseutumaiset kunnat	1991	1	16	83	Rural
	2002	3	18	79	
Suuralue		Major region			
Pääkaupunkiseutu	1991	1	18	81	Helsinki metropolitan area
	2002	1	22	77	
Muu Uusimaa	1991	0	16	84	Rest of Uusimaa
	2002	2	14	83	
Etelä-Suomi	1991	1	17	83	Southern Finland
	2002	2	12	86	
Itä-Suomi	1991	1	15	84	Eastern Finland
	2002	1	20	78	
Väli-Suomi	1991	1	15	84	Mid-Finland
	2002	3	20	77	
Pohjois-Suomi	1991	1	13	86	Northern Finland
	2002	2	15	84	
Syntymävuosi		Year of birth			
Ennen 1939	1991	1	19	80	Before 1939
	2002	2	24	74	
1940–1949	1991	1	14	86	1940–1949
	2002	2	17	81	
1950–1959	1991	1	10	89	1950–1959
	2002	2	11	87	
1960–1969	1991	1	16	83	1960–1969
	2002	1	12	87	
1970–1979	1991	3	15	81	1970–1979
	2002	2	19	78	
1980 jälkeen	2002	3	13	83	After 1980

Lähde – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure surveys.

Liitetaulukko 3.18. Teatterissa käyminen 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002
Appendix Table 3.18. Theatre-going during the past 12 months: surveys 1991 and 2002

		Yhden kerran <i>Once</i>	2 kertaa <i>Twice</i>	3–5 kertaa <i>3–5 times</i>	6 kertaa tai enemmän <i>6 times or more</i>	
Prosenttia – Percentages						
Miehet ja naiset yhteensä	1991	41	28	24	6	<i>Men and women total</i>
	2002	39	29	24	7	
Miehet	1991	48	28	19	4	<i>Men</i>
	2002	46	28	19	8	
Naiset	1991	38	27	27	8	<i>Women</i>
	2002	36	30	27	7	
Ikä						<i>Age</i>
15–24 vuotta	1991	51	26	17	6	<i>15–24 years</i>
	2002	50	27	19	3	
25–44 vuotta	1991	42	26	25	6	<i>25–44 years</i>
	2002	39	29	26	6	
45–64 vuotta	1991	36	30	26	8	<i>45–64 years</i>
	2002	34	31	25	10	
65– vuotta	1991	36	28	29	6	<i>65– years</i>
	2002	38	27	26	9	
Koulutusaste						<i>Level of education</i>
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	48	28	18	5	<i>Primary or less</i>
	2002	50	27	19	4	
Ylempi perusaste	1991	48	20	25	6	<i>Lower secondary</i>
	2002	47	27	18	7	
Keskiaste	1991	41	30	24	5	<i>Upper secondary</i>
	2002	40	32	23	5	
Alin korkea-aste	1991	35	29	26	10	<i>Lowest level of tertiary</i>
	2002	34	25	30	11	
Muu korkea-aste	1991	27	26	35	11	<i>Other tertiary</i>
	2002	27	32	29	12	
Koulutusaste tuntematon	1991	45	18	30		<i>Unknown level of education</i>
Sosioekonominen asema						<i>Socio-economic group</i>
Maatalousyrittäjä	1991	35	37	24	4	<i>Agricultural entrepreneur</i>
	2002	55	18	23	5	
Muu yrittäjä	1991	41	31	22	5	<i>Other entrepreneur</i>
	2002	30	37	26	7	
Ylempi toimihenkilö	1991	30	25	32	12	<i>Upper-level salaried employee</i>
	2002	28	27	32	13	
Alempi toimihenkilö	1991	36	29	29	6	<i>Lower-level salaried employee</i>
	2002	33	34	27	6	
Tuotantotyöntekijä	1991	51	30	14	4	<i>Production worker</i>
	2002	57	18	20	5	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	50	26	19	5	<i>Distribution or service worker</i>
	2002	28	43	25	3	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	40	27	26	6	<i>Retired or chronically ill</i>
	2002	41	28	23	8	
Työtön	1991	66	17	14	3	<i>Unemployed</i>
	2002	41	40	15	4	
Opiskelija tai koululainen	1991	49	26	19	6	<i>Student or at school</i>
	2002	52	25	18	5	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	42	28	24	6	<i>Homemaker</i>
	2002	56	20	15	9	

Liitetaulukko 3.18. Jatkuu – Appendix Table 3.18. Cont.

		Yhden kerran <i>Once</i>	2 kertaa <i>Twice</i>	3–5 kertaa <i>3–5 times</i>	6 kertaa tai enemmän <i>6 times or more</i>	
Prosenttia – Percentages						
Kuntaryhmä		Type of municipality				
Kaupunkimaiset kunnat	1991	38	27	26	9	Urban
	2002	37	28	26	8	
Taajaan asutut kunnat	1991	51	29	19	1	Semi-urban
	2002	36	34	23	6	
Maaseutumaiset kunnat	1991	46	29	21	3	Rural
	2002	51	27	17	6	
Suuralue		Major region				
Pääkaupunkiseutu	1991	31	27	29	12	Helsinki metropolitan area
	2002	31	30	30	9	
Muu Uusimaa	1991	49	31	16	4	Rest of Uusimaa
	2002	39	22	33	6	
Etelä-Suomi	1991	41	27	26	6	Southern Finland
	2002	39	32	20	8	
Itä-Suomi	1991	42	32	23	3	Eastern Finland
	2002	45	27	22	6	
Väli-Suomi	1991	48	27	20	3	Mid-Finland
	2002	47	24	22	6	
Pohjois-Suomi	1991	53	22	18	7	Northern Finland
	2002	46	28	20	6	
Syntymävuosi		Year of birth				
Ennen 1939	1991	39	27	26	7	Before 1939
	2002	38	29	24	10	
1940–1949	1991	29	33	29	9	1940–1949
	2002	32	28	29	11	
1950–1959	1991	45	25	25	4	1950–1959
	2002	36	32	24	9	
1960–1969	1991	45	25	23	8	1960–1969
	2002	37	28	30	5	
1970–1979	1991	53	26	16	4	1970–1979
	2002	45	31	19	6	
1980 jälkeen	2002	52	28	16	3	After 1980

Lähde – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 3.19. Oopperassa käyminen 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002
Appendix Table 3.19. Opera visits during the past 12 months: surveys 1991 and 2002

		Ei kertaakaan	Kerran	2 kertaa	3 kertaa tai useammin	On käynyt oopperassa aikaisemmin	Ei ole koskaan käynyt oopperassa		
		<i>Not visited</i>	<i>Once</i>	<i>Twice</i>	<i>3 times or more</i>	<i>Has visited opera before</i>	<i>Has never visited opera</i>		
		Prosenttia – Percentages							
Miehet ja naiset yhteensä	1991	96	3	1	1	22	73	Men and women total	
	2002	93	4	1	1	27	66		
Miehet	1991	97	2	0	0	18	79	Men	
	2002	95	3	1	1	22	73		
Naiset	1991	94	4	1	1	26	68	Women	
	2002	92	5	2	1	32	60		
Ikä								Age	
15–24 vuotta	1991	97	2	0	1	14	84	15–24 years	
	2002	96	3	1	1	16	81		
25–44 vuotta	1991	96	3	0	0	21	75	25–44 years	
	2002	94	5	1	1	26	67		
45–64 vuotta	1991	94	4	1	1	29	65	45–64 years	
	2002	91	4	2	2	31	61		
65– vuotta	1991	97	2	1	0	24	73	65– years	
	2002	95	3	1	1	31	64		
Koulutusaste								Level of education	
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	98	2	0	0	16	82	Primary or less	
	2002	98	2	0	0	19	79		
Ylempi perusaste	1991	97	2	1	0	22	75	Lower secondary	
	2002	96	3	0	0	24	72		
Keskiaste	1991	97	2	0	0	20	78	Upper secondary	
	2002	94	3	1	1	23	72		
Alin korkea-aste	1991	92	5	2	1	31	61	Lowest level of tertiary	
	2002	89	6	2	2	36	53		
Muu korkea-aste	1991	84	12	1	3	48	36	Other tertiary	
	2002	83	10	4	3	49	34		
Koulutusaste tuntematon	1991	91	5	2	2	32	59	Unknown level of education	
	2002	100				34	66		
Sosioekonominen asema								Socio-economic group	
Maatalousyrittäjä	1991	99	1	1		14	84	Agricultural entrepreneur	
	2002	97	3			25	73		
Muu yrittäjä	1991	95	3	1	1	23	72	Other entrepreneur	
	2002	94	3	2	1	30	64		
Ylempi toimihenkilö	1991	88	10	1	2	42	46	Upper-level salaried employee	
	2002	81	10	3	5	43	39		
Alempi toimihenkilö	1991	93	4	1	1	26	67	Lower-level salaried employee	
	2002	92	5	2	1	31	61		
Tuotantotyöntekijä	1991	100	0	0		9	90	Production worker	
	2002	99	1			15	84		
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	97	3		0	17	81	Distribution or service worker	
	2002	95	3	1	1	20	75		
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	97	2	1	0	23	74	Retired or chronically ill	
	2002	94	3	1	1	29	65		
Työtön	1991	98	1		0	15	83	Unemployed	
	2002	98	1	2		21	77		
Opiskelija tai koululainen	1991	97	2	0	1	20	77	Student or at school	
	2002	95	4	1		19	76		
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	94	5		1	30	64	Homemaker	
	2002	98	2			19	79		

Liitetaulukko 3.19. Jatkuu – Appendix Table 3.19. Cont.

		Ei kertaa- kaan <i>Not visited</i>	Kerran <i>Once</i>	2 kertaa <i>Twice</i>	3 kertaa tai useammin <i>3 times or more</i>	On käynyt oopperassa aikaisemmin <i>Has visited opera before</i>	Ei ole koskaan käynyt oopperassa <i>Has never visited opera</i>	
Prosenttia – Percentages								
Kuntaryhmä								Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	1991	94	4	1	1	28	66	Urban
	2002	92	5	2	2	31	61	
Taajaan asutut kunnat	1991	98	2	0	0	16	82	Semi-urban
	2002	96	3	0	0	22	74	
Maaseutumaiset kunnat	1991	98	1	0	0	15	84	Rural
	2002	97	2	0	0	19	78	
Suuralue								Major region
Pääkaupunkiseutu	1991	89	7	2	2	42	47	Helsinki metropolitan area
	2002	83	8	3	5	41	42	
Muu Uusimaa	1991	96	3	1	1	20	76	Rest of Uusimaa
	2002	93	4	2	1	36	57	
Etelä-Suomi	1991	97	3	0	0	20	77	Southern Finland
	2002	96	3	1	0	24	72	
Itä-Suomi	1991	97	2	0	0	18	79	Eastern Finland
	2002	94	5	0	0	22	72	
Väli-Suomi	1991	98	1	0	0	17	81	Mid-Finland
	2002	97	2	1	0	20	77	
Pohjois-Suomi	1991	97	2	0	0	15	82	Northern Finland
	2002	96	3	0	0	19	78	
Syntymävuosi								Year of birth
Ennen 1939	1991	96	3	1	1	27	69	Before 1939
	2002	94	3	1	2	31	63	
1940–1949	1991	93	4	1	1	25	68	1940–1949
	2002	90	4	2	3	32	58	
1950–1959	1991	95	4	0	0	22	73	1950–1959
	2002	92	5	2	1	27	65	
1960–1969	1991	97	2	0	1	17	80	1960–1969
	2002	92	5	1	1	26	66	
1970–1979	1991	98	2	0	0	10	87	1970–1979
	2002	97	3	1	0	27	69	
1980 jälkeen	2002	97	3	0	0	11	85	After 1980

Lähde – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 3.20. Tanssiesityksissä käyminen 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002
Appendix Table 3.20. Attendance at dance performances during the past 12 months: surveys 1991 and 2002

		Kansantanssi- esityksissä <i>At folk dance performances</i>	Klassisissa balettiesityksissä <i>At classical ballet performances</i>	Moderneissa tai jazz- tanssiesityksissä <i>At modern or jazz dance performances</i>	Kilpatanssi- tai muissa tanssiesityksissä <i>At dance contests or other dance performances</i>	
Prosenttia – Percentages						
Miehet ja naiset yhteensä	1991	12	3	4	5	Men and women total
	2002	11	7	5	7	
Miehet	1991	10	1	2	4	Men
	2002	9	4	4	5	
Naiset	1991	14	4	5	6	Women
	2002	13	11	7	10	
Ikä						Age
15–24 vuotta	1991	10	3	9	8	15–24 years
	2002	8	8	8	11	
25–44 vuotta	1991	11	3	4	5	25–44 years
	2002	9	8	7	8	
45–64 vuotta	1991	16	3	3	5	45–64 years
	2002	16	8	5	7	
65– vuotta	1991	9	0	1	1	65– years
	2002	8	5	1	4	
Koulutusaste						Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	10	1	2	3	Primary or less
	2002	9	3	2	4	
Ylempi perusaste	1991	11	3	7	8	Lower secondary
	2002	7	6	5	7	
Keskiaste	1991	11	2	4	6	Upper secondary
	2002	11	6	5	8	
Alin korkea-aste	1991	16	4	5	6	Lowest level of tertiary
	2002	15	10	9	10	
Muu korkea-aste	1991	16	7	8	5	Other tertiary
	2002	14	17	11	11	
Koulutusaste tuntematon	1991	21	2	2	5	Unknown level of education
	2002					
Sosioekonominen asema						Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	9	2	1	4	Agricultural entrepreneur
	2002	10	1	8	1	
Muu yrittäjä	1991	17	2	3	5	Other entrepreneur
	2002	14	8	8	10	
Ylempi toimihenkilö	1991	15	6	8	6	Upper-level salaried employee
	2002	14	17	11	9	
Alempi toimihenkilö	1991	18	3	6	8	Lower-level salaried employee
	2002	14	9	7	11	
Tuotantotyöntekijä	1991	8	1	2	4	Production worker
	2002	11	2	2	4	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	8	1	4	6	Distribution or service worker
	2002	11	2	5	7	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	11	1	1	1	Retired or chronically ill
	2002	10	5	1	5	
Työtön	1991	8	1	2	5	Unemployed
	2002	7	6	6	5	
Opiskelija tai koululainen	1991	9	5	9	8	Student or at school
	2002	10	9	8	10	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	7	2	3	4	Homemaker
	2002	7	4	3	13	

Liitetaulukko 3.20. Jatkuu – Appendix Table 3.20. Cont.

		Kansantanssi- esityksissä <i>At folk dance performances</i>	Klassisissa balettiesityksissä <i>At classical ballet performances</i>	Moderneissa tai jazz- tanssiesityksissä <i>At modern or jazz dance performances</i>	Kilpatanssi- tai muissa tanssiesityksissä <i>At dance contests or other dance performances</i>	
Prosenttia – Percentages						
Kuntaryhmä						Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	1991	11	4	5	6	Urban
	2002	11	10	7	9	
Taajaan asutut kunnat	1991	14	1	4	5	Semi-urban
	2002	12	5	4	5	
Maaseutumaiset kunnat	1991	11	1	2	4	Rural
	2002	10	2	3	5	
Suuralue						Major region
Pääkaupunkiseutu	1991	10	6	8	4	Helsinki metropolitan area
	2002	10	18	12	8	
Muu Uusimaa	1991	13	1	5	4	Rest of Uusimaa
	2002	9	7	2	3	
Etelä-Suomi	1991	12	2	4	5	Southern Finland
	2002	11	5	3	8	
Itä-Suomi	1991	13	2	3	4	Eastern Finland
	2002	9	5	4	6	
Väli-Suomi	1991	11	2	1	6	Mid-Finland
	2002	16	4	5	10	
Pohjois-Suomi	1991	12	1	3	6	Northern Finland
	2002	13	4	5	7	
Syntymävuosi						Year of birth
Ennen 1939	1991	13	2	2	2	Before 1939
	2002	9	5	1	3	
1940–1949	1991	14	3	3	6	1940–1949
	2002	16	8	5	7	
1950–1959	1991	13	3	4	5	1950–1959
	2002	16	7	5	7	
1960–1969	1991	8	2	6	7	1960–1969
	2002	7	8	8	9	
1970–1979	1991	8	4	7	8	1970–1979
	2002	10	9	6	9	
1980 jälkeen	2002	6	6	7	10	After 1980

Lähde – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 3.21. Tanssin harrastaminen 1991 ja 2002
Appendix Table 3.21. Recreational dance 1991 and 2002

		Harrastaa tai on harrastanut tanssia	Harrastaa tai on harrastanut klassista balettia	Harrastaa tai on harrastanut modernia tanssia tai jazzbalettia	Harrastaa tai on harrastanut suomalaisia kansantansseja	
		<i>Is engaged or has been engaged in recreational dance</i>	<i>Is engaged or has been engaged in classical ballet</i>	<i>Is engaged or has been engaged in modern dance or jazz ballet</i>	<i>Is engaged or has been engaged in Finnish folk dance</i>	
Prosenttia – Percentages						
Miehet ja naiset yhteensä	1991	31	3	5	15	Men and women total
	2002	37	1	3	6	
Miehet	1991	22	0	1	10	Men
	2002	31	0	0	3	
Naiset	1991	39	5	9	20	Women
	2002	43	3	6	9	
Ikä						Age
15–24 vuotta	1991	36	7	13	16	15–24 years
	2002	25	3	4	4	
25–44 vuotta	1991	28	3	6	12	25–44 years
	2002	36	2	5	5	
45–64 vuotta	1991	31	1	2	19	45–64 years
	2002	45	1	2	7	
65– vuotta	1991	31	1	1	17	65– years
	2002	34		0	7	
Koulutusaste						Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	28	1	1	16	Primary or less
	2002	35	0	1	5	
Ylempi perusaste	1991	34	6	9	13	Lower secondary
	2002	30	2	2	4	
Keskiaste	1991	31	3	5	15	Upper secondary
	2002	38	2	3	6	
Alin korkea-aste	1991	33	2	8	17	Lowest level of tertiary
	2002	39	1	5	7	
Muu korkea-aste	1991	32	4	9	15	Other tertiary
	2002	41	2	5	8	
Koulutusaste tuntematon	1991	39	4	10	29	Unknown level of education
	2002	34				
Sosioekonominen asema						Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	32		3	18	Agricultural entrepreneur
	2002	51		2	5	
Muu yrittäjä	1991	31	2	4	17	Other entrepreneur
	2002	39	3	2	4	
Ylempi toimihenkilö	1991	29	5	11	14	Upper-level salaried employee
	2002	39	1	6	7	
Alempi toimihenkilö	1991	35	3	7	18	Lower-level salaried employee
	2002	46	2	6	8	
Tuotantoyöntekijä	1991	22	1	2	8	Production worker
	2002	37	1	1	4	
Jakelu- tai palveluyöntekijä	1991	27	1	4	15	Distribution or service worker
	2002	38		2	5	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	31	1	0	18	Retired or chronically ill
	2002	36	0	1	7	
Työtön	1991	26	2	2	10	Unemployed
	2002	33	1	2	5	
Opiskelija tai koululainen	1991	37	7	13	17	Student or at school
	2002	24	3	5	4	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	37	4	9	14	Homemaker
	2002	36	2	2	7	

Liitetaulukko 3.21. Jatkuu – Appendix Table 3.21. Cont.

		Harrastaa tai on harrastanut tanssia	Harrastaa tai on harrastanut klassista balettia	Harrastaa tai on harrastanut modernia tanssia tai jazzbalettia	Harrastaa tai on harrastanut suomalaisia kansantansseja	
		<i>Is engaged or has been engaged in recreational dance</i>	<i>Is engaged or has been engaged in classical ballet</i>	<i>Is engaged or has been engaged in modern dance or jazz ballet</i>	<i>Is engaged or has been engaged in Finnish folk dance</i>	
Prosenttia – Percentages						
						<i>Type of municipality</i>
Kuntaryhmä						
Kaupunkimaiset kunnat	1991	30	4	7	13	Urban
	2002	36	2	4	6	
Taajaan asutut kunnat	1991	29	2	4	16	Semi-urban
	2002	36	1	2	6	
Maaseutumaiset kunnat	1991	34	1	2	19	Rural
	2002	40	0	1	7	
						Major region
Suuralue						
Pääkaupunkiseutu	1991	31	7	11	12	Helsinki metropolitan area
	2002	35	3	8	7	
Muu Uusimaa	1991	28	3	6	15	Rest of Uusimaa
	2002	24	2	2	4	
Etelä-Suomi	1991	31	2	4	16	Southern Finland
	2002	37	1	2	4	
Itä-Suomi	1991	38	2	3	19	Eastern Finland
	2002	39	1	1	8	
Väli-Suomi	1991	28	2	3	16	Mid-Finland
	2002	38	1	2	8	
Pohjois-Suomi	1991	26	2	4	14	Northern Finland
	2002	47	1	1	7	
						Year of birth
Syntymävuosi						
Ennen 1939	1991	33	1	1	19	Before 1939
	2002	35		0	8	
1940–1949	1991	28	2	3	15	1940–1949
	2002	46	0	2	7	
1950–1959	1991	26	2	5	11	1950–1959
	2002	42	1	2	5	
1960–1969	1991	32	5	10	13	1960–1969
	2002	35	1	5	5	
1970–1979	1991	31	7	10	13	1970–1979
	2002	36	3	7	7	
1980 jälkeen	2002	24	4	3	4	After 1980

Lähde – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 3.22. Vos-teattereiden vierailut ulkomailla ja ulkomaisten teatterien vierailut Suomen ammattiteattereissa 1988–2003*
Appendix Table 3.22. Finnish theatre visits abroad and foreign theatres' guest performances in Finnish theatres 1988–2003*

Vuosi Year	Vierailut ulkomailla Visits abroad		Ulkomaisten teattereiden erailut Suomessa Foreign theatres' guest performances in Finnish theatres	
	Esityskerrat Performances	Myydyt liput Tickets sold	Esityskerrat Performances	Myydyt liput Tickets sold
1988	289	113 940	72	16 424
1989	196	47 287	100	20 412
1990	223	56 480	71	26 635
1991	149	35 574	57	14 563
1992	196	73 976	51	14 212
1993	176	48 853	49	10 109
1994	156	40 422	77	21 466
1995	118	27 365	61	17 823
1996	110	23 735	64	13 954
1997	123	43 193	66	13 399
1998	154	33 578	128	17 309
1999	77	16 290	141	12 760
2000	151	39 908	96	17 094
2001	82	40 840	68	10 174
2002	134	24 411	50	8 668
2003	116	45 596	41	5 020

* Suomen Kansallisteatteri ja vos-teatterit (= valtionosuutta saavat teatterit). – Includes the Finnish National Theatre and theatres receiving statutory State subsidy.

Lähde – Source:

Teatterin tiedotuskeskus – Finnish Theatre Information Centre

Liitetaulukko 3.23. Vos-teattereiden ulkomaan vierailujen esityskerrat ja myydyt liput maittain 2003*
Appendix Table 3.23. Finnish theatre visits abroad: performances and tickets sold by country 2003*

Maa Country	Esityskerrat Performances	Myydyt liput Tickets sold
Yhteensä – Total	116	45 596
Britannia – United Kingdom	2	588
Hollanti – Netherlands	2	150
Islanti – Iceland	1	150
Italia – Italy	1	200
Itävalta – Austria	2	170
Japani – Japan	12	12 220
Jugoslavia – Yugoslavia	3	650
Kuwait	2	388
Latvia	1	500
Liettua – Lithuania	4	1 170
Norja – Norway	4	1 040
Portugali – Portugal	11	1 100
Ranska – France	1	620
Ruotsi – Sweden	14	3 449
Saksa – Germany	10	2 619
Turkki – Turkey	3	1 760
Unkari – Hungary	2	810
Valko-Venäjä – Belarus	1	701
Venäjä – Russia	21	6 452
Viro – Estonia	1	450
Yhdysvallat – USA	18	10 409

* Suomen Kansallisteatteri ja vos-teatterit (= valtionosuutta saavat teatterit). – Includes the Finnish National Theatre and theatres receiving statutory State subsidy.

Lähde – Source:

Teatterin tiedotuskeskus – Finnish Theatre Information Centre

Liitetaulukko 3.24. Vos-teatterit maakunnittain 2002*
Appendix Table 3.24. Theatres by region 2002*

Maakunta – Region	Puheteattereita Drama theatres	Tanssiteattereita Dance theatres	Yhteensä Total	Esityskertoja Performances	Myytyjä lippuja Tickets sold
Yhteensä – Total	49	10	59	13 365	2 614 654
Uusimaa	17	4	21	5 137	1 176 760
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – Capital area ¹⁾	17	4	21	5 137	1 176 760
– Muu Uusimaa – Rest of Uusimaa	–	–	–	–	–
Itä-Uusimaa	–	–	–	–	–
Varsinais-Suomi	3	2	5	1 208	171 809
Satakunta	2	–	2	437	64 289
Kanta-Häme	2	–	2	386	60 672
Pirkanmaa	5	1	6	1 427	322 957
Päijät-Häme	1	–	1	359	95 587
Kymenlaakso	2	–	2	337	69 717
Etelä-Karjala – South Karelia	2	–	2	265	43 127
Etelä-Savo	2	–	2	348	51 958
Pohjois-Savo	2	1	3	671	97 992
Pohjois-Karjala – North Karelia	1	–	1	210	30 134
Keski-Suomi – Central Finland	2	–	2	464	118 058
Etelä-Pohjanmaa – South Ostrobothnia	1	–	1	315	46 843
Pohjanmaa – Ostrobothnia	2	–	2	558	82 679
Keski-Pohjanmaa – Central Ostrobothnia	1	–	1	174	18 622
Pohjois-Pohjanmaa – North Ostrobothnia	1	1	2	250	39 751
Kainuu	1	–	1	229	25 988
Lappi – Lapland	2	1	3	590	97 711
Ahvenanmaa – Åland	–	–	–	–	–

* Suomen Kansallisteatteri ja vos-teatterit (= valtionosuutta saavat teatterit). – Includes the Finnish National Theatre and theatres receiving statutory State subsidy.

1) Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen.

Lähde – Source:

Teatterin tiedotuskeskus – Finnish Theatre Information Centre

Liitetaulukko 4.1. Orkesterit 1985–2003*
Appendix Table 4.1. Orchestras 1985–2003*

Vuosi Year	Orkestereita Orchestras	Konsertit Concerts		Päätoiminen henkilökunta Full-time staff	Kokonaismenot Total expenditure	Valtionapu State subsidies
	Lkm No.	Lkm No.	Kuulijoita Audience	Lkm No.	1 000 € EUR 1 000	1 000 € EUR 1 000
1985	31	1 545	661 957	689	17 380	789
1990	32	1 775	740 418	905	31 786	1 122
1995 ¹⁾	30	1 966	991 478	1 002	40 503	8 876
1996	31	1 982	1 176 683	1 020	43 288	9 803
1997	31	1 949	1 068 806	1 022	44 317	9 974
1998	31	1 845	971 425	1 024	45 024	10 677
1999	29	1 833	944 666	1 022	46 052	10 537
2000	29	1 788	993 837	1 038	48 833	10 865
2001	30	1 647	965 109	1 054	51 067	10 880
2002	30	1 717	1 002 742	1 074	54 232	11 223
2003	29	1 702	904 968	1 086	54 963	11 246

* Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenorkesterit ja kansanmusiikkiyhtye Tallari. Vuodesta 1993 lähtien myös Kansallisooppera (konsertit ja kuulijat) sekä kamariorkesteri Avantii (kokonaismenot ja valtionapu). Valtionapuun sisältyvät myös harkinnanvaraiset avustukset. – The members of the Association of Finnish Symphony Orchestras and the Tallari folk music ensemble. Since 1993 also the National Opera (concerts and audience) and the Avantii Chamber Orchestra (total expenditure and State subsidies). State subsidies also include discretionary subsidies.

1) Pl. Avantii – Excluding Avantii.

Lähteet – Sources:

Suomen tilastollinen vuosikirja – Statistical Yearbook of Finland

Suomen Sinfoniaorkesterit ry. – Association of Finnish Symphony Orchestras

Opetusministeriö – Ministry of Education

Tallari – The Tallari folk music ensemble

UMO Jazz Orchestra

Liitetaulukko 4.2. Suomalaisia kuorolaululiittoja ja -yhdistyksiä 2003
Appendix Table 4.2. Finnish choral unions and associations 2003

Liitto tai yhdistys Union or association	Jäsenkuoroja Member choirs	Henkilöjäseniä Members	Esiintymisiä Performances
Yhteensä – Total	1 104	29 516	
SULASOL Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto ry. – Finnish Amateur Musicians' Association			n.–ca. 4 000
Mieskuoroliitto – Male Choir Union	134	5 000	1 400
Naiskuoroliitto – Association of Finnish Female Choirs	73	1 799	542
Sekakuoroliitto – Association of Finnish Mixed Choirs	89	2 594	n.–ca. 1 000
Nuorten Kuoroliitto – Association of Finnish Youth Choirs	69	3 673	1 100
Finlands Svenska Sång- och Musikförbund – Finnish-Swedish Choir and Music Association	106	2 987	..
Finlands Svenska Damkörstörbund – Union of Swedish Female Voice Choirs in Finland	28	695	..
Finlands Svenska Körförbund – Finland's Swedish choir association	48	1 192	..
Finlands Svenska Manssångarförbund – Union of Swedish Male Voice Choirs in Finland	26	998	..
Suomen Kirkkomusiikkiliitto SKML ry. – Union of Church Music in Finland	564	12 053	..
Finlands Svenska Kyrkosångsförbund – Finland's Swedish church music association	73	1 512	..

1) Sisältää myös musiikkiyhtymien esiintymiset. – Also includes performances of musical ensembles.

Lähteet – Sources:

Liittojen omat ilmoitukset – Reports of the unions

Liitetaulukko 4.3. Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenten esiintymiset ja kuulijat 2003
Appendix Table 4.3. Performances and audiences of the members of the Association of Finnish Symphony Orchestras 2003

Orkesteri <i>Orchestra</i>	Esiintymiset – Performances				Kuulijat – Audiences			
	Kotimaassa <i>In Finland</i>	joista sinfonia- konsertteja tai vastaavia <i>of which symphony concerts, etc.</i>	Ulkomailla <i>Abroad</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Kotimaassa <i>In Finland</i>	joista sinfonia- konsertteja tai vastaavia <i>of which symphony concerts, etc.</i>	Ulkomailla <i>Abroad</i>	Yhteensä <i>Total</i>
	<i>Lkm – No.</i>							
Yhteensä – Total¹⁾	1 611	495	90	1 701	857 311	306 528	87 391	944 702
Ammattisinfoniaorkesterit – Professional symphony orchestras (15)	1 088	411	61	1 149	685 922	274 369	72 556	758 478
Helsingin kaupunginorkesteri – Helsinki Philharmonic Orchestra	67	48	15	82	79 245	60 098	20 516	99 761
Joensuun kaupunginorkesteri – Joensuu City Orchestra	43	13	3	46	12 833	4 544	1 610	14 443
Jyväskylän Sinfonia – Jyväskylä City Orchestra	85	33	4	89	21 029	10 290	1 886	22 915
Suomen Kansallisoopperan orkesteri – Orchestra of the Finnish National Opera	209	3	–	209	214 381	2 305	–	214 381
Kuopion kaupunginorkesteri – Kuopio Symphony Orchestra	71	27	–	71	28 056	13 665	–	28 056
Kymi Sinfonietta	84	34	1	85	22 558	7 405	380	22 938
Sinfonia Lahti – Lahti Symphony Orchestra	92	37	13	105	58 607	34 281	16 058	74 665
Lappeenrannan kaupunginorkesteri – Lappeenranta City Orchestra	37	19	–	37	12 186	4 957	–	12 186
Oulun kaupunginorkesteri – Oulu Symphony Orchestra	42	19	1	43	19 864	9 267	300	20 164
Pori Sinfonietta – Pori City Orchestra	61	28	–	61	20 268	6 425	–	20 268
Radion Sinfoniaorkesteri – Finnish Radio Symphony Orchestra, Helsinki	40	38	5	45	43 557	42 546	12 000	55 557
Tampere Filharmonia – Tampere Philharmonic Orchestra	73	23	–	73	69 144	28 312	–	69 144
Tapiola Sinfonietta	44	30	15	59	21 371	15 896	18 474	39 845
Turun filharmoninen orkesteri – Turku Philharmonic Orchestra	97	45	4	101	51 569	31 153	1 332	52 901
Vaasan kaupunginorkesteri – Vaasa City Orchestra	43	14	–	43	11 254	3 225	–	11 254
Kamari- ja runko-orkesterit – Chamber and semi-professional orchestras (7)	375	51	16	391	96 018	17 339	9 105	105 123
Kemin kaupunginorkesteri – Kemi City Orchestra	49	5	–	49	4 641	804	–	4 641
Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri – Ostrobothnian Chamber Orchestra, Kokkola	52	26	12	64	14 227	8 512	7 855	22 082
Lapin Kamariorkesteri – Chamber Orchestra of Lapland, Rovaniemi	58	1	–	58	12 419	2 000	–	12 419
Lohjan kaupunginorkesteri – Lohja City Orchestra	88	6	–	88	24 301	1 155	–	24 301
Mikkelin kaupunginorkesteri – St. Michel Strings	55	7	4	59	10 471	2 472	1 250	11 721
Savonlinnan orkesteri – Savonlinna Orchestra	28	–	–	28	16 706	–	–	16 706
Seinäjoen kaupunginorkesteri – Seinäjoki City Orchestra	45	6	–	45	13 253	2 396	–	13 253
Muut orkesterit – Other orchestras (7)	170	33	13	183	85 874	14 820	5 730	91 604
Avanti! kamariorkesteri – Avanti! Chamber Orchestra	27	11	9	36	12 700	6 100	4 400	17 100
Hyvinkään orkesteri – Hyvinkää Orchestra	9	5	2	11	2 009	1 307	650	2 659
Hämeenlinnan kaupunginorkesteri – Hämeenlinna City Orchestra	5	–	–	5	548	–	–	548
Kuudennen kerroksen orkesteri – The Sixth Floor Orchestra, Helsinki	15	11	1	16	8 251	3 926	400	8 651
Umo Jazz Orchestra	78	–	1	79	43 578	–	280	43 858
Vantaan orkesteri – Vantaa Orchestra	24	–	–	24	14 140	–	–	14 140
Vivo Sinfoniaorkesteri – Vivo Symphony Orchestra, Riihimäki	12	6	–	12	4 648	3 487	–	4 648

1) Yhteiskonserteista tehty vähennykset. – After deductions due to joint concerts.

Lähteet – Sources:

Suomen Sinfoniaorkesterit ry., Toimintakertomus 2003 – Association of Finnish Symphony Orchestras, Annual Report 2003

Liitetaulukko 4.4. Konserttikeskuksen järjestämät konsertit ja muut tapahtumat 1980–2003
Appendix Table 4.4. Concerts and other events organised by the Concert Centre 1980–2003

Vuosi Year	Koulukonsertit School concerts	Julkiset konsertit Public concerts	Muut tapahtumat ¹⁾ Other events ¹⁾	Yhteensä Total
	Lkm No.	Lkm No.	Oppituntia Lessons	Lkm No.
1980	297	58	–	355
1987	517	63	–	580
1988	399	46	–	445
1989	637	53	–	690
1990	399	36	–	435
1991	439	30	–	469
1992	435	36	–	471
1993	392	21	–	413
1994	442	24	–	466
1995	433	34	31	498
1996	623	37	59	719
1997	555	49	104	708
1998	465	48	49	562
1999	448	27	81	556
2000	480	31	167	678
2001	480	24	240	744
2002	467	23	181	671
2003	²⁾ 538	33	145	716

1) Workshop-tunnit sekä luentotunnit. 45 minuuttia vastaa 1 tapahtumaa. – Workshop lessons and lectures. 45 minutes counts as one event.

2) Päiväkodit 130, ala-asteet 259, yläasteet ja lukiot 121, ammattioppilaitokset 3, muut oppilaitokset 25. – 130 day nurseries, 259 lower levels of comprehensive school, 121 upper levels of comprehensive school and upper secondary schools, 3 vocational institutes, 25 other educational institutes.

Lähde – Source:

Konserttikeskus – Concert Centre

Litetaulukko 4.5. Teatteri- ja orkesterilain piiriin kuuluvat orkesterit ja niiden valtionosuudet 2002
Appendix Table 4.5. Orchestras under the Theatre and Orchestra Act and statutory State subsidies received 2002

	Henkilötyövuosia ¹⁾ Person years ¹⁾	Valtionosuus ²⁾ Statutory State subsidy ²⁾	Menot yhteensä Total expenditure	VOS:in osuus menoista Statutory State subsidy of total expenditure
		1 000 € – EUR 1 000	1 000 € – EUR 1 000	%
Kaikki orkesterilain piirissä olevat orkesterit – All orchestras under the Theatre and Orchestra Act	1 008	11 190	47 732	23
Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenorkesterit ³⁾ – Members of the Association of Finnish Symphony Orchestras ³⁾				
Yhteensä – Total	971	10 763	45 282	24
Avanti! Kamariorkesteri – Avanti! Chamber Orchestra	21	231	679	34
Helsingin kaupunginorkesteri – Helsinki Philharmonic Orchestra	134	1 474	7 120	21
Joensuun kaupunginorkesteri – Joensuu City Orchestra	39	429	1 772	24
Jyväskylän Sinfonia – Jyväskylä City Orchestra	45	495	2 022	24
Kemin kaupunginorkesteri – Kemi City Orchestra	10	110	326	34
Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri – Ostrobothnian Chamber Orchestra, Kokkola	29	344	1 206	29
Kuopion kaupunginorkesteri – Kuopio Symphony Orchestra	58	638	2 644	24
Kymi Sinfonietta	36	405	1 452	28
Sinfonia Lahti – Lahti Symphony Orchestra	82	910	4 709	19
Lapin Kamariorkesteri – Chamber Orchestra of Lapland, Rovaniemi	17	212	774	27
Lappeenrannan kaupunginorkesteri – Lappeenranta City Orchestra	27	297	1 057	28
Lohjan kaupunginorkesteri – Lohja City Orchestra	22	242	850	28
Mikkelin kaupunginorkesteri – St. Michel Strings	17	187	574	33
Oulun kaupunginorkesteri – Oulu Symphony Orchestra	70	783	3 335	23
Pori Sinfonietta – Pori City Orchestra	36	396	1 529	26
Savonlinnan orkesteri – Savonlinna Orchestra	6	66	201	33
Seinäjoen kaupunginorkesteri – Seinäjoki City Orchestra	15	165	527	31
Tampere Filharmonia – Tampere Philharmonic Orchestra	105	1 156	5 404	21
Tapiola Sinfonietta	54	594	2 585	23
Turun filharmoninen orkesteri – Turku Philharmonic Orchestra	101	1 112	4 605	24
Vaasan kaupunginorkesteri – Vaasa City Orchestra	38	418	1 455	29
Vantaan orkesteri – Vantaa Orchestra	9	99	455	22
Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n ulkopuoliset orkesterit – Non-members				
Yhteensä – Total	37	427	2 450	49
UMO Jazz Orchestra	31	360	2 249	16
Kansanmusiikkiyhtye Tallari – Tallari folk music ensemble	6	67	201	33

1) Henkilötyövuoden yksikköhinta oli 29 746 €. Orkesterien ylläpitäjille maksettiin 37 % henkilötyövuosien määrittämästä markkamäärästä. – The unit price of a person year was EUR 29,746. The orchestra company received 37% of the cost of person years.

2) Sisältää myös harkinnanvaraiset avustukset kuuden orkesterin kohdalla, yht. 92 503 €. – Also includes discretionary State subsidies of six orchestras, a total of EUR 92,503.

Lähteet – Sources:

Suomen Sinfoniaorkesterit ry. – Association of Finnish Symphony Orchestras

Kansanmusiikkiyhtye Tallari – Tallari folk music ensemble

UMO Jazz Orchestra

Opetusministeriö – Ministry of Education

Liitetaulukko 4.6. Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenorkestereiden vakinaiset muusikot sukupuolen ja keski-ikäen mukaan 2003
Appendix Table 4.6. Permanent musicians of the member orchestras of the Association of Finnish Symphony Orchestras by gender and average age 2003

	Lkm. No.	Naisia % Women %	Keski-ikä Average age
Yhteensä – Total	966	33	42
Sinfoniaorkesterit – Symphony orchestras			
Yhteensä – Total	872	32	42
Suomen Kansallisoopperan orkesteri – <i>Orchestra of the Finnish National Opera</i>	112	35	38
Radion Sinfoniaorkesteri – <i>Finnish Radio Symphony Orchestra, Helsinki</i>	98	35	42
Helsingin kaupunginorkesteri – <i>Helsinki Philharmonic Orchestra</i>	98	28	44
Tampere Filharmonia – <i>Tampere Philharmonic Orchestra</i>	93	33	42
Turun filharmoninen orkesteri – <i>Turku Philharmonic Orchestra</i>	74	32	42
Sinfonia Lahti – <i>Lahti Symphony Orchestra</i>	67	31	42
Oulun kaupunginorkesteri – <i>Oulu Symphony Orchestra</i>	59	34	39
Kuopion kaupunginorkesteri – <i>Kuopio Symphony Orchestra</i>	46	17	47
Tapiola Sinfonietta	41	51	36
Jyväskylä Sinfonia – <i>Jyväskylä City Orchestra</i>	37	32	44
Joensuun kaupunginorkesteri – <i>Joensuu City Orchestra</i>	36	31	42
Vaasan kaupunginorkesteri – <i>Vaasa City Orchestra</i>	32	25	44
Kymi Sinfonietta	29	31	41
Pori Sinfonietta – <i>Pori City Orchestra</i>	28	25	48
Lappeenrannan kaupunginorkesteri – <i>Lappeenranta City Orchestra</i>	22	36	41
Kamari- ja runko-orkesterit – Chamber and semi-professional orchestras			
Yhteensä – Total	94	38	43
Keski-Pohjanmaan kamariorkesteri – <i>Ostrobothnian Chamber Orchestra, Kokkola</i>	20	40	38
Lapin Kamariorkesteri – <i>Chamber Orchestra of Lapland, Rovaniemi</i>	16	44	37
Lohjan kaupunginorkesteri – <i>Lohja City Orchestra</i>	12	25	41
Mikkelin kaupunginorkesteri – <i>St. Michel Strings</i>	12	50	39
Seinäjoen kaupunginorkesteri – <i>Seinäjoki City Orchestra</i>	10	20	40
Kemin kaupunginorkesteri – <i>Kemi City Orchestra</i>	4	75	52
Savonlinnan Orkesteri – <i>Savonlinna Orchestra</i>	4	50	53
Umo Jazz Orchestra	16	–	41

Lähde – Source:

Suomen Sinfoniaorkesterit ry., Toimintakertomus 2003 – *Association of Finnish Symphony Orchestras, annual report 2003*

Liitetaulukko 4.7. Suomen Sinfoniaorkesterit ry:n jäsenorkesterien tulot ja menot 2003
Appendix Table 4.7. Incomes and expenditure of the member orchestras of the Association of Finnish Symphony Orchestras 2003

Tulot – Incomes	1 000 € – EUR 1 000	%
Yhteensä – Total	54 947	100
Kuntien avustukset – <i>Municipal subsidies</i>	35 908	65
Valtionosuudet – <i>Statutory state subsidies</i>	11 179	20
Muut julkiset avustukset – <i>Other public support</i>	841	2
Omat tulot – <i>Earnings</i>	7 020	13
Konserttitulot – <i>Concert revenues</i>	3 224	6
Tilauseesiintymistulot – <i>Commissioned performances</i>	1 254	2
Ooppera- ja teatteritulot – <i>Opera and theatre revenues</i>	152	0
Muut toimintatulot ¹⁾ – <i>Other activities ¹⁾</i>	1 855	3
Muut tulot ²⁾ – <i>Other income ²⁾</i>	534	1
Menot – Expenditure	1 000 € – EUR 1 000	%
Yhteensä – Total	54 768	100
Henkilöstömenot – <i>Staff costs</i>	42 561	78
Palkkaus, päätoimiset – <i>Salaries, full-time staff</i>	26 102	48
Palkkaus, tilapäiset – <i>Salaries, temporary staff</i>	7 701	14
Sosiaalikulut – <i>Social contributions</i>	8 757	16
Kiinteistömenot – <i>Building costs</i>	3 677	7
Muut käyttökustannukset – <i>Other operating costs</i>	8 430	15

1) TV- ja radiointikorvaukset, sponsoritulot. – *TV and radio broadcasting fees, sponsorship.*

2) Sosiaali-, opetus- ja vuokratulot, royallit, jäsenmaksut. – *Social, teaching and rental income, royalties, membership subscriptions.*

Lähteet – *Sources:*

Suomen Sinfoniaorkesterit ry., Toimintakertomus 2003 – *Association of Finnish Symphony Orchestras, annual report 2003*

Liitetaulukko 4.8. Kotimaisia musiikkikilpailuja ja -palkintoja (vähintään 10 000 euroa)
Appendix Table 4.8. Finnish musical competitions and awards (at least EUR 10,000)

Palkinto tai kilpailu <i>Award or competition</i>	Järjestäjä tai jakaja <i>Organiser or awarding authority</i>	Taajuus (jollei vuosittain) <i>Frequency (if not annually)</i>	Palkintosumma <i>Value of prizes</i>
Jean Sibelius-kapellimestarikilpailu – <i>The International Jean Sibelius Conductors' Competition</i>	Yleisradio, opetusministeriö, Helsingin kaupunki ym. – <i>Finnish Broadcasting Company, Ministry of Education, City of Helsinki et al.</i>	5 vuoden välein – <i>Every 5 years</i>	Yht. noin 37 000 € – <i>A total of ca. EUR 37,000</i>
Jean Sibelius -viulukilpailu – <i>The International Jean Sibelius Violin Competition</i>	Sibelius-seura – <i>The Sibelius Society</i>	5 vuoden välein – <i>Every 5 years</i>	Yht. 70 800 € – <i>A total of EUR 70,800</i>
Jorma Panula -kapellimestarikilpailu – <i>The Jorma Panula Conductors' Competition</i>	Vaasan kaupunki, Viljo ja Maire Vuorion säätiö – <i>Town of Vaasa, Viljo and Maire Vuorio foundation</i>	4 vuoden välein – <i>Every 4 years</i>	Yht. 18 000 € – <i>A total of EUR 18,000</i>
Jyväskylän kamarimusiikkikilpailu – <i>The Jyväskylä Chamber Music Competition</i>	Keski-Suomen Konservatorion Säätiö, Kauko Sorjosen säätiö, Keski-Suomen ammattikorkeakoulu – <i>The Foundation of the Conservatory of Central Finland, The Kauko Sorjonen Foundation, Jyväskylä Polytechnic</i>	3 vuoden välein – <i>Every 3 years</i>	Yht. 14 000 € – <i>A total of EUR 14,000</i>
Jyväskylän pianokilpailu – <i>The Jyväskylä piano competition</i>	Keski-Suomen Konservatorion Säätiö, Jyväskylän ammattikorkeakoulu – <i>The Foundation of the Conservatory of Central Finland, Jyväskylä Polytechnic</i>	3 vuoden välein – <i>Every 3 years</i>	Yht. 16 000 € – <i>A total of EUR 16,000</i>
Jyväskylän tenorikilpailu – <i>The Jyväskylä Competition of Tenors</i>	Keski-Suomen Konservatorion Säätiö, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylä Sinfonia – <i>The Foundation of the Conservatory of Central Finland, Jyväskylä City Orchestra</i>	3 vuoden välein – <i>Every 3 years</i>	Yht. 15 500 € – <i>A total of EUR 15,500</i>
Kansainvälinen Lasse Pihlajamaa - harmonikkakilpailu – <i>International Lasse Pihlajamaa Competition for Virtuoso Accordionists</i>	Suomen Harmonikkainstituutti – <i>Finnish Accordion Institute</i>	5 vuoden välein – <i>Every 5 years</i>	15 500 € – <i>EUR 15,500</i>
Kansainvälinen Maj Lind -pianokilpailu – <i>The Helsinki International Maj Lind Piano Competition</i>	Sibelius-Akatemia – <i>Sibelius Academy</i>	5 vuoden välein – <i>Every 5 years</i>	Yht. 56 000 € – <i>A total of EUR 56,000</i>
Kansainvälinen Mirjam Helin -laulukilpailu – <i>The Mirjam Helin International Singing Competition</i>	Suomen Kulttuurirahasto – <i>Finnish Cultural Foundation</i>	5 vuoden välein – <i>Every 5 years</i>	Yht. 2 x 50 000 € – <i>A total of EUR 2 x 50,000</i>
Kansainvälinen Paulon sellokilpailu – <i>International Paulo Cello Competition</i>	Kansainvälinen sellotapahtuma ry.	muutaman vuoden välein – <i>Every few years</i>	Yht. 42 000 € – <i>A total of EUR 42,000</i>
Kansainvälinen Uuno Klami -sävellyskilpailu – <i>International Uuno Klami Composition Competition</i>	Euroopan unioni, Etelä-Suomen lääninhallitus, Suomen Kulttuurirahasto – <i>European Union, provincial office of Southern Finland, Finnish Cultural Foundation</i>	..	Yht. 27 000 € – <i>A total of EUR 27,000</i>
Kotkan kansainvälinen urkukilpailu – <i>Kotka International Organ Competition</i>	Kotkan kaupunki, Kotkan seurakunta, Sibelius-Akatemia – <i>Town of Kotka, Kotka parish, Sibelius Academy</i>	3 vuoden välein – <i>Every 3 years</i>	Yht. 17 500 € – <i>A total of EUR 17,500</i>
Kuopion valtakunnallinen viulukilpailu – <i>The Kuopio national violin competition</i>	Kuopion Musiikintästäväin Yhdistys ry.	5 vuoden välein – <i>Every 5 years</i>	Yht. 14 900 € – <i>A total of EUR 14,900</i>
Lappeenrannan valtakunnalliset laulukilpailut – <i>The Lappeenranta national singing competition</i>	Lappeenrannan kaupunki – <i>Town of Lappeenranta</i>	3 vuoden välein – <i>Every 3 years</i>	Yht. 2 x 13 900 € – <i>A total of EUR 2 x 13 900</i>
Lohjan Tenorikilpailut – <i>The Lohja tenor competition</i>	Lohjan kaupunki, Lohjan kesä ry. – <i>Town of Lohja, Lohjan kesä association</i>	Joka toinen vuosi – <i>Every 2nd year</i>	Yht. 11 000 € – <i>A total of EUR 11,000</i>
Säveltaiteen valtionpalkinto – <i>State Prize for music</i>	Valtion säveltaidetoimikunta – <i>National Council for Music</i>	Vuosittain – <i>Annually</i>	13 000 € – <i>EUR 13,000</i>
Teosto-palkinto – <i>Teosto Prize</i>	Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry. – <i>The Finnish Composers' Copyright Society Teosto</i>	Vuosittain – <i>Annually</i>	Yht. 40 000 € – <i>A total of EUR 40,000</i>
Timo Mustakallio -laulukilpailu – <i>The Timo Mustakallio singing competition</i>	Timo Mustakallio -säätiö – <i>Timo Mustakallio foundation</i>	2-3 vuoden välein – <i>Every 2-3 years</i>	Yht. 10 850 € – <i>A total of EUR 10,850</i>
Wihurin Sibeliuspalkinto – <i>The Wihuri Sibelius prize</i>	Jenny ja Antti Wihurin rahasto – <i>Jenny and Antti Wihuri fund</i>	Muutaman vuoden välein – <i>Every few years</i>	100 000 € – <i>EUR 100,000</i>

Lähteet – Sources:

Palkintojen jakajien omat ilmoitukset – Reports of awarding authorities

Liitetaulukko 4.9. Suomen evankelisuterilaisen kirkon seurakuntien musiikkitoiminta 1995–2003
Appendix Table 4.9. Musical activities of parishes of the Evangelical Lutheran Church of Finland 1995–2003

Hiippakunta <i>Diocese</i>	Säännöllisesti kokoontuvat musiikkiryhmät – <i>Regular musical groups</i>				Yleiset musiikkitilaisuudet – <i>General musical events</i>		
	Kuoroja <i>Choirs</i>	Soitinyhtyeitä <i>Bands</i>	Ryhmiä yhteensä <i>Groups total</i>	Jäseniä <i>Members</i>	Esiintymisiä <i>Performances</i>	Lkm <i>No.</i>	Osanottajia <i>Participants</i>
Yhteensä – Total 2003	2 296	485	2 781	44 311	1 832	13 571	1 898 385
Turku	276	44	320	4 852	185	1 700	226 302
Tampere	350	69	419	6 530	255	1 777	259 696
Oulu	273	54	327	5 541	208	2 143	258 168
Mikkeli	217	23	240	3 944	155	1 442	206 040
Porvoo	275	55	330	5 251	169	1 054	128 857
Kuopio	218	40	258	4 230	231	1 353	196 576
Lapua	295	95	390	6 057	277	1 370	188 975
Helsinki	392	105	497	7 906	352	2 732	433 771
Kaupunkiseurakunnat – <i>Urban parishes</i>	1 247	334	1 581	26 521	1 214	8 136	1 273 636
Maaseurakunnat – <i>Rural parishes</i>	1 049	151	1 200	17 790	618	5 435	624 749
1995	2 066	535	2 601	43 329	22 550	11 242	1 785 576
1996	2 095	510	2 605	42 474	22 146	11 559	1 809 557
1997	2 056	552	2 608	42 655	21 644	11 726	1 809 038
1998	2 091	531	2 622	42 215	21 480	11 310	1 701 155
1999	2 123	531	2 654	42 290	21 650	12 011	1 697 799
2000	2 114	442	2 556	41 320	21 289	12 798	1 813 048
2001	2 193	464	2 657	41 620	20 499	12 563	1 760 795
2002	2 246	499	2 745	42 458	20 669	13 129	1 849 142

Lähde – *Source:*
 Kirkkohallitus – *Church Council*

Liitetaulukko 4.10. Puolustusvoimien sotilassoittokunnat 2001
Appendix Table 4.10. Military bands of the Finnish Defence Forces 2001

Soittokunta <i>Band</i>	Henkilöstö – <i>Personnel</i>		Esiintymiset – <i>Performances</i>		Yhteensä <i>Total</i>
	Soittajat <i>Players</i>	Kapellimestarit <i>Conductors</i>	Puolustusvoimien tilaisuudet <i>Defence Forces' events</i>	Puolustusvoimien ulkopuoliset <i>Other performances</i>	
	Lkm – <i>No.</i>				
Yhteensä – Total	221	18	1 105	1 154	2 259
Ilmavoimien Soittokunta	19	1	81	72	153
Kaartin Soittokunta	39	2	133	171	304
Kainuun Sotilassoittokunta	14	1	95	70	165
Karjalan Sotilassoittokunta	14	1	75	82	157
Laivaston Soittokunta	18	1	74	105	179
Lapin Sotilassoittokunta	15	1	87	58	145
Panssarisoittokunta	19	1	66	80	146
Pohjan Sotilassoittokunta	21	1	66	104	170
Pohjanmaan Sotilassoittokunta	14	–	60	101	161
Rakuunasoittokunta	12	1	117	54	171
Satakunnan Sotilassoittokunta	14	1	68	69	137
Savon Sotilassoittokunta	19	1	95	68	163
Sotilasmusiikkikoulu	2	4	88	120	208
Tiedotusosasto	1	2	–	–	–

Lähde – *Source:*
 Puolustusvoimat, Pääesikunta – *Finnish Defence Forces, Defence Staff*

Liitetaulukko 4.11. Vuoden suosituimmat populaarimusiikin laulajat ja yhtyeet Suomessa 2001–2003*
Appendix Table 4.11. Top 5 popular music artistes and groups of the year in Finland 2001–2003*

Laulaja tai yhtye <i>Artiste or group</i>	Alkuperämaa <i>Country of origin</i>	Pisteet ¹⁾ <i>Scores ¹⁾</i>	Menestyskappaleita yhteensä ²⁾ <i>Hits total ²⁾</i>	Suurin menestyskappale <i>Greatest hit</i>
2001				
1. The Rasmus	Suomi – Finland	10 115	3	F-F-F-Falling
2. Anssi Kela	Suomi – Finland	9 073	5	Milla
3. Apulanta	Suomi – Finland	6 818	4	Viivakoodit
4. LeAnn Rimes	Yhdysvallat – USA	5 725	2	Can't Fight The Moonlight
5. Dido	Britannia – United Kingdom	4 721	2	Here With Me
2002				
1. Shakira	Kolumbia – Colombia	10 635	3	Whenever, Wherever
2. Bomfunk MC's	Suomi – Finland	5 952	4	Something Going On
3. Kent	Ruotsi – Sweden	5 429	4	Dom Andra
4. Nightwish	Suomi – Finland	4 920	3	Over The Hills And Far Away
5. Eminem	Yhdysvallat – USA	4 783	3	Lose Yourself
2003				
1. The Rasmus	Suomi – Finland	7 579	3	In The Shadows
2. Yö	Suomi – Finland	6 023	5	Rakkaus on lumivalkoinen
3. Don Johnson Big Band	Suomi – Finland	4 895	2	One MC, One Delay
4. Robbie Williams	Britannia – United Kingdom	4 844	4	Feel
5. HIM	Suomi – Finland	4 764	2	The Funeral of Hearts

* Lista perustuu single-, albumi- ja kokoelmamyyntiin sekä radioasemien ja tanssiapaikkojen soittomääriin. Radioasemista ovat nykyisin mukana Radio Suomi, YleX, Radio Nova, Radio X3M, YleQ, Kiss FM, Suomipop, Groove FM, Iskelmä ja NRJ sekä osa paikallisradioista. Lisäksi mukana ovat Discopressin paikallisradiolista Radio Top 20, Discopressin dj-tilastot Dance! ja Tätä Suomi Tanssii sekä MTV Nordic'in musiikkivideolista. Tilastointi on aloitettu elokuussa 1992. – *The chart is based on single, album and compilation sales, on radio broadcasting and play at dance venues. The following radio stations are currently included: Radio Suomi, YleX, Radio Nova, Radio X3M, YleQ, Kiss FM, Suomipop, Groove FM, Iskelmä and NRJ as well as certain local radio stations. In addition, the Discopress chart on local radio stations Radio Top 20, the Discopress dj charts Dance! and Tätä Suomi Tanssii as well as the MTV Nordic music video chart are also included. Statistics have been compiled since August 1992.*

1) Kappaleille on annettu pisteitä siltä ajalta, minkä ne ovat pysyneet Rumba-lehden 50 hittiä -listalla. – *The hits have earned scores while they have stayed in the Rumba magazine Top 50 chart.*

2) Menestyskappaleeksi on laskettu kappaleet, jotka ovat olleet Rumba-lehden 50 hittiä -listalla. – *A hit = any work reaching the Rumba magazine Top 50 chart at least once.*

Lähde – *Source:*

Rumba – rockin ajankohtaislehti – *Rumba rock music journal*

<http://www.rumba.fi>

Liitetaulukko 4.12. Soitetuimmat kevyen musiikin kappaleet radiokanavilla 2003*
Appendix Table 4.12. Top ten airplay of light music on Finnish radio channels 2003*

Esittäjä <i>Performer</i>	Kappale <i>Title</i>	Pisteet <i>Points</i>	Soittokerrat <i>Airplays</i>	Levy-yhtiö <i>Record company</i>
1. The Rasmus**	In The Shadows	317,492	4 577	Playground
2. Robbie Williams	Feel	264,280	3 091	Capitol
3. Jonna Tervomaa**	Rakkauden haudalla	239,611	3 236	Universal
4. Egotrippi**	Älä koskaan ikinä	235,311	3 252	BMG
5. Killer**	Naughty Boy	233,437	3 126	Universal
6. Blue feat. Elton John	Sorry Seems To Be The Hardest Word	228,757	2 304	Virgin
7. Petri Munck**	Levoton prinssi	208,610	2 429	Sony Music
8. Dido	White Flag	205,849	2 560	BMG
9. Kent	FF	190,464	2 976	BMG
10. Samuli Edelmann**	Enkelten tuli	189,439	2 229	BMG

* Listan pistemääriin vaikuttavat soittokerrat sekä kanavan viikkopeittoihin suhteutettu painoarvo. Radiokanavista skannauksen piiriin kuuluvat YleX, YLE Radio Suomi, Radio City, Kiss FM, Radio NRJ Energy, Sävelradio, Radio X3M, Radio Nova, Radio Keski-Suomi, YleQ, Groove FM, Radio Helsinki, Iskelmäradio, SBS Kaupunki ja SuomiPOP. Levy-yhtiöistä mukana ovat BMG, EMI, Johanna, Poko Records, Sony Music, Spinefarm, Universal ja Warner. – *The points of the charts are calculated on the basis of the number of airplays and the weighing of the weekly coverage of each channel. The following radio channels are monitored: YleX, YLE Radio Suomi, Radio City, Kiss FM, Radio NRJ Energy, Sävelradio, Radio X3M, Radio Nova, Radio Keski-Suomi, YleQ, Groove FM, Radio Helsinki, Iskelmäradio, SBS Kaupunki and SuomiPOP. The following record companies are included: BMG, EMI, Johanna, Poko Records, Sony Music, Spinefarm, Universal and Warner.*

** Kotimainen – *Domestic*

Lähde – *Source:*

Nielsen Music Control

Liitetaulukko 4.13. Suurimmat menestyssävelmät Suomessa 8/1992–2003*
Appendix Table 4.13. Greatest hits in Finland 8/1992–2003*

Esittäjä	Sävelmä	Vuosi	Listaviikkoja	Korkein listasija	Yhteispisteet ¹⁾	Levymerkki
Performer	Hit	Year	Chart weeks	Highest chart position	Scores ¹⁾	Record label
1. Shakira	Whenever, Wherever	2002	29	1	5 737	Epic
2. Darude ²⁾	Sandstorm	1999–2000	57	5	5 406	16 Inch
3. Celine Dion	My Heart Will Go On	1998	21	1	5 204	Columbia
4. The Rasmus ²⁾	F-F-F-Falling	2001–2002	37	1	5 082	Playground
5. Las Ketchup	The Ketchup Song	2002–2003	21	1	4 912	Asereje
6. HIM ²⁾	Join Me	1999–2000	37	1	4 521	Terrier
7. Kaija Koo ²⁾	Kuka keksi rakkauden	1993–1994	42	1	4 325	WEA
8. Anssi Kela ²⁾	Milla	2001–2002	18	1	4 311	RCA
9. No Doubt	Don't Speak	1996–1997	22	1	4 307	Interscope
10. LeAnn Rimes	Can't Fight The Moonlight	2000–2001	27	1	4 192	Curb

* Lista perustuu single-, albumi- ja kokoelmamyyniin sekä radioasemien ja tanssiapaikkojen soittomääriin. Radioasemista ovat nykyisin mukana Radio Suomi, YleX, Radio Nova, Radio X3M, YleQ, Kiss FM, Suomipop, Groove FM, Iskelmä ja NRJ sekä osa paikallisradioista. Lisäksi mukana ovat Discopressin paikallisradiolista Radio Top 20, Discopressin dj-lilastot Dance! ja Tätä Suomi Tanssii sekä MTV Nordic'in musiikkivideolista. Tilastointi on aloitettu elokuussa 1992. – *The chart is based on single, album and compilation sales, on radio broadcasting and play at dance venues. The following radio stations are currently included: Radio Suomi, YleX, Radio Nova, Radio X3M, YleQ, Kiss FM, Suomipop, Groove FM, Iskelmä and NRJ as well as certain local radio stations. In addition, the Discopress chart on local radio stations Radio Top 20, the Discopress dj charts Dance! and Tätä Suomi Tanssii as well as the MTV Nordic music video chart are also included. Statistics have been compiled since August 1992.*

1) Sävelmille on annettu pisteitä siltä ajalta, minkä ne ovat pysyneet Rumba-lehden 50 hittiä -listalla. – *The hits have earned scores while they have stayed in the Rumba magazine Top 50 chart.*

2) Kotimainen – *Domestic*

Lähde – *Source:*

Rumba – rockin ajankohtaislehti – *Rumba rock music journal*

<http://www.rumba.fi>

Liitetaulukko 4.14. Äänitteiden nimiketuotanto Suomessa 2000–2003*
Appendix Table 4.14. Production of recording titles in Finland 2000–2003*

Vuosi	Singlet		LP-levyt		CD-levyt		Minidisc-äänitteet		Kasetit		Joista musiikkikasetteja		Äänikirjat		Yhteensä	
	Singles		LPs		CDs		Minidisc recordings		Cassettes		Of which music cassettes		Audio books		Total	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.	No.
2000	1	0,0	2 010	74,1	5	0,2	567	20,9	273	48,1	130	4,8	2 713	100
2001	7	0,3	1 720	82,4	2	0,1	233	11,1	91	39,1	126	6,0	2 088	100
2002	2	0,1	3	0,1	2 011	79,7	–	–	326	12,9	78	23,9	104	4,1	2 524	100
2003 ¹⁾	8	0,3	7	0,3	2 161	82,7	–	–	233	8,9	63	27,0	141	5,4	2 613	100

* EP-levyt on sijoitettu eri luokkiin koon mukaan: Singlen kokoiset EP-levyt singlelevyihin, LP:n kokoiset LP-levyihin. Maxi-singlet on sijoitettu LP-levyihin. CD-levyihin sisältyvät myös CD-singlet. Luvut sisältävät vuosittain vapaakappaleina saatujen äänitteiden määrät; käytännössä vuosittaisissa lukumäärissä on mukana myös edellisten vuosien myöhässä tulleita julkaisuja. – *Records are classified by size. Single-size EPs are classed as singles, LP-size EPs and maxi singles are classed as LPs. CD singles are included in CDs. Figures include the numbers of legal deposit copies obtained by the copyright library annually; there are, in practice, delayed publications from previous years included in the numbers of each individual year.*

1) Ennakkotiedot. – *Preliminary data.*

Lähteet – *Sources:*

Jyväskylän yliopiston kirjasto. Helsingin yliopiston kirjasto – *University libraries of Jyväskylä and Helsinki*

Liitetaulukko 4.15. Äänitteiden myynti 1980–2003*
Appendix Table 4.15. Recording sales 1980–2003*

Vuosi Year	Vinyylilevyt Vinyl records Milj. kpl – Million copies	Musiikki-kasetit Music cassettes	CD-levyt ja minidisc-äänitteet CDs and minidisc recordings	Yhteensä Total	Vähittäismyyntin arvo yhteensä Total retail sales Milj. € – EUR million
1980	6,1	4,3	–	10,4	51
1985	6,6	5,5	0,1	12,2	82
1990	5,5	6,8	3,4	15,7	112
1991	4,5	5,7	4,4	14,6	109
1992	3,0	4,6	5,7	13,3	94
1993	0,8	4,0	5,2	10,0	89
1994	0,1	3,9	6,0	10,0	98
1995	0,2	3,3	6,9	10,4	105
1996	0,1	3,0	8,3	11,4	114
1997	0,0	2,1	9,9	12,0	122
1998	0,0	1,3	11,0	12,3	126
1999	0,0	0,8	10,7	11,5	120
2000	0,0	0,3	11,5	11,8	125
2001	0,0	0,1	11,6	11,7	127
2002	0,0	0,1	10,4	10,5	118
2003	0,0	0,1	11,1	11,2	120

* Luvut ovat arvioita. Singlet on sijoitettu vinyyli-, kasetti- tai CD-luokkiin äänitetyypin mukaan. – Figures are estimates. Singles are included in the vinyl, MC or CD category according to type of recording.

Lähde – Source:

Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajat ÄKT ry. – Finnish National Group of IFPI (International Federation of the Phonographic Industry)

Liitetaulukko 4.16. Kautta aikojen myydyimmät kotimaiset ja ulkomaiset albumiäänitteet Suomessa*
Appendix Table 4.16. All time best-selling domestic and imported album recordings in Finland*

Esittäjä Performer	Äänitteen nimi Name of album	Julkaisu vuosi Year of release	Levy-yhtiö Record company	Myynti vuoden 2003 loppuun mennessä Sales as of end 2003 Kpl – Copies
Kotimaiset – Domestic				
1. Jari Sillanpää	Jari Sillanpää	1996	Mediamusiikki / Edel	265 601
2. Eppu Normaali	Repullinen hittejä	1996	Poko	227 724
3. Kirka	Surun pyyhki silmistäni	1989	BMG (Flamingo)	208 975
4. Dingo	Kerjäläisten valtakunta	1985	Finnlevy	190 894
5. Joel Hallikainen	Joel Hallikainen	1992	Finnlevy	178 654
6. Kaija Koo	Tuulten viemää	1993	WEA	175 144
7. Smurffit	Tanssihitit Vol. 1	1996	EMI	167 698
8. Hurriganes	Roadrunner	1975	Love	167 514
9. Jari Sillanpää	Auringonnousu	1997	Mediamusiikki / Edel	157 375
10. Topi Sorsakoski & Agents	Besame Mucho	1987	EMI	156 079
Ulkomaiset – Imported				
1. Queen	Greatest Hits 2	1991	EMI	132 400
2. Abba	Gold – Greatest Hits	1992	Universal	131 754
3. Bon Jovi	Cross Road – The Best Of	1994	Universal	120 828
4. Baccara	Baccara	1977	Discophon	115 000
5. Dire Straits	Brothers In Arms	1985	Universal	114 684
6. Bruce Springsteen	Born In The USA	1984	Sony	107 112
7. Roxette	Joyride	1991	EMI	100 453
8. Céline Dion	Let's Talk About Love	1997	Sony	95 661
9. Madonna	Something To Remember	1995	Warner	93 043
10. Madonna	Immaculate Collection	1990	Warner	92 500

* Sisältää vain Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajat ÄKT ry:n jäsenyhtiöiden ilmoittamat myyntimäärät. Luvut ovat levy-yhtiöiden ilmoittamia äänitteiden tukkumyymintimääriä, joihin sisältyvät sekä LP-levyt, CD-levyt että kasetit. – Includes only sales notified by members of the Finnish National Group of IFPI (International Federation of the Phonographic Industry). The figures are based on wholesale sales of recordings reported by record companies and include LPs, CDs and cassettes.

Lähde – Source:

Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajat ÄKT ry. – Finnish National Group of IFPI (International Federation of the Phonographic Industry)

Liitetaulukko 4.17. Myydyimmät albumiäänitteet Suomessa 2003
Appendix Table 4.17. Best-selling albums in Finland 2003

Tukkumyymintämäärien mukaan ¹⁾ – According to wholesale sales ¹⁾

Esittäjä Performer	Albumin nimi Name of album	Levy-yhtiö Record company	Myynti (kpl) Sales (copies)
Kotimaiset – Domestic			
1. Pikku G	Räjähdyksvaara	Warner	121 204
2. Yö	Rakkaus on lumivalkoinen	Poko	93 692
3. Maija Vilkkumaa	Ei	Warner	91 340
4. Zen Café	Jättiläinen	Warner	55 786
5. Gimmel	Kaksi kertaa enemmän	BMG	49 311
6. Tiktak	Ympyrää	Universal	48 791
7. Vesa-Matti Loiri	Ystävän laulut	Warner	48 556
8. Anssi Kela	Suuria kuvioita	BMG	48 072
9. The Rasmus	Dead Letters	Playground	47 200
10. Eri esittäjiä – Various artists	Suomipoppiä 3	Universal	45 091

Ulkomaiset – Foreign

1. Metallica	St. Anger	Universal	35 725
2. Evanescence	Fallen	Sony Music	35 148
3. Eri esittäjiä – Various artists	Re: Play Dance Mania Vol. 3	Bonnier Amigo	28 266
4. Eri esittäjiä – Various artists	Now 1	EMI	26 425
5. Robbie Williams	Escapology	EMI	25 180
6. Iron Maiden	Dance Of Death	EMI	24 528
7. Eri esittäjiä – Various artists	Pepsi Chart Album 3	Universal	23 378
8. Eri esittäjiä – Various artists	Re:Play Dance Mania Vol. 2	Bonnier Amigo	21 943
9. Eri esittäjiä – Various artists	NRJ Hits 2	EMI	21 785
10. Red Hot Chili Peppers	Greatest Hits / Greatest Hits and Videos	Warner	17 920

Vähittäismyymintämäärien mukaan ²⁾ – According to retail sales ²⁾

Esittäjä Performer	Albumin nimi Name of album	Levymerkki Record label	Listaviikot ³⁾ Chart weeks ³⁾	Korkein listasijoitus Highest chart position
1. Pikku G*	Räjähdyksvaara	Evidence	31	1
2. Maija Vilkkumaa*	Ei	Evidence	42	1
3. Yö*	Rakkaus on lumivalkoinen	Poko	44	1
4. The Rasmus*	Dead Letters	Playground	36	1
5. Zen Café*	Jättiläinen	Evidence	13	1
6. Evanescence	Fallen	Wind-up	30	1
7. Don Johnson Big Band*	Breaking Daylight	Beatback	24	1
8. Vesa-Matti Loiri*	Ystävän laulut	WEA	8	1
9. HIM*	Love Metal	Terrier	20	1
10. Tiktak*	Ympyrää	Polydor	7	3

* Kotimäinen – Domestic

1) Sisältää vain Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajat ÄKT ry:n jäsenyhtiöiden ilmoittamat myyntimäärät. Luvut ovat levy-yhtiöiden ilmoittamia äänitteiden tukkumyymintämääriä, joihin sisältyvät LP-levyt, CD-levyt, minidisc-äänitteet ja kasetit. – Includes only sales notified by members of the Finnish National Group of IFPI (International Federation of the Phonographic Industry). The figures are based on wholesale sales of recordings reported by record companies and include LPs, CDs and minidisc recordings as well as cassettes.

2) Taulukko on vuosikooste YleX:n viikoittain kokoamasta Suomen Virallisesta Listasta. Se perustuu ns. "listaliikkeiden" (n. 150 kpl vuonna 2002) kappalemääräiseen vähittäismyymintään, jossa on huomioitu kaikki tukkuhinnaltaan vähintään 8,5 euroa maksavat musiikkiäänitteet. Listalle raportoituu noin kolme neljäsosaa Suomessa myytävistä äänitteistä. Liikkeiden myyntimääriä ei julkaista. Ei sisällä musiikkikerhojen äänitemyymiä. – The table is an annual compilation of the weekly Official Finnish Chart, based on record sales at ca. 150 retail outlets (in 2002) known as "chart shops", which are monitored by YLE / YleX. All music recordings sold at a wholesale price of at least EUR 8.5 are included. The chart recognises about three fourths of recordings sold in Finland. Sales figures for the shops are not published. Recording sales of music clubs are excluded.

3) Viikot jotka äänite on pysynyt 40 myydyimmän joukossa. – The number of weeks for which the recording has remained in the Top 40.

Lähteet – Sources:

Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajat ÄKT ry. – Finnish National Group of IFPI (International Federation of the Phonographic Industry)
 YLE/YleX ja Rumba – Finnish Broadcasting Company YLE/YleX and Rumba rock music journal

Liitetaulukko 4.18. Esitetyimmät sävelmät 2003*
Appendix Table 4.18. Most frequently played melodies 2003*

Sävelmä <i>Melody</i>	Säveltäjä <i>Composer</i>	Kustantaja <i>Label</i>
Valtakunnallisissa radiolähetyksissä, televisiossa, konserteissa, tanssipaikoilla, laivoilla ym. – In nation-wide radio broadcasts, on TV, at concerts, in restaurants, at dance venues and on ships		
1. Paratiisi	Rauli Somerjoki	Warner / Chappell Music Finland Oy
2. Keinu kanssani	Pablo Beltran-Ruiz	Peer International
3. Ikkunaprinsessa	Ray Stanley	Campbell Connelly
4. Satumaa	Unto Mononen	Warner / Chappell Music Finland Oy
5. Kaksi kolpakkoa neiti	Martti Maja	Warner / Chappell Music Finland Oy
6. Kultainen nuoruus	Kullervo Linna	Warner / Chappell Music Finland Oy
7. Jätkän humppa	Paavo Melander	Warner / Chappell Music Finland Oy
8. Valot	Rauli Somerjoki	Warner / Chappell Music Finland Oy
9. Ilta skanssissa	Georg Malmstén	Elvis ry.
10. Blue Suede Shoes	Carl Perkins	Emi Music Scandinavia
Kaupallisilla radiokanavilla – In commercial radio broadcasts		
1. In the shadows	Lauri Ylönen, Eero Heinonen, Aki-Markus Hakala, Pauli Rantasalmi	Boneless skeleton oy, Grotto entertainment oy
2. FF	Joakim Berg, Nancy Danino, Martin Sköld, Markus Mustonen, Harri Mänty, Sami Sirviö	BMG music publ scandinavia ab, BMG music publishing France sar
3. Anna yksi yö	Pertti Haverinen, Ilkka Vainio, Riitta Talvio	Saarnipuu kustannus oy
4. Feel	Guy Chambers, Robbie Williams	Emi music publishing ltd, Emi music publ scandinavia
5. Loitsu	Pepe Gonzalez, Lasse Nurmi	Ensio music oy ltd
6. Come undone	Ashley Hamilton, Robbie Williams, Kristian Ottestad, Daniel Pierre	Kobalt music services ltd, Nomoloops, BMG music publ scand, Emi music publ scand
7. Enkeleitä onko heitä	Jori Sivonen, Vexi Salmi	
8. Juna kulkee	Salvatore Cutugno, Kari Tapio	Dito ed mus s r l
9. Ei	Majja Viikkumaa, Jan Pethman, Mikko Kosonen, Niko Kokko, Tero Pennanen	
10. Sorry seems to be the hardest word	Elton John, Bernard Taupin	Big pig music ltd, Warner/Chappell music scand ab
Esitetyimmät suomalaissävelmät ulkomailla – Most frequently played Finnish melodies abroad		
1. Violin Concert op. 47	Jean Sibelius	Lienau Robert Musikverlag
2. Sinfonie 2 op. 43	Jean Sibelius	Breitkopf-Haertel Musikverlag
3. Sinfonie 5 op. 82	Jean Sibelius	Edition Wilhelm Hansen
4. Sinfonie 1 op. 39	Jean Sibelius	Breitkopf-Haertel Musikverlag
5. Sandstorm (radio edit)	Ville Virtanen (Darude)	BMG Music Publishing Finland Oy
6. Sinfonie 7 op. 105	Jean Sibelius	Edition Wilhelm Hansen
7. Karelia suite op. 11	Jean Sibelius	Breitkopf-Haertel Musikverlag
8. Kullervo-symphonie	Jean Sibelius	Breitkopf-Haertel Musikverlag
9. Freestyler	Jaakko Salovaara	Lebaron Music Oy
10. Sinfonie 4 op. 63	Jean Sibelius	Breitkopf-Haertel Musikverlag

* Kustakin esityskerrasta sävelmä saa yhden pisteen. Teosto ry. ei julkaise pistemääriä. – One point is gained for each presentation. The Finnish Composers' Copyright Society Teosto does not publish the scores.

Lähde – Source:

Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry. – Finnish Composers' Copyright Society Teosto

Liitetaulukko 4.19. Musiikin kuunteleminen 1991 ja 2002
Appendix Table 4.19. Listening to music: surveys 1991 and 2002

		Radiosta tai televisiosta <i>Radio or television</i>	Tallenteilta <i>Recordings</i>	Konserteissa <i>In concerts</i>	Jostain muualta <i>From other sources</i>	Josta 2002 tietokoneelta <i>From which computer (2002)</i>	
Prosenttia – Percentages							
Miehet ja naiset yhteensä	1991	96	80	34	10		<i>Men and women total</i>
	2002	95	74	31	18	15	
Miehet	1991	97	82	29	10		<i>Men</i>
	2002	95	72	25	21	19	
Naiset	1991	96	79	39	11		<i>Women</i>
	2002	95	76	36	15	11	
Ikä							Age
15–24 vuotta	1991	98	99	45	16		<i>15–24 years</i>
	2002	95	94	32	50	45	
25–44 vuotta	1991	97	90	35	11		<i>25–44 years</i>
	2002	97	87	37	21	18	
45–64 vuotta	1991	97	76	35	9		<i>45–64 years</i>
	2002	96	71	32	8	6	
65– vuotta	1991	91	47	19	4		<i>65– years</i>
	2002	90	40	16	1	0	
Koulutusaste							Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	94	65	18	6		<i>Primary or less</i>
	2002	91	51	13	8	6	
Ylempi perusaste	1991	98	93	39	12		<i>Lower secondary</i>
	2002	94	78	27	28	25	
Keskiaste	1991	98	86	37	12		<i>Upper secondary</i>
	2002	96	80	31	20	16	
Alin korkea-aste	1991	98	88	46	12		<i>Lowest level of tertiary</i>
	2002	97	79	45	15	12	
Muu korkea-aste	1991	95	90	64	14		<i>Other tertiary</i>
	2002	98	87	51	22	19	
Koulutusaste tuntematon	1991	94	76	50	18		<i>Unknown level of education</i>
	2002	100	100	66			
Sosioekonominen asema							Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	97	80	17	8		<i>Agricultural entrepreneur</i>
	2002	96	62	31	9	5	
Muu yrittäjä	1991	97	83	32	7		<i>Other entrepreneur</i>
	2002	94	72	35	12	9	
Ylempi toimihenkilö	1991	96	91	60	16		<i>Upper-level salaried employee</i>
	2002	97	87	54	24	20	
Alempi toimihenkilö	1991	98	90	45	12		<i>Lower-level salaried employee</i>
	2002	98	87	43	18	13	
Tuotantotyöntekijä	1991	97	85	22	8		<i>Production worker</i>
	2002	97	82	19	14	13	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	98	85	33	18		<i>Distribution or service worker</i>
	2002	97	77	23	8	7	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	93	57	21	5		<i>Retired or chronically ill</i>
	2002	92	47	18	2	1	
Työtön	1991	95	84	28	12		<i>Unemployed</i>
	2002	96	72	20	15	14	
Opiskelija tai koululainen	1991	98	98	48	16		<i>Student or at school</i>
	2002	94	94	37	54	48	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	96	86	31	8		<i>Homemaker</i>
	2002	91	76	21	23	21	

Liitetaulukko 4.19. Jatkuu – Appendix Table 4.19. Cont.

		Radiosta tai televisiosta <i>Radio or television</i>	Tallenteilta <i>Recordings</i>	Konserteissa <i>In concerts</i>	Jostain muualta <i>From other sources</i>	Josta 2002 tietokoneelta <i>From which computer (2002)</i>	
Prosenttia – Percentages							
Kuntaryhmä							Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	1991	96	83	42	12		Urban
	2002	96	77	36	20	17	
Taajaan asutut kunnat	1991	97	80	29	8		Semi-urban
	2002	94	69	23	14	12	
Maaseutumaiset kunnat	1991	96	76	22	8		Rural
	2002	95	67	22	12	11	
Suuralue							Major region
Pääkaupunkiseutu	1991	98	86	48	14		Helsinki metropolitan area
	2002	95	83	46	25	21	
Muu Uusimaa	1991	97	87	35	8		Rest of Uusimaa
	2002	96	71	26	12	11	
Etelä-Suomi	1991	95	77	32	11		Southern Finland
	2002	94	72	30	17	14	
Itä-Suomi	1991	96	78	34	7		Eastern Finland
	2002	95	70	27	16	13	
Väli-Suomi	1991	98	80	31	9		Mid-Finland
	2002	96	74	28	16	14	
Pohjois-Suomi	1991	97	82	23	10		Northern Finland
	2002	97	71	19	17	14	
Syntymävuosi							Year of birth
Ennen 1939	1991	94	60	26	5		Before 1939
	2002	90	42	16	1	0	
1940–1949	1991	97	82	35	11		1940–1949
	2002	97	67	33	7	5	
1950–1959	1991	96	89	35	11		1950–1959
	2002	97	77	32	12	9	
1960–1969	1991	99	95	40	14		1960–1969
	2002	97	85	37	15	12	
1970–1979	1991	97	98	35	13		1970–1979
	2002	97	92	40	33	30	
1980 jälkeen	2002	93	94	27	47	42	After 1980

Lähde – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 4.20. Konserteissa käyminen 12 kuukauden aikana ja aikaisemmin 1991 ja 2002
Appendix Table 4.20. Concert-going during the past 12 months: surveys 1991 and 2002

		On käynyt konsertissa 12 kk:n aikana <i>Has been to a concert during the past 12 months</i>	On käynyt aikaisemmin konsertissa <i>Has been to a concert before</i>	Ei ole koskaan käynyt konsertissa <i>Has never been to a concert</i>	
Prosenttia – Percentages					
Miehet ja naiset yhteensä	1991	34	33	33	<i>Men and women total</i>
	2002	40	41	19	
Miehet	1991	28	34	38	<i>Men</i>
	2002	36	40	24	
Naiset	1991	39	33	28	<i>Women</i>
	2002	44	42	13	
Ikä					Age
15–24 vuotta	1991	48	30	22	<i>15–24 years</i>
	2002	51	33	16	
25–44 vuotta	1991	34	37	29	<i>25–44 years</i>
	2002	43	44	13	
45–64 vuotta	1991	32	32	37	<i>45–64 years</i>
	2002	41	41	19	
65– vuotta	1991	22	31	46	<i>65– years</i>
	2002	26	43	31	
Koulutusaste					Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	18	31	51	<i>Primary or less</i>
	2002	21	42	37	
Ylempi perusaste	1991	41	34	25	<i>Lower secondary</i>
	2002	41	39	20	
Keskiaste	1991	36	34	30	<i>Upper secondary</i>
	2002	41	42	17	
Alin korkea-aste	1991	47	39	14	<i>Lowest level of tertiary</i>
	2002	56	40	4	
Muu korkea-aste	1991	58	33	10	<i>Other tertiary</i>
	2002	58	39	3	
Koulutusaste tuntematon	1991	60	22	17	<i>Unknown level of education</i>
	2002		100		
Sosioekonominen asema					Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	17	31	52	<i>Agricultural entrepreneur</i>
	2002	37	33	30	
Muu yrittäjä	1991	36	33	30	<i>Other entrepreneur</i>
	2002	44	36	20	
Ylempi toimihenkilö	1991	56	33	11	<i>Upper-level salaried employee</i>
	2002	61	37	2	
Alempi toimihenkilö	1991	42	39	19	<i>Lower-level salaried employee</i>
	2002	52	42	7	
Tuotantotyöntekijä	1991	20	36	44	<i>Production worker</i>
	2002	27	49	24	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	28	36	36	<i>Distribution or service worker</i>
	2002	31	40	28	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	22	32	46	<i>Retired or chronically ill</i>
	2002	27	43	29	
Työtön	1991	29	29	42	<i>Unemployed</i>
	2002	27	48	25	
Opiskelija tai koululainen	1991	53	27	20	<i>Student or at school</i>
	2002	55	31	14	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	33	34	33	<i>Homemaker</i>
	2002	29	55	16	

Liitetaulukko 4.20. Jatkuu – Appendix Table 4.20. Cont.

		On käynyt konsertissa 12 kk:n aikana <i>Has been to a concert during the past 12 months</i>	On käynyt aikaisemmin konsertissa <i>Has been to a concert before</i>	Ei ole koskaan käynyt konsertissa <i>Has never been to a concert</i>
Prosenttia – Percentages				
Kuntaryhmä				Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	1991	41	35	24 Urban
	2002	45	40	14
Taajaan asutut kunnat	1991	28	33	39 Semi-urban
	2002	35	42	23
Maaseutumaiset kunnat	1991	23	31	46 Rural
	2002	29	42	29
Suuralue				Major region
Pääkaupunkiseutu	1991	43	37	19 Helsinki metropolitan area
	2002	51	39	10
Muu Uusimaa	1991	34	33	33 Rest of Uusimaa
	2002	37	48	15
Etelä-Suomi	1991	33	35	32 Southern Finland
	2002	42	42	16
Itä-Suomi	1991	34	31	35 Eastern Finland
	2002	35	39	27
Väli-Suomi	1991	30	28	42 Mid-Finland
	2002	37	39	23
Pohjois-Suomi	1991	26	31	43 Northern Finland
	2002	30	41	29
Syntymävuosi				Year of birth
Ennen 1939	1991	26	33	42 Before 1939
	2002	27	42	30
1940–1949	1991	34	31	35 1940–1949
	2002	40	43	16
1950–1959	1991	34	37	29 1950–1959
	2002	41	39	20
1960–1969	1991	39	38	23 1960–1969
	2002	41	47	13
1970–1979	1991	41	24	35 1970–1979
	2002	48	41	11
1980 jälkeen	2002	46	31	23 After 1980

Lähde – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 4.21. Erilaisissa konserteissa käyminen vähintään yhden kerran 12 kuukauden aikana, 1991 ja 2002
Appendix Table 4.21. Concert-going at least once during the past 12 months by type of concert: surveys 1991 and 2002

		Klassien musiikki	Hengellinen musiikki	Pop- tai rock- musiikki	Jazz	Viihde- tai iskelmä- musiikki	Kansan- musiikki	Lasten- musiikki	Joulu- musiikki	
		<i>Classical music</i>	<i>Religious music</i>	<i>Pop or rock</i>		<i>Other easy listening</i>	<i>Folk music</i>	<i>Children's music</i>	<i>Christmas music</i>	
Prosenttia – Percentages										
Miehet ja naiset yhteensä	1991	38	21	33	10	35	11	8		<i>Men and women total</i>
	2002	30	16	37	12	34	8	7	25	
Miehet	1991	31	14	45	12	27	10	5		<i>Men</i>
	2002	24	11	43	14	27	9	5	18	
Naiset	1991	42	26	25	8	40	11	10		<i>Women</i>
	2002	35	19	32	10	39	8	8	32	
Ikä <i>Age</i>										
15–24 vuotta	1991	22	11	77	9	16	5	2		<i>15–24 years</i>
	2002	15	7	68	10	13	4	3	12	
25–44 vuotta	1991	34	15	36	13	39	11	13		<i>25–44 years</i>
	2002	23	10	55	12	31	8	12	23	
45–64 vuotta	1991	51	32	4	8	42	13	6		<i>45–64 years</i>
	2002	39	20	15	14	46	12	4	35	
65– vuotta	1991	50	40		3	42	15	6		<i>65– years</i>
	2002	50	32		6	40	5	4	28	
Koulutusaste <i>Level of education</i>										
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	30	29	13	4	45	9	6		<i>Primary or less</i>
	2002	28	23	16	5	43	7	2	24	
Ylempi perusaste	1991	32	18	50	9	30	7	7		<i>Lower secondary</i>
	2002	23	12	46	10	25	4	6	18	
Keskiaste	1991	31	16	43	9	32	13	7		<i>Upper secondary</i>
	2002	24	14	42	10	34	7	5	24	
Alin korkea-aste	1991	45	24	24	13	41	11	10		<i>Lowest level of tertiary</i>
	2002	32	17	34	11	42	9	8	31	
Muu korkea-aste	1991	64	24	23	17	26	10	12		<i>Other tertiary</i>
	2002	48	15	35	21	25	17	12	30	
Koulutusaste tuntematon	1991	39	29	29	7	38	24	9		<i>Unknown level of education</i>
Sosioekonominen asema <i>Socio-economic group</i>										
Maatalousyrittäjä	1991	32	31	15	4	28	16	12		<i>Agricultural entrepreneur</i>
	2002	38	16	14	12	29	11		23	
Muu yrittäjä	1991	38	16	16	13	44	3	10		<i>Other entrepreneur</i>
	2002	29	10	39	16	42	11	5	27	
Ylempi toimihenkilö	1991	57	23	28	17	31	11	11		<i>Upper-level salaried employee</i>
	2002	45	14	36	20	30	13	11	31	
Alempi toimihenkilö	1991	39	23	22	10	47	14	11		<i>Lower-level salaried employee</i>
	2002	26	17	40	12	42	6	8	33	
Tuotantotyöntekijä	1991	17	7	42	8	35	10	7		<i>Production worker</i>
	2002	10	6	50	4	40	8	4	18	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	24	12	41	4	48	11	12		<i>Distribution or service worker</i>
	2002	18	8	43	9	29	10	7	10	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	46	36	2	2	39	13	6		<i>Retired or chronically ill</i>
	2002	44	30	3	7	43	8	4	29	
Työtön	1991	23	10	74	15	16	11	6		<i>Unemployed</i>
	2002	31	13	39	5	33	9	4	21	
Opiskelija tai koululainen	1991	29	15	72	10	16	5	3		<i>Student or at school</i>
	2002	18	9	66	12	15	6	4	13	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	34	21	30	9	38	14	7		<i>Homemaker</i>
	2002	15	13	23	10	32	7	28	28	

Liitetaulukko 4.21. Jatkuu – Appendix Table 4.21. Cont.

		Klassien musiikki	Hengellinen musiikki	Pop- tai rock-musiikki	Jazz	Viihde- tai iskelmä-musiikki	Kansan-musiikki	Lasten-musiikki	Joulu-musiikki	
		<i>Classical music</i>	<i>Religious music</i>	<i>Pop or rock</i>		<i>Other easy listening</i>	<i>Folk music</i>	<i>Children's music</i>	<i>Christmas music</i>	
Prosenttia – Percentages										
Kuntaryhmä										Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	1991	40	19	35	12	34	9	7		Urban
	2002	33	15	41	14	31	8	7	26	
Taajaan asutut kunnat	1991	32	20	30	5	34	10	6		Semi-urban
	2002	22	21	30	7	44	10	5	23	
Maaseutumaiset kunnat	1991	34	31	26	4	39	17	12		Rural
	2002	24	16	28	7	35	10	7	25	
Suuralue										Major region
Pääkaupunkiseutu	1991	49	16	43	13	22	7	5		Helsinki metropolitan area
	2002	38	12	47	19	21	10	6	26	
Muu Uusimaa	1991	38	15	29	12	34	8	10		Rest of Uusimaa
	2002	36	14	37	11	34	10	8	21	
Etelä-Suomi	1991	34	17	34	10	36	11	7		Southern Finland
	2002	28	16	35	11	37	6	6	26	
Itä-Suomi	1991	32	26	25	6	45	12	11		Eastern Finland
	2002	26	12	30	7	46	2	6	31	
Väli-Suomi	1991	36	34	28	6	37	15	10		Mid-Finland
	2002	29	24	36	7	32	15	7	19	
Pohjois-Suomi	1991	36	28	27	7	40	13	10		Northern Finland
	2002	21	20	30	6	40	11	12	30	
Sukupolvi										Year of birth
Ennen 1939	1991	49	37	2	4	41	12	7		Before 1939
	2002	51	32	1	7	40	8	5	28	
1940–1949	1991	51	26	7	11	46	15	7		1940–1949
	2002	42	22	7	15	48	14	3	36	
1950–1959	1991	40	16	22	13	45	13	21		1950–1959
	2002	31	16	26	14	45	10	7	33	
1960–1969	1991	22	10	70	14	23	9	4		1960–1969
	2002	24	11	49	12	33	8	16	27	
1970–1979	1991	25	11	67	7	16	6	5		1970–1979
	2002	21	8	69	10	23	7	6	17	
1980 jälkeen	2002	16	8	63	7	14	3	5	12	After 1980

Lähde – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 4.22. Instrumentin soittaminen 1991 ja 2002*
Appendix Table 4.22. Instrument-playing 1991 and 2002*

	Prosenttia - Percentages																					
	1991	2002	43	24	33	14	29	6	13	6	7	6	7	7	6	6	5	8	3	5	3	Men and women total
Soit- taa pia- noa	Soit- taa urkuja	Soit- taa kitaraa	Soit- taa sähkö- kitaraa	Soit- taa kitaraa	Soit- taa akustista kitaraa	Soit- taa viulun tai muuta jousi- soitinta	Soit- taa viulun tai muuta violin or another string instrument	Soit- taa haitaria	Soit- taa huuli- harpua	Soit- taa huuli- harpua	Soit- taa nokka- huilua	Soit- taa trumpettia tai muuta puhallin- soitinta	Soit- taa rumpuja tai muuta rytmi- soitinta	Soit- taa rumpuja tai muuta rytmi- soitinta	Soit- taa mandoliinia, balalaikkaa tai muuta kielisoitinta	Soit- taa mandoliinia, balalaikkaa tai muuta kielisoitinta	Soit- taa jotain muuta soitinta					
Play s pi- ano	Plays organ	Plays guitar	Plays electric guitar	Plays guitar	Plays acoustic guitar	Plays violin or another string instrument	Plays violin or another string instrument	Plays accordion	Plays harmonica	Plays harmonica	Plays recorder	Plays trumpet or another wind instrument	Plays drums or another rhythm instrument	Plays drums or another rhythm instrument	Plays mandoline, balalaika or another stringed instrument	Plays mandoline, balalaika or another stringed instrument	Plays some other instru- ment					
Miehet ja naiset yhteensä	1991	2002	43	24	33	14	29	6	13	6	7	6	7	6	5	8	3	5	3	5	3	Men and women total
Miehet	1991	2002	23	18	40	17	34	4	10	3	4	6	7	11	3	3	5	4	4	4	4	Men
Naiset	1991	2002	65	24	14	0	13	6	6	0	8	5	17	1	4	1	1	4	1	1	1	Women
2002	64	21	24	2	2	22	6	4	0	0	6	7	2	2	2	2	5	2	5	2	5	
Ikä																						Age
15-24 vuotta	1991	2002	52	20	36	23	27	6	3	4	6	7	10	6	6	6	2	6	2	2	2	15-24 years
25-44 vuotta	1991	2002	43	10	42	22	29	6	4	5	8	5	19	3	1	3	3	1	3	3	3	25-44 years
45-64 vuotta	1991	2002	37	13	50	23	42	3	4	1	3	8	10	1	5	5	5	1	5	5	5	45-64 years
65- vuotta	1991	2002	19	35	6	9	36	3	7	8	5	6	3	5	4	4	6	4	6	6	6	65- years
	1991	2002	21	31	14	2	12	6	30	7	8	5	4	4	19	19	3	4	4	4	4	
	2002	21	31	14	2	12	6	30	7	8	5	6	3	5	4	19	19	3	4	4	4	
Koulutusaste																						Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	2002	28	30	21	9	18	3	24	11	9	6	5	6	19	3	3	3	3	3	3	Primary or less
Yliempi perusaste	1991	2002	52	27	36	19	27	5	8	8	2	6	3	6	5	3	3	3	3	3	3	Lower secondary
Keskiaste	1991	2002	24	10	46	20	32	3	6	5	5	5	17	2	2	2	2	2	2	2	2	Upper secondary
Alin korkea-aste	1991	2002	35	25	40	18	34	8	14	5	7	6	6	6	5	3	7	7	7	7	7	Lowest level of tertiary
Muu korkea-aste	1991	2002	50	22	26	10	25	4	12	2	5	5	15	4	3	3	3	3	3	3	3	Other tertiary
Koulutusaste tuntematon	1991	2002	43	17	18	13	45	6	2	3	9	7	7	4	7	1	4	4	4	4	4	Unknown level of education

		Soit- taa	Soittaa urkuja	Soittaa kitaraa	Soittaa sähkö- kitaraa	Soittaa akustista kitaraa	Soittaa viulua tai muuta jousi- soitinta	Soittaa haitaria	Soittaa huuli- harppua	Soittaa nokka- huilua	Soittaa trumpettia tai muuta puhallin- soitinta	Soittaa rumppuja tai muuta rytmi- soitinta	Soittaa mandoliinia, balalaikkaa tai muuta kielisoitinta	Soittaa jotain muuta soitinta	
		Play s pi- ano	Plays organ	Plays guitar	Plays electric guitar	Plays acoustic guitar	Plays violin or another string instrument	Plays accordion	Plays harmonica	Plays recorder	Plays trumpet or another wind instrument	Plays drums or another rhythm instrument	Plays mandoline, balalaika or another stringed instrument	Plays some other instru- ment	
Prosenttia – Percentages															
Sosioekonominen asema															
Maatalousyrittäjä	1991	27	30	14	7	7	17	36	7		7	7	7		
	2002	20	20	46	26	46	16	37			20		7		
Muu yrittäjä	1991	36	23	21	4	16	16	16	13	12	2	15	14	8	
	2002	40	12	53	15	49	7	11	5	6	6	2		5	
Ylempi toimihenkilö	1991	61	20	40	14	35	7	7	3	6	7	8	5	6	
	2002	47	10	56	16	51	7	3	2	3	7	4	1	4	
Alempi toimihenkilö	1991	44	22	35	17	34	4	7	1	7	5	4	4	4	
	2002	47	17	34	14	30	4	9	4	10	5	6		8	
Tuotantotyöntekijä	1991	17	25	50	19	46	2	25	6	2	5	10	8	2	
	2002	13	23	67	40	44	4	4	3		5	23	3		
Jakelu- tai palvelutyön- tekijä	1991	10	40	38	15	33		3	5	11	8	5	3		
	2002	15	12	48	22	41		16	8	8		22	16		
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	28	33	10	3	8	12	33	11	4	7	1	20	3	
	2002	24	32	17	3	14	4	30	10	4	5	6	7	7	
Työtön	1991	19	23	63	42	44	4	11	9	6	6	21	11	5	
	2002	15	39	29	16	24	4	14		5		4	5		
Opiskelija tai koululainen	1991	58	19	34	16	28	5	2	4	7	7	5	5	1	
	2002	45	12	39	21	29	6	3		3	9	15	1	5	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	50	29	36	18	36	14	8	14	14		7	7	4	
	2002	10	0						24						
Kuntaryhmä															
Kaupunkimaiset kunnat	1991	46	21	40	17	35	7	9	6	7	7	6	8	4	
	2002	37	15	44	17	39	5	9	3	5	6	9	2	5	
Taajaan asutut kunnat	1991	37	26	28	14	24	6	18	5	3	5	11	5	4	
	2002	38	28	38	16	29		11	3	2	5	4	4	4	
Maaseutumaiset kunnat	1991	39	30	21	7	17	6	19	6	7	4	5	8	2	
	2002	0													
Type of municipality															
Urban															
Semi-urban															
Rural															

Suuralue	Prosenttia – Percentages													
	2002	38	18	28	17	14	4	13	5	1	7	17	3	5
	Soittaa pianoa	Soittaa urkuja	Soittaa kitaraa	Soittaa sähkö- kitaraa	Soittaa akustista kitaraa	Soittaa viulua tai muuta jousi- soitinta	Soittaa haitaria	Soittaa huuli- harpua	Soittaa nokka- huilua	Soittaa trumpettia tai muuta puhallin- soitinta	Soittaa rumpuja tai muuta rytmi- soitinta	Soittaa mandoliinia, balalaikkaa tai muuta kielisoitinta	Soittaa jotain muuta soitinta	
	Plays piano	Plays organ	Plays guitar	Plays electric guitar	Plays acoustic guitar	Plays violin or another string instrument	Plays accordion	Plays harmonica	Plays recorder	Plays trumpet or another wind instrument	Plays drums or another rhythm instrument	Plays mandoline, balalaika or another stringed instrument	Plays some other instru- ment	
Major region														
Helsinki metropolitan area														
Pääkaupunkiseutu	1991	52	12	41	16	38	7	4	4	8	5	3	4	4
	2002	38	7	53	27	47	5	3	6	4	11	2	6	6
Muu Uusimaa	1991	48	28	32	17	27	8	5	2	8	2	5	5	5
	2002	38	14	44	10	44	4	4	3	7	10	5	13	13
Etelä-Suomi	1991	33	24	33	17	27	3	7	6	8	5	11	3	3
	2002	32	24	39	14	32	4	1	3	3	12	1	5	5
Itä-Suomi	1991	42	28	23	7	21	2	2	10	2	8	8	3	3
	2002	32	27	35	20	24	4	2	6	5	7	8	5	5
Väli-Suomi	1991	57	25	28	8	24	18	3	11	3	1	3	3	3
	2002	47	16	34	13	25	5	5	1	13	13	1	3	3
Pohjois-Suomi	1991	38	33	41	17	33	6	11	6	4	6	14	4	4
	2002	44	13	35	11	28	4	11	5	7	7	8	3	3
Year of birth														
Ernen 1939														
	1991	31	31	9	1	8	11	6	6	4	4	16	3	3
	2002	19	31	16	2	13	5	10	3	5	4	9	4	4
1940–1949														
	1991	42	23	41	16	37	4	9	3	8	5	8	1	1
	2002	23	38	25	6	25	3	10	3	8	3	3	7	7
1950–1959														
	1991	40	28	35	12	33	6	7	10	7	5	7	5	5
	2002	51	15	49	14	44	3	3	10	4	10	4	6	6
1960–1969														
	1991	42	21	48	22	40	6	4	10	6	4	4	3	3
	2002	39	14	51	21	40	3	1	5	7	12	4	8	8
1970–1979														
	1991	51	23	21	11	16	4	2	17	6	7	3	3	3
	2002	38	13	49	25	42	5	1	2	10	11	1	4	4
1980 jälkeen														
	2002	43	10	27	13	20	5	4	16	4	19	2	3	3

* Mukana ne, jotka ovat soittaneet jotain soitinta. – Includes respondents who have played some kind of instrument.

Lähde – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-ajatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 5.1. Kymmenen eniten katsottua kotimaista ja ulkomaista elokuvaa elokuvateattereissa 1972–2000
Appendix Table 5.1. Top ten domestic and foreign films at Finnish cinemas 1972–2000

	Valmistumisvuosi	Valmistusmaa	Katsojia
	Year of release	Country of origin	Admissions
Kotimaiset elokuvat – Finnish films:			
1. Uno Turhapuro armeijan leivissä – <i>Numbskull Emptybrook in the Army</i>	1984		750 965
2. Maa on syntinen laulu – <i>Earth Is Our Sinful Song</i>	1973		711 909
3. Talvisota – <i>The Winter War</i>	1989		628 812
4. Uno Turhapuro – <i>Numbskull Emptybrook</i>	1973		613 009
5. Uno Epsanjassa – <i>Numbskull Emptybrook in Spain</i>	1985		607 939
6. Tuntematon sotilas – <i>The Unknown Soldier</i>	1985		589 914
7. Uno Turhapuro menettää muistinsa – <i>Numbskull Emptybrook Loses His Memory</i>	1982		572 488
8. Uno Turhapuro muuttaa maalle – <i>Numbskull Emptybrook Back in the Country</i>	1986		556 519
9. Loma – <i>Olympian Holiday</i>	1976		515 310
10. Viimeinen savotta – <i>The Last Lumbercamp</i>	1977		497 346
Ulkomaiset elokuvat – Foreign films:			
1. Titanic	1998	USA	1 028 853
2. Yksi lensi yli käenpesän – <i>One Flew Over The Cuckoo's Nest</i>	1976	USA	821 736
3. Papillon	1974	USA	759 301
4. Taru sormusten herrasta – <i>The Lord of the Rings</i>	2001	USA, Uusi Seelanti – USA, New Zealand	¹⁾ 712 000
5. E.T. The Extra Terrestrial	1982	USA	699 260
6. Kummisetä – <i>The Godfather</i>	1972	USA	637 831
7. Forrest Gump	1994	USA	592 758
8. Tappajahai – <i>Jaws</i>	1975	USA	587 507
9. Puhallus – <i>The Sting</i>	1974	USA	573 088
10. Tom ja Jerry – <i>Tom & Jerry</i>	1968	USA	557 914

* Suomen elokuvasäätiö aloitti elokuvien suosion tilastoinnin vuonna 1972. Katsojamäärät vuoden 2000 loppuun mennessä. – *The Finnish Film Foundation began compiling film popularity statistics in 1972. Admissions by the end of 2000.*

1) Katsojamäärä vuoden 2002 loppuun mennessä. – *Admissions by the end of 2002.*

Lähteet – *Sources:*

Suomen elokuvasäätiö – *Finnish Film Foundation*

Suomen Filmikamari – *Finnish Chamber of Films*

Liitetaulukko 5.2. Kymmenen eniten katsottua kotimaista ja ulkomaista elokuvaa elokuvateattereissa 2003
Appendix Table 5.2. Top ten Finnish and foreign films at Finnish cinemas 2003

Elokuvan nimi	Ensi-ilta	Katsojia 2003	Katsojia yht. 2002-2003
Title	Premiere	Viewers 2003	Viewers total 2002-2003
Kotimaiset elokuvat – Finnish films:			
1. Pahat pojat – <i>Bad Boys – A True Story</i>	17.1.2003	614 757	.
2. Sibelius	12.9.2003	257 060	.
3. Helmiä ja sikoja – <i>Pearls and Pigs</i>	29.8.2003	213 385	.
4. Nousukausi – <i>Upswing</i>	28.2.2003	163 160	.
5. Raid	31.1.2003	98 820	.
6. Heinähattu ja Vilttitossu – <i>Hayflower and Feltshoe</i>	18.10.2002	91 720	305 954
7. Hymypoika – <i>Young Gods</i>	24.10.2003	74 184	.
8. Mosku – <i>The Last of His Kind</i>	14.2.2003	43 741	.
9. Mies vailla menneisyyttä – <i>The Man Without A Past</i>	1.3.2002	33 984	176 010
10. Vieraalla maalla – <i>Land of Love</i>	19.12.2003	33 204	.
Ulkomaiset elokuvat – Foreign films:			
1. Taru sormusten herrasta: Kaksi tornia – <i>The Lord of the Rings: The Two Towers</i>	18.12.2002	466 154	653 385
2. Taru sormusten herrasta: Kuninkaan paluu – <i>The Lord of the Rings: The Return of the King</i>	17.12.2003	355 728	.
3. The Matrix Reloaded	21.5.2003	333 929	.
4. Bruce – taivaanlahja – <i>Bruce Almighty</i>	25.7.2003	279 105	.
5. Johnny English	11.4.2003	260 978	.
6. Pirates of the Caribbean: Mustan helmen kirous – <i>Pirates of the Caribbean: The Curse of the Black Pearl</i>	29.8.2003	244 919	.
7. Nasun suuri elokuva – <i>Piglet's Big Movie</i>	29.8.2003	225 945	.
8. Terminator 3: Koneiden kapina – <i>Terminator 3: Rise of the Machines</i>	1.8.2003	191 859	.
9. The Matrix Revolutions	5.11.2003	171 693	.
10. Nemoa etsimässä – <i>Finding Nemo</i>	28.11.2003	165 000	.

Lähde – Source:
 Suomen elokuvasäätiö – *Finnish Film Foundation*

Liitetaulukko 5.3. Pitkien elokuvien ensi-illat alkuperämaittain 1985–2003
Appendix Table 5.3. New feature film premieres by country of origin 1985–2003

Alkuperämaa Country of origin	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Elokuvia – Films															
Yhteensä – Total	222	172	174	144	155	152	139	162	145	145	187	170	165	192	180
Kotimaiset – Finnish	13	14	12	10	13	11	8	10	9	8	16	9	12	10	13
Muut EU-maat ¹⁾ – Other EU countries ¹⁾	39	31	19	24	27	29	25	35	26	17	51	33	34	..	37
Muu Eurooppa – Other European countries	16	9	3	3	2	–	–	–	4	–	–	–	5	..	5
Eurooppalaiset yhteistuotannot – European co-productions	14	2	6	8	1	2	4	15	7	6	10	8	6	..	5
Eurooppa yhteensä – Europe total	82	56	40	45	43	42	37	60	46	31	77	50	57	..	60
Josta muut Pohjoismaat – Of which other Nordic countries	5	9	7	9	8	4	5	9	5	3	8	4	15	..	18
Yhdysvallat – USA	125	110	119	91	97	97	86	87	88	82	100	105	94	..	100
Muut maat – Other countries	10	4	14	5	12	10	11	12	8	9	9	8	9	..	12
Muut yhteistuotannot ²⁾ – Other co-productions ²⁾	5	2	1	3	3	3	5	3	3	23	1	7	5	..	8
Prosenttia – Percentages															
Yhteensä – Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Kotimaiset – Finnish	6,0	8,1	6,9	6,9	8,4	7,2	5,8	6,2	6,2	5,5	8,6	5,3	7,3	5,2	7,2
Muut EU-maat ¹⁾ – Other EU countries ¹⁾	17,4	18,0	10,9	16,7	17,4	19,1	18,0	21,6	19,9	11,7	27,3	19,4	20,6	..	20,6
Muu Eurooppa – Other European countries	6,0	5,2	1,7	2,1	1,3	–	–	–	2,8	–	–	–	3,0	..	2,8
Eurooppalaiset yhteistuotannot – European co-productions	6,4	1,2	3,4	5,6	0,6	1,3	2,9	9,3	4,1	4,1	5,3	4,7	3,6	..	2,8
Eurooppa yhteensä – Europe total	35,8	32,6	23,0	31,3	27,7	27,6	26,6	37,0	31,7	21,4	41,2	29,4	34,5	..	33,3
Josta muut Pohjoismaat – Of which other Nordic countries	2,3	5,2	4,0	6,3	5,2	2,6	3,6	5,6	3,4	2,1	4,3	2,4	9,1	..	10,0
Yhdysvallat – USA	57,3	64,0	68,4	63,2	62,6	63,8	61,9	53,7	60,7	56,6	53,5	61,8	57,0	..	55,6
Muut maat – Other countries	4,6	2,3	8,0	3,5	7,7	6,6	7,9	7,4	5,5	6,2	4,8	4,7	5,5	..	6,7
Muut yhteistuotannot ²⁾ – Other co-productions ²⁾	2,3	1,2	0,6	2,1	1,9	2,0	3,6	1,9	2,1	15,9	0,5	4,1	3,0	..	4,4

1) Nykyiset Euroopan Unionin jäsenmaat. – Current member states of the European Union.

2) Sisältää myös osittain eurooppalaiset yhteistuotannot. – Includes also partly European co-productions.

Lähteet – Sources:

Suomen elokuvastäätö, Suomen Filmikamari – Finnish Film Foundation, Finnish Chamber of Films

Liitetaulukko 5.4. Suomen televisiokanavien eniten katsotut elokuvat 2003
Appendix Table 5.4. Top ten films shown on Finnish television channels 2003

Elokuva Film	Maa Country	Kanava Channel	Päivämäärä Date	Yleisö 1 000 henkeä Audience 1 000	Peitto % ¹⁾ Rating % ¹⁾
Yksin kotona 2 – Eksynyt New Yorkissa – <i>Home Alone 2 – Lost in New York</i>	Yhdysvallat – USA	MTV3	6.1.	1 195	64
Cast Away – Tuuliajolla	Yhdysvallat – USA	MTV3	24.11.	1 063	66
Poliisiopisto 2 – Eka komennus – <i>Police Academy 2 – Their First Assignment</i>	Yhdysvallat – USA	MTV3	16.6.	991	62
007 – rakastettuni – <i>The Spy Who Loved Me</i>	Britannia – United Kingdom	MTV3	25.12.	954	44
Salainen agentti 007 Istanbulissa – <i>From Russia With Love</i>	Britannia – United Kingdom	MTV3	29.12.	889	50
Deep Blue Sea	Yhdysvallat – USA	MTV3	27.1.	879	52
Muumio – <i>The Mummy</i>	Yhdysvallat – USA	MTV3	10.3.	877	56
Vihreä maili – <i>The Green Mile</i>	Yhdysvallat – USA	MTV3	22.12.	871	63
Yksin kotona 3 – <i>Home Alone 3</i>	Yhdysvallat – USA	MTV3	24.2.	855	49
Tupla-Uuno	Suomi – Finland	MTV3	1.5.	859	79

1) Osuudet 10 vuotta täyttäneistä televisiota katselleista. – Shares of persons aged 10 years or over watching television.

Lähde – Source:
 Finnpanel Oy

Liitetaulukko 5.5. Suosituimmat vuokratut ja myydyt kuvatalenteet 2003
Appendix Table 5.5. Top ten rental and sell-through video and DVD releases 2003

Vuokrakasetit – Rental cassettes

Nimike Name	Maa Country	Vuokraamoille myydyt tallenteet kpl Copies sold to rental outlets No.
Harry Potter ja salaisuuksien kammio – <i>Harry Potter and The Chamber of Secrets</i>	Yhdysvallat – USA	2 410
Austin Powers ja Kultamuna – <i>Austin Powers in Goldmember</i>	Yhdysvallat – USA	2 318
Peloista pahin – <i>The Sum of All Fears</i>	Yhdysvallat – USA	2 220
Matrix Reloaded	Yhdysvallat – USA	2 181
007 Kuolema saa odottaa – <i>Die Another Day</i>	Yhdysvallat, Britannia – USA, United Kingdom	2 128
xXx	Yhdysvallat – USA	2 077
Radalla – <i>The Sweetest Thing</i>	Yhdysvallat – USA	2 044
Windtalkers	Yhdysvallat – USA	1 990
8 Mile	Yhdysvallat, Saksa – USA, Germany	1 953
Taru sormusten herrasta: Kaksi tornia – <i>Lord of The Rings: The Two Towers</i>	Yhdysvallat, Uusi-Seelanti, Saksa – USA, New Zealand, Germany	1 936

Vuokra-DVD:t – Rental DVDs

Nimike Name	Maa Country	Vuokraamoille myydyt tallenteet kpl Copies sold to rental outlets No.
Matrix Reloaded	Yhdysvallat – USA	2 604
Hulk	Yhdysvallat – USA	2 309
Johnny English	Britannia – United Kingdom	2 222
Peloista pahin – <i>The Sum of All Fears</i>	Yhdysvallat – USA	2 170
8 Mile	Yhdysvallat, Saksa – USA, Germany	2 126
Taru sormusten herrasta: Kaksi tornia – <i>Lord of The Rings: The Two Towers</i>	Yhdysvallat, Uusi-Seelanti, Saksa – USA, New Zealand, Germany	2 105
Terminaattori 3: Koneiden kapina – <i>Terminator 3: Rise of The Machines</i>	Yhdysvallat, Saksa – USA, Germany	2 067
Ring – <i>The Ring</i>	Yhdysvallat, Japani – USA, Japan	2 066
Daredevil	Yhdysvallat – USA	2 050
Austin Powers ja Kultamuna – <i>Austin Powers in Goldmember</i>	Yhdysvallat – USA	2 044

Myyntikasetit – Sell-through cassettes

Nimike Name	Maa Country	Vuokraamoille myydyt tallenteet kpl Copies sold to rental outlets No.
Taru sormusten herrasta: Kaksi tornia – <i>Lord of The Rings: The Two Towers</i>	Yhdysvallat, Uusi-Seelanti, Saksa – USA, New Zealand, Germany	93 363
Leijonakuningas – <i>The Lion King</i>	Yhdysvallat – USA	90 222
Harry Potter ja salaisuuksien kammio – <i>Harry Potter and The Chamber of Secrets</i>	Yhdysvallat – USA	86 692
Pahat pojat – <i>Bad boys – A True Story</i>	Suomi – Finland	47 652
Viidakkokirja 2 – <i>Jungle Book 2</i>	Yhdysvallat – USA	46 972
Heinäähattu ja Vilttitossu – <i>Hayflower and Quiltshoe</i>	Suomi – Finland	43 077
101 dalmatialaista 2 – <i>101 Dalmatians 2</i>	Yhdysvallat – USA	41 956
Spirit: Villi ja vapaa – <i>Spirit: Stallion of the Cimarron</i>	Yhdysvallat – USA	36 407
Lilo and Stich	Yhdysvallat – USA	34 000
007 Kuolema saa odottaa – <i>Die Another Day</i>	Yhdysvallat, Britannia – USA, United Kingdom	31 735

Myynti-DVD:t – Sell-through DVDs

Nimike Name	Maa Country	Vuokraamoille myydyt tallenteet kpl Copies sold to rental outlets No.
Taru sormusten herrasta: Kaksi tornia – <i>Lord of The Rings: The Two Towers</i>	Yhdysvallat, Uusi-Seelanti, Saksa – USA, New Zealand, Germany	82 112
Matrix Reloaded	Yhdysvallat – USA	58 922
Leijonakuningas – <i>The Lion King</i>	Yhdysvallat – USA	53 731
Harry Potter ja salaisuuksien kammio – <i>Harry Potter and The Chamber of Secrets</i>	Yhdysvallat – USA	49 032
Taru sormusten herrasta: Kaksi tornia, pitkä versio – <i>Lord of The Rings: The Two Towers, Extended version</i>	Yhdysvallat, Uusi-Seelanti, Saksa – USA, New Zealand, Germany	39 898
Terminaattori 3: Koneiden kapina – <i>Terminator 3: Rise of The Machines</i>	Yhdysvallat, Saksa – USA, Germany	39 421
Pahat pojat – <i>Bad boys – A True Story</i>	Suomi – Finland	35 694
007 Kuolema saa odottaa – <i>Die Another Day</i>	Yhdysvallat, Britannia – USA, United Kingdom	25 151
Minority Report	Yhdysvallat – USA	21 708
Hulk	Yhdysvallat – USA	20 374

Lähde – Source:

Suomen Elokuvaomistajien Liitto – Finnish Film Distributors' Association

Liitetaulukko 5.6. Suosituimmat suomalaiset elokuvat ulkomailla 1996–2002
Appendix Table 5.6. Most popular Finnish films shown abroad 1996–2002

Ohjaaja	Elokuva	Ensi-ilta (vuosi)	Kokonaiskatsojamäärä Euroopassa ¹⁾	Katsojamäärä Suomessa	Katsojamäärä muissa Euroopan maissa ¹⁾
Director	Film title	Premiere (year)	Admissions total in Europe ¹⁾	Admissions in Finland	Admissions in other European countries ¹⁾
1. Aki Kaurismäki	Mies vailla menneisyyttä – The Man Without A Past	2002	1 135 559	142 026	993 533
2. Aki Kaurismäki	Kauas pilvet karkaavat – Drifting Clouds	1996	508 428	55 015	453 413
3. Aki Kaurismäki	Juha	1999	112 770	10 174	102 596
4. Mika Kaurismäki	L.A. Without A Map	1998	116 462	18 110	98 352
5. Mika Kaurismäki	Moro no Brasil	2002	42 222	3 000	39 222

1) Sisältää Euroopan audiovisuaalisen observatorion jäsenmaat (35 kpl). – Includes the member states (35) of the European Audiovisual Observatory.

Lähde – Source:

Euroopan audiovisuaalinen observatorio – European Audiovisual Observatory

Liitetaulukko 5.7. Elokuvateatterit 1980–2003
Appendix Table 5.7. Cinemas in Finland 1980–2003

	Yksikkö	1980	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	Unit																
Teattereita – Cinemas	Lkm. – No.	317	305	264	252	246	242	240	241	236	234	232	237	228	219
Saleja – Auditoria	Lkm. – No.	352	378	340	333	330	335	326	330	325	322	331	362	343	339	342	338
Istuimia – Seats	1000	93,7	88,2	66,3	63,0	60,7	60,8	58,6	58,4	57,2	55,5	57,4	62,7	59,0	58,4
Elokuvateatterikuntia – Municipalities with cinema	Lkm. – No.	177	184	188	187	178	181	179	180	178	174	176	172	172	166
Elokuvateatterikuntia – Municipalities with cinema	%	38,1	39,9	40,9	40,7	38,7	39,3	38,9	39,6	39,1	38,5	38,9	38,1	38,1	37,1
Elokuvasaleista kaupungeissa – Auditoria in urban areas	%	70,7	69,0	70,6	73,3	73,9	74,0	73,9	74,2	74,2	75,7	75,8	79,0	77,8	78,8
Esitetyt elokuvia – Films shown	Lkm. – No.	1 608	1 433	762	733	680	487	483	479	488	452	384	413	409	385	370	..
Ensi-iltoja – Premieres	Lkm. – No.	236	224	172	179	150	165	163	147	166	154	152	187	170	165	192	177
Kotimaisia pitkiä elokuvia ensi-illassa – Finnish feature films released	Lkm. – No.	10	13	14	12	10	13	11	8	10	10	8	12	9	12	10	14
Esityskerrat – Showings	1000	163,8	164,6	148,5	135,3	132	138	138,6	143,1	146	146,6	148,9	178,2	..	177,0
Esityksiä elokuvaa kohti – Showings per film	Lkm. – No.	102	115	195	185	194	283	287	299	299	324	388	431	..	460
Elokvissakäyntejä – Cinema admissions	milj. – millions	9,9	6,7	6,2	6,0	5,4	5,8	5,6	5,3	5,5	5,9	6,4	7,0	7,1	6,5	7,7	7,7
Käyntejä asukasta kohti – Admissions per inhabitant	Lkm. – No.	2,1	1,4	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1	1,0	1,1	1,2	1,2	1,4	1,4	1,3	1,5	1,5
Katsojia esitystä kohti – Viewers per showing	Lkm. – No.	60,6	40,7	41,7	44,6	40,9	41,7	40,5	37,1	37,6	40,5	43,0	39,5	..	36,7
Kotimaisten katsojaosuus – Proportion of viewers at Finnish films	%	15,4	21,6	13,9	13,0	11,0	6,3	4,1	10,5	3,7	6,5	9,0	25,1	14,9	10,3	18,0	22,0
Pääsylipputuotot – Box office receipts	milj. € – EUR million	22,4	27,8	30,6	30,9	29,3	33,0	33,8	32,6	33,1	36,7	40,9	46,1	46,6	46,3	55,0	56,4
Lipun keskihinta – Average ticket price	€ – EUR	2,3	4,1	4,9	5,1	5,4	5,7	6,0	6,1	6,0	6,2	6,4	6,5	6,6	7,1	7,1	7,3

Lähteet – Sources:

Suomen elokuvasektori – Finnish Film Foundation

Suomen Filmikamari – The Finnish Chamber of Films

Liitetaulukko 5.8. Suurimmat elokuvateatteripaikkakunnat 2003
Appendix Table 5.8. Biggest cinema towns in Finland 2003

Paikkakunta	Elokuvasaleja	Elokuviissa käyntejä	Osuus kaikista elokuvissa käynneistä	Käyntejä asukasta kohti	Osuus liikevaihdosta
<i>Town</i>	<i>Cinema auditoria</i>	<i>Visits</i>	<i>Proportion of all visits</i>	<i>Visits per inhabitant</i>	<i>Proportion of turnover</i>
		1 000	%	Kpi	%
Helsinki	53	2 592	34	4,6	34
Tampere	17	733	10	3,7	9
Turku	19	618	8	3,5	8
Oulu	10	285	4	2,3	4
Jyväskylä	7	273	4	3,3	4
Pori	5	184	2	2,4	2
Lahti	6	184	2	1,9	2
Kuopio	6	170	2	1,9	2
Espoo	6	143	2	0,6	2
Joensuu	2	115	1	2,2	1
Yhteensä – Total	131	5 296	69		69
Koko maa – Whole country	338	7 700	100	1,5	100

Lähde – Source:
 Suomen elokuvasäätiö – Finnish Film Foundation

Liitetaulukko 5.9. Elokuvateatterit lääneittäin ja maakunnittain 2001
Appendix Table 5.9. Cinemas by province and region 2001

Lääni, maakunta	Väestö	Teattereita	Saleja	Esityksiä	Elokuvis- käyntejä	Elokuvis- käyntejä / asukas	Pääsylipputuotot	Pääsylipputuotot
<i>Province, region</i>	<i>Population</i>	<i>Cinema theatres</i>	<i>Auditoria</i>	<i>Showings</i>	<i>Cinema admissions</i>	<i>Cinema admissions / inhabitant</i>	<i>Box office revenue</i>	<i>Box office revenue</i>
	31.12.2001			1 000 kpl 1,000s	1 000 kpl 1,000s		1 000 €	€ / asukas € / inhabitant
Koko maa – Whole country	5 194 901	217	337	177	6 232	1,3	44 244	9
Etelä-Suomi – Southern Finland	2 095 416	63	123	88	3 349,7	1,6	24 088	11
Uusimaa	1 318 324	34	79	68	2 693,4	2,0	19 587	15
Itä-Uusimaa	90 201	2	4	2	62,3	0,7	408	5
Kanta-Häme	165 509	6	10	5	131	0,8	966	6
Päijät-Häme	197 656	8	11	5	165	0,8	1 142	6
Kymenlaakso	186 707	8	12	6	168	0,9	1 153	6
Etelä-Karjala – South Karelia	137 019	5	7	3	130	0,9	833	6
Länsi-Suomi – Western Finland	1 839 581	88	135	62	1 961,8	1,1	13 769	7
Varsinais-Suomi	449 293	19	34	18	538,7	1,2	3 685	8
Satakunta	236 308	8	13	7	217	0,9	1 605	7
Pirkanmaa	450 745	20	34	20	643	0,6	4 418	10
Keski-Suomi – Central Finland	264 762	13	19	7	270	0,7	1 981	7
Etelä-Pohjanmaa – South Ostrobothnia	194 542	14	16	5	120	0,6	851	4
Pohjanmaa – Ostrobothnia	173 083	10	14	4	138	0,7	999	6
Keski-Pohjanmaa – Central Ostrobothnia	70 848	4	5	1	36	0,7	230	3
Itä-Suomi – Eastern Finland	588 106	30	35	12	446,4	0,8	3 080	5
Etelä-Savo	166 082	11	12	4	126	0,7	852	5
Pohjois-Savo	251 231	11	15	5	195	0,6	1 373	5
Pohjois-Karjala – North Karelia	170 793	8	8	3	126	0,8	854	5
Oulu	456 502	19	25	11	345,0	0,8	2 428	5
Pohjois-Pohjanmaa – North Ostrobothnia	368 029	15	20	10	315	0,7	2 217	6
Kainuu	88 473	4	5	1	30	0,5	211	2
Lappi – Lapland	189 288	14	16	4	108	0,4	731	4
Ahvenanmaa – Åland	26 008	3	3	–	21	1,0	149	6

Lähde – Source:
 Suomen Filmikamari – Finnish Chamber of Films

Liitetaulukko 5.10. Alueelliset elokuvakeskukset 2003
Appendix Table 5.10. Regional film centres 2003

Elokuvakeskus, toimipaikka <i>Film centre, location</i>	Perustettu <i>Established</i>	Tilat <i>Premises</i> m ²	Paikkoja omassa teatterissa <i>Cinema seats</i>	Esitettyjä elokuvia <i>Films screened</i>	Elokuva- esityksiä <i>No. of showings</i>	Yleisö <i>Total audience</i>	Omia elokuva- kopioita <i>Own film copies</i>	Julkaisuja kokoelmis- sa <i>Publications in collec- tions</i>	Henkilökunta – Staff	
									Palkattu <i>Paid</i> Htv <i>Person years</i>	Vapaa- ehtoiset <i>Volun- teers</i> Lkm. <i>No.</i>
Alkuperäiskansojen elokuvakeskus – <i>The Indigenous Film Center (Inari)</i>	2003	40	–	40	40	2 000	–	–	1	15
Finlandssvenskt filmcentrum rf. – <i>Finnish-Swedish Film Centre</i> (Turku, Vaasa, Helsinki)	1989	n.–ca. 4 000	400
Itä-Suomen audiovisuaalisen kulttuurin koulutus- ja kehittämissyndistys ISAK ry. – <i>Eastern Finland education and development association for audiovisual culture ISAK (Kuopio)</i>	1994	20	330	115	296	14 989	–	–	3	10
Keski-Suomen elokuvakeskus – <i>Central Finland film centre (Jyväskylä)</i>	2000	10	–	38	51	1 900	–	–	0,5	4
Lapin taidetoimikunta / elokuvasihteeri – <i>Arts Council of Lapland / Film secretary</i> (Rovaniemi)	..	–	–	48	59	5 400	–	–	1	–
Oulun elokuvakeskus – <i>Film Centre of Oulu (Oulu)</i>	1973	..	45	¹⁾ 207	¹⁾ 439	¹⁾ 7 550	800	5 376	5	2
Pirkanmaan elokuvakeskus – <i>Pirkanmaa Film Centre (Tampere)</i>	1982	500	129	230	1 600	45 000	6	600	6	6
Pohjois-Karjalan alueellinen elokuvayh- distys – <i>North Karelian Regional Film Association (Joensuu)</i>	2003	16	–	n.–ca. 30	..	n.–ca. 500	–	–	1	–
Päijät-Hämeen elokuvakeskus – <i>Päijät-Häme Film Center (Lahti)</i>	1989	257	137	51	627	14 897	87	–	3	25
Satakunnan Elävän Kuvan Keskus – <i>Film Centre of Satakunta (Pori)</i>	1993	157	–	16	9	700	–	300	3	–
Varsinais-Suomen elokuvakeskus – <i>Film Centre of Southwest Finland (Turku)</i>	1984	78	–	130	160	11 000	–	10 000	2	1

1) Lisäksi järjestetty Oulun kansainvälinen lastenelokuvien festivaali, jossa 120 esitystä ja 9 000 katsojaa. – *In addition, the film centre has organised the Oulu International Children's Film Festival with 120 showings and 9,000 viewers.*

Lähteet – *Sources:*

<http://www.sci.fi/irisnet/elokesk.html>

Elokuvakeskukset – *Film centres*

Liitetaulukko 5.11. Suomen elokuva-arkiston esitykset ja kävijämäärät 1993–2003
Appendix Table 5.11. Screenings and audiences at the Finnish Film Archive 1993–2003

Vuosi Year	Teatteri Orion, Helsinki Theatre Orion, Helsinki		Maakuntasarjat ¹⁾ Regional series ¹⁾		Elokuva-arkisto yhteensä Finnish Film Archive total		
	Esityksiä	Katsojia	Esityksiä	Katsojia ²⁾	Esityksiä	Eri nimikkeitä	Katsojia
	Screenings	Audience	Screenings	Audience ²⁾	Screenings	Titles	Audience
1993	820	53 216	151	6 205	971	452	59 421
1994	844	49 202	158	7 176	1 002	462	56 378
1995	849	52 528	161	6 443	1 010	528	58 971
1996	854	49 257	158	5 468	1 012	581	54 725
1997	856	46 863	161	5 158	993	492	52 021
1998	856	53 067	163	4 858	1 019	..	57 925
1999	844	41 296	163	3 837	1 007	..	45 133
2000	867	43 193	151	4 353	1 018	³⁾ 474	47 546
2001 ⁴⁾	576	35 439	158	4 312	734	³⁾ 329	39 751
2002	826	48 186	169	4 690	995	³⁾ 479	52 876
2003	857	49 345	158	4 752	1 015	³⁾ 509	54 097

1) Joensuu, Jyväskylä, Kuopio (topettanut 1999 – closed in 1999), Lahti, Oulu, Rovaniemi, Tampere, Turku & Vaasa (aloittanut 2000 – begun in 2000)

2) Ei sisällä Joensuun, Kuopion, Lahden, Rovaniemen eikä Vaasan katsojamääriä, koska näillä paikkakunnilla kantakortti oikeuttaa kaikkiin näytöksiin eikä näytöskohtaisia pääsylippuja myydä. – Excluding Joensuu, Kuopio, Lahti, Rovaniemi and Vaasa, as membership card authorises admission to all screenings and no separate tickets are sold.

3) Ainoastaan Orion. – Excluding regional series.

4) Elokuvateatteri Orion oli remontin takia suljettuna 30.4.–27.8.2001. – The Orion cinema was closed for renovations from 30 April to 27 August 2001.

Lähde – Source:

Suomen elokuva-arkisto – Finnish Film Archive

Liitetaulukko 5.12. Suomen elokuva-arkiston esittämät pitkät elokuvat alkuperän mukaan 1996–2003 *
Appendix Table 5.12. Feature films screened by the Finnish Film Archive 1996–2003 by region of origin *

Alkuperäalue Region of origin	1996	1997	1998	1999	2000	¹⁾ 2001	2002	2003
Lukumäärä – Number								
Yhteensä – Total	434	449	474	427	435	312	433	417
Eurooppa – Europe	218	246	222	210	228	161	244	228
– Suomi – Finland	55	49	38	39	47	29	58	71
– Muut Pohjoismaat – Other Nordic countries	11	11	23	7	12	10	20	29
– Muu Eurooppa – Rest of Europe	152	186	161	164	169	122	166	128
Yhdysvallat – USA	132	127	166	163	118	112	92	95
Muut maat – Other countries	33	26	45	10	30	6	48	20
Yhteistuotannot – Co-productions	51	50	41	44	59	33	49	74
Prosentteina – Percentages								
Yhteensä – Total	100	100	100	100	100	100	100	100
Eurooppa – Europe	50,2	54,8	46,8	49,2	52,4	51,6	56,4	54,7
– Suomi – Finland	12,7	10,9	8,0	9,1	10,8	9,3	13,4	17,0
– Muut Pohjoismaat – Other Nordic countries	2,5	2,4	4,9	1,6	2,8	3,2	4,6	7,0
– Muu Eurooppa – Rest of Europe	35,0	41,4	34,0	38,4	38,9	39,1	38,3	30,7
Yhdysvallat – USA	30,4	28,3	35,0	38,2	27,1	35,9	21,2	22,8
Muut maat – Other countries	7,6	5,8	9,4	2,3	6,9	1,9	11,1	4,8
Yhteistuotannot – Co-productions	11,8	11,1	8,6	10,3	13,6	10,6	11,3	17,7

* Sisältää ainoastaan elokuvateatteri Orionin esitykset Helsingissä. Mukana ovat kaikki vähintään 73 min. pitkät filmit, myös dokumenttelokuvat. – Includes only screenings at the Orion cinema in Helsinki. Includes all films at least 73 min. long, also documentaries.

1) Elokuvateatteri Orion oli remontin takia suljettuna 30.4.–27.8.2001. – The Orion cinema was closed for renovations from 30 April to 27 August 2001.

Lähteet – Sources:

Suomen elokuva-arkiston elokuvateatteri Orionin ohjelmakirjaset 1995–2003. – Cinema programmes of the Orion cinema (Finnish Film Archive) in 1995–2003.

Liitetaulukko 5.13. Suomen elokuvakontaktin esitykset elokuvalajeittain 1995–2003*
Appendix Table 5.13. Finnish Film Contact showings by genre 1995–2003*

Elokuvalaji Genre	Esityksiä Showings	%	Katsojia Viewers	%
Yhteensä – Total 2003	2 132	100,0	129 769	100,0
Animaatio – Animation	46	2,2	3 246	2,5
Dokumentti – Documentary	65	3,0	2 090	1,6
Musiikki ja näytelmä – Feature and music	103	4,8	7 746	6,0
Lasten – Children's	1 918	90,0	116 687	89,9
2002	2 086		133 561	
2001	1 873		127 588	
2000	1 749		125 572	
1999	2 079		128 526	
1998	2 484		159 040	
1997	2 410		170 734	
1996	2 393		139 089	
1995	3 081		195 300	

* Suomen elokuvakontakti ry. on maamme keskeinen pääasiassa kotimaisen lyhyt- ja dokumenttielokuvan levitysjärjestö, joka vuokraa 16:n ja 35:n mm:n elokuvakopioita sekä videoita. – The Finnish Film Contact is the principal agency in Finland for short film and documentary film hire, both on 16 and 35 mm film and on videotape.

Lähde – Source:

Suomen elokuvakontakti ry. – The Finnish Film Contact

Liitetaulukko 5.14. Elokuvakerhot 1965–2003
Appendix Table 5.14. Cinema clubs 1965–2003

Vuosi Year	Toimivia kerhoja Active clubs	Henkilöjäseniä ¹⁾ Individual members ¹⁾
1965	28	..
1970	53	6 900
1975	163	17 000
1980	228	18 300
1985	210	25 000
1990
1991	110	..
1992	92	..
1993	53	..
1994	51	..
1995	27	..
1996	32	..
1997	36	..
1998	38	..
1999	36	..
2000	36	..
2001	35	..
2002	35	..
2003	37	..

1) Arvio – Estimate.

Lähteet – Sources:

1963–1989 Joukkoviestintätilastot – Finnish Mass Media statistics. Helsinki: Tilastokeskus – Statistics Finland

1991–1995 Suomen elokuvakerhojen liitto SEKL:n toimintakertomus 1995 – 1995 Annual Report of the Finnish association of cinema clubs "Suomen elokuvakerhojen liitto SEKL"

1996–2003 Elokuvakerhopalvelu / Varsinais-Suomen elokuvakeskus – Cinema club service / Film Centre of Southwestern Finland

Liitetaulukko 5.15. Valtion elokuvatarkastamoon ilmoitetut kuvaohjelmat, 2003
Appendix Table 5.15. Programmes reported to the Finnish Board of Film Classification, 2003

Kuvaohjelman laji Type of programme	Pitkät kuvaohjelmat – Long programmes				Lyhyet kuvaohjelmat – Short programmes			
	K18 Only for persons over 18	Sallittu For all ages	Yhteensä Total	%	K18 Only for persons over 18	Sallittu For all ages	Yhteensä Total	%
Yhteensä – Total	10 151	597	10 748	100	54	335	389	100
Näytelmä ja draama – Drama	54	–	54	1	–	–	–	–
Romantiikka – Romance	4	–	4	0	–	–	–	–
Trilleri – Thriller	27	–	27	0	–	–	–	–
Seikkailu – Adventure	2	–	2	0	–	–	–	–
Western	1	–	1	0	–	–	–	–
Kauhu – Horror	8	–	8	0	–	–	–	–
Tieteisseikkailu – Science fiction	4	–	4	0	–	–	–	–
Muu toimintaelokuva – Other action film	36	–	36	0	–	–	–	–
Fantasia – Fantasy	3	–	3	0	–	–	–	–
Komedia ja farssi – Comedy and farce	26	13	39	0	2	–	2	1
Animaatio – Animation	–	19	19	0	1	–	1	0
Musiikki – Music	–	351	351	3	–	69	69	18
Kova porno – Hard porn	9 974	–	9 974	93	38	–	38	10
Eroottinen ohjelma – Erotic programme	1	–	1	0	–	–	–	–
Dokumentti – Documentary	–	58	58	1	–	79	79	20
Opetus – Education	–	60	60	1	1	89	90	23
Urheilu – Sports	–	19	19	0	–	8	8	2
Matkailu – Travel	–	–	–	–	–	19	19	5
Lastenohjelma – Children's programme	–	1	1	0	–	4	4	1
Lasten animaatio – Animated film for children	–	71	71	1	–	48	48	12
Lasten fiktio – Fiction for children	–	2	2	0	–	2	2	1
Kokeiluelokuva – Experimental film	–	1	1	0	–	–	–	–
Mainonta – Advertising	11	2	13	0	2	12	14	4
Trailer – Trailer	–	–	–	–	5	1	6	2
Lisämateriaali – Additional material	–	–	–	–	5	4	9	2

Lähde – Source:

Valtion elokuvatarkastamo. Kuvaohjelmaluettelo 2003. – Finnish Board of Film Classification. List of programmes 2003.

Liitetaulukko 5.16. Elokuissa käyminen 1991 ja 2002
Appendix Table 5.16. Cinema-going 1991 and 2002

		Vähintään kerran kuukaudessa <i>At least once a month</i>	Pari- kolme kertaa vuodessa <i>2 or 3 times a year</i>	Vähintään kerran vuodessa <i>At least once a year</i>	Harvemmin tai ei koskaan <i>Less frequently or never</i>	Ei osaa sanoa tai puuttuva tieto <i>No answer</i>	Yhteensä <i>Total</i>	
Prosenttia – Percentages								
Miehet ja naiset yhteensä	1991	11	21	13	54	1	100	Men and women total
	2002	11	22	13	54	0	100	
Miehet	1991	11	22	13	53	1	100	Men
	2002	11	21	14	54		100	
Naiset	1991	11	21	12	55	1	100	Women
	2002	11	23	13	54	0	100	
Ikä								Age
15–24 vuotta	1991	44	40	7	9		100	15–24 years
	2002	31	36	14	19		100	
25–44 vuotta	1991	9	29	17	45	0	100	25–44 years
	2002	12	32	19	37		100	
45–64 vuotta	1991	2	11	14	72	1	100	45–64 years
	2002	5	15	13	66	0	100	
65– vuotta	1991		3	6	87	5	100	65– years
	2002	0	5	4	90	0	100	
Koulutusaste								Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	2	8	9	78	2	100	Primary or less
	2002	4	8	7	80	0	100	
Ylempi perusaste	1991	26	28	12	33	1	100	Lower secondary
	2002	16	24	14	47		100	
Keskiaste	1991	13	25	15	47	0	100	Upper secondary
	2002	11	23	13	53	0	100	
Alin korkea-aste	1991	10	31	18	40	1	100	Lowest level of tertiary
	2002	10	27	21	42		100	
Muu korkea-aste	1991	15	39	15	33		100	Other tertiary
	2002	14	38	18	30		100	
Koulutusaste tuntematon	1991	21	20	7	51		100	Unknown level of education
	2002				100		100	
Sosioekonominen asema								Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	2	15	16	67		100	Agricultural entrepreneur
	2002	2	14	11	74		100	
Muu yrittäjä	1991	4	21	21	53		100	Other entrepreneur
	2002	10	20	18	52		100	
Ylempi toimihenkilö	1991	14	39	16	32		100	Upper-level salaried employee
	2002	17	38	19	26		100	
Alempi toimihenkilö	1991	10	27	18	44	0	100	Lower-level salaried employee
	2002	11	30	19	40		100	
Tuotantotyöntekijä	1991	8	20	15	56	1	100	Production worker
	2002	7	20	14	58		100	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	11	23	13	53	0	100	Distribution or service worker
	2002	7	14	15	63		100	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	0	4	6	86	4	100	Retired or chronically ill
	2002	1	7	6	86	0	100	
Työtön	1991	13	26	13	48		100	Unemployed
	2002	9	18	10	64		100	
Opiskelija tai koululainen	1991	45	35	8	12		100	Student or at school
	2002	30	38	15	17		100	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	11	29	11	48	1	100	Homemaker
	2002	9	15	15	61		100	

Liitetaulukko 5.16. Jatkuu – Appendix Table 5.16. Cont.

		Vähintään kerran kuukaudessa <i>At least once a month</i>	Pari- kolme kertaa vuodessa <i>2 or 3 times a year</i>	Vähintään kerran vuodessa <i>At least once a year</i>	Harvemmin tai ei koskaan <i>Less frequently or never</i>	Ei osaa sanoa tai puuttuva tieto <i>No answer</i>	Yhteensä <i>Total</i>	
Prosenttia – Percentages								
Kuntaryhmä								
<i>Type of municipality</i>								
Kaupunkimaiset kunnat	1991	14	25	13	47	1	100	Urban
	2002	13	25	15	47	0	100	
Taajaan asutut kunnat	1991	9	18	14	58	1	100	Semi-urban
	2002	8	19	12	61		100	
Maaseutumaiset kunnat	1991	6	18	11	64	2	100	Rural
	2002	4	15	11	71	0	100	
Suuralue								
<i>Major region</i>								
Pääkaupunkiseutu	1991	22	28	12	37	0	100	Helsinki metropolitan area
	2002	21	30	16	34		100	
Muu Uusimaa	1991	9	22	13	55	0	100	Rest of Uusimaa
	2002	7	27	11	55		100	
Etelä-Suomi	1991	10	20	13	55	1	100	Southern Finland
	2002	10	19	14	56		100	
Itä-Suomi	1991	7	20	12	61	0	100	Eastern Finland
	2002	5	18	12	64	0	100	
Väli-Suomi	1991	10	18	13	56	2	100	Mid-Finland
	2002	6	22	13	58	0	100	
Pohjois-Suomi	1991	8	21	12	58	1	100	Northern Finland
	2002	6	19	12	63		100	
Syntymävuosi								
<i>Year of birth</i>								
ennen 1939	1991	1	5	9	82	3	100	Before 1939
	2002	0	6	5	88	0	100	
1940–1949	1991	3	18	17	62	1	100	1940–1949
	2002	6	15	8	71	0	100	
1950–1959	1991	5	25	18	51	0	100	1950–1959
	2002	6	17	18	58		100	
1960–1969	1991	23	40	13	24	0	100	1960–1969
	2002	7	30	21	43		100	
1970–1979	1991	39	37	9	15	0	100	1970–1979
	2002	21	36	17	26		100	
1980 jälkeen	2002	29	39	14	18		100	After 1980

Lähde – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 5.17. Elokuissa käyminen 6 kuukauden aikana 1991 ja 2002
Appendix Table 5.17. Cinema-going during the past 6 months: surveys 1991 and 2002

	Miehet – Men			Naiset – Women			Yhteensä Total	
	On käynyt elokuvissa 6 kk aikana <i>Has been to cinema during 6 months</i>	Ei ole käynyt elokuvissa 6 kk aikana <i>Has not been to cinema during 6 months</i>		On käynyt elokuvissa 6 kk aikana <i>Has been to cinema during 6 months</i>	Ei ole käynyt elokuvissa 6 kk aikana <i>Has not been to cinema during 6 months</i>			
Prosenttia – Percentages								
Miehet ja naiset yhteensä	1991	34	66	100	33	67	100	<i>Men and women total</i>
	2002	35	65	100	35	65	100	
Ikä								
Age								
15–24 vuotta	1991	81	19	100	81	19	100	15–24 years
	2002	70	30	100	70	30	100	
25–44 vuotta	1991	40	60	100	39	61	100	25–44 years
	2002	46	54	100	50	50	100	
45–64 vuotta	1991	13	87	100	15	85	100	45–64 years
	2002	21	79	100	24	76	100	
65– vuotta	1991	4	96	100	4	96	100	65– years
	2002	7	93	100	6	94	100	
Koulutusaste								
Level of education								
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	12	88	100	11	89	100	<i>Primary or less</i>
	2002	14	86	100	13	87	100	
Ylempi perusaste	1991	55	45	100	52	48	100	<i>Lower secondary</i>
	2002	46	54	100	42	58	100	
Keskiaste	1991	41	59	100	38	62	100	<i>Upper secondary</i>
	2002	37	63	100	36	64	100	
Alin korkea-aste	1991	40	60	100	47	53	100	<i>Lowest level of tertiary</i>
	2002	37	63	100	42	58	100	
Muu korkea-aste	1991	46	54	100	54	46	100	<i>Other tertiary</i>
	2002	54	46	100	59	41	100	
Koulutusaste tuntematon	1991	77	23	100	25	75	100	<i>Unknown level of education</i>
	2002		100	100		100	100	
Sosioekonominen asema								
Socio-economic group								
Maatalousyrittäjä	1991	19	81	100			100	<i>Agricultural entrepreneur</i>
	2002	8	92	100	32	64	100	
Muu yrittäjä	1991	28	72	100			100	<i>Other entrepreneur</i>
	2002	26	74	100	55	43	100	
Ylempi toimihenkilö	1991	44	56	100			100	<i>Upper-level salaried employee</i>
	2002	59	41	100	43	56	100	
Alempi toimihenkilö	1991	38	62	100			100	<i>Lower-level salaried employee</i>
	2002	46	54	100	38	59	100	
Tuotantotyöntekijä	1991	31	69	100			100	<i>Production worker</i>
	2002	31	69	100	33	66	100	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	43	57	100			100	<i>Distribution or service worker</i>
	2002	33	67	100	6	88	100	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	5	95	100			100	<i>Retired or chronically ill</i>
	2002	8	92	100	44	56	100	
Työtön	1991	43	57	100			100	<i>Unemployed</i>
	2002	23	77	100	82	16	100	
Opiskelija tai koululainen	1991	82	18	100			100	<i>Student or at school</i>
	2002	72	28	100	19	78	100	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	72	28	100			100	<i>Homemaker</i>
	2002	39	61	100	84	14	100	

Liitetaulukko 5.17. Jatkuu – Appendix Table 5.17. Cont.

	Miehet – Men			Naiset – Women			Yhteensä Total	
	On käynyt elokuvissa 6 kk aikana <i>Has been to cinema during 6 months</i>	Ei ole käynyt elokuvissa 6 kk aikana <i>Has not been to cinema during 6 months</i>		On käynyt elokuvissa 6 kk aikana <i>Has been to cinema during 6 months</i>	Ei ole käynyt elokuvissa 6 kk aikana <i>Has not been to cinema during 6 months</i>			
Prosenttia – Percentages								
Kuntaryhmä								Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	1991	39	61	100			100	Urban
	2002	43	57	100	23	77	100	
Taajaan asutut kunnat	1991	30	70	100			100	Semi-urban
	2002	27	73	100	21	79	100	
Maaseutumaiset kunnat	1991	26	74	100			100	Rural
	2002	20	80	100	52	47	100	
Suuralue								Major region
Pääkaupunkiseutu	1991	51	49	100			100	Helsinki metropolitan area
	2002	56	44	100	35	59	100	
Muu Uusimaa	1991	30	70	100			100	Rest of Uusimaa
	2002	36	64	100	32	65	100	
Etelä-Suomi	1991	31	69	100			100	Southern Finland
	2002	32	68	100	29	69	100	
Itä-Suomi	1991	28	72	100			100	Eastern Finland
	2002	24	76	100	29	68	100	
Väli-Suomi	1991	31	69	100			100	Mid-Finland
	2002	30	70	100	35	59	100	
Pohjois-Suomi	1991	30	70	100			100	Northern Finland
	2002	27	73	100	41	57	100	
Syntymävuosi								Year of birth
Ennen 1939	1991	6	94	100	7	93	100	Before 1939
	2002	7	93	100	8	92	100	
1940–1949	1991	21	79	100	24	76	100	1940–1949
	2002	20	80	100	19	81	100	
1950–1959	1991	33	67	100	36	64	100	1950–1959
	2002	25	75	100	34	66	100	
1960–1969	1991	63	37	100	60	40	100	1960–1969
	2002	38	62	100	43	57	100	
1970–1979	1991	72	28	100	76	24	100	1970–1979
	2002	62	38	100	60	40	100	
1980 jälkeen	2002	70	30	100	71	29	100	After 1980

Lähde – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 5.18. Naisten 6 kuukauden aikana katsomat elokuvat elokuvalajin mukaan 1991 ja 2002
Appendix Table 5.18. Films watched by women during the past 6 months by genre: surveys 1991 and 2002

		Rikos-, toiminta-, sota- tai kauhu- elokuvia <i>Crime, action, war or horror films</i>	Komedia- elokuvia <i>Comedies</i>	Aikuisten näytelmä- elokuvia <i>Dramas</i>	Lasten- elokuvia <i>Children's films</i>	Dokumentti- elokuvia <i>Documen- taries</i>	Seksi- elokuvia <i>Sex films</i>	Lyhyt- elokuvia <i>Short films</i>	
Prosenttia – Percentages									
Kaikki naiset	1991	54	61	44	11	7	1	1	Women total
	2002	50	48	51	32	6	0	1	
Ikä									Age
15–24 vuotta	1991	77	80	36	8	7	2	1	15–24 years
	2002	74	68	34	22	3		2	
25–44 vuotta	1991	46	49	46	16	5	1	2	25–44 years
	2002	50	44	51	42	3	0	1	
45–64 vuotta	1991	17	46	59	5	10		1	45–64 years
	2002	25	36	75	23	13		2	
65– vuotta	1991	19	34	40	21	27			65– years
	2002	14	26	46	27	16			
Koulutusaste									Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	43	62	30	15	2			Primary or less
	2002	55	64	21	28	4	3	2	
Ylempi perusaste	1991	62	79	30	5	7	4		Lower secondary
	2002	58	62	37	26	2		2	
Keskiaste	1991	60	59	43	14	8	0	3	Upper secondary
	2002	52	48	49	33	7		0	
Alin korkea-aste	1991	55	52	46	10	9	1		Lowest level of tertiary
	2002	41	40	63	34	5			
Muu korkea-aste	1991	30	42	79	13	8		2	Other tertiary
	2002	48	40	69	33	8		3	
Koulutusaste tuntematon	1991	44	92	8					Unknown level of education
Sosioekonominen asema									Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	24	74	24		16			Agricultural entrepreneur
	2002	62	22	56	37				
Muu yrittäjä	1991	34	45	38	23	9			Other entrepreneur
	2002	63	42	63	57				
Ylempi toimihenkilö	1991	38	44	68	11	7		2	Upper-level salaried employee
	2002	41	37	69	33	8		3	
Alempi toimihenkilö	1991	51	53	41	16	5	1	2	Lower-level salaried employee
	2002	52	47	52	34	3	1	1	
Tuotantotyöntekijä	1991	65	48	26	18	10		2	Production worker
	2002	45	52	27	36	6			
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	52	65	39	2	9	3	4	Distribution or service worker
	2002	45	54	63	19				
Eläkkeellä tai pitkäaikais-sairas	1991	19	42	44	13	16			Retired or chronically ill
	2002	16	37	63	20	20			
Työtön	1991	61	71	23	22	8	7		Unemployed
	2002	39	36	51	28	15		4	
Opiskelija tai koululainen	1991	74	82	41	6	7	3	1	Student or at school
	2002	69	68	35	26	4		1	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	45	50	51	7	2			Homemaker
	2002	28	20	47	52				

Liitetaulukko 5.18. Jatkuu – Appendix Table 5.18. Cont.

		Rikos-, toiminta-, sota- tai kauhu- elokuvia	Komedia- elokuvia	Aikuisten näytelmä- elokuvia	Lasten- elokuvia	Dokumentti- elokuvia	Seksi- elokuvia	Lyhyt- elokuvia	
		<i>Crime, action, war or horror films</i>	<i>Comedies</i>	<i>Dramas</i>	<i>Children's films</i>	<i>Documen- taries</i>	<i>Sex films</i>	<i>Short films</i>	
Prosenttia – Percentages									
Kuntaryhmä									Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	1991	55	59	48	13	7	1	2	Urban
	2002	53	51	56	29	6	0	1	
Taajaan asutut kunnat	1991	59	74	27	7	4	1		Semi-urban
	2002	44	38	37	40	6		1	
Maaseutumaiset kunnat	1991	48	60	36	9	10	1		Rural
	2002	37	47	39	36	7		1	
Suuralue									Major region
Pääkaupunkiseutu	1991	56	62	52	11	9	2	2	Helsinki metropolitan area
	2002	50	57	64	26	10		1	
Muu Uusimaa	1991	46	78	33	13	4			Rest of Uusimaa
	2002	46	39	41	30	7			
Etelä-Suomi	1991	57	53	44	14	6	2	1	Southern Finland
	2002	54	51	47	34	5	1	2	
Itä-Suomi	1991	47	60	36	6	6			Eastern Finland
	2002	49	35	45	37	3			
Väli-Suomi	1991	44	66	42	12	5		1	Mid-Finland
	2002	44	39	50	35				
Pohjois-Suomi	1991	64	63	35	9	14	1	2	Northern Finland
	2002	52	50	42	33	6		4	
Syntymävuosi									Year of birth
Ennen 1939	1991	22	47	56	10	13		2	Before 1939
	2002	14	22	54	20	19			
1940–1949	1991	20	38	57	7	9		1	1940–1949
	2002	22	42	80	24	16		4	
1950–1959	1991	33	45	45	21	4	1	0	1950–1959
	2002	29	33	64	29	7			
1960–1969	1991	69	61	48	11	6	1	3	1960–1969
	2002	42	40	51	56	4	1	1	
1970–1979	1991	58	82	23	15	7	2	1	1970–1979
	2002	66	55	52	25	4		2	
1980 jälkeen	2002	56	56	24	35	2	0	2	After 1980

Lähde – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 5.19. Miesten 6 kuukauden aikana katsomat elokuvat elokuvalajin mukaan 1991 ja 2002
Appendix Table 5.19. Films watched by men during the past 6 months by genre: surveys 1991 and 2002

		Rikos-, toimin- ta-, sota- tai kauhuelokuvia <i>Crime, action, war or horror films</i>	Komedia- elokuvia <i>Comedies</i>	Aikuisten näytelmä- elokuvia <i>Dramas</i>	Lasten- elokuvia <i>Children's films</i>	Dokumentti- elokuvia <i>Documentaries</i>	Seksi- elokuvia <i>Sex films</i>	Lyhyt- elokuvia <i>Short films</i>	
Prosenttia – Percentages									
Kaikki miehet	1991	75	58	19	7	5	3	2	Men total
	2002	74	48	29	18	8	2	1	
Ikä									Age
15–24 vuotta	1991	87	72	14	3	5	4	2	15–24 years
	2002	91	66	14	9	6	3	3	
25–44 vuotta	1991	70	52	21	10	4	2	2	25–44 years
	2002	73	42	25	24	7	0	0	
45–64 vuotta	1991	53	47	26	8	8	3		45–64 years
	2002	54	36	54	22	11	3	2	
65– vuotta	1991	80		40		24		16	65– years
	2002	37	21	51	12	35			
Koulutusaste									Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	69	46	12	6	4	2	2	Primary or less
	2002	62	50	19	6	9			
Ylempi perusaste	1991	85	67	12	5	5	5	0	Lower secondary
	2002	87	59	16	14	1	3	3	
Keskiaste	1991	79	60	18	6	5	3	3	Upper secondary
	2002	80	49	27	17	10	2	2	
Alin korkea-aste	1991	61	54	22	7	6	2	4	Lowest level of tertiary
	2002	59	41	45	18	12	2	2	
Muu korkea-aste	1991	61	58	36	16	5	2	1	Other tertiary
	2002	62	38	40	31	7	1		
Koulutusaste tuntematon	1991	74	41	51	7	17			Unknown level of education
Sosioekonominen asema									Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	93	12	13	12	6			Agricultural entrepreneur
	2002	74		26					
Muu yrittäjä	1991	52	56	20	14	6	5	3	Other entrepreneur
	2002	61	61	16	25	15	5	5	
Ylempi toimihenkilö	1991	63	55	34	14	5		1	Upper-level salaried employee
	2002	65	41	47	26	11	1	1	
Alempi toimihenkilö	1991	76	55	28	8	6	5	2	Lower-level salaried employee
	2002	69	40	29	26	8	2		
Tuotantotyöntekijä	1991	71	54	11	8	2		1	Production worker
	2002	72	49	22	25	3	2		
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	74	62	8	3	4	4		Distribution or service worker
	2002	86	47	30	15	3			
Eläkkeellä tai pitkäaikais- sairas	1991	72	9	32	6	17		7	Retired or chronically ill
	2002	50	24	47	10	19			
Työtön	1991	73	55	13	1	6	2	4	Unemployed
	2002	69	43	30	21	18	8	8	
Opiskelija tai koululainen	1991	89	74	20	2	5	5	4	Student or at school
	2002	87	61	14	7	4	2	2	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	81	88		12	6	12		Homemaker
	2002	100	74	25	9	17	8	9	

Liitetäulukko 5.19. jatkuu – Appendix Table 5.19. Cont.

		Rikos-, toimin- ta-, sota- tai kauhuelokuvia <i>Crime, action, war or horror films</i>	Komedia- elokuvia <i>Comedies</i>	Aikuisten näytelmä- elokuvia <i>Dramas</i>	Lasten- elokuvia <i>Children's films</i>	Dokumentti- elokuvia <i>Documentaries</i>	Seksi- elokuvia <i>Sex films</i>	Lyhyt- elokuvia <i>Short films</i>	
Prosenttia – Percentages									
Kuntaryhmä									Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	1991	77	60	23	7	6	3	3	Urban
	2002	74	47	31	18	9	2	2	
Taajaan asutut kunnat	1991	79	58	13	8	1	2		Semi-urban
	2002	69	47	26	15	7	1		
Maaseutumaiset kunnat	1991	67	55	12	5	5	2	2	Rural
	2002	75	52	15	22	6	4	2	
Suuralue									Major region
Pääkaupunkiseutu	1991	74	63	34	10	8	3	3	Helsinki metropolitan area
	2002	73	45	43	19	9	2	3	
Muu Uusimaa	1991	82	67	15	9	2	4		Rest of Uusimaa
	2002	79	46	17	17	3			
Etelä-Suomi	1991	73	58	14	8	4	3	2	Southern Finland
	2002	69	47	26	20	6	1	1	
Itä-Suomi	1991	71	63	13	4	3			Eastern Finland
	2002	78	50	21	22	12	5	2	
Väli-Suomi	1991	72	46	13	3	4	2	3	Mid-Finland
	2002	76	60	27	14	11	4	3	
Pohjois-Suomi	1991	84	51	20	4	4	3	2	Northern Finland
	2002	80	43	15	14	10			
Syntymävuosi									Year of birth
Ennen 1939	1991	62	33	33	2	12	3	4	Before 1939
	2002	43	29	52	11	31			
1940–1949	1991	54	46	23	11	8	1		1940–1949
	2002	48	37	59	20	10	2	2	
1950–1959	1991	59	46	25	16	2	3	2	1950–1959
	2002	52	33	46	26	10	3	1	
1960–1969	1991	84	63	20	5	5	2	3	1960–1969
	2002	63	33	25	40	4			
1970–1979	1991	79	69	6	8	4	3	2	1970–1979
	2002	88	53	24	9	8	1	2	
1980 jälkeen	2002	78	63	8	19	4	2	2	After 1980

Lähde – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 6.1. Valtion taideteostoi­miku­nan hankinnat valtion taidekokoelmaan 1989–2003
Appendix Table 6.1. Purchases by the Committee for the Purchase of Works of Art for the State Art Collection 1989–2003

Vuosi Year	Määrärahat Expenditure	Josta Of which		Sijoitus- kohteita Place- ments	Hankinnat Purchases	Joista Of which							Teoksia kokoel- massa Works in collection
		Tilau­styöt Com­mis- sioned works	Ostot Purchases			Maalauksia ja piirus- tuksia Paintings and drawings	Veistoksia Sculptures	Grafiikkaa Graphic works	Valo- kuvia Photo- graphs	Teks- tiilejä Textiles	Keramiik- kaa ja lasia Ceramics and glass	Muita Other	
1 000 € – EUR 1 000		Lukumäärä – Number											
1989	426	269	107	35	141	53	8	66	3	6	4	1	5 500
1990	471	216	202	27	243	58	17	118	41	6	3	–	5 500
1991	538	211	203	29	279	58	16	134	58	10	3	–	5 900
1992	875	270	157	33	278	45	19	128	79	1	6	–	6 200
1993	420	116	188	23	296	42	22	83	97	52	6 500
1994	377	108	204	32	214	40	23	82	58	12	3	–	6 700
1995	370	125	129	28	191	41	19	67	55	6	3	–	7 000
1996	387	205	100	21	141	20	14	52	46	4	5	–	7 000
1997	429	125	227	23	257	26	17	119	76	7	12	–	7 500
1998	362	172	176	27	201	39	18	64	67	8	11	9	7 700
1999	496	245	155	31	184	53	29	64	23	7	7	1	7 740
2000	521	262	178	33	161	33	26	58	22	13	7	2	7 924
2001	521	242	178	31	217	48	20	89	45	6	9	–	8 085
2002	521	241	181	32	163	35	16	51	29	12	15	5	11 800 ¹⁾
2003	336	172	164	32	128	34	13	40	31	5	6	3	12 000

1) SKOP:n (Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankki) taidekokoelma siirtyi opetusministeriön hallintaan 20.12.2001. Kokoelmassa on noin 2 100 teosta ja 2 395 grafiikan vedosta. –
The collection of the SKOP bank was ceded to the Ministry of Education on 20 December 2001. The collection includes 2,100 works and 2,395 graphics.

Lähde – Source:

Valtion taideteostoi­miku­nan vuosikertomukset – Annual reports of the Committee for the Purchase of Works of Art for the State Art Collection

Liitetaulukko 6.2. Huutokaupatun arvotaiteen liikevaihto 1979–2003*
*Appendix Table 6.2. Turnover of Finnish art auctions 1979–2003**

Vuosi Year	Myytyjä teoksia Works sold Lkm – No.	Myynti Sales 1000 € – EUR 1 000		Keskiahinta Average price € / kpl – EUR / work
		Käypään hintaan At current prices	Reaalihintaan (2003) At real prices (2003)	
1979	85	101	273	1 191
1980	149	208	504	1 402
1981	340	707	1 529	2 082
1982	436	960	1 900	2 204
1983	540	876	1 597	1 623
1984	456	1 073	1 829	2 353
1985	962	2 341	3 767	2 434
1986	1 044	3 428	5 326	3 284
1987	1 214	5 823	8 729	4 797
1988	1 946	17 229	24 611	8 854
1989	2 951	18 081	24 226	6 127
1990	1 322	7 913	9 999	5 986
1991	704	2 639	3 201	3 749
1992	1 276	3 896	4 609	3 053
1993	2 375	5 542	6 422	2 334
1994	2 456	4 794	5 494	1 952
1995	2 228	3 229	3 663	1 449
1996	2 164	3 338	3 765	1 543
1997	2 222	3 846	4 286	1 731
1998	2 303	5 798	6 372	2 518
1999	2 377	6 949	7 547	2 924
2000	2 561	6 267	6 584	2 447
2001	2 337	6 532	6 693	2 795
2002	2 572	6 745	6 805	2 622
2003	2 372	7 181	7 181	3 027

* Ilman huutokaupamaksuja. Luvuissa mukana kotimainen maalaus- ja kuvanveistotaide. – *Excluding auction costs. Figures include Finnish paintings and sculpture.*

Tilastot perustuvat seuraavien taidehuutokauppojen myyntiin: – *Statistics are based on sales at the following auction houses: Oy W. Hagelstamin huutokaupat, Bukowski Oy Ab (vuoteen 1995 saakka – up to 1995: Bukowski Oy Ab ja Oy Arvohuutokaupat Hörhammer Värdeauktioner Ab), Bulevardin huutokaupat, Nordia Art Oy, Eiran huutokaupat.*

Lähteet – *Sources:*

Taidepörssi 1990 & 1992. Helsinki: Helsinki Media Company Oy. Taidepörssi 1995 & 1999. Helsinki: Helsinki Media Company. Helsinki: Blue Book.

Taidehuutokauppojen omat ilmoitukset – *Reports of auction houses*

<http://www.bluebook.fi>

Liitetaulukko 6.3. Suomalaisissa taidehuutokaupoissa myydyt kalleimmat suomalaiset taulut*
Appendix Table 6.3. The most expensive Finnish paintings sold at Finnish art auctions*

Taiteilija	Taulu	Maalausvuosi	Huutokauppa	Myyntiaika (kk/v)	Myyntihinta (1000 € käypään hintaan)
Painter	Painting	Year of painting	Auction house	Date of sale (mm/yy)	Hammer price (EUR 1 000 at current prices)
1. Schjerfbeck Helene	Äitini	1909	Bukowski	12/01	874,6
2. Schjerfbeck Helene	Omakuva, valoa ja varjoa	1945	Bukowski	05/03	690,0
3. Schjerfbeck Helene	Hjördis	1934	Bukowski	12/02	500,0
4. Thesleff Eilen	Kaiku	1891	Hagelstam	05/03	500,0
5. Schjerfbeck Helene	Nainen lilanväriseissä puvussa	n. – ca. 1920	Bukowski	11/03	485,0
6. Edelfelt Albert	Ompelijattaret	1887	Bukowski	12/99	437,3
7. Schjerfbeck Helene	Katkennut kieli	..	Bukowski	05/00	437,3
8. Edelfelt Albert	Mansikoita	1890	Hagelstam	04/98	428,9
9. Schjerfbeck Helene	Suru	..	Bukowski	11/88	370,0
10. Wright Ferdinand von	Metso soitimella	1864	Hörhammer	02/88	319,6
11. Schjerfbeck Helene	Tammisaaren kaunotar	1926	Bukowski	04/02	310,0
12. Edelfelt Albert	Leikkiviä poikia	..	Bulevardin huutokaupat	03/88	302,7
13. Edelfelt Albert	Kesäilta Haikon selällä	1899	Hörhammer	11/88	302,7
14. Edelfelt Albert	Tyttö ja sotilas	1879	Hörhammer	11/90	285,9
15. Gallén-Kallela Akseli	Iso hauki	1908	Bukowski	11/98	285,9
16. Holmberg Werner	Lähestyvä rajuilma	1856	Bukowski	12/01	269,1
17. Edelfelt Albert	Canotière	..	Bukowski	11/89	252,3
18. Schjerfbeck Helene	Leijonankitoja	1909	Hörhammer	11/89	235,5
19. Danielson-Gambogi Elin	Sisarukset	1891	Bukowski	12/00	235,5
20. Edelfelt Albert	Laivanrakentajat	1886	Bulevardin huutokaupat	11/92	227,1
21. Edelfelt Albert	Terassilla	1892	Bukowski	12/99	210,2
22. Soldan-Brofeldt Venny	Lepääviä poikia	1885	Hagelstam	05/00	210,2
23. Schjerfbeck Helene	Katkennut kieli	..	Bulevardin huutokaupat	04/88	201,8
24. Holmberg Werner	Poppelikuja	1857	Hörhammer	12/94	201,8

* 30.6.2004 mennessä. Mukana teokset, joista on maksettu vähintään 200 000 euroa. – By 30 June 2004. Includes works with a hammer price of at least EUR 200,000. Tilastot perustuvat seuraavien taidehuutokauppojen myyntiin: – Figures are based on sales at the following auction houses: Oy W. Hagelstamin huutokaupat, Bukowski Oy Ab (vuoteen 1995 saakka – until 1995 Bukowski Oy Ab ja Oy Arvohuutokaupat Hörhammer Värdeauktioner Ab), Bulevardin huutokaupat, Nordia Art Oy, Eiran huutokaupat.

Lähteet – Sources:

Taidepörssi 2003 – suomalaisen arvotaiteen hakuteos (a catalogue of Finnish works of art) (2003). Helsinki: Blue Book / TDC Hakemistot Oy.
 Taidehuutokauppojen omat ilmoitukset – Reports of the auction houses

Liitetaulukko 6.4. Vuoden kallein suomalaisessa taidehuutokaupassa myyty suomalainen maalaus 1994–2003
Appendix Table 6.4. The most expensive Finnish painting of the year sold at Finnish art auctions 1994–2003

Vuosi Year	Taiteilija Artist	Teos Painting	Myyntihinta – Hammer price		Huutokauppa Auction house
			Käypään hintaan At current prices	Vuoden 2003 hintaan ¹⁾ At 2003 prices ¹⁾	
			€ – EUR	€ – EUR	
1994	Werner Holmberg	Poppelikuja	201 826	231 308	Hörhammer
1995	Akseli Gallén-Kallela	Palokärki	168 188	190 815	Bukowski
1996	Albert Edelfelt	Ranskalaisen tytön muotokuva	112 686	127 114	Bukowski
1997	Hugo Simberg	Vinnarin sisarukset	94 185	104 968	Hagelstam
1998	Albert Edelfelt	Mansikoita	428 879	471 319	Hagelstam
1999	Albert Edelfelt	Ompelijattaret	437 289	474 934	Bukowski
2000	Helene Schjerfbeck	Katkennut kieli	437 289	459 430	Bukowski
2001	Helene Schjerfbeck	Äitini	874 577	896 171	Bukowski
2002	Helene Schjerfbeck	Hjördis	500 000	504 479	Bukowski
2003	Helene Schjerfbeck	Omakuva, valoa ja varjoa	690 000	690 000	Bukowski

1) Muunnettu elinkustannusindeksillä. – *Converted by cost-of-living index.*

Lähteet – *Sources:*

Taidepörssit 1995 ja 2003 – *Taidepörssi catalogues of Finnish works of art 1995 and 2003.* Helsinki: Helsinki Media Oy, Blue Book / TDC Hakemistot Oy
 Huutokauppojen omat ilmoitukset – *Reports of the auction houses*

Liitetaulukko 6.5. Christie'sin ja Sotheby'sin taidehuutokaupoissa myydyt kalleimmat suomalaiset maalaukset 1987–2004*
Appendix Table 6.5. The most expensive Finnish paintings sold at Christie's and Sotheby's art auctions 1987–2004*

Taiteilija Painter	Teos Title	Tekniikka Medium	Myyntipäivä Date of sale	Myyntihinta (€) ¹⁾ Hammer price (GBP) ¹⁾
Christie's:				
Helene Schjerfbeck	Hälytys – <i>The Alarm</i>	Öljy – <i>Oil</i>	4.2.2003	600 000
Helene Schjerfbeck	Varjo muurilla – <i>Shadow on the Wall</i>	Öljy – <i>Oil</i>	3.2.2004	280 000
Helene Schjerfbeck	Portinvartijan tytär – <i>The gatekeeper's daughter</i>	Öljy – <i>Oil</i>	7.2.2001	280 000
Helene Schjerfbeck	Toipilas – <i>The convalescent</i>	Sekatekniikka – <i>Mixed media</i>	16.3.1989	280 000
Helene Schjerfbeck	Sisarukset – <i>Sisters</i>	Sekatekniikka – <i>Mixed media</i>	24.6.1998	220 000
Helene Schjerfbeck	Tanssikengät – <i>The dancing shoes</i>	Öljy – <i>Oil</i>	24.3.1988	190 000
Helene Schjerfbeck	Itsepäinen tyttö – <i>The Stubborn Girl</i>	Öljy – <i>Oil</i>	4.2.2003	190 000
Helene Schjerfbeck	Karin	Öljy – <i>Oil</i>	6.2003	180 000
Helene Schjerfbeck	Sininauhainen tyttö – <i>Girl with blue ribbon</i>	Sekatekniikka – <i>Mixed media</i>	24.6.1998	180 000
Helene Schjerfbeck	Omakuva – <i>Self-portrait</i>	Öljy – <i>Oil</i>	24.3.1988	180 000
Helene Schjerfbeck	Lukeva tyttö – <i>The reading girl</i>	Vesiväri – <i>Watercolour</i>	26.6.2001	120 000
Albert Edelfelt	Kesäilta, Porvoon satama – <i>Summer evening, Borgå harbour</i>	Öljy – <i>Oil</i>	16.3.1989	110 000
Sotheby's:				
Helene Schjerfbeck	Tanssikengät – <i>Ballet shoes</i>	Öljy – <i>Oil</i>	27.3.1990	1 000 000
Albert Edelfelt	Idylli – <i>Under the birches</i>	Öljy – <i>Oil</i>	25.3.1987	350 000
Albert Edelfelt	Vanhasta hedelmätarhasta – <i>From the old fruit garden</i>	Öljy – <i>Oil</i>	6.6.2001	320 000
Helene Schjerfbeck	Tanssiaiskengät – <i>Dancing shoes</i>	Öljy – <i>Oil</i>	3.6.2003 ²⁾	250 000
Helene Schjerfbeck	Sininauhainen tyttö – <i>Girl with a Blue Ribbon</i>	Vesiväri – <i>Watercolour</i>	3.6.2003	240 000
Albert Edelfelt	Ristiäismatka saaristossa – <i>Going to the christening</i>	Öljy – <i>Oil</i>	1.11.1995	234 000
Akseli Gallén-Kallela	Keitele	Öljy – <i>Oil</i>	28.6.1999	220 000
Helene Schjerfbeck	Keltaiset ruusut – <i>Yellow roses</i>	Öljy – <i>Oil</i>	14.–15.3.1989	220 000
Akseli Gallén-Kallela	Valkoisia ruusuja Konginkangas – <i>White roses, Konginkangas</i>	Öljy – <i>Oil</i>	7.4.2000	200 000
Albert Edelfelt	Chez l'artiste (Les gravures)	Öljy – <i>Oil</i>	28.6.1999	160 000
Albert Edelfelt	A woman and a child in a sunlit interior	Öljy – <i>Oil</i>	27.3.1990	155 000
Helene Schjerfbeck	Sairaanhoidtaja – <i>Nurse: Kaija Lahtinen</i>	Vesiväri ja hiili – <i>Watercolour and charcoal</i>	6.6.2001	145 000
Helene Schjerfbeck	Tyttö aidalla – <i>The girl at the fence</i>	Vesiväri – <i>Watercolour</i>	14.–15.3.1989	145 000
Albert Edelfelt	Kesäilta Haikon selällä – <i>Summer evening over Haiko fjord</i>	Öljy – <i>Oil</i>	6.6.2001	140 000
Helene Schjerfbeck	Tammisaaren kaunotar – <i>The Tammissaari Beauty</i>	Öljy – <i>Oil</i>	28.6.1999	125 000
Helene Schjerfbeck	Kaijuun sininen kukka – <i>Picking bluebells</i>	Öljy – <i>Oil</i>	28.6.1999	102 000

* 30.6.2004 mennessä. – *By the end of June 2004.*

1) Käypään hintaan ilman huutomaksua. – *At current prices excluding buyer's premium.*

2) Myyty huutokaupan jälkeen. – *Sold after the auction (so called private sale).*

Lähteet – *Sources:*

Huutokauppojen omat ilmoitukset – *Reports of the auction houses*

Liitetaulukko 6.6. Valokuvakeskukset 2003
Appendix Table 6.6. Photographic centres in Finland 2003

Valokuvakeskus Photographic centre	Perustettu Established	Jäseniä Members	Työntekijät – Staff		Työllistämistä tuella palkatut hired with employment subsidy measures	Kirjasto Library		Julkaisuja ko- koelmissa Publications in collections		Näyttelyitä Exhibitions	Kävijöitä yhteensä Visitors to exhibitions, total	Muita tapahtumia Other events	Kävijöitä muissa tapahtumissa Visitors to other events
			Palkattu Salaried	Vapaaehtoisia Volunteers		Htv Person years	Lkm No.	Lkm No.	Lkm No.				
Fotocentrum Raseborg Valokuvakeskus – Photographic centre Raseborg (Karjae)	1992	51	1	–	0,5	1)	1	1)	–	25	9 403	4	–
Luovan Valokuvauksen Keskus – Centre for Creative Photography (Jyväskylä)	1989	95	0,5	9	–	1	1	460	1	8	3 084	9	580
Mikkelin valokuvakeskus – Mikkelin Photographic Centre (Mikkeli)	1989	50	1	5	0,5	1	1	500	1	5	3 000	–	–
Pohjanmaan valokuvakeskus Lakeus – Ostrobothnia photographic centre Lakeus (Lapua)	1997	57	–	3	–	1	1	..	1	9	24 542	4	60
Pohjoisen valokuvakeskus – Northern Photographic Centre (Oulu)	1987	190	1	–	1	1	1	1 160	2	..	20 411	3	240
Valokuvakeskus Nyky aika – Photographic Centre Nyky aika (Tampere)	1982	33	0,3	6	1	1	1	250	1	18	19 000	–	–
Valokuvakeskus Peri – Peri Centre of Pho- tography (Turku)	1989	54	–	11	0,5	1	1	430	1	13	4 500	8	100
Victor Barsokovitsch -valokuvakeskus – Victor Barsokovitsch Photographic Centre (Kuopio)	1987

Lititelulukko 6.6. Jatkuu – Appendix Table 6.6. Cont.

Valokuvakeskus – Photographic centre	Menot – Expenditure		Tulot – Income		Kunta Municipality	Sponsorit Sponsors	Säätiöt Foundations	Oma rahoitus Self-financing	Muu rahoitus Other funding	Yhteensä Total	Muu tuki Other subsidies
	Palkat Payroll costs	Yhteensä Total	Valtio State	Alueellinen taidoimikunta Regional arts council							
Fotocentrum Raseborg Valokuvakeskus – Photographic centre Raseborg (Kariaa)	27 310	41 207	11 800	2 000	900	-	18 300	33 000	..
Luovan Valokuvauksen Keskus – Centre for Creative Photography (Jyväskylä)	612	43 263	19 000	-	15 000	-	-	..	1 319	35 319	..
Mikkelin valokuvakeskus – Mikkelin photographic centre (Mikkeli)	18 206	30 063	11 500	1 000	12 900	-	-	574	5 023	30 997	-
Pohjanmaan valokuvakeskus Lakeus – Ostro- bothnia photographic centre Lakeus (Lapua)	..	10 030	-	-	2 500	-	-	653	-	3 153	-
Pohjoisen valokuvakeskus – Northern Photographic Centre (Oulu)	43 729	81 209	50 000	2 800	24 500	-	57 017	-	16 296	150 613	-
Valokuvakeskus Nyky aika – Photographic Centre Nyky aika (Tampere)	33 172	62 184	26 000	-	11 500	-	-	585	¹⁾ 22 964	63 270	-
Valokuvakeskus Peri – Peri Centre of Photography (Turku)	26 899	49 746	31 000	3 400	5 000	-	5 000	871	1 302	51 430	-
Victor Barsokovitsch -valokuvakeskus – Victor Barsokovitsch Photographic Centre (Kuopio)

1) Yhdistelmä tuki (sisältyy kokonaistuloihin). – Combined employment support (included in total income).

Lähde – Source:

Valokuvakeskukset – Photography centres.

Liitetaulukko 6.7. Lehtitalojen, kustantamoiden ja kuvatoimistojen kuva-arkistoja 2002
Appendix Table 6.7. Picture archives of certain newspapers, publishing houses and picture agencies 2002

Lehti, kustantamo tai toimisto <i>Paper, publishing house or agency</i>	Arkisto perustettu <i>Archive founded</i>	Manuaaliset arkistot – Manual archives					Sähköiset arkistot – Electronic archives		
		Aineistoa yht. <i>Collections total</i>	Negatiivit <i>Negatives</i>	Vedokset <i>Prints</i>	Diapositiivit <i>Slides</i>	Kartunta vuodessa <i>Acquisitions per year</i>	Aineistoa yht. <i>Collections total</i>	Kartunta vuodessa <i>Acquisitions per year</i>	Kuvatyyppi <i>Picture type</i>
		Miljoonaa kpl – Millions		Tuhatta kpl – Thousands					
Aamulehti	1929	6	2	4	50	¹⁾ 200	500	26	RGB, jpeg
Etelä-Suomen Sanomat	..	0,5	0,1	133,5	..	RGB, jpeg, 7–10 Mb
Hufvudstadsbladet	²⁾ 1926	2,5	2	0,5	..	³⁾ ..	50	20	RGB, jpeg, TIFF
Ilkka	1979	1	0,5	0,5	⁴⁾ 92	..	CMYK, TIFF, 4–5 Mb
Kaleva	⁵⁾ 1960-l. – 1960s	1,5	1	0,5	5	–	125	18	RGB, jpeg
Kansan Uutiset	1957	1,5	1	0,5	..	6–8	50	9	CMYK, TIFF, RGB, jpeg
Karjalainen	1960-l. – 1960s	6–7	4	2	120
Keskisuomalainen	1960-l. – 1960s	1,2	⁶⁾ ..	⁶⁾ ..	⁶⁾	200	15	RGB, jpeg, (TIFF)
Lapin Kansa	1960-l. – 1960s	miljoonia – millions	miljoonia – millions	1	..	–	70	12	RGB, jpeg
Pohjalainen	1926	0,5	..	0,5	⁴⁾ 92	..	RGB, jpeg, 150–200 dpi (5–7 Mb)
Sanoma Oy (Helsingin Sanomat & Iltta-Sanomat)	1920-l. – 1920s	7	⁷⁾ ..	7	..	⁸⁾ 100	2 300	..	CMYK, TIFF, RGB, jpeg
Satakunnan Kansa	1938	1	0,5–1	0,5	..	⁹⁾ ..	7	..	RGB, jpeg & CMYK, TIFF
Savon Sanomat	1961	9,5	7,5	2	¹⁰⁾	641	..	RGB, jpeg, (TIFF)
Turun Sanomat	¹¹⁾ 1960	miljoonia – millions	miljoonia – millions	0,5	5	25	380	150	CMYK, TIFF, RGB, jpeg
Uusi Suomi & Iltalehti	¹²⁾ 1927	3,7	3	..	120	–	200
Uutispäivä Demari	1976	0,83	0,6	0,22	12	–	30	3	RGB, jpeg, CMYK, TIFF
Vasabladet	..	0,5	0,3	0,2	RGB, jpeg, 7–8 Mb, CMYK, TIFF
Västra Nyland	1948	0,6	0,2	0,4	..	6	RGB, jpeg, (TIFF)
A-Lehdet	1970-l. – 1970s	1	84	..	RGB, jpeg
A4 Photo	1954	3,5	–	28	..	RGB, jpeg
Lehtikuva – Lehtikuva Picture Agency	1951	5	miljoonia – millions	miljoonia – millions	520	..	RGB, jpeg
Yhtyneet Kuvalehdet – United Magazines Ltd	1939	3,5	..	1,8	1 500	30	20	..	RGB, jpeg, 300 dpi
Kustannusosakeyhtiö Otava – Otava Publishing Company	1912	0,5	0,005	..	5	0,6	¹³⁾	CMYK, TIFF
WSOY	¹⁴⁾ 1970-l. – 1970s	0,5	0,005	0,45	10	10	140	..	CMYK, TIFF, RGB, jpeg

1) Vuodesta 2000 lähtien tuotettu vain digikuvia. – From 2000 only digital photos produced.

2) Valokuvakokoelmat perustettu 1880. – Photographic collections founded in 1880.

3) Noin 90 % kaikista kartunnasta sähköisinä kuvina. – About 90 per cent of all acquisitions as electronic photos.

4) Ilkan ja Pohjalaisen yhteiskanta. – Common collection of the newspapers Ilkka and Pohjalainen.

5) Valokuvakokoelmat perustettu 1930. – Photographic collections founded in 1930.

6) Negatiiveja ja vedoksia satoja tuhansia, diapositiiveja tuhansia. – Hundreds of thousands of negatives and prints, thousands of slides.

7) Osittain Lehtikuvan arkistossa, osittain kuvaajilla. – Partly in the collections of Lehtikuva, partly stored by the photographers.

8) Kartunta nykyisin vain satunnaista. – Only occasional acquisitions at present.

9) Päätynyt 2001. – Ended in 2001.

10) Sisältyy negatiivien määrään. – Included in negatives.

11) Kokoelmat perustettu 1906. – Collections founded in 1906.

12) Iltalehti 1980.

13) Kirjakohtaiset kuvatiedostot alkava vuodesta 1994. – Picture data files of individual books begin in 1994.

14) Kokoelmat perustettu 1890-luvulla. – Collections founded in the 1890s.

Lähde – Source:

Kukkonen Jukka. Valokuvat kellareissa. Selvitys kustannustalojen kuva-arkistoista. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston julkaisusarja 3/2002.

Helsinki: Opetusministeriö. – In Finnish only; Photographs in cellars. A report on picture archives of publishing houses. Publications of the Department for Cultural, Sport and Youth Policy 3/2002. Helsinki: Ministry of Education.

Liitetaulukko 6.8. Taidelainaamot 2003 *
Appendix Table 6.8. Artotheques 2003 *

Taidelainaamo	Perustettu	Ylläpitäjä	Henkilöstö	Vapaaehtois-työntekijöitä	Lainattuja teoksia	Myytyjä teoksia	Teoksia kokoelmassa	Tulot lainauksesta ja myynnistä	Josta taidelainaamon osuus
Artotheque	Established	Maintained by	Staff	Volunteers	Works borrowed	Works sold	Works in collection	Income from loans and sales	Artotheque share of income
			Htv Person years	Lkm – No.				€	%
Espoon Kuvataiteilijoiden Taidelainaamo – <i>Artotheque of the Espoo artists' association</i>	2001	Espoon Kuvataiteilijat ry. – <i>Espoo artists' association</i>	1	–	n.–ca. 200	n.–ca. 30	n.–ca. 250
Galleria Becker ja taidelainaamo – <i>Gallery Becker and artotheque (Jyväskylä)</i>	1985	Jyväskylän Taiteilijaseura ry. – <i>Jyväskylä artists' association</i>	1,5	–	187	542	n.–ca. 1 800	108 867	28
Galleria Gjutarsin taidelainaamo – <i>Artotheque Giutars (Vantaa)</i>	1998	Vantaan Taiteilijaseura ry. – <i>Vantaa artists' association</i>	–	3–5	n.–ca. 100	..	20
Hämeenlinnan Taidelainaamo – <i>Hämeenlinna artotheque</i>	1999	Hämeenlinnan Taiteilijaseura ry. – <i>Hämeenlinna artists' association</i>	0,5	3	18	3	118	1 032	10
Joensuun Taiteilijaseuran taidelainaamo – <i>The Art Society of Joensuu / artotheque</i>	1971	Joensuun Taiteilijaseura ry. – <i>The Art Society of Joensuu</i>	..	2–3	29	25	60–100	4 667	20
Konsta galleria / Porvoon taidelainaamo – <i>Konsta gallery / Porvoo artotheque</i>	1999	Konstföreningen i Borgå – Porvoon Taideyhdistys – <i>Porvoo art association</i>	1,5	1	33	1	175	10 973	30
Kurikan kaupungin taidelainaamo – <i>Kurikka artotheque</i>	1994	kaupunki – town	1)	–	3	1	7	294	20
Lahden taidelainaamo – <i>Lahti artotheque</i>	1974	Lahden taiteilijaseura ry. – <i>Lahti artists' association</i>	2)	1	45	1	321	..	20
Lapin taiteilijaseuran taidelainaamo – <i>The Art Association of Lapland / artotheque (Rovaniemi)</i>	1998	Lapin taiteilijaseura ry. – <i>The Art Association of Lapland</i>	0,5	–	14	8	44	1 919	8
Mäntän kaupunginkirjaston taidelainaamo – <i>Mänttä town library / artotheque</i>	2001	Mäntän taideseura ry, Mäntän kaupunki – <i>The art association in Mänttä, town of Mänttä</i>	1)	–	35	16	n.–ca. 40	..	–
Raision kaupunginkirjasto / taidelainaamo – <i>Raisio library / artotheque</i>	1988	Raision kaupunginkirjasto – <i>Raisio town library</i>	1)	–	592	–	142	3) –	3) –
Rikhardinkadun kirjaston taidelainaamo – <i>The Artotheque of the Rikhardinkatu Library (Helsinki)</i>	1995	Helsingin Taiteilijaseura – <i>The Helsinki Society of Artists</i>	1,5	–	461	452	n.–ca. 2 000	206 563	33
Salon Taidelainaamo – <i>Salo artotheque</i>	1997	Salon Taiteilijaseura – <i>Salo artists' association</i>	4)	n.–ca. 30	38	58	n.–ca. 300	15 650	–
Seinäjoen taiteilijaseuran taidelainaamo – <i>Artotheque of the Seinäjoen artists' association</i>	2003	Seinäjoen taiteilijaseura – <i>Seinäjoki artists' association</i>	1	–	1	1	53	498	20
Taidelainaamo Topi – <i>Artotheque Topi (Pieksämäki)</i>	1999	Pieksämäen Kuvataiteilijaseura ry. – <i>The visual art association in Pieksämäki</i>	0,5	2–3	31	86	110	8 492	20
Taidelainaamo Viva Arte – <i>Artotheque Viva Arte (Hvinkää)</i>	2002	T:mi VivaVoce	–	2	30	15	70	..	20–50
Tampereen Taiteilijaseuran taidelainaamo – <i>Tampere artists' Association / Art Lending Service</i>	2000	Tampereen Taiteilijaseura ry. – <i>Tampere Artists' Association</i>	5)	–	128	178	n.–ca. 520	36 641	20
Turun Taidelainaamo – <i>Turku artotheque</i>	1994	Turun kaupungin kulttuurikeskus – <i>Turku City Cultural Centre</i>	2	–	224	200	423	10 259	15
Ulvilan artoteekki – <i>Ulvila artotheque</i>	1987	Ulvilan kaupunginkirjasto – <i>Ulvila town library</i>	1)	–	32	31	159	4 679	–
Vaasan taiteilijaseuran taidelainaamo – <i>Artotheque of the Vaasa artists' association</i>	2001	Vaasan taiteilijaseura – <i>Vaasa artists' association</i>	0,5	1	26	4	94	2 267	10
Visuaalinen keskus / Galleria 5 taide- lainaamo – <i>Visuaalinen keskus / Galleria 5 Art Rental Shop</i>	1996	Oulun Taiteilijaseura, Pohjois-Suomen taideteolliset suunnittelijat PROTO / Galleria 5 – <i>Oulu Artists' Association, PROTO / Gallery 5</i>	1	6)	32	–	132	5 886	30

* Vuonna 2004 ovat toimintansa aloittaneet Etelä-Karjalan taiteilijaseuran taidelainaamo Lappeenrannassa sekä Rauman taidemuseon, Rauman taidegraafikoiden sekä Rauman taiteilijaseuran taidelainaamo Raumalla. – In 2004 the following artotheques have been launched: the artotheque of the artists' association in South Karelia located in Lappeenranta and the artotheque of Rauma managed by the Rauma art museum, the graphic artists in Rauma and the Rauma artists' association.

1) Kaupunginkirjaston henkilökunta hoitaa taidelainaamo muun työn ohella. – The artotheque functions are managed part-time by the town library staff.

2) Kiveriön kirjaston henkilökunta vastaa taidelainaamon toiminnasta osa-aikaisesti yhdessä taiteilijaseuran kanssa. Sivutoimipiste Taidepanimolla. – The artotheque functions are managed part-time by the Kiveriön library staff together with the artists' association. Branch at Taidepanimo.

3) Taideteoksia lainataan maksutta kirjastokortilla. – Borrowing of artworks is allowed free of charge with the personal library card.

4) Salon Taiteilijaseuran jäsenet pyörittävät taidelainaamo. – The artotheque is run by the members of the art association in Salo.

5) Mäntinrannan taidekeskuksen henkilökunta hoitaa taidelainaamotoiminnan. – The artotheque is run by the staff of the Mäntinranta art centre.

6) Mäntinrannan taidekeskuksen henkilökunta hoitaa taidelainaamotoiminnan. – The artotheque is run by the staff of the Mäntinranta art centre.

6) Satunnaisesti. – Temporarily.

Lähteet – Sources:

Taidelainaamojen omat ilmoitukset – Reports of artotheques

Liitetaulukko 6.9. Kuvataiteiden harrastaminen 1991 ja 2002
Appendix Table 6.9. Participation in visual arts 1991 and 2002

		Harrastaa nykyään kuvataiteita	Harrastanut aikaisemmin kuvataiteita	Harrastaa kuvataiteita ohjaajan opastuksella	Harrastaa nykyään piirtämistä tai maalaamista	On harrastanut aikaisemmin piirtämistä tai maalaamista	
		<i>Is engaged in visual arts</i>	<i>Has been engaged in visual arts</i>	<i>Is engaged in visual arts under guidance of an instructor</i>	<i>Is engaged in drawing and painting</i>	<i>Has been engaged in drawing and painting</i>	
Prosenttia – Percentages							
Miehet ja naiset yhteensä	1991	11	18		10	16	Men and women total
	2002	16	21	2	14	18	
Miehet	1991	9	15		6	12	Men
	2002	13	18	1	9	16	
Naiset	1991	13	22		13	20	Women
	2002	19	23	4	18	21	
Ikä							Age
15–24 vuotta	1991	22	21		21	20	15–24 years
	2002	31	20	5	29	19	
25–44 vuotta	1991	11	21		9	19	25–44 years
	2002	17	24	1	15	21	
45–64 vuotta	1991	8	16		7	14	45–64 years
	2002	13	21	2	9	18	
65– vuotta	1991	5	12		4	10	65– years
	2002	10	16	3	8	15	
Koulutusaste							Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	6	12		5	10	Primary or less
	2002	11	16	2	8	15	
Ylempi perusaste	1991	18	21		17	20	Lower secondary
	2002	25	19	4	23	18	
Keskiaste	1991	13	20		11	18	Upper secondary
	2002	18	21	2	15	18	
Alin korkea-aste	1991	12	25		10	23	Lowest level of tertiary
	2002	13	28	3	11	25	
Muu korkea-aste	1991	12	22		11	20	Other tertiary
	2002	15	22	2	13	22	
Koulutusaste tuntematon	1991	22	22		18	22	Unknown level of education
	2002						
Sosioekonominen asema							Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	9	14		4	12	Agricultural entrepreneur
	2002	12	14		8	14	
Muu yrittäjä	1991	11	16		8	16	Other entrepreneur
	2002	17	24		12	23	
Ylempi toimihenkilö	1991	12	24		11	22	Upper-level salaried employee
	2002	13	22	2	12	18	
Alempi toimihenkilö	1991	11	26		10	22	Lower-level salaried employee
	2002	16	25	2	12	24	
Tuotantotyöntekijä	1991	9	15		6	13	Production worker
	2002	13	20	1	8	16	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	8	14		7	13	Distribution or service worker
	2002	13	20	1	11	18	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	6	12		5	11	Retired or chronically ill
	2002	12	18	3	9	15	
Työtön	1991	14	19		13	16	Unemployed
	2002	20	22	1	18	19	
Opiskelija tai koululainen	1991	23	21		23	20	Student or at school
	2002	34	19	7	33	18	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	18	27		17	26	Homemaker
	2002	17	26	1	14	25	

Liitetaulukko 6.9. Jatkuu – Appendix Table 6.9. Cont.

		Harrastaa nykyään kuvataiteita	Harrastanut aikaisemmin kuvataiteita	Harrastaa kuvataiteita ohjaajan opastuksella	Harrastaa nykyään piirtämistä tai maalaamista	On harrastanut aikaisemmin piirtämistä tai maalaamista	
		<i>Is engaged in visual arts</i>	<i>Has been engaged in visual arts</i>	<i>Is engaged in visual arts under guidance of an instructor</i>	<i>Is engaged in drawing and painting</i>	<i>Has been engaged in drawing and painting</i>	
Prosenttia – Percentages							
							Type of municipality
Kuntaryhmä							
Kaupunkimaiset kunnat	1991	12	21		11	19	Urban
	2002	18	22	2	15	19	
Taajaan asutut kunnat	1991	10	16		8	14	Semi-urban
	2002	15	18	3	13	16	
Maaseutumaiset kunnat	1991	10	14		8	13	Rural
	2002	13	21	2	9	17	
							Major region
Suuralue							
Pääkaupunkiseutu	1991	12	26		11	24	Helsinki metropolitan area
	2002	19	25	2	17	23	
Muu Uusimaa	1991	12	17		10	14	Rest of Uusimaa
	2002	17	19	2	15	15	
Etelä-Suomi	1991	11	18		10	15	Southern Finland
	2002	15	20	2	12	18	
Itä-Suomi	1991	11	16		9	14	Eastern Finland
	2002	16	21	2	13	18	
Väli-Suomi	1991	11	16		9	15	Mid-Finland
	2002	17	21	3	13	18	
Pohjois-Suomi	1991	10	15		8	15	Northern Finland
	2002	16	19	3	13	17	
							Year of birth
Syntymävuosi							
Ennen 1939	1991	6	12		5	11	Before 1939
	2002	10	16	2	8	15	
1940–1949	1991	8	22		6	18	1940–1949
	2002	11	22	2	8	19	
1950–1959	1991	10	23		7	21	1950–1959
	2002	14	21	2	11	18	
1960–1969	1991	17	19		15	17	1960–1969
	2002	15	22	1	12	19	
1970–1979	1991	29	19		29	17	1970–1979
	2002	21	26	2	19	25	
1980 jälkeen	2002	41	15	7	39	14	After 1980

Lähde – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 6.10. Taidenäyttelyissä ja taidemuseoissa käyminen 12 kuukauden aikana 1991 ja 2002
Appendix Table 6.10. Visits to art exhibitions and art museums during the past 12 months: surveys 1991 and 2002

		Käynyt taidemuseossa tai taidenäyttelyssä	1-2 kertaa	3-5 kertaa	6 kertaa tai enemmän	Käynyt yli vuosi sitten	Ei ole koskaan käynyt	
		<i>Has visited an art exhibition or an art museum</i>	<i>1-2 times</i>	<i>3-5 times</i>	<i>6 times or more</i>	<i>Has visited more than a year ago</i>	<i>Has never visited</i>	
Prosenttia – Percentages								
Miehet ja naiset yhteensä	1991	44	31	10	3	40	17	Men and women total
	2002	42	30	9	2	43	13	
Miehet	1991	37	28	7	2	41	21	Men
	2002	37	29	7	1	44	16	
Naiset	1991	50	34	12	3	38	13	Women
	2002	47	32	12	3	41	10	
Ikä								Age
15-24 vuotta	1991	53	39	11	3	37	9	15-24 years
	2002	46	36	8	2	40	12	
25-44 vuotta	1991	44	33	8	3	41	14	25-44 years
	2002	45	36	7	2	43	10	
45-64 vuotta	1991	45	31	11	3	37	17	45-64 years
	2002	44	29	13	3	41	13	
65- vuotta	1991	30	21	8	1	42	27	65- years
	2002	29	19	8	2	48	19	
Koulutusaste								Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	1991	28	22	5	1	42	30	Primary or less
	2002	22	18	4	1	51	22	
Ylempi perusaste	1991	53	37	13	2	36	11	Lower secondary
	2002	47	36	8	2	40	11	
Keskiaste	1991	43	30	9	3	43	14	Upper secondary
	2002	39	28	8	2	45	14	
Alin korkea-aste	1991	61	44	12	5	36	3	Lowest level of tertiary
	2002	55	38	14	3	38	6	
Muu korkea-aste	1991	74	47	19	8	25	1	Other tertiary
	2002	69	47	17	5	29	2	
Koulutusaste tuntematon	1991	68	46	17	4	28	4	Unknown level of education
	2002	100	66	34				
Sosioekonominen asema								Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	1991	32	24	8		43	25	Agricultural entrepreneur
	2002	32	21	10	1	45	20	
Muu yrittäjä	1991	47	36	10	1	41	12	Other entrepreneur
	2002	52	35	13	4	33	14	
Ylempi toimihenkilö	1991	68	45	15	7	32	1	Upper-level salaried employee
	2002	66	49	14	4	30	4	
Alempi toimihenkilö	1991	53	39	11	3	40	7	Lower-level salaried employee
	2002	49	37	11	2	42	8	
Tuotantotyöntekijä	1991	26	21	4	1	45	29	Production worker
	2002	23	19	3	1	52	22	
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	1991	35	26	7	1	47	18	Distribution or service worker
	2002	30	23	6	1	52	15	
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	1991	33	23	8	2	40	26	Retired or chronically ill
	2002	31	20	9	2	47	18	
Työtön	1991	35	24	8	3	41	24	Unemployed
	2002	42	29	10	3	41	14	
Opiskelija tai koululainen	1991	65	46	15	4	28	7	Student or at school
	2002	53	40	9	4	36	9	
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	1991	42	28	9	5	47	11	Homemaker
	2002	32	24	6	2	58	9	

Liitetaulukko 6.10. Jatkuu – Appendix Table 6.10. Cont.

		Käynyt taidemuseossa tai taidenäyttelyssä	1–2 kertaa	3–5 kertaa	6 kertaa tai enemmän	Käynyt yli vuosi sitten	Ei ole koskaan käynyt	
		<i>Has visited an art exhibition or an art museum</i>	<i>1–2 times</i>	<i>3–5 times</i>	<i>6 times or more</i>	<i>Has visited more than a year ago</i>	<i>Has never visited</i>	
Prosenttia – Percentages								
Kuntaryhmä								<i>Type of municipality</i>
Kaupunkimaiset kunnat	1991	51	36	11	4	38	10	Urban
	2002	48	33	11	3	42	9	
Taajaan asutut kunnat	1991	35	26	7	1	41	24	Semi-urban
	2002	36	28	6	2	46	16	
Maaseutumaiset kunnat	1991	34	25	7	1	41	25	Rural
	2002	30	24	6	1	42	23	
Suuralue								<i>Major region</i>
Pääkaupunkiseutu	1991	56	39	12	5	37	7	Helsinki metropolitan area
	2002	56	35	16	5	38	4	
Muu Uusimaa	1991	43	29	10	2	39	18	Rest of Uusimaa
	2002	43	32	9	2	43	13	
Etelä-Suomi	1991	44	31	10	3	40	16	Southern Finland
	2002	40	30	8	2	47	13	
Itä-Suomi	1991	39	28	10	1	38	22	Eastern Finland
	2002	34	25	7	2	44	18	
Väli-Suomi	1991	37	28	7	2	44	19	Mid-Finland
	2002	38	28	9	1	42	17	
Pohjois-Suomi	1991	38	31	6	2	38	24	Northern Finland
	2002	40	31	7	2	37	19	
Syntymävuosi								<i>Year of birth</i>
Ennen 1939	1991	38	26	9	2	39	22	Before 1939
	2002	31	20	9	2	47	18	
1940–1949	1991	44	29	12	3	39	16	1940–1949
	2002	45	28	14	3	41	12	
1950–1959	1991	46	35	8	3	40	13	1950–1959
	2002	43	30	11	2	43	13	
1960–1969	1991	45	33	9	3	42	13	1960–1969
	2002	45	36	7	2	42	12	
1970–1979	1991	53	40	11	2	31	16	1970–1979
	2002	46	36	6	4	42	10	
1980 jälkeen	2002	46	37	8	1	36	16	After 1980

Lähde – Source:

Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 6.11. Ateneumin taidemuseon 10 suosituinta näyttelyä 1990–2003
Appendix Table 6.11. Top ten exhibitions at the Ateneum Art Museum 1990–2003

Näyttely Exhibition	Ajankohta Time span	Kävijöitä Visitors
1. Akseli Gallén-Kallela	14.02. – 26.05.1996	195 677
2. Helene Schjerfbeck	31.01. – 05.04.1992	195 475
3. Hugo Simberg	25.02. – 28.05.2000	166 300
4. Eero Järnefelt	15.02. – 26.5.2002	152 687
5. Mestartiteoksia Guggenheimin museosta	14.10.1994 – 15.01.1995	118 660
6. Suuret venäläiset mestarit 1850–1900	26.06. – 01.10.1995	114 554
7. Ellen Thesleff	27.02. – 24.05.1998	81 180
8. Taiteilijaelämää Toulouse-Lautrecin seurassa	20.9.2002 – 19.1.2003	78 066
9. Pinta ja syvyys, varhainen modernismi Suomessa 1890–1920	08.03 – 30.09.2001	71 477
10. Naisten huoneet	14.03. – 21.09.1997	71 210

Lähde – Source:

Ateneumin taidemuseo – Ateneum Art Museum

Liitetaulukko 6.12. Valokuvauksen ja videokuvausten harrastaminen 2002
Appendix Table 6.12. Photography and video filming 2002

	Harrastaa valokuvausta <i>Is engaged in photography</i>	Harrastaa videokuvausta <i>Is engaged in video filming</i>	
	Prosenttia – Percentages		
Miehet ja naiset yhteensä %	27	9	Men and women total
Miehet	29	12	Men
Naiset	25	7	Women
Ikä			Age
15–24 vuotta	19	10	15–24 years
25–44 vuotta	29	13	25–44 years
45–64 vuotta	32	9	45–64 years
65– vuotta	21	2	65– years
Koulutusaste			Level of education
Alempi perusaste tai vähemmän	20	5	Primary or less
Ylempi perusaste	24	10	Lower secondary
Keskiaste	27	9	Upper secondary
Alin korkea-aste	33	11	Lowest level of tertiary
Muu korkea-aste	37	12	Other tertiary
Koulutusaste tuntematon		66	Unknown level of education
Sosioekonominen asema			Socio-economic group
Maatalousyrittäjä	27	8	Agricultural entrepreneur
Muu yrittäjä	33	14	Other entrepreneur
Ylempi toimihenkilö	36	15	Upper-level salaried employee
Alempi toimihenkilö	30	10	Lower-level salaried employee
Tuotantotyöntekijä	23	10	Production worker
Jakelu- tai palvelutyöntekijä	21	8	Distribution or service worker
Eläkkeellä tai pitkäaikaissairas	23	3	Retired or chronically ill
Työtön	28	13	Unemployed
Opiskelija tai koululainen	22	11	Student or at school
Omaa kotitaloutta hoitava tai muu	36	12	Homemaker
Kuntaryhmä			Type of municipality
Kaupunkimaiset kunnat	28	9	Urban
Taajaan asutut kunnat	26	10	Semi-urban
Maaseutumaiset kunnat	26	8	Rural
Suuralue			Major region
Pääkaupunkiseutu	34	11	Helsinki metropolitan area
Muu Uusimaa	24	9	Rest of Uusimaa
Etelä-Suomi	27	8	Southern Finland
Itä-Suomi	22	7	Eastern Finland
Väli-Suomi	27	8	Mid-Finland
Pohjois-Suomi	25	11	Northern Finland
Syntymävuosi			Year of birth
Ennen 1939	93	2	Before 1939
1940–1949	86	9	1940–1949
1950–1959	85	10	1950–1959
1960–1969	79	14	1960–1969
1970–1979	77	10	1970–1979
1980 jälkeen	81	10	After 1980

Lähde – Source:
Tilastokeskus. Vapaa-aikatutkimukset. – Statistics Finland. Leisure Surveys.

Liitetaulukko 7.1. Käsi- ja taideteollisuusyhdistysten jäsenet, toimipaikat ja henkilöstö 1998–2002
Appendix Table 7.1. Members, operating points and staff of regional crafts associations 1998–2002

Yhdistys – Association	Jäsenet – Members		Toimipaikat – Operating points			Henkilöstö – Staff				
	Yhteisöjä	Henkilöitä	Käsi- ja taide- teollisuus- keskukset	Käsityö- keskukset	Edellisten sivupisteet	Vakinaisia	Kurssi- opettajia	Harjoitte- lijoita	Työllis- tettyjä	Luottamus- henkilöitä
	Associations	Individuals	Regional crafts centres	Local crafts centres	Ancillary points	Permanent	Course teachers	Trainees	Subsidised employees	Officials
Yhteensä – Total 2002	122	10 269	16	123,5	16	280	107	363	136	418
Etelä-Karjala, Lappeenranta	6	324	1	5	–	9	–	9	4	36
Etelä-Pohjanmaa, Seinäjoki	6	422	1	6	–	23	13	25	19	11
Helsinki	4	250	1	–	1	6	15	34	1	8
Häme, Lahti	4	546	1	1	–	7	7	13	1	8
Kainuu, Kajaani	6	432	1	6	–	13	–	17	16	9
Keski-Pohjanmaa, Kokkola	3	386	1	3	1	9	5	19	4	8
Keski-Suomi, Jyväskylä	6	238	1	4	–	12	18	11	30	73
Kuopion seutu, Kuopio	14	1 750	1	9	3	15	–	20	16	78
Kymenlaakso, Kouvola	12	200	–	4	–	9	1	1	–	10
Lappi, Rovaniemi	–	118	–	5	–	7	4	6	2	8
Mikkeli	–	825	1	6	1	17	–	33	8	7
Nyland, Loviisa	15	370	–	–	–	2	24	–	1	7
Pirkanmaa, Tampere	13	141	1	12	5	35	7	51	6	8
Pohjois-Karjala, Joensuu	–	272	–	10	1	21	3	26	–	40
Pohjois-Pohjanmaa, Oulu	–	653	1	8	2	16	–	18	1	9
Satakunta, Vammala	–	600	1	7	1	12	–	9	2	9
Uusimaa, Hyvinkää	2	977	1	14	–	22	3	20	2	9
Varkauden seutu, Varkaus	1	188	1	3	–	8	–	8	5	7
Varsinais-Suomi, Turku	9	592	–	11	–	16	2	17	1	8
Ylä-Savo, Iisalmi	5	328	1	6,5	–	11	–	19	15	47
Åboland, Parainen	15	357	–	3	1	5,5	2	1	–	10
Österbotten, Vaasa	1	300	1	–	–	4	3	6	2	8
1998	161	14 379	15	156	12	310	177	400	128	438
1999	157	13 692	15	146	9	300	151	375	115	420
2000	206	13 015	16	140	18	318	126	321	118	456
2001	131	11 150	16	129	11	286	92	328	114	439

Lähde – Source:

Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry.– Finnish Crafts Organization

Liitetaulukko 7.2. Käsi- ja taideteollisuusyhdistysten elinkeino- ja kulttuuritoiminta 1998–2002
Appendix Table 7.2. Commercial and cultural activities of regional crafts associations 1998–2002

Yhdistys – Association	Elinkeino toiminta – Commercial activities			Näyttelytoiminta – Exhibitions			Myymälät – Shops	
	Tuoteostot yrittäjiltä	Asiantuntija-palvelut	Koulutus	Myynti-näyttelyitä	Omia näyttelyitä	Kävijöitä omilla näyttelyissä	Myymälöitä	Myyntipisteitä
	Product purchases from entrepreneurs	Expert services	Training	Sales exhibitions	Own exhibitions	Visitors to own exhibitions	Shops	Sales points
	1 000 €	1 000 €	Asiakastyöpö Customer work days	Asiakastyöpö Customer work days	Kpl – No.	Kpl – No.	Kpl – No.	Kpl – No.
Yhteensä – Total 2002	2 834,4	360	10 591	41 094	591	638 137	24	50
Etelä-Karjala, Lappeenranta	31	6,5	1 830	1 094	23	7 046	–	6
Etelä-Pohjanmaa, Seinäjoki	180	211	450	2 500	23	31 000	3	3
Helsinki	93	4	14	43	4	4 550	1	–
Häme, Lahti	40	5	216	1 100	26	30 100	1	1
Kainuu, Kajaani	143	8,3	1 038	70	23	22 053	2	–
Keski-Pohjanmaa, Kokkola	28,2	3,7	835	1 490	19	12 900	1	–
Keski-Suomi, Jyväskylä	151,4	–	4 441	99	7	8 200	1	4
Kuopion seutu, Kuopio	105	12,2	434	2 334	94	29 925	1	6
Kymenlaakso, Kouvola	47	12	240	760	8	105 800	1	3
Lappi, Rovaniemi	43	–	–	–	5	900	1	–
Mikkeli	588	18	–	7 913	4	117 056	2	6
Nyland, Loviisa	1	–	34	44	10	1 030	–	–
Pirkanmaa, Tampere	634	14	300	17 360	88	131 870	1	4
Pohjois-Karjala, Joensuu	81	5	268	2 816	58	31 880	1	2
Pohjois-Pohjanmaa, Oulu	75	5	–	823	25	14 680	1	2
Satakunta, Vammala	34	2	–	316	24	3 245	1	–
Uusimaa, Hyvinkää	17	30,7	68	20	42	30 702	1	–
Varkauden seutu, Varkaus	78	1	233	846	11	5 000	1	3
Varsinais-Suomi, Turku	1	0,6	37	191	39	9 200	–	4
Ylä-Savo, Iisalmi	96,3	8,3	–	136	46	19 000	1	5
Åboland, Parainen	189,5	12,2	47	1 079	1	4 000	2	1
Österbotten, Vaasa	178	–	106	60	11	18 000	1	–
1998	2 228	..	22 930	57 425	677	574 609	22	99
1999	3 063	..	19 566	55 899	662	595 895	24	91
2000	2 764	327,6	23 579	28 643	552	488 129	23	58
2001	2 749	365	9 448	26 848	584	513 280	25	58

Lähde – Source:

Käsi- ja taideteollisuusliitto – Finnish Crafts Organization

Liitetaulukko 7.3. Käsi- ja taideteollisuusyhdistysten sekä Käsi- ja taideteollisuusliiton rahoitus 1998–2001
Appendix Table 7.3. Funding of regional crafts associations and the Finnish Crafts Organization 1998–2001

	1 000 €					Prosentteina – Percentages				
	Kuntien avustus	Varsinainen valtionapu	Muut julkiset avustukset	Oma rahoitus	Yhteensä	Kuntien avustus	Varsinainen valtionapu	Muut julkiset avustukset	Oma rahoitus	Yhteensä
	Municipal subsidies	State subsidies	Other public support	Self-financing	Total	Municipal subsidies	State subsidies	Other public support	Revenue from activities	Total
Yhteensä – Total 2001	1 196	2 465	1 627	7 379	12 667	9	19	13	58	100
Käsi- ja taideteollisuusyhdistykset – Regional crafts associations	1 196	2 249	1 237	7 213	11 895	10	19	10	61	100
Käsi- ja taideteollisuusliitto – The Finnish Crafts Organization	–	216	390	166	772	–	28	51	21	100
1998	1 307	2 459	1 535	7 147	12 448	11	20	12	57	100
1999	1 228	2 466	1 430	6 166	11 291	11	22	13	55	100
2000	1 202	2 465	1 339	7 404	12 410	10	20	11	60	100

Lähde – Source:

Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry. – Finnish Crafts Organization

Liitetaulukko 7.4. Design Forum Finlandin näyttelytoiminta 1994–2003*
Appendix Table 7.4. Exhibitions of Design Forum Finland 1994–2003*

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Näyttelyitä – Exhibitions ¹⁾	39	28	30	18	19	20	8	19	16	19
Kävijöitä – Visitors	77 400	n. – ca. 80 000	71 976	75 994	79 064	81 243	72 674	64 066	63 308	66 174

* Keskusta ylläpitää Suomen Taideteollisuusyhdistys. Tehtävänä näyttelyiden ja yrityksille suunnattujen muotoilupalvelujen järjestäminen sekä julkaisu- ja tiedotustoiminta. – The centre is maintained by the Finnish Society of Crafts and Design. Organises exhibitions and design services for enterprises and provides publication and information services.

1) Vain omilla tiloissa Helsingissä järjestetyt näyttelyt. – Includes only exhibitions arranged in its own premises in Helsinki.

Lähde – Source:
Design Forum Finland

Liitetaulukko 7.5. Kalleimmat suomalaisissa taidehuutokaupoissa myydyt antiikki- ja arvoesineet 2001–2003*
Appendix Table 7.5. The most expensive antiques and objects of vertu sold at Finnish art auctions 2001–2003*

Esine Item	Materiaali Material	Valmistusaika Date of manufacture	Alkuperäalue Place of origin	Suunnittelija Designer	Huuto- kauppa Auction house	Myynti- hinta Hammer price 1 000 € EUR 1 000
2001						
Kahvikannu – Coffee pot	Hopea – Silver	1778	Oulu, Suomi – Oulu, Finland	Lars Anders Hahnstedt	Hagelstam	50,5
Kynttilänjalkapari – Pair of candlesticks	Hopeoitu messinki – Silvered brass	1912	Suomi – Finland	Elieel Saarinen	Hagelstam	38,7
Kirjoituspöytä (kopio Georg Hauptin kirjoituspöydästä 1770) – Copy of the writing desk Georg Haupt in 1770)	Intarsia, pronssi, hurtsi – Bronze, superstructure	1907	Tukholma – Stockholm	Löfmark STM	Hagelstam	31,1
Ruokailuvälinesarja (132 osaa) – Service of Russian silver flatware (132 pieces)	Hopea – Silver	1908–1917	Pietari – St Petersburg	Br. Gratsev	Bukowski	26,1
2002						
Pöytä – Center table	Malakiitti ja kullattu pronssi – Malachite and gilt bronze	1800–1900-l. – 1800-1900s	Ranska – France	F. Barbedienne	Bukowski	62,0
Tuoleja 12 kpl – Suite of twelve chairs	Mahonki, messinki – Mahogany, brass	1800- ja 1900-luku- jen vaihte – turn of 1800s and 1900s	Bukowski	38,0
Kynttilänjalkapari – Pair of Finnish candlesticks	Hopea – Silver	1793	Turku, Suomi – Turku, Finland	Anders Christian Levon	Bukowski	30,0
Kahvikalusto – Coffee set	Hopea – Silver	1908–1917	Pietari – St Petersburg	K. Fabergé, Ale- xander Wäkevä	Bukowski	26,0
Lipasto – Chest of drawers	Jakaranda-mahonki -intarsia – Jakaranda and mahogany marquetry	1768–1777	Ruotsi – Sweden	Jöns Efverberg	Hagelstam	26,0
Kahvikannu – Coffee pot	Hopea – Silver	1783	Kokkola, Suomi – Kokkola, Finland	Michel Chorin	Hagelstam	25,0
2003						
Ampelli – Chandelier	Pronssi, metalli – Bronze, metal	..	Ranska – France	..	Hagelstam	64,0
Soittokello – Bell push	Nefriitti, hopea, rubiini – Nephrite, silver, ruby	Fabergé	Bukowski	45,0
Lipasto – Chest of drawers	Mahonki-, kirsikkapuu-, koivu- ja lepänjuuri- intarsia, marmori – Mahogany, cherrywood, birch and alderwood marquetry, marble	1780–1801	Tukholma – Stockholm	Fredrich Iwersson	Hagelstam	30,0
Nojatuoleja 2 kpl ja tuoleja 4 kpl – Set of two arm- chairs and four chairs	Poppelviilu, kullattuja ja pronssattuja puuleik- kauksia – Poplar veneering, gilt and bronzed carved decorations	1800-l.–1800s	Venäjä – Russia	..	Bukowski	29,0
Lipasto – Chest of drawers	Mahonki, kirsikkapuu-, vaahtera-, koivu- ja värijätty koivuintarsia, marmori – Mahogany, inlays in cherrywood, rosewood, maplewood, birch and tinted birch, marble	1782–1790	Tukholma – Stockholm	Nils Petter Sten- ström	Hagelstam	29,0
Pöytäkello – Desk timepiece	Hopea, emali – Silver, enamel	1860–1903	Pietari – St Petersburg	Fabergé / M. E. Perkhin	Hagelstam	26,0
Sinetti – Seal	Kulta, agaatti, kalsedoni – Gold, agate, chalcedony	1896–1908	Pietari – St Petersburg	Fabergé / Henrik Wigström	Bukowski	25,0

* Tilastossa ovat mukana muut antiikki- ja arvoesineet kuin maalaukset ja veistokset (ts. huonekalut, itämaiset matot, design, hopea, korut ja arvoesineet, lasi ja posliini sekä muu antiikki), joista on maksettu vähintään 25 000 €. – Figures include antiques and objects of vertu other than paintings and sculpture (i.e. furniture, oriental carpets, design, silver, jewellery and objects of vertu, glass and ceramics and miscellaneous items) of hammer price no less than EUR 25,000.

Lähteet – Sources:

Bukowskin ja Hagelstamin huutokauppojen luettelot ja loppuhinnastot 2001–2003. – 2001–2003 catalogues and lists of hammer prices of the Bukowski and Hagelstam auction houses.

Liitetaulukko 8.1. Valtakunnallisia kulttuuritapahtumia 2003*
Appendix Table 8.1. National cultural events 2003*

Tapahtuma ja maakunta ¹⁾	Järjestäjä	Kesto	Kävijöitä ja/tai osallistujia ²⁾	Opetusministeriön tuki ³⁾
Event and region ¹⁾	Organiser	Duration	Visitors and/or participants ²⁾	Subsidy from the Ministry of Education ³⁾
		Pv – Days	Lkm. – No.	1 000 €
Uusimaa				
Aasia Helsingissä -festivaali – <i>Asia in Helsinki festival</i>	Aasia Helsingissä -yhdistys – <i>Asia in Helsinki society</i>	5	2 476	10,0
Amorph! -performanssitaitteen festivaali – <i>Amorph! A festival of performance art</i> (Helsinki)	Muu ry. – <i>Muu association</i>	3	1 500	10,0
April Jazz Espoo (F)	Espoo Big Band ry. EBB – <i>Espoo Big Band association</i>	5	25 000	12,0
Doc Point dokumenttielokuvafestivaali – <i>Doc Point film documentary festival</i> (Helsinki)	DocPoint Helsingin dokumenttielokuvafestivaaliyhdistys ry.	4	12 500	23,0
Espoo Ciné International Film Festival	Espoon elokuvajuhlat ry. – <i>Espoo film festival association</i>	6	21 000	25,0
Espoon kansainvälinen pianoviikko – <i>Espoo International Piano Festival</i> (F)	Espoon Musiikkifestivaaliyhdistys ry. – <i>Music festival association in Espoo</i>	7	4 822	–
Etnosoit! (<i>music</i>) (Helsinki)	Maailman Musiikin Keskus ry. – <i>Global Music Centre</i>	5	1 640	9,0
Hangö Teaterträff	Hangö Teaterträff rf. – <i>Hangö Teaterträff association</i>	..	2 159	6,7
Helsingin Juhlaviikot – <i>Helsinki Festival</i> (F)	Helsinki-viikon säätiö / Helsingin Juhlaviikot – <i>Helsinki Festival foundation</i>	17	308 180	72,0
Helsingin Sarjakuvafestivaalit – <i>Helsinki Comics Festival</i>	Suomen sarjakuvaseura ry. – <i>The Finnish Comics Society</i>	2	..	15,0
Itämeren kuvanveistopäivät – <i>Baltic sculpting event</i> (Tuusula)	Itämerikeskussäätiö	..	18	5,0
Kerava Jazz	Kerava Jazz ry. – <i>Kerava Jazz association</i>	3	1 200	6,0
Kivi-juhlat – <i>Kivi Festival</i> (F) (Nurmijärvi)	Kivi-juhlat – <i>Kivi Festival</i>	7	7 253	–
Lohjan Tenoripäivät – <i>Lohja Tenor Festival</i> (F)	Lohjan Kesä ry. – <i>Lohja Summer Festival Association</i>	5	3 409	–
Musica Nova Helsinki (F)	Helsinki-viikon säätiö / Musica Nova – <i>Helsinki festival foundation</i>	10	7 500	6,7
Puistoblues – <i>Lakeside Blues Festival</i> (F) (Järvenpää)	Järvenpään Blues-Jazz Diggerit (JBJD) ry. – <i>JBJD association</i>	5	140 000	5,0
Rakkautta & Anarkiaa – <i>Love & Anarchy</i> (Helsinki)	Helsinki International Film Festival ry.	10	40 000	30,0
Ruutia! -tanssifestivaali (<i>dance</i>) (Helsinki)	Tanssiteatteri Hurjaruuthin Kannatus ry. – <i>Support association for the dance theatre Hurjaruuth</i>	7	..	7,0
Seurasaaressa juhannusvalkeat – <i>Seurasaaressa Midsummer Bonfires</i> (F) (Helsinki)	Seurasaaressa säätiö – <i>Seurasaaressa Foundation</i>	2	10 513	–
Sivuauskel / <i>Side Step Festival</i> (Helsinki)	Zodiak Presents ry. / Zodiak, Uuden tanssin keskus	7	778	5,0
Spelmansstämman (Inkoo)	Finlands svenska spelmannsforbund rf.	2	500	5,0
Tanssiareena (Helsinki)	Tanssiareena ry. – <i>Tanssiareena association</i>	7	1 750	16,0
Tuusulanjärven Kamarimusiikki – <i>Chamber Music by Lake Tuusula</i> (F) (Järvenpää)	Järvenpään Sibelius-Seura ry. – <i>Sibelius society in Järvenpää</i>	6	2 540	5,0
Urkuyö ja Aaria – <i>Organ Night and Aria</i> (Espoo)	Urkuyö ja Aaria ry. – <i>Organ Night and Aria association</i>	..	5 200	5,0
Valon Voimat -kaupunkitapahtuma	Helsingin kulttuuriyhdistys Valon Voimat ry. – <i>Cultural association Valon Voimat in Helsinki</i>	4,0
Vantaan Barokki -festivaali (<i>baroque music</i>)	Vantaan Barokki ry. – <i>Vantaan Barokki association</i>	6	4 000	5,0
Itä-Uusimaa				
Avanti!n Suvisoitto – <i>Avanti! Summer Sounds</i> (F) (Porvoo)	Kamariorkesteri Avanti!n kannattajayhdistys ry. – <i>Avanti! Chamber Orchestra</i>	5	6 500	25,0
Kansainvälinen Mustalaismusiikin Festivaali – <i>International Gypsy Music Festival</i> (F) (Porvoo)	Romanitaiteen keskus – <i>Centre for romani art</i>	3	1 122	3,5
Loviisan Sibeliuspäivät – <i>Loviisa Sibelius Festival</i> (F)	Loviisan Sibeliuspäivät – <i>Loviisa Sibelius Festival</i>	4	1 086	–
Varsinais-Suomi				
Baltic Jazz (Kemiö)	Intresseföreningen för jazzmusik i Dalsbruk rf.	3,0
Crusell-viikko – <i>Crusell Week</i> (F) (Uusikaupunki)	Crusell-seura ry. – <i>Crusell society</i>	9	8 420	24,0
Kemiön Musiikkijuhlat – <i>Kimito Island Music Festival</i> (F)	Kemiön Musiikkijuhlat – <i>Kimito Island Music Festival</i>	5	1 545	–
Naantalin Musiikkijuhlat – <i>Naantali Music Festival</i> (F)	Naantalin musiikkijuhlasäätiö – <i>Music festival foundation in Naantali</i>	13	16 800	61,0
Tough Eye International Turku Animated Film Festival	Aboa Festivals ry.	5	7 500	15,0

Liitetaulukko 8.1. Jatkuu – Appendix Table 8.1. Cont.

Tapahtuma ja maakunta ¹⁾	Järjestäjä	Kesto	Kävijöitä ja/tai osallistujia ²⁾	Opetusministeriön tuki ³⁾
<i>Event and region ¹⁾</i>	<i>Organiser</i>	<i>Duration</i>	<i>Visitors and/or participants ²⁾</i>	<i>Subsidy from the Ministry of Education ³⁾</i>
		Pv – Days	Lkm. – No.	1 000 €
Turku Biennaali	Matti Koivurinnan säätiö – <i>Matti Koivurinta foundation</i>	107	8 070	5,0
Turku Jazz	Turku Jazz ry. – <i>Turku Jazz association</i>	5,5
Turun musiikkijuhlat – <i>Turku Music Festival (F)</i>	Turun musiikkijuhlasäätiö – <i>Turku Music Festival Foundation</i>	10	15 651	52,5
Volter Kilpi -kirjallisuustapahtuma (<i>literature</i>) (Kustavi)	Kustavin kirjallisuusyhdistys ry. – <i>Literature association at Kustavi</i>	5	3 500	5,0
Satakunta				
Perts ja Kilu -päivät – <i>Perts and Kilu days (Rauma)</i>	Väinö Riikkilä Seura ry. – <i>Väinö Riikkilä society</i>	2	950	5,0
Pori Jazz Festival (F)	Pori Jazz 66 ry. – <i>Pori Jazz 66 association</i>	9	130 000	80,0
Rauman Festivo-musiikkipäivät – <i>Rauma Festivo Music Festival (F)</i>	Rauma Festivo-musiikkipäivät – <i>Rauma Festivo Music Festival</i>	7	1 300	–
Vasket Vallassa -puhallinmusiikkiviikko (<i>brass music</i>) (Harjavalta)	Sydän-Satakunnan Puhallinmusiikkiperinne ry. – <i>Association for traditional brass music in the heart of Satakunta</i>	6	4 300	3,5
Kanta-Häme				
Hippalot – <i>Häme Castle Children's Festival (F)</i> (Hämeenlinna)	Hämeenlinnan kaupunki – <i>Town of Hämeenlinna</i>	6	17 284	35,0
Musiikkia Linnassa – <i>Music under the Wing of the Castle (Hämeenlinna)</i>	Musiikkia Linnassa ry. – <i>Music under the Wing of the Castle association</i>	3	1 000	3,5
Riihimäen Kesäkonsernit – <i>Riihimäki Summer Concerts (F)</i>	Riihimäen Kesäkonsernit -yhdistys ry. – <i>Riihimäki Summer Concerts association</i>	7	2 219	3,5
Pirkanmaa				
E80-esikoiskirjailijaseminaari, Kirjailijaelämä-tapaaminen, Runoa lasin äärellä -tapahtuma ja Tunnelmallinen runokierros lasitehtaan miljöössä (<i>literature</i>) (Urjala)	Väinö Linnan seura ry. – <i>Väinö Linna society</i>	5,0
Johan Willgren Festivaali – <i>Johan Willgren Festival (F)</i> (Orivesi)	Johan Willgren Festivaali – <i>Johan Willgren Festival</i>	3	800	–
Kansainvälinen kuvanveistotaiteen symposium Pirkkala Sculpture – <i>Pirkkala Sculpture International symposium of sculpture (Pirkkala)</i>	Pirkkalan kunta – <i>Pirkkala municipality</i>	20	250	5,0
Mäntän kuvataideviikot – <i>Mänttä Art Festival (F)</i>	Mäntän kuvataiteen ystävät ry. – <i>Mänttä Art Festival association</i>	64	9 049	27,0
Mäntän Musiikkijuhlat – <i>Mänttä Music Festival (F)</i>	Mäntän Musiikkijuhlien Tuki ry. MMJ – <i>Mänttä Music Festival association</i>	6	2 700	6,0
Oriveden Sirkusfestivaalit – <i>Circus festival (Orivesi)</i>	Orivede Sirkus Supiainen -yhdistys ry.	4	1 300	5,0
Pentinkulman päivät – <i>Pentinkulma Days (F)</i> (Urjala)	Väinö Linnan seura ry. – <i>Väinö Linna society</i>	8	7 000	–
Pispalan Sottiisi, Folklandia / Tanssimania – <i>Pispala Schottische (F)</i> (Tampere)	Suomen Nuorisoseurojen Liitto SNL ry. – <i>Finnish Youth Association</i>	6	22 900	21,0
Purnu (Orivesi)	Aimo Tukiaisen Purnun säätiö	58	5 200	10,0
Sata-Häme Soi – <i>Sata-Häme Accordion Festival (F)</i> (Ikaalinen)	Sata-Häme Soi ry. – <i>Sata-Häme Accordion Festival association</i>	6	36 000	51,0
Tampere Jazz Happening (F)	Tampereen kaupunki – <i>City of Tampere</i>	3	7 864	17,0
Tampereen kansainväliset lyhytelokuvajuhlat – <i>Tampere International Short Film Festival</i>	Tampereen elokuvajuhlat ry. – <i>Tampere Film Festival association</i>	5	25 000	122,0
Tampereen Sävel – <i>Tampere Vocal Music Festival (F)</i>	Tampereen Musiikkijuhlat – <i>Tampere Music Festivals</i>	5	32 039	9,0
Tampereen Teatterikesä – <i>Tampere International Theatre Festival (F)</i>	Tampereen Teatterikesä ry. – <i>Tampere International Theatre Festival association</i>	6	115 000	199,1
Työväen Musiikkitahtu – <i>Festival of Workers Music (F)</i> (Valkeakoski)	Työväen Musiikkitahtu ry. – <i>Festival of Workers Music association</i>	5	35 000	37,0
Uuden kirjan päivät (<i>literature</i>) (Orivesi)	Kansanvalistusseuran säätiö, KVS-Instituutti, Oriveden Opisto – <i>KVS Foundation, KVS institute, Orivesi institute</i>	3	73	6,7
Vanhan kirjallisuuden päivät – <i>Days of Old Literature (Vammala)</i>	Suomen vanhan kirjallisuuden päivät ry. – <i>Days of Old Literature association</i>	2	20 000	17,0

Liitetaulukko 8.1. Jatkuu – Appendix Table 8.1. Cont.

Tapahtuma ja maakunta ¹⁾	Järjestäjä	Kesto	Kävijöitä ja/tai osallistujia ²⁾	Opetusministeriön tuki ³⁾
Event and region ¹⁾	Organiser	Duration	Visitors and/or participants ²⁾	Subsidy from the Ministry of Education ³⁾
		Pv – Days	Lkm. – No.	1 000 €
Päijät-Häme				
Sinfonia Lahden Sibelius-festivaali – <i>Sibelius Festival</i> , Lahti (F)	Sinfonia Lahti – <i>Lahti Symphony Orchestra</i>	4	4 160	–
Lahden Julistebiennale	Lahden kaupunki / Julistemuseo – <i>Town of Lahti / Poster museum</i>	99	4 909	9,0
Lahden kansainvälinen kirjailijajakokous – <i>Lahti International Writers' Reunion</i>	Lahden kansainvälinen kirjailijajakokous ry. – <i>Lahti International Writers' Reunion association</i>	4	200	60,0
Lahden Kansainvälinen Urkuviikko – <i>Lahti Organ Festival</i> (F)	Lahden Kansainvälinen Urkuviikko ry. – <i>Lahti Organ Festival</i>	6	3 800	41,0
Lasten Runoviikko (<i>poetry</i>) (Lahti)	Lahden Runomaraton ry. – <i>Lahti Poetry Marathon association</i>	4,0
Pyhäniemen Kartano – <i>Pyhäniemi Art Manor</i> (F) (Hollola)	Pyhäniemen kartano – <i>Pyhäniemi Art Manor</i>	57	14 500	–
Sysmän Suvisoitto – <i>Sysmä Summer Sounds</i> (F)	Sysmän Suvisoitto Tuki ry. – <i>Sysmä Summer Sounds association</i>	9	6 400	–
Kymenlaakso				
Kotkan Meripäivät – <i>Kotka Maritime Festival</i> (F)	Kotkan Meripäivät Oy – <i>Kotka Maritime Festival Ltd.</i>	4	150 000	–
Lasten Meripäivät – <i>Children's Maritime Festival</i> (F) (Kotka)	Kotkan Meripäivät Oy – <i>Kotka Maritime Festival Ltd.</i>	3	4)	5,0
Pelimannipäivät – <i>Kymenlaakso Folk Art and Music Festival</i> (F) (Miehikkälä)	Miehikkälän Pelimannipäivät ry. – <i>Miehikkälän Pelimannipäivät association</i>	3	6 440	–
Etelä-Karjala – South Karelia				
Imatra Big Band Festival (F)	Imatra Big Band Festival ry. – <i>Imatra Big Band Festival Association</i>	9	55 000	15,0
Lasten Kalenat (Lappeenranta)	Kalevan Nuorten Liitto ry.	4	5 100	5,0
Etelä-Savo				
Joroisten Musiikkipäivät – <i>Joroinen Music Days</i> (F)	Joroisten Musiikkiryhdistys ry. – <i>Joroinen Music Association</i>	5	2 100	5,0
Kangasniemen musiikkiviikot – <i>Kangasniemi Music Festival</i> (F)	Kangasniemen Musiikinystävät ry. – <i>Kangasniemi Music Festival</i>	10	2 800	12,5
Mikkelin Musiikkijuhlat – <i>Mikkeli Music Festival</i> (F)	Mikkelin Musiikkijuhlien Kannatusyhdistys ry. – <i>Mikkeli Music Festival association</i>	7	6 650	16,8
Savonlinnan Oopperajuhlat – <i>Savonlinna Opera Festival</i> (F)	Savonlinnan Oopperajuhlien kannatusyhdistys ry. – <i>Savonlinna Opera Festival Association</i>	32	64 571	597,0
Taidekeskus Retretti – <i>Retretti Art Centre</i> (F) (Punkaharju)	Retretti Oy Ltd.	89	..	39,0
Taidekeskus Salmela – <i>Salmela Art Centre</i> (F) (Mäntyharju)	Taidekeskus Salmela Oy – <i>Salmela Arts Centre Ltd.</i>	65	23 500	26,0
Työväen Näyttämöpäivät – <i>International Amateur Theatre Festival</i> (Mikkeli)	Työväen Näyttämöpäivien Kannatusyhdistys ry. – <i>Support association for the International Amateur Theatre Festival</i>	3	3 843	16,8
Pohjois-Savo				
Anti Contemporary Art Festival (Kuopio)	Kuopio Festivals / Anti festival	4	4 800	5,0
Kuopio Tanssii ja Soi – <i>Kuopio Dance Festival</i> (F)	Kuopio Tanssii ja Soi – <i>Kuopio Dance and Music festival ry.</i>	7	45 000	132,0
Samuelin Poloneesi (Kuopio)	Suomen Kansanmusiikkiliitto ry.	5	5 500	3,5
Vekara-Varkaus -lasten kesätapahtuma – <i>Vekara-Varkaus, a summer event for children</i> (Varkaus)	Varkauden kaupunki – <i>Town of Varkaus</i>	7	19 541	3,0
Pohjois-Karjala – North Karelia				
Bomba Festivals (F) (Nurmes)	Karjalainen kulttuurikeskus Bomba ry. – <i>Karelian cultural centre Bomba</i>	6	..	–
Kihaus Folk Music Festival (F) (Rääkkylä)	Rääkkylän kansanmusiikkiryhdistys ry. – <i>Folk music association in Rääkkylä</i>	4	17 000	30,0
Lieksan Vaskiviikko – <i>Lieksa Brass Week</i> (F)	Lieksan Vaskiviikon kannatusyhdistys ry. – <i>Lieksa Brass Week association</i>	10	22 000	32,0

Litetaulukko 8.1. Jatkuu – Appendix Table 8.1. Cont.

Tapahtuma ja maakunta ¹⁾	Järjestäjä	Kesto	Kävijöitä ja/tai osallistujia ²⁾	Opetusministeriön tuki ³⁾
Event and region ¹⁾	Organiser	Duration	Visitors and/or participants ²⁾	Subsidy from the Ministry of Education ³⁾
		Pv – Days	Lkm. – No.	1 000 €
Keski-Suomi – Central Finland				
Joutsan Joutopäivät – <i>Joutsa Folk Festival</i> (F)	Joutsan Joutopäivät – <i>Joutsa Folk Festival</i>	3	13 930	–
Jyväskylän Kesä – <i>Jyväskylä Festival</i> (F)	Jyväskylän festivaaliyhdistys ry. – <i>Jyväskylä Festivals association</i>	6	24 349	74,0
Jyväskylä Summer Jazz	Jyzz ry. – <i>Jyzz association</i>	3	5 000	8,4
Kansainvälinen Alvar Aalto symposium (Jyväskylä)	Alvar Aalto Akatemia – <i>Alvar Aalto Academy</i>	3	376	50,0
Keitelejazz (F) (Äänekoski)	Äänekoski Jazz ry. – <i>Äänekoski Jazz Association</i>	3	7 000	–
Musiikin Aika – <i>Time of Music</i> (F) (Viitasaari)	Viitasaaren kesäakatemia ry. – <i>Viitasaari summer academy association</i>	6	5 000	77,0
Suomalainen koru 4 -kiertonäyttely	Jyväskylän kaupunki, Suomen käsityön museo – <i>Town of Jyväskylä, Finnish Crafts Museum</i>	6,0
Etelä-Pohjanmaa – South Ostrobothnia				
Eteläpohjalaiset Spelit (F) (Lapua)	Eteläpohjalaiset Spelit Kansanmusiikkiyhdistys ry. – <i>Eteläpohjalaiset Spelit folk music association</i>	3	51 000	6,5
Harrastajateatterikesä – <i>Amateur Dramatics Festival</i> (F) (Seinäjoki)	Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry.	3	2 207	17,5
Ilmajoen Musiikkijuhlat – <i>Ilmajoki Music Festival</i> (F)	Ilmajoen Musiikkijuhlat ry. – <i>Ilmajoki Music Festival Association</i>	11	13 050	65,0
Provinssirock (F) (Seinäjoki)	Seinäjoen elävän musiikin yhdistys Selmu ry. – <i>The Seinäjoki Live Music Association (Selmu ry.)</i>	3	55 978	–
Tangomarkkinat – <i>Tango Festival in Seinäjoki</i> (F)	Tangomarkkinat – <i>Tango Festival in Seinäjoki</i>	5	100 704	–
Pohjanmaa – Ostrobothnia				
Korsholman Musiikkijuhlat – <i>Korsholm Music Festival</i> (F)	Understödsföreningen för Musikfestspelen i Korsholm rf. – <i>Korsholm Music Festival association</i>	9	5 400	71,0
Vaasan Kuorofestivaali – <i>Vaasa Choir Festival</i> (F)	Vaasan kaupunki – <i>Town of Vaasa</i>	5	21 000	5,0
Keski-Pohjanmaa – Central Ostrobothnia				
Kaustinen Folk Music Festival (F)	Kansanmusiikkisäätiö – <i>Folk music foundation</i>	9	114 000	131,2
Kaustisen Kamarimusiikkiviikko – <i>Kaustinen Chamber Music Week</i>	Kaustisen Kamarimusiikkiyhdistys ry. – <i>Kaustinen chamber music association</i>	8	..	3,5
Pohjois-Pohjanmaa – North Ostrobothnia				
Arktiset Askeleet – <i>Arctic Steps</i> (Oulu)	Oulun läänin tanssialan tuki ry. – <i>Support association for dance in the province of Oulu</i>	12,0
Elojazz & Blues (Oulu)	Jazz 20 ry. – <i>Jazz 20 association</i>	3,5
Haapavesi Folk (F)	Haapaveden Folk-musiikin yhdistys ry. – <i>Folk music association in Haapavesi</i>	4	34 625	–
Koivu ja tähti – lasten ja nuorten kulttuuritapahtuma – <i>Koivu ja tähti – a cultural event for kids</i> (Muhos)	Muhoksen kunta – <i>Muhos municipality</i>	3	500	3,0
Kuusamon luontokuvatapahtuma – <i>Kuusamo Nature Photo</i>	Kuusamon kaupunki – <i>Town of Kuusamo</i>	3	2 580	12,0
Lasten ja nuorten teatteripäivät – <i>Oulu Children's Theatre Festival</i> (F)	Oulun kaupunki – <i>Town of Oulu</i>	5	3 500	18,5
Meri Oulu -festivaali (sea) (Oulu)	Meri Oulu ry. – <i>Meri Oulu association</i>	10	20 000	15,0
Oulaisten Musiikkiviikot – <i>Oulainen Music Week</i> (F)	Oulaisten Musiikkiviikot – <i>Oulainen Music Week</i>	15	4 650	–
Oulun kansainvälinen lastenelokuvien festivaali – <i>Oulu International Children's Film Festival</i>	Oulun Elokuva keskus ry. – <i>Film Centre of Oulu</i>	7	9 000	60,0
Oulun musiikkijuhlat – <i>Oulu Music Festival</i> (F)	Oulun musiikkijuhlasäätiö – <i>Music festival foundation in Oulu</i>	8	6 100	10,0
Oulunsalo Soi – <i>Oulunsalo Music Festival</i> (F)	Oulunsalo Soi, Oulunsalon kunta – <i>Oulunsalo Music Festival, Oulunsalo municipality</i>	8	3 500	3,5
Päätalopäivät – <i>Päätalo days</i> (literature) (Taivalkoski)	Kalle Päätalon Seura ry. – <i>Kalle Päätalo society</i>	7	5 986	11,8
Raahen Rantajatsit – <i>Jazz on the Beach</i> (F)	Rajatsi ry. – <i>Rajatsi association</i>	2	4 050	–
Tanssia Tyrkyllä (dance) (Oulu)	JoJo – Oulun Tanssin Keskus ry. – <i>JoJo dance centre association in Oulu</i>	6	1 159	6,0

Liitetaulukko 8.1. Jatkuu – Appendix Table 8.1. Cont.

Tapaus ja maakunta ¹⁾	Järjestäjä	Kesto	Kävijöitä ja/tai osallistujia ²⁾	Opetusministeriön tuki ³⁾
Event and region ¹⁾	Organiser	Duration	Visitors and/or participants ²⁾	Subsidy from the Ministry of Education ³⁾
		Pv – Days	Lkm. – No.	1 000 €
Täydenkuun Tanssit – Full Moon Dance Festival (F) (Pyhäjärvi)	Pyhäsalmen Tanssi ry. / Täydenkuun tanssit -työryhmä – Pyhäjärvi Full Moon Dance Festival association and working group	5	6 106	40,0
Kainuu				
Kajaanin Runoviikko – Words and Music in Kajaani (F)	Kajaanin kaupunki – Town of Kajaani	5	7 992	55,0
Kajaani Tanssi (dance)	Kajaanin kaupunki – Town of Kajaani	4	1 300	5,0
Kuhmon Kamarimusiikki – Kuhmo Chamber Music Festival (F)	Kuhmon Musiikkiyhdistys ry. – Kuhmo Chamber Music Festival	15	44 394	153,0
Lappi – Lapland				
Hetan Musiikkipäivät – Hetta Music Event (Enontekiö)	Hetan Musiikkipäivät ry. – Hetta Music Event association	5	1 220	5,0
Keskiyönauringon Jutajaiset, kansainvälinen folklorefestivaali – Midnight Sun Jutajaiset (F) (Rovaniemi)	Lapin Nuorison Liitto ry.	10	15 391	17,0
Kalottjazz & Blues Festival (F) (Tornio)	Tornion kaupunki – Town of Tornio	4	4 900	5,0
Kemijärven kuvanveistoviikot – The International Woodsculpting Week of Kemijärvi	Kemijärven Kuvanveistoviikot ry. – The International Woodsculpting Week of Kemijärvi association	11,8
Kemin kansainväliset sarjakuvapäivät – Arctic Comics Strip Festival	Sarjakuvakeskus KEMI ry. – KEMI comics centre	3	4 000	16,0
Pyhä Soi – Holy Hill Music (F) (Pelkosenniemi)	Tunturin Taidepaja	9	3 530	–
100 vuotta Yrjö Kokon syntymästä -seminaari – The 100th anniversary seminarium of the birth of Yrjö Kokko (literature) (Enontekiö)	Yrjö Kokko -seura ry. – Yrjö Kokko society	4	500	3,0
Sodankylän kansainväliset elokuvajuhlat – Midnight Sun Film Festival	Sodankylän Elokuvajuhlat ry. – Midnight Sun Film Festival association	5	17 500	75,0
Särestön kamarikonserit – The International Särestö Chamber Concerts (Kittilä)	Särestön kamarikonserit -yhdistys ry. – Särestö Chamber Concerts association	5,0
Ylläs Jazz Blues (Kolari)	Ylläs Jazz Blues ry. – Ylläs Jazz Blues association	4	2 617	3,0
Ylläs Soikoon! (music) (Kolari)	Ylläs Soikoon ry. – Ylläs Soikoon association	4	3 964	5,0
Yöauringonmaa-tapahtuma (Kittilä)	Tie Huomiseen ry. – Tie Huomiseen association	10,0
Useilla paikkakunnilla – Various districts				
Irish Festival in Finland (Haapavesi, Helsinki, Hämeenlinna, Jyväskylä, Kaustinen, Kerava, Oulu, Pori, Rauma, Rovaniemi, Salo, Tampere, Turku, Vantaa, Äänekoski)	Finnish-Irish Society ry.	10	8 000	3,0
Kansainvälinen Lasten Teatteritapahtuma – International theatre event for children (Elimäki, Iitti, Kouvolaa, Kuusankoski, Valkeala)	Työväen Näyttämöiden Liitto ry. – Workers' Theatre Federation	6	5 300	9,0
RuskaSwing (Helsinki, Kemijärvi)	RuskaSwing ry. – RuskaSwing association	3	..	5,0

* Mukana opetusministeriön tukemat kulttuuritapahtumat, Suomen elokuvasäätiön kautta tuetut elokuvafestivaalit sekä Finland Festivalin jäsentapahtumat. – Includes cultural events supported by the Ministry of Education, film festivals supported via the Finnish Film Foundation and members of Finland Festivals.

- 1) F:llä merkityt tapahtumat ovat Finland Festivalin jäseniä. – Events marked with an F are members of Finland Festivals.
- 2) Laskentatapa vaihtelee festivaaleittain. – Calculation methods differ by festival.
- 3) Sisältää myös Suomen elokuvasäätiön kautta kanavoidun tuen. – Includes also support granted by the Finnish Film Foundation.
- 4) Sisältyy Kotkan Meripäivien kävijämäärään. – Included in the figure of the Kotka Maritime Festival.

Lähteet – Sources:

Finland Festivals

Tapahtumien järjestäjien ilmoitukset – Reports of organisers of events

Opetusministeriö – Ministry of Education

Suomen elokuvasäätiö – Finnish Film Foundation

Liitetaulukko 8.2. Finland Festivalsin kokonaiskävijämääriltään suurimmat tapahtumat (yli 50 000 kävijää) 1999–2003*
Appendix Table 8.2. Finland Festivals: Events with over 50 000 visitors 1999–2003*

Vuosi ja tapahtuma <i>Year and festival</i>	Kävijöitä <i>Visitors</i>
1999	
Helsingin Juhlaviikot – <i>Helsinki Festival</i>	310 695
Tangomarkkinat, Seinäjoki – <i>Tango Festival in Seinäjoki</i>	130 600
Pori Jazz Festival	130 000
Tampereen Teatterikesä – <i>Tampere International Theatre Festival</i>	130 000
Kotkan Meripäivät – <i>Kotka Maritime Festival</i>	120 000
Kaustinen Folk Music Festival	96 000
Taidekeskus Retretti – <i>Retretti Art Centre</i>	82 543
Savonlinnan Oopperajuhlat – <i>Savonlinna Opera Festival</i>	60 128
Tampereen Sävel – <i>Tampere Choir Festival</i>	60 000
2000	
Helsingin Juhlaviikot – <i>Helsinki Festival</i>	321 872
Pori Jazz Festival	130 000
Tampereen Teatterikesä – <i>Tampere International Theatre Festival</i>	125 511
Tangomarkkinat, Seinäjoki – <i>Tango Festival in Seinäjoki</i>	120 000
Kotkan Meripäivät – <i>Kotka Maritime Festival</i>	105 000
Kaustinen Folk Music Festival	90 000
Hamina Tattoo	80 000
Pispalan Sottiisi / Tanssimania – <i>Pispala Schottische Dance Mania</i>	70 900
Savonlinnan Oopperajuhlat – <i>Savonlinna Opera Festival</i>	60 997
Provinssirock, Seinäjoki	57 000
2001	
Helsingin Juhlaviikot – <i>Helsinki Festival</i>	289 247
Kotkan Meripäivät – <i>Kotka Maritime Festival</i>	150 000
Pori Jazz Festival	129 000
Tangomarkkinat, Seinäjoki – <i>Tango Festival in Seinäjoki</i>	125 655
Tampereen Teatterikesä – <i>Tampere International Theatre Festival</i>	124 261
Kaustinen Folk Music Festival	103 000
Provinssirock, Seinäjoki	69 751
Savonlinnan Oopperajuhlat – <i>Savonlinna Opera Festival</i>	67 761
Imatra Big Band Festival	52 000
2002	
Helsingin Juhlaviikot – <i>Helsinki Festival</i>	295 605
Kotkan Meripäivät – <i>Kotka Maritime Festival</i>	150 000
Tangomarkkinat, Seinäjoki – <i>Tango Festival in Seinäjoki</i>	121 000
Pori Jazz Festival	115 000
Kaustinen Folk Music Festival	113 000
Tampereen Teatterikesä – <i>Tampere International Theatre Festival</i>	100 884
Hamina Tattoo	83 880
Savonlinnan Oopperajuhlat – <i>Savonlinna Opera Festival</i>	69 277
Provinssirock, Seinäjoki	68 000
Pispalan Sottiisi / Folklandia – <i>Pispala Schottische</i>	59 500
Imatra Big Band Festival	50 000
2003	
Helsingin Juhlaviikot – <i>Helsinki Festival</i>	300 000
Kotkan Meripäivät – <i>Kotka Maritime Festival</i>	150 000
Puistoblues, Järvenpää – <i>Lakeside Blues Festival</i>	140 000
Pori Jazz Festival	130 000
Tampereen Teatterikesä – <i>Tampere International Theatre Festival</i>	115 000
Kaustinen Folk Music Festival	114 000
Tangomarkkinat, Seinäjoki – <i>Tango Festival in Seinäjoki</i>	101 000
Savonlinnan Oopperajuhlat – <i>Savonlinna Opera Festival</i>	65 000
Provinssirock, Seinäjoki	56 000
Imatra Big Band Festival	55 000
Eteläpohjalaiset Spelit, Lapua	51 000

* Finland Festivalsin jäsentapahtumiltaan keräämiä kävijämääräarvioita. – Audience estimates gathered by Finland Festivals from its members.

Lähde – Source:
 Finland Festivals

Liitetaulukko 8.3. Helsingin Hartwall Areenan, Helsingin jäähallin ja Olympiastadionin sekä Turun Elysée Arenan (Turkuhallin) konsertit 1997–2003
Appendix Table 8.3. Concerts at Hartwall Arena, the Helsinki Ice Stadium and the Olympic Stadium in Helsinki and Elysée Arena (Turku Hall) in Turku 1997–2003

Vuosi Year	Paikkoja Seats	Konsertteja Concerts	Kävijöitä Concert visitors
Hartwall Areena – Hartwall Arena			
	12 000		
1997 ¹⁾		22	180 237
1998		27	224 458
1999		24	203 520
2000		32	227 901
2001		23	178 918
2002		26	122 510
2003		16	143 981
Helsingin jäähalli – Helsinki Ice Stadium			
	8 009		
1997		4	16 974
1998		5	24 475
1999		10	47 627
2000		4	20 480
2001		8	48 725
2002		6	41 963
2003		6	26 240
Olympiastadion – Olympic Stadium			
	²⁾ 39 752		
1997		4	194 000
1998		3	120 300
1999		2	68 900
2000		3	75 000
2001		2	63 000
2002		2	40 400
2003		4	163 522
Elysée Arena (Turkuhalli) – Elysée Arena (Turku Hall)			
	12 100		
1997		17	79 170
1998		8	32 772
1999		11	52 432
2000		10	53 924
2001		7	36 041
2002		6	21 918
2003		7	33 500

1) Avattiin huhtikuussa 1997. – Opened in April 1997.

2) Lisäksi kenttäpaikkoja 20 000; maksimipaikkamäärä konserteissa yhteensä yli 50 000. – In addition, standing room in the sports field for 20,000 persons; total room for over 50,000 persons in concerts.

Lähteet – Sources:

Konserttipaikkojen omat ilmoitukset – Reports of the concert venues

Liitetaulukko 8.4. Kulttuurialan messuja 2003
Appendix Table 8.4. Cultural fairs 2003

Aika Date	Tapahtuma Event	Paikkakunta Location	Teema Subject	Kävijöitä Visitors	Näyttelleasettaja Presenters
5.-6.1.	Salon Antiikkimessut – <i>Salo Antique Fair</i>	Salo	Antiikki, taide – <i>Antiques and art</i>	1 384	30
18.-19.1.	Tampereen Antiikkimessut – <i>Tampere Antique Fair</i>	Tampere	Antiikki, taide – <i>Antiques and art</i>	1 697	39
25.-27.1.	Muoti I & Kenkä- ja laukkumessut I – <i>Fashion, shoe and bag fair I</i>	Helsinki	Muoti, kengät, laukut – <i>Fashion, shoes, bags</i>	17 960	384
1.-2.3.	Photo	Turku	Valokuvaus – <i>Photography</i>	13 000	16
5.-7.3.	Polarstoff I	Helsinki	Vaatetustekstiilit ja -tarvikkeet – <i>Clothing fabrics and accessories</i>	451	41
13.-16.3.	Habitat	Jyväskylä	Kodin kalusteet ja sisustus – <i>Home furniture and decoration</i>	25 200	355
21.-22.3.	Turun Taide- ja Antiikkimessut – <i>Turku art and antique fair</i>	Turku	Antiikki, taide – <i>Antiques and art</i>		
26.-27.3.	Antiikkimessut – <i>Antique fair</i>	Hämeenlinna	Antiikki, taide – <i>Antiques and art</i>	2 500	50
28.-29.3.	Helsingin Antiikki- ja Taidemessut – <i>Helsinki Antique and Arts Fair</i>	Helsinki	Antiikki, taide – <i>Antiques and art</i>	3 875	115
28.-30.3.	Kesfila	Jyväskylä	Postimerkit – <i>Stamps</i>	2 500	716
28.-30.3.	Pytinki	Seinäjoki	Rakentaminen, sisustus – <i>Construction, decoration</i>	28 290	317
5.-6.4.	Rakenna & Sisusta & Asu	Ylivieska	Rakentaminen, sisustus – <i>Construction, decoration</i>	6 200	78
13.4.	Pääsiäismarkkinat – <i>Easter market</i>	Hämeenlinna	Perinnetuotteet – <i>Traditional products</i>	2 000	40
12.-13.4.	Keräilymessut	Tampere	Antiikki ja keräilyesineet – <i>Antiques and collectibles</i>	17 021	78
17.-18.5.	Keräilyn maailma	Turku	Keräilytavarat – <i>Collectibles</i>	980	112
23.-25.8.	Muoti II & Kenkä- ja laukkumessut II – <i>Fashion, shoe and bag fair II</i>	Helsinki	Muoti, kengät, laukut – <i>Fashion, shoes, bags</i>	15 813	339
23.-28.9.	Habitare	Helsinki	Kalusteet ja sisustus – <i>Furniture and decoration</i>	95 573	541
30.9.-2.10.	Polarstoff II	Helsinki	Vaatetustekstiilit ja -tarvikkeet – <i>Clothing fabrics and accessories</i>	518	42
3.-5.10.	Sisustus- ja rakennusmessut – <i>Decoration and construction fair</i>	Kuopio	Sisustus, rakentaminen – <i>Decoration, construction</i>	16 000	120
3.-5.10.	Turun kirjamesut – <i>Turku Book Fair</i>	Turku	Kirjat, julkaisut – <i>Books, publications</i>	18 200	146
11.-12.10.	Tampereen Antiikkimessut – <i>Tampere Antique Fair</i>	Tampere	Antiikki, taide – <i>Antiques and art</i>	1 440	38
23.-26.10.	Helsingin Kirjamesut – <i>Helsinki Book Fair</i>	Helsinki	Kirjat, julkaisut – <i>Books, publications</i>	36 495	236
25.-26.10.	Asu hyvin	Hämeenlinna	Asuminen, sisustus – <i>Housing, decoration</i>	4 500	75
25.-26.10.	Käsityö-, kivi- ja antiikkimessut – <i>Handicraft, stone and antique fair</i>	Mustasaari, Vaasa	Käsityöt, kivet, antiikki, – <i>Handicraft, stones, antiques</i>	9 223	95
31.10.-2.11.	Postimerkkimessut – <i>Stamp Expo</i>	Helsinki	Postimerkit – <i>Stamps</i>	8 500	20
1.-2.11.	Helsingin Antiikki- ja Taidemessut – <i>Helsinki Antique and Arts Fair</i>	Helsinki	Antiikki, taide – <i>Antiques and art</i>	4 707	109
8.-9.11.	Keräilymessut	Tampere	Antiikki ja keräilyesineet – <i>Antiques and collectibles</i>	18 912	67
14.-16.11.	Suomen Kädentaidot ja Kivimessut	Tampere	Käsi- ja taideteollisuus, kivet ja korut – <i>Handicraft and industrial design, stones and jewels</i>	33 038	516
14.12.	Tuomaan Markkinat	Hämeenlinna	Perinnetuotteet – <i>Traditional products</i>	3 000	70

Lähteet – Sources:

Messut ja näyttelyt Suomessa 2003. Helsinki: Messu- ja Somistusalan Liitto ry.

Liitetäulukko 8.5. Suomen kulttuuritalot ja kulttuurikeskukset 2004 Appendix Table 8.5. Cultural houses and centres in Finland 2004						
Keskus Centre	Ylläpitäjä Maintained by	Avaamis- vuosi Opening year	Paikkoja ¹⁾ Seats ¹⁾ Lkm – No.	Näyttelytilat Exhibition area m ²	Tapahtumat ja toiminta	Events and functions
Alavuden kulttuurikeskus – Alavus cultural centre	Kunta – Municipality	1987	–	20	Kirjasto, kansalaisopisto, musiikkiopisto, kotiseutuarkisto, nuorisotiloja, näyttelyitä, erilaisia tilaisuuksia	Library, adult education institute, music institute, local archives, youth premises, exhibitions, various events
Aleksanterin teatteri, Helsinki – The Alexander Theatre, Hel- sinki*	Kunta – Municipality	1993	473	–	Teatteri-, tanssi- ja ooppera- esityksiä, balettioppilaitos, kulttuuriasian toimisto, harjoitustiloja	Theatre, dance and opera performances, ballet school, cultural office, rehearsal facilities
Carelia-sali – Carelia hall, Joensuu*	Valtio – State	1985	750	400	Yliopiston luentoja, kokouksia, kaupunginorkesterin konsertteja, näyttelyitä, kongresseja, ravintola	University lectures, meetings, city orchestra concerts, exhibitions, congresses, restaurant
Emil Cedercreutzin kulttuuri- keskus, Harjavalta – Emil Cedercreutz cultural centre, Harjavalta	Kunta – Municipality	2000	yli – over 200	1 750	Kulttuuritapahtumat, konsertit, kokoukset, juhlat, museo	Cultural events, concerts, meetings, parties, museum
Espoon kulttuurikeskus – Espoo cultural centre*	Kunta – Municipality	1989	1 080	160	Espoo Ciné -elokuvafestivaali, April Jazz, Tapiola Sinfonietta, kirjasto, työväenopisto, musiik- kiopisto, konsertteja, elokuva- esityksiä, teatteriesityksiä, näyttelyitä, koulutustilaisuuksia, kahvila	Espoo Ciné film festival, April Jazz Espoo, Tapiola Sinfonietta, library, adult education institute, music institute, concerts, film presentations, theatre, exhibitions, training events, cafeteria
Finlandia-talo, Helsinki – Finlandia Hall, Helsinki*	Kunta – Municipality	1971/ 1975	2 040	1 500	Kongresseja, konsertteja, näyttelyitä, ravintola, palvelukes- kus myymälöineen	Congresses, concerts, exhibitions, restaurant, service centre, shops
Hanasaari – ruotsalais-suo- malainen kulttuurikeskus, Espoo – The Swedish- Finnish Cultural Centre, Espoo*	Valtio – State	1975	390	–	Kokouksia, kongresseja, se- minaareja, ravintola	Meetings, congresses, seminars, restaurant
Hyvinkääsali – Hyvinkää hall*	Kunta – Municipality	1987	450	750	Konsertteja, lasten tapahtumia, teatterivierailuja, tanssia, kokouksia	Concerts, children's events, visiting theatre groups, dance, meetings
Hämeenlinnan Kulttuurikeskus – Hämeenlinna cultural centre*	Kunta – Municipality	1995	100	140	Musiikkia Sibeliuksen syntymä- kaupungissa -sarja, Hämeen Linnan lastentapahtuma, näyttelyitä, kuvataidekoulu, teatteriesityksiä, konsertteja	Music in Sibelius' birthplace, Häme Castle Children's Festival, exhibitions, visual art school, theatre, concerts
Högvala, Porvoo	Folkhälsan	..	70	..	Kokouksia, konferensseja, koulutustilaisuuksia, majoitustilaa 50 hengelle	Meetings, conferences, education activities, café, accommodation facilities for 50 persons
Iisalmen kulttuurikeskus – Iisalmi cultural centre*	Kunta – Municipality	1989	670	250	Aho-päivät, kirjasto, kansalais- ja musiikkiopisto, kesäyliopisto, luontomuseo, konsertteja, teatte- riesityksiä, näyttelyitä	Aho festival, library, adult education and music institute, summer university, nature mu- seum, concerts, theatre, exhibitions
Imatran Kulttuurikeskus – Imatra cultural centre*	Kunta – Municipality	1986	630	430	Imatran taideviikko, kirjasto, taidemuseo, musiikki-instituutti, semiotiikkainstituutti, konsertteja, kongresseja	Imatra art festival, library, art gallery, music institute, institute of semiotics, concerts, congresses
Itä-Helsingin kulttuurikeskus Stoa – Cultural centre of eastern Helsinki*	Kunta – Municipality	1984	850	150	Kulttuuriasiainkeskus, kirjasto, työväenopisto, nuorisotiloja, tanssia, teatteriesityksiä, musiikkia, elokuvia, näyttelyitä, ravintola	Cultural centre, library, adult education institute, youth club, dance, theatre, music, cinema, exhibitions, restaurant
Jyväskylän Paviljonki – Jyväskylä pavilion	Jyväskylän Kon- gressikeskus Oy, Jyväskylän Messut Oy, Paviljonki Ravintolat	1999	n. – ca. 2 700	yli – over 20 000	Kokoukset, kongressit, näyttelyt, konsertit, juhlat, ravintola	Meetings, conferences, exhibitions, concerts, parties, restaurant
Järvenpää-talo – Järvenpää hall*	Kunta – Municipality	1989	820	400	Sibelius-viikot, Tuusulanjärven kamarimusiikkijuhlat, konsertteja, kokouksia, teatteriesityksiä, näyttelyitä, työväenopisto, musiikkiopisto	Sibelius festival, Tuusulanjärvi chamber music festival, concerts, meetings, theatre, exhibitions, adult education institute, music institute

Liitetaulukko 8.5. Jatkuu – Appendix Table 8.5. Cont.

Keskus	Ylläpitäjä	Avaamis- vuosi	Paikkoja ¹⁾	Näyttelytilat	Tapahtumat ja toiminta	Events and functions
Centre	Maintained by	Opening year	Seats ¹⁾	Exhibition area		
			Lkm – No.	m ²		
Kaapelitehdas, Helsinki – Cable Factory, Helsinki*	Kiinteistö Oy Kaapelitalo – Real Estate Company Cable House	1991	3 600	4 300	Näyttelyitä, museotoimintaa, taide-esityksiä, juhla, messuja, teatteri- ja tanssiesityksiä, yrityksiä, taiteilijoita, työväenopisto, ravintola	Exhibitions, museum activities, artistic performances, parties, fairs, theatre and dance performances, companies, artists, adult education institute, restaurant
Kajaanin kongressi- ja kulttuurikeskus Kaukametsä – Congress and cultural centre Kaukametsä in Kajaani*	Kunta – Municipality	1988	720	260	Kainuun Jazz-kevät, Runoviikko, kokouksia, konsertteja, kansalaisopisto, musiikkiopisto	Kainuu Jazz Spring, poetry festival, meetings, concerts, ballet, adult education institute, music institute
Kanneltalo, Helsinki – Cultural centre of western Helsinki*	Kunta – Municipality	1992	370	140	Kulttuuriasiainkeskus, kirjasto, työväenopisto, galleria, nuorisotiloja, konsertteja, seminaareja, koulutustilaisuuksia	Cultural centre, library, adult education institute, gallery, youth club, concerts, seminars, training events
Kansainvälinen kulttuurikeskus Caisa, Helsinki – International Cultural Centre Caisa, Helsinki*	Kunta – Municipality	1995	150	90	Koordinointi, ohjaus, neuvonta, tiedotus, taidenäyttelyt, konsertit, koulutus, tanssi ja liikunta, kahvila	Guidance, counselling, information, art exhibitions, concerts, education, dance and sports activities, café
Kansantaitteenkeskus, Kaustinen – Folk Arts Centre, Kaustinen*	Kunta, kansanmusiikkisäätiö – Municipality, folk music foundation	1997	560	250	Kansanmusiikkijuhlat, Kansanmusiikki-instituutti, Suomen kansansoitinmuseo, Tallari-orkesteri, Ala-Könni-opisto, studio, ravintola, kongresseja, koulutustilaisuuksia	Kaustinen Folk Music Festival, folk music institute, Finnish museum of folk music instruments, Tallari folk music ensemble, Ala-Könni institute, studio, restaurant, congresses, training events
Kemijärven kulttuurikeskus – Kemijärvi cultural centre*	Kunta – Municipality	1987	200	239	Ruska-swing, kuvanveistoviikko, näyttelyitä, konsertteja, videopaja, teatteria, kirjasto, nuorisotilat, kahvio	Ruska-swing, sculpture festival, exhibitions, concerts, video workshop, theatre, library, youth club, café
Kemin kulttuurikeskus – Kemi cultural centre*	Kunta – Municipality	1977	680	980	Ammattiopisto, ammattikorkeakoulu, työväenopisto, kaupunginteatteri, kaupunginkirjasto, taidemuseo	Theatre, library, art gallery, various educational institutes
Koivu ja tähti -kulttuurikeskus, Muhos – Cultural centre Koivu ja tähti, Muhos	Kunta – Municipality	1997	250	207	Kirjasto, näyttelyt, auditorio, konsertit, kokoukset, seminaarit, koulutustilaisuudet, teatteri, elokuva, juhlat	Library, exhibitions, auditorium, concerts, meetings, seminars, training events, theatre, cinema, parties
Korppoon saaristokeskus – Archipelago centre in Korppoo	Kunta, Metsähallitus – Municipality, Finnish Forest and Park Service	2004			Taide-ym. näyttelyt, konsertit, konferenssit, ravintola	Art and other exhibitions, concerts, conferences, restaurant
Korson kulttuurikeskus Lumo, Vantaa – Cultural centre Lumo, Vantaa	Kunta – Municipality	2003	1 070	–	Koulu, kirjasto, auditorio ja teatteri, kokouksia, tanssitali, painisali, bänditila, liikunta, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi, yhteispuhelupiste, netti- ja lehtikahvio, ravintola	School, library, auditorium with theatre, meeting rooms, dance hall, wrestling hall, rehearsal room for bands, exercise, cultural and leisure functions, municipal service point, Internet and newspaper café, restaurant
Kotkan konserttitalo – Kotka concert hall*	Kunta – Municipality	1986	460	720	Kaupunginorkesteri, Kotkan meripäivien merimieslaulufestivaali, taidenäyttelyitä, kokouksia	City orchestra, Kotka Maritime Festival, art exhibitions, meetings
Kouvola-talo – Kouvola hall*	Kunta – Municipality	1982/1987	400	220	Dixie Festival, teatteriesityksiä, oopperaa, kokouksia, kuvataidekoulu, taidemuseo, musiikkiopisto, kaupunginorkesteri, nuorisotoimisto	Dixie Festival, theatre, opera, meetings, art school, art gallery, music institute, city orchestra, youth administration
Kristoffer-sali, Naantali – Kristoffer hall, Naantali	Kunta – Municipality	1989	238	200	Naantalin musiikkijuhlien piano-kurssit, näyttelyitä, päivisin yläasteen ja iltaisin musiikki- ja työväenopiston käytössä	Naantali Music Festival piano courses, exhibitions, used daily by secondary school and in the evenings by music and adult education institutes
Kuhmo-talo – Kuhmo hall*	Kunta – Municipality	1993	770	400	Kamarimusiikkijuhlat, viihdekonsertteja, teatterivierailuja, kokouksia, ravintola, musiikkiopisto	Kuhmo Chamber Music Festival, light music concerts, visiting theatre groups, meetings, restaurant, music institute
Kulttuurikeskus Cruselli, Uusikaupunki – Cultural centre Cruselli, Uusikaupunki	Kunta – Municipality	1988	260	320	Crusell-viikot, Kemppi-päivät, Uudenkaupungin teatterin näytännöt, musiikkiesityksiä, näyttelyitä	Crusell Week, Kemppi festival, Uusikaupunki theatre productions, musical performances, exhibitions

Liitetaulukko 8.5. Jatkuu – Appendix Table 8.5. Cont.

Keskus	Ylläpitäjä	Avaamis- vuosi	Paikkoja ¹⁾	Näyttelytilat	Tapahtumat ja toiminta	Events and functions
Centre	Maintained by	Opening year	Seats ¹⁾	Exhibition area		
			Lkm – No.	m ²		
Kulttuurikeskus Wanha Pappila, Huittinen – <i>Cultural centre Wanha Pappila, Huittinen</i>	Markku Piri	2001	75	126	Taidenäyttelyt, konsertit, teatteri- ja tanssiesitykset, juhlat, kurssit, koulutustilaisuudet, kahvila	Art exhibitions, concerts, theatre and dance performances, parties, courses, education activities, café
Kulttuuritalo, Helsinki – <i>House of Culture, Helsinki*</i>	Valtio, Kapiteeli Oy – <i>State, Kapiteeli company</i>	1958	1 400	900	Konsertteja (Radion Sinfoniaorkesteri), kongresseja, näyttelyitä	Concerts (Finnish Radio Symphony Orchestra), congresses, exhibitions
Kulttuuritalo Kyminsuu, Kotka – <i>Kyminsuu house of culture, Kotka</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1991	299	–	Konsertit, teatteri, tanssi, elokuva, juhlat, kokoukset	Concerts, theatre, dance, cinema, parties, meetings
Kulttuuritalo Poselli, Rauma – <i>Poselli house of culture, Rauma</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1987	260	90	Konsertteja, kokouksia, näyttelyitä, juhlaa	Concerts, meetings, exhibitions, parties
Kuninkaisten koulutus- ja kulttuurikeskus, Huittinen – <i>Educational and cultural centre "Kuninkainen", Huittinen*</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1993	420	–	Konsertit, kokoukset, ravintola, ammatti- ja yrittäjäopisto, ammattikorkeakoulu, kansalaisopisto, liikuntasali	Concerts, meetings, restaurant, vocational and business institute, vocational college, adult education institute, sports hall
Kuopion Musiikkikeskus – <i>Kuopio Music Centre*</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1985	1510	1 200	Kuopio tanssi ja soi, kaupunginorkesterin konsertteja, Sibelius-Akatemian toimipiste, konservatorio, juhlaa, kokouksia	Kuopio Dance Festival, city orchestra concerts, Sibelius-Academy, conservatory, parties, meetings
Kuusamotalo – <i>Kuusamo hall*</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1996	590	130	Konsertteja, näyttelyitä, kokouksia, musiikkiopisto, ravintola, Yleisradion studio, taidegalleria	Concerts, exhibitions, meetings, music institute, restaurant, Finnish Broadcasting Company YLE studio, art gallery
Kuusankoskitalo – <i>Kuusankoski hall*</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1985	720	300	Lasten teatteritapahtuma, konsertteja, elokuvia, harrastajateatteria, näyttelyitä, kongresseja, kahvila	Children's theatre event, concerts, films, amateur dramatics, exhibitions, congresses, cafeteria
Lappeenranta-sali – <i>Lappeenranta hall*</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1983	810	550	Kokouksia, konsertteja, juhlaa, teatteriesityksiä	Meetings, concerts, parties, theatre
Lappia-talo, Rovaniemi – <i>Lappia hall, Rovaniemi</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1975	820	1 200	Lapin alueeteatteri, konsertteja, kokouksia, konferensseja, teatteri, musiikkiopisto, Yleisradion studiot	Lapland regional theatre, concerts, meetings, conferences, theatre, music institute, Finnish Broadcasting Company YLE studios
Lapuan kulttuurikeskus Vanha Paukku – <i>Lapua cultural centre Vanha Paukku</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1997	205	150	Konsertteja, kirjasto, museo, valokuvaamomuseo, valokuva-keskus, kaupungin kulttuuritoimisto, aikuiskoulutuskeskus, kansalaisopisto, musiikkiopisto, galleria, kahvila	Concerts, library, museum, photography museum, photography centre, municipal cultural office, adult education centre, adult education institute, music institute, gallery, cafeteria
Laurentius-sali, Lohja – <i>Laurentius hall, Lohja*</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1982	450	460	Päivisin koulun, iltaisin musiikkiopiston, työväenopiston ja Lohjan orkesterin käytössä, konsertteja, teatteriesityksiä, kokouksia	Daily use by school, evenings by music institute, adult education institute and for Lohja orchestra concerts, theatre, meetings
Leppävaaran musiikkisali Sello, Espoo – <i>Leppävaara music hall, Espoo</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	2003	397	–	Musiikkiopisto, musiikkisali, elokuvaesityksiä, konsertteja, teatteriesityksiä, tanssiesityksiä, lastentapahtumia, konferensseja, seminaareja, juhlaa, kahvio	Music institute, concert hall, films, concerts, theatre, dance, events for children, conferences, seminars, parties, cafeteria
Lieksan kulttuurikeskus – <i>Lieksa cultural centre*</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1985	500	380	Vaskiviikot, konsertteja, teatteriesityksiä, elokuvia, taidenäyttelyjä, nuorisotilat, musiikkiopisto	Lieksa Brass Week, concerts, theatre, films, art exhibitions, youth club, music institute
Malmitalo, Helsinki – <i>Malmi house, Helsinki*</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1994	330	100	Kulttuuriasiainkeskus, kirjasto, työväenopisto, musiikkiopisto, nuorisotiloja, lastentapahtumia, näyttelyitä, kongresseja, ravintola	Cultural centre, library, adult education institute, music institute, youth club, children's events, exhibitions, congresses, restaurant
Mikaeli, Mikkeli*	Kunta – <i>Municipality</i>	1988	860	850	Mikkelin musiikkijuhlat, konsertteja, balettia, kongresseja, kokouksia, seminaareja, juhlaa, oopperaa, kahvila	Mikkeli Music Festival, concerts, ballet, congresses, meetings, seminars, parties, opera, cafeteria
Mustasaaren kulttuuritalo – <i>Mustasaari cultural house</i>	Kunta – <i>Municipality</i>	1987	349	140	Kirjasto, auditorio, taidenäyttelyitä, kokouksia, yleisöluentoja, aikuisopetusta	Library, auditorium, art exhibitions, meetings, public lectures, adult education

Liitetaulukko 8.5. Jatkuu – Appendix Table 8.5. Cont.

Keskus Centre	Ylläpitäjä Maintained by	Avaamis- vuosi Opening year	Paikkoja ¹⁾ Seats ¹⁾ Lkm – No.	Näyttelytilat Exhibition area m ²	Tapahtumat ja toiminta	Events and functions
Muuramen kulttuurikeskus – Muurame cultural centre*	Kunta – Municipality	1990	238	–	Päivisin yläaste ja lukio, iltaisin tanssia, konsertteja, harrastaja-teatteria, elokuvia, työväenopisto	Used by secondary and senior secondary school by day, evening dances, concerts, amateur dramatics, films, adult education institute
Myyrmäkitalo, Vantaa – Myyrmäki hall, Vantaa*	Kunta – Municipality	1993	188	780	Näyttelyitä, musiikkiesityksiä, koulutus- ja kokoustiloja, kirjasto	Exhibitions, musical performances, training and conference facilities, library
Mäkiraonmäen kulttuurikeskus, Kannus – Mäkiraonmäki cultural centre, Kannus	Kunta, Oskari-Tokoi Seura – Municipality, Oskari-Tokoi society	1990	170	–	Taidenäyttelyitä, musiikkiesityksiä, museo	Art exhibitions, musical performances, museum
Oulun Musiikkikeskus – Oulu Music Centre*	Kunta – Municipality	1983/ 1991	1 100	580	Kaupunginorkesterin konsertteja, kongresseja, juhlia, konservatorio	City orchestra concerts, congresses, parties, conservatory
Oulun nuoriso- ja kulttuurikeskus Nuku – Oulu youth and cultural centre Nuku	Kunta – Municipality	1992	274	340	Tanssi, teatteri, konsertit, elokuva, näyttelyt, kokoukset, luennot, videopaja, valokuvaboratorio, kirjasto	Dance, theatre, concerts, cinema, exhibitions, meetings, lectures, video, photography darkroom, library
Oulunsalo-talo – Oulunsalo hall	Kunta – Municipality	1993	610	–	Kokouksia, konferensseja, koulutustilaisuuksia, konsertteja, kirjasto, koulu, taidekoulu, kansalaisopisto, auditorio, av-keskus, ravintola	Meetings, conferences, education activities, concerts, library, school, art school, adult education institute, auditorium, audiovisual centre, restaurant
Pieksämäen kulttuurikeskus Poleeni – Cultural centre Poleeni in Pieksämäki*	Kunta – Municipality	1989	350	690	Teatteria, Lied-pianisti -kilpailu, konsertteja, elokuvia, näyttelyitä, museo, kaupunginkirjasto	Theatre, Lied piano competition, concerts, films, exhibitions, museum, library
Promenadikeskus, Pori – The Promenade Hall, Pori*	Kunta – Municipality	1999	1 350	–	Konsertteja, kokouksia ja konferensseja, elokuvaesityksiä, kahvila	Concerts, meetings and conferences, cinema, café
Raahan kulttuuri- ja kongressikeskus – Raahen cultural and congress centre*	Kunta – Municipality	1998	520	336	Konsertteja, kongresseja, kokouksia, näyttelyitä	Concerts, congresses, meetings, exhibitions
Raision museo- ja kulttuurikeskus Harkko – Raisio museum and cultural centre	Kunta – Municipality	2000	100	400	Taidemuseo, teatteri, arkeologinen näyttely, hypermedia, käsityöpaja, kahvio, museo-kauppa	Art museum, theatre, archaeological exhibition, hypermedia, crafts workshop, café, museum shop
Rauma-sali – Rauma hall	Kunta – Municipality	1984	435	..	Kokouksia, konsertteja, koulutustilaisuuksia, kahvila	Meetings, concerts, education activities, café
Savonlinnasali – Savonlinna hall	Kunta – Municipality	2002	800	..	Konsertteja, teatteriesityksiä	Concerts, theatre
Savoy-teatteri, Helsinki – Savoy theatre, Helsinki*	Kunta – Municipality	1987	700	180	Teatteriesityksiä, konsertteja	Theatre, concerts
Seinäjoen hallinto- ja kulttuurikeskus – Seinäjoki administrative and cultural centre	Kunta – Municipality	1960– 1987	2 563	–	Kaupunginteatteri, kaupunginkirjasto, kaupungintalo, kirkko, seurakuntakeskus, valtion virastotalo	Theatre, library, town hall, church, parish centre, state office building
Sibeliustalo Kongressi- ja konserttikeskus, Lahti – Sibelius hall congress and concert centre, Lahti*	Kunta – Municipality	2000	2 300	2 200	Konsertteja, kongresseja, juhlia, tanssia, messuja, näyttelyitä	Concerts, congresses, parties, dance, fairs, exhibitions
Stundarsin kulttuurikeskus, Mustasaari – Stundars cultural centre, Mustasaari	Stundars rf.	1981	130	250	Taidenäyttelyitä, konsertteja, konferensseja, kahvila, ravintola	Art exhibitions, concerts, conferences, café, restaurant
Suolahtisali – Suolahti hall*	Kunta, Keski-Suomen Opisto – Municipality, The College of Central Finland	1989	400	350	Lavatähtikisan semifinaali, konsertteja, teatteria, kokouksia	Lavatähtikisa semi-finals, concerts, theatre, meetings
Tampere-talo – Tampere hall*	Kunta – Municipality	1990	2 500	3 500	Kongresseja, kaupunginorkesterin konsertteja, Flamenco-viikko, oopperaa, näyttelyitä, juhlia, kahviloita, ravintola	Congresses, city orchestra concerts, Flamenco Week, opera, exhibitions, parties, cafeterias, restaurant
Tullikamarin kulttuurikeskus, Tampere – Tullikamari cultural centre, Tampere*	Kunta – Municipality	1988	610	900	Tampereen lyhytelokuvajuhlat, Jazz-happening, Tammerfest ja Tampereen teatterikesä, rock-konsertteja, tanssia, teatteriesityksiä	Tampere Short Film Festival, Jazz-happening, Tammerfest and Tampere International Theatre Festival, rock concerts, dance, theatre

Liitetaulukko 8.5. Jatkuu – Appendix Table 8.5. Cont.

Keskus	Ylläpitäjä	Avaamis- vuosi	Paikkoja ¹⁾	Näyttelytilat	Tapahtumat ja toiminta	Events and functions
Centre	Maintained by	Opening year	Seats ¹⁾ Lkm – No.	Exhibition area m ²		
Turun kaupungin konserttitalo – Turku Concert Hall*	Kunta – Municipality	1952	1 000	1 500	Turun kaupunginorkesterin konsertit, viihdekonsertteja, kilpailuja, juhlia, kahvila	Turku Philharmonic Orchestra concerts, light music concerts, competitions, parties, cafeteria
Turun kulttuurikeskus – Turku Cultural Centre*	Kunta – Municipality	1985	150	490	Lasten kulttuurikeskus, taidelainaamo, 4 taidegalleriaa, käsi- työläispajoja, kansainväli- nen kohtaustapaikka, valokuva- keskus, paikallisradio, kirja- kahvila, joulurauhan julistus, taiteiden yö, Keskiajan Turku - tapahtuma, lasten kulttuuriviikot, konsertteja	Children's cultural centre, art library, 4 art galleries, craft workshop, international meeting point, photography centre, local radio, book cafeteria, Christmas peace event, Night of the Arts, Mediaeval Turku event, chil- dren's culture week, concerts
Vaasan kaupungintalon juhlasali – Vaasa City Hall	Kunta – Municipality	1883	400	–	Konsertteja, teatteriesityksiä, kokouksia	Concerts, theatre performances, meetings
Valkoinen sali, Helsinki – The White Hall, Helsinki*	Kunta – Municipality	1988	400	410	Näyttelyitä, musiikkiesityksiä, kokouksia, tanssia, ravintola	Exhibitions, musical performan- ces, meetings, dance, restaurant
Vanha Ylioppilastalo, Helsinki – The Old Student House, Helsinki	Helsingin yliopiston ylioppilaskunta – Helsinki University Student Union	1870	600	165	Konsertteja, näyttelyitä, kokouk- sia, juhlia, tanssiaisaa, ravintola	Concerts, exhibitions, meetings, parties, dance, restaurant
Vantaan konserttitalo Martinus – Concert hall Martinus in Vantaa*	Kunta – Municipality	1987	410	–	Konsertteja, kokouksia, seminaareja, juhlia	Concerts, meetings, seminars, parties
Varkauden Kongressi- ja Kulttuurikeskus – Varkaus congress and cultural centre*	Kunta – Municipality	1989	500	550	Varkaus Mostly Music -festivaali, myyntinäyttelyitä, konsertteja, luentoja, kokouksia, juhlia	Varkaus Mostly Music festival, sales exhibitions, concerts, lectures, meetings, parties
Vuotalo, Helsinki – Vuosaari House, Helsinki*	Kunta – Municipality	2001	455	145	Kirjasto, työväenopisto, kulttuu- riasiainkeskus, musiikkiopisto, opetusvirasto, kahvila, teatte- riesityksiä, juhlia, tansseja, näyttelyitä, konsertteja	Library, adult education institute, cultural centre, music institute, educational office, café, theatri- cal performances, celebrations, dances, exhibitions, concerts

* Kuuluu Suomen kulttuuritalojen neuvottelukuntaan. – Member of "Suomen kulttuuritalojen neuvottelukunta" (the advisory board on halls of culture in Finland).

1) Sisältää sekä isojen että pienten salien paikat yhteenlaskettuina. – Includes total number of seats in both large and small halls.

Lähteet – Sources:

Helsingin Sanomat 25.10.1998 – Helsingin Sanomat 25 October 1998

Kulttuuri- ja kongressitalojen omat ilmoitukset – Reports of the cultural and congress centres

Suomen kulttuuri- ja kongressitalot (1998). Suomen kulttuuritalojen neuvottelukunta

Suomen kulttuuritalojen neuvottelukunta (the advisory board on halls of culture in Finland)

Liitetaulukko 8.6. Suomen ulkomailla toimivat kulttuuri- ja tiedeinstituutit 2003
Appendix Table 8.6. Finnish cultural and scientific institutes abroad 2003

Instituutti <i>Institute</i>	Sijaintipaikka <i>Location</i>	Perustettu <i>Founded</i>	Henkilöstö ¹⁾ <i>Staff ¹⁾</i>	Tulot – Income		Menot – Expenditure		Josta toimitus- lakulut <i>Of which pre- mises</i>
				Yhteensä <i>Total</i>	Josta opetus- ministeriöstä <i>Of which from the Ministry of Education</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Josta ¹⁾ palkat <i>Of which ¹⁾ wages and salaries</i>	
				€	€	€	€	€
Suomen Benelux-instituutti – <i>Finnish cultural institute for Benelux</i>	Antwerpen – <i>Antwerp</i>	1993	3	287 450	276 000	300 758	113 181	25 864
Suomen Madridin-instituutti – <i>Finnish institute in Madrid</i>	Madrid	1996	2,3	279 565	261 000	294 872	104 174	46 792
Suomen Lontoon instituutti – <i>Finnish Institute in London</i>	Lontoo – <i>London</i>	1991	4	662 437	554 000	618 206	235 600	65 416
Suomalais-norjalainen kulttuuri- instituutti – <i>Finnish-Norwegian cultural institute</i>	Oslo	1996	2	254 350	210 000	254 350	79 603	65 704
Suomen Ranskan instituutti – <i>Finnish institute in France</i>	Pariisi – <i>Paris</i>	1990	5,5	739 744	582 000	808 682	256 950	81 158
Suomen Ruotsin kulttuuri-instituutti ²⁾ – <i>Finnish Institute ²⁾</i>	Tukholma – <i>Stockholm</i>	1995 (1969)	9	773 000	585 000	729 541	442 223	110 253
Suomen Saksan-instituutti – <i>Finnish institute in Germany</i>	Berliini – <i>Berlin</i>	1994	5	704 178	690 000	687 519	203 359	184 467
Kööpenhaminan Suomi-instituutti – <i>Finnish institute in Copenhagen</i>	Kööpenhamina – <i>Copenhagen</i>	1992	1,5	162 577	160 000	172 833	71 120	16 986
Suomen Pietarin-instituutti – <i>Finnish Institute in St Petersburg, Russia</i>	Pietari – <i>St Petersburg</i>	1993	5	539 000	350 000	294 086	85 000	20 000
Suomen Viron-instituutti – <i>Finnish Institute in Estonia</i>	Tallinna, Tartu – <i>Tallinn, Tartu</i>	1994	9	358 377	347 300	356 851	191 059	26 722
Visuaalisten taiteiden säätiö Yhdysvalloissa – <i>Finnish Foundation for the Visual Arts</i>	New York	1989	3,5	325 459	307 000	305 552	140 218	78 098
Suomen Rooman-instituutti – <i>Finnish institute in Rome</i>	Rooma – <i>Rome</i>	1954	6	599 590	450 140	548 710	330 138	41 277
Suomen Japanin Instituutti – <i>Finnish Institute in Japan</i>	Tokio – <i>Tokyo</i>	1997	4	784 727	622 700	757 379	191 110	184 688
Suomen Ateenan-instituutti – <i>Finnish Institute at Athens</i>	Ateena – <i>Athens</i>	1984	8	367 898	297 000	371 853	134 860	30 534
Suomen Lähi-idän instituutti – <i>Finnish Institute in the Middle East (FIME)</i>	Amman, Beit Jala	1994	5	179 000	147 000	179 000	72 000	20 000
Finnagora ³⁾	Budapest	2003	1	160 000	119 000	92 000	28 482	4 697

1) Mukaan lukien osa-aikaiset, ei harjoittelijoita. – *Including temporary workers but not trainees.*

2) Ohjelmatoiminnan tulot ja menot. – *Income and expenditure from programme activity.*

3) Toiminta alkanut varsinaisesti vasta loppuvuodesta. – *Launched at the end of the year.*

Lähteet – *Sources:*

Opetusministeriö – *Ministry of Education*

Kulttuuri- ja tiedeinstituuttien omat ilmoitukset – *Reports of the institutes*

Liitetaulukko 9.1. Kotitalouksien kulttuurimenot 1985–2001 vuoden 2001 hinnoin
Appendix Table 9.1. Household consumption expenditure on culture 1985–2001 at 2001 prices

Hyödyke tai palvelu <i>Commodity or service</i>	Kaikki kotitaloudet – All households					Reaalimuutos ³⁾ <i>Real change</i>
	1985	1990	1994–96 ¹⁾	1998	2001	1998–2001 %
	€/ kotitalous – €/ household					
Kulutukset kulttuuriin yhteensä – Consumption expenditure on culture total	1 302	1 310	1 138	1 172	1 241	6
Kokonaiskulutusmenot – Total consumption expenditure	21 317	24 977	22 166	23 278	25 731	11
josta kulttuuri % – of which culture %	6,1	5,2	5,1	5,0	4,8	
TV-vastaanottimet ja oheislaitteet – TV equipment and accessories	68	57	56	72	85	19
TV-luvat, kaapeli-TV- ym. maksut – TV licence fees, cable TV payments	138	164	163	164	168	2
Äänen tallennus- ja toistolaitteet – Sound recording and reproducing equipment	71	52	37	57	67	17
Äänitteet ja kasetit – Records, audio cassettes	24	34	36	48	42	-13
Videonauhurit, -kamerat ja dvd-laitteet ²⁾ – VCRs, camcorders and DVD recorders ²⁾	41	41	19	28	41	47
Videokasetit – Video cassettes	16	29	22	27	32	19
Sanoma- ja aikakauslehdet – Newspapers and periodicals	404	441	372	343	333	-3
Kirjat – Books	154	104	98	100	87	-13
Taideteokset ja koriste-esineet – Art and decorative items	46	47	45	38	59	54
Valokuvausvälineet ja -tarvikkeet – Photographic equipment and supplies	48	58	44	50	58	16
Soittimet ja nuotit – Musical instruments, sheet music	46	27	26	23	15	-35
Kirjoitus-, piirustus- ja askartelutarvikkeet – Writing, drawing and hobby supplies	24	27	24	22	38	74
Ohjatut harrastukset – Hobby-related courses and lessons	42	74	44	38	15	-60
Kulttuuritilaisuuksia ja näyttelyt – Cultural events and exhibitions	90	55	62	77	76	-1
– Teatterit, oopperat, konsertit ym. – Theatre, opera, concerts, etc.	67	39	45	61	58	-5
– Elokuvat ja elokuvakerhot – Cinema and film clubs	24	17	16	16	18	14
Huvitilaisuudet, pelit yms. ajanviete – Amusements, games, etc.	89	100	89	85	125	47
Kotitalouksia otoksessa – Number of households in sample	8 200	8 258	6 743	4 359	5 495	
Kotitalouksia perusjoukossa – Number of households in population	2 045 176	2 154 281	2 290 433	2 355 000	2 381 500	
Kotitalouden keskikoko (henkeä) – Average household size (persons)	2,4	2,3	2,2	2,2	2,2	

1) Koska 1994, 1995 ja 1996 kulutustutkimuksen otoskoko oli pienempi kuin muina vuosina, aineistot on yhdistetty tarkkuuden parantamiseksi. – Data combined to improve accuracy as consumer survey sample sizes for 1994, 1995 and 1996 were smaller than in other years.

2) DVD-laitteet mukana 2001 alkaen. – DVD recorders included in 2001.

3) Laskettu menoryhmien hintaindeksillä. – Calculated with price indices by commodities and services.

Lähde – Source:

Tilastokeskus, Kulutustutkimus – Statistics Finland, Household Budget Survey

Liitetaulukko 9.2. Kotitalouksien kulutusmenot kulttuuriin kotitaloutta kohti sosioekonomisen aseman mukaan 2001
Appendix Table 9.2. Household consumption expenditure on culture by socioeconomic group 2001

Hyödyke- tai palveluryhmä <i>Commodity or service group</i>	Kaikki kotitaloudet <i>All households</i>	Maatalous-yrittäjät <i>Farmers</i>	Muut yrittäjät <i>Other entrepreneurs</i>	Ylemmät toimiten henkilöt <i>Upper level salaried employees</i>	Alemmat toimiten henkilöt <i>Lower level salaried employees</i>	Työntekijät <i>Workers</i>	Opiskelijat <i>Students</i>	Eläkeläiset <i>Pensioners</i>	Työttömät <i>Unemployed</i>	Muut <i>Other</i>
Euroa kotitaloutta kohti – EUR per household										
Kulutusmenot kulttuuriin yhteensä – <i>Consumption expenditure on culture total</i>	1 241	1 355	1 540	2 036	1 303	1 254	846	743	598	628
Kokonaiskulutusmenot (netto) – <i>Total consumption expenditure (net)</i>	25 760	32 907	37 668	39 378	28 120	26 892	14 387	16 605	15 592	18 601
josta kulttuuri % – <i>of which culture %</i>	4,8	4,1	4,1	5,2	4,6	4,7	5,9	4,5	3,8	3,4
TV-vastaanottimet ja oheislaitteet – <i>TV equipment and accessories</i>	85	51	104	113	100	90	55	50	47	73
TV-luvat, kaapeli-TV ym. maksut – <i>TV licence fees, cable TV payments</i>	168	184	175	174	167	175	148	162	153	144
Äänen tallennus- ja toistolaitteet – <i>Sound recording and reproducing equipment</i>	67	55	62	109	70	119	35	9	15	
Äänitteet ja kasetit – <i>Records, audio cassettes</i>	42	27	54	72	57	42	58	9	52	..
Videonauhurit, -kamerat ja DVD-laitteet – <i>VCRs, camcorders and DVD recorders</i>	41	18	65	64	43	61	30	7	19	..
Videokasetit – <i>Video cassettes</i>	32	32	34	57	35	42	63	4	16	..
Sanoma- ja aikakauslehdet – <i>Newspapers and periodicals</i>	333	585	438	436	314	303	159	324	181	172
Kirjat – <i>Books</i>	87	80	86	200	88	64	142	40	43	123
Taideteokset ja koriste-esineet – <i>Art and decorative items</i>	59	53	107	105	55	35	6	52	10	..
Valokuvausvälineet ja -tarvikkeet – <i>Photographic equipment and supplies</i>	58	44	71	121	70	50	37	24	24	..
Soittimet ja nuotit – <i>Musical instruments, sheet music</i>	15	28	21	45	16	11	..	3
Kirjoitus-, piirustus- ja askartelutarvikkeet – <i>Writing, drawing and hobby supplies</i>	38	44	45	115	28	24	19	13	13	..
Ohjatut harrastukset – <i>Hobby-related courses and lessons</i>	15	22	..	7
Kulttuuritilaisuudet ja näyttelyt – <i>Cultural events and exhibitions</i>	76	..	62	184	99	54	39	32
Huvitilaisuudet, pelit yms. ajanviete – <i>Amusements, games, etc.</i>	125	154	216	219	161	177	55	14	25	116
Kotitalouksia otoksessa – <i>Number of households in sample</i>	5 495	214	345	985	880	1 250	174	1 381	204	62
Kotitalouksia perusjoukossa – <i>Number of households in population</i>	2 381 500	51 032	138 336	381 417	385 549	503 155	82 264	689 472	119 913	30 362
Kotitalouden kesikokoo (henkeä) – <i>Average household size (persons)</i>	2,2	3,5	2,9	2,6	2,3	2,5	1,5	1,5	1,7	2,3

Lähde – *Source:*
Tilastokeskus, Kulutustutkimus – *Statistics Finland, Household Budget Survey*

Liitetaulukko 9.3. Eräiden kulttuurihyödykkeiden ja -palvelujen yksityiset kulutusmenot 1985–2002
Appendix Table 9.3. Private consumption expenditure on certain cultural commodities and services 1985–2002

Vuosi – Year	Kulutusmenot (milj. euroa 2000 rahassa) – Consumption expenditure (EUR million at 2000 prices)							Kulttuuri- palvelut ²⁾
	Kokonais- kulutusmenot	Äänen ja kuvan vastaanotto-, tallennus- ja toistolaitteet	Äänilevyt, audio- ja videokasetit	Valokuvaus-, elokuva- ja optiset laitteet	Sanoma- ja aikakauslehdet	Kirjat	Taide-esineet ¹⁾	Cultural services ²⁾
	Total consumption expenditure	Equipment for receiving, recording and reproducing sound and images	Records, audio and video cassettes	Photographic and cinematographic equipment and optical instruments	Newspapers and periodicals	Books	Art objects ¹⁾	
1985	45 705	301	61	58	850	300	80	521
1986	47 141	300	67	62	886	287	89	549
1987	49 407	290	79	65	934	282	73	574
1988	52 058	319	94	70	939	282	73	609
1989	54 742	347	109	78	939	279	78	641
1990	53 795	342	121	82	937	271	77	663
1991	51 857	291	138	75	928	257	67	657
1992	49 998	213	126	50	855	233	61	659
1993	48 766	178	114	47	815	215	53	655
1994	50 135	185	122	46	776	218	54	652
1995	51 912	216	130	50	762	234	60	659
1996	53 801	266	145	60	782	240	50	673
1997	55 817	282	152	67	771	238	56	670
1998	58 145	347	167	75	804	248	68	674
1999	59 971	381	173	80	828	258	61	740
2000	61 894	427	175	82	807	253	72	797
2001	63 137	430	169	84	805	245	81	803
2002	64 135	548	183	94	789	254	86	797

1) Maalaukset, veistokset, grafiikanlehdet, kuvakudokset ym. Ei sisällä ns. arvoesineitä. – *Paintings, watercolours, sculptures, graphic works, tapestries, etc. Excludes objects of vertu.*

2) Televisioiden, videoiden ym. vuokraus, tv-lupamaksut, kaapeli-tv- ym. maksut, valokuvaamo- ja valokuvien kehityspalvelut sekä muut kulttuuripalvelut (elokuvateatterit, teatterit, oopperatalot, konserttitalot, musiikkisalit, sirkukset, ääni- ja valoesitykset, museot, kirjastot, taidegalleriat, näyttelyt, historialliset monumentit, kansallispuistot, eläintarhat, kasvitieteelliset puutarhat, akvaariot sekä muusikkojen, klovnien ym. esiintyjien viihdepalvelut yksityistilaisuuksissa). – *Rentals of television, video, etc., television licences, cable television fees, etc., photographic and film development services, and other cultural services (cinemas, theatres, opera houses, concert halls, music halls, circuses, sound and light shows, museums, libraries, art galleries, exhibitions, historical monuments, national parks, zoos, botanical gardens, aquariums and entertainment services of musicians, clowns, etc. at private occasions).*

Lähde – Source:

Tilastokeskus, Kansantalouden tilinpito – *Statistics Finland, National Accounts*

Liitetaulukko 9.4. Kuntien käyttötalous tehtävinä kulttuurialalla 2002 *
Appendix Table 9.4. Current finances of municipalities by function in the field of culture 2002 *

	Kirjastot <i>Libraries</i>	Museot, teatterit ja orkesterit <i>Museums, theatres and orchestras</i>	Taiteen perus- opetus ¹⁾ <i>Basic education of arts ¹⁾</i>	Opetus- ja kulttuuritoimen hallinto ²⁾ <i>Education and culture administration ²⁾</i>	Yleinen kulttuuritoimi ³⁾ <i>General cultural functions ³⁾</i>	Kulttuurialan tehtävät yhteensä <i>Cultural functions total</i>
1 000 € – EUR 1 000						
Käyttökustannukset – <i>Operating costs</i>	243 968	193 824	61 454	87 055	114 480	700 781
Toimintameno ⁴⁾ – <i>Operating outlays ⁴⁾</i>	233 213	188 848	60 016	78 873	110 505	671 455
Käyttöomaisuuden poistot – <i>Fixed asset depreciation</i>	6 576	4 245	432	3 730	3 011	17 994
Vyörytyserät – <i>Rolling differentials</i>	4 179	731	1 006	4 452	964	11 332
Käyttötuotot – <i>Operating revenue</i>	19 041	25 893	14 219	22 674	18 706	100 533
Toimintatulot ⁵⁾ – <i>Operating revenues ⁵⁾</i>	18 912	25 860	14 162	4 562	18 605	82 101
Vyörytyserät – <i>Rolling differentials</i>	129	33	57	18 112	101	18 432
Käyttökustannukset, netto (1 000€) – <i>Operating costs, net (EUR 1 000)</i>	224 927	167 931	47 235	64 381	95 774	600 248
Käyttökustannukset, netto (€/as.) – <i>Operating costs, net (EUR/inh.)</i>	43	32	9	12	18	115

* Ilman ns. liikelaitosmallin mukaisesti järjestettyä liiketoimintaa. – *Excluding commercial operations organised on the commercial public institution model.*

Huom! Tiedot eivät ole vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin 1997 toteutetun kirjanpito uudistuksen sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen takia. Kirjanpito uudistus toteutettiin Ahvenanmaalla vasta 1999. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet maksetaan toiminnan ylläpitäjälle, jolloin kunnan hankkissa palveluja muilta kustannukset eivät enää näy kunnan menona vaan valtionosuuksien vähentymisenä. – *NB Data not comparable with previous years due to the 1997 accounting reform and the reform in the statutory State subsidy system for educational and cultural functions. The accounting reform was implemented in Åland in 1999. Statutory State subsidies for educational and cultural functions are paid to the party maintaining the operation, so when a municipality purchases services from elsewhere the costs no longer appear as municipal outlays, but as a reduction in statutory State subsidy.*

- 1) Sisältää itsenäisinä yksikköinä toimivat taiteen perusoppilaitokset. Musiikkioppilaitoksista mukana kaikki ei-ammattilainen opetus. – *Includes independent basic arts education institutes. All non-vocational training at musical institutes included.*
- 2) Ei sisällä opetus- ja kulttuuritoimen laitosten sisäistä hallintoa. – *Internal administration of educational and cultural institutes excluded.*
- 3) Muu kulttuuritoimintaa, kuten kongressi- ja kulttuurikeskukset, kulttuuriharrastusten ja -palvelujen tuki ja tarjonta. – *Other cultural activities such as congress and cultural centres, support and supply of cultural hobbies and services.*
- 4) Sisältää henkilöstömenot, palvelujen ostot, avustukset, vuokrat ja eräitä muita menoja. – *Includes staff costs, purchase of services, subsidies, rents and certain other costs.*
- 5) Sisältää myyntitulot, maksut, tuet ja avustukset, vuokratulot ja eräitä muita tuloja. – *Includes sales proceeds, payments, subsidies and benefits, income from rents and certain other income.*

Lähde – *Source:*

Tilastokeskus, Taloudelliset olot: Julkinen talous. – *Statistics Finland, Economic Statistics: Government Finance.*

Liitetaulukko 9.5. Kymmenen suurimman kunnan nettokäyttökustannukset tehtävittäin kulttuurialalla 2002 *
Appendix Table 9.5. Net operating costs of the ten largest municipalities by function in the field of culture 2002 *

	Kirjastot <i>Libraries</i>	Museot, teatterit ja orkesterit <i>Museums, theatres and orchestras</i>	Taiteen perusopetus ¹⁾ <i>Basic education of arts ¹⁾</i>	Yleinen kulttuuritoimi ²⁾ <i>General cultural functions ²⁾</i>	Kulttuurialan tehtävät yhteensä ³⁾ <i>Cultural functions total ³⁾</i>
1 000 € – EUR 1 000					
Koko maa – Whole country	224 927	167 931	47 235	95 774	535 867
josta 10 suurinta (%) – of which the ten largest (%)	36	67	21	59	48
Helsinki	27 250	20 634	–	32 162	80 046
Espoo	9 749	8 724	3 120	6 507	28 100
Tampere	8 875	22 477	272	4 188	35 812
Vantaa	6 388	1 927	2 252	4 744	15 311
Turku	6 348	14 895	455	2 386	24 084
Oulu	5 730	10 739	328	1 550	18 347
Lahti	4 924	11 215	219	1 386	17 744
Kuopio	3 863	8 303	–	970	13 136
Jyväskylä	4 039	8 113	1 495	1 372	15 019
Pori	3 233	4 812	1 522	798	10 365
€/asukas – EUR/inhabitant					
Koko maa – Whole country	43	32	9	18	103
10 suurinta – the ten largest	45	61	5	31	143
Helsinki	49	37	–	58	143
Espoo	44	39	14	29	127
Tampere	44	113	1	21	179
Vantaa	35	11	12	26	84
Turku	36	85	3	14	138
Oulu	46	86	3	12	147
Lahti	50	115	2	14	181
Kuopio	44	95	–	11	150
Jyväskylä	50	100	18	17	185
Pori	43	63	20	11	137

* Ilman ns. liikelaitosmallin mukaisesti järjestettyä liiketoimintaa. Käyttökustannuksista on vähennetty käyttötuotot. – Excluding business operations organised on the "commercial public institute" model. Operating revenues are subtracted from operating costs.

- 1) Sisältää itsenäisinä yksikköinä toimivat taiteen perusoppilaitokset. Musiikkioppilaitoksista mukana kaikki ei-ammattilinen opetus. – Includes independent basic arts education institutes. All non-vocational training at music institutes included.
- 2) Muu kulttuuritoiminta, kuten kongressi- ja kulttuurikeskukset, kulttuuriharrastusten ja -palvelujen tuki ja tarjonta. – Other cultural activities such as congress and cultural centres, support and supply of cultural hobbies and services.
- 3) Ei sisällä opetus- ja kulttuuritoimen hallintoa. – Excluding education and culture administration.

Lähde – Source:
Tilastokeskus, Taloudelliset olot: Julkinen talous – Statistics Finland, Economic Statistics: Government Finance

Liitetaulukko 9.6. Taide- ja kulttuurimäärärahat valtion talousarviossa 2001–2004
Appendix Table 9.6. Funds allocated to arts and culture in the State budget 2001–2004

	2001		2002		2003		2004	
	Tilinpäätös		Tilinpäätös		Talousarvio		Esitys	
	Balance sheet		Balance sheet		Budget		Budget proposal	
	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%
	EUR 1,000	EUR 1,000	EUR 1,000	EUR 1,000	EUR 1,000	EUR 1,000	EUR 1,000	EUR 1,000
Valtion talousarvio yhteensä – Total State budget	36 072 000		35 511 000		35 755 000		37 161 000	
Opetusministeriön hallinnonala – Ministry of Education	5 152 308		5 437 000		5 878 000		6 054 000	
Kulttuurimäärärahat – Cultural outlays	295 531	100	302 231	100	315 334	100	330 603	100
josta veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroja – of which profits from the national lottery and football pools	204 462		179 780		191 232		187 982	
Valtion/ kansalliset laitokset – State / national institutions	98 702	33	103 979	34	107 364	34	117 228	35
Suomen Kansallisooppera ¹⁾ – Finnish National Opera ¹⁾	35 208		36 043		36 043		40 053	
Museovirasto – National Board of Antiquities	15 775		16 211		16 237		17 597	
Suomen elokuvasäätiö – Finnish Film Foundation	10 142		10 543		10 845		12 945	
Suomen Kansallisteatteri – Finnish National Theatre	7 763		9 499		10 743		12 118	
Valtion taidemuseo ¹⁾ – Finnish National Gallery ¹⁾	15 730		16 881		16 676		17 161	
Suomenlinnan hoitokunta – Administration of Suomenlinna	3 691		3 965		3 642		4 289	
Näkövammaisten kirjasto – Finnish Library for the Visually Handicapped	4 463		4 886		6 020		5 749	
Suomen elokuva-arkisto – Finnish Film Archive	2 938		2 833		3 420		3 493	
Valtion elokuvatarkastamo – Finnish Board of Film Classification	508		504		505		532	
Taidetoimikunnat (toimintamenot) – Arts councils (operating expenses)	2 484		2 614		3 233		3 291	
Valtionosuudet ja lakiin perustuvat avustukset – Statutory state subsidies and grants	159 577	54	157 147	52	166 281	53	164 163	50
Kirjastot – Libraries	91 429		91 043		101 630		98 095	
Museot – Museums	17 847		18 079		15 914		16 878	
Teatterit ja orkesterit – Theatres and orchestras	40 884		41 392		42 122		42 557	
Kuntien kulttuuritoimi – Municipal cultural services	9 417		6 633		6 615		6 633	
Taiteilijoiden apurahat ja avustukset – Grants and subsidies to artists	14 970	5	14 946	5	14 301	5	14 887	5
Apurahat – Grants	7 584		7 543		7 404		7 494	
Kirjastoapurahat – Public lending right compensation grants	2 355		2 387		2 552		2 462	
Kuvataiteen näyttöapurahat – Compensation grants to visual artists	841		840		841		841	
Säveltaiteen kirjastoapurahat – Public lending right compensation grants in music	84		84		84		170	
Alueellinen taiteen edistäminen – Regional promotion of art	4 106		4 092		3 420		3 920	
Muu taiteen ja kulttuurin edistäminen – Other promotion of art and culture	22 282	8	26 159	9	27 388	9	34 325	10

1) Sisältää valtion kiinteistöhallinnon uudistuksesta johtuvia tilakustannuksia. – Includes premise costs due to the State real estate management reform.

Lähteet – Sources:

Suomen tilastollinen vuosikirja – Statistical Yearbook of Finland. Helsinki: Tilastokeskus – Statistics Finland

Opetusministeriö – Ministry of Education

Liitetaulukko 9.7. Valtion menot kulttuuriin, vapaa-aikaan ja uskontoon maakunnittain 2002*
Appendix Table 9.7. State expenditure on culture, recreation and religion by region 2002*

Maakunta <i>Region</i>	Tehtävä ¹⁾ – Function ¹⁾		Yhteensä <i>Total</i>	%
	Kulttuuripalvelut <i>Cultural services</i>	Vapaa-aikaan, urheiluun sekä uskonnollisiin ym. yhteisöihin liittyvät palvelut <i>Recreational and sporting services, religious and other community services</i>		
	(0820)	(0810, 0840)		
	1 000 € – EUR 1 000			
Yhteensä – Total	310 303	85 963	396 266	100
Uusimaa	191 839	50 510	242 349	61
Itä-Uusimaa	1 678	419	2 097	1
Varsinais-Suomi	16 924	3 427	20 351	5
Satakunta	5 685	900	6 585	2
Kanta-Häme	4 731	1 761	6 492	2
Pirkanmaa	16 751	3 009	19 760	5
Päijät-Häme	6 757	4 548	11 305	3
Kymenlaakso	4 733	920	5 653	1
Etelä-Karjala – <i>South Karelia</i>	3 101	660	3 761	1
Etelä-Savo	7 411	2 013	9 424	2
Pohjois-Savo	6 953	3 154	10 107	3
Pohjois-Karjala – <i>North Karelia</i>	4 022	913	4 935	1
Keski-Suomi – <i>Central Finland</i>	7 121	3 378	10 499	3
Etelä-Pohjanmaa – <i>South Ostrobothnia</i>	3 730	2 553	6 283	2
Pohjanmaa – <i>Ostrobothnia</i>	6 524	1 542	8 066	2
Keski-Pohjanmaa – <i>Central Ostrobothnia</i>	3 287	467	3 754	1
Pohjois-Pohjanmaa – <i>North Ostrobothnia</i>	8 451	2 177	10 628	3
Kainuu	2 413	1 752	4 165	1
Lappi – <i>Lapland</i>	6 817	1 860	8 677	2
Ahvenanmaa – <i>Åland</i>	1 375	–	1 375	0

* Perustuu Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpitoon ja poikkeaa siksi taulukon 1.1 tiedoista. – *Figures are based on Statistics Finland's public economy statistics and therefore they differ from the figures presented in Table 1.1.*

1) Julkisyhteisöjen tehtäväluokitus – *Classification of the Functions of Government (COFOG)*

Lähde – *Source:*

Tilastokeskus: Julkisen talouden tilastot – *Statistics Finland: Public Economy Statistics*

Liitetaulukko 9.8. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarojen jako taiteen, tieteen, urheilun ja nuorisokasvatuksen kesken 1991–2003
Appendix Table 9.8. Distribution of revenues from the lottery and football pools between art, science, sports and youth education 1991–2003

Käyttökohde <i>Recipient sector</i>	Vuosi – Year												
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 ¹⁾
	1 000 € (käypään hintaan) – EUR 1,000 (current prices)												
Yhteensä – Total	217 815	239 931	256 259	256 092	283 366	292 713	335 352	355 820	370 244	382 168	381 405	359 604	371 700
– josta taide – <i>of which art (%)</i>	41	39	44	46	46	49	51	55	56	55	54	50	51
Taide – <i>Art</i>	88 535	92 511	112 665	116 605	130 058	144 370	170 181	194 103	207 745	208 749	204 462	179 780	191 232
Tiede – <i>Science</i>	26 497	42 604	41 596	47 386	62 178	59 265	70 202	67 246	67 031	74 481	75 927	76 186	75 739
Liikunta ja nuorisokasvatus – <i>Sports and youth education</i>	–	–	–	92 101	91 129	89 078	94 969	94 471	–	–	–	–	–
Urheilu ja liikuntakasvatus – <i>Sports</i>	78 682	80 158	80 565	–	–	–	–	–	76 034	79 022	80 694	83 335	83 964
Nuorisokasvatus – <i>Youth education</i>	24 101	24 658	21 432	–	–	–	–	–	19 434	19 916	20 322	20 303	20 765

1) Talousarvio. – *Budget.*

Lähteet – *Sources:*

Valtion tilijaoittelut ja tilinpäätökset. – *State budgets and final accounts.*

Liitetaulukko 9.9. Valtion tuki taiteenaloille 1998, 2000 ja 2002*
Appendix Table 9.9. Government subsidies to art 1998, 2000 and 2002*

Taiteenala / määräraha – Art form / appropriation	1 998	2 000	2 000	1 998	2 000	2 000	2 002	
	1 000 mk		%	1 000 €	1 000 €	%	1 000 €	
	FIM 1 000			EUR 1 000	EUR 1 000		EUR 1 000	
Yhteensä – Total	627 245	659 002	100	105 495	110 836	100	125 239	100
– josta suora taiteilijatuki ¹⁾ – of which direct support to artists ¹⁾	68 488	72 315		11 519	12 162			
– muu taiteen tuki ³⁾ – other support to art ³⁾	558 756	586 688		93 976	98 674			
Elokuva – Cinema	80 299	83 539	13	13 505	14 050	13	16 797	13
Kirjallisuus – Literature	33 502	32 179	5	5 635	5 412	5	7 039	6
Kuvataide – Visual art	29 822	31 736	5	5 016	5 338	5	6 363	5
Näyttämötaide – Theatre	212 112	223 947	34	35 675	37 665	34	41 107	33
Rakennustaide – Architecture	7 960	9 304	1	1 339	1 565	1	1 097	1
Säveltäide – Music	223 963	234 173	36	37 668	39 385	36	43 669	35
Taideteollisuus / muotoilu – Crafts and design	15 340	14 777	2	2 580	2 485	2	2 197	2
Tanssitaide – Dance	12 373	15 056	2	2 081	2 532	2	3 466	3
Valokuvataide – Photographic art	7 791	8 874	1	1 310	1 492	1	1 761	1
Muut ²⁾ – Other ²⁾	4 082	5 419	1	687	911	1	1 743	1

* Sisältää opetusministeriön kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapolitiikan osaston hallinnoimia kulttuurimenoja. – Includes costs administered by the Ministry of Education Department for Cultural, Sport and Youth Policy.

1) Ei sisällä taiteilijaeläkkeitä. – Artist pensions excluded.

2) Ei sisällä taidearvostelua. – Art criticism excluded.

3) Laskelman ulkopuolella taideoppilaitokset, kirjastotoimi sekä museotoimi valtakunnallisia erikoismuseoita lukuun ottamatta. Ei sisällä kulttuuripääkaupunkihankkeeseen myönnettyä tukea. Laitosten tuki sisältää sekä lakisäätöiset valtionosuudet että harkinnanvaraisen tuen. Ei sisällä rakentamis- ja korjauskustannuksia eikä tila-avustuksia. – Art academies, library activities and museum activities excluded except for national specialised museums. Subsidies for the cultural capital project excluded. Support for institutions includes both statutory and discretionary subsidies. Construction and reparation costs and subsidies for premises excluded.

EUR 1 = FIM 5.94573

Lähde – Source:

Opetusministeriö ja Taiteen keskustoimikunta – Ministry of Education and Arts Council of Finland

Liitetaulukko 9.10. Valtion suora taiteilijatuki tukimuodoittain 1996–2002
Appendix Table 9.10. Direct state support to artists by type of support 1996–2002

Tukimuoto Type of support	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
	Milj. € – EUR Million						
Kaikki yhteensä – Total	19	20	21	22	22	23	24
Taiteilijaeläkkeet ¹⁾ – Artist pensions ¹⁾	9	9	10	10	10	10	11
Muut tuet yhteensä – Other support total	10	11	11	12	12	13	13
Muut tuet – Other support	1 000 € – EUR 1,000						
Taiteilija-apurahat – Artist grants	5 738	5 931	6 067	6 218	6 294	6 590	6 703
Kohdeapurahat – Project grants	592	603	603	604	632	650	683
Lastenkulttuurituki – Support for children's culture	160	160	269	303	302	331	350
Matka-avustukset – Travel grants	93	102	101	219	176	173	169
Taiteilijaprofessorit – Artist professors	404	405	413	425	398	430	450
Suomi- ja valtionpalkinnot – Finland and State Prizes	336	336	336	336	336	177	186
Monitaideavustukset – Support for multidisciplinary art projects	–	–	42	80	118	172	174
Muotoilupoliittisen ohjelmatyön edistäminen ja seuranta – Promoting and monitoring of the design policy programme	–	–	–	–	–	23	40
Residenssiavustukset – Artist in residence support scheme	–	50	34	151	152	152	195
Taiteen ja tutkimuksen välisen vuorovaikutuksen tuki ²⁾ – Support for interaction between art and research ²⁾	–	–	23	124	75	–	–
Kirjastoapurahat – Library compensation grants	2 062	2 076	2 142	2 056	2 069	2 367	2 412
Elokuvakulttuurin tuki – Support for cinema culture	–	–	–	–	168	168	170
Näytelmäkirjallisuustuki – Support for drama literature	93	93	93	109	109	109	119
Näyttöpapurahat kuvataiteilijoille – Compensation grants to visual artists	–	505	831	831	831	831	840
Taideteollisuuden laatu- ja näyttelytuki – Quality, exhibition and production support for crafts and design	61	71	104	104	104	127	105
Tuki ammattiteatterikokeiluihin yms. – Support for experimental theatre projects and guest performances	118	135	135	135	135	151	140
Arkkitehtuuripoliittisen ohjelman jatkotoimet – Follow-ups of the architectural policy programme	–	–	–	–	–	80	51
Tanssitaiteen produktio- ym. tuki – Support for dance productions	129	156	168	168	118	151	151
Tanssikulttuurin tuki – Support for dance culture	–	–	–	–	34	34	34
Valokuvateosten laatu- ja näyttelytuki – Quality support for photographic art	45	45	50	50	50	50	59
Valokuvan produktiotuki – Production support for photographic art	–	13	19	42	42	50	76
Sävellystilaukset – Support for commissions of compositions	49	46	29	34	24	22	18
Sävellytaiteen kirjastokorvaukset – Library grants for musicians and composers	–	–	–	84	84	84	84

1) Ns. omaeläkkeet, ei perhe-eläkkeitä. – So called individual pensions, no family pensions.

2) Ei omaa määrärahaa, tuki siirretty muilta määrärahamoenteilta. – No specific grant, the support is shifted from other grant clauses.

Lähde – Source:

Taiteen keskustoimikunta – Arts Council of Finland

Liitetaulukko 9.11. Suomalaisen hakijoiden EU:n Media Plus -ohjelmasta saama tuki 2001–2003
Appendix Table 9.11. Support from the EU's Media Plus programme to Finnish applicants 2001–2003

	2001	2002	2003
	1 000 €		
Yhteensä ¹⁾ – Total ¹⁾	1 065	1 408	1 155
Kehittelytuki – Development support	270	290	535
Teatterielokuvien levittäjien harkinnanvarainen tuki – Selective support for cinema distributors	87	346	159
Teatterielokuvien levittäjien automaattituki – Automatic support for cinema	215	236	331
Tv-levitystuki – Television broadcasting support	306	271	–
Festivaalituki – Support for festivals ⁷	80	70	52,5
Elokuvateatteriverkostot – Cinema theatre networks	107	78	77,5
Koulutus ²⁾ – Training ²⁾	–	117	–

1) Lisäksi suomalaiset osallistuivat Media Plus -ohjelman koulutukseen. – In addition, Finnish professionals participated in training programmes of Media Plus.

2) Osarahoitusta koulutuksen järjestäjille. – Co-financing for organising training.

Lähde – Source:

Suomen elokuvasaatiö, Media Desk – Finnish Film Foundation, Media Desk

Liitetaulukko 9.12. Suurimpien taidetta ja kulttuuria tukevien säätiöiden apurahat taiteelle ja kulttuurille 1998–2003
Appendix Table 9.12. Grants to art and culture from major foundations supporting art and culture 1998–2003

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
	1 000 € – EUR 1,000					
Svenska kulturfonden Finland – Swedish cultural fund Finland						
Arkkitehtuuri – Architecture	11,9	21,5	20,2	96,9	50,2	32,5
Erityiset apurahan saajat – Special grant recipients	39,4	29,6	38,7	85,4	–	–
Julkaisutoiminta – Publication	231,6	191,6	192,2	438,5	435,5	500,8
Kirjallisuus – Literature	126,0	123,8	134,7	269,9	171,0	239,5
Kuvataide – Visual art	235,5	245,9	386,3	495,3	344,6	521,4
Lasten ja nuorten toiminta – Activities of children and young people	223,4	162,5	254,5	346,8	483,9	690,9
Museo- ja kotiseututoiminta – Museum and local activities	105,5	119,1	222,5	291,1	611,8	601,4
Näyttämötaide – Theatre	118,9	202,0	354,2	514,2	461,4	552,9
Säveltaide – Music	252,6	343,9	386,7	669,1	785,2	765,7
Taideteollisuus – Industrial art	88,3	107,0	124,1	267,9	95,2	245,6
Tanssitaide – Dance	33,6	35,3	62,6	110,7	96,0	122,7
Tapahtumat, festivaalit – Events, festivals	64,2	72,3	77,5	86,6	283,0	406,2
Valokuva, elokuva ja video – Photography, film, video	90,5	94,7	116,6	295,2	69,7	494,5
Muu kulttuuriryö – Other cultural activities	826,3	1 030,0	1 698,2	1 660,7	7 074,1	8 335,4
Yhteensä – Total	2 447,1	2 778,6	4 068,5	5 627,9	9 960,5	13 509,5
Suomen Kulttuurirahasto – Finnish Cultural Foundation						
Arkkitehtuuri – Architecture	187,8	229,1	191,4	267,6	470,2	288,2
Kirjallisuus – Literature	282,9	322,0	433,5	726,9	802,0	859,9
Kuvataiteet – Visual art	835,5	844,2	1 247,0	2 042,5	2 243,5	2 451,8
Näyttämötaiteet – Theatre	580,3	702,0	758,1	1 069,3	1 264,2	1 357,9
Säveltaiteet – Music	945,5	1 322,0	1 819,4	2 076,8	2 740,9	2 650,1
Taideteollisuus – Industrial art	282,1	317,6	381,1	566,3	655,5	651,5
Valokuva- ja elokuvataide – Photography and cinema	303,9	340,0	473,9	495,9	674,5	684,5
Lastenkulttuuri – Children's culture	–	–	–	–	–	494,4
Yhteensä – Total	3 418,1	4 077,1	5 304,5	7 245,5	8 850,8	9 438,4
Jenny ja Antti Wihurin rahasto – Jenny and Antti Wihuri fund						
Kirjallisuus, taidehistoria ym. – Literature, art history, etc.	220,8	287,3	312,8	412,9	398,2	397,0
Kuvataiteet, taideteollisuus, tekstiilitaiteet ym. – Visual art, industrial art, textile art, etc.	19,2	30,3	33,6	51,6	79,2	88,5
Musiikki – Music	458,3	501,0	558,4	558,9	590,0	630,0
Näyttämö-, tanssi- ja lausuntataide – Theatre, dance, recitation	169,0	210,1	226,0	245,0	264,2	267,7
Palkinnot – Awards	16,8	10,1	168,2	33,6	37,0	300,0
Taideostot ja kuvataiteen erityiskohteet – Art purchases and special goals of visual arts	252,3	252,3	252,3	252,3	253,0	253,0
Myöhemmin määrättävät tarkoitukset – Purposes to be determined later	158,6	80,9	439,5	419,0	40,8	110,2
Muut (tuki säätiöille, seuroille yms.) ¹⁾ – Other (support to foundations, societies, etc.) ¹⁾	172,6	120,3	441,2	–	–	150,0
Yhteensä – Total	1 467,6	1 492,2	2 432,0	1 973,3	1 662,4	2 196,4
Föreningen Konstsamfundet rf. – The society Konstsamfundet						
Kuvataide – Visual art	45,0	50,0	60,0	49,0	37,0	48,0
Musiikki – Music	122,0	121,0	161,0	150,0	147,0	168,0
Teatteri – Theatre	140,0	180,0	205,0	196,0	213,0	277,0
Julkaisutoiminta – Publications	203,0	234,0	277,0	312,0	274,0	835,0
Yleiset kulttuuriavustukset – General cultural grants	270,0	337,0	515,0	462,0	397,0	292,0
Yhteensä – Total	780,0	922,0	1 218,0	1 169,0	1 068,0	1 620,0
Alfred Kordelinin yleinen edistys- ja sivistysrahasto – Alfred Kordelin general educational fund						
Arkkitehtuuri – Architecture	11,8	15,8	16,8	13,5	12,0	12,0
Joukkoviestintä – Mass communication	15,1	17,2	15,1	25,2	26,5	27,0
Kansanvalistus – General education	213,4	260,7	319,2	357,4	303,0	305,0
Kaunokirjallisuuden suomennos – Translation of fiction into Finnish	23,5	17,7	25,1	26,9	18,0	18,0
Kaunokirjallisuus – Fiction	78,2	113,5	129,5	143,0	142,4	143,0
Lausuntataide – Recitation	5,9	4,7	5,0	8,4	7,2	8,0
Kuvataide – Visual art	100,9	153,2	207,2	246,9	201,4	207,0
Musiikki – Music	69,6	101,8	115,2	117,7	95,0	100,0
Näyttämötaide – Theatre	81,7	106,5	111,2	131,2	93,5	94,0
Taideteollisuus – Industrial art	24,6	36,2	47,1	37,0	29,0	29,0
Tanssitaide – Dance	15,0	16,8	16,8	16,8	23,6	14,0
Valokuvaus – Photography	13,0	15,1	17,3	16,8	21,0	18,0
Erilliset kulttuurihankkeet – Special cultural projects	468,9	435,3	727,6	496,2	496,0	500,0
Yhteensä – Total	1 121,6	1 294,4	1 753,2	1 637,0	1 468,6	1 475,0
Viisi suurinta yhteensä – Five major ones total	9 234,5	10 564,3	14 776,2	17 652,7	23 010,3	28 239,3

1) Sisältää muutakin kuin kulttuurirahoitusta. – Also includes other than cultural funding.

Lähteet – Sources:

Säätiöiden vuosikertomukset ja omat ilmoitukset. – Annual reports and other reports of the foundations.

Liitetaulukko 9.13. Kopioston, Kuvaston, Teoston ja Gramexin keräämät ja tilittämät tekijänoikeuskorvaukset 2002
Appendix Table 9.13. Royalties collected and disbursed by Kopiosto, Kuvasto, Teosto and Gramex 2002

	Kopiosto 1 000 € – EUR 1 000	Kuvasto	Teosto	Gramex	Yhteensä – Total
Kerätyt korvaukset – <i>Royalties collected</i>	6 641	536	34 250	13 370	55 301
– kotimaasta – <i>from Finland</i>	31 767
– ulkomailta – <i>from abroad</i>	2 483
Tilittetyt korvaukset – <i>Royalties disbursed</i>	5 136	1)	40 285	8 800	52 221

1) 77 % – 77%

Lähteet – *Sources:*

Kopiosto (*joint copyright organisation in Finland*)

Kuvasto ry. – Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys – *Visual Artists' Copyright Society*

Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto – *Teosto, the Finnish Composers' Copyright Society*

GRAMEX ry.

Liitetaulukko 9.14. Hyvitysmaksun nettotuotto ja käyttö 1998–2002*
Appendix Table 9.14. Net revenues from cassette fees and their allocation 1998–2002*

	1998	1999	2000	2001	2002
	1 000 € – EUR 1 000				
Nettotuotto – <i>Net revenues</i>	7 627	7 470	9 261	9 125	10 095
Äänikasettien ja -nauhojen osuus (%) – <i>Share of audio cassettes and tapes (%)</i>	15	17	24	24	40
Kuvakasettien ja -nauhojen osuus (%) – <i>Share of video cassettes and tapes (%)</i>	85	83	76	76	60
Käyttö – <i>Allocation</i>					
Suorat korvaukset oikeudenhaltijoille – <i>Direct compensation to copyright holders</i>	3 985	3 924	4 968	4 993	5 654
Kopioston kautta – <i>Via Kopiosto Copyright Society</i>	2 289	2 197	2 506	2 265	2 232
Teoston kautta – <i>Via Teosto, Finnish Composers' Copyright Society</i>	695	712	1 145	1 175	1 500
Gramexin kautta – <i>Via Gramex, Copyright Society of Performing Artists and Phonogram Producers in Finland</i>	645	672	932	1 208	1 589
Tuotoksen kautta – <i>Via Tuotos, Copyright association for audiovisual producers in Finland</i>	357	342	385	344	333
Välilliset korvaukset – <i>Indirect compensation</i>	3 642	3 546	4 293	3 885	4 161
AVEK – <i>Promotion Centre for Audiovisual Culture in Finland (AVEK)</i>	2 220	2 186	2 464	2 200	2 126
Av-musiikkituotanto (ESEK/LUSES) – <i>Audio-visual music production (ESEK/LUSES)</i>	555	530	597	533	516
ESEK – <i>Finnish Performing Music Promotion Centre</i>	162	179	336	427	602
LUSES – <i>Foundation for the Promotion of Finnish Music</i>	156	168	316	402	567
Suomen Tekijänoikeudellinen Yhdistys ry. & Tekijänoikeusinstituutti – <i>Finnish Copyright Association</i>	89	86	99	90	107
Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus – <i>Copyright Information Centre</i>	93	93	98	103	103
Kirjallisuuden edistämiskeskus – <i>Centre for the Promotion of Finnish Literature</i>	71	70	89	89	101
Kuvasto ry./VISEK – <i>Kuvasto/ Centre for the Promotion of Visual Art</i>	35	34	38	34	33
Kuurojen liitto ry. – <i>Association for the Deaf</i>	7	6	7	7	6
Suomen elokuvasaatiö – <i>Finnish Film Foundation</i>	61	–	–	–	–
Siiirretty myöhemmin jaettavaksi – <i>To be allocated later</i>	195	195	250	248	280

* Maksu kerätään tekijänoikeuslain muutoksen 15.6.1984 perusteella. Kasettimaksun suuruuden vahvistaa vuosittain opetusministeriö. Vuonna 2002 maksut ovat olleet äänikaseteista 0,50 senttiä/min, kuvakaseteista 0,76 senttiä/min, tietokonetallenteisista cd-levyistä 0,25 senttiä/min, MP3-tallentimista 0,50 senttiä/min, tallennettavista video-DVD-levyistä 0,76 senttiä/min sekä tietokoneen avulla tallennettavista DVD-levyistä kaksiosaisena 0,13 + 0,19 senttiä/min. Perittyjen hyvitysmaksujen käyttösuunnitelmasta päättää vuosittain opetusministeriö. – *The fee is collected pursuant to copyright legislation as amended on 15 June 1984. In 2002, the fee for blank audiocassettes has been 0.50 cent/min., for blank videocassettes 0.76 cent/min., for computer-recording CDs 0.25 cent/min., for MP3 recording tools 0.50 cent/min., for recordable video DVDs 0.76 cent/min. and for computer recordable DVDs in two parts: 0.13 + 0.19 cent/min. The fee and the principles governing its allocation are determined annually by the Ministry of Education.*

Lähteet – *Sources:*

Teoston toimintakertomukset – *The Finnish Composers' Copyright Society annual reports*

Opetusministeriö – *Ministry of Education*

Liitetaulukko 10.1. Kulttuurialan aloituspaikat ja uudet perustutkinto-opiskelijat 2002
Appendix Table 10.1. Intake and first year students in the field of culture 2002

Opintoaste ja -ala <i>Educational level and field</i>	Aloituspaikat – Intake	
	Kaikki – Total	Naisia – Females
Ammatillinen koulutus ¹⁾ – Upper secondary vocational education ¹⁾		
Yhteensä – Total	4 878	3 073
Käsi- ja taideteollisuus – <i>Crafts and industrial arts</i>	2 718	1 892
Viestintä- ja informaatiotieteet – <i>Communication and information</i>	1 750	981
Teatteri ja tanssi – <i>Theatre and dance</i>	77	42
Musiikki – <i>Music</i>	333	158
Kuvataide – <i>Visual art</i>	–	–
Ammattikorkeakoulu ¹⁾ – Polytechnic education ¹⁾		
Yhteensä – Total	2 675	1 891
Käsi- ja taideteollisuus – <i>Crafts and industrial arts</i>	834	696
Viestintä- ja informaatiotieteet – <i>Communication and information</i>	914	540
Teatteri ja tanssi – <i>Theatre and dance</i>	102	68
Musiikki – <i>Music</i>	117	62
Kuvataide – <i>Visual art</i>	164	123
Kulttuurin ja taiteiden tutkimus – <i>Culture and art research</i>	368	263
Muu kulttuurialan koulutus – <i>Other cultural education</i>	176	139
Uudet opiskelijat – First year students		
	Kaikki – Total	Naisia – Females
Yliopistokoulutus – University level education		
Yhteensä – Total	1 688	1 172
Käsi- ja taideteollisuus – <i>Crafts and industrial arts</i>	434	287
Viestintä- ja informaatiotieteet – <i>Communication and information</i>	322	240
Kirjallisuus – <i>Literature</i>	180	130
Teatteri ja tanssi – <i>Theatre and dance</i>	89	51
Musiikki – <i>Music</i>	264	157
Kuvataide – <i>Visual art</i>	39	17
Kulttuurin ja taiteiden tutkimus – <i>Culture and art research</i>	360	290

1) Käytetty opetushallituksen vuoden 2002 luokitusta. – According to the 2002 classification of the National Board of Education.

Lähde – Source:

Tilastokeskus, oppilaitostilastot – Statistics Finland, Educational Institutions

Liitetaulukko 10.2. Taidekorkeakoulujen opiskelijat ja tutkinnot 2003
Appendix Table 10.2. Students and degrees at art academies 2003

	Opiskelijoita – Students					Sisään- pääsy % (alempi ja ylempi korkea- koulu- tutkinto)	Tutkintoja – Degrees			
	Yhteensä	Alempi ja ylempi korkea- koulu- tutkinto	Jatko- opiskelijat	Muut tutkinto- opiskelijat	Uudet opiskelijat		Yhteensä	Alempi ja ylempi korkea- koulu- tutkinto	Jatko- tutkinnot	Muut tutkinnot
Total		Lower and higher university degree	Licentiate and doctorate	Other degrees	First year students	Admission % (lower and higher university degree)	Total	Lower and higher university degree	Licentiate and doctorate	Other degrees
Kaikki yliopistot yhteensä – All universities total	174 061	147 375	22 764	3 922	21 031	..	17 793	15 294	1 863	636
Taidekorkeakoulut yhteensä – Art academies total	3 864	3 521	343	–	362	..	564	542	22	–
Taideteollinen korkeakoulu – University of Art and Design Helsinki	1 731	1 562	169	–	129	9,2	234	229	5	–
Sibelius-Akatemia – Sibelius Academy	1 475	1 347	128	–	154	18,8	198	184	14	–
Teatterikorkeakoulu – Theatre Academy of Finland	418	383	35	–	55	5,5	83	80	3	–
Kuvataideakatemia – Academy of Fine Arts	240	229	11	–	24	..	49	49	–	–

Lähde – Source:
 Opetusministeriö, KOTA-tietokanta – Ministry of Education, KOTA-database

Liitetaulukko 10.3. Kulttuurialan opiskelijat ja tutkinnot 2002
Appendix Table 10.3. Students, qualifications and degrees in the field of culture 2002

Opintoaste ja -ala <i>Educational level and field</i>	Opiskelijat <i>Students</i>	Naisia <i>Females</i>		Tutkinnot <i>Qualifications and degrees</i>	Naisia <i>Females</i>	
		Kpl – No.	%		Kpl – No.	%
Kulttuurialan koulutus yhteensä – Cultural education total	34 722	23 342	67	5 565	3 910	70
Kaikki alat – All fields	457 888	90 211
– josta kulttuuriala (%) – of which culture (%)	8			6		
Ammatillinen koulutus¹⁾ – Upper secondary vocational education¹⁾	11 115	7 073	64	2 922	1 954	67
Käsi- ja taideteollisuus – Crafts and industrial arts	6 338	4 431	70	1 737	1 264	73
Viestintä- ja informaatiotieteet – Communication and information	3 760	2 139	57	951	548	58
Teatteri ja tanssi – Theatre and dance	161	105	65	75	50	67
Musiikki – Music	855	397	46	157	91	58
Kuvataide – Visual art	1	1	100	2	1	50
Ammattikorkeakoulu¹⁾ – Polytechnic education¹⁾	9 848	6 787	69	1 218	905	74
Käsi- ja taideteollisuus – Crafts and industrial arts	3 298	2 654	80	563	457	81
Viestintä- ja informaatiotieteet – Communication and information	3 190	1 790	56	281	157	56
Teatteri ja tanssi – Theatre and dance	300	203	68	44	31	70
Musiikki – Music	344	182	53	6	4	67
Kuvataide – Visual art	640	446	70	134	102	76
Kulttuurin ja taiteiden tutkimus – Culture and art research	1 541	1 085	70	129	103	80
Muu kulttuurialan koulutus – Other cultural education	535	427	80	61	51	84
Yliopistokoulutus – University level education	13 759	9 482	69	1 425	1 051	74
Käsi- ja taideteollisuus – Crafts and industrial arts	2 557	1 613	63	312	190	61
Viestintä- ja informaatiotieteet – Communication and information	2 490	1 781	72	299	248	83
Kirjallisuus – Literature	2 021	1 541	76	215	183	85
Teatteri ja tanssi – Theatre and dance	421	219	52	53	29	55
Musiikki – Music	2 588	1 467	57	216	127	59
Kuvataide – Visual art	224	123	55	29	19	66
Kulttuurin ja taiteiden tutkimus – Culture and art research	3 458	2 738	79	300	254	85
Muu kulttuurialan koulutus – Other cultural education	–	–	–	1	1	100

1) Käytetty opetushallituksen vuoden 2002 luokitusta. – According to the 2002 classification of the National Board of Education.

Lähde – Source:

Tilastokeskus, oppilaitostilastot – Statistics Finland, Educational Institutions

Liitetaulukko 10.4. Taidekorkeakoulujen opiskelijavaihdot 2003
Appendix Table 10.4. Student exchanges of art academies 2003

	Pitkät vaihdot ¹⁾ – Long-term exchanges ¹⁾			Lyhyet vaihdot ²⁾ – Short-term exchanges ²⁾			Kaikki vaihdot yhteensä All exchanges total
	Suomesta	Suomeen	Yhteensä	Suomesta	Suomeen	Yhteensä	
	From Finland	To Finland	Total	From Finland	To Finland	Total	
Taidekorkeakoulut yhteensä – Total for art academies	151	178	329	40	24	64	393
Kaikki korkeakoulut – All universities	3 863	3 983	7 846	548	309	857	8 703
– josta taidekorkeakoulut % – of which art academies %	3,9	4,5	4,2	7,3	7,8	7,5	4,5
Taideteollinen korkeakoulu – University of Art and Design Helsinki	57	133	190	–	–	–	190
Sibelius-Akatemia – Sibelius Academy	68	28	96	2	–	2	98
Teatterikorkeakoulu – Theatre Academy of Finland	14	3	17	23	–	23	40
Kuvataideakatemia – Academy of Fine Arts	12	14	26	15	24	39	65

1) Kesto vähintään 3 kk. – Duration at least 3 months.

2) Kesto alle 3 kk. – Duration less than 3 months.

Lähde – Source:

Kansainvälinen liikkuvuus yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa 2003. CIMO Publications 2/2004. Helsinki: Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO – The Centre for International Mobility CIMO.

Liitetaulukko 10.5. Korkea- ja ammattikorkeakoulujen kulttuurialan opiskelijavaihdot 1998–2003 *
Appendix Table 10.5. Student exchanges in universities and in polytechnics in the fields of culture 1998–2003 *

Vuosi Year	Yliopistollinen koulutus ¹⁾ – University level education ¹⁾								Ammattikorkeakoulutus Polytechnic education					
	Koulutusala – Field of education		Musiikki		Teatteri ja tanssi		Kuvataide		Yhteensä		Kulttuuriala			
	Taideteollinen Crafts and design	Suomesta From Finland	Suomeen To Finland	Musiikki Music	Suomesta From Finland	Suomeen To Finland	Teatteri ja tanssi Theatre and dance	Suomesta From Finland	Suomeen To Finland	Kuvataide Visual art	Suomesta From Finland	Suomeen To Finland	Yhteensä Total	Suomesta From Finland
1998	140	..	90	..	16	..	20	..	266	..	151	70
1999	124	189	74	36	14	3	17	18	229	246
2000	105	159	69	45	9	5	13	24	196	233	240	144
2001	58	109	74	51	14	2	42	56	188	218	314	178
2002	48	149	50	34	4	3	50	20	152	206	381	222
2003	59	179	68	28	14	3	43	14	184	224	518	310

* Pitkät eli vähintään 3 kk kestävät vaihdot. – Long-term (duration at least 3 months) exchanges.

1) Kulttuurialan koulutusta on seuraavissa korkeakouluissa: Taideteollinen korkeakoulu, Sibelius-Akatemia, Teatterikorkeakoulu, Kuvataideakatemia, Tampereen yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Lapin yliopisto. – University level cultural education is organised in the following universities: University of Art and Design, Sibelius Academy, Theatre Academy of Finland, Academy of Fine Arts, University of Tampere, University of Jyväskylä, University of Lapland.

Lähde – Source:

Kansainvälisen henkilövaihdon keskus CIMO – The Centre for International Mobility CIMO

Liitetaulukko 10.6. Taiteen perusopetus Suomen kunnissa 2002*
Appendix Table 10.6. Basic art education in Finnish municipalities 2002*

Taiteenala <i>Artistic field</i>	Sijaintikuntia <i>Locations</i>	Opetusyksiköt – <i>Teaching establishments</i>			Opetusyksiköiden omistusperusta – <i>Ownership of teaching establishments</i>	
		Yhteensä <i>Total</i>	Kansalaisopisto <i>Adult education institute</i>	Taideoppilaitos <i>Art institute</i>	Kunnallinen <i>Municipal</i>	Yksityinen <i>Private</i>
Yhteensä – Total	278	814	428	386	545	269
Musiikki – <i>Music</i>	159	210	75	135	133	77
Visuaaliset taiteet ¹⁾ – <i>Visual art ¹⁾</i>	210	233	162	71	193	40
Käsityö – <i>Handicrafts</i>	140	153	109	44	110	43
Sanataide – <i>Recitation, literary art</i>	18	18	10	8	13	5
Teatteritaide – <i>Dramatic art</i>	54	60	34	26	45	15
Sirkustaide – <i>Circus art</i>	11	11	4	7	7	4
Tanssitaide – <i>Dance art</i>	90	129	34	95	44	85

Taiteenala <i>Artistic field</i>	Opetustunnit <i>Lessons</i>	Oppilaat – <i>Students</i>			Opettajat – <i>Teachers</i>		
		Yhteensä <i>Total</i>	Valmistava opetus (alle 7-v.) <i>Early learning (under 7 years)</i>	Perusopetus (7–15-v.) <i>Basic education (7–15 years)</i>	Jatko-opetus (yli 15-v.) <i>Further education (over 15 years)</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Joista päätoimisia (%) <i>Of whom full-time (%)</i>
Yhteensä – Total	2 192 604	101 779	13 714	70 519	17 546	6 318	39,0
Musiikki – <i>Music</i>	1 816 553	45 187	3 445	32 027	9 715	4 513	45,8
Visuaaliset taiteet ¹⁾ – <i>Visual art ¹⁾</i>	155 602	22 238	2 628	17 562	2 048	775	17,0
Käsityö – <i>Handicrafts</i>	34 645	5 156	334	4 373	449	327	19,6
Sanataide – <i>Recitation</i>	2 241	593	77	434	82	33	9,1
Teatteritaide – <i>Drama</i>	20 801	3 338	145	2 718	475	151	14,6
Sirkustaide – <i>Circus art</i>	12 649	946	194	680	72	35	28,6
Tanssitaide – <i>Dance art</i>	150 113	24 321	6 891	12 725	4 705	484	33,9

* Ei sisällä Ahvenanmaata. – *Excluding Åland.*

1) Kuvataide ja arkkitehtuuri – *Visual art and architecture*

Lähde – *Source:*

Taiteen perusopetuksen vuosikirja 2002. Helsinki: Suomen Kuntaliitto – *Association of Finnish Local and Regional Authorities*

Liitetaulukko 10.7. Työllinen työvoima kulttuurin toimialoilla 1995, 2000 ja 2002
Appendix Table 10.7. Employed labour force in cultural industries 1995, 2000 and 2002

Toimiala – Industry	1995	2000	2002*
Kulttuurin toimialat yhteensä – Cultural industries total	75 472	89 718	87 596
Koko työllinen työvoima – All employed labour force	1 932 752	2 228 557	2 258 004
– josta kulttuuri – of which culture (%)	3,9	4,0	3,9
Arkkitehti- ja taideteollinen suunnittelu sekä taide – Architectural and industrial design and art	3 327	5 374	6 077
Arkkitehtipalvelu – Architectural activities (74203)	1 791	3 015	3 179
Taideteollinen muotoilu ja suunn. – Industrial design (74841, 74871)	369	722	997
Taiteilijatoiminta – Artistic creation (92311)	1 167	1 637	1) 1 901
Taide- ja antiikkiliikkeet sekä antikvariaatit – Art and antique shops and second-hand bookshops	396	444	519
Taideliikkeet – Retail sale of art; art gallery activities (52484)	158	179	214
Antiikkiliikkeet – Antique shops (52501)	60	67	98
Antikvariaattikauppa – Second-hand bookshops (52502)	178	198	207
Kirjastot, arkistot ja museot yms. – Libraries, archives, museums, etc.	9 516	9 780	9 771
Kirjastot ja arkistot – Library and archives activities (9251)	7 609	7 067	6 906
Museot, näyttelyt jne. – Museums activities and preservation of historical sites and buildings (9252)	1 887	2 570	2 662
Kasvitieteelliset puutarhat jne. – Botanical and zoological gardens and nature reserves activities (9253)	20	143	203
Kirjojen tuotanto ja jakelu – Production and distribution of books	4 044	4 899	4 851
Kirjojen kustantaminen – Publishing of books (2211)	1 768	2 386	2 453
Kirjansidonta ja viimeistely – Bookbinding and finishing (2223)	294	329	326
Kirjatukkukauppa – Wholesale of books (51474)	177	283	335
Kirjojen vähittäiskauppa – Retail sale of books (52472)	1 726	1 802	1 670
Kirjojen postimyynti ja verkkokauppa – Retail sale of books via mail order houses and net commerce (52611)	79	99	67
Sanoma- ja aikakauslehtien tuotanto ja jakelu – Production and distribution of newspapers and periodicals	27 847	29 301	27 434
Sanomalehtien kustantaminen – Publishing of newspapers (2212)	9 634	10 155	9 434
Aikakauslehtien kustantaminen – Publishing of journals and periodicals (2213)	2 504	3 539	3 561
Muu kustannustoiminta – Other publishing (2215)	497	607	577
Uutistoimistot – News agency activities (9240)	392	445	413
Sanomalehtien painaminen – Printing of newspapers (2221)	1 590	1 734	1 446
Muu painaminen – Printing n.e.c (2222)	11 542	11 464	10 895
Ladonta ja painolaattojen valmistus = Painamista edeltävä toiminta – Composition and plate-making = Pre-press activities (2224)	1 530	973	908
Muu painamiseen liittyvä toiminta – Ancillary operations activities related to printing (2225)	144	147	149
Aikakausjulkaisujen ja lehtien vähittäiskauppa & Lehtikioskit – Retail sale of periodicals & newspaper kiosks (52473 & 52474)	14	237	51
Mainonta – Advertising	4 767	8 470	7 663
Mainostoimistot – Advertising agency activities (74401)	3 437	5 296	5 098
Suora- ja ulkomainonta – Direct and outdoor advertising activities (74402)	234	558	561
Muu mainospalvelu – Other advertising activities (74409)	1 096	2 616	2 004
Valokuvaus – Photography	3 015	3 266	3 265
Valokuvaamotoiminta – Photographic studio activities (74811)	822	791	2) 873
Optiikka- ja valokuvausvälin. valm. – Manufacture of optical instruments and photographic equipment (3340)	222	417	425
Valokuvien kehittäminen – Photographic laboratory activities (74812)	730	714	661
Valokuvausvälin. ja -tarv. tukkuk. – Wholesale of photographic equipment and supplies (51475)	352	285	249
Valokuvausalan vähittäiskauppa – Retail sale of photographic equipment; photography services (52485)	889	1 059	1 057

Liitetaulukko 10.7. Jatkuu – Appendix Table 10.7. Cont.

Toimiala – Industry	1995	2000	2002*
Radio ja televisio – Radio and television	11 459	13 982	13 096
Radio- ja televisiotoiminta – <i>Radio and television activities (9220)</i>	6 870	7 596	7 089
TV- ja radiovastaanott. jne. valm. – <i>Manufacture of television and radioreceivers, sound or video recording or reproducing apparatus and associated goods (3230)</i>	1 359	1 871	1 087
Viihde-elektronikan tukkukauppa – <i>Wholesale of radio and television goods (51432)</i>	766	790	799
Kodinkoneiden ja viihde-elektronikan vähittäiskauppa – <i>Retail sale of household appliances and radio and television goods (52451)</i>	2 352	3 134	3 059
Ohjelmansiirtopalvelut – <i>Data transmission services (64203)</i>	112	591	1 062
Elokuviin ja videoiden tuotanto ja jakelu – Production and distribution of motion pictures and videos	1 391	2 387	2 902
Elokuviin ja videoiden tuotanto – <i>Motion picture and video production (9211)</i>	740	1 159	1 196
Kuvatallenteiden jäljentäminen – <i>Reproduction of video recording (2232)</i>	43	92	87
Elokuviin lev., videoiden tukkujak. = Elokuviin ja videoiden levitys – <i>Motion picture and video distribution (9212)</i>	54	255	162
Videofilmien vuokraus – <i>Renting of videotapes (71401)</i>	227	392	815
Elokuviin esittäminen – <i>Motion picture projection (9213)</i>	327	489	642
Musiikin ja äänitteiden tuotanto ja jakelu – Production and distribution of music and sound recordings	992	1 154	1 192
Soitinten valmistus – <i>Manufacture of musical instruments (3630)</i>	75	114	117
Äänitallenteiden kustantaminen – <i>Publishing of sound recordings (2214)</i>	271	385	3) 392
Äänitallenteiden jäljentäminen – <i>Reproduction of sound recording (2231)</i>	90	87	96
Musiikkitarvikkeiden tukkukauppa – <i>Wholesale of musical instruments and supplies (51481)</i>	189	158	174
Soittimien ja musiikkitarvikkeiden vähittäisk. – <i>Retail sale of musical equipment and supplies (52452)</i>	367	410	413
Huvipuistot ja pelit sekä muu viihde ja virkistys – Amusement parks, games and other entertainment and recreation	8 718	10 661	10 826
Huvipuistot – <i>Fair and amusement park activities (9233)</i>	194	315	4) 421
Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelu – <i>Gambling and betting activities (9271)</i>	2 370	2 758	2 794
Pelien ja leikkikalujen valmistus – <i>Manufacture of games and toys (3650)</i>	310	308	298
Lelujen ja pelien tukkukauppa – <i>Wholesale of toys and games (51483)</i>	208	290	261
Näyttämö- ja konserttitoiminta – <i>Theatre and concert activities (92312)</i>	4 679	5 430	5 084
Taidelaitokset = Kulttuurin ja viihteen tukipalvelut – <i>Operation of arts facilities (9232)</i>	47	337	574
Muut viihdepalvelut – <i>Other entertainment activities n.e.c (9234)</i>	371	548	617
Muualla luokittelem. virkistyspalvelut – <i>Other recreational activities n.e.c (9272)</i>	539	675	5) 777

* Ennakkotieto. – Preliminary data.

- 1) Osa myös luokassa 92400. – Partly included in class 92400.
- 2) Osa myös luokassa 74201. – Partly included in class 74201.
- 3) Osa myös luokassa 92110. – Partly included in class 92110.
- 4) Osa myös luokissa 92530, 92520. – Partly included in classes 92530 and 92520.
- 5) Osa myös luokissa 01259, 63302, 93050. – Partly included in classes 01259, 63302 and 93050.

Lähde – Source:

Tilastokeskus, työssäkäyntitilastot – Statistics Finland, Employment Statistics

Liitetaulukko 10.8. Työllinen työvoima kulttuuriammateissa ammatin ja sukupuolen mukaan 1995 ja 2000
Appendix Table 10.8. Employed labour force in cultural occupations by occupation and gender 1995 and 2000

Ammatti ¹⁾	1995					2000				
	Yhteensä	Miehet	Naiset	Kulttuuri- toimialoilla %	Kulttuuri- toimialoilla (lkm.)	Yhteensä	Miehet	Naiset	Kulttuuri- toimialoilla %	Kulttuuri- toimialoilla (lkm.)
Occupation ¹⁾	Total	Males	Females	In cultural industries %	In cultural industries (number)	Total	Males	Females	In cultural industries %	In cultural industries (number)
Koko työllinen työvoima – All employed labour force	1 932 752	993 634	939 118	4	75 472	2 228 557	1 151 121	1 077 436	4	89 707
Kaikki kulttuuriammatit – All cultural occupations	56 967	29 037	27 930	64	36 723	65 760	33 877	31 883	63	41 296
12294 Kulttuurijohtajat – Cultural services managers	989	296	693	69	681	914	396	518	82	753
1234 Mainos- ja tiedotusjohtajat – Advertising and public relations managers	444	234	210	37	166	613	291	322	50	307
24191 Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat – Advertising and marketing professionals	3 119	1 627	1 492	29	904	8 365	4 708	3 657	15	1 285
24192 Tiedottajat – Public relations professionals	2 059	572	1 487	11	226	2 708	642	2 066	13	362
24311 Arkistonhoitajat – Archivists	753	141	612	22	162	584	120	464	22	126
24312 Museoalan erityisasiantuntijat – Curators	475	149	326	79	373	610	177	433	79	479
2432 Kirjastonhoitajat, informaattikot ym. – Librarians and related information professionals	2 620	515	2 105	56	1 470	3 272	830	2 442	53	1 743
24511 Päälikkötoimittajat – Managing editors	408	289	119	83	339	500	313	187	78	390
24512 Lehden- ja kustannustoimittajat ja kriitikot – Journalists, editors and critics	5 114	2 575	2 539	82	4 177	6 047	2 936	3 111	83	5 049
24513 Radio- ja tv-toimittajat – Radio and television journalists	1 990	1 128	862	96	1 904	2 295	1 164	1 131	97	2 216
24514 Mainostoimittajat – Advertising copywriters	423	170	253	82	345	520	264	256	90	467
24515 Kirjailijat ja dramaturgit – Authors and dramaturgists	305	147	158	54	164	200	94	106	56	112
24521 Kuvataiteilijat – Sculptors and painters	604	309	295	48	292	455	236	219	49	222
24522 Graafiset suunnittelijat – Graphic designers	1 677	926	751	67	1 128	1 647	897	750	61	998
24523 Taideteollisen alan suunnittelijat ja taiteilijat – Art and craft designers and related artists	1 162	320	842	25	288	1 484	670	814	42	624
2453 Klassisen musiikin säveltäjät, muusikot ja laulajat – Composers, musicians and singers	2 534	1 691	843	43	1 077	2 264	1 410	854	43	983
2454 Tanssitaiteilijat – Choreographers and dancers	480	124	356	68	326	542	133	409	66	360
24551 Näyttelijät – Actors	1 087	594	493	86	934	1 041	562	479	83	863
24552 Teatteri- ja elokuvaohjaajat – Stage and film directors	332	213	119	70	232	290	196	94	68	197
31192 Graafisen tekniikan asiantuntijat – Printing technicians	1 925	1 600	325	53	1 024	1 886	1 466	420	59	1 119
3131 Kuvaajat, kuvanauhoittajat ja äänittäjät – Photographers and image and sound recording equipment operators	2 582	2 000	582	67	1 736	2 994	2 167	827	73	2 174
3132 Radio- ja tv-tarkkailijat – Broadcasting and telecommunications equipment operators	691	506	185	94	649	616	450	166	90	557
34711 Taide- ja taideteollisen alan asiantuntijat – Artistic and crafts and design associate professionals	2 074	1 103	971	58	1 194	1 955	1 125	830	57	1 124
34712 Kuvaussihteerit ym. – Producer's assistants and related associate professionals	443	90	353	85	375	433	99	334	91	396

Liitetaulukko 10.8. Jatkuu – Appendix Table 10.8. Cont

Ammatti ¹⁾ Occupation ¹⁾	1995					2000				
	Yhteensä Total	Miehet Males	Naiset Females	Kulttuuri- toimialoilla % In cultural industries %	Kulttuuri- toimialoilla (lkm.) In cultural industries (number)	Yhteensä Total	Miehet Males	Naiset Females	Kulttuuri- toimialoilla % In cultural industries %	Kulttuuri- toimialoilla (lkm.) In cultural industries (number)
3472 Juontajat, kuuluttajat ym. – Radio, television and other announcers	285	227	58	48	136	345	233	112	47	162
3473 Viihdemuusikot, laulajat, tanssijat ym. – Night-club and related musicians, singers and dancers	770	681	89	20	154	1 551	1 324	227	28	427
3474 Klovnit, taikurit, akrobaatit ym. – Clowns, magicians, acrobats and related associate professionals	19	14	5	58	11	74	37	37	66	49
4141 Kirjasto-, arkisto- ja museotyön- tekijät – Library and filing clerks	4 783	901	3 882	80	3 849	5 140	994	4 146	83	4 243
7312 Soittimien tekijät ja viritäjät – Musical-instrument makers and tuners	320	252	68	20	63	164	140	24	63	103
7330 Puu-, tekstiili-, nahka- ym. käsi- työtuotteiden tekijät – Handicraft workers in wood, textile, leather and related materials	15	10	5	7	1	11	6	5	9	1
7341 Latojat ja asemoijat – Compositors, typesetters and related workers	5 233	2 728	2 505	80	4 176	3 334	1 706	1 628	85	2 833
7342 Painopinnan valmistajat – Stereotypers and electrotypers	1 432	700	732	88	1 267	1 397	763	634	86	1 200
7343 Kaivertajat ja syövyttäjät – Printing engravers and etchers	54	49	5	74	40	29	20	9	38	11
7344 Valokuvavalaboranttien työntekijät – Photographic and related workers	561	158	403	82	461	250	101	149	68	169
7345 Kirjansitomotyöntekijät – Bookbinders and related workers	1 287	273	1 014	33	427	442	182	260	67	296
7346 Silkki- ja tekstiilipainajat – Silk-screen, block and textile printers	256	146	110	70	180	257	158	99	70	180
8224 Valokuvatuotteiden teolliset valmistajat – Photographic-products machine operators	236	78	158	80	188	531	129	402	95	504
8251 Painokoneen hoitajat – Printing-machine operators	5 575	4 624	951	73	4 058	7 266	5 319	1 947	79	5 750
8252 Jälkikäsittelijät – Book-binding-machine operators	1 851	877	974	84	1 546	2 734	1 419	1 315	90	2 462

1) Tilastokeskuksen ammattiluokitus 2001, joka perustuu Kansainvälisen työjärjestön (ILO) maailmanlaajuiseen ammattiluokitukseen ISCO-88:aan. – Statistics Finland's Classification of Occupations 2001, which is based on the global classification of occupations ISCO-88 by International Labour Organization ILO.

Lähde – Source:

Tilastokeskus, työssäkäyntitilastot – Statistics Finland, Employment Statistics

Liitetaulukko 10.9. Taiteilijoiden työmarkkina-asema taiteenaloittain 2000*
*Appendix Table 10.9. Labour market status of artists by field of art 2000**

Taiteenala	Työsuhde ¹⁾	Freelance	Vapaa taiteilija	Yrittäjä	Muu ²⁾	Ei taiteellista työtä	Työtön ³⁾
Field of art	Employed ¹⁾		Free artist	Entrepreneur	Other ²⁾	No artistic work	Unemployed ³⁾
	%	%	%	%	%	%	%
Kaikki taiteilijat – All artists	29	29	28	18	19	10	20
Elokuvataide – Cinema	15	49	13	24	15	12	28
Kirjallisuus – Literature	3	27	58	6	16	12	4
Kritiikki – Critique	7	74	5	5	2	13	11
Kuvataide – Visual art	11	17	78	6	22	3	38
Näyttämötaide – Theatre	41	36	10	3	21	15	23
Rakennustaide – Architecture	41	7	7	40	29	10	6
Säveltaide – Music	45	41	20	9	15	8	21
Taideteollisuus – Crafts and design	26	16	12	39	18	12	14
Tanssitaide – Dance	39	50	12	3	21	14	34
Valokuvataide – Photography	16	9	18	57	8	10	11
Monialaiset – Multidisciplinary	14	35	47	19	18	6	23

* Prosenttien summa ei ole sata, sillä taiteilijat toimivat useissa työmarkkina-asemissa vuoden aikana. – The sum of the percentages is not 100, because artists' labour market status varies during the year.

- 1) Sisältää vakinaiset ja toistaiseksi / usean vuoden voimassa olevat työsuhteet. – Includes permanent and several year long work contracts.
- 2) Eläkkeellä, työttömänä yms. – Retired, unemployed, etc.
- 3) Niiden taiteilijoiden osuus (alle 65-vuotiaat), jotka ilmoittivat olleensa työttöminä työnhakijoina vuoden 2000 aikana. Työttömyysajan pituudet vaihtelevat. – Percentage of artists reporting as having been unemployed at some point during 2000 regardless of the length of unemployment.

Lähde – Source:

Rensu Jeff Kaija (2003). Taiteilijan asema. Raportti työstä ja tulo muodostuksesta eri taiteenaloilla. Taiteen keskustoimikunnan julkaisuja 27. – The status of the artist in Finland. Report on employment and income formation in different fields of art (English summary). Publications of the Arts Council of Finland 27.

Liitetaulukko 10.10. Kulttuurialan tutkinnon suorittaneiden työvoiman määrä ja työttömyysaste 2002*
*Appendix Table 10.10. Graduates in the arts: number of employed and unemployment rate 2002**

Opintoala	Tutkinnon suorittanut työvoima	Työttömyysaste %
Educational field	Employed graduates	Unemployment rate %
Kulttuuriala yhteensä – Arts total	36 100	16
Kaikki koulutusalat yhteensä – All educational fields total	1 962 000	10
Ammatillinen taso – Vocational level:		
Käsi- ja taideteollisuusala – Crafts and design	21 000	17
Viestintä- ja kuvataideala – Communication and visual art	5 000	23
Musiikkiala – Music	2 400	6
Teatteri- ja tanssiala – Theatre and dance	400	14
Yliopistotaso – University level:		
Taideteollinen ala – Industrial arts	3 100	10
Kuvataideala – Visual art	200	26
Musiikkiala – Music	3 000	5
Teatteri- ja tanssiala – Theatre and dance	1 000	16

Lähteet – Sources:

Tilastokeskus, sijoittumistilastot – Statistics Finland, Placement statistics

Työministeriö, työnvälitystilasto – Ministry of Labour, Employment service statistics

Liitetaulukko 10.11. Taidealan ammattien työttömät työnhakijat 1991–2003
Appendix Table 10.11. Unemployed jobseekers in artistic occupations 1991–2003

Ammatti – Occupation	Vuosi (lokakuun tiedot) – Year (October data)												
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Taidealan ammatit yhteensä – Artistic occupations total	1 660	2 812	3 686	3 881	3 850	3 914	3 750	3 435	3 482	3 214	3 452	3 578	3 896
Kaikki työvoimatoimistoissa rekisteröidyt työttömät työnhakijat (vuosikeskiarvo, 1 000 henkeä) – All unemployed jobseekers recorded in the employment service register (yearly average, 1,000 persons)	213	363	482	494	466	448	409	372	348	321	302	294	..
Koko väestön työttömyysaste Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan (vuosikeskiarvo, %) – Unemployment rate (whole population) according to the Labour Force Survey (Statistics Finland) (yearly average, %)	6,6	11,7	16,3	16,6	15,4	14,6	12,7	11,4	10,2	9,8	9,1	9,1	..
Arkkitehdit, rakennusarkkitehdit – Architects, construction architects (00100–00090)	211	434	672	701	730	625	508	409	407	303	296	276	274
Arkkitehti – Architect	96	219	340	371	367	330	227	212	206	143	133	133	126
Rakennusarkkitehti – Construction architect	100	181	275	272	308	242	222	150	153	127	123	106	112
Kaavoitusarkkitehti – Planning architect	3	2	6	8	4	5	11	8	8	3	6	8	7
Maisema-arkkitehti – Landscape architect	3	8	11	10	8	9	6	6	8	9	8	6	7
Muu arkkitehti – Other architect	9	24	40	40	43	39	42	33	32	21	26	23	22
Kirjailijat – Authors (071)	15	32	47	59	66	63	75	68	63	69	60	57	69
Kirjailija – Author	5	10	17	21	20	27	33	29	27	33	28	30	36
Käunokirjallisuuden kääntäjä – Fiction translator	5	9	14	18	21	17	19	17	16	15	12	15	16
Kriitikko – Critic	–	3	7	6	6	8	4	7	5	4	5	1	3
Dramaturgi – Dramatist	3	9	8	11	12	8	16	10	12	13	13	8	10
Muu alaryhmään 071 kuuluva – Other authors	2	1	1	3	7	3	3	5	3	4	2	3	4
Kuvataiteilijat – Visual artists (072)	331	545	749	752	786	802	800	763	804	797	889	1003	1097
Kuvataiteilija – Visual artist	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Taidemaalari – Painter	130	217	288	310	324	338	334	319	319	315	330	334	350
Graafikko – Graphic artist	35	51	88	68	73	76	76	71	78	82	86	97	98
Kuvanveistäjä – Sculptor	27	37	55	58	73	68	69	63	67	56	59	68	71
Graafinen suunnittelija – Graphic designer	57	100	156	148	139	139	129	116	153	149	217	272	326
Taiteija – Layout editor	8	16	21	24	22	21	29	35	29	28	24	33	35
Kuvittaja – Illustrator	10	25	21	22	25	23	28	23	29	28	33	41	49
Elokuvanpiirtäjä – Animator	2	3	2	4	3	4	3	5	2	4	1	7	8
Muotipiirtäjä – Fashion designer	2	3	4	4	1	2	1	–	1	1	–	–	1
Lavastaja – Set designer	22	28	40	36	40	41	43	47	45	57	58	64	68
Lavastusmestari, -maalari – Stage master, painter	2	0	4	2	3	1	3	3	5	4	9	10	10
Muu alaryhmään 072 kuuluva – Other visual artists	36	65	70	76	83	89	85	81	76	73	72	77	81
Muotoilijat – Designers (073)	197	334	438	495	454	483	456	396	398	377	386	437	449
Keramiikkataiteilija ja lasitaitelija – Ceramist and glassware artist	23	28	47	51	40	41	47	50	44	50	57	55	53
Sisustusarkkitehti – Interior designer	43	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Sisustus- ja kalustesuunnittelija – Interior and furnishing designer	–	91	129	148	131	140	136	99	99	104	97	121	116
Teollinen muotoilija – Industrial designer	29	49	50	63	68	75	68	53	71	63	74	87	100
Tekstiilitaitelija – Textile artist	46	64	81	93	87	99	96	89	82	66	81	80	75
Kankaansuunnittelija – Textile designer	9	18	26	29	31	38	26	28	34	25	27	22	30
Muu alaryhmään 073 kuuluva – Other designers	47	84	105	111	97	90	83	77	68	69	50	72	75
Valokuvaajat, elokuvaajat – Photographers, motion picture camera operators (074)	189	311	383	369	385	382	333	318	340	324	355	353	406
Valokuvaaja, elokuvaaja – Photographer, motion picture camera operator	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–
Ateljeevalokuvaaja – Studio photographer	87	142	178	187	191	181	161	162	149	144	169	162	173
Mainoskuvaaja – Commercial photographer	13	13	17	16	16	15	14	14	16	15	13	14	16
Lehtivalokuvaaja – Press photographer	25	45	50	50	42	43	27	25	29	34	25	27	30

Liitetaulukko 10.11. Jatkuu – Appendix Table 10.11. Cont.

Ammatti – Occupation	Vuosi (lokakuun tiedot) – Year (October data)												
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Elokuvaaja – Motion picture camera operator	15	30	41	39	35	36	28	32	37	33	32	36	46
Laitoskuvaaja – Industrial photographer	1	4	5	4	2	4	1	–	–	–	–	2	1
Televisiokuvaaja – Television camera operator	29	51	55	39	59	56	63	57	78	75	88	76	106
Muu alaryhmään 074 kuuluva – Other photographers and cinematographers	19	26	37	34	39	47	39	28	31	23	28	36	34
Näyttämötaiteilijat – Stage artists (075)	139	226	294	325	288	350	352	336	336	280	323	333	394
Näyttelijä – Actor	86	133	166	191	173	185	190	211	210	182	212	216	249
Laulaja (taidemusiikki) – Singer (artistic music)	8	20	19	25	23	32	26	16	24	25	23	19	30
Tanssija – Dancer	29	54	77	82	74	106	113	93	76	59	70	81	86
Varieteetaiteilija – Variety artist	8	11	17	11	5	9	10	5	7	2	8	6	11
Muu alaryhmään 075 kuuluva – Other stage artists	8	8	15	16	13	18	13	11	19	12	10	11	18
Muusikot – Musicians (076)	414	672	782	866	785	833	859	786	775	715	728	701	686
Muusikko – Musician	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–
Säveltäjä – Composer	7	13	12	14	11	14	15	12	17	20	20	17	16
Orkesterin- ja kuoronjohtaja – Orchestra and choir director	4	6	6	10	4	8	15	13	7	9	12	14	12
Kirkkomuusikko – Church musician	2	17	27	33	32	38	31	18	31	23	29	27	27
Muusikko (eri instrumentit) – Musician (various instruments)	368	554	636	699	640	674	690	633	615	561	566	533	537
Laulaja (kevyt musiikki) – Singer (light music)	24	56	65	68	67	66	79	79	74	73	78	84	69
Tanssiorkesterit (1–8 jäsentä) – Dance orchestras (1–8 members)	2	–	2	2	–	–	2	1	2	1	1	1	1
Muu alaryhmään 076 kuuluva – Other musicians	7	26	34	40	31	33	26	30	29	28	22	25	24
Ohjaajat, näyttämöestorit – Directors, stage managers (077)	121	185	228	201	214	221	228	243	256	241	290	289	365
Ohjaaja – Director	49	76	89	85	89	100	100	100	95	105	116	125	153
Teatterituottaja – Theatrical producer	6	6	11	13	13	8	12	13	14	8	18	18	20
Näyttämöpäällikkö – Stage manager	6	9	12	12	7	14	9	15	21	15	21	22	18
Kuvaussihteeri – Director's assistant	26	37	42	35	35	35	34	33	42	33	43	44	70
Tarpeistonhoitaja – Properties assistant	4	10	12	10	5	7	6	10	13	7	9	5	11
Valaistumestari – Lighting supervisor	9	11	7	9	13	7	14	14	17	20	21	31	33
Elokuvaleikkaaja – Film cutter	5	8	16	6	10	9	13	10	10	15	22	15	18
Muu alaryhmään 077 kuuluva – Other directors and stage managers	16	28	39	31	42	41	40	48	44	38	40	29	42
Muu taide- ja viihdealan työ – Other artistic and entertainment work (079)	43	73	93	113	142	155	139	116	103	108	125	129	156
Naamioija – Makeup artist	23	39	56	71	89	93	89	68	56	47	65	63	79
Tarpeistonhankkija – Properties purchaser	1	–	–	–	1	1	2	–	2	–	1	–	2
Puvustonhoitaja – Wardrobe manager	3	3	2	5	5	7	5	5	2	3	6	9	11
Kuiskaaja – Prompt	–	–	1	1	3	3	1	3	1	1	1	2	2
Muu alaryhmään 079 kuuluva – Others	16	31	34	36	44	51	42	40	42	57	52	55	62

Lähteet – Sources:

Työministeriö, työnvälitystilasto – Ministry of Labour, Employment service statistics

Tilastokeskus: Elinolot, työelämä – Statistics Finland: Social Statistics, Labour Force

Liitetaulukko 10.12. Kulttuurialan ammattiryhmien ansioita kunnissa 2002
Appendix Table 10.12. Earnings at cultural occupations in municipalities 2002

Kokoaikaiset täysipalkkaiset Full-time salaried staff	Lkm No.	Naisia Women %	Keskimääräinen kokonaisansio Average total earnings		
			Kaikki All	Miehet Men	Naiset Women
			€		
Kunta-ala yhteensä – Municipal sector total	350 489	79,5	2 130	2 627	2 002
Kulttuuriammatit yhteensä – Cultural occupations total	6 166	62,0	2 041	2 095	1 989
Ammattiryhmä (lkm > 50) ¹⁾ – Occupation group (no. > 50) ¹⁾					
Arkkitehdit (001) – Architects (001)	453	51,9	3 063	3 163	2 969
Näyttämötaiteilijat ym. (075) – Stage artists (075)	184	44,6	2 052	2 058	2 044
Muusikot (076) – Musicians (076)	688	32,6	2 172	2 243	2 012
Muut taiteellisen ja viihteellisen alan ammatit (079) – Other artistic and entertainment occupations (079)	364	29,4	1 849	1 904	1 718
Kirjastonhoitajat ja amanuenssit (0811) – Librarians and assistants (0811)	1 177	85,4	1 926	1 906	1 929
Muut kirjastotyöntekijät (0812) – Other library workers (0812)	2 386	83,0	1 572	1 572	1 572
Arkistonhoitajat (0821) – Archivists (0821)	349	90,0	1 745	1 799	1 739
Museonhoitajat (0831) – Curators in museums (0831)	184	68,5	2 333	2 455	2 279
Muut museotyöntekijät (0832) – Other workers in museums (0832)	206	64,1	1 617	1 668	1 588
Kulttuuritoimen johto- ja suunnittelutehtävät (1851) – Management and planning of cultural functions (1851)	175	70,3	2 080	2 179	2 038

1) Täysipalkkaiset kokoaikaiset. – Full-time salaried staff.

Lähde – Source:

Kuntasektorin palkat 2002. Palkat 2003: 8. Helsinki: Tilastokeskus – Wages and salaries in the municipality sector 2002. Wages and Salaries 2003: 8. Helsinki: Statistics Finland

Liitetaulukko 10.13. Kulttuurialojen työlliset ja yliopistotutkinnon suorittaneet EU-maissa 2002
Appendix Table 10.13. Cultural employment and university level education in EU countries 2002

Maa ¹⁾ Country ¹⁾	Kulttuurialojen työlliset ²⁾ – Cultural employment ²⁾		Yliopistotutkinnon suorittaneita (%) ³⁾ – % of university graduates ³⁾	
	Määrä Number	Osuus kaikista työllisistä (%) % of all employed	Kaikista työllisistä Of all employed	Kulttuurialojen työllisistä Of culturally employed
EU:n keskiarvo – EU average	4 164 300	2,5	24	40
Alankomaat – Netherlands	249 100	3,3	25	39
Belgia – Belgium	89 000	2,3	35	51
Britannia – United Kingdom	877 100	3,2	28	43
Espanja – Spain	307 900	2,0	31	51
Irlanti – Ireland	42 800	2,7	29	40
Italia – Italy	453 000	2,2	14	27
Itävalta – Austria	70 400	2,0	19	32
Kreikka – Greece	81 700	2,5	24	37
Kypros – Cyprus	7 300	2,5	33	65
Latvia	15 000	1,8	25	35
Liettua – Lithuania	30 100	2,7	53	79
Luxemburg – Luxembourg	3 200	1,8	21	31
Malta
Portugali – Portugal	60 400	1,4	11	25
Puola – Poland
Ranska – France	434 000	2,1	28	51
Ruotsi – Sweden	139 600	3,3	26	38
Saksa – Germany	929 700	2,7	23	36
Slovakia	27 000	1,4	14	34
Slovenia	20 100	2,5	16	34
Suomi – Finland	78 800	3,5	34	38
Tanska – Denmark	79 900	3,1	27	43
Tšekki – Czech Republic	79 600	1,8	13	33
Unkari – Hungary	69 000	1,9	18	43
Viro – Estonia	19 900	3,7	33	60

1) Tiedot saatu 23:ltä EU:n jäsenmaalta. Mallan ja Puolan tiedot puuttuvat. – The data of 23 EU member countries excluding Malta and Poland.

2) Kulttuurialojen työllisissä ovat mukana kulttuuriammateissa työskentelevät ja kulttuurialoilla työskentelevät. – Cultural employment includes the employed in cultural occupations and in cultural fields

3) Yliopistotutkinnon suorittaneet ovat suorittaneet tutkinnon kolmannen asteen oppilaitoksessa (yliopisto tai vastaava oppilaitos). – University graduates have graduated from a tertiary level educational institution (university or corresponding educational institution).

Lähde – Source:

News Release 68/2004 (26.5.2004). Luxembourg: Eurostat.

Liitetaulukko 10.14. Kulttuurialojen työllisten työsuhteiden ominaisuuksia EU-maissa 2002
Appendix Table 10.14. Cultural employment and working characteristics in European Union 2002

Maa Country	Tilapäisiä työsuhteita (%) Workers with temporary jobs (%)		Osa-aikaisessa työssä (%) Workers with part-time jobs (%)		Työllisiä joilla on toinen työ (%) Workers with a second job (%)		Yrittäjiä (%) Self-employed (%)	
	Kaikista työllisistä Of all employed	Kulttuurialan työllisistä Of culturally employed	Kaikista työllisistä Of all employed	Kulttuurialan työllisistä Of culturally employed	Kaikista työllisistä Of all employed	Kulttuurialan työllisistä Of culturally employed	Kaikista työllisistä Of all employed	Kulttuurialan työllisistä Of culturally employed
	EU:n keskiarvo – EU average	12	18	17	25	3	9	14
Alankomaat – Netherlands	14	19	44	56	6	14	11	32
Belgia – Belgium	8	17	20	21	3	7	15	29
Britannia – United Kingdom	6	10	25	26	4	7	11	28
Espanja – Spain	30	34	8	16	2	6	17	25
Irlanti – Ireland	5	..	17	24	2	4	13	28
Italia – Italy	9	19	9	17	1	7	26	47
Itävalta – Austria	7	11	19	26	4	9	9	39
Kreikka – Greece	11	21	4	14	3	9	30	31
Kypros – Cyprus	9	5	6	11	5	5	20	20
Latvia	11	9	7	10	7	19	6	6
Liettua – Lithuania	6	2	8	15	7	18	6	8
Luxemburg – Luxembourg	4	1	12	16	1	3	7	16
Malta
Portugali – Portugal	21	35	7	15	7	13	19	27
Puola – Poland
Ranska – France	14	29	16	24	3	10	9	20
Ruotsi – Sweden	16	22	21	28	9	14	9	27
Saksa – Germany	12	18	21	30	2	8	10	30
Slovakia	5	5	2	2	1	6	9	18
Slovenia	15	26	5	15	2	3	9	20
Suomi – Finland	17	24	12	24	4	8	9	19
Tanska – Denmark	9	10	21	36	11	20	8	17
Tšekki – Czech Republic	8	15	5	12	2	7	16	29
Unkari – Hungary	7	11	3	..	2	5	12	19
Viro – Estonia	2	2	7	13	4	4	5	5

Lähde – Source:
 News Release 68/2004 (26.5.2004). Luxembourg: Eurostat.

Liitetaulukko 11.1. Kulttuurin, joukkoviestinnän ja vapaa-ajan toimialojen yritykset toimialoittain 2002 *
Appendix Table 11.1. Enterprises in the industries of culture, media and leisure services 2002 *

Toimiala Industry	Yrityksiä Enterprises	Henkilöstö Staff	Liikevaihto Turnover	Palkat Wages and salaries
Kulttuuriala yhteensä 2002 – Culture total 2002	14 263	65 632	11 705 595	1 882 061
Kaikki Suomen yritykset – All enterprises in Finland	226 593	1 315 073	274 294 607	35 968 416
josta kulttuuriala (%) – of which culture (%)	6	5	4	5
Taide ja kulttuuri – Art and culture				
Taiteilija-, näyttämö- ja konserttitoiminta – Artistic, theatre and concert activities	1 418	1 516	64 830	20 863
Taiteilijatoiminta – Artistic creation (92311)	1 259	1 033	64 830	8 666
Näyttämö- ja konserttitoiminta – Theatre and concert activities (92312)	159	483	-	12 197
Kirjastot, arkistot ja museot yms. – Libraries, archives, museums, etc.	55	187	11 680	3 609
Kirjastot ja arkistot – Library and archives activities (9251)	6	2	-	38
Museot, näyttelyt sekä historiallisten paikkojen ja rakennusten suojeleminen – Museums, exhibitions and preservation of historical sites and buildings (9252)	41	119	6 907	2 288
Kasvitieteelliset puutarhat jne. – Botanical and zoological gardens and nature reserves activities (9253)	8	66	4 773	1 283
Taide- ja antiikkiliikkeet – Art and antique shops	315	270	30 116	2 609
Taideliikkeet – Retail sale of art, art gallery activities (52484)	198	191	18 500	1 852
Antiikkiliikkeet – Antique shops (52501)	117	79	11 616	757
Joukkoviestintä – Mass media				
Kirjojen kustantaminen ja kauppa – Production and distribution of books	891	3 949	755 415	106 699
Kirjojen kustantaminen – Publishing of books (2211)	362	2 179	390 608	69 056
Kirjansidonta ja viimeistely – Bookbinding and finishing (2223)	61	295	18 284	7 852
Kirjatukkukauppa – Wholesale of books (51474)	35	188	93 749	4 955
Kirjojen vähittäiskauppa – Retail sale of books (52472)	242	1 073	195 034	21 266
Antikvariaattikauppa – Second-hand bookshops (52502)	169	149	14 563	1 504
Kirjojen postimyynti ja verkkokauppa – Retail sale of books via mail order houses and net commerce (52611)	22	65	43 177	2 066
Sanoma- ja aikakauslehdet ja uutistoimistot – Newspapers, periodicals and news agencies	582	13 623	2 065 309	438 884
Sanomalehtien kustantaminen – Publishing of newspapers (2212)	269	8 771	1 191 267	285 514
Aikakauslehtien kustantaminen – Publishing of journals and periodicals (2213)	274	4 198	780 271	135 304
Sanomalehtien painaminen – Printing of newspapers (2221)	12	620	88 227	17 400
Aikakausjulkaisujen ja -lehtien vähittäiskauppa, lehtioskot – Retail sale of journals and periodicals, newspaper kiosks (52473)	27	34	5 544	666
Muu kustannustoiminta – Other publishing (2215)	128	558	59 388	15 180
Uutistoimistot – News agency activities (9240)	70	370	49 009	13 762
Elokuvien ja videoiden tuotanto, jakelu ja esittäminen – Production and distribution of motion pictures and videos	769	2 625	288 985	56 938
Elokuvien ja videoiden tuotanto – Motion picture and video production (9211)	546	1 369	117 545	35 789
Kuvatallenteiden jäljentäminen – Reproduction of video recording (2232)	23	73	-	-
Elokuvien ja videoiden levitys – Motion picture and video distribution (9212)	26	129	66 097	4 915
Videofilmiin vuokraus – Renting of videotapes (71401)	100	440	35 782	6 225
Elokuvien esittäminen – Motion picture projection (9213)	74	614	69 561	10 009
Äänitteet – Sound recordings	387	456	59 675	10 952
Äänitallenteiden kustantaminen – Publishing of sound recordings (2214)	323	376	47 413	8 834
Äänitallenteiden jäljentäminen – Reproduction of sound recording (2231)	64	80	12 262	2 118
Radio ja televisio – Radio and television	229	7 044	877 696	263 014
Radio- ja televisiotuotanto – Radio and television activities (922)	194	6 205	724 562	233 309
Ohjelmansiirtopalvelut – Data transmission services (64203)	35	839	153 134	29 705
Muu painaminen ja siihen liittyvä toiminta – Printing and related activities	1 191	11 637	1 433 101	335 379
Muu painaminen – Printing n.e.c. (2222)	902	10 582	1 340 040	303 932

Liitetaulukko 11.1. Jatkuu – Appendix Table 11.1. Cont.

Toimiala Industry	Yrityksiä Enterprises	Henkilöstö Staff	Liikevaihto Turnover	Palkat Wages and salaries
Painamista edeltävä toiminta – Pre-press activities (2224)	182	891	78 938	28 005
Muu painamiseen liittyvä toiminta – Ancillary operations activities related to printing (2225)	107	164	14 123	3 442
Mainonta, taideteollisuus ja muu kulttuuriin liittyvä toiminta – Advertising, industrial art and other activities related to culture				
Mainonta – Advertising	2 696	6 963	1 369 023	219 311
Mainostoimistot – Advertising agency activities (74401)	1 963	4 729	1 048 973	159 873
Suora- ja ulkomainonta – Direct and outdoor advertising activities (74402)	144	607	78 921	19 397
Muu mainospalvelu – Other advertising activities (74409)	589	1 627	241 129	40 041
Arkkitehti- ja taideteollisuussuunnittelu – Architectural and industrial design				
Arkkitehtipalvelu – Architectural activities (74203)	1 437	3 264	227 080	86 348
Taideteollinen muotoilu ja suunnittelu – Industrial design (74871)	796	865	72 241	16 138
Valokuvaus – Photography				
Valokuvaamotoiminta – Photographic studio activities (74811)	665	899	86 958	14 994
Optiikka- ja valokuvausvälineiden valmistus – Manufacture of optical instruments and photographic equipment (334)	39	250	22 982	7 006
Valokuvien kehittäminen – Photographic laboratory activities (74812)	28	650	74 766	14 371
Valokuvausvälineiden ja -tarvikkeiden tukkukauppa – Wholesale of photographic equipment and supplies (51475)	40	240	102 457	10 219
Valokuvausalan vähittäiskauppa – Retail sale of photographic equipment; photography services (52485)	327	1 040	106 529	17 853
Soitinten valmistus ja kauppa – Manufacture and sale of musical instruments				
Soitinten valmistus – Manufacture of musical instruments (363)	66	100	7 212	1 594
Musiikkitarvikkeiden tukkukauppa – Wholesale of musical instruments and supplies (51481)	50	174	46 908	5 101
Soitinten ja musiikkitarvikkeiden vähittäiskauppa – Retail sale of musical equipment and supplies (52452)	230	384	79 640	6 438
Huvipuistot, pelit sekä muu viihde ja virkistys – Amusement parks, games and other entertainment and recreation				
Huvipuistot – Fair and amusement park activities (9233)	20	452	35 302	8 661
Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelu – Gambling and betting activities (9271)	55	1 874	1 840 803	55 283
Pelien ja leikkikalujen valmistus – Manufacture of games and toys (365)	64	218	22 237	4 770
Lelujen ja pelien tukkukauppa – Wholesale of toys and games (51483)	78	261	145 050	8 653
Muut viihdepalvelut – Other entertainment activities n.e.c. (9234)	241	346	44 766	7 030
Kulttuurin ja viihteen tukipalvelut – Operation of arts facilities (9232)	15	61	6 314	1 460
Muualla luokittelemattomat virkistyspalvelut – Other recreational activities n.e.c. (9272)	409	516	38 123	6 627
Viihde-elektronikan valmistus ja kauppa – Manufacture and sale of entertainment electronics				
Televisio- ja radiovastaanottimien, äänen- ja kuvantallennus- ja -toistolaitteiden valmistus – Manufacture of television and radio receivers, sound or video recording or reproducing apparatus and associated goods (323)	53	1 290	180 925	35 366
Viihde-elektronikan tukkukauppa – Wholesale of radio and television goods (51432)	162	704	705 556	25 142
Kodinkoneiden ja viihde-elektronikan vähittäiskauppa – Retail sale of electrical household appliances and radio and television goods (52451)	757	2 846	795 519	61 807

* Toimialaluokitus 2002:n mukaan. Yritys voi olla luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Voittoja tavoittelemattomia yhteisöjä ei lueta yrityksiin. Taulukko sisältää yritykset, joiden toiminta-aika tilastovuonna ylitti 6 kk ja jotka työllistivät vähintään 0,5 henkilöä tai joiden liikevaihto oli vähintään 8 987 euroa. – According to the Standard Industrial Classification 2002. An enterprise is a natural person or a legal person. Non-profit institutions are not included in enterprises. The table describes enterprises which operated more than six months in the statistical year and employed more than half a person or their turnover exceeded EUR 8,987.

Lähteet – Sources:

Tilastokeskus, yritys- ja toimipaikkarekisteri – Statistics Finland, Business Register

Suomen yritykset 1999–2002 – Corporate Enterprises and Personal Businesses in Finland 1999–2002. Helsinki: Tilastokeskus – Statistics Finland.

Liitetaulukko 11.2. Kulttuurihyödykkeiden tuonti ja vienti 2003
Appendix Table 11.2. Imports and exports of cultural goods 2003

Tavaraluokka Goods category	Tuonti – Imports 1 000 € käypään hintaan – EUR 1,000 at current value	Vienti – Exports
Kulttuurihyödykkeet yhteensä – Cultural goods total	790 481	554 656
Kaikki hyödykkeet yhteensä – All goods total	36 223 147	45 522 746
josta kulttuuri – of which culture (%)	2	1
Taide-, koriste- ja antiikkiesineet – Objects of art, ornaments and antiques	17 044	4 575
Maalaukset, piirustukset ja pastellit – Paintings, drawings and pastels (9701 10 00)	1 100	502
Alkuperäiskaiverrukset, -painokset ja -litografiat – Original engravings, prints and lithographs (9702 00 00)	35	91
Kelim-, sumak-, karamanie- ja niiden kaltaiset käsin kudotut matot – 'Kelem', 'Schumacks', 'Karamanie' and similar hand-woven rugs (5702 10 00)	333	4
Kulta- ja hopeasepänteokset ja niiden osat, jalometallia tai jalometallilla plateroitua metallia – Articles of goldsmiths' or silversmiths' wares and parts thereof, of precious metal or of metal clad with precious metal (7114)	3 927	2 115
Käsin kudotut kuvakudokset (...) ja käsin neulatyönä kirjotut kuvakudokset (...) – Hand-woven tapestries (...), and needle-worked tapestries (...) (5805 00 00)	37	17
Mistä tahansa aineesta valmistetut alkuperäisveistokset ja -patsaat – Original sculptures and statuary, in any material (9703 00 00)	111	157
Pienoispatsaat ja muut keraamiset koriste-esineet – Statuettes and other ornamental ceramic articles (6913)	5 378	793
Pienoispatsaat ja muut koriste-esineet – Statuettes and other ornamental articles (3926 40 00)	3 383	334
Puiset pienoisveistokset ja muut koriste-esineet muuta puulajia – Statuettes and other ornaments, of wood, of other wood (4420 10 19)	2 445	472
Puiset pienoisveistokset ja muut koriste-esineet trooppista puulajia – Statuettes and other ornaments, of wood, of tropical wood (4420 10 11)	78	64
Yli 100 vuotta vanhat antiikkiesineet – Antiques of an age exceeding 100 years (9706 00 00)	217	26
Kirjat, lehdet ym. painotuotteet – Books, journals and other printed matter	137 692	284 313
Kirjat, esitteet ja niiden kaltaiset painotuotteet; myös irrallisina lehtinä – Printed books, brochures, leaflets and similar printed matter, whether or not in single sheets (4901)	64 972	57 766
Muut painotuotteet, myös painetut kuvat ja valokuvat – Other printed matter, including printed pictures and photographs (4911)	38 334	97 332
Painetut tai käsinkirjoitetut nuotit, myös sidotut, nidotut tai kuvitetut – Music, printed or in manuscript, whether or not bound or illustrated (4904 00 00)	398	23
Sanoma- ja aikakauslehdet, myös jos ne ovat kuvitetut tai sisältävät mainosaineistoa – Newspapers, journals and periodicals, whether or not illustrated or containing advertising material (4902)	33 988	129 192
Huvipuistovälineet, pelit yms. – Fairground amusements, games, etc.	51 191	21 028
Karusellit, keinut, ampumaratavarusteet ja muut huvipuistovälineet, kiertävät sirkukset, kiertävät eläinnäyttelyt ja kiertävät teatterit – Roundabouts, swings, shooting galleries and other fairground amusements; travelling circuses, travelling menageries and travelling theatres (9508 90 00)	2 885	392
Seurapeli välineet ja pelilaitteet sisätiloja varten, biljardipelit, kasinoiden pelipöydät ja automaattiset keilapeli välineet – Articles for funfair, table or parlour games, including pin-tables, billiards, special tables for casino games and automatic bowling alley equipment (9504)	48 306	20 636
Soittimet ja soitintarvikkeet – Instruments and playing equipment	16 743	1 404
Hanurit ja niiden kaltaiset soittimet; huuliharput – Accordions and similar instruments; mouth organs (9204)	435	4
Koskettimistolla varustetut pilliurut – Keyboard pipe organs (9203)		6
Lyömäsoittimet (esim. rummut, ksylofonit, symbaalit, kastanjeit ja marakasit) – Percussion musical instruments (e.g. drums, xylophones, cymbals, castanets, maracas) (9206 00 00)	1 349	24
Muut kieli soittimet (esim. kitarat, mandoliinit) – Other string musical instruments (e.g. guitars, mandolins) (9202)	1 693	218
Muut puhallussoittimet – Other wind musical instruments (9205)	1 771	88
Cembalot ja muut koskettimistolla varustetut kieli soittimet (paitsi pianot) – Harpsichords and other keyboard stringed instruments (excluding pianos) (9201)	2 456	4
Soittimet, joiden ääni saadaan aikaan tai joudutaan vahvistamaan sähköisesti (esim. urut, digitaalipianot, syntetisaattorit, kitarat ja hanurit) – Musical instruments, the sound of which is produced, or must be amplified, electrically (e.g. organs, digital pianos, synthesizers, guitars, accordions) (9207)	5 770	166
Soittimien kotelot ja laukut – Musical instrument cases (4202 92 15)	124	2
Soittimien osat ja tarvikkeet (esim. kielet); kaikenlaiset metronomit, ääniraudat ja virityspillit – Parts and accessories (e.g. strings) of musical instruments; metronomes, tuning forks and pitch pipes of all kinds (9209)	2 978	886
Soittorasiat, orkestrionit, posetiivit, mekaaniset laululinnut, ... – Musical boxes, fairground organs, mechanical street organs, mechanical singing birds, ... (9208)	166	6

Liitetaulukko 11.2. Jatkuu – Appendix Table 11.2. Cont.

Tavaraluokka Goods category	Tuonti – Imports 1 000 € käypään hintaan – EUR 1,000 at current value	Vienti – Exports
Kirjoitus-, piirustus- ja taiteilijatarvikkeet – Writing, drawing and artists' equipment	40 546	47 914
Kivitalut ja muut kirjoitus- ja piirustustalut – <i>Slates and boards, with writing or drawing surfaces, whether or not framed</i> (9610 00 00)	2 047	639
Painovärit, kirjoitus- ja piirustusteet, myös tussi, sekä muut musteet – <i>Printing ink, writing or drawing ink and other inks, whether or not concentrated or solid</i> (3215)	34 955	47 096
Pastelliidut ja piirustushileet – <i>Pastels and drawing charcoals</i> (9609 90 10)	287	33
Taiteilijan-, koulu- ja julistevärit, sävytysvärit, harrastevärit ja niiden kaltaiset värit – <i>Artists', students' or signboard painters' colours, modifying tints, amusement colours and the like, in tablets, tubes, jars, bottles, pans or in similar forms or packings</i> (3213)	2 837	134
Taiteilijansivellimet ja kirjoitussivellimet – <i>Artists' and writing brushes</i> (9603 30 10)	420	12
Kuvantallennus- ja toistolaitteet sekä kuvantallennustarvikkeet – Video recording and reproducing apparatus and video recording equipment	225 965	124 098
Elokuvakamerat ja -projektorit, myös jos niissä on äänen tallennus- ja toistolaitteet – <i>Cinematographic cameras and projectors, whether or not incorporating sound recording or reproducing apparatus</i> (9007)	1 199	96
Laitteet ja varusteet valo- ja elokuva-laboratorioita varten..., valkokankaat – <i>Apparatus and equipment for photographic (including cinematographic) laboratories (...), not specified or included elsewhere in this chapter; negatoscopes; projection screens</i> (9010)	12 361	1 376
Objektiivit kameroita, projektoreita tai valokuvan suurennus- tai pienennyslaitteita varten – <i>Objective lenses for cameras, projectors or photographic enlargers or reducers</i> (9002 11 00)	3 908	147
Projektorit, muut kuin elokuvaprojektorit ja profiiliprojektorit; valokuvan (mutta ei kuitenkaan elokuvan) suurennus- ja pienennyslaitteet – <i>Image projectors, other than cinematographic; photographic (other than cinematographic) enlargers and reducers</i> (9008)	4 108	861
TV-vastaanottimet (myös videomonitorit ja videoprojektorit), myös samaan ulkokuoreen yhdistetyin yleisradiovastaanottimin tai äänen tai kuvan tallennus- tai toistolaittein – <i>Reception apparatus for television, whether or not incorporating radio-broadcast receivers or sound or video recording or reproducing apparatus; video monitors and video projectors</i> (8528)	142 642	97 975
Valokuvauskamerat, -salamalaitteet ja -lamput – <i>Photographic (other than cinematographic) cameras; photographic flashlight apparatus and flashbulbs other than discharge lamps of heading No. 8539</i> (9006)	13 062	1 843
Elokuvafileit, valotetut ja kehitetyt, myös yhdistettyinä ääniraitaan tai sisältäen vain ääniraidan – <i>Cinematographic film, exposed and developed, whether or not incorporating sound track or consisting only of sound track</i> (3706)	1 374	383
Valokuvausfileit rullissa, säteilyherkät, valottamattomat – <i>Photographic film in rolls, sensitized, unexposed, of any material other than paper, paperboard or textiles; instant print film in rolls, sensitized, unexposed</i> (3702)	9 378	7 944
Valokuvauslevyt ja -fileit, valotetut ja kehitetyt, muut kuin elokuvafileit – <i>Photographic plates and film, exposed and developed, other than cinematographic film</i> (3705)	1 918	7 176
Valokuvauslevyt ja -laakafileit, valottamattomat – <i>Photographic plates and film in the flat, sensitized, unexposed, of any material other than paper, paperboard or textiles; instant print film in the flat, sensitized, unexposed, whether or not in packs</i> (3701)	25 452	5 324
Valokuvauslevyt, -fileit, -paperi, -kartonki, -pahvi ja tekstiilit, valotetut kehittämättömät – <i>Photographic plates, film, paper, paperboard and textiles, exposed but not developed</i> (3704)	1 663	365
Valokuvauspapereita, -kartonki, -pahvi ja -tekstiilit, valottamattomat – <i>Photographic paper, paperboard and textiles, sensitized, unexposed</i> (3703)	8 900	608
Äänentallennus- ja toistolaitteet sekä -tarvikkeet – Sound recording and reproduction apparatus and equipment	301 300	71 324
Äänilevyt, nauhat ja muu materiaali, jotka sisältävät äänitallenteita tai muita vastaavalla tavalla tallennettuja ilmiöitä, myös matriisit ja isiot äänilevyjen valmistusta varten, ei kuitenkaan 37-ryhmän tuotteet – <i>Records, tapes and other recorded media for sound or other similarly recorded phenomena, incl. matrices and masters for the production of records (excl. products of chapter 37)</i> (8524)	194 850	43 112
Levysoittimet (joko sähkövahvistimella varustettuna tai ilman), kasettisoittimet ja muut – <i>Turntables (record-decks), record players, cassette-players and other sound reproducing apparatus, not incorporating a sound recording device</i> (8519)	11 980	647
Magneettinauhurit ja muut äänen tallennuslaitteet, myös jos niissä on äänen toistolaitteet – <i>Magnetic tape recorders and other sound recording apparatus, whether or not incorporating a sound reproducing device</i> (8520)	4 584	6 988
Mikrofonit ja niiden jalustat; kaiuttimet, myös koteloidut; kuulokkeet, myös kuulokemikrofoniyhdistelmät; sähköllä toimivat äänitaajuusvahvistimet; sähköllä toimivat äänenvahvistusyhdistelmät – <i>Microphones and stands therefor; loudspeakers, whether or not mounted in their enclosures; headphones, earphones and combined microphone / speaker sets; audio-frequency electric amplifiers; electric sound amplifier sets</i> (8518)	89 886	20 577

Lähde – Source:

Ulkomaankauppa 2003. Helsinki: Tullihallitus – Foreign Trade 2003. Helsinki: National Board of Customs

Liitetaulukko 11.3. Taide- ja antiikkiesineiden tuonti ja vienti 1999–2003
Appendix Table 11.3. Imports and exports of works of art and antiques 1999–2003

Tavaruokki 1) Goods category 1)	1999	2000	2001	2002	2003	
	1 000 € – EUR 1 000					
Tuonti <i>Imports</i>						Merkittävin alkuperämaa 2003 <i>Principal country of origin 2003</i>
Yhteensä – Total	1 116	1 354	1 369	1 094	1 463	
Maalaukset, vesivärimaalaukset ja pastellit – <i>Paintings, drawings and pastels (9701 10 00)</i>	626	1 042	971	824	1 100	Ruotsi – <i>Sweden</i>
Alkuperäiskaiverrukset, -painokset ja -litografiat – <i>Original engravings, prints and lithographs (9702 00 00)</i>	44	60	100	48	35	Espanja – <i>Spain</i>
Mistä aineesta tahansa valmistetut alkuperäisveistokset ja -patsaat – <i>Original sculptures and statuary, in any material (9703 00 00)</i>	368	200	220	110	111	Espanja – <i>Spain</i>
Yli 100 vuotta vanhat antiikkiesineet – <i>Antiques of an age exceeding 100 years (9706 00 00)</i>	78	52	78	112	217	Kiina – <i>China</i>
Vienti – Exports						Merkittävin määrämaa 2003 <i>Principal country of destination 2003</i>
Yhteensä – Total	1 153	725	1 045	1 131	776	
Maalaukset, vesivärimaalaukset ja pastellit – <i>Paintings, drawings and pastels (9701 10 00)</i>	902	478	588	647	502	Sveitsi – <i>Switzerland</i>
Alkuperäiskaiverrukset, -painokset ja -litografiat – <i>Original engravings, prints and lithographs (9702 00 00)</i>	50	60	35	34	91	Viro – <i>Estonia</i>
Mistä aineesta tahansa valmistetut alkuperäisveistokset ja -patsaat – <i>Original sculptures and statuary, in any material (9703 00 00)</i>	187	149	369	369	157	Yhdysvallat – <i>USA</i>
Yli 100 vuotta vanhat antiikkiesineet – <i>Antiques of an age exceeding 100 years (9706 00 00)</i>	15	39	53	81	26	Yhdysvallat – <i>USA</i>

1) Euroopan Yhteisöjen CN (Combined Nomenclature) -luokituksen mukaan. – *According to the CN (Combined Nomenclature) -classification of the European Communities.*

Lähteet – *Sources:*

Ulkomaankauppa 1999–2003. Helsinki: Tullihallitus. – *Foreign trade 1999–2003. Helsinki: National Board of Customs.*

Liitetaulukko 11.4. Kulttuuriin ja vapaa-aikaan liittyvien toimialojen yritysten palvelujen viennin arvo 2000–2002
Appendix Table 11.4. Value of exported services of enterprises in the cultural and mass media industries 2000–2002

Kulttuurin ja joukkoviestinnän toimialat <i>Cultural and mass media industries</i>		2000	2001	2002
		1 000 € – EUR 1,000		
Kulttuurin, joukkoviestinnän ja vapaa-ajan ym. toimialat yhteensä <i>Cultural, mass media and leisure, etc. industries total</i>		51 527	75 470	123 157
Joukkoviestinnän toimialat – Mass media industries				
Yhteensä – Total		15 176	14 400	16 710
22120	Sanomalehtien kustantaminen – <i>Publishing of newspapers</i>	4 790	4 485	4 351
22130	Aikakauslehtien kustantaminen – <i>Publishing of journals and periodicals</i>	6 914	4 299	5 211
22150	Muu kustannustoiminta – <i>Other publishing</i>	263	219	258
92200	Radio- ja televisiotoiminta – <i>Radio and television activities</i>	217	2 425	4 460
92400	Uutistoimistot – <i>News agency activities</i>	370	480	451
51474	Kirjatukkukauppa – <i>Wholesale of books</i>	87	86	104
22140	Äänitallenteiden kustantaminen – <i>Publishing of sound recordings</i>	627	622	556
92110	Elokuvien ja videoiden tuotanto – <i>Motion picture and video production</i>	971	872	564
92120	Elokuvien lev., videoiden tukkujak. – <i>Motion picture and video distribution</i>	937	900	757
92130	Elokuvien esittäminen – <i>Motion picture projection</i>	0	13	0
Kulttuurin toimialat – Cultural industries				
Yhteensä – Total		31 024	29 703	33 019
92312	Näyttämö- ja konserttitoiminta – <i>Theatre and concert activities</i>	38	2 243	1 134
74203	Arkkitehtipalvelu – <i>Architectural activities</i>	3 928	2 750	3 077
74401	Mainostoimistot – <i>Advertising agency activities</i>	26 975	24 614	28 718
74402	Suora- ja ulkomainonta – <i>Direct and outdoor advertising activities</i>	81	96	89
Kulttuuri ja joukkoviestintä yhteensä – Culture and mass media total		46 199	44 103	49 729
Vapaa-ajan, viihde-elektronikan ja painamisen toimialat – Industries in the fields of leisure, radio and television goods and printing				
Yhteensä – Total		5 328	31 367	73 429
92330	Huvipuistot – <i>Fair and amusement park activities</i>	0	1 342	0
92340	Muut viihdepalvelut – <i>Other entertainment activities</i>	0	0	1
92710	Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelu – <i>Gambling and betting activities</i>	0	8 727	10 841
32300	TV- ja radiovastaanott. jne. valm. – <i>Manufacture of television receivers, etc.</i>	22	1 328	745
51432	Viihde-elektronikan tukkukauppa – <i>Wholesale of radio and television goods</i>	898	1 899	1 918
22220	Muu painaminen – <i>Other activities related to printing</i>	4 287	3 866	37 940
22240	Ladonta ja painolaattojen valmistus – <i>Composition and plate-making</i>	121	51	31
22320	Kuvatallenteiden jäljentäminen – <i>Reproduction of video recording</i>	0	11	440
51475	Valokuvausvääl. ja -tarv. tukkuk. – <i>Wholesale of photographic equipment and supplies</i>	0	0	3 794
74812	Valokuvien kehittäminen – <i>Photographic laboratory activities</i>	0	14 142	17 719

Lähde – Source:

Tilastokeskus, Palvelujen ulkomaankauppa -tutkimus – Statistics Finland, Survey on foreign trade of services

Liitetaulukko 11.5. Taide- ja antiikkiliikkeet maakunnittain 2002*
Appendix Table 11.5. Art and antique shops by region 2002*

Maakunta Region	Taideliikkeitä ¹⁾ Art shops ¹⁾	Antiikkiliikkeitä ²⁾ Antique shops ²⁾
Yhteensä – Total	207	118
Uusimaa	65	57
– pääkaupunkiseutu ³⁾ – capital area ³⁾	55	46
– muu Uusimaa – Rest of Uusimaa	10	11
Itä-Uusimaa	1	3
Varsinais-Suomi	19	16
Satakunta	8	6
Kanta-Häme	6	3
Pirkanmaa	22	13
Päijät-Häme	5	4
Kymenlaakso	9	2
Etelä-Karjala – South Karelia	6	1
Etelä-Savo	3	1
Pohjois-Savo	8	3
Pohjois-Karjala – North Karelia	3	1
Keski-Suomi – Central Finland	6	1
Etelä-Pohjanmaa – South Ostrobothnia	12	2
Pohjanmaa – Ostrobothnia	15	2
Keski-Pohjanmaa – Central Ostrobothnia	1	–
Pohjois-Pohjanmaa – North Ostrobothnia	9	1
Kainuu	4	1
Lappi – Lapland	3	1
Ahvenanmaa – Åland	2	–

* Toimipaikkojen lukumäärä. – Number of establishments.

1) Yritysrekisterin toimialakoodi 52484. – Business Register industry code 52484.

2) Yritysrekisterin toimialakoodi 52501. – Business Register industry code 52501.

3) Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen.

Lähde – Source:

Tilastokeskus, Yritysrekisteri – Statistics Finland, Business Register

Liitetaulukko 11.6. Kulttuurialan toimipaikat maakunnittain 2002
Appendix Table 11.6. Establishments in the field of culture by region 2002

Maakunta <i>Region</i>	Toimipaikkoja <i>Establishments</i>	Henkilöstö <i>Staff</i>	Liikevaihto (1 000 €) <i>Turnover (EUR 1,000)</i>	Liikevaihto / henkilö (1 000 €) <i>Turnover / person (EUR 1,000)</i>	Aputoimipaikkoja <i>Auxiliary establishments</i>	Aputoimipaikkojen henkilöstö <i>Staff at auxiliary establishments</i>
Yhteensä – Total	15 616	64 938	11 752 215	181,0	177	2 288
Uusimaa	6 726	32 830	7 312 272	222,7	69	1 544
– Pääkaupunkiseutu ¹⁾ – <i>Capital area</i> ¹⁾	5 830	30 516	7 026 166	230,2	59	1 525
– Muu Uusimaa – <i>Rest of Uusimaa</i>	896	2 314	286 106	123,6	10	19
Itä-Uusimaa	247	886	100 107	112,9	3	171
Varsinais-Suomi	1 197	5 950	900 432	151,3	8	37
Satakunta	502	1 614	223 755	138,6	4	23
Kanta-Häme	407	1 677	185 658	110,7	1	5
Pirkanmaa	1 431	5 374	684 887	127,4	19	172
Päijät-Häme	518	1 583	194 057	122,6	5	32
Kymenlaakso	345	1 006	169 431	168,4	3	13
Etelä-Karjala – <i>South Karelia</i>	216	647	90 546	139,9	7	20
Etelä-Savo	322	1 513	237 182	156,8	7	13
Pohjois-Savo	439	1 525	199 353	130,8	7	24
Pohjois-Karjala – <i>North Karelia</i>	302	965	129 101	133,8	2	10
Keski-Suomi – <i>Central Finland</i>	599	2 473	313 320	126,7	7	11
Etelä-Pohjanmaa – <i>South Ostrobothnia</i>	416	906	159 046	175,5	5	51
Pohjanmaa – <i>Ostrobothnia</i>	452	1 388	167 958	121,0	7	23
Keski-Pohjanmaa – <i>Central Ostrobothnia</i>	160	399	64 318	161,3	–	–
Pohjois-Pohjanmaa – <i>North Ostrobothnia</i>	663	2 301	282 441	122,8	11	122
Kainuu	147	428	53 976	126,0	3	4
Lappi – <i>Lapland</i>	435	1 029	137 772	133,9	8	13
Ahvenanmaa – <i>Åland</i>	92	443	146 603	330,6	1	1

1) Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen.

Lähde – *Source:*

Tilastokeskus, yritys- ja toimipaikkarekisteri – *Statistics Finland, Business Register*

Liitetaulukko 12.1. Pohjoismaiset museot 2001/2002
Appendix Table 12.1. Museums in the Nordic countries 2001/2002

Maa Country	Vuosi Year	Museoita Museums	Kävijöitä Visitors	Kävijöitä 100 as. kohden Visitors per 100 inhabitants
Kaikki Pohjoismaat – All Nordic countries		1 294	39 900 105	195
Suomi – Finland	2002	162	4 774 768	92
Ruotsi – Sweden	2001	238	15 948 928	179
Norja – Norway	2001	508	8 535 245	189
Tanska – Denmark	2002	271	9 684 000	180
Islanti – Iceland	2001	115	957 164	336

Lähteet – Sources:

Kansalliset tilastovirastot sekä Swedish National Council for Cultural Affairs – National statistical institutes and the Swedish National Council for Cultural Affairs

Liitetaulukko 12.2. Unescon eurooppalaiset kulttuuriperintökohteet 2004*
Appendix Table 12.2. UNESCO World Heritage cultural sites in Europe 2004*

Maa – Country	Kohteita – Sites
Eurooppa yht. – Europe total	356
Joista kulttuuri- tai yhdistelmäkohteita – Of which cultural or mixed sites	326
Maaailma yht. – World total	788
Joista kulttuuri- tai yhdistelmäkohteita – Of which cultural or mixed sites	634
Alankomaat – Netherlands	7
Albania	1
Andorra	1
Belgia – Belgium	8
Britannia – United Kingdom	21
Bulgaria	7
Espanja – Spain	36
Irlanti – Ireland	2
Islanti – Iceland	1
Italia – Italy	38
Itävalta – Austria	8
Kreikka – Greece	16
Kroatia – Croatia	5
Kypros – Cyprus	3
Latvia	1
Liettua – Lithuania	3
Luxemburg – Luxembourg	1
Makedonia – F.Y.R. Macedonia	1
Malta	3
Norja – Norway	5
Portugali – Portugal	12
Puola – Poland	11
Ranska – France	27
Romania	6
Ruotsi – Sweden	12
Saksa – Germany	29
Serbia ja Montenegro – Serbia and Montenegro	4
Slovakia	4
Suomi – Finland	5
Sveitsi – Switzerland	4
Tanska – Denmark	3
Tšekki – Czech Republic	12
Turkki – Turkey	9
Ukraina – Ukraine	2
Unkari – Hungary	7
Valko-Venäjä – Belarus	1
Vatikaanivaltio – Holy See	2
Venäjä – Russian Federation	13
Viro – Estonia	1

* Sisältää myös yhdistetyt kulttuuri- ja luontokohteet. Mikäli kohde sijaitsee kahden maan alueella, se on laskettu mukaan molempiin. – Also includes combined natural and cultural sites. If the site is located in two countries, then it is included in figures of both countries.

Lähde – Source:

Unesco (www.unesco.org/whc)

Liitetaulukko 12.3. Kirjatutanto Euroopassa 1990 ja 1999
Appendix Table 12.3. Book production in Europe 1990 and 1999

Maa – Country	Nimikkeitä – Titles	
	1990	1999
EU		
Alankomaat – <i>Netherlands</i>	13 691	..
Belgia – <i>Belgium</i>	12 157	..
Britannia – <i>United Kingdom</i>	..	¹⁾ 110 965
Espanja – <i>Spain</i>	36 239	59 174
Irlanti – <i>Ireland</i>
Italia – <i>Italy</i>	25 068	32 365
Itävalta – <i>Austria</i>	6 258	..
Kreikka – <i>Greece</i>	3 255	..
Kypros – <i>Cyprus</i>	..	931
Latvia	..	2 178
Liettua – <i>Lithuania</i>	..	4 097
Luxemburg – <i>Luxembourg</i>	372	..
Malta	460	..
Portugali – <i>Portugal</i>	6 150	¹⁾ 2 186
Puola – <i>Poland</i>	10 242	19 192
Ranska – <i>France</i>	41 720	39 083
Ruotsi – <i>Sweden</i>	12 034	¹⁾ 12 547
Saksa – <i>Germany</i>	..	¹⁾ 78 042
Slovakia	..	3 153
Slovenia	1 853	3 450
Suomi – <i>Finland</i>	10 153	13 173
Tanska – <i>Denmark</i>	11 082	14 455
Tšekki – <i>Czech Republic</i>	..	12 551
Unkari – <i>Hungary</i>	8 322	10 352
Viro – <i>Estonia</i>	..	3 265
Muu Eurooppa – Rest of Europe		
Albania
Bosnia-Hertsegovina – <i>Bosnia and Herzegovina</i>
Bulgaria	3 412	4 971
Islanti – <i>Iceland</i>	1 515	¹⁾ 1 796
Kroatia – <i>Croatia</i>	..	2 309
Makedonia – <i>Macedonia</i>	559	..
Moldova – <i>Moldova</i>
Norja – <i>Norway</i>	²⁾ 3 712	4 985
Romania	2 178	7 874
Serbia ja Montenegro – <i>Serbia and Montenegro</i>
Sveitsi – <i>Switzerland</i>	13 839	18 273
Turkki – <i>Turkey</i>	..	2 920
Ukraina – <i>Ukraine</i>	7 046	6 282
Valko-Venäjä – <i>Belarus</i>	2 823	¹⁾ 6 073
Venäjä – <i>Russia</i>

1) Vuoden 1998 tieto. – 1998 data.

2) Ei sisällä valtion julkaisuja eikä koulukirjoja. – Excluding government publications and school textbooks.

Lähteet – Sources:
 Unesco Statistical Yearbook 1999 (1999). Paris: UNESCO.
 www.unesco.org

Liitetaulukko 12.4. Yleiset kirjastot Euroopassa sekä Japanissa ja Yhdysvalloissa 1990, 1997 ja 1999
Appendix Table 12.4. Public libraries in Europe, Japan and the United States 1990, 1997 and 1999

Maa Country	Vuosi Year	Kirjastoja ¹⁾ Libraries ¹⁾	Kirjoja Books 1 000 kpl – 1 000	Lainoja Loans 1 000 kpl – 1 000	Henkilöstö Staff
EU					
Alankomaat – <i>Netherlands</i>	1990	606	41 515	185 724	8 265
	1997	579	41 489	158 286	8 408
	1999
Belgia – <i>Belgium</i>	1990
	1997	860	30 531	68 475	3 940
	1999
Britannia – <i>United Kingdom</i>	1990
	1997	169	131 680	573 391	26 843
	1999	208	121 752	460 010	6 346
Espanja – <i>Spain</i>	1990	3 285	27 208	18 078	7 289
	1997	3 380	32 750	18 510	6 608
	1999
Irlanti – <i>Ireland</i>	1990	31	10 980	12 432	1 334
	1997	32	11 212	12 582	1 328
	1999
Italia – <i>Italy</i>	1990	42	80 030	356 516	23 371
	1997	84	41 474	257 962	23 840
	1999	6 048	56 960
Itävalta – <i>Austria</i>	1990	1 997	8 195	13 900	1 131
	1997	15 728	9 362
	1999
Kreikka – <i>Greece</i>	1990	680	7 400	1 285	1 394
	1997	672	9 088	1 829	1 834
	1999
Kypros – <i>Cyprus</i>	1990
	1997
	1999	148	579	316	99
Latvia	1990	1 317	22 900	22 700	..
	1997	998	14 948	17 806	2 315
	1999	974	..	19 906	913
Liettua – <i>Lithuania</i>	1990	54	22 283	18 411	4 041
	1997	61	23 168	20 942	4 089
	1999	61	22 666	23 520	4 023
Luxemburg – <i>Luxembourg</i>	1990
	1997	2	528	1 990	153
	1999
Malta	1990	1	237	368	..
	1997
	1999
Portugali – <i>Portugal</i>	1990	167	3 371	886	757
	1997	168	4 842	1 113	756
	1999	304	8 965	2 747	918
Puola – <i>Poland</i>	1990	9 900	136 641	155 006	..
	1997	9 230	135 867	189 035	17 828
	1999	9 046	135 379	190 743	11 530
Ranska – <i>France</i>	1990	1 641 ²⁾	89 049	96 806	12 576
	1997	1 620	89 766	89 559	12 864
	1999
Ruotsi – <i>Sweden</i>	1990	377	47 489	71 990	6 306
	1997	324	46 295	71 005	6 293
	1999	289	44 102	79 413	2 304

Liitetäulukko 12.4. Jatkuu – Appendix Table 12.4. Cont.

Maa Country	Vuosi Year	Kirjastoja ¹⁾ Libraries ¹⁾	Kirjoja Books 1 000 kpl – 1 000	Lainoja Loans 1 000 kpl – 1 000	Henkilöstö Staff
Saksa – Germany	1990	18 284	148 683	235 855	15 885
	1997	6 313	149 205	310 778	11 183
	1999
Slovakia	1990	2 627	19 885	29 568	2 394
	1997	2 713	19 354	25 780	1 987
	1999	2 696	18 819	25 422	1 067
Slovenia	1990	60	4 822	7 896	1 086
	1997	60	6 159	14 380	785
	1999	60	6 797	16 713	642
Suomi – Finland	1990	444	35 502	85 714	4 596
	1997	436	36 832	102 139	4 232
	1999	436	36 925	99 268	..
Tanska – Denmark	1990
	1997	250	31 433	85 880	4 942
	1999	252	29 044	72 997	2 285
Tšekki – Czech Republic	1990	5 828	39 527	54 815	..
	1997	6 245	53 693	59 634	4 374
	1999	6 076	53 985	69 509	3 696
Unkari – Hungary	1990	7 350	51 636	42 624	..
	1997	2 883	43 377	36 724	3 881
	1999	2 586	46 356	36 737	..
Viro – Estonia	1990	629	14 833	8 910	1 626
	1997	602	10 563	14 549	1 468
	1999	597	10 777	15 761	1 294
Muu Eurooppa – Rest of Europe					
Albania	1990
	1997
	1999
Bosnia-Hertsegovina – Bosnia and Herzegovina	1990
	1997
	1999
Bulgaria	1990	5 256	46 059	35 611	4 490
	1997	4 237	40 791	18 246	2 474
	1999	4 044	52 671	20 388	4 449
Islanti – Iceland	1990	200	1 809	1 702	..
	1997	187	1 901	1 923	295
	1999	149	2 081	2 081	..
Kroatia – Croatia	1990
	1997
	1999	243	5 605	10 631	906
Makedonia – Macedonia	1990
	1997
	1999
Moldova	1990
	1997
	1999
Norja – Norway	1990
	1997	435	20 508	22 204	1 870
	1999	435	20 788	18 522	..
Romania	1990	4 458	55 841	27 843	..
	1997	2 953	50 493	37 893	5 014
	1999	2 919	48 895	36 841	4 504

Liitetaulukko 12.4. Jatkuu – Appendix Table 12.4. Cont.

Maa Country	Vuosi Year	Kirjastoja ¹⁾ Libraries ¹⁾	Kirjoja Books 1 000 kpl – 1 000	Lainoja Loans 1 000 kpl – 1 000	Henkilöstö Staff
Serbia ja Montenegro – <i>Serbia and Montenegro</i>	1990
	1997
	1999
Sveitsi – <i>Switzerland</i>	1990	46	27 674	5 806	5 258
	1997	44	27 971	5 916	5 317
	1999
Turkki – <i>Turkey</i>	1990
	1997
	1999	1 292	12 488	4 053	574
Ukraina – <i>Ukraine</i>	1990
	1997
	1999	19 079	301 780	..	27 283
Valko-Venäjä – <i>Belarus</i>	1990
	1997
	1999
Venäjä – <i>Russia</i>	1990	62 600	1 154 600
	1997
	1999	48 560	716 337	1 108 494	126 746
Muut maat – Other countries					
Japani – <i>Japan</i>	1990	1 475	161 694	232 144	16 331
	1997
	1999	2 585	..	495 460	7 848
Yhdysvallat – <i>USA</i>	1990
	1997
	1999

1) Hallintoyksiköiden lukumäärä. – Number of administrative units.

2) Sisältää merentakaisen alueiden kirjastot. – Includes libraries in overseas departments.

Lähteet – Sources:

Unesco Statistical Yearbook 1999 (1999). Paris: UNESCO.

www.unesco.org

Liitetaulukko 12.5. Eniten äänitteitä myyneet maat 1999–2003
Appendix Table 12.5. Top ten music markets 1999–2003

Maa Country	Vähittäismyynnin arvo (milj. US \$) Retail value (US \$ million)	% maailman myynnin arvosta Percentage of world sales
2003		
Koko maailma yhteensä – <i>World total</i>	29 992,6	100,0
10 suurinta yhteensä – <i>Top ten total</i>	25 484,1	85,0
Yhdysvallat – <i>USA</i>	11 454,6	38,2
Japani – <i>Japan</i>	4 344,1	14,5
Britannia – <i>United Kingdom</i>	3 088,5	10,3
Ranska – <i>France</i>	1 947,5	6,5
Saksa – <i>Germany</i>	1 860,6	6,2
Italia – <i>Italy</i>	612,1	2,0
Kanada – <i>Canada</i>	607,9	2,0
Australia	597,8	2,0
Espanja – <i>Spain</i>	569,2	1,9
Alankomaat – <i>Netherlands</i>	401,8	1,3
Koko maailma yhteensä 2002 – <i>World total 2002</i>	33 234,4	
Koko maailma yhteensä 2001 – <i>World total 2001</i>	35 918,7	
Koko maailma yhteensä 2000 – <i>World total 2000</i>	37 613,4	
Koko maailma yhteensä 1999 – <i>World total 1999</i>	38 228,6	

Lähde – *Source:*

The Recording Industry in Numbers 2004. London: IFPI (International Federation of the Phonographic Industry).

Liitetaulukko 12.6. Äänitteiden myynti Euroopassa sekä Japanissa ja Yhdysvalloissa 2001
Appendix Table 12.6. Recording sales in Europe, Japan and the United States 2001

Maa	Singlet	LP-levyt	Musiikki-kasetit	CD-levyt	Minidisc-äänitteet	Yhteensä	Kpl / asukas
Country	Singles	LPs	MCs	CDs	Minidisks	Total	Copies / person
Miljoonaa kpl – Million copies							
EU							
Koko EU ¹⁾ – EU total ¹⁾	182,8	4,8	70,2	816,8	0,3	1 074,9	1,8
<i>Alankomaat – Netherlands</i>	5,0	0,1	0,2	31,5	0,0	36,8	2,3
<i>Belgia – Belgium</i>	7,1	0,1	0,1	19,4	0,0	26,7	2,6
<i>Britannia – United Kingdom</i>	59,5	2,6	4,6	218,6	0,1	285,4	4,9
<i>Espanja – Spain</i>	2,4	0,0	7,0	71,1	–	80,5	2,0
<i>Irlanti – Ireland</i>	2,2	0,0	0,4	8,4	–	11,0	2,9
<i>Italia – Italy</i>	4,3	0,0	6,4	38,0	–	48,7	0,8
<i>Itävalta – Austria</i>	3,0	0,1	0,3	15,8	0,0	19,2	2,3
<i>Kreikka – Greece</i>	1,2	0,0	0,4	6,5	–	8,1	0,8
<i>Kypros – Cyprus</i>	–	–	0,1	0,8	–	0,9	1,1
<i>Latvia</i>	–	–	0,8	0,6	–	1,4	0,6
<i>Liettua – Lithuania</i>	0,0	0,0	0,5	0,7	–	1,2	0,3
<i>Luxemburg – Luxembourg</i>
<i>Malta</i>
<i>Portugali – Portugal</i>	0,4	0,0	3,4	11,6	0,0	15,4	1,5
<i>Puola – Poland</i>	0,4	0,0	10,8	21,3	–	32,5	0,8
<i>Ranska – France</i>	39,1	0,6	6,8	125,2	0,0	171,7	2,9
<i>Ruotsi – Sweden</i>	4,4	0,1	0,3	26,3	0,0	31,1	3,5
<i>Saksa – Germany</i>	51,7	1,1	22,2	184,5	0,1	259,6	3,2
<i>Slovakia</i>	0,0	0,0	0,4	1,7	–	2,1	0,4
<i>Slovenia</i>	0,0	0,0	0,3	1,1	–	1,4	0,7
<i>Suomi – Finland</i>	0,7	0,0	0,3	10,7	0,0	11,7	2,3
<i>Tanska – Denmark</i>	1,2	0,0	0,1	14,6	–	15,9	3,0
<i>Tšekki – Czech Republic</i>	0,0	0,1	1,8	4,7	0,1	6,7	0,6
<i>Unkari – Hungary</i>	0,2	0,0	2,7	3,3	0,0	6,2	0,6
<i>Viro – Estonia</i>	0,0	0,0	0,3	0,4	–	0,7	0,5
Muu Eurooppa – Rest of Europe							
<i>Albania</i>
<i>Bosnia-Hertsegovina – Bosnia and Herzegovina</i>
<i>Bulgaria</i>	0,0	–	1,6	0,4	–	2,0	0,2
<i>Islanti – Iceland</i>	–	–	–	0,6	–	0,6	2,2
<i>Kroatia – Croatia</i>	–	–	0,2	0,6	–	0,8	0,2
<i>Makedonia – Macedonia</i>
<i>Moldova</i>
<i>Norja – Norway</i>	1,0	–	0,1	13,5	0,0	14,6	3,3
<i>Romania</i>	..	–	12,4	3,0	–	15,4	0,7
<i>Serbia ja Montenegro – Serbia and Montenegro</i>
<i>Sveitsi – Switzerland</i>	3,1	0,1	0,6	21,2	0,0	25,0	3,5
<i>Ukraina – Ukraine</i>	–	–	5,2	1,3	–	6,5	0,1
<i>Valko-Venäjä – Belarus</i>
<i>Venäjä – Russia</i>	0,2	0,1	100,2	11,4	0,0	111,9	0,8
Muut maat – Other countries							
<i>Japani – Japan</i>	93,1	4,2	6,1	249,6	–	353,0	2,8
<i>Yhdysvallat – USA</i>	21,4	2,3	45,0	881,6	–	950,6	3,5

1) Ei sisällä Luxemburgin ja Maltan myyntiä. – Excluding sales of Luxembourg and Malta.

Lähde – Source:
 IFPI World Sales 2001

Liitetaulukko 12.7. Elokuissa käynnit Euroopassa sekä Japanissa ja Yhdysvalloissa 1990–2002
Appendix Table 12.7. Cinema admissions in Europe, Japan and the United States 1990–2002

Maa Country	1990	1995	2000	2002
	Käyntejä / asukas – Admissions / inhabitant			
EU				
EU:n keskiarvo – EU average	1,6	1,4	1,7	1,9
Alankomaat – Netherlands	1,0	1,1	1,4	1,5
Belgia – Belgium	1,7	1,9	2,3	2,4
Britannia – United Kingdom	1,5	2,0	2,4	2,9
Espanja – Spain	2,0	2,4	3,4	3,5
Irlanti – Ireland	2,1	2,7	3,9	4,5
Italia – Italy	1,5	1,5	1,8	2,0
Itävalta – Austria	1,3	1,5	2,0	2,4
Kreikka – Greece	1,3	0,8	1,3	¹⁾ 1,1
Kypros – Cyprus	..	1,2	1,2	1,2
Latvia	..	0,4	0,6	0,5
Liettua – Lithuania	..	0,2	0,6	0,6
Luxemburg – Luxembourg	1,4	1,7	3,1	3,2
Malta	2,5	2,7
Portugali – Portugal	1,0	1,1	1,8	1,9
Puola – Poland	..	0,6	0,5	0,7
Ranska – France	2,2	2,2	2,8	3,1
Ruotsi – Sweden	1,8	1,7	1,9	2,1
Saksa – Germany	1,6	1,5	1,9	2,0
Slovakia	..	1,1	0,5	0,5
Slovenia	..	1,5	1,1	1,4
Suomi – Finland	1,3	1,0	1,4	1,5
Tanska – Denmark	1,9	1,7	2,0	2,4
Tšekki – Czech Republic	..	0,9	0,9	1,0
Unkari – Hungary	..	1,4	1,2	1,3
Viro – Estonia	..	0,7	0,8	1,1
Muu Eurooppa – Rest of Europe				
Albania
Bosnia-Hertsegovina – Bosnia and Herzegovina
Bulgaria	..	1,4	0,3	¹⁾ 0,3
Islanti – Iceland	8,5	7,7	5,6	5,6
Kroatia – Croatia	0,6	0,6
Makedonia – Macedonia
Moldova
Norja – Norway	2,7	2,5	2,6	2,7
Romania	..	0,8	0,2	0,2
Serbia ja Montenegro – Serbia and Montenegro	0,4	¹⁾ 0,5
Sveitsi – Switzerland	2,1	2,2	2,2	2,6
Ukraina – Ukraine
Valko-Venäjä – Belarus
Venäjä – Russia	..	0,5	0,3	0,5
Muut maat – Other countries				
Japani – Japan	1,2	1,0	1,1	1,3
Yhdysvallat – USA	4,7	4,3	4,7	5,7

1) Ennakkotieto: – Preliminary data.

Lähteet – Sources:

European Cinema Yearbook 2001–2003. Milano: Media Salles.

Yearbook 2003: Film and Home Video. Strasbourg: European Audiovisual Observatory.

Liitetaulukko 12.8. Elokuvateatterit Euroopassa sekä Japanissa ja Yhdysvalloissa 1991 ja 2001/2002
Appendix Table 12.8. Cinemas in Europe, Japan and the United States 1991 and 2001/2002

Maa Country	Elokuvasaleja Screens		Saleista multiplex-teattereissa % ¹⁾ Density of screens in multiplexes % ¹⁾		Lipun keskihinta (ECU & €) Average ticket price (ECU & EUR)	
	1991	2002	1991	2001	1991	2002
EU						
EU:n summa – EU total
EU:n keskiarvo – EU average	4,3	4,9
Alankomaat – Netherlands	..	538	–	12	5,3	6,5
Belgia – Belgium	429	505	22	49	4,1	5,6
Britannia – United Kingdom	..	3 402	..	56	3,9	7,3
Espanja – Spain	1 806	4 039	4	41	3,0	4,5
Irlanti – Ireland	192	326	11	31	3,2	5,4
Italia – Italy	2 241	..	0	12	4,9	5,7
Itävalta – Austria	394	564	–	39	4,7	6,5
Kreikka – Greece	350	10	3,8	..
Kypros – Cyprus	..	43	4,3
Latvia	..	103	3,1
Liettua – Lithuania	522	79	2,4
Luxemburg – Luxembourg	18	25	–	40	4,3	..
Malta	..	42	4,6
Portugali – Portugal	277	..	4	19	1,7	3,8
Puola – Poland	1 195	633	3,7
Ranska – France	4 490	5 280	..	26	4,8	5,6
Ruotsi – Sweden	1 169	1 176	..	14	7,1	8,0
Saksa – Germany	3 706	4 868	4	25	4,0	5,9
Slovakia	674	283	1,9
Slovenia	113	83	3,5
Suomi – Finland	332	339	–	13	5,5	7,1
Tanska – Denmark	334	358	6	16	4,6	7,7
Tšekki – Czech Republic	..	893	2,9
Unkari – Hungary	1 025	622	3,0
Viro – Estonia	617	81	3,7
Muu Eurooppa – Rest of Europe						
Albania
Bosnia-Hertsegovina – Bosnia and Herzegovina
Bulgaria	441	202
Islanti – Iceland	46	52	–	..	6,0	8,1
Kroatia – Croatia	..	146	2,6
Makedonia – Macedonia
Moldova
Norja – Norway	428	401	7	..	4,4	7,7
Romania	524	247	1,3
Serbia ja Montenegro – Serbia and Montenegro
Sveitsi – Switzerland	401	511	5,9	9,5
Ukraina – Ukraine
Valko-Venäjä – Belarus
Venäjä – Russia	2 536	1,9
Muut maat – Other countries						
Japani – Japan	1 804	2 635	10,5
Yhdysvallat – USA	24 570	35 280	6,5

1) Multiplex-teattereissa on vähintään 8 salia. – Multiplexes are theatres with at least 8 screens.

Lähteet – Sources:

European Cinema Yearbook 2001. Milano: Media Salles.

Statistical Yearbook 2001: Film, television, video. Strasbourg: European Audiovisual Observatory.

Yearbook 2003: Film and Home Video. Strasbourg: European Audiovisual Observatory.

Ljitetaulukko 12.9. Valtion taiteilijätuen osuus valtion kulttuurimenoista Pohjoismaissa 1990–2000
Appendix Table 12.9. State support for artists as percentage of the total State budget for culture in the Nordic countries 1990–2000

Vuosi Year	Suomi Finland	Ruotsi Sweden	Norja Norway	Tanska Denmark
Taiteilijätuen osuus kulttuurimäärärahoista % – Artists' support (percentage of cultural budget)				
1990	4,6	..	4,8	7,3
1991	4,8	7,1
1992	..	3,9	4,5	6,9
1993	4,4	..	4,1	6,5
1994	4,5	3,9	4,0	6,8
1995	4,7	..	3,7	6,5
1996	4,6	4,4	2,6	5,5
1997	4,4	..	3,7	6,1
1998	5,2	3,4	4,5	6,5
1999	5,1	..	6,6	7,6
2000	4,8	3,3	6,7	6,9

Lähteet – Sources:

Suomi – Finland: Taiteen keskustoimikunta – Arts Council of Finland

Ruotsi – Sweden: SOU 1995–2000. Utbildningsdepartementet & Kulturdepartementet. Kulturstatistik 2000. Stockholm: Statens kulturråd.

Norja – Norway: Kulturstatistikk – Culture Statistics 2000 (2002). Noregs offisielle statistikk C 692. Oslo: Statistics Norway.

Tanska – Denmark: Finanslov 1999. Kulturpengene 2000. København: Kulturministeriet.

Liitetaulukko 12.10. Kulttuurituotteiden kauppa Euroopassa sekä Japanissa ja Yhdysvalloissa 1980 ja 1997*
Appendix Table 12.10. Trade of cultural goods in Europe, Japan and the United States 1980 and 1997*

Maa – Country	Kulttuurituotteiden kauppa – Cultural trade						Viennin osuus koko kulttuurituotekaupasta Exports of total cultural trade	
	Milj. US\$ – US\$ mil.		US\$ / asukas – US\$ per capita		% BKT:sta – % of GNP		%	%
	1980	1997	1980	1997	1980	1997	1980	1997
EU								
EU:n summa – EU total	¹⁾ 26 785	¹⁾ 384 354						
EU:n keskiarvo – EU average	¹⁾ 119	¹⁾ 1 125	¹⁾ 1,3	¹⁾ 7,2	¹⁾ 39	¹⁾ 43
Alankomaat – Netherlands	3 438	51 296	243	3 267	2,0	13,2	43	49
Belgia – Belgium	3 246	19 447	330	1 925	2,6	7,5	60	50
Britannia – United Kingdom	6 392	77 906	113	1 329	1,4	6,2	45	48
Espanja – Spain	1 323	14 912	35	377	0,7	2,7	38	35
Irlanti – Ireland	335	25 680	99	6 940	2,0	38,0	28	65
Italia – Italy	2 939	24 321	52	424	0,7	2,1	43	43
Itävalta – Austria	1 203	9 579	159	1 182	1,6	4,4	38	55
Kreikka – Greece	128	1 642	13	155	0,3	1,3	11	11
Kypros – Cyprus
Latvia	..	196	..	82	..	3,3	..	16
Liettua – Lithuania	..	410	..	111	..	4,6	..	29
Luxemburg – Luxembourg
Malta
Portugali – Portugal	249	3 372	25	341	1,1	3,2	54	35
Puola – Poland	..	3 630	..	94	..	2,4
Ranska – France	5 117	45 786	95	780	0,8	3,1	37	44
Ruotsi – Sweden	1 213	16 324	146	1 834	1,0	7,2	28	57
Saksa – Germany	..	68 352	..	833	..	3,2	..	44
Slovakia	..	1 021	..	189	..	5,1	..	30
Slovenia	..	824	..	412	..	4,2	..	46
Suomi – Finland	554	10 472	116	2 014	1,1	8,4	42	74
Tanska – Denmark	648	..	126	..	1,0	..	35	..
Tšekki – Czech Republic	..	2 976	..	289	..	5,7	..	30
Unkari – Hungary	..	5 517	..	546	..	12,1	..	55
Viro – Estonia	..	691	..	494	..	14,1	..	40
				23 618				856
Muu Eurooppa – Rest of Europe								
Albania	..	19	..	4	..	0,7	..	1
Bosnia-Hertsegovina – Bosnia and Herzegovina
Bulgaria	..	217	..	37	..	2,1	..	25
Islanti – Iceland
Kroatia – Croatia	..	691	..	154	..	3,3	..	19
Makedonia – Macedonia
Moldova
Norja – Norway	471	12 534	115	2 849	0,9	8,2	11	74
Romania	..	570	..	25	..	1,8	..	6,9
Serbia ja Montenegro – Serbia and Montenegro	..	268	..	25	8
Sveitsi – Switzerland	2 045	12 000	324	1 644	1,9	4,2	35	33
Turkki – Turkey	19	2 614	..	41	..	1,3	13	22
Ukraina – Ukraine
Valko-Venäjä – Belarus
Venäjä – Russia	..	3 214	..	22	..	1,0	..	42
Muut maat – Other countries								
Japani – Japan	13 404	70 261	115	556	1,2	1,7	92	53
Yhdysvallat – USA	11 290	177 474	49	648	0,4	2,2	42	41

* Sisältää seuraavien tuotteiden tuonnin ja viennin: kirjat ja pienpainatteet, sanoma- ja aikakauslehdet, kirjoituskoneet sekä tekstin- ja tietojenkäsittelylaitteet, musiikkiin liittyvät tuotteet, elokuva- ja valokuvatuotteet, radio-, televisio- ja videotuotteet, taide- ja antiikkituotteet sekä urheiluvälineet. – Includes imports and exports of following goods: books and pamphlets, newspapers, newsprint and periodicals, typewriters and word and data processors, music-related goods, cinema and photography, radio, television and VCRs, visual arts and antiques, and sporting goods.

1) Sisältää vain ne maat, joiden tiedot ovat taulukossa. – Includes only countries whose data are presented here.

Lähde – Source:

World Culture Report 2000. Paris: UNESCO

Litetaulukko 12.11. Kalleimmat taidehuutokaupoissa myydyt maalaukset *
Appendix Table 12.11. The most expensive paintings sold at art auctions *

Taiteilija <i>Artist</i>	Teos <i>Title</i>	Vasarahinta (€) <i>Hammer price (€)</i>	Myyntiajankohta <i>Date of sale</i>	Myyntipaikka <i>Place of sale</i>	Huutokauppa <i>Auction house</i>
Pablo Picasso	Poika ja piippu – <i>Garçon à la Pipe</i> (1905)	n.–ca. 77 900 000	5.4.2004	New York	Sotheby's
Vincent van Gogh	Tohtori Gachetin muotokuva – <i>Portrait du Docteur Gachet</i> (1890)	72 364 880	15.5.1990	New York	Christie's
Peter Paul Rubens	Viattomien joukkomurha – <i>Le Massacre des Innocents</i> (1609–1611)	70 159 500	10.7.2002	Lontoo – <i>London</i>	Sotheby's
Auguste Renoir	Tanssiaiset Moulin de la Galettessa – <i>Au Moulin de la Galette</i> (1876)	68 505 420	17.5.1990	New York	Sotheby's
Pablo Picasso	Nainen käsivarret ristissä – <i>Femme aux bras croisés</i> (1901–1902)	58 014 480	8.11.2000	New York	Christie's
Vincent van Gogh	Omakuva ilman partaa – <i>Portrait de l'artiste sans barbe</i> (1889)	55 482 520	19.11.1998	New York	Christie's
Paul Cézanne	Verho, kannu ja hedelmävatit – <i>Rideau, cruchon et compotier</i> (1893–1894)	52 064 770	10.5.1999	New York	Sotheby's

* Mukana maalaukset, joista on maksettu vähintään 50 milj. euroa 31.5.2004 mennessä. Hinnat ilman huutomaksua. – *Includes works with a hammer price of at least EUR 50 million sold by the end of May 2004. Prices excluding buyer's premium.*

Lähteet – *Sources:*
 Artprice.com
 www.artmarketinsight.com

Litetaulukko 12.12. Kalleimmat taidehuutokaupoissa myydyt maalaukset 2003 *
Appendix Table 12.12. The most expensive paintings sold at art auctions 2003 *

Taiteilija <i>Artist</i>	Teos <i>Title</i>	Maalausvuosi <i>Year of painting</i>	Vasarahinta (€) <i>Hammer price (€)</i>	Myyntiajankohta <i>Date of sale</i>	Myyntipaikka <i>Place of sale</i>	Huutokauppa <i>Auction house</i>
Mantegna Andrea	Descent into Limbo	1400–1500-l. – <i>1400s–1500s</i>	23 766 000	23.1.2003	New York	Sotheby's
Klimt Gustav	Landhaus am Attersee	n.–ca. 1914	22 633 000	5.11.2003	New York	Sotheby's
Modigliani Amedeo	Nu couché, sur le coté gauche	1917	20 966 400	4.11.2003	New York	Christie's
Renoir Auguste	Dans les roses (Madame Leon Clapisson)	1882	18 603 900	6.5.2003	New York	Sotheby's
Léger Fernand	La femme en rouge et vert	1914	17 472 000	4.11.2003	New York	Christie's
Schiele Egon	Town and River	1916	16 240 360	23.6.2003	Lontoo – <i>London</i>	Sotheby's
Cézanne Paul	Portrait de Paul Cézanne	n.–ca. 1895	13 731 450	7.5.2003	New York	Christie's
Rothko Mark	No. 9 (White and Black on Wine)	1958	12 712 220	14.5.2003	New York	Christie's
Gauguin Paul	L'apparition	1902	9 772 960	23.6.2003	Lontoo – <i>London</i>	Sotheby's
van Gogh Vincent	L'allée des Alyscamps	1888	9 172 800	4.11.2003	New York	Christie's

* Hinnat ilman huutomaksua. – *Prices excluding buyer's premium.*

Lähde – *Source:*
 www.artprice.com

Liitetaulukko 12.13. Kulttuurinen osallistuminen EU-maissa 2001*
Appendix Table 12.13. Participation in cultural activities in EU countries 2001*

Maa	On osallistunut (%) – Has participated (%)								
	TV:n katselu	Päivittäin kuuntelu	Viimeisten 12 kuukauden aikana – In the last 12 months	Kotimaan museoissa ja gallerioissa käyminen	Elokuviissa käyminen	Kirjan lukeminen	Kirjastossa käyminen	Teatterissa käyminen	Tanssi- tai balettiesi-tyksissä käyminen
Country	Watching TV	Listening to radio	Visiting domestic museums and galleries	Going to the cinema	Book reading	Going to a library	Going to the theatre	Going to see a dance or ballet performance	Going to concerts
EU:n keskiarvo – EU average	98	59	30	54	58	30	27	11	29
Alankomaat – Netherlands	99	68	32	49	63	44	34	15	32
Belgia – Belgium	92	64	23	48	42	27	24	15	27
Britannia – United Kingdom	98	63	42	60	75	49	40	13	35
Espanja – Spain	99	51	22	61	47	23	18	9	27
Irlanti – Ireland	99	77	25	59	57	32	26	11	31
Italia ¹⁾ – Italy ¹⁾
Itävalta – Austria	95	73	30	49	62	18	31	13	30
Kreikka – Greece	99	47	14	36	46	9	19	10	19
Luxemburg – Luxembourg	99	76	32	54	65	19	72	11	43
Portugali – Portugal	99	53	16	35	33	17	9	6	20
Ranska – France	96	54	24	52	57	22	14	10	22
Ruotsi – Sweden	99	76	52	65	81	65	44	13	44
Saksa – Germany	97	69	33	54	59	29	34	10	34
Suomi – Finland	97	66	38	51	76	68	39	14	36
Tanska – Denmark	94	72	46	57	67	61	29	14	40

* Haastattelututkimus elo-syyskuussa 2001, otoskoko 16 162. – Interview survey carried out in August and September 2001, sample size 16,162.

1) Italian tulokset ovat kauttaaltaan korkeampia kuin ISTATin laajemmassa tutkimuksessa saadut. Näin ollen Italian tuloksia ei ole julkaistu tässä maakohtaisissa tuloksissa. – Italian results are systematically higher than those produced by a larger survey carried out by ISTAT. So, Italian data are not published in this set of country by country results.

Lähde – Source:

Europeans' participation in cultural activities (2002). The European Opinion Research Group EEIG / European Commission, Eurostat

Liitetaulukko 12.14. Taideharrastukset EU-maissa 2001
Appendix Table 12.14. Practice of artistic activities in EU countries 2001

Maa	Harrastavien osuus (%) viimeisten 12 kk:n aikana – Percentage practising in the last 12 months						
	Soittaminen	Laulaminen	Näytteleminen	Tanssiminen	Kirjoittaminen	Valokuvaus, filmaus	Muu taideharrastus ¹⁾
Country	Playing a musical instrument	Singing	Acting	Dancing	Writing	Photography, filming	Other artistic activity ¹⁾
EU:n keskiarvo – EU average	13	20	6	23	17	31	17
Alankomaat – Netherlands	15	26	7	23	23	47	28
Belgia – Belgium	11	14	8	17	13	23	16
Britannia – United Kingdom	20	22	10	22	20	25	22
Espanja – Spain	12	21	7	23	12	26	14
Irlanti – Ireland	28	33	20	31	26	22	25
Italia ²⁾ – Italy ²⁾
Itävalta – Austria	16	28	5	29	21	40	20
Kreikka – Greece	8	26	3	30	10	33	11
Luxemburg – Luxembourg	8	13	5	21	11	34	14
Portugali – Portugal	7	9	4	10	6	5	3
Ranska – France	8	16	2	20	14	18	11
Ruotsi – Sweden	23	33	9	35	30	60	32
Saksa – Germany	13	23	6	28	21	42	18
Suomi – Finland	19	30	10	29	28	36	28
Tanska – Denmark	20	23	9	21	18	27	21

1) Maalaaminen, piirtäminen, kuvanveisto, luova atk-suunnittelu (esim. nettisivut) ym. – Painting, drawing, sculpture, creative computing (e.g. designing a website), etc.

2) Italian tulokset ovat kauttaaltaan korkeampia kuin ISTATin laajemmassa tutkimuksessa saadut. Näin ollen Italian tuloksia ei ole julkaistu tässä maakohtaisissa tuloksissa. – Italian results are systematically higher than those produced by a larger survey carried out by ISTAT. So, Italian data are not published in this set of country by country results.

Lähde – Source:

Europeans' participation in cultural activities (2002). The European Opinion Research Group EEIG / European Commission, Eurostat

Liitetaulukko 12.15. Musiikin kuuntelu EU-maissa 2001
Appendix Table 12.15. Listening to music in EU countries 2001

Musiikkityyppiä kuunnelleiden osuus (%) – Percentage of listeners by type of music													
Maa	Klassinen musiikki	Ooppera, operetti	Rock, pop	Hardrock / heavy metal	Viihde- ja iskelmä-musiikki	Dance / house	Tekno	Rap	Jazz, blues	Kansan-musiikki, perinteinen musiikki	Maailman-musiikki	Muu musiikki	Ei tietoa
Country	Classical music	Opera, operetta			Easy listening		Techno			Folk and traditional music	World music	Other type of music	Do not know
EU:n keskiarvo – EU average	28	11	55	10	32	20	11	11	16	30	19	12	²⁾
Alankomaat – Netherlands	35	14	56	14	41	27	12	15	19	24	23	14	²⁾
Belgia – Belgium	25	9	65	8	38	18	13	10	14	23	22	4	²⁾
Britannia – United Kingdom	41	12	60	11	56	23	6	10	20	18	10	6	²⁾
Espanja – Spain	22	3	55	7	29	13	11	5	11	41	8	9	²⁾
Irlanti – Ireland	19	6	45	9	42	12	3	6	12	36	8	7	²⁾
Italia ¹⁾ – Italy ¹⁾													
Itävalta – Austria	27	20	44	13	8	12	12	11	19	45	34	7	²⁾
Kreikka – Greece	14	4	25	4	19	17	4	4	12	63	12	33	²⁾
Luxemburg – Luxembourg	46	18	57	16	44	21	17	13	27	25	32	2	²⁾
Portugali – Portugal	19	5	37	9	25	12	8	8	7	65	29	6	3
Ranska – France	26	9	69	10	29	16	17	14	18	19	24	7	²⁾
Ruotsi – Sweden	41	15	59	16	47	30	13	9	28	46	18	5	²⁾
Saksa – Germany	27	16	54	12	21	21	14	11	13	38	28	10	²⁾
Suomi – Finland	27	8	43	15	71	40	13	9	18	27	19	6	²⁾
Tanska – Denmark	38	21	70	11	50	23	12	11	25	33	16	4	²⁾

1) Italian tulokset ovat kauttaaltaan korkeampia kuin ISTATin laajemmassa tutkimuksessa saadut. Näin ollen Italian tuloksia ei ole tässä julkaistu maakohtaisissa tuloksissa. – Italian results are systematically higher than those produced by a larger survey carried out by ISTAT. So, Italian data are not published in this set of country by country results.

2) Alle 1,5 olevia arvoja ei ole ilmoitettu. – Values of less than 1.5 are excluded.

Lähde – Source:

Europeans' participation in cultural activities (2002). The European Opinion Research Group EEG / European Commission, Eurostat

Liitteet
Appendices

Liite 1. Euron (ecun) ja dollarin markka- ja eurokurssit (vuosikeskiarvoja)
Appendix 1. Rates of exchange, yearly averages (1 EUR (ECU) in FIM and 1 US \$ in FIM and in EUR)

Vuosi – Year	EUR (ECU)/FIM	US\$/FIM	US\$/EUR
1980	5,19	3,73	1,39
1981	4,81	4,32	1,11
1982	4,72	4,82	0,98
1983	4,96	5,57	0,89
1984	4,74	6,01	0,79
1985	4,71	6,21	0,76
1986	4,99	5,08	0,98
1987	5,08	4,40	1,15
1988	4,95	4,19	1,18
1989	4,73	4,30	1,10
1990	4,87	3,83	1,27
1991	5,02	4,05	1,24
1992	5,80	4,49	1,29
1993	6,68	5,71	1,17
1994	6,17	5,22	1,18
1995	5,64	4,37	1,29
1996	5,75	4,59	1,25
1997	5,86	5,19	1,13
1998	5,99	5,34	1,12
1999	5,95	5,58	1,07
2000	5,95	6,44	0,92
2001	5,95	6,64	0,90
2002	5,95	6,29	0,95
2003	5,95	5,26	1,13

Lähde – Source:
 Suomen Pankki – Bank of Finland

Liite 2. Rahan arvon muunnoskertoimet vuosien 1995–2003 rahaksi (mk ja €)
Appendix 2. Conversion coefficients into 1995–2003 money, FIM and EUR

Vuosi	1995 rahaksi	1996 rahaksi	1997 rahaksi	1998 rahaksi	1999 rahaksi	2000 rahaksi	2001 rahaksi	2002 rahaksi*	2003 rahaksi**
Year	Into 1995 money	Into 1996 money	Into 1997 money	Into 1998 money	Into 1999 money	Into 2000 money	Into 2001 money	Into 2001 money*	Into 2001 money**
Kerros – Coefficient									
1980	2,135	2,148	2,174	2,204	2,230	2,306	2,365	0,404	0,408
1981	1,907	1,917	1,941	1,968	1,992	2,058	2,111	0,361	0,364
1982	1,744	1,754	1,776	1,801	1,822	1,883	1,932	0,330	0,333
1983	1,607	1,616	1,636	1,659	1,679	1,735	1,780	0,304	0,307
1984	1,503	1,511	1,529	1,551	1,570	1,622	1,663	0,284	0,287
1985	1,418	1,427	1,444	1,464	1,482	1,531	1,571	0,268	0,271
1986	1,369	1,377	1,394	1,414	1,431	1,478	1,517	0,259	0,261
1987	1,321	1,329	1,345	1,364	1,380	1,426	1,463	0,250	0,252
1988	1,259	1,266	1,282	1,300	1,315	1,359	1,395	0,238	0,240
1989	1,181	1,188	1,203	1,219	1,234	1,275	1,308	0,223	0,225
1990	1,114	1,120	1,134	1,150	1,163	1,202	1,233	0,211	0,213
1991	1,069	1,076	1,089	1,104	1,117	1,155	1,184	0,202	0,204
1992	1,043	1,048	1,061	1,077	1,089	1,125	1,154	0,197	0,199
1993	1,021	1,027	1,039	1,054	1,067	1,102	1,131	0,193	0,195
1994	1,010	1,016	1,028	1,043	1,055	1,090	1,118	0,191	0,193
1995	1,000	1,006	1,018	1,032	1,045	1,080	1,108	0,189	0,191
1996		1,000	1,012	1,026	1,039	1,073	1,101	0,188	0,190
1997			1,000	1,014	1,026	1,060	1,088	0,186	0,187
1998				1,000	1,012	1,046	1,073	0,183	0,185
1999					1,000	1,034	1,060	0,181	0,183
2000						1,000	1,026	0,175	0,177
2001							1,000	0,171	0,172
2002								0,168	1,009
2003									1,000

Deflatoitu elinkustannusindeksillä. – Deflated by the level of cost-of-living index.

* Kertoimella voidaan muuttaa vuosien 1980–2002 markat vuoden 2002 euroiksi. – Coefficients for converting Finnish marks 1980–2002 into euros 2002.

** Kertoimella voidaan muuttaa vuosien 1980–2001 markat ja vuoden 2002 eurot vuoden 2003 euroiksi. – Coefficients for converting Finnish marks 1980–2001 and euros 2002 into euros 2003.

Lähde – Source:

Tilastokeskus, Hinnat ja palkat – Statistics Finland, Prices and Wages Statistics

Liite 3. Bruttokansantuote 1980–2003
Appendix 3. Gross domestic product 1980–2003

Vuosi Year	Käypiin hintoihin, milj. € At current prices, EUR million
1980	32 796
1981	37 138
1982	41 673
1983	46 510
1984	52 056
1985	56 663
1986	60 502
1987	65 693
1988	74 579
1989	83 099
1990	88 080
1991	84 043
1992	82 008
1993	83 083
1994	87 890
1995	95 262
1996	98 634
1997	107 030
1998	116 311
1999	119 985
2000	130 145
2001	135 468
2002	139 803
2003	142 518

Lähde – Source:
Tilastokeskus – Taloudelliset olot: kansantalouden tilinpito – Statistics Finland – Economic Statistics: national accounts

Liite 4. Väkiluku 1980–2003
Appendix 4. Population 1980–2003

Vuosi <i>Year</i>	Keskiväkiluku <i>Mean population</i>	Väkiluku vuoden lopussa <i>Population at end-year</i>
1980	4 779 500	4 787 800
1981	4 800 000	4 812 200
1982	4 826 900	4 841 700
1983	4 855 800	4 869 900
1984	4 881 800	4 893 700
1985	4 902 200	4 910 700
1986	4 918 200	4 925 600
1987	4 932 100	4 938 600
1988	4 946 500	4 954 400
1989	4 964 400	4 974 400
1990	4 986 400	4 998 500
1991	5 013 700	5 029 000
1992	5 042 000	5 055 000
1993	5 066 500	5 077 900
1994	5 088 300	5 098 800
1995	5 107 800	5 116 800
1996	5 124 600	5 132 300
1997	5 139 800	5 147 300
1998	5 153 500	5 159 600
1999	5 165 500	5 171 300
2000	5 176 200	5 181 100
2001	5 188 000	5 194 900
2002	5 200 600	5 206 300
2003	5 213 000	5 219 700

Lähde – Source:
Tilastokeskus, Väestötilastot – Statistics Finland, Population Statistics

Liite 5. Kotitalouksien määrä ja koko 1980–2002
Appendix 5. Number and size of households 1980–2002

Vuosi <i>Year</i>	1 000 kotitaloutta <i>1,000 households</i>	Henkilöitä keskimäärin / kotitalous <i>Persons on average / household</i>
1980	1 868,5	2,54
1985	2 045,2	2,36
1986	2 035,6	2,41
1987	2 082,3	2,35
1988	2 102,3	2,32
1989	2 149,2	2,29
1990	2 170,6	2,29
1991	2 200,2	2,27
1992	2 218,0	2,26
1993	2 243,1	2,24
1994	2 270,0	2,22
1995	2 290,1	2,21
1996	2 310,0	2,19
1997	2 326,0	2,18
1998	2 355,0	2,16
1999	2 365,1	2,15
2000	2 373,0	2,15
2001	2 381,5	2,15
2002	2 397,5	2,14

Lähde – *Source:*
Tilastokeskus, Toimeentulo – *Statistics Finland, Economic Welfare*

*Osoitteita
Addresses*

Finland Festivals
puh. – tel. (09) 61 26 760
fax (09) 61 26 76 10
Uudenmaankatu 36 D 21, 00120 Helsinki
e-mail info@festivals.fi
website www.festivals.fi

Helsingin yliopiston kirjasto – *Helsinki University Library*
puh. – tel. (09) 19 11
fax (09) 753 95 14
PL 26, 00014 Helsingin yliopisto
e-mail hyk-palvelu@helsinki.fi
website www.helsinki.fi/kirjastot

Kansallisarkisto – *National Archives*
puh. – tel. (09) 22 85 21
fax (09) 17 63 02
Rauhankatu 17, 00170 Helsinki
e-mail etunimi.sukunimi@narc.fi
website www.narc.fi

Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry. – *The Finnish Association of Culture, Debate and Science Magazines*
puh. – tel. (09) 726 22 12
fax (09) 773 23 28
Hämeentie 48, 00500 Helsinki
e-mail kultti@kultti.net
website www.kultti.net

Käsi- ja taideteollisuusliitto – *Finnish Crafts Organization*
puh. – tel. (09) 75 19 19 00
fax (09) 75 19 19 50
Kalevankatu 61, 00180 Helsinki
e-mail ktl@taitogroup.fi
website www.taitogroup.fi

Museovirasto – *National Board of Antiquities*
puh. – tel. (09) 405 01
fax (09) 40 50 93 00
PL 913, 00101 Helsinki
e-mail etunimi.sukunimi@nba.fi
website www.nba.fi

Opetusministeriö – *Ministry of Education*
puh. – tel. (09) 16 004
fax (09) 135 93 35
PL 29, 00023 Valtioneuvosto
e-mail etunimi.sukunimi@minedu.fi
website www.minedu.fi

Suomalaisen musiikin tiedotuskeskus – *Finnish Music Information Centre*
puh. – tel. (09) 68 10 13 13
fax (09) 682 07 70
Lauttasaarentie 1, 00200 Helsinki
e-mail info@mic.teosto.fi
website www.fimic.fi

Suomen elokuva-arkisto – *Finnish Film Archive*
puh. – tel. (09) 61 54 00
fax (09) 61 54 02 42
PL 177, 00151 Helsinki
e-mail sea@sea.fi
website www.sea.fi

Suomen elokuvasäätiö – *Finnish Film Foundation*
puh. – tel. (09) 622 03 00
fax (09) 62 20 30 50
Kanavakatu 12 K 13, 00160 Helsinki
e-mail ses@ses.fi
website www.ses.fi

Suomen Filmikamari ry. – *Finnish Chamber of Films*
puh. – tel. (09) 68 77 23 12
fax (09) 68 77 23 20
Kaisaniemenkatu 3 B, 00100 Helsinki
e-mail filmikamari@filmikamari.fi
website www.filmikamari.fi

Suomen Kustannusyhdistys ry. – *Finnish Book Publishers' Association*
puh. – tel. (09) 22 87 72 50
fax (09) 61 21 226
Lönnrotinkatu 11, 00120 Helsinki
e-mail etunimi.sukunimi@skyry.net
website www.skyry.net

Suomen Sinfoniaorkesterit ry. – *Association of Finnish Symphony Orchestras*
puh. – tel. (09) 27 09 14 11
fax (09) 621 44 14
Uudenmaankatu 36 D 21, 00120 Helsinki
e-mail info@sinfoniaorkesterit.fi
website www.sinfoniaorkesterit.fi

Suomen Ääni- ja kuvatallennetuottajat ÄKT ry. – *The Finnish National Group of IFPI (International Federation of the Phonographic Industry)*
puh. – tel. (09) 68 03 40 50
fax (09) 68 03 40 55
Yrjönkatu 3, 00120 Helsinki
e-mail ifpi@ifpi.fi, etunimi.sukunimi@ifpi.fi
website www.ifpi.fi

Taiteen keskustoimikunta – *Arts Council of Finland*
puh. – tel. (09) 16 004
fax (09) 16 07 70 69
PL 293, 00171 Helsinki
e-mail tktinfo@minedu.fi, etunimi.sukunimi@mine-
du.fi
website www.taiteenkeskustoimikunta.fi

Tanssin Tiedotuskeskus ry. – *Information Centre
for Dance in Finland*
puh. – tel. (09) 612 18 12
fax (09) 612 18 24
Bulevardi 23–27, 00180 Helsinki
e-mail tanssi@danceinfo.fi
website www.danceinfo.fi

Teatterin tiedotuskeskus ry. – *Finnish Theatre
Information Centre*
puh. – tel. (09) 25 11 21 20
fax (09) 25 11 21 25
Meritullinkatu 33, 00170 Helsinki
e-mail tinfo@teatteri.org
website www.teatteri.org

Tilastokeskus / Joukkoviestintä- ja kulttuuritilastot –
Statistics Finland / Media and Culture Statistics
puh. – tel. (09) 173 41
fax (09) 17 34 32 64
PL 5 B, 00022 Tilastokeskus
e-mail etunimi.sukunimi@stat.fi
website www.stat.fi

Tullihallitus – *National Board of Customs*
puh. – tel. (09) 61 41
fax (09) 020 492 28 52
PL 512, 00101 Helsinki
e-mail kirjo@tulli.fi, etunimi.sukunimi@tulli.fi
website www.tulli.fi

Yleisradio Oy – *Finnish Broadcasting Company YLE*
puh. – tel. (09) 14 801
fax (09) 14 80 32 15
Radiokatu 5, 00024 Yleisradio
e-mail etunimi.sukunimi@yle.fi
website www.yle.fi

Kulttuuritilasto 2003 on viides suomalaisen kulttuurin tilastokatsaus. Julkaisussa on tietoja kulttuuriperinteestä, kirjallisuudesta, teatterista, musiikista, elokuvasta, kuvataiteesta, muotoilusta, kulttuuritapahtumista, kulttuurikeskuksista sekä kulttuurin rahavirroista, työvoimasta ja taloudesta. Tilaston tiedot on saatu Tilastokeskuksesta, kulttuurialan laitoksilta ja järjestöiltä sekä lukuisista muista lähteistä. Tilastolliset tietolähteet on kuvattu mahdollisimman tarkasti sekä tekstin yhteydessä että taulukoissa. Julkaisun alussa on suomen- ja ruotsinkielinen yhteenveto, ja lisäksi julkaisun jokaisessa luvussa on englanninkielinen yhteenveto.

Kulturstatistiken 2003 är den femte statistiska översikten över kulturen i Finland. Publikationen innehåller uppgifter om kulturarvet, litteratur, teater, musik, film, bildkonst, formgivning, kulturevenemang, kulturcentra samt kultursektorns penningflöden, arbetskraft och ekonomi. Statistikuppgifterna har erhållits från Statistikcentralen, kulturinrättningar och kulturorganisationer samt ett stort antal andra källor. Statistikkällorna har beskrivits så ingående som möjligt i texten och tabellerna. Publikationen har ett sammandrag på finska och svenska, och varje kapitel har ett sammandrag på engelska.

Cultural Statistics 2003 is the fifth statistical review on Finland's culture. The publication contains information about cultural heritage, literature, theatre, music, cinema, visual art, design, cultural events and cultural centres as well as about flows of money, labour force and the economy of culture. The data of the statistics derive from Statistics Finland, cultural institutions and organisations and several other sources. Statistical data sources are described as accurately as possible both in the text and in the tables. Each section of the publication contains a summary in English.

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Statistikcentralen, försäljning
PB 4C
00022 STATISTIKCENTRALEN
tfn (09) 1734 2011
fax (09) 1734 2500
myynti@stat.fi
www.stat.fi

Statistics Finland, Sales Services
P.O.Box 4C
FI-00022 STATISTICS FINLAND
Tel. +358 9 1734 2011
Fax +358 9 1734 2500
myynti@stat.fi
www.stat.fi

ISSN 0784-8765
= Kulttuuri ja viestintä
ISSN 1456-825X
ISBN 952-467-367-3
Tuotenumero 9113
DE